

DANMARKS FAUNA

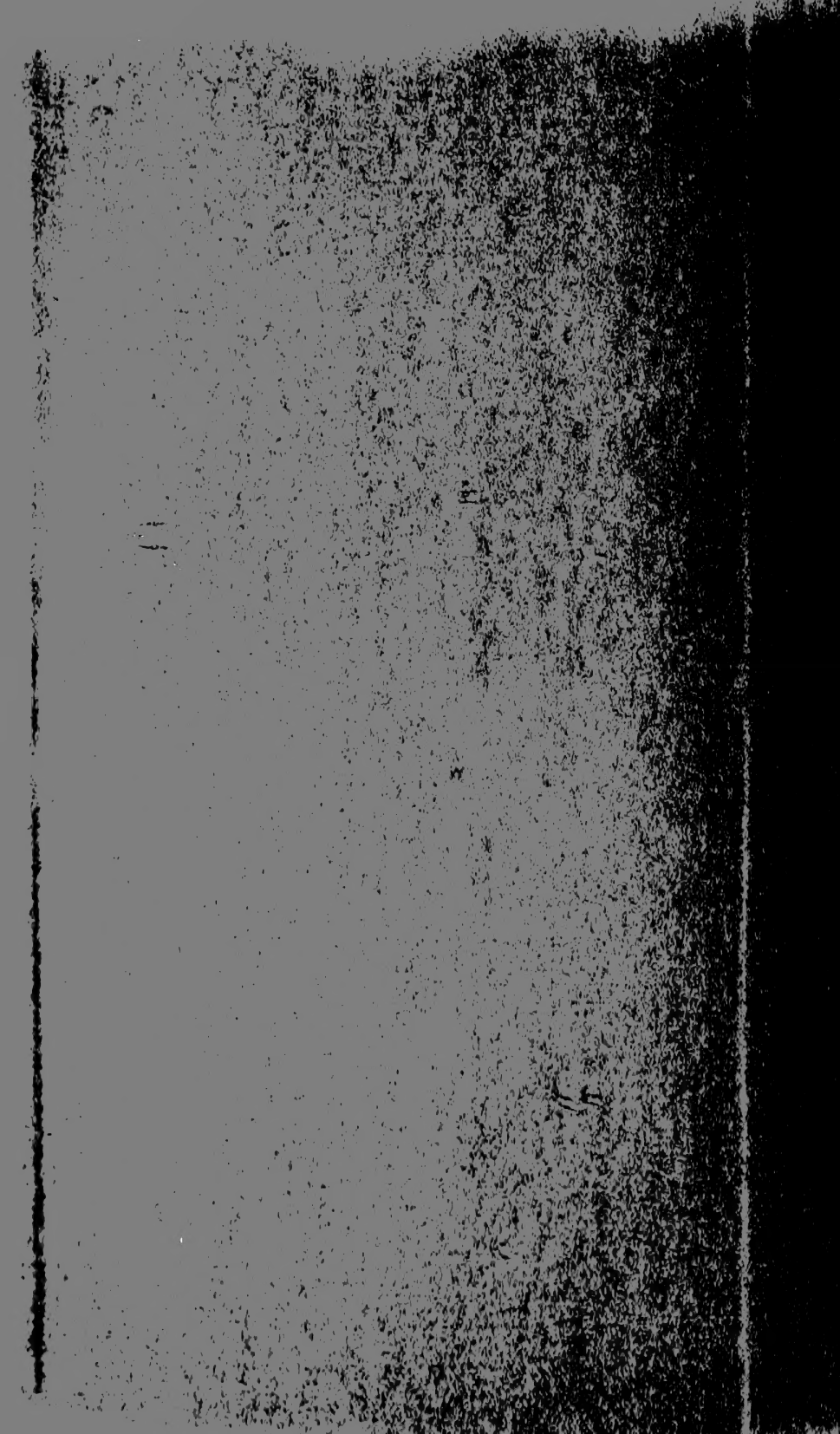
69

VICTOR HANSEN

Biller XXI

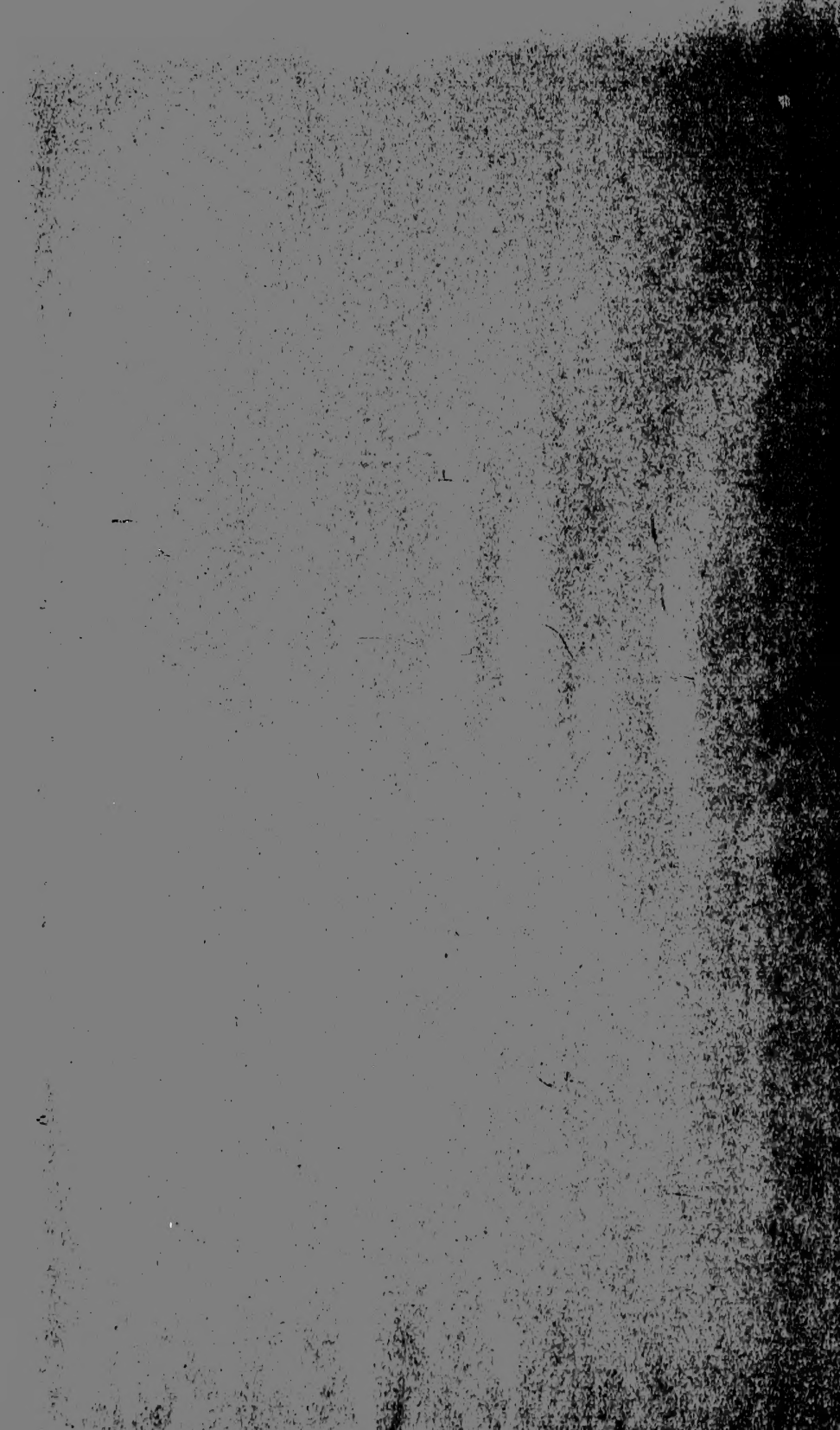
SNUDEBILLER

G·E·C GADS FORLAG

0 0301 0015466 2

591.948

D.F.

DANMARKS FAUNA

ILLUSTREREDE HÅNDBØGER OVER DEN DANSKE DYREVERDEN

MED STATSUNDERSTØTTELSE UDGIVET AF

DANSK NATURHISTORISK FORENING

Bd. 69

VICTOR HANSEN

BILLER

XXI

SNUDEBILLER

LARVERNE VED SV. G. LARSSON

MED 236 AFBILDNINGER

I KOMMISSION HOS

G·E·C GADS FORLAG — KØBENHAVN

1965

Udgivet med støtte af
Undervisningsministeriet og Carlsbergfondet

Snudebiller

Snudebillerne danner sammen med barkbillerne (*Scolytidae*) den store gruppe Rhynchophora, der kan karakteriseres på følgende måde:

Hovedet som regel snudeformet forlænget. Munddelene anbragt i snudens spids, kindbakker, kæbe- og læbepalper oftest stærkt reducerede og lidet iøjnefaldende. Undertiden er snuden meget kort (nogle *Anthribidae*) eller mangler (især hos *Scolytidae*). Overlæben kun sjældent tydelig (hos *Anthribidae* og *Nemonychidae*). Hovedets underside (undtagen hos disse to familier) med kun én, i midten beliggende, undertiden utydelig strubesøm, strubepladen derfor forsvundet. Følehornene oftest knæede, d. v. s. 1. led (skaftet) er forlænget, og mellem dette og de følgende, som regel 10 eller 11 led dannes en vinkel; hos *Anthribidae*, *Nemonychidae* og enkelte *Curculionidae* (*Rhamphus*, *Apioninae* og *Rhynchitinae*) er følehornene dog ikke knæede. De yderste led danner som regel en kølle med ofte kun utydelig adskillelse mellem leddene. Leddene mellem skaft og kølle betegnes svøben. Snuden oftest med følehornsfurer (fig. 1). Prothorax som regel uden pleuralsømme og derfor uden pleurer, således at alle dets dele er smeltet sammen¹⁾. Flyvevinger som regel af Staphyloidea-type eller en blanding af denne type og Cantharide-typen²⁾, undertiden manglende. Bagkroppen fremviser 7 rygled og 5 bugled. Benene er klamreben, fødderne med 4 led, kun hos *Dry-*

¹⁾ Jfr. Danmarks Fauna, Biller XIX, p. 11.

²⁾ Jfr. Danmarks Fauna, Biller XIX, p. 12-13.

ophthorus 5-leddede, mellem 3. og 4. led findes et rudimentært, kun sjældent (f. eks. hos *Bagous*, se fig. 106, p. 175) tydeligt led (cryptopentamere fødder¹⁾); 3. led oftest tvellappet; hos *Anoplus* mangler kloleddet. Baghofterne ikke tværbrede. Centralnervesystemet stærkt koncentreret. Tarmkanalen med 6 malpighiske rør. Hannens testikler med runde, stilkede follikler og med på forskellig måde differentierede bikirtler.

Den ydre karakter, som mest udpræger Rhynchophorerne, er, som navnet antyder, snuden. Den kan vel undertiden mangle, men er dog hos det langt overvejende antal arter tilstede. Ofte er den meget lang, (såsom hos *Curculio nucum* ♀ (Nøddesnudebillen)). Herhjemme findes der udenfor Rhynchophorerne af biller med snude kun familien *Bruchidae* (med yderst kort snude) og heteromerslægten *Rhinosimus*, men denne slægt kendes let ved, at for- og mellemfødderne er 5-leddede. Rhynchophorerne er endvidere normalt udmærkede ved de kølleformede, knæede følehorn.

Lårene er ofte tandede, skinnebenenes spids hyp-pigt på ydersiden eller på indersiden forsynet med en torn. Fødderne ofte med svampede fodsåler. Kløerne (fig. 2) er snart frie, snart sammenvoksede ved roden; snart simple, snart forsynede med tand langs underkanten (tandede), hvilket bedst ses, når kloen betragtes i profil, snart forsynede med en flig på indersiden (fligede eller spaltede), hvilket bedst ses, når kloen betragtes ovenfra. Undertiden er kløerne ulige lange, undertiden mangler den ene.

Pronotum er ofte forsynet med øjelapper på hver side, d. v. s. forranden er fremtrukket, således at den nærmer sig øjet (fig. 1).

¹⁾ Jfr. Danmarks Fauna, Biller XIII, p. 17.

Vingedækkerne undertiden sammenvoksede. Flyvevingerne undertiden rudimentære eller manglende.

Sidste rygled, pygidium, er undertiden helt eller delvis udækket.

Hannen har ofte ydre kønsmærker. Den kan være smallere. Følehornene er hyppigt indleddede nærmere snudens spids; snuden tit kortere, med anden

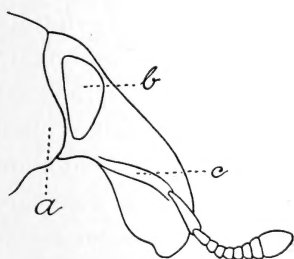

Fig. 1. Hoved af en snudebille, set fra siden. a: pronotums øjelap; b: øje; c: følehornsfure.

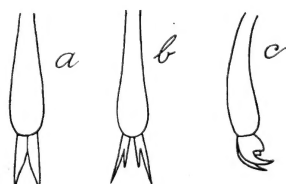

Fig. 2. Kloled, a: med klørne sammenvoksede ved roden, b: med spaltede kløer, c: med tandede kløer.

skulptur og behåring; skinnebenene, især de forreste, ofte stærkere krummede på indersiden eller på spidsen forsynede med en torn. Endelig er bagbrystet eller bugen ofte hos hannen forsynet med særlige indtryk eller knuder.

Adskillige snudebillearter varierer ret stærkt med hensyn til karakterer, som har betydning ved bestemmelsen, og dette forhold må tages i betragtning ved anvendelse af artstabellerne, der ikke i fuldt omfang kan tage hensyn til ekstraordinære afvigelser. Dette gælder også størrelsen, idet beskrivelsernes *størrelsesangivelser* – i hvilke *snuden ikke er medregnet* – for at kunne virke vejledende må *bortse fra abnormt store eller små individer*.

Rhynchophorerne er planteædere. De lever som larver snart under bark eller i ved (f. eks. barkbillerne og *Rhyncolus*-arterne), snart på bladene af træer eller urteagtige planter eller i rødderne, stænglerne, blomsterne eller frugterne o. s. v. Nogle arters larver er galledannende (f. eks. *Gymnetron*-arter), andre minerende (f. eks. *Rhynchaenus*-arter). De fuldvoksne dyr træffes oftest på larvens foderplante (yngleplanten), men nogle arter søger dog som imago næring på flere plantearter end yngleplanten. Arterne er ofte knyttede til aldeles bestemte planter, og ved indsamling er det derfor vigtigt at kende disse. Hvor det er muligt at benytte bankning i en paraply eller lign., er dette derfor også at foretrække for ketsning, idet man da lettere opdager, på hvilke planter dyrene hører hjemme. Nogle arter er knyttede til vandplanter (*Rhinoncus*, *Phytobius*, *Bagous* m. m.) og lever da som larver undertiden under vandets overflade. Disse arter fanges som regel bedst ved sigtning af opskyl om foråret.

De fleste Rhynchophorer udvikler sig til imago i løbet af juli og august og træffes derfor i de smukkeste eksemplarer på denne tid. De fuldvoksne dyr overvintrer da normalt og træffes igen fremme næste forsommer. En del arter overvintrer dog som larve og klækkes om foråret, især nogle af de kortsnudede arter (f. eks. *Phyllobius* og *Polydrosus*), hvorimod kun få arter overvintrer som æg eller puppe. Hos de fleste arter finder parringen sted i maj-juni, men hos nogle strækker den sig over det meste af sommeren (undertiden med afbrydelse i den varmeste tid), og enkelte arter parrer sig om efteråret og efter overvintring påny om foråret. De fleste arter har een generation om året. Hvor der i det følgende intet nævnes om findetider for imago, vil de bedste findetider som regel være forsommer og eftersommer. De fleste arter er dagdyr, og nogle arter sværmer i solskin til blomster, f. eks. *Rhynchites*- og *Curculio*-arter.

Blandt Rhynchophorerne findes flere for vort land-, have- og skovbrug skadelige arter.

Ved præparationen bør der vises forsigtighed med hensyn til de mange arter, som er beklædte med hår eller skæl.

Denne beklædning går nemlig ofte let af, og man bør derfor sørge for under præparationen ikke at gnide dyrene hen ad underlaget. Snuden og følehornene bør strækkes godt fremad, dels for at de enkelte leds længde og bredde tydeligt kan iagttages, dels fordi indledningsstedet på snuden ellers let bliver vanskeligt at se. Benene, også kløerne, bør strækkes godt fremad for at kunne undersøges.

Rhynchophorerne indeholder flere slægter, hvis arter er vanskelige at bestemme. Forinden man giver sig i lag med bestemmelsen, bør man være forsynet med et fyldigt materiale, og navnlig med hensyn til de større slægter vil det sjældent nytte at tage fat, førend man har indsamlet et nogenlunde rigeligt antal af de almindeligere arter. Man bør især sørge for at indsamle friske eksemplarer, da den hår- eller skælklædning, som findes hos mange arter, ofte gnides af, når dyret bliver ældre, og sådanne afgnedne individer er ofte næsten ukendelige, især for begynderen. Selve hår- eller skælklædningen har forøvrigt ofte en noget anden farve hos ganske friskklækkede eksemplarer end hos lidt ældre dyr. Det er praktisk, når man har rigeligt materiale af en art, at præparere en han og en hun med undersiden opad for let at kunne undersøge eventuelle sekundære kønsmærker. Kun i ret få tilfælde er det for vor faunas vedkommende nødvendigt at undersøge parringsorganerne.

Rhynchophorerne er en meget artrig gruppe. I Danmark forekommer 4 familier, af hvilke *Curculionidae* er langt den største og næstefter *Staphylinidae* (rovbiller) vor artrigeste familie med 462 arter.

Der er i den nyere coleopterologiske litteratur overvejende enighed om, at Rhynchophorerne er at betragte som den i fylogenetisk henseende højst udviklede billegruppe. Om inddelingen i familier af de til Rhynchophorerne hørende, i Danmark repræsenterede slægter, har derimod ret forskellige opfattelser gjort sig gældende.

første led nøgne, d.v.s. uden den tætte, korte behåring, som de følgende led er beklædt med. Mundskjoldets sider ikke udvidede foran følehornenes indledningssted (fig. 1, b). Metasternum foran baghofterne med en tværsøm. For- og mellemhofterne kugleformede, baghofterne tværbrede. Benene løbeben, fødderne femleddede. Bagkroppen med 6, undtagelsesvis (*Brachynini*) med 7 eller 8 frie bugled, de 3 første sammenvoksede, men med tydelige sømme.

Panden på hver side, nær øjets inderrand med 1 eller 2, sjældent med flere børstebærende punkter (supraorbitalpunkter). Kindbakkerne som regel kraftige, på ydersiden oftest med en bagtil bred, fremefter tilsmalnet fure, der undertiden er forsynet med et børstehår.

Pronotum af meget forskellig form. Scutellum (undtagen hos *Omophron*) synligt, som regel gribende ind i vingedækkernes søm (undtagen hos *Scaritini* og *Broschini*, hvor scutellum er anbragt på en forlængelse af Mesothorax, der adskiller pronotum fra vingedækkerne).

Hos nogle slægter (især *Amara*, *Pterostichus* og *Chlaenius*) er den til vingedækkernes tilslutning til bagkroppens sider tjenende, på vingedækkernes underside beliggende inderliste synlig fra siden bagtil langs vingedækkernes siderand bag epipleurerne, der afsluttes noget foran sømhjørnet (fig. 4). Denne karakter kan imidlertid være udpræget i forskellig grad hos de forskellige arter og er undertiden vanskelig at iagttage, og dens benyttelse er ikke nødvendig til bestemmelsen af de danske løbebiller.

Vingedækkerne er hos nogle slægtsgrupper (de såkaldte *Truncatipennia*) noget forkortede, så at de ikke dækker bagkroppen helt, og da bagtil mere

eller mindre afstudsede, men som regel ikke forkortede og bagtil indbugtede eller afrundede. Flyvevinger fuldt udviklede, rudimentære eller manglende.

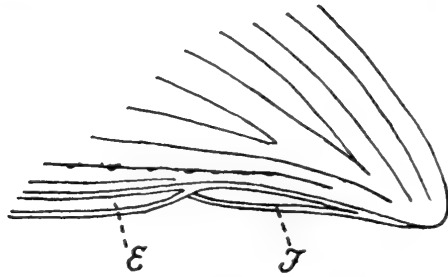

Fig. 4. *Amara aulica*. Venstre vingedækkespids. E: epipleur.
I: inderliste.

De forreste hofteskåle (fig. 5) bagtil enten åbne (1.-3. slægtsgruppe) eller lukkede (de øvrige slægtsgrupper). Mellembrystets epimerer enten nående ind til mellemhoftegruberne og dannende en del af disses

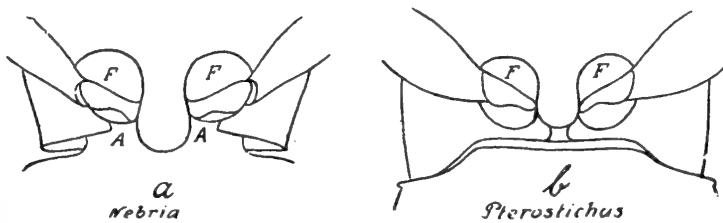

Fig. 5. Forbrystet af *Nebria brevicollis* (a) og *Pterostichus coerulescens* (b). F: forhofteskålen; A: dens åbning bagtil.

rand (1. underfamilie *Carabinae*, fig. 6, b) eller ikke nående helt ind til de nævnte gruber og derfor ikke dannende nogen del af deres rand (2. underfamilie *Harpalinae*, fig. 6, a). Forskinnebenene (fig. 7, p. 11) enten med lige inderside og begge endesporer anbragt ved spidsen eller på indersiden med en mere eller mindre dyb indskæring og da med den inderste endespore rykket tilbage til indskæringens rod. Hos *Scaritini* har forskinnebenenes spids udvendig en lang tornagtig forlængelse (fig. 7, d). Hos hannen er som

1. Familie **Anthribidae.**

Overlæben og kæbepalperne tydelige, de sidste normale. Følehornene 11-leddede, ikke knæede, med 3-leddet, løst leddet kølle. Hovedet med en kort snude; strubesømmene utydelige. Forhøfterne berørende hinanden eller adskilte fra hinanden, kugleformede; baghøfterne berørende hinanden eller lidt adskilte fra hin-

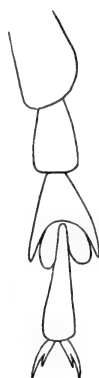

Fig. 5. Bagfod af *Platyrrhinus*.

anden. Lårene utandede. Skinnebenene normale. Føddernes 2. led (hos de 2 danske underfamilier) omslutende helt eller delvis det tvelappede 3. led, klørerne frie, fligede (fig. 5). Vingedækkernes sidedækker tydelige. Pygidium udækket.

Fra familien *Bruchidae* (*Lariidae*), der som regel henføres til familierækken *Phytophaga*¹⁾, adskilles *Anthribidae* ved, at øjnene ikke – som hos *Bruchidae* – er dybt udrandede, og at vingedækkerne fortil har en scutellarstribe, der mangler hos *Bruchidae*.

Bortset fra *Brachytarsus*- og *Araeocerus* udvikler arterne sig i dødt eller sygt, især svampeangrebet ved af løvtræer. Imago kan ofte bankes af udgåede, liggende grene.

¹⁾ Jfr. Danmarks Fauna, Biller VII, p. 279.

Oversigt over underfamilierne.

1. Følehornene indleddede under snudens siderand, indledningen ikke synlig fra oven
 1. Anthríbinae (p. 11).
- Følehornene indleddede på oversiden af snuden, indledningen synlig fra oven
 2. Araeocérinae (p. 18).

1. Underfam. Anthríbinae.

Følehornene indleddede under snudens siderand, indledningen ikke synlig fra oven.

Oversigt over slægterne.

1. Pronotum med en tværliste, som er tydelig adskilt fra pronotums bagrand 2.
- Pronotum uden tværliste foran bagranden 3.
2. Pronotums tværliste afbrudt i midten, udefter konvergerende med pronotums bagrand
 1. Platýrrhínus (p. 11).
- Pronotums tværliste hel, parallel med pronotums bagrand 2. Tropidéres (p. 12).
3. Snuden fortil lidt bredere end bagtil (fig. 3). Følehornene lange og tykke, deres 3. led meget længere end 2 3. Ánthribus (p. 15).
- Snuden tilsmalnet fortil (fig. 4). Følehornene korte og tynde, deres 3. led ikke længere end 2.
 4. Brachytársus (p. 16).

1. *Platýrrhínus* Clairv.

Følehornene korte, med tydeligt afsat 3-leddet kølle. Forhofferne lidt adskilte fra hinanden. Pronotum på hver side, lidt bag midten, med en stærk udvidelse.

1. *P. resinósus* Scop. (fig. 6). Sort, med sort, fløjsagtig behåring, hoved, snude, vingedækkernes spids, pygidium, bugen samt forskellige små pletter hvidgråt behårede. Snuden

lidt bredere end lang. Pronotum lidt bredere end langt, med 2 store gruber i midten. Vingedækkerne aflange, kun lidt bredere end pronotum, parallelsidede, stribet punkterede. Længde 9–12 mm.

♂: Bugen indtrykt på langs.

Fig. 6. *Platyrrhinus resinosus*. × 4.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På gamle løvtræstammer eller -stubbe, hos os især af bøg. Apr.–aug. Imago træffes siddende ubevægeligt på barken, især hvor denne er beklædt med kulsvamp (*Ustulina deusta*). Larver er fundet i juli i gammel lind (sammen med en puppe) og i tøndersvamp (*Fomes fomentarius*) på bøg.

2. *Tropidères* Schönh.

Følehornene ret lange, med tydeligt afsat, 3-leddet kølle. Forhøfterne lidt adskilte fra hinanden. Pronotum bredest bag midten.

Oversigt over arterne.

1. Snuden tydeligt længere end bred, stærkt indsnævret lidt foran øjnene (fig. 7, c) 3. undulátus.
Snuden ikke længere end bred, ikke eller kun lidt indsnævret foran øjnene (fig. 7, a og b)..... 2.
2. Panden mellem øjnene meget smallere end hovedet foran øjnene (fig. 7, a). Pronotum uden børsteknuder..... 1. níveiróstris.
Panden mellem øjnene kun ganske lidt smallere end hovedet foran øjnene (fig. 7, b). Pronotum med 2 børsteknuder 2. sepícola.

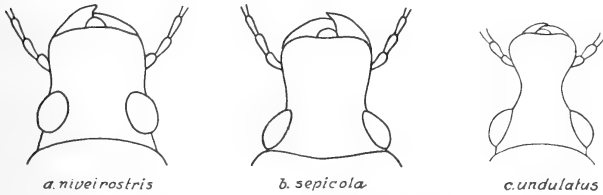

Fig. 7. Hoved af *Tropideres*.

1. *T. níveiróstris* Fabr. Sort, følehorn, skinneben og fødder brunlige, skinnebenene med mørke ringe. Sort behåret, hoved, snude, scutellum, vingedækkernes spids, pygidium og forskellige små pletter hvidgråt behårede. Snuden bredere end lang. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne kun lidt bredere end pronotum, aflange, parallelsidede, stribet punkterede. Længde 3,4–4,8 mm.

♂: Følehornene lidt længere. Mellem- og bagskinnebenenes spids på indersiden med en lille torn.

Sjalden (J, Ø, B). Styding, Halk; Fyn (f. eks. Svendborg, Fåborg, Brahetrolleborg, Langesø), Lolland-Falster (tidligere især på risgærder), Færgelunden, Storkevad. På udgåede, især på jorden liggende grene af løvtræer, f. eks. birk, eg, avnbøg og bøg. Maj–sept.

2. *T. sepícola* Fabr. (fig. 8). Ligner *niveirostris*, men adskiller sig foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker ved, at behåringen er mere brungrå, uden tydelig hvidgrå

tegning, snuden c. så lang som bred og vingedækkerne forsynede med en stor, sort plet på sømmen, bag midten. Længde 3,2–4,5 mm.

♂: Følehornene lidt længere.

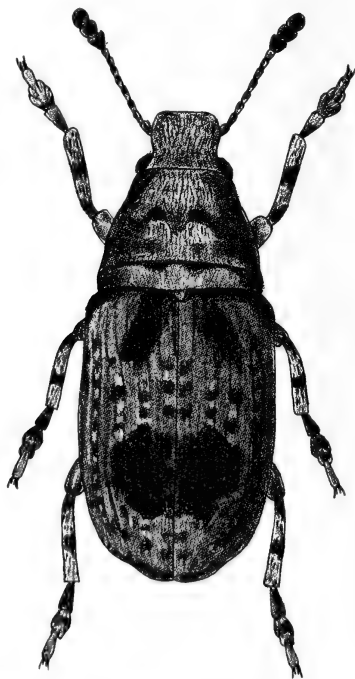

Fig. 8. *Tropideres sepicola*. × 11.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). Draved skov, Kelstrup, Halk, Estrup skov, Gyllingnæs, Uldrup s.f. Odder, Gedsø, Sødringholm; Langeland, Svendborgegnen, Lolland-Falster (tidligere især på risgårder), Næstvedegnen, Bognæs, Jægerspris Nordskov, Dyrehaven, Holte, Rudeskov, Storkevad. På døde, stående eller liggende stammer og grene af løvtræer, især eg, birk og hassel. Maj-okt. Larven i veddet; udvikling (i Sverige) i juli.

3. *T. undulatus* Panz. Let kendelig fra de to foregående ved mørkere farve, ringere størrelse og afvigende snudeform. Sort, følehornsroden undertiden lysere, scutellum og 2–3 tværbånd på vingedækkerne hvidgråt behårede; øjnene stærkt hvælvede. Pronotum uden børsteknuder. Længde 2,5–3,5 mm.

♂: Følehornene betydeligt længere.

Meget sjælden (Ø). Hidtil kun fundet i Nordsjælland ved Storkevad og i Klosterris hegn, nedbanket af døde, på jorden liggende, solbeskinnede birkegrene, $^{25-30}/_6$. I Sverige også fundet på bøg, avnbøg, lind og frugttræer.

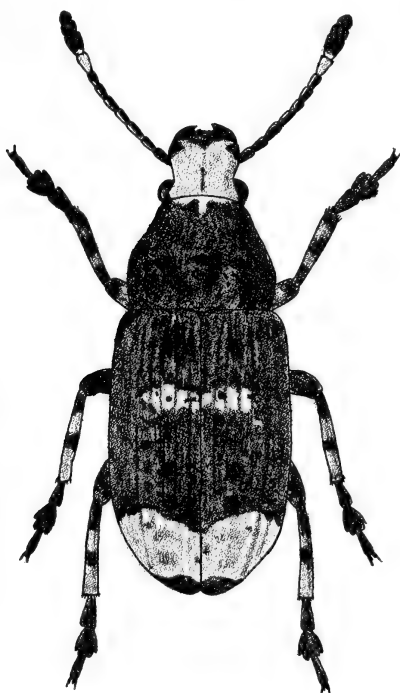

Fig. 9. *Anthribus albinus* ♀. × 5.

3. *Anthribus* Fabr. (*Platýstomus* auct.).

Følehornene tykke, hos ♂ meget lange. Køllen ikke tydeligt afsat. Øjnene fremstående, fortil let udrandede. Snuden c. så lang som bred. Forhofterne temmelig langt adskilte fra hinanden.

1. *A. albinus* L. (fig. 9). Sort eller mørkebrun, lysere eller mørkere brunt behåret, bugen, hoved, snude, pronotums forrand, vingedækkernes spids og en plet på hver af dem hvidt behårede. Pronotum bredere end langt, med 3 i en tværrække stillede knuder. Vingedækkerne aflange, stribet punkterede med rækkestillede, sorte børsteknipper. Længde 6,5–9 mm.

♂: Følehornene ikke eller kun lidt kortere end (hos ♀ kun ca. halvt så lange som) kroppen.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). Fanø, Silkeborgegnen, Favrskov; Fyn (f. eks. Gerup), Lolland-Falster (tidligere især på risgærder), Knudshoved ved Vordingborg, Tureby, Vemmetofte Dyrehave, Krageskov, Skjoldnæsholm, Jægerspris Nordskov, Storkevad. På døde, stående eller liggende stammer og grene af løvtræer. Juni-sept. Larven i veddet, forpupning smstds., udvikling i juli.

4. *Brachytársus* Schönh. (*Ánthribus* auct.).

Følehornene slanke, ret korte, køllen tydeligt afsat. Øjnene runde. Snuden meget kort. Forhofterne kun ganske lidt adskilte fra hinanden. Benene kraftige.

Larverne udvikler sig i skjoldlus-hunner, hvis æg de fortærer, og i hvilke de forpupper sig.

Oversigt over arterne.

1. Pronotums sider kun randede bagtil... 1. *nebulósus*.
Pronotums sider randede i hele deres længde... 2.

2. Pronotums sider svagt indbuede foran baghjørnerne, disse kun lidt spidsvinklede, noget bagudtrukne. Vingedækkernes afvekslende sribemellemrum stærkere hvælvede... 2. *fasciátus*.

Pronotums sider stærkt indbuede foran baghjørnerne, disse meget spidsvinklede, stærkt bagudtrukne. Vingedækkernes afvekslende sribemellemrum næppe stærkere hvælvede... 3. *scapuláris*.

1. *B. nebulósus* Forst. (*variegátus* Geoffr.) (fig. 10). Sort, lyst og mørkt spættet behåret. Øjnene hvælvede. Pronotum bredere end langt, med tvebugtet bagrand og lidt spidsvinklede baghjørner, tæt og kraftigt punkteret. Vingedækkerne næppe bredere end pronotum bagtil, med tydelige punktstriber, de afvekslende sribemellemrum ganske lidt bredere, men ikke stærkere hvælvede. Længde 2-3,5 mm.

♂: Bugen langs midten lidt fladere end hos ♀.

Almindelig (J, Ø). Især på rødgran, men også på andre træer, såsom eg; den søger hvidtjørnens blomster. Hyppigst maj-juni. Yngler i hunnerne af skjoldlus-gruppen *Lecaninae*, f. eks. *Lecanium racemosum*.

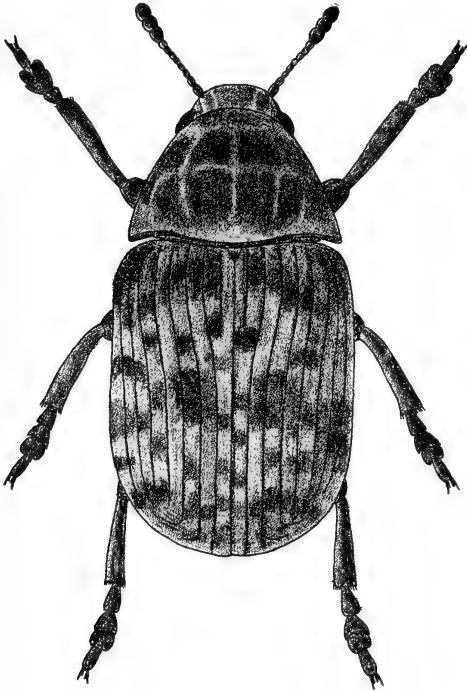

Fig. 10. *Brachytarsus nebulosus*. $\times 15$.

2.B. *fasciatus* Forst. Sort, vingedækkerne sort- og rødspættede. Den ligner iøvrigt *nebulosus*, men adskiller sig fra den ved, at pronotums sider er randede i hele deres længde og vingedækkernes afvekslende sribemellemrum stærkere hvælvede. Længde 2,5–4 mm.

♂: Bugen langs midten lidt fladere end hos ♀. For- og mellemføddernes kløer tykkere og med fligen nærmest stærkere til klospidsen end hos ♀.

Sjælden (J, Ø, B). Femhøj sande ved Ringkøbing; Roden og Frejlev skove, Falster, Ørholm, Hornbæk, Hammeren. På eg,

avnbøg, hvidtjørn og vistnok også andre løvtræer, såsom elm og ahorn; den søger til hvidtjørnens blomster. Især maj-juni. Yngler i hunnerne af skjoldlus-gruppen *Lecaninae*.

3. *B. scapularis* Gebl. Meget nærstående til *fasciatus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er kroppen gennemgående lidt smallere og skinnbenene delvis lyse. Som regel er vingedækkerne sorte, hvert med en stor rød skulderplet. Længde 2,5–4 mm.

♂: Som hos *fasciatus*.

Meget sjælden. Kun fundet i Jylland. Novrup enge (få-talligt i opskyl, sept.–okt.), Esbjerg Nørreskov (få-talligt først i juni), Fanø, Varde søndre plantage (i antal på *Myrica gale*, der var angrebet af *Coccus*, ²²/₅), Nørholm skov (1 eks. ²²/₆), Tved plantage (få-talligt, måske på *Myrica gale*, maj-juni), Råbjerg Mile (2 eks. i klithuller, ¹⁵/₆).

2. Underfam. *Araeocerinae*.

Følehornene indleddede på oversiden af snuden, indledningen synlig fra oven.

Oversigt over slægterne.

1. Pronotum langs selve bagranden listeformet op-højet. Forhøfterne lidt adskilte fra hinanden
 1. *Araeócerus* (p. 18).
- Pronotum noget foran bagranden med en ophøjet tværliste. Forhøfterne berørende hinanden
 2. *Chóragus* (p. 19).

1. *Araeócerus* Schönh.

Følehornene med 3-leddet, løs kølle, mindst så lange som den halve krop. 1. + 2. led kortere end 3. + 4. Benene slanke, 1. fodled c. så langt som de øvrige tilsammen. Øjnene hvælvede.

1. *A. fasciculátus* Degeer. Brunlig eller sort. Følehorn og ben rødlige, køllen mørk; fint, noget plettet, okkergult be-

håret. Følehornene slanke, alle led længere end brede. Pronotum lidt bredere end langt, siderne randede i den bageste halvdel. Vingedækkerne næppe bredere end pronotum, med fine punktstriber. Længde 2,6–4 mm.

♂: Forbenene stærkt forlængede.

Synantrop (J, Ø). Århus (i palmeoliefabrikken); København (i kaffebønner fra Ostindien). Larven lever bl. a. i cacao- og kaffebønner, *Cassia*-frugter, ingefærstængler og bananer.

2. *Chóragus* Kirby.

Følehornene med 3-leddet, løs kølle, næppe så lange som den halve krop. 1. + 2. led meget længere end 3. + 4. Benene temmelig korte, 1. fodled meget kortere end de øvrige tilsammen. Øjnene hvælvede. Arterne formår at springe og ligner i udseende noget en *Cis* eller en *Dryophilus*.

Oversigt over arterne.

1. Bredere. Bugleddene lidet tæt punkterede. Vingedækkernes sribemellemrum oftest ret hvælvede og lidet tæt punkterede. Længde 1,6–2,5 mm

1. sheppárdi.

- Smallere. Bugleddene meget tæt punkterede. Vingedækkernes sribemellemrum oftest mindre stærkt hvælvede og tættere, hyppigt kornet, punkterede. Længde 1,2–2,3 mm 2. hórni.

1. *Ch. sheppárdi* Kirby. Brun, sortbrun eller sort, følehorn og ben lysere. Yderst fint behåret. Pronotum fortil tilsmalnet, siderne kun svagt rundede. Vingedækkerne kun lidt bredere end pronotum, som regel under $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede. Længde 1,6–2,5 mm.

♂: Sidste bugled i midten ca. dobbelt så langt som det næstsidste.

♀: Bugleddene, undtagen det sidste, med et svagt midterindtryk, det sidste hvælvet, i midten ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end det næstsidste.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Nørholm skov; Langeland, Turø, Svendborgegnen, Lolland-Falster, flere steder i Nordsjælland (f. eks. Dyrehaven, Luknam). På gamle løvtrægrene og stammer, f. eks. på risgærder. Arten er knyttet til svampe af gruppen *Pyrenomycetales*. Især juli-sept.

2. Ch. hórni Wolfrum. Yderst nærstående til *sheppardi*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved afvigende køns karakterer. Vingedækkerne som regel rigeligt $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede, punktrækkernes punkter gennemgående lidt mindre og mindre dybe end hos *sheppardi*. Længde 1,2-2,3 mm.

♂: Sidste bugled i midten højst ca. $\frac{1}{4}$ længere end det næstsidste.

♀: Alle bugled, også det sidste, med et svagt midterindtryk, det sidste ikke særligt hvælvet, i midten højst ca. $\frac{1}{4}$ længere end det næstsidste.

Arten har været sammenblandet med den foregående. Den er antageligt udbredt som denne, sammen med hvilken den undertiden forekommer (Ø, B). Eksemplarer foreligger bl. a. fra Lolland (f. eks. Roden skov), Sjælland (Svenstrup ved Borup st.) og Kanegårds skov ved Rønne. Bl. a. på hvidtjorn, røn og pil (*Salix caprea*).

2. Familie **Curculiónidae**.

Kæbepalperne korte og stive. Overlæben utydelig. Følehornene som regel 11- eller 12-leddede, sædvanligvis knæede (undtagen hos *Apioninae*, *Rhynchitinae* og *Rhamphus*), køllens enkelte led ofte vanskelige at skelne fra hinanden. Hovedet med mere eller mindre tydelig snude. 3. fodled oftest tolappet. Skinnebenene på ydersiden uden tænder.

Oversigt over underfamilierne.

1. Snuden kort og tyk, oftest noget kantet, kun sjældent trind, hos ingen dansk art dobbelt så lang som bred. Øjnene omtrent runde, meget mindre

i diameter end snudens højde. Kløerne utandede. Forhofterne berørende hinanden, forbrystet uden snudefure. Følehornsfurerne oftest fortsat fremefter, forbi følehornenes indledning. Pygidium dækket. Følehornsskftet normalt rækkende tilbage forbi øjnenes forrand (I. *Curculionidae adelognathi*, se nærmere p. 24) 2.

Snuden længere, oftest trind, hos alle danske arter over dobbelt så lang som bred, eller i modsat fald enten pygidium udækket (*Rhinoncus*, *Phytobius*, *Magdalis*), eller øjnene højere end brede (*Gronops*, *Cleonus*) eller forhofterne adskilte fra hinanden (*Rhyncolus* og nærstående slægter). Følehornsskftet som regel ikke nående tilbage forbi øjnenes forrand (II. *Curculionidae phaneroognathi*, se nærmere p. 94) 4.

2. Prothorax på hver side bag øjnene med en række lange fremadrettede hårbørster (fig. 11)

3. *Tanymécinae* (p. 91).

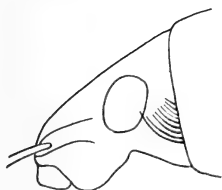

Fig. 11. *Tanymecus palliatus*.
Hoved set fra siden.

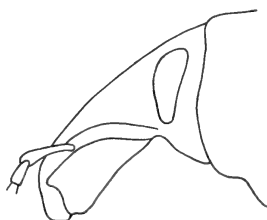

Fig. 12. *Cleonus piger*. Hoved
set fra siden.

Prothorax på hver side uden, eller (*Barynotus* og *Tropiphorus*) med ganske korte, fremadrettede hår 3.

3. Følehornsfurerne anbragt på snudens overside, følehornenes indledningssted synligt fra oven (fig. 13, a) 1. *Otiorrhýnchinae* (p. 24).

Følehornsfurerne anbragt på siden af snuden (fig. 13 b) 2. *Brachydérinae* (p. 41).

4. Følehornene knæede (undtagen hos *Rhamphus*, der har adskilte forhøfter)..... 5.
 Følehornene ikke knæede (undtagen hos *Apion dissimile*). Forhøfterne berørende hinanden ... 7.
 5. Følehornsfurerne bøjede skråt nedad, med retning under øjnene (fig. 12). Kløerne sammenvoksede ved roden. Forhøfterne berørende hinanden.

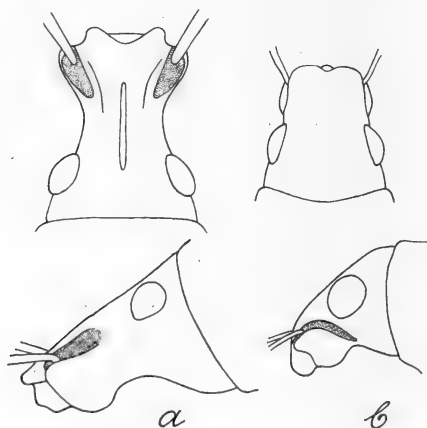

Fig. 13. Hoved set fra oven og fra siden af a: *Otiorrhynchus atroapterus* og b: *Sitona flavescens*.

Lårene utandede. Pygidium dækket. Store former (af de danske arter er ingen under 5 mm)

4. Cleóninae (p. 94).

Følehornsfurerne rettede mod øjnene eller disses underrand (hvor dette kendemærke undtagelsesvis ikke passer, er enten kløerne frie, eller forhøfterne adskilte fra hinanden eller lårene tandede eller pygidium udækket eller arten under 5 mm) 6.

6. Følehornsfurernes forreste del og følehornenes indledningssted anbragt på snudens sider men tæt ved dens overside, således at furerne fortil er delvis synlige fra oven (fig. 14 og 15). Følehornene med 6- eller 7-leddet svøbe, indleddede nær

- snudens spids. Snuden kraftig. Kløerne ikke fligede eller tandede. Forhøfterne berørende hinanden. Pygidium dækket... 5. Hylobiinae (p. 103).
 Følehornsfurerne anbragt længere nede på siden af snuden, ikke delvis synlige fra oven (hvor dette kendemærke undtagelsesvis ikke passer, er enten pygidium udækket eller følehornssvøben 5-leddet) 6. Calándrinae (p. 130).

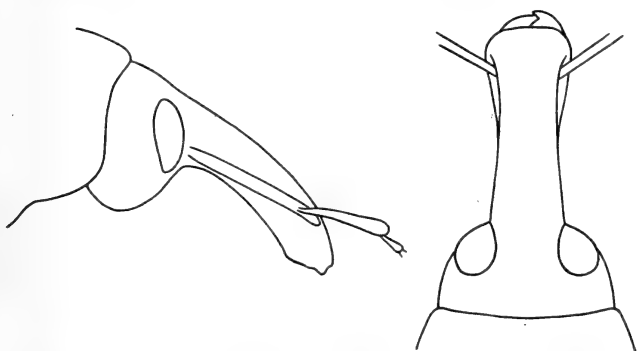

Fig. 14 og 15. *Hylobius abietis*. Hoved set fra siden og fra oven.

7. Trochanterne store, lårene fæstede på deres spids (fig. 16, b). Mellemhofterne kugleformede eller tapformet fremstående. Pygidium dækket

7. Apióninae (p. 372).

- Trochanterne små, lårene fæstede skråt til dem (fig. 16, a). Mellemhofterne flade eller noget tværbrede 8. Rhynchitinae (p. 440).

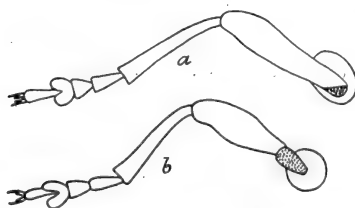

Fig. 16. Højre mellemben, set fra undersiden af a: *Rhynchites* og b: *Apion*. Hofteringene punkterede.

I. Curculiónidae adelógnathi.

Strubeudsnittet oftest næsten helt udfyldt af hagen, der helt eller overvejende dækker kæberne på hver side af hagen. Kindbakkerne oftest på ydersiden med et ar efter et vedhæng, der normalt er faldet af ved eller lige efter udviklingen til imago. Snuden kort og tyk, oftest noget kantet, kun sjældent trind, hos ingen dansk art dobbelt så lang som bred, følehornene som regel indleddede nær spidsen af snuden eller foran dennes midte, skaffet normalt rækkende tilbage forbi øjets forrand. Øjnene oftest ikke eller kun lidt højere end brede, ikke nær så høje som snudens højde. Forhøfterne berørende hinanden, forbrystet uden snudefure. Pygidium dækket. Kløerne utandede.

Jfr. p. 94.

1. Underfam. Otiorrhýnchinae.

Følehornsfurerne anbragte på snudens overside, følehornenes indledningssted synligt fra oven. Følehornsfurernes yderrand er ofte fortil øreformet udvidet (såkaldt pterygium, se fig. 13, a). Undertiden fortsættes følehornsfurerne noget ned på snudens sider, men er da aldrig skarpt begrænsede her. Snudens forrand med en mere eller mindre stærk, ofte vinkelformet indskæring. Prothorax^s forrand uden hårfrynser på siden bag øjnene.

Oversigt over slægterne.

1. Kløerne frie 1. Otiorrhýnchus (p. 25).
Kløerne sammenvoksede ved roden 2.
2. Snuden ca. dobbelt så lang som i midten bred
(Tropiphorus i *Brachyderinae*, p. 76).
Snuden ikke nær dobbelt så lang som i midten bred 3.

3. Vingedækkernes skuldre fremstående

2. *Phyllóbius* (p. 35).Vingedækkernes skuldre afrundede 3. *Ómias* (p. 41).1. *Otiorrhynchus* Germ.

Snuden kort og bred, mod spidsen oftest udvidet. Kløerne frie, simple. Lårene med eller uden tand. Flyvevinger mangler. Den ydre kønsforskel ofte ringe; hyppigst har hannen et indtryk på 1., 2. eller sidste bugled eller på bagbrystet, medens hunnen mangler eller har svagere indtryk. Danske hanner er kun kendt af *ligneus* og *atroapterus*; vore andre arter forplanter sig hos os antageligt partenogenetisk.

Imago til flere af arterne begraver barken på kviste af forskellige træarter, gnaver på unge, grønne skud og udhuler knopper; larverne lever i jorden dels af de fine rødder af urteagtige eller træagtige planter, dels af barken af de lidt grovere rødder, men angives af nogle også at æde gødning m. m. Navnlig larverne forvolder ofte en del skade, især i planteskoler.

Oversigt over arterne.

1. Lårene tandede	2.
Lårene utandede	8.
2. Vingedækkerne uden tydelige striber; forskinne-	
benenes spids stærkt udvidet på ydersiden (fig.	
17, c)	12. <i>ligústici</i> .
Vingedækkerne med tydelige striber	3.
3. Vingedækkerne beklædte med runde skæl og op-	
stående børster	7. <i>singuláris</i> .
Vingedækkerne uden skæklædning eller tydelige,	
opstående børster	4.
4. Forskinnebenenes spids svagt udvidet på yder-	
siden (fig. 17, b). 2. svøbeled dobbelt så langt	
som 1	11. <i>trístis</i> .

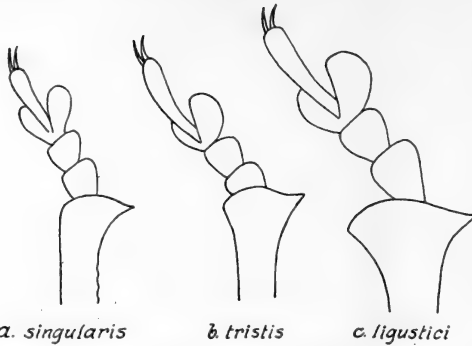

Fig. 17. Venstre forben af Otiorrhynchus.

Forskinnebenenes spids ikke udvidet på ydersiden (som fig. 17, a). 2. svøbeled ikke dobbelt så langt som 1. 5.

5. Snuden med dyb længdefure. Vingedækkernes sribemellemrum stærkt vortede. Længde 8,5–9,5 mm 8. *sulcátus*.

Snuden højst med svag længdefure. Vingedækkernes sribemellemrum i det højeste svagt kornede. Længde 3,8–6,5 mm 6.

6. Følehorn og ben sorte. De yderste svøbeled tværbrede *rúgifróns*.

Følehorn og ben rødbrune. De yderste svøbeled ca. så lange som brede 7.

7. Baglårenes tand kraftig (fig. 18, a). Vingedækkerne ret blanke, deres behåring meget spredt 9. *ovátus*.

Baglårenes tand svag (fig. 18, b). Vingedækkerne ret matte, deres behåring tættere 10. *desértus*.

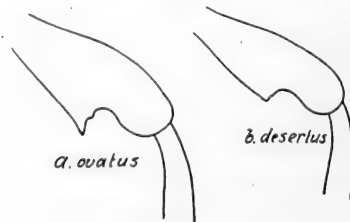

Fig. 18. Højre baglår af Otiorrhynchus.

8. Vingedækkerne med tydeligt opstående hår eller børster..... 9.
 Vingedækkerne uden opstående hår eller børster. 13.
9. Vingedækkerne skælklædte..... 10.
 Vingedækkerne uden skælklædning, med fine, korte, opstående hår..... 12.
10. Vingedækkerne ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede, med simple børster..... 14. *hirticórnis*..
 Vingedækkerne ca. eller rigeligt $\frac{1}{3}$ længere end tilsammen brede, med flade, mod spidsen stærkt udvidede børster..... 11.
11. Vingedækkerne kun med børster på de afvekslende sribemellemrum; disse stærkere hvælvede 3. *scáber*.
 Vingedækkernes sribemellemrum alle ens og børsteklædte..... 4. *uncinátus*.
12. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange. Afstanden mellem øjnene så stor som afstanden mellem følehornsfurerne (fig. 19, b)..... 5. *lígneus*.
 1. svøbeled kortere end 2. Afstanden mellem øjnene større end afstanden mellem følehornsfurerne (fig. 19, a)..... 6. *rugósostriátus*.

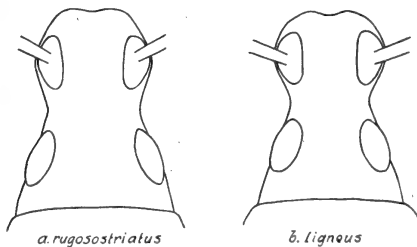

Fig. 19. Hoved af Otiorrhynchus.

13. Oversiden næsten nøgen. Pronotum ikke vortet, fint punkteret..... 14.
 Oversiden skælklædt eller behåret. Pronotum vortet 15.
14. Forskinnebenenes spids betydeligt udvidet på ydersiden. Snuden med længdekøl
 13. *átroápterus*.

- Forskinnebenenes spids ikke eller næppe udvidet på ydersiden. Snuden uden længdekøl..... *árcticus*.
15. Vingedækkerne tæt skæklædte. 2. svøbeled noget længere end 1..... 1. *ráucus*.
Vingedækkerne spredt, pletvis tættere behårede.
1. og 2. svøbeled omtrent lige lange... 2. *dúbius*.

[*O. árticus* Fabr. Blankt sort, følehorn og fødder mørkebrune. De yderste svøbeled ca. så lange som brede. Skinnebenene normale. Snuden ca. så lang som bred. Vingedækkerne fint, undertiden utydeligt stribet punkterede, mellemrummene brede, flade, fint punkterede. Længde 6–7 mm.

♂: 1. og 2. bugled indtrykt.

Af denne art findes et enkelt eks. i Zoologisk Museums samling, mærket: »*Dania*, Museum Colman«, stammende fra før 1830. Arten er fundet i Sydnorge og i Sverige sydpå til Halland, men ikke i Nordtyskland. Det er ikke sandsynligt, at den hører til vor fauna.]

1. *O. ráucus* Fabr. Sort, følehorn og fødder mørkebrune. Vingedækkerne tæt beklædte med aflange, lysebrune skæl. Snuden næppe længere end bred, med svag længdefure. Pronotum med antydning af en længdemidtkøl. Vingedækkerne forholdsvis korte, stribet punkterede, mellemrummene brede, svagt hvælvede. Sømmen bagtil noget fremstående. Længde 6—7 mm.

Ret almindelig (J, Ø, B). Undertiden skadelig i haver for frugttræer. Den angives at overvintre som larve med forpupning i jorden og udvikling om foråret.

2. *O. dúbius* Ström. Sort, ben og følehorn oftest brunlige. Snuden ca. så lang som bred, med længdekøl. Afstanden mellem øjnene stor. Vingedækkerne stribet punkterede, mellemrummene brede, temmelig flade, uregelmæssigt rynkede. Længde 6–8,5 mm.

Der foreligger kun 3 eks., fundet før 1840 i Thy på hede-bund under sten. Arten forplanter sig partenogenetisk i sit nordlige udbredelsesområde. I Mellem- og Nordeuropas bjerg-egne er den fundet hyppigst på nåletræer; på Island, hvor

den er udbredt, er imago iagttaget begravende blade af *Rumex acetosa*, *R. domesticus* og *Saxifraga hirculus* og blomster af *Trifolium repens*.

3. *O. scáber* L. Brun, oversiden med runde, brunlige, svagt metalskinnende skæl. 2. svøbeled tydeligt længere end 1. Snuden noget længere end bred, afstanden mellem øjnene mindre end afstanden mellem følehornenes indledning. Pronotum groft punkteret. Vingedækkerne sribet punkterede, med et skæl midt i hvert punkt. Længde 4,5–5,5 mm.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). Hyppigst på gran. Maj–aug.

4. *O. uncinátus* Germ. Brun, oversiden beklædt med spredte, aflange skæl. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange. Snuden bredere end lang. Afstanden mellem øjnene omtrent af samme størrelse som afstanden mellem følehornenes indledning. Pronotum vortet. Vingedækkerne sribet punkterede. Længde 3,2–3,8 mm.

Kun fundet på Høje Møn: flere steder ved klinten, i Jydelejet og ved Liselund. Maj–juli. Især ved sigtning af mos og løv omkring stubbe; også ved klintens fod (nedfaldne eks.).

5. *O. lígneus* Oliv. Brun; vingedækkernes mellemrum hvert med een række fine, gråbrune, opstående hår. De yderste svøbeled ca. så lange som brede. Snuden ca. så lang som bred, uden midtfure. Pronotum vortet. Vingedækkerne groft kornede, sribet punkterede. Længde 4,5–5,5 mm.

♂: Smaller, pronotum ca. så langt som bredt (hos ♀ lidt bredere end langt). 1. og roden af 2. bugled med et indtryk.

Sjælden (J). Ribe, Esbjerg, Fanø, Harboøre, Thisted, Nørresundby, Dronninglund, Sæby, Frederikshavn. Især på åben sand-, grus- eller kalkbund. Juni–sept. Bl. a. ved roden af *Artemisia marítima*.

6. *O. rugósostriátus* Goeze. Ligner *lígneus*, men adskiller sig fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at den er større, de yderste svøbeled lidt længere end brede, snuden forsynet med en tydelig længdefure og vingedækkernes mellemrum hvert med 2 rækker hår. Længde 6,5–7,5 mm.

Sjælden (J, Ø). Horsens, Silkeborg; Ærø, Thurø (i en grusgrav), Svendborg (hyppig i haver), Odense, København, Gentofte (i stort antal i en have under sten og plantedele), Dyrehaven, Holbæk, Hillerød, Frederiksværk. Juni, aug.-okt. Imago er et natdyr; larven er polyphag og angriber rødder af forskellige planter.

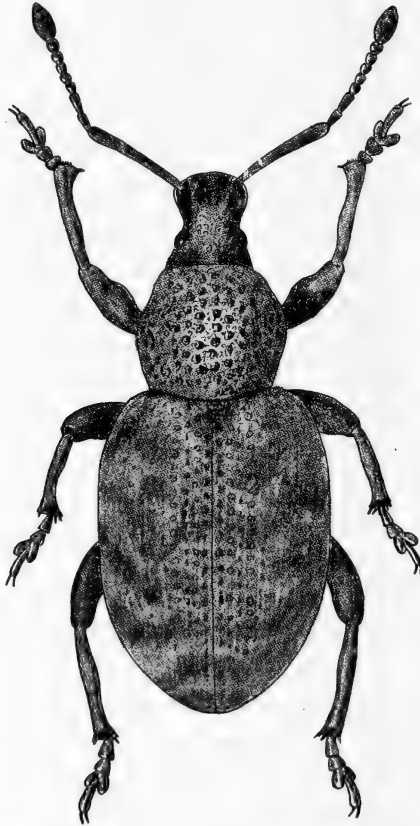

Fig. 20. *Otiorrhynchus singularis*. $\times 7\frac{1}{2}$.

7. *O. singularis* L. (fig. 20). Brun, oversidens skælklædning gråbrun eller grålig, oftest noget spættet. 2. svøbeled noget længere end 1. Lårenes tand meget svag, ofte noget utydelig. Snuden ca. så lang som bred. Pronotum vortet. Vingedækkerne temmelig langstrakte, sribet punkterede,

hvert punkt i midten med et skæl. Mellemrummene hvælvede, med en række vorter. Længde 6–7,2 mm.

Meget almindelig (J, Ø, B). På træer og buske, både løvtræer og nåletræer, især pil, hassel, gran og frugtbuske. Især maj–juni. Imago gør undertiden skade ved afgravnning af det yderste barklag og udhuling af knopperne på etårige frugttræer og larven undertiden ved at fortære rod og rodhals af hindbærbuske og eg.

8. *O. sulcátus* Fabr. Sort, oversiden med spredt, gul, på vingedækkerne pletvis tæt behåring. 2. svøbeled ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end 1. Lårenes tand ikke stærk, forlårenes meget svag. Snuden ca. så lang som bred. Pronotum vortet. Vingedækkerne stribet punkterede, mellem punkterne en række korn. Mellemrummene temmelig smalle, noget hvælvede. Længde 8,5–9,5 mm.

Udbredt, men ikke hyppig (J, Ø, B). På forskellige planter, bl. a. på frugtbuske. Larven på rødderne. Undertiden skadelig i haver. Især aug. Larven er fundet i havejord i apr.–maj (udvikling i maj–juni); de begnavede bl. a. rødder af *Saxifraga*. I udlandet er arten meget skadelig for vindyrkningen.

[*O. rúgifrons* Gyll. Sort, oversiden yderst spredt og fint behåret. Snuden ca. så lang som bred, med en svag længdefordybning og på hver side af denne en svag længdefordybning. Pronotum vortet. Vingedækkerne stribet punkterede, mellem punkterne en række korn. Mellemrummene svagt hvælvede, fint kornede. Længde 5–6,5 mm.

Fundet bl. a. nord for Flensborg (på fyr) og i Skåne. Den findes under sten og ved planterødder. På Island er imago fundet på sand- og morænebund med *Thymus serpyllum*. Larven er i udlandet fundet i grundblade, grundstilke, stængel og rod af *Saxifraga*, forpupning i jorden.]

9. *O. ovátus* L. Sort, følehorn og ben rødbrune; undertiden lysere eller mørkere brun. Oversiden yderst fint og spredt behåret. 2. svøbeled lidt længere end 1. Alle lår med kraftig tand. Forlårenes tand tvespidset. Snuden bredere end lang, uregelmæssig rynketpunkteret. Pronotum stærkt vortet,

langs midten med et glat længdeparti, og på hver side af dette med 1–2 grove længderynker. Vingedækkerne stærkt stribet punkterede, mellemrummene på siderne og bagtil kornede. Længde 4,3–5 mm.

Meget almindelig (J, Ø, B). Ved planterødder og ved ketsning; bankes ofte af tidsler om efteråret. Især maj–sept. Æglægning i juli–aug. Larverne ernærer sig af planterødder; de begnaver bl. a. rødderne af unge granplanter og gør derved undertiden betydelig skade; de overvinter én eller to gange. Imago ernærer sig af forskellige træarters bark og måske også blade. Arten har gjort skade på hindbær og jordbær.

10. *O. desértus* Rosenh. Ligner *ovatus* stærkt, men adskiller sig, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker, ved at den er noget mindre kraftigt bygget, farven normalt mørkebrun, hoved og pronotum i forhold til vingedækkerne lidt mindre, snuden ganske lidt smallere med svag længdefure og pronotums længderynker svagere. Forlårenes tand er undertiden kun utydeligt tvespidset. Længde 3,8–4,6 mm.

Ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Sottrup, Brakør, Marselisborg havskrænt; Næsby (Fyn), Nykøbing F., Tromnæs, Korselitse skov (ketset i lav vegetation), Møn, Næstved, Lejre, Københavns omegn, Dyrehaven, Jægerspris; Hammershus. Oftest under mos og løv og ved planterødder. Især juni–juli.

11. *O. tristis* Scop. Sort, vingedækkerne med pletvis tættere, gullig, svagt metalskinnende behåring. Lårenes tand kraftig. Snuden ca. så lang som bred, uregelmæssigt længderynket. Pronotum vortet. Vingedækkerne utydelig stribet punkterede, mellem punkterne en række mindre vorter. Mellemrummene noget hvælvede, stærkt vortede. Længde 7–9 mm.

Ret almindelig (J, Ø, B). På lavere planter. Især maj–juni. Arten er optrådt som skadedyr på unge æbletræer ved at begnave barken på tynde grene.

12. *O. ligústici* L. (fig. 21). Sort, oversiden temmelig tæt beklædt med brunlige, noget metalskinnende, aflange skæl. 2. svøbeled meget længere end 1. Lårenes tand svag, baglårenes oftest utydelig. Snuden noget længere end bred, med

tydelig længdemidtkøl. Pronotum vortet. Vingedækkerne jævnt kornede. Længde 9–12 mm.

Temmelig almindelig (J, Ø, B). På lavere planter. Især maj–juni. Hos os har arten gjort skade på *Medicago sativa*,

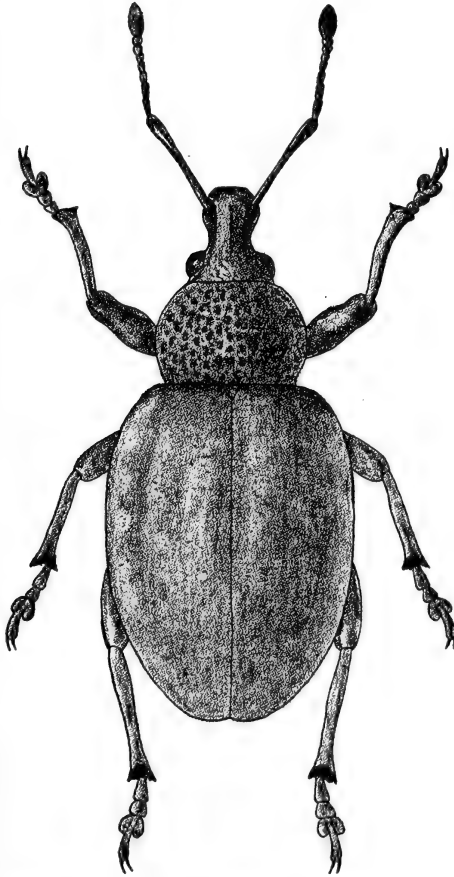

Fig. 21. *Otiorrhynchus ligustici*. $\times 5$.

Trifolium pratense og jordbærplanter. I udlandet har den undertiden været skadelig for runkelroer. Larven begnaver planterødder og overvintrer.

13. *O. átroápterus* Degeer (fig. 22). Blankt sort, følehorn og ben brunlige. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange, 4.–7.

temmelig stærkt tværbrede. Skinnebenene stærkt fladtrykte, med skarp yderrand. Snuden rigeligt så lang som bred. Vingedækkerne yderst fint kornede med meget svage antydninger af længdestriber. Længde 7–9 mm.

Fig. 22. *Otiorrhynchus atroapterus*. × 6.

♂: Bagbryst og 1. bugled med stort fællesindtryk. Vingedækkerne mindre brede.

Ret almindelig i klitegne (J, Ø, B). Især maj–juni, sept. Ofte krybende fremme i klitsandet.

14. *O. hirticórnis* Hbst. Brun, beklædt med runde, brunlige, svagt metalskinnende skæl. Snuden ca. så lang som bred,

med længdefure og svagt antydet længdemidtkøl. Pronotum ca. så langt som bredt, spredt og groft punkteret. Vingedækkerne stribet punkterede. Længde 4,3–6 mm.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Vejle, Nim, Marselisborg skov (på ask og bævreasp); Tåsinge, Hannenov skov, Høje Møn, Mogenstrup, Bromme, Skarresø, Geelskov, Rudeskov, Tokkekøb hegn, Jægerspris Nordskov. Oftest på gran. Maj–sept. Arten, der let kendes fra alle vore andre arter ved betydeligt smallere vingedækker, henføres undertiden til slægten *Peritélus* Germ. eller *Homorjthmus* Bedel.

2. *Phyllóbius* Schönh.

Kløerne sammenvoksede ved roden. Vingedækkerne over skuldrene bredere end Pronotum, med tydelig skuldervinkel. Flyvevinger tilstede. Vingedækkerne stribet punkterede. Langstrakte arter, ofte med metal- farvet hår- eller skæklædning.

Arterne træffes mest tidligt på året, kort efter løvspringet, på træ- eller urteagtige planter, hvor de undertiden gør skade. Larverne lever frit i jorden og ernærer sig af planterødder.

Oversigt over arterne.

1. Lårene tandede	2.
Lårene uden tand.....	8.
2. Vingedækkerne med opstående hårklædning	3.
Vingedækkerne uden opstående hårklædning....	6.
3. Vingedækkerne uden skæklædning.....	7. <i>oblóngus</i> ..
Vingedækkerne med skæklædning	4.
4. Alle bugled uden skæklædning. Snuden mellem følehornsfurerne halvt så bred som panden mellem øjnene. Skinnebenene gule....	5. <i>bétulae</i> .
I hvert fald siderne af 1. bugled skæklædte....	5.
5. Snuden mellem følehornsfurerne en trediedel så bred som panden mellem øjnene (fig. 23, b).	

Følehornene helt lyse. Skinnebenene rødbrune.
 Pronotum med opstående hårklædning 6. *argentatus*.
 Snuden mellem følehornsfurerne halvt så bred som
 panden mellem øjnene (fig. 23, a). Spidsen af

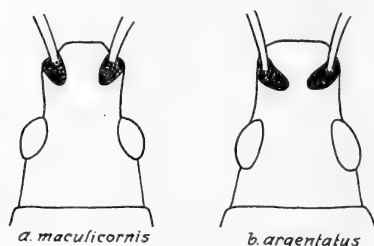

Fig. 23. *Phyllobius*. Hoved.

- følehornenes skaft og tildels køllen mørke. Skinnebenene sorte. Pronotum uden opstående hårklædning 3. *maculicornis*.
6. Snuden højst så lang som bred, mellem følehornsfurerne halvt så bred som panden mellem øjnene. Følehornenes 4.-6. svøbeled højst så lange som brede. Lårenes tand lille..... 4. *piri*.
 Snuden længere end bred, mellem følehornsfurerne omtrent så bred som panden mellem øjnene. Følehornenes 4.-6. svøbeled længere end brede. Lårenes tand stor..... 7.
7. Følehornsskaftet næsten lige (fig. 24, a)... 2. *urticae*.
 Følehornsskaftet tydeligt krummet (fig. 24, b)
 1. *calcaratus*.

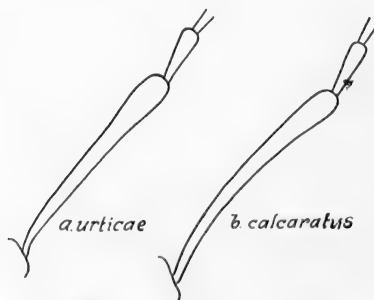

Fig. 24. *Phyllobius*. Følehornsskaft.

8. Vingedækkerne uden skælkledning.. 8. *viridicóllis*.
 Vingedækkerne med skælkledning 9.
 9. Bugleddene med skælkledning 9. *virideaeris*.
 Bugleddene uden skæl, kun med hårklædning
 10. *párvulus*.

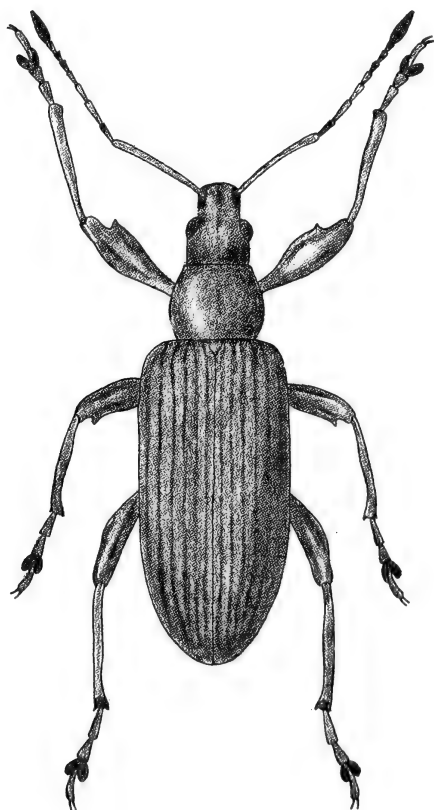

Fig. 25. *Phyllobius calcaratus* ♂. × 5.

1. *Ph. calcarátus* Fabr. (*glāucus* Scop.) (fig. 25). Oversiden metalskinnende, brunlig, grålig eller grønlig, ofte noget spættet, skællene lange, smalle, hårformede. Benene røde, følehornene røde, mørkere mod spidsen, lange og slanke. Alle svøbeled længere end brede, 2. tydelig længere end 1. Øjnene hvælvede. Snuden med svag længdefure. Pronotum bredere end langt. Længde 8–10 mm.

♂: Forskinnebenene stærkere krummede ved spidsen, denne på indersiden tornformet. Vingedækkerne smallere. Sidste bugleds spids afstudset (hos ♀ jævnt rundet).

Almindelig (J, Ø). Straks efter løvspringet på træer og buske, især el og birk; ofte også på blomstrende hvidtjørn.

2. *Ph. úrticae* Degeer (alnéti Fabr.). Ligner *calcaratus* meget, men adskiller sig fra den, foruden ved det i oversigten nævnte kendemærke, ved, at oversidens skæl er bredere og farven oftest ensfarvet grøn. Endvidere er 2. svøbeled kun svagt længere end 1., snuden næsten uden længdefure og med følehornsfurernes øverste rand svagere markeret, hvorved snuden bliver mere cylindrisk. Ben og følehorn sorte, de sidstes led dog lysere ved roden, meget sjældent er benene helt eller delvis lyse, og følehornene da også lysere. Længde 6,5–8,5 mm.

♂ og ♀ som hos *calcaratus*.

Ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Nørholm skov (den lysbenede form), Dalby mølle s. f. Kolding, Odder- og Århuseggen, Hadsten; Tranekær, Svendborgeggen, Sydsjælland, Lyngby sø, Strødam, Tisvilde. På nælder, undertiden også på træer og buske, især el. Oftest lidt senere på forsommeren end *calcaratus*. Larven begnaver roden af *Urtica dioeca*, forpupning efter overvintring i jorden, udvikling om foråret.

3. *Ph. máculicórnis* Germ. Oversiden svagt metalskinnende grøn, sjældent grålig. Skællene runde. Fødder og følehorn rødlig, 3. fodled, skaftets spids og køllen oftest mørkere. De yderste svøbeled så lange som brede. 2. svøbeled lidt længere end 1. Øjnene hvælvede, snuden tydelig afsat, lidt længere end bred. Vingedækkerne fladere og deres behåring kortere end hos *argentatus*. Længde 4–6 mm.

♂: Omtrent som hos *argentatus*.

Almindelig (J, Ø, B). På løvtræer, f. eks. pil. Larven har hos os gjort skade på rugmarker. I Sverige har arten anrettet skade især på birk, men også på frugttræer og -buske.

4. *Ph. píri* L. Oversiden metalskinnende brunlig eller grønlig. Skællene lange, smalle, hårfornede. Følehorn og ben røde, lårene ofte mørke. 1. svøbeled omtrent så langt som 2. Føle-

hornene ret korte. Øjnene hvælvede. Pronotum bredere end langt. Længde 5–7 mm.

♂: Forskinnebenene stærkere krummede ved spidsen, denne på indersiden tornformet. 2. bugled med en tværkøl tæt foran bagranden.

Almindelig (J, Ø, B). På træ- og urteagtige planter. Larven har hos os gjort skade på græsmarker, imago på frugttræer og -buske. I Sverige har den også anrettet skade på birk.

5. *Ph. bétulae* Fabr. Oversiden grønlig, blålig eller grålig. Skælklædningen ikke tæt, skællene runde. Følehorn og ben gule, lårene dog sorte. 1. svøbeled lidt længere end 2., 4.–7. ca. så lange som brede. Øjnene hvælvede. Brystet kun skælklædt på siderne. Pronotum bredere end langt, med stærkt rundede sider. Lårenes tand bred og stærk. Længde 4–6 mm.

♂: 2. bugled med en tværkøl.

Kun fundet i Rye Nørreskov (1 eks. ketset på en åben plet, juli 1843). Arten er i udlandet banket bl. a. af slåen, hvidtjørn og rose.

6. *Ph. argentátus* L. Oversiden metalskinnende grøn, skællene runde. Følehorn og ben røde, lårene mørkere. Alle svøbeled længere end brede, 2. oftest rigeligt så langt som 1. Øjnene lidet hvælvede, snuden omtrent så lang som bred, kun svagt afsat fra hovedet. Pronotum lidt bredere end langt. Lårenes tand middelstor. Længde 4–6 mm.

♂: Forskinnebenene stærkere krummede ved spidsen, denne på indersiden tornformet. 2. bugled bagtil med en tværkøl.

Almindelig om foråret (J, Ø, B). På løvtræer, især hassel og bøg. Imago gnaver huller i bladene og gør undertiden skade, især på unge træer i plantekulturer. Larver er fundet i jorden om foråret, forpupning og udvikling kort efter.

7. *Ph. oblóngus* Fabr. Sort. Følehorn og ben røde, kollen ofte mørkere. Vingedækkerne oftest rødbrune. Alle svøbeled længere end brede, eller (♀) de yderste så lange som brede, 1. og 2. omtrent lige lange. Snuden i det højeste ca. så lang som bred, mellem følehornsfurerne omtrent af samme bredde

som panden mellem øjnene, disse noget hvælvede. Pronotum lidt bredere end langt. Lårenes tand ret svag. Længde 3,5–5,5 mm.

♂: Forskinnebenene stærkere krummede ved spidsen, denne på indersiden tornformet. 1. og 2. bugled i midten ganske svagt indtrykte.

Almindelig (J, Ø, B). På løvtræer, især frugttræer og undertiden skadelig for disse ved at æde de indvendige dele af blomsterne. Larven lever af planterødder og overvintrer.

8. *Ph. viridicóllis* Fabr. Sort, følehorn og ben rødbrune, køllen og lårene mørkere. De yderste svøbeled tværbrede, 2. længere end 1. Snuden lidt bredere end lang, mellem følehornsfurerne ca. halvt så bred som panden mellem øjnene, disse hvælvede. Forbrystet på siden med metalgrønne, aflange skæl. Vingedækkerne med korte, nedliggende, rækkestillede hår. Pronotum bredere end langt. Længde 3–4,5 mm.

♂: Forskinnebenene tykkere, 2. bugled med en flad grube og bag denne en tværforhøjning.

Almindelig (J, Ø, B). Oftest på pil.

9. *Ph. virideaeris* Laich. (*pomónae* Oliv., 1. udgave). Oversiden grøn, sjældnere grålig, svagt metalskinnende, skællene runde. Følehorn og ben røde, lårene mørkere med grøn skælklædning. De yderste svøbeled højst så lange som brede, 2. omtrent af samme længde som 1. Snuden lidt bredere end lang, mellem følehornsfurerne ca. halvt så bred som panden mellem øjnene, disse svagt hvælvede. Pronotum bredere end langt. Længde 3,5–5 mm.

♂: Forskinnebenene tykkere, deres spids på indersiden stærkere tornformet. Sidste bugled simpelt (hos ♀ med en stor grube i midten). 2. bugled simpelt hos begge køn.

Almindelig (J, Ø, B). Oftest på nælder.

10. *Ph. párvulus* Oliv. (*virideaeris* auct., 1. udgave). Ligner den foregående stærkt, men adskiller sig fra den ved,

at bugleddene kun er forsynede med hårklædning, men ganske mangler skæl. Længde 3,5–4,5 mm.

♂: 2. bugled med et indtryk, begrænset af en tværfold.

Kun fundet ved Ribe: 1 eks. ²⁸/₆ 1900. Arten er polyphag (på pil, slåen, eg og *Rubus*), men angives af nogle at foretrække nælder. Det danske eks. hører til en varietet, hvis skælkledning i farve nærmer sig det grå.

3. *Ómias* Schönh.

Kløerne sammenvoksede ved roden. Følehornsfurerne korte, ikke nedadbøjede. Vingedækkerne uden skuldre.

1. *O. mollínus* Boh. Sort, følehorn og ben røde. Oversiden med fine, nedliggende hår, vingedækkernes stribemellemrum desuden med lange, opstående, svagt kølleformede børster. Lårene utandede. Snuden omtrent så lang som (♀) eller noget længere end (♂) bred, fortil mellem følehornenes indledning med en længdefordybning. Øjnene flade. Hoved og pronotum temmelig fint punkterede. Pronotum bredere end langt. Scutellum ikke synligt. Vingedækkerne meget bredere end pronotum, kun lidt længere end tilsammen brede, kugleformede, stribet-punkterede. Længde 2,5–3,5 mm.

♂: Forskinnebenene længere, slankere og på indersiden mod spidsen stærkere krummede. Lårene tykkere.

Kun fundet i Boserup skov: 1 eks. ²⁰/₆ 1909. Angives at leve på ranunkler, bl. a. *Ranunculus bulbosus*. Arten er vistnok polyphag. I Tyskland er den ketset i antal på engbund ved et vandhul i apr.–maj.

2. Underfam. **Brachydérinae.**

Snuden kort og tyk, som regel uden tydelige pterygier, følehornsfurerne anbragte på siden af den, som regel bagtil skråt nedadrettede under øjnene, oftest

skarpt begrænsede. Pronotums forrand uden (eller i det højeste med ganske korte: *Barynotus* og *Tropiphorus*) hårfrynser på siden bag øjnene.

Oversigt over slægterne.

1. Bagskinnebenenes spids på ydersiden normal (»åbne kurve«) 2.
Bagskinnebenene ved spidsen på ydersiden tydeligt ombøjede; det ombøjede stykke dækker roden af 1. fodled (fig. 26, »lukkede kurve«)... 10.
2. Klørerne sammenvoksede ved roden 3.
Klørerne frie 9.
3. Øjnene, når dyret ses i profil, adskilt mindst lige så langt fra hovedets overrand som fra dets underrand. Snuden ca. dobbelt så lang som i midten bred 11. *Tropiphorus* (p. 76).
Øjnene, når dyret ses i profil, nærmede stærkere til hovedets overrand end til dets underrand. Snuden ikke dobbelt så lang som i midten bred 4.
4. Vingedækkernes skuldre tydeligt fremstående, i modsat fald lårene tandede. Vingedækkerne uden lange, fladtrykte, opstående, hvide børster
2. *Polydrósus* (p. 53).
Vingedækkernes skuldre afrundede. Lårene utandede, i modsat fald vingedækkerne med lange, fladtrykte, opstående, hvide børster (*Sciaphilus*) 5.
5. Vingedækkerne uden skælklædning
3. *Barypithes* (p. 59).
Vingedækkerne med skælklædning 6.
6. Lårene tandede 5. *Sciaphilus* (p. 64).
Lårene utandede 7.
7. 2. svøbeled meget længere end 1.; alle svøbeled længere end brede. Bagskinnebenenes spids skråt afskåret. Længde 7–9 mm
4. *Brachýderes* (p. 63).
2. svøbeled ikke længere end 1.; de yderste svøbe-

- led højst så lange som brede. Bagskinnebenenes spids ikke skråt afskåret 8.
8. Vingedækkerne med lange opstående børster. Øjnene svagt hvælvede... 6. *Brachysómus* (p. 65).
Vingedækkerne i det højeste med korte børster. Øjnene stærkt hvælvede 7. *Strophosómus* (p. 66).

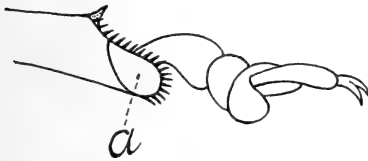

Fig. 26. *Cneorrhinus exaratus*.
Venstre bagben set fra ydersiden.
a: skinnebenets ombøjede stykke.

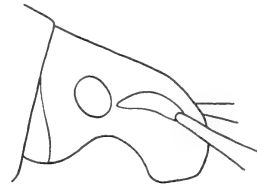

Fig. 27.
Trachyphloeus.
Hoved.

9. Følehornsfurene med retning under øjnene (fig. 13, b, p. 22). Vingedækkerne med fremstående skuldre 12. *Sitóna* (p. 78).
Følehornsfurene rettede mod øjnene (fig. 27).
Vingedækkernes skuldre rundede
1. *Trachyphlōeus* (p. 43).
10. Klørerne frie. Pronotums forrand på hver side bag øjnene med en række korte hår. Lårene utandede
10. *Barynótus* (p. 73).
Klørerne sammenvoksede ved roden. Pronotums forrand uden hårrække på siden 11.
11. Vingedækkernes skuldre rundede (fig. 47). Lårene utandede 8. *Cneorrhinus* (p. 69).
Vingedækkernes skuldre fremstående (fig. 48). Lårene tandede 9. *Liophlōeus* (p. 71).

1. *Trachyphlōeus* Germ.

Oversiden beklædt med skæl og børster. Øjnene, når dyret ses i profil, adskilte mindst lige så langt fra hovedets overrand som fra dets underrand. Følehorn-

furerne rettede mod øjnene. Følehornene kraftige. Skuldrene ikke fremstående. Lårene utandede, kløerne hos de danske arter frie.

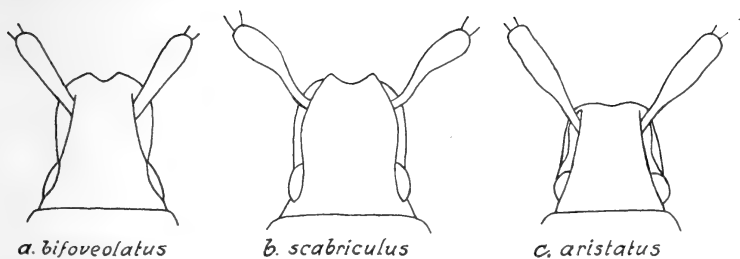
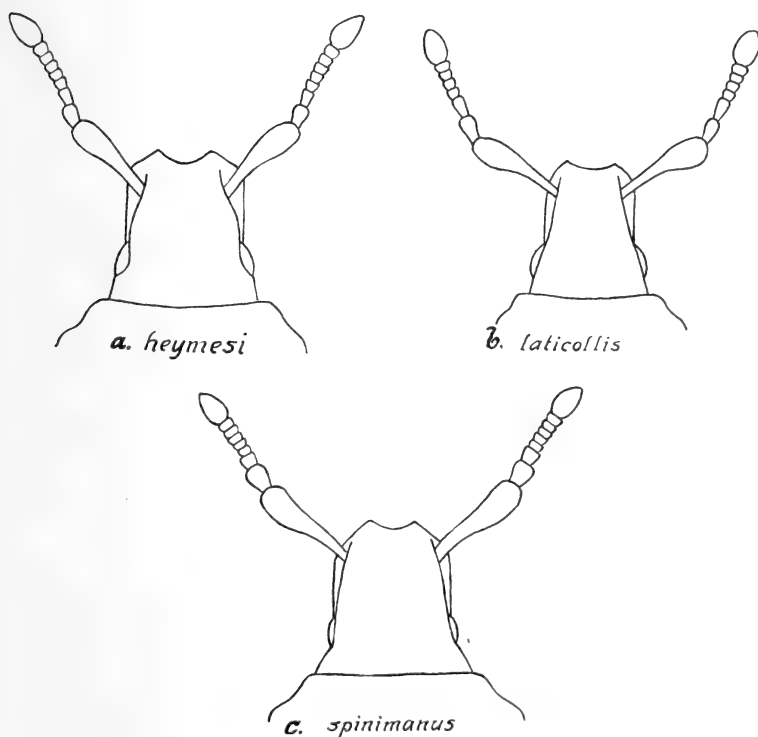
Formen af vingedækkernes børster (fig. 31) kan variere noget indenfor samme art, men er dog af betydning værdi ved bestemmelsen. Også forskinnebenenes tænder og torne (fig. 30) er vigtige kendetegn; ovenfor den inderste torn findes hos nogle arter (se fig. 30 c og d) ofte en lille torn, som let overses, fordi dens konturer kan være dækket af selve indertornen, og som ikke er omtalt i beskrivelserne.

Nogle af arterne, f. eks. *bifoveolatus* og *aristatus*, har, i hvert fald hos os, sikkert partenogenetisk forplantning.

Arterne findes bedst for- og eftersommer ved plantorødder, oftest på sandet eller gruset bund. Især ved roden af *Hieracium pilosella* er flere arter fundet. Ofte findes de nedfaldne i sand- eller grushuller, og kan undertiden ketses. Larverne lever i jorden af plantorødder; forpupning i jorden. I hvert fald larven til *scabriculus* overvintrer.

Oversigt over arterne.

1. Hovedet indsnøret foran øjnene (fig. 28, a). Snuden afsat ved et tværandtryk. Længde 3–3,7 mm	
	7. <i>bifoveolátus</i> .
Hovedet ikke indsnøret foran øjnene. Snuden ikke afsat ved tværandtryk. Længde 2,2–3 mm	2.
2. Kun hvert andet stribemellemrum på vingedækkkerne med opstående børster.....	6. <i>altérnans</i> .
Vingedækkernes stribemellemrum alle med opstående børster	3.
3. Snudens ryg mellem følehornsfurerne bred, buet udvidet i midten, bagud svagt, men dog tydeligt	

Fig. 28. *Trachyphloeus*. Hoved.Fig. 29. *Trachyphloeus*. Hoved.

- tilsmalnet. Følehornsskftet dobbelt, svagt S-formet, buet (fig. 28, b) 1. *scabriculus*.
 Snuderyggen ikke udvidet i midten og ikke tilsmalnet bagud. Følehornsskftet ikke tydeligt dobbeltbuet (fig. 28, c og fig. 29)..... 4.

4. Forskinnebenenes spids, bortset fra en krum, spids endespore i inderhjørnet, uden tænder eller torne 8. aristátus.
 Forskinnebenenes spids med flere tænder eller torne (fig. 30)..... 5.
 5. 2. svøbeled tydeligt længere end bredt (fig. 29, a og b) 6.
 2. svøbeled ikke længere end bredt (fig. 29, c)... 7.

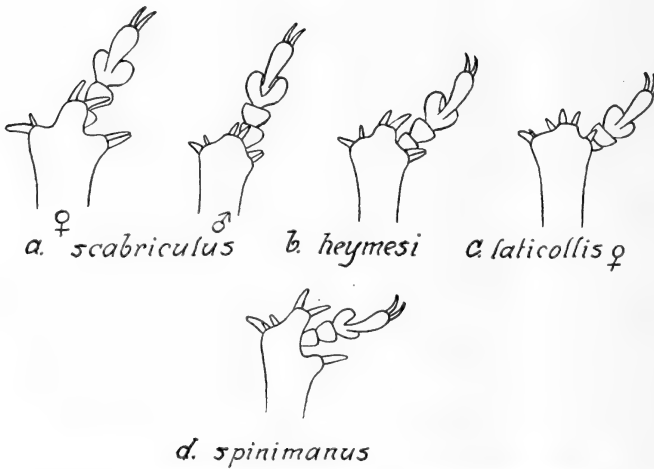

Fig. 30. Trachyphloeus. Højre forskinnebesspids.

6. Snuderyggen tilsmalnet fremefter i hele sin længde i omtrent rette linier, i midten derfor tydeligt smallere end bagtil (fig. 29, b). Forskinnebenenes ydertand med en enkelt torn (fig. 30, c) 3. laticóllis.
 Snuderyggen først tilsmalnet fra omkring midten, og her derfor ikke smallere end bagtil, dens sider noget buede (fig. 29, a). Forskinnebenenes ydertand med 2, tæt sammenpressede torne (fig. 30, b)..... 2. heymesii.
 7. Vingedækkernes børster talrige, smalle og ret lange, gennemgående mindst ca. 4 gange så lange som brede (fig. 31, e), stærkt opstående 4. spinimánus.

Vingedækkernes børster sparsomme, brede og meget korte, gennemgående højst ca. dobbelt så lange som brede (fig. 31, f), kun ganske lidt opstående

1. *T. scabriculus* L. Brunlig, vingedækkerne hos friske eksemplarer ofte med mørk tegning. Snuden ca. så lang som bred, med bred, ret kraftigt længdeindtryk i hele sin længde.

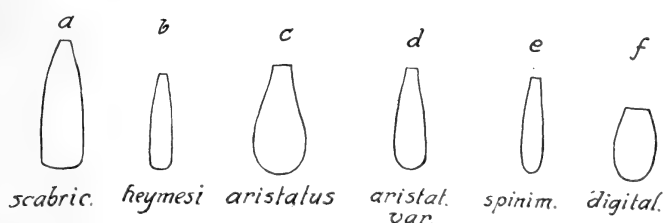

Fig. 31. *Trachyphloeus*. Vingedækkebørste af typisk form.

Følehornsskaftet dobbelt, svagt S-formet, buet (fig. 28, b). Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, bagtil kort og brat tilsmalnet, derefter med omtrent parallelle sider, fortil stærkt og ret brat indsnævret, med tydelig midtfure, fortil en tværfure ud for indsnævringen og bagtil på hver side et tydeligt indtryk. Vingedækkernes sider i midten kun svagt rundede, børsterne ret lange og ret brede (fig. 31, a), stribemellemrummene flade. Længde 2,5–3 mm.

♀: Forskinnebenenes spids med 3 tænder, mellemtanden med 2 divergerende, ydertanden med 2 stærkt sammenpressede torne, indertanden med én torn (fig. 30, a).

♂: Forskinnebenenes spids næppe tandet, tornene mindre end hos ♀ (fig. 30, a). Vingedækkerne lidt smallere.

Kendelig ved den meget brede, i midten buet udvidede, i hele sin længde bredt nedtrykte snuderyg, følehornsskaftets form og pronotums form og skulptur.

I Frankrig er hunner af *scabriculus* undertiden fundet i parring med hanner af *laticollis*.

Ret almindelig (J, Ø).

2. *T. heymesi* Hubenth. Nærstående til *scabriculus* og stærkt lignende små eks. af denne art, men adskilt fra den ved, at snuderyggen ikke er tilsmalnet bagud (fig. 29, a) og oftest kun fortil tydeligt furet samt i det hele smallere, at følehornene (fig. 29, a) er lidt slankere, med slankere, ikke dobbeltbuget følehornsskaft og lidt længere 2. svøbeled, at pronotum er lidt mindre stærkt tværbredt, fortil lidt mindre brat indsnøret og midtfuren manglende eller meget svag, og at vingedækkernes børster (fig. 31, b) er spinklere. Forskinnebensspidsen, der er bygget som hos *scabriculus* ♀, har kortere tænder (fig. 30, b). Fra *laticollis* kendes arten ved de i oversigten nævnte kendemærker. Fra *spinimanus* og *digitalis* kendes arten ved snuderyggens form, tyndere følehornssvøbe med tydeligt længere end bredt 2. led, kortere forskinnebenstænder med 2 – stærkt sammenpressede – tænder på den yderste og mindre bred krop. Længde 2,3–2,8 mm.

Hannen er ukendt.

Sjælden (J, Ø). Hansted-reservatet (i antal dels ved ketsning, dels ved roden af *Hieracium pilosella* (¹⁸⁻²¹/₇), Ålestrup (1 eks. ved roden af *Artemisia campestris* sammen med *laticollis*, ²¹/₇); Ristinge klint (ved roden af *H. pilosella*, ⁸⁻¹¹/₈), Lynæs havskrænt.

3. *T. laticollis* Boh. Vor smalleste art. Brunlig, vingedækkerne ofte med lidt spættet tegning. Snuden ca. så lang som bred, med svagt længdeindtryk, følehornsskaftet kun svagt bøjet, mod spidsen stærkt og ret brat udvidet (fig. 29, b). Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt, fortil stærkt, bagtil svagt tilsmalnet, siderne i midten omtrent parallelle eller ganske svagt divergerende fremefter, så at det bredeste sted falder foran midten, midtfuren variabel, roden på hver side ofte med en svag grube. Vingedækkerne langstrakte, bredest i eller lidt bag midten, siderne svagt rundede, børsterne ret korte, mod spidsen tydeligt udvidede, sribemellemrummene meget svagt hvælvede. Længde 2,3–2,6 mm.

♀: Forskinnebenenes spids med 3 korte, stumpe tænder, den midterste med 2, de to andre hver med 1 torn; mellem midter- og indertanden findes en 5. torn (fig. 30, c).

♂: Forskinnebenene uden tænder, tornene svagere end hos ♀.

Let kendelig ved den smalle krop med kun ret svagt tværbredt pronotum og langstrakte, ca. $\frac{1}{3}$ længere end tilsammen brede vingedækker.

Ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Skeldebrog på Broagerland, Esbjerg, Fanø, Gødvad i Silkeborgegnen, Ålestrup (i antal ved roden af *Artemisia campestris*), Dronninglund og Dannerhøj i Vendsyssel (i sandhuller); Ristinge klint, Fåborg, Lynæs; Nexø. Især på sandbund.

4. *T. spinimanus* Germ. Brunlig, oversidens skælklædning som regel omtrent ensfarvet hvidgrå. Snuden ca. så lang som bred, snuderyggen bred, fremefter noget tilsmalnet, følehornsskaftet omtrent som hos *laticollis*, svøben derimod meget tykkere (fig. 29, c). Pronotum $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, iøvrigt omtrent som hos *laticollis*. Vingedækkerne brede, kun ca. $\frac{1}{5}$ længere end tilsammen brede, siderne i midten omtrent parallelle, børsterne (fig. 31, e) smallere end hos *laticollis*. Længde 2,4–2,9 mm.

♀: Forskinnebenenes spids med 3 kraftige tænder, den midterste lang med 2 lange, kraftige torne, de 2 andre hver med én torn (fig. 30, d).

Hannen er ikke fundet hos os. I Frankrig findes den vistnok kun i bjergegne. Iflg. Hoffmann har den 3, undertiden kun 2, simple tornformede tænder på forskinnebenenes spids og fremefter stærkere tilsmalnet snuderyg.

Kendetegnet ved brede, bagtil kort afrundede vingedækker med smalle børster, kort 2. følehornssvøbeled, ringe størrelse og forskinnebesspidsens bygning.

Meget sjælden (Ø, B). Hidtil kun fundet på Ristinge klint (i antal ved roden af *Hieracium pilosella*, aug.), på Røsnæs havskrænt og ved Arnager.

5. *T. digitalis* Gyll. Meget nærstående til *spinimanus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Længde 2,3–2,6 mm.

Hannen er vistnok ukendt.

Hidtil kun fundet på Samsø: 1 eks. på Mårup havskrænt, ²⁵/₇ 1958.

6. *T. altérnans* Gyll. Nærstående til de 3 foregående arter, men let kendelig fra dem (såvelsom fra vore andre arter) ved, at kun hvert andet stribemellemrum på vingedækkerne har børster (spredte og af form omtrent som hos *spinimanus*), fra *laticollis* yderligere ved noget bredere krop og tykkere følehornssvøbe, hvis 2. led kun er ca. så langt som bredt. Snuderyggen er lidt bredere end hos *laticollis*, men lidt smallere end hos *spinimanus*. Oversidens skælklædning som regel omtrent ensfarvet hvidgrå. Pronotum ca. $\frac{2}{5}$ bredere end langt. Vingedækkerne rigeligt $\frac{1}{5}$ længere end tilsammen brede, bredest lidt bag midten. Længde 2,3–2,6 mm.

♀: Forskinnebenene byggede som hos *spinimanus* ♀, dog er tænderne kortere (men længere end hos *laticollis* ♀).

Hannen er ikke fundet hos os. I Frankrigs lavland er den yderst sjælden. Iflg. Hoffmann har dens forskinneben 3 korte, simple tænder og dens bagbryst et svagt indtryk.

Meget sjælden (Ø). Hidtil kun fundet på Ristinge klint og på Høvblege (i antal ved roden af *Hieracium pilosella*, aug., førstnævnte sted på sand- og grusbund, sidstnævnte sted på kridtbund) samt enkeltvis på Vodrup klint på Ærø, $\frac{7}{7}$.

7. *T. bifoveolátus* Beck (fig. 32). Brunlig, vingedækkerne skælklædning oftest noget grå- og brunspættet. Snuden længere end bred, ryggen betydeligt tilsmalnet fremefter, svagt længdeindtrykt. Følehornsskaffet næsten lige, meget jævnt udvidet mod spidsen. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt, tilsmalnet meget stærkere fremefter end bagtil, siderne oftest ret jævnt rundede, midtfuren ofte utydelig, på hver side foran roden med et indtryk. Vingedækkerne (fig. 33, b) omtrent $\frac{1}{3}$ længere end tilsammen brede, bredest bag midten, børsterne som regel ret stærkt udvidede mod spidsen. Længde 3–3,7 mm.

♀: Forskinnebenenes spids, bortset fra en krum, spids, gul endespore i inderhjørnet, uden tænder, men med nogle kraftige, sorte torne.

Hannen er ikke fundet hos os. I Frankrig er den overalt yderst sjælden (blandt over 400 eks. fandtes iflg. Hoffmann kun 2 hanner, tagne i bjergegne). Den adskiller sig iflg. Hoff-

mann ved mindre kraftig krop, kortere, på siderne stærkere rundede vingedækker og kortere og finere forskinnebenstorne.

Var. *angustisetulus* Victor Hansen adskiller sig fra hovedformen ved, at vingedækkerne (fig. 33, a) er bredere, kun ca. $\frac{1}{5}$ længere end tilsammen brede, i midten omtrent paral-

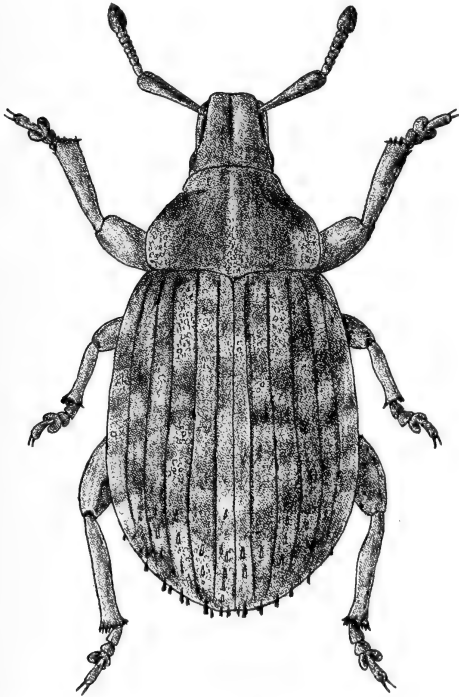

Fig. 32. *Trachyphloeus bifoveolatus*. $\times 13$.

lelsidede og bagtil kortere rundede, og at deres børster som regel er smallere. Disse kendetegn er dog underkastet nogen variation, og *angustisetulus* kan, også under hensyn til resultaterne af undersøgelser af udenlandsk materiale, ikke opretholdes som selvstændig art. Udprægede eksemplarer af hovedformen og af varieteten er meget forskellige.

Arten er som regel straks kendelig fra vore andre arter ved betydeligere størrelse og iøvrigt kendetegnet ved hovedets (fig. 28, a) indsnøring og tværingstryk, snuderyggens form,

store, flade øjne, det meget jævnt udvidede, næsten lige følehornsskaft og forskinnebenenes sorte torne og mangel på tænder.

Hovedformen er meget almindelig (vor almindeligste *Trachyphloeus*) på forskellig slags bund (J, Ø, B). Larver er fundet ved roden af *Hieracium pilosella* $\frac{30}{4}$ (forpupning $\frac{7}{7}$, udvikling fra $\frac{25}{7}$) og sammen med pupper $\frac{6}{7}$ (udvikling fra $\frac{20}{7}$). Var. *angustisetulus* er sjælden, men udbredt (J, Ø) og foretrækker sand- eller kridtbund.

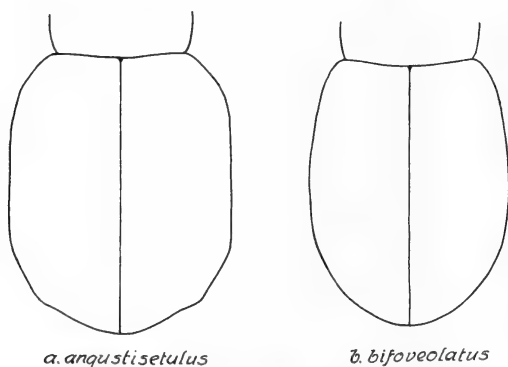

Fig. 33. *Trachyphloeus*. Vingedækker.

8. *T. aristátus* Gyll. Brunlig. Snuden lidt bredere end lang, snuderyggen jævnt tilsmalnet fremefter, med et bredt længdeindtryk. Følehornsskaftets fortykkede parti langt og kraftigt (fig. 28, c). Pronotum knebent $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, omtrent lige stærkt tilsmalnet for- og bagtil, midtfuren ofte utydelig. Vingedækkerne bredest i eller lidt foran midten, siderne ret jævnt og stærkt rundede, børsterne tætstillede, ret lange, mod spidsen meget stærkt udvidede (fig. 31, c), jfr. dog nedenfor, sribemellemrummene svagt hvælvede. Længde 2,7–3 mm.

♀: Forskinnebenenes spids, bortset fra en krum, spids, gul endespore, uden tænder eller torne, kun behåret.

Hannen er ikke fundet hos os og er vistnok ukendt.

Hos en varietet er vingedækkernes børster smallere, kun ca. halvt så brede som hos hovedformen (fig. 31, d).

Let kendelig ved forskinnebenenes bygning, følehornsskafets form og vingedækkernes ret jævnt og stærkt rundede sider samt de tætstillede og – hos hovedformen – meget brede børster.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Oddereggen, Rye, Marselisborg havskrænt, Agdrup bakker i Vendsyssel; Ristinge, Ærø, Grimstrup (Lolland), Frejlev, Nykøbing F., Møn, Næstved, Svenstrup ved Borup st., Geelskov, Ørholm, Lundtofte, Rudeskov. Især på sand- og grusbund, f. eks. ved roden af *Artemisia*. Varieteten er meget sjældnere (J), kun fundet i Esbjerg Strandskov (sigtet på tør grusbund ved roden af planter, bl. a. *Hieracium pilosella*, aug.–nov.) ved Gødvad i Silkeborgegnen (3 eks. i en sandgrav ²⁰⁻²⁴/₇) og i Hansted-reservatet.

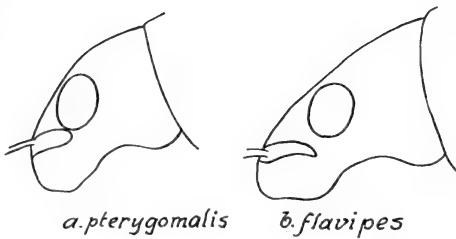
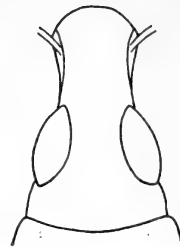
2. *Polydrósus* Germ.

Vingedækkerne med tydelig skuldervinkel og (undtagen hos *confluens* og *salsicola*) over skuldrene bredere end pronotum. Flyvevinger tilstede. Vingedækkerne stribet punkterede. Klørerne sammenvoksede ved roden. Arterne af denne slægt har ofte en overfladisk lighed med *Phyllobius*, men kendes let ved følehornsfurens form. De fleste arter træffes ligesom arterne af *Phyllobius*, med hvilke de i det væsentlige stemmer overens i levevis, kort efter løvspringet.

Hannen har som regel smallere, bagud mindre stærkt udvidede vingedækker end hunnen.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne med opstående hårklædning. Snuden bredere end lang. Grønne arter 2.
Vingedækkerne uden opstående hårklædning. 3.
2. Følehornsfurerne når øjnene (fig. 34, a). Hovedet med en tydelig knude på hver side bag øjet. Vingedækkernes hårklædning gul 4. pterygomális. Følehornsfurerne når ikke øjnene (fig. 34, b). Hovedet næsten uden knuder. Vingedækkernes hårklædning brun 3. flávipes.

*a. pterygomalis**b. flavipes*Fig. 34. *Polydrosus*. Hoved.Fig. 35. *P. sericeus*. Hoved.

3. For- og mellemskinnebenene har på ydersiden foruden den normale randliste endnu en med denne parallelt løbende liste. Følehornsfurerne forener sig med hinanden på undersiden. Stor art. Vingedækkerne brede (fig. 36) 1. *móllis*.
Skinnebenene normale. Følehornsfurerne ikke forenede på undersiden 4.
4. Vingedækkerne behårede 2. *atomárius*.
Vingedækkerne skælklædte 5.
5. Snuden længere end bred, bredest ved spidsen, tydeligt indsnævret lidt foran øjnene. Øjnene store, temmelig flade, afstanden mellem dem højst så stor som øjets bredde (fig. 35). Arten grøn 9. *seríceus*.
Snuden ikke indsnævret bagtil. Øjnene hvælvede, afstanden mellem dem større end øjets bredde 6.
6. Alle lår utandede. Pronotum ca. så langt som bredt 8. *undátus*.
Lårene tandede. Pronotum bredere end langt... 7.
7. Vingedækkerne over de stærkt fremstående skuldre meget bredere end pronotum 8.
Vingedækkerne over de lidet fremstående skuldre i det højeste ganske lidt bredere end pronotum.
Skinnebenene overvejende rødlig..... 9.
8. Mindre, 3,5–5,5 mm. Pronotum med et svagt tværandtryk bag forranden. Vingedækkernes mørke pletter i det højeste spredt behårede... 7. *cervínus*.
Større, 5,5–7,5 mm. Pronotum med et ret kraftigt tværandtryk bag forranden. Vingedækkernes mørke pletter ret tæt behårede *pilósus*.

9. Følehornssvøben ca. $\frac{3}{4}$ gang længere end skaftet, dette højst så langt som 1.-4. svøbeled 5. cónfluens. Følehornssvøben kun ca. $\frac{1}{3}$ gang længere end skaftet, dette mindst så langt som 1.-5. svøbeled
6. salsicola.

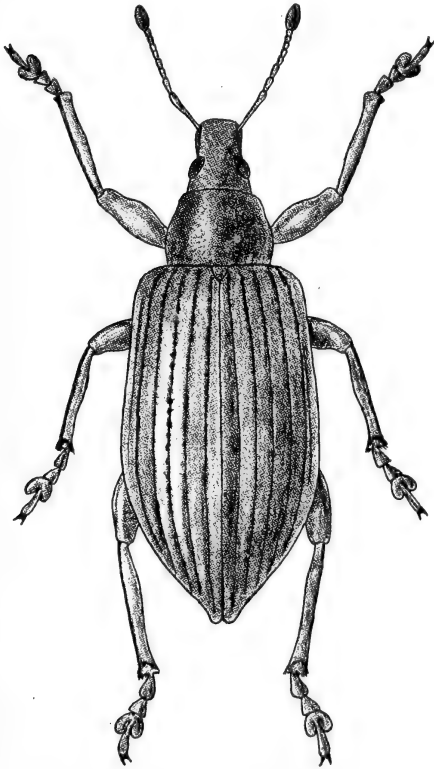

Fig. 36. *Polydrosus mollis*. $\times 7$.

1. *P. mollis* Strøm (fig. 36). Oversiden metalskinnende, kobberfarvet eller grønlig. Skællene lange og smalle, hårfornede. Benene og de korte følehorn røde, køllen mørkere. 2. svøbeled længere end 1., 3.-7. tydeligt aftagende i længde. Snuden længere end bred, bagtil svagt tilsmalnet. Pronotum bredere end langt. Lårene utandede, kun baglårene med antydning af en tand. Længde 6-8 mm.

Almindelig (J, Ø, B). På løvtræer, især bøg, birk og pil. Arten forplanter sig partenogenetisk i størstedelen af sit udbredelsesområde og utvivlsomt også i Danmark.

2. *P. atomarius* Oliv. Sort eller sortbrun, vingedækkerne ofte gulbrune, følehorn og ben som regel rustrøde, køllens rod og lårenes midte mørkere. Oversiden med tynd, ofte grønligt metalskinnende, nedliggende behåring. Følehornenes 2. svøbeled meget kortere end 1. Snuden ca. så lang som bred, panden med en kort midtfure mellem øjnene. Pronotum ca. så bredt som langt. Lårene med en yderst svag tand. Længde 4–5 mm.

♂: Følehornene lidt kraftigere. Vingedækkerne bagtil kun svagt (hos ♀ stærkere) udvidede.

Kun fundet i Sønderjylland, hvor den er udbredt: St. Jynde vad (i massevis i juni 1956, skadelig for unge grantræer), Draved skov, Rømø, Øster Løgum, Eisbøl, Arnum, Stensbæk plantage. Især på fyr og gran, undtagelsesvis på pil. Juni–juli.

3. *P. flávipes* Degeer. Oversiden grøn, kun med ret svag metalglans. Skællene runde. Følehorn og ben røde. 2. svøbeled lidt kortere end 1., 3.–7. tydeligt aftagende i længde. Følehornenes indledning adskilt fra øjet mindst lige så langt som dettes største bredde. Pronotum bredere end langt. Bugen skælklædt. Lårene uden tand. Længde 4,5–5,5 mm.

♂: Sidste bugleds spids afstudet (hos ♀ jævnt rundet). Vingedækkerne smallere.

Sjælden, hyppigst i vore sydligere egne (J, Ø). Draved, Styding; Lolland, Karise, Svenstrup ved Borup st., Dyrehaven, Geelskov. På eg. Juni–juli.

4. *P. pterygomális* Boh. Oversiden metalskinnende, grøn. Skællene runde. Ligner iøvrigt *P. flavipes*, men adskiller sig fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at afstanden mellem følehornenes indledning og øjet er mindre end dettes største bredde, øjnene større og kun bugens sider skælklædt. Længde 4–5 mm.

♂: Kroppen smallere.

Almindelig i vore sydligere egne, sjældnere mod nord (J, Ø). På løvtræer om foråret.

5. *P. cónfluens* Steph. Oversiden med svagt metalskinnende, brunlig skælklædning og behåring. Vingedækkerne med lysere længdestriber. Skællene længere end brede. Følehorn brune, mørkere mod spidsen. Benene kraftige, sorte, skinnebenene lysere. 1. svøbeled knapt så langt som 2., 3.-7. ikke væsentligt aftagende i længde, længere end brede. Snuden ca. så lang som bred. Pronotum tværbredt, stærkest hos hunnen. Lårenes tand yderst svag. Længde 4,5-5,5 mm.

♂: Vingedækkerne betydeligt smallere. Forskinnebenenes inderside tydeligere tvebugtet og spidsen indvendig kraftigere tornformet.

Kun fundet i Jylland, hvor den er udbredt. F. eks.: Sønderjylland, Kolding, Vejle, Rye, Funder, Mols. På *Sarothamnus scoparius*. Juni-juli. Larven begnaver plantens rod.

6. *P. salsícola* Fairm. Ligner *confluens*, men adskilles let fra den ved det i oversigten angivne skelnemærke. Endvidere er følehornenes svøbeled kortere og mod spidsen stærkere fortykkede og vingedækkerne, både set fra oven og fra siden, længere tilsmalnedede bagud. Længde 4-5,5 mm.

♂: Som hos *confluens*.

Hidtil kun fundet på Skallingens strandbred ved Hobugt, i antal på og under *Obione portulacoides*, $\frac{8}{6}$ 1960, $\frac{6}{6}$ 1961. Som foderplante angives også *Artemisia marítima* og *Beta marítima*, og larven angives at være fundet i rødderne af en *Festuca*-art. Arten er antagelig halophil.

7. *P. cervínus* L. Oversiden metalskinnende, brunlig, spættet. Skællene lidt længere end brede. Følehornene brune, mørkere mod spidsen. Benene slanke, sorte, fødderne lidt lysere. Følehornenes svøbeled som hos *confluens*. Snuden ca. så lang som bred. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne med mørke, nøgne eller kun meget fint og spredt behårede pletter. Lårenes tand noget stærkere end hos *confluens*. Længde 3,5-5,5 mm.

♂: Som hos *confluens*.

Almindelig (J, Ø, B). På træer og buske. Larver og pupper er fundet i jorden midt i april og klækket omkring 1. maj.

[*P. pilósus* Gredl. Nærstående til *cervinus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker og ved, at snuden er lidt længere end bred. Længde 5,5–7,5 mm.

Fundet bl. a. i Skåne og Hamburgegnen. Den angives at leve på røn og birk og også at søge til nåletræer. Juni.]

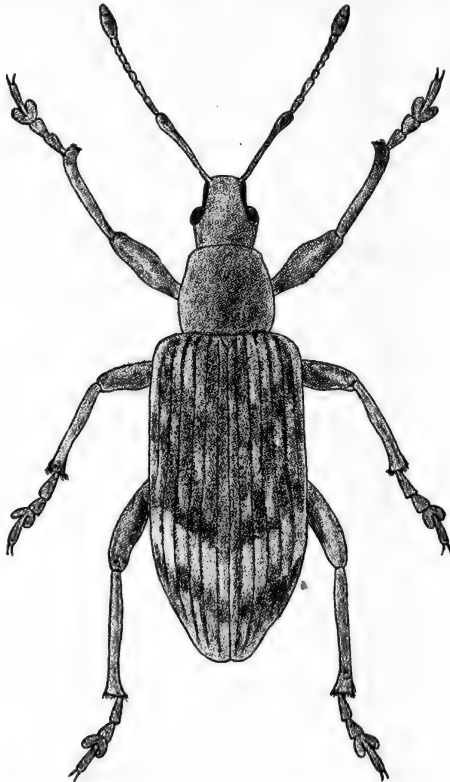

Fig. 37. *Polydrosus undatus* ♂. × 9.

8. *P. undatus* Fabr. (*tereticollis* Deg.) (fig. 37). Oversiden brunlig med lysere hvidlig, svagt sølvskinnende tegning. Vingedækkerne spættede, især med et skråt, lyst tværbånd bag midten. Skællene lidt længere end brede. Følehorn og ben rødbrune. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange, 3.–7. næppe aftagende i længde, kun lidt længere end brede. Snuden mindst så lang som bred. Længde 4–5,5 mm.

♂: Omtrent som hos *confluens*.

Almindelig (J, Ø). Især på birk.

9. *P. sericeus* Schall. Oversiden metalskinnende grøn. Skællene runde, på hoved og pronotum aflange. Følehorn og ben røde, køllen sort. 2. svøbeled lidt længere end 1., 3.-7. næppe aftagende i længde, længere end brede. Følehornsfurerne på undersiden kun ganske kort adskilte fra hinanden. Pronotum ca. $\frac{1}{4}$ (♂) eller ca. $\frac{1}{3}$ (♀) bredere end langt. Lårene uden eller med en meget fin tand. Længde 5-7 mm.

♂: Forskinnebenene stærkere krummede ved spidsen, denne på indersiden stærkere tornformet. Bagskinnebenene på indersiden mod spidsen med meget lange (hos ♀ med færre, mindre lange) hår.

Ret almindelig i vore sydligere egne på øerne, iøvrigt sjælden og vistnok ikke fundet i Jylland (Ø). På løvtræer, især hassel. Mange larver og pupper er fundet i jorden midt i april.

3. *Barypithes* Duval.

Følehornsfurernes øverste rand rettet mod øjnene, den nederste skarpt nedadbøjet. Scutellum lille, men tydeligt. Vingedækkerne uden skæklædning, deres skuldre afrundede. Lårene utandede (undtagen hos *chevrolati*), klørerne sammenvoksede ved roden.

Oversigt over arterne.

1. For- og mellemlårene med en fin tand... *chevrolati*.
Alle lår utandede 2.
2. Vingedækkerne næsten ubehårede, bredest i forreste tredjedel 1. *aráneifórmis*.
Vingedækkerne med opstående behåring, bredest i eller bag midten 3.
3. Snuden omtrent parallelsidet, dens overside, set fra siden, tydelig krummet (fig. 38, b) 3. *mollicómus*.
Snuden indsnævret i midten, derfra udvidet mod spidsen, dens overside, set fra siden, næsten ganske flad (fig. 38, a) 4.
4. Større, 2,8-4 mm. Vingedækkerne hos ♂ højst ca. $\frac{1}{3}$, hos ♀ over $\frac{1}{2}$ gang bredere end pronotum.
Lårene hos ♂ tykkere end hos ♀.... 2. *pellúcidus*.

Mindre, 2,5–3 mm. Vingedækkerne omtrent ens hos ♂ og ♀, ca. $\frac{2}{3}$ bredere end pronotum. Lårene hos ♂ ikke væsentligt tykkere end hos ♀ *trichópterus*.

1. *B. aráneifórmis* Schrank. Sort eller brun, yderst fint og spredt, nedliggende behåret. Følehorn og ben røde, lårene undertiden mørkere. Snuden yderst fint og spredt punkteret, med antydet midtfure. Øjnene, når dyret ses fra siden, kun

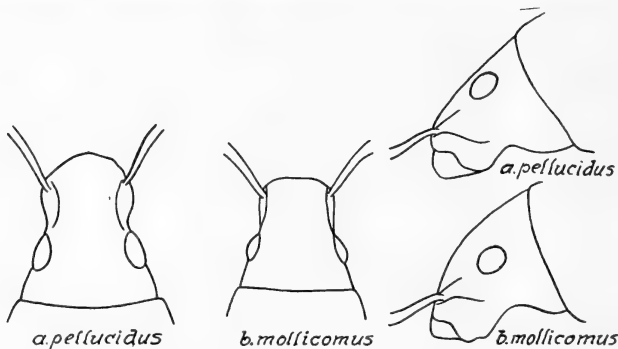

Fig. 38. *Barypithes*. Hoved.

kort adskilte fra hovedets overside. Pronotum omtrent så langt som bredt, punkturen stærkt varierende, oftest ret spredt. Vingedækkerne punktstribede. Længde 3–4 mm.

♂: Forlårene yderst svagt fortykkede, forskinnebenene lidt stærkere krummede på indersiden mod spidsen.

Hidtil vistnok kun fundet i haver i Nordsjælland, især i jordbærbede, hvor imago fortærer jordbærrene. Juli. Den angives også at leve på *Trifolium procumbens*, hvis blade og blomsterhoveder fortæres af imago, medens larven begnaver rodhalsen og forpupper sig i jorden.

2. *B. pellucidus* Boh. (fig. 39). Sort eller brun. Følehorn og ben røde. Snuden ret tæt og stærkt punkteret. Øjnene, når dyret ses fra siden, kun kort adskilte fra hovedets overside (fig. 34, a). Pronotum omtrent så langt som bredt, tæt og stærkt punkteret. Vingedækkerne stribet punkterede. Længde 2,8–4 mm.

♂: Pronotum større, vingedækkerne smallere, jfr. oversigten. Benene kraftigere, alle lår fortykkede; for- og mellem-skinnebenene stærkere krummede på indersiden, forskinnebenene også krummede på ydersiden (fig. 40).

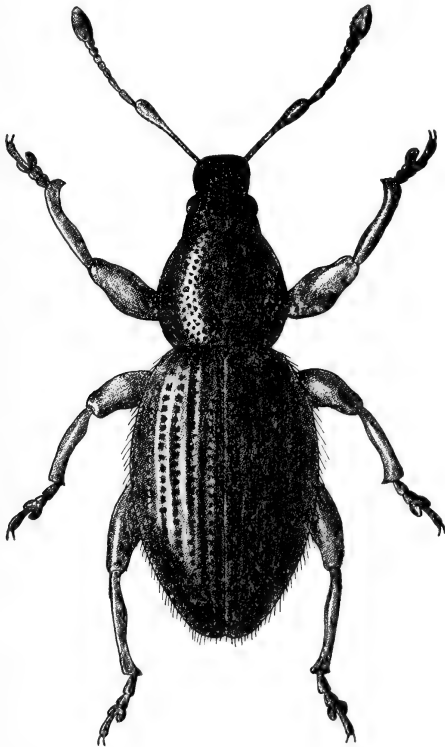

Fig. 39. *Barypithes pellucidus* ♂. × 13.

Ret almindelig (J, Ø, B). I skove og haver. Under løv eller krybende fremme, også ofte ved ketsning. Angives at leve på *Ranunculus bulbosus* og *Veronica chamaedrys*. Især juni-juli. Optrådt skadeligt her i landet ved imagos gnav af rødhalsen på unge kålplanter. Larver og pupper er fundet i antal $13/4$, udviklet $25/4$. I Frankrig har larven angrebet rødderne af *Medicago lupulina*.

[*B. trichópterus* Gaut. Nærstående til *pellucidus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Længde 2,5–3 mm.

♂: Forskinnebenene meget stærkere krummede på inder-siden, og også på ydersiden krummede ved spidsen. Krops-formen ens hos begge køn.

Fig. 40. *Barypithes pellucidus*. Venstre forben.

Fundet bl. a. i Skåne og ved Hamburg. I Skåne er arten taget sammen med *pellucidus* ved ketsning i løvskov på frodig muldvækstvegetation, ²⁹/₆. I Tyskland har arten gjort skade på jordbær.]

3. *B. mollicómus* Ahr. Sort eller brun, ben røde. Følehornskøllen lidt kortere end hos *pellucidus*. Snuden ret tæt og stærkt punkteret. Øjnene, når dyret ses fra siden, længere adskilt fra hovedets overside end hos de foregående (fig. 38, b). Pronotum omtrent så langt som bredt. Vingedækkerne stribet punkterede. Længde 2,8–3,4 mm.

♂: Vingedækkerne smallere. Forlårerne svagt fortykkede; for- og mellemskinnebenene lidt stærkere krummede på inder-siden mod spidsen.

Sjælden, vistnok kun fundet på øerne. Tranekær, Turø, Lolland-Falster (f. eks. Vester Ulslev, Ålholm, Christianssæde, Nykøbing F.), Herlufsholm, Mogenstrup, Boserup, Kollakolle, Sandbjerg ved Rudeskov. Oftest ved sigtning af løv og mos eller ved planterødder. Især juni–juli. Larven angives at leve i jorden og overvintre med forpupning i april og udvikling i maj. Imago er i Holsten optrådt som skadedyr på kálplanter.

[*B. chevrolati* Boh. Brun eller brunsort, følehorn og ben noget lysere. Snuden stærkt krummet. Pronotum bredere end langt, tæt og kraftigt punkteret. Længde 3–4 mm.

♂: Omtrent som hos *mollicomus*.

Kendelig fra de foregående arter ved de fint tandede for- og mellemlår, fra de tre første tillige ved den stærkt krummede snude.

Denne art er fundet i Skåne.]

4. *Brachyderes* Schönh.

Snuden bredere end lang, bagtil ikke smallere end hovedet. Følehornenes 2. svøbeled meget længere end 1., alle svøbeled længere end brede. Vingedækkerne

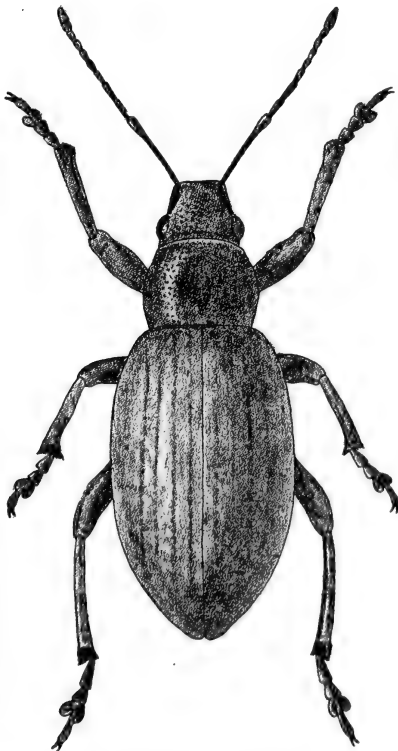

Fig. 41. *Brachyderes incanus* ♀. × 9.

ved roden ikke bredere end pronotum, med fuldstændigt rundede skuldre. Følehornsfurerne rettede mod øjets nederste rand. Lårene utandede, kløerne sammenvoksede ved roden.

1. *B. incánus* L. (fig. 41). Sort, følehornene brunlige. Oversiden noget spredt beklædt med aflange, hvidgrå, svagt metalglansende skæl og fine, næsten nedliggende hår. Pronotum hos ♂ lidt, hos ♀ betydeligt bredere end langt, temmelig fint punkteret, i midten oftest med et bredt, noget uregelmæssigt længdeindtryk. Vingedækkerne langstrakte, smallest hos ♂, sribet punkterede. Længde 7–9 mm.

♂: Kroppen betydelig smallere. Sidste bugled med en rund grube.

Sjælden (J, Ø). Silkeborgegnen (f. eks. Rye og Næge); Aldershvile, Brede, Rudeskov, Tisvilde hegn. På gran og fyr, undertiden på birk. Imago begnaver løvet, larven rødterne, forpupning i jorden. I Sverige er arten optrådt som skadedyr i fyrrekulturer på sandbund.

5. *Sciáphilus* Steph.

Følehornsfurerne skråt nedadbøjede i en stump vinkel, adskilte temmeligt langt fra øjnene. Scutellum lille, men tydeligt. Vingedækkernes skuldre afrundede. Lårene tandede, kløerne sammenvoksede ved roden.

1. *Sc. asperátus* Bonsd. Oversiden gråbrunlig, med yderst svag metalglans. Følehorn og ben rødbrune, lårene mørke. Skællene runde. Hoved og pronotum med ganske korte, vingedækkernes sribemellemrum med længere, opstående, yderst svagt kølledannede børster, snuden omtrent så lang som bred, flad. Øjnene temmelig flade. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne sribet punkterede. Længde 4,5–5,8 mm.

Almindelig (J, Ø, B). I skove på lavere planter og buske; banket i antal af tidsler i sept. Juni–sept. Larver og pupper er fundet i muldvarpeskud $18/8$ (udviklet $28/8$), pupper $30/6$ (udviklet $3/7$). I Frankrig er larven fundet overvintrende i *Primula veris*, med forpupning i jorden og udvikling i apr.–maj. Arten forplanter sig hos os antageligt partenogenetisk.

6. *Brachysomus* Steph.

Oversiden med skælklædning og opstående, på vingedækkernes stribemellemrum længere, på hoved og pronotum kortere, svagt kølledannede børster. Scutellum utydeligt. Vingedækkernes skuldre afrundede. Lårene utandede, fødderne korte, kløerne sammenvoksede ved roden.

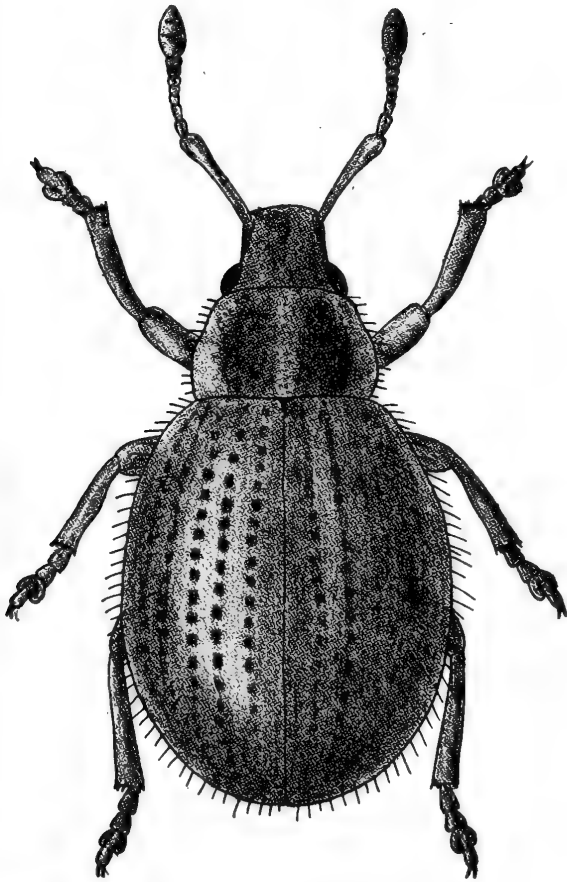

Fig. 42. *Brachysomus echinatus*. $\times 16$.

1. *Br. echinatus* Bords. (fig. 42). Oversiden mørkere eller lysere brun; følehorn og ben røde. Pronotums sider med runde, hoved og vingedækker med spredte, aflange, grå skæl. Snuden bredere end lang; følehornsfurterne med retning under øjnene. Pronotum meget bredere end langt. Vingedækkerne aflangt kugleformede, stribet punkterede. Længde 2,4–2,8 mm.

Almindelig (J, Ø, B). På fugtig skovbund ved ketsning eller sigtning. Især maj–juni.

7. *Strophosómus* Steph.

Snuden hos de danske arter med antydet tværfure bag øjnene. Følehornsfurerne med retning ned under øjnene; disse stærkt hvælvede. Hovedet bagtil med et halsagtigt parti, så at det kan trækkes ind i forbryststykket lige til øjnene. Vingedækkerne stribet punkterede. Lårene utandede, klørerne sammenvoksede ved roden.

Larverne lever i jorden; imagines træffes fremme på vegetationen især fra maj til sept. og gør undertiden skade ved at begnave skud, knopper og blade.

Oversigt over arterne.

1. Bagskinnebenene på indersiden foran spidsen med en stærk udranding (fig. 43). Vingedækkerne tydeligt indsnævrede lige bag roden, denne med ophøjet randliste..... 4. fáber.
Bagskinnebenene uden udranding..... 2.

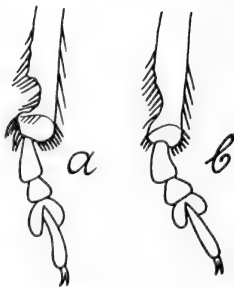

Fig. 43. *Strophosomus faber*.
Højre bagskinneben,
a: ♂, b: ♀.

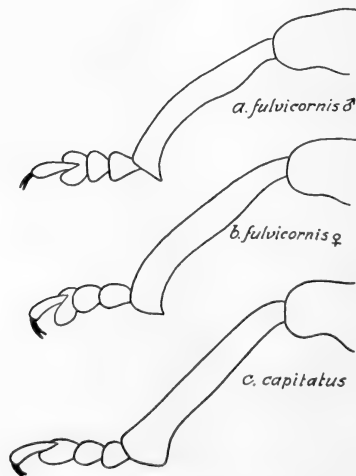

Fig. 44. *Strophosomus*.
Højre forskinneben.

2. Vingedækkerne temmelig tæt skælklædte, deres rod uden randliste 3.
 Vingedækkerne næsten nøgne, undtagen sider og undertiden søm, deres rod med randliste 5. laterális.
3. Omtrent $\frac{1}{3}$ af vingedækkernes søm fortil nøgen
 1. melanogrammus.
 Vingedækkernes søm skælklædt til roden 4.
4. Vingedækkernes punktstriber med en række korte, opstående hår (især tydelige bagtil). Forskinnebenenes yderside næsten lige (fig. 44, c) 2. capitátus.
 Vingedækkernes punktstriber uden opstående hår. Forskinnebenenes yderside hos ♂ tydeligt, hos ♀ svagt buet (fig. 44, a og b) 3. fulvicórnis.

1. St. melanogrammus Forst. (fig. 45). Oversiden brunlig eller grålig, følehorn og ben brunlige. Skællene runde. Vingedækkernes punktstriber nøgne, mellemrummene med en række korte, opstående børster. Pronotum bredere end langt. Længde 4–5,5 mm.

Meget almindelig (J, Ø, B). På træer og buske, især hassel. Hannen er ikke fundet hos os og er i udlandet, f. eks. Frankrig, yderst sjælden, og arten forplanter sig utvivlsomt, i hvert fald aldeles overvejende, partenogenetisk. I udlandet er ofte iagttaget parring mellem *melanogrammus* ♀ og *rufipes* ♂. Arten gør undertiden betydelig skade, især på ganske unge gran- og fyrrekulturer, ved at æde nålene og barken.

2. St. capitátus Degeer. Oversiden brunlig eller grålig, følehorn og ben brunlige. Snuden med længdeindtryk og fortil med en ganske kort længdemidtkøl. Vingedækkernes punktstriber med en række opstående, korte børster, mellemrummene ligeledes med opstående, længere børster; hos var. *rufipes* Steph. har mellemrummene ingen børster eller helt bagtil nogle ret korte børster. Pronotum bredere end langt. Længde 4–5 mm.

♂: Vingedækkerne smallere, deres rod med en let antydet indsnøring.

Almindelig (J, Ø, B). På træer og buske, især på nåltræer. Optræder som skadedyr på unge nåltræer og unge ege.

3. *St. fulvicornis* Walton (*cúrvipes* Thoms.). Ligner *capitatus*, men adskiller sig fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at øjnene er mindre tilspidsede, pronotums sider noget stærkere rundede og vingedækkerne mere aflange og i midten mere parallelsidede. Længde 3,5–4,2 mm.

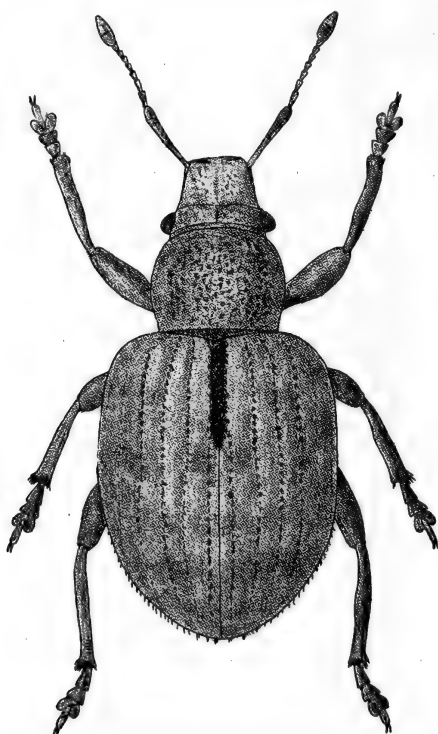

Fig. 45. *Strophosomus melanogrammus*. $\times 9$.

♂: Vingedækkerne smallere. Forskinnebenene længere, stærkere krummede (fig. 44, a og b).

Ret sjælden (J, Ø, B). Udbredt i Jyllands magre egne; Solrød strand, Ellinge Lyng, Rørvig; Bornholm. På *Calluna vulgaris*, af hvis rødder larven angives at leve; imago også på birk og pil. Klækning er iagttaget i aug.

4. *St. fáber* Hbst. Oversiden brunlig eller grålig; følehorn og ben sorte eller mørkebrune. Skællene aflange. Vingedæk-

kernes stribemellemrum med to rækker temmelig lange, opstående børster og, set fra oven, med en række udstående hår langs siderne. Pronotum meget bredere end langt. Vingedækkerne forholdsvis langstrakte. Længde 4,8–5,5 mm.

♂'s bagskinneben på indersiden foran spidsen med et dybt halvrundt udsnit, ♀'s på samme sted vinkelformet udrandede (fig. 36).

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Vardeegnen, Thorsager; Ristinge, Tåsinge, Sandbjerg ved Rudeskov, Grønholt hegn, Veddinge bakker. På sand- eller grusbund, vistnok især på kurvblomstrede såsom *Artemisia*, *Anthemis* og *Tanacetum*. Larver er fundet i antal sammen med pupper på sandbund ved roden af *Hieracium pilosella*, ⁷/₇.

5. *St. laterális* Payk. Sort, følehornene undertiden lidt lysere. Oversiden med spredte, på vingedækkernes sider og undertiden sømmen dog tætstillede, aflange, gyldentskinnende skæl, iøvrigt næsten nøgen, kun med enkelte fine nedliggende hår. Pronotum bredere end langt, med svag men tydelig midtfure. Vingedækkerne med let antydning af indsnævring bag roden. Længde 3,5–4,3 mm.

♂: Pronotum og vingedækkerne forholdsvis smallere; sidste bugled med nogle skarpe korn.

Ret sjælden (J, Ø). Udbredt i Jyllands magre egne; Tåsinge, Odsherred, Tisvilde. På *Calluna vulgaris* og *Erica tetralix*.

8. *Cneorrhínus* Schönh.

Bagskinnebenenes yderrand ved spidsen tydeligt, skarpt ombøjet, således at det ombøjede stykke dækker roden af 1. fodled (»lukkede kurve«). Det ombøjede stykke skælklædt, dets yderrand med en krans af stive børster, dets inderrand, hvor det grænser op til det øvrige skinneben, derimod uden børstekrans (fig. 26, p. 43). Følehornsfurerne smalle, med retning under øjnene. Vingedækkernes skuldre rundede. Flyvevinger mangler. Lårene utandede, kløerne sammenvoksede ved roden.

Oversigt over arterne.

1. Forskinnebenenes spids på ydersiden stærkt og bredt udvidet (fig. 46, a)..... 1. *plagiátus*.
 Forskinnebenenes spids ikke udvidet på ydersiden (fig. 46, b) 2. *exarátus*.

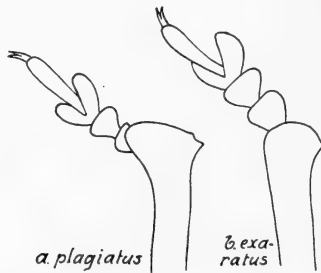

Fig. 46. *Cneorrhinus*. Venstre forskinneben.

1. *C. plagiátus* Schall. (underslægt *Philópodon* Steph.) (fig. 47). Sort, fødder og følehorn mørkt brune. Oversiden beklædt med runde, grå eller gråbrune skæl og opstående, fine, hvide hår. De yderste svøbeled tværbrede. Snuden lidt bredere end lang, flad, med et yderst svagt antydet, oftest utydeligt tværintryk foran øjnene; disse noget hvælvede. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt. Vingedækkerne stærkt hvælvede, med stærkt rundede sider, fint stribet punkterede. Længde 4–9 mm.

♂: Mindre. Pronotum og vingedækkerne forholdsvis smallere.

Almindelig i sandegne, f. eks. i klitter (J, Ø, B). Især maj-juni. Arten har hos os gjort skade på hvidkål, kålroer, runkel- og sukkerroer, rødbeder og turnips samt gulerod, lupin, jordbær og tobak.

2. *C. exarátus* Marsh. Sort, fødder og følehorn brune; skælklædningen som hos *plagiatus*; behåringen kortere, nedliggende. De yderste svøbeled ca. så lange som brede. Snuden lidt længere end bred, med en yderst fin længdekøl midt i den brede længdefure og med en tydelig, skarp tværstreg foran

øjnene; disse stærkt hvælvede. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt. Vingedækkernes punktstriber kraftigere end hos *plagiatus*. Længde 5–9 mm.

♂: Som *plagiatus*.

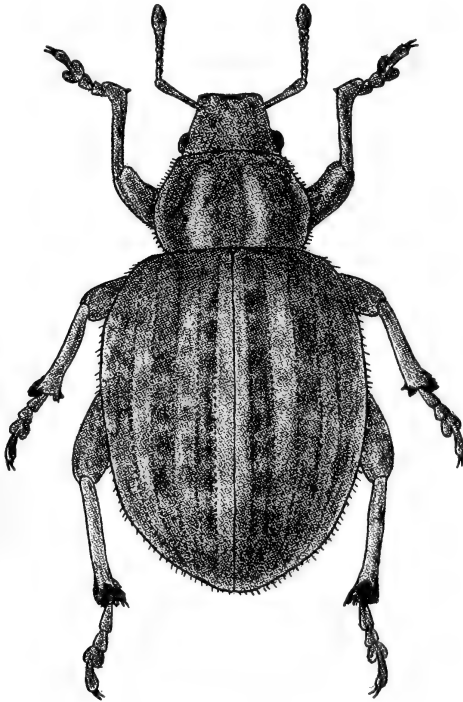

Fig. 47. *Cneorrhinus plagiatus*. $\times 6$.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). Silkeborg, Marselisborg skov, Lindum, Hobro, Klitmøller, Skagen; Borup st., Ryget skov, Frederiksdal, Brede, Ørholm, Dyrehaven, Jægerspris. På ærteblomstrede, f. eks. *Vicia*, *Ononis* og *Sarothamnus*. I Frankrig fundet på *Oenothera biennis*. Især juni–aug.

9. *Liophlœus* Germ.

Bagskinnebenenes spids som hos *Cneorrhinus*; dog er det ombøjede stykke smallere og nøgent og dets inderrand, men ikke dets yderrand, forsynet med en

række børster. Følehornsfurerne med retning under øjnene. Vingedækkernes skuldre fremstående. Flyvevinger mangler eller er ufuldkomment udviklede. Lårene tandede, klørne sammenvoksede ved roden.

Fig. 48. *Liophloeus tessulatus*. × 5.

1. *L. tessulatus* Müller (fig. 48). Sort; oversiden temmelig tæt beklædt med aflange, grå eller brunlige skæl. Vingedækkerne med rækker af små, mørke pletter. Lårenes tand yderst svag. Snuden noget længere end bred. Pronotum meget bredere end langt, uregelmæssigt punkteret. Vingedækkerne stribet punkterede. Længde 8–11 mm.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På lavere planter, især skærmpanter, og ved roden af disse. Hos os er larven fundet gnavende på roden af *Imperatoria*, der led skade

herved. Især maj–juni. I Frankrig er larven fundet gnavnende på roden af *Heracleum spondylium*, overvintrende med forpupning i jorden og udvikling sidst i maj. Imago er i udlandet fundet på *Hedera helix*. Arten forplanter sig sikkert partenogenetisk hos os.

10. *Barynotus* Germ.

Bagskinnebenenes spids som hos den foregående slægt; dog er det ombøjede stykke lidt bredere (om end ikke helt så bredt som hos *Cneorrhinus*) og såvel dets yderrand som dets inderrand forsynet med en børsterække, medens dets flade er nøgen. Følehornsfurerne med retning under øjnene; disse temmelig flade. Pronotum med svagt antydet midtfure. Vingedækkerne med lyse, halvt opstående, bagtil noget længere hår. Flyvevinger mangler. Lårene utandede, klørerne frie.

Vore arter forplanter sig antageligt partenogenetisk hos os.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes 5. og 7. stribemellemrum temmelig stærkt hvælvede, fortil forenende sig med hinanden et godt stykke bag skuldrene (fig. 49, a). De afvekslende stribemellemrum børste-klædte 1. *m̄oerens*.

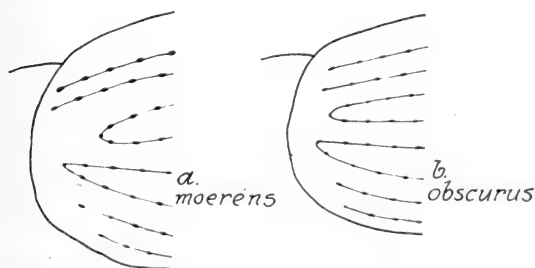

Fig. 49. *Barynotus*. Vingedækkernes forreste del, set fra siden.

Vingedækkernes 5. og 7. sribemellemrum i det højeste svagt hvælvede, fortil først forenende sig med hinanden lige bag skuldrene (fig. 49, b).

Alle sribemellemrum børsteklædte..... 2.

2. Pronotum bagud tydeligt tilsmalnet. Vingedækkernes skæklædning ret mat. 3. svøbeled tydeligt længere end bredt..... 2. *obscurus*.

Pronotum bagud kun ganske svagt tilsmalnet.

Vingedækkernes skæklædning blankere, oftest med tydeligt metalskær. 3. svøbeled som regel ikke eller næppe længere end bredt.. 3. *squamosus*.

1. *B. mœrens* Fabr. Sort, følehorn og fødder brune, oversiden tæt beklædt med næsten runde, brungule eller undertiden grønlig skæl. Snuden længere end bred, med tydelig midtfure og på hver side af denne en svagere længdefure. Pronotum bredere end langt, bagtil tydeligt tilsmalnet. Vingedækkerne brede, hos ♀ kun ca. $\frac{1}{4}$ længere end tilsammen brede, bagtil meget kort tilspidsede, deres skuldre stumpvinklede, rundede, punktstriberne temmelig kraftige, især de yderste, de afvekslende sribemellemrum ret stærkt hvælvede. Længde 7,5–8,5 mm.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). Østerskov ved Haderslev, Dalby Mølle s. f. Kolding, Stenderup strand, Horsens, Århus; Lolland-Falster, Møn, Sydsjælland, Ledreborg, Boserup skov, Amager, Ermelunden, Dyrehaven; Rø, Hammershus. På *Mercurialis perennis*, også på nælder. Især marts–juli.

2. *B. obscurus* Fabr. (fig. 50). Sort, oversidens skæl brunlige, på vingedækkerne uden tydelig metalglans. Snuden længere end bred, med tydelig midtfure. Følehornenes 2. svøbeled ca. dobbelt så langt som bredt, som regel lidt længere end 1. led, 3. led tydeligt længere end bredt, 7. led ca. så langt som bredt. Den grove punktur på hver side af snuden lige foran øjet og lige oven over følehornsfuren danner et par mere eller mindre stærkt udprægede, korte længdefurer og

længdekøle. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne mindre brede end hos *moerens*, hos ♀ ca. $\frac{1}{3}$ længere end tilsammen brede; stribernes punktur fin. Længde 8–9 mm.

Ret almindelig (J, Ø, B). Fortrinsvis på grusbund, ved ketsning på lavere planter. Især juni–sept.

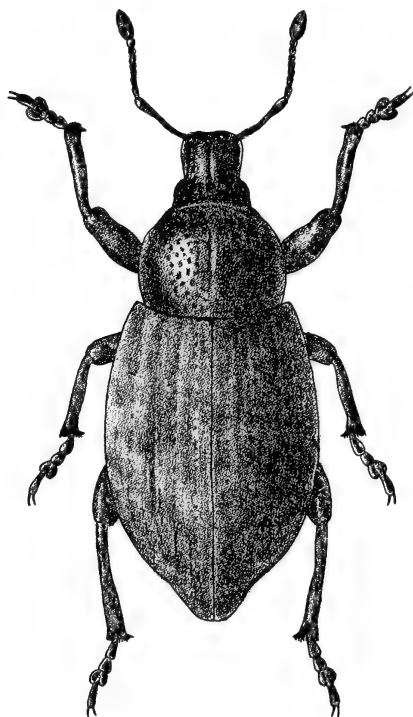

Fig. 50. *Barynotus obscurus*. $\times 5\frac{1}{2}$.

3. *B. squamósus* Germ. Meget nærstående til *obscurus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendetegn. Endvidere er følehornssvøben lidt kortere, 2. led kun ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end bredt, som regel lidt kortere end 1. led, 3. led som regel ca. så langt som bredt, 7. led tydeligt tværbredt og den grove punktur foran øjet ikke eller kun lidet udpræget længdefuret og -kølet. Skinnebenene lidt kortere. Længde 7,5–8,5 mm.

Meget sjælden og enkeltvis (J). Kun fundet i det nordlige Jylland: Nørre Vosborg, Ullits, Skørping, Hvalpsund, Fjerreslev (1 eks. ketset i høj vegetation $20/6$ 1933, 1 eks. 1936), Lønstrup, Vorgård (ved Dybdal st.), Skagen. Juni-juli. Bortset fra Fjerreslev- og Ullits-fundene ligger vistnok alle fund over 60 år tilbage. Arten er på Island et udpræget natdyr, der om dagen findes under sten og især lever på halvflugtig, yppig engbund på forskellige urteagtige planter bl. a. *Polygonum*, *Rumex*, *Ranunculus*, *Trifolium* og *Plantago*.

11. *Tropiphorus* Schönh.

Øjnene ret flade, når dyret ses i profil, adskilte mindst lige så langt fra hovedets overrand som fra dets underrand. Følehornsfurerne rettede mod øjnene. Lårene utandede; bagskinnebenenes spids normal; klørne sammenvoksede ved roden. Flyvevinger mangler.

Arterne forplanter sig hos os sandsynligvis partenogenetisk.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes afvekslende stribemellemrum stærkere hvælvede 1. *carinátus*.
Vingedækkernes afvekslende stribemellemrum ikke stærkere hvælvede 2.
2. Vingedækkernes afvekslende stribemellemrum med en række fine, korte, men tydelige, lidt opstående børster *obtúsus*.
Vingedækkerne uden sådanne børster.. 2. *tomentósus*.

1. *T. carinátus* Müller (fig. 51). Sort, følehorn og fødder undertiden delvis brunlige. Oversiden beklædt med små, pletvis metalfarvede skæl; de afvekslende, hvælvede stribemellemrum med en række korte børster. Snuden bredere fortil end i midten. Pronotum bredere end langt med

fin, gennemgående længdemidtkøl. Vingedækkerne korte og hvælvede, over skuldrene tydeligt bredere end pronotums rod, med tydeligt fremspringende skuldervinkel; sømmen bagtil noget kølformet hævet. Længde 5,5–6,3 mm.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). Oftest på *Mercurialis perennis*. Især apr.–juni.

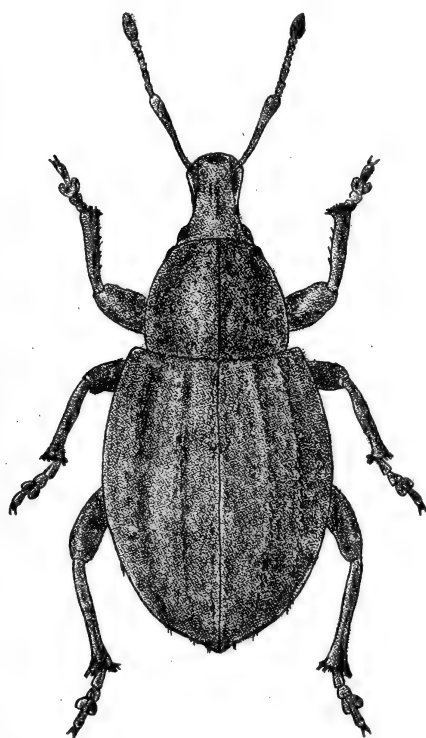

Fig. 51. *Tropiphorus carinatus*. × 7.

2. *T. tomentosus* Marsh. Adskiller sig fra *carinatus* foruden ved det i oversigten nævnte kendetegn ved, at vingedækkernes punktrækker er mere utydelige og ingen af stribemellemrummene beklædte med synlige børster. Endvidere er pronotums midtkøl svagere, ofte utydelig og vingedækkernes skuldervinkel lidt mindre fremspringende. Længde 5,5–6,3 mm.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På lavere planter, bl. a. *Mercurialis perennis*, undertiden på *Inula helenium* og *Centaurea*. Især maj–aug.

[T. obtusus Bousd. Meget nærstående til *tomentosus*, men adskilt fra den ved, at vingedækkerne over de ikke frem-springende skuldre ikke er bredere end pronotums rod, at deres afvekslende stribemellemrum (der alle er ens hvælvede) har en række fine, lidt opstående børster, og at pronotum er mindre stærkt tværbredt og dets midtkøl oftest tydelig. Længde 5,5–6 mm.

Arten er fundet bl. a. i Halland, Sydnorge og Nordtyskland. Den lever mest i bjergegne, og dens forekomst hos os er ikke særligt sandsynlig.]

12. *Sitona* Germ.

Øjnene, når dyret ses i profil, nærmede stærkere til hovedets overrand end til dets underrand. Følehornsfurerne med retning under øjnene. Pronotum ofte med 3 lyse længdestriber af skæl. Vingedækkerne med fremstående skuldre (hos *regensteinensis* dog kun svagt). Lårene utandede, klørerne frie.

Langs øjnenes overrand findes hos nogle af arterne en række opstående, udadvendte hår, »øjnehår«, der ses bedst, når dyret betragtes fra oven og bagfra (se fig. 53), men som ret let falder af. Bag forbrystets forrand findes en fordybet tværstrib, »afsnøringslinien«, hvis afstand fra forhofternes ledgruber er af betydning for bestemmelsen (fig. 52).

Fig. 52. *Sitona*. Forbrystet.

Hannen er som regel kendelig fra hunnen ved smalle krop og ved, at skinnebenenes inderside mod spidsen er lidt stærkere buet og selve spidsen stærkere, hyppigt tandformet fremstående; ofte er også øjnene stærkere hvælvede og bagbryst og 1. bugled svagt indtrykt.

Arterne lever på ærteblomstrede; nogle af dem er skadelige for landbruget, imago ved gnav af planternes overjordiske dele, larven ved gnav af rødderne og især disses bakterieknolde. Imago træffes bedst fremme på planterne om eftersommeren og, efter overvintring, om forsommeren. Æglægning begynder som regel om foråret og fortsættes til hen på sommeren.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne, i hvert fald bortset fra det allerbageste parti, uden tydeligt opstående børster (1. artsgruppe) 2.
- Vingedækkerne med opstående børster, som i hvert fald er tydelige, når dyret ses i profil. Pronotum groft punkteret (2. artsgruppe) 11.

Fig. 53. *Sitona humeralis*. Hoved og pronotum set fra oven og noget bagfra, visende øjenhårene.

2. Vingedækkerne behårede, ikke skæklædte. Øjnene stærkt hvælvede. Panden med øjenhår (jfr. fig. 53).
Pronotum med stærkt rundede sider
2. *cinerascens*.
- Vingedækkerne skæklædte, ofte tillige hårklædte 3.

3. Scutellum med hvide, fremefter divergerende skæl.
Vingedækkerne langt tilspidsede. Længde 5,8–9 mm 4.
Scutellum normalt behåret eller skæklædt. Længde 3–5,7 mm 5.
4. Forhofternes ledgruber når næsten til afsnøringslinien (fig. 52, b) 1. griseus.
Forhofternes ledgruber adskilt fra afsnøringslinien omtrent så langt som denne fra forbrystets forrand (jfr. fig. 52, a) gressórius.
5. Kroppen med en smal, hvid, skarpt afsat sidestribe. Snuden og panden med kraftigt længdeindtryk, groft punkterede. Panden uden tydelige øjenhår. Længde 3–3,7 mm..... 5. súlcifrons.
Kroppen uden sådan hvid sidestribe. Længde 3,5–5,7 mm 6.
6. Snuden og panden stærkt konkave, kraftigt punkterede. Øjnene kun svagt hvælvede. Panden med øjenhår (fig. 53)..... 8. humerális.
Snuden i det højeste svagt, panden ikke eller næppe konkav 7.
7. Panden og snuden fint punkterede, pronotum fint punkteret, i bunden tydeligt mikrochagrineret. Øjnene ret hvælvede. Panden med øjenhår (jfr. fig. 53). Længde 4–5,7 mm 8.
Pandens, snudens og pronotum ikke særlig fint punkterede, pronotum uden tydelig mikrochagrineret. Længde 3,5–5,2 mm 9.
8. Vingedækkernes 2. og 3. sribemellemrum næppe udvidede mod spidsen. Snudens midtfure udvider sig bagtil i en punktgrube mellem øjnene 6. puncticóllis.
Vingedækkernes 2. og 3. sribemellemrum tilligemed de tilsvarende 8. og 9., med hvilke de bagtil forener sig, stærkt udvidede ved spidsen. Snudens midtfure når i reglen længere tilbage, forbi øjnenes bagrand 7. flavéscens.

9. Forhofternes ledgruber adskilt fra afsnøringslinien omtrent så langt som denne fra forbrystets forrand (jfr. fig. 52, a). Panden med øjenhår (jfr. fig. 53) 9. *cylindricóllis*.
 Forhofternes ledgruber meget kortere adskilt fra afsnøringslinien end denne fra forbrystets forrand (jfr. fig. 52, b). Panden uden tydelige øjenhår 10.
10. Pronotum bredest bag midten. Vingedækkerne bagtil med yderst fine, men dog navnlig i profil synlige, næsten nedliggende hår 3. *lineátus*.
 Pronotum bredest omkring midten. Vingedækkerne uden sådanne hår 4. *suturális*.
11. Pronotum hvælvet på langs og med stærkt rundede sider. Scutellum punktformet. Vingedækkerne med lange børster. Panden med øjenhår (jfr. fig. 53) 11. *regensteinénsis*.
 Pronotum ikke hvælvet på langs. Scutellum normalt 12.
12. Øjnene flade, hovedet over øjnene smallere end pronotum ved forranden (fig. 54, a). Pronotum med spredt, grov punktur. Vingedækkernes børster lange. Panden med øjenhår (jfr. fig. 53) 10. *hispídulus*.
 Øjnene hvælvede, hovedet over øjnene mindst så bredt som pronotum ved forranden. Pronotum med tæt punktur 13.
13. Øjnene meget stærkt hvælvede, set fra oven bredest bag midten; hovedet over øjnene næsten $2\frac{1}{2}$ gang så bredt som snuden over følehornsindledningen (fig. 54, c). Vingedækkernes punktstriber meget kraftige, næppe smallere end mellemrummene, skællene smalle, gennemgående over dobbelt så lange som brede 16. *waterhousei*.
 Øjnene noget hvælvede, set fra oven bredest omtrent i midten; hovedet over øjnene højst ca. dobbelt så bredt som snuden over følehornsind-

ledningen (fig. 54, b). Vingedækkernes punktstriber fine og lidet kraftige, meget smallere end mellemrummene, skællene brede, gennemgående ikke dobbelt så lange som brede 14.

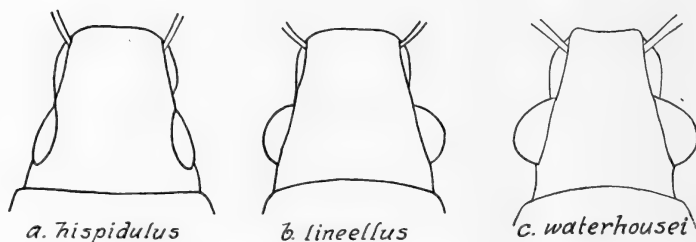

Fig. 54. Sitona. Hoved.

14. Vingedækkernes tegning længdestribet, uden mørke pletter, med tydeligt, omend ret svagt metalskær, børsterne meget korte 15.
- Vingedækkernes tegning med mørke pletter, ofte tillige længdestribet, uden eller med kun yderst svagt metalskær, børsterne længere 16.
15. Forhofternes ledgruber kun yderst kort adskilt fra indsnøringslinien ved et meget smalt mellemrum, der ligger dybere end forbrystets forrand (jfr. fig. 52, b) 12. tibiális.
- Forhofternes ledgruber længere adskilt fra afsnøringslinien ved et bredere mellemrum, der ikke ligger dybere end forbrystets forrand (jfr. fig. 52, a) 13. ambíguus.
16. Vingedækkernes børster længere, gennemgående mindst så lange som bredden af et sribemellemrum 15. crinitus.
- Vingedækkernes børster kortere, gennemgående kortere end bredden af et sribemellemrum
14. lineéllus.

1. artsgruppe.

Vingedækkerne, i hvert fald bortset fra det allerbageste parti, uden tydeligt opstående børster.

1. *S. griseus* Fabr. Farven stærkt varierende, oversiden brunlig eller grålig, hyppigt med et bredt, lyst længdebånd langs midten af pronotum og vingedækkernes søm. Undersiden hvid. Benene sorte, med delvis lys skæklædning; følehornene sorte. Hoved og pronotum temmelig fint og spredt punkterede. Snuden forholdsvis lang, konkav og med dyb midtfure. Pronotum ca. $\frac{1}{5}$ bredere end langt. Vingedækkerne bagtil med yderst korte, næsten nedliggende, som regel hvide hår, 2., 4. og 6. sribemellemrum bredere og stærkere hvælvede end de øvrige. Længde 5,8–8 mm.

Let kendelig ved størrelsen, vingedækkernes form og scutelums skæklædning.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På *Sarothamnus scoparius*. Arten har hos os angrebet lupin.

[*S. gressórius* Fabr. Meget nærstående til *griseus*, men adskilt fra den ved forhofternes stilling. Endvidere er gennemsnitsstørrelsen betydeligere, pronotum lidt mere langstrakt, oftest stærkere punkteret og langs midten med en længdestribe af kridhvide skæl, der som regel fortsættes noget frem på hovedet. Længde 7–9 mm.

Denne syd- og vesteuropæiske art har i nyere tid bredt sig nordpå så langt som til Kiel og vil muligvis kunne træffes også hos os. Den er fundet på lupin (bl. a. *Lupinus angustifolius*) og *Lotus corniculatus*, undertiden også på *Sarothamnus* og *Genista*, især på sydvendt, solbeskinnet terræn.]

2. *S. cinerascens* Fahrs. (*cámbricus*, 1. udgave). Oversiden brunlig. Følehornene sorte eller brune, benene sorte. Panden konkav, bagtil groft punkteret. Pronotum noget bredere end langt, for- og bagtil stærkt indsnævret, med grove og fine punkter. Vingedækkerne med små, som følge af tyndere behåring mørkere pletter. Forhofternes ledgruber når næsten til afsnøringslinien. Længde 4–5,5 mm.

♂: Øjnene stærkere hvælvede. Vingedækkerne smallere.
 Let kendelig ved oversidens mangel på skælklædning.

Meget sjælden (J, Ø). Kærgårds skov, Jerne præstegårdshave ved Esbjerg, stranden mellem Hjerting og Esbjerg; Langesø på Fyn, Knuthenborg strand. Ved roden af *Lotus corniculatus*, i udlandet også *L. uliginosus*. Larven i jorden ved plantens rødder.

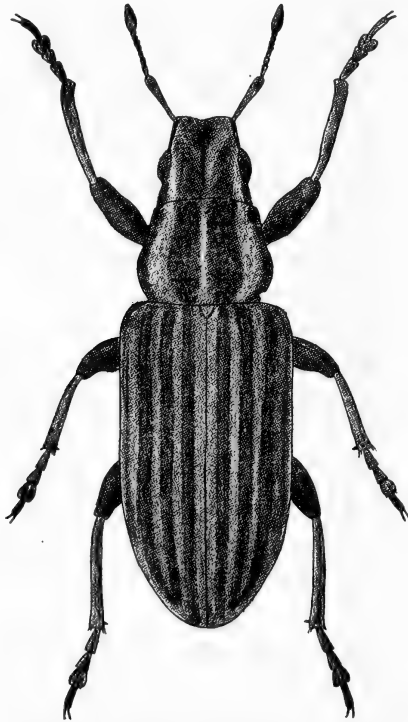

Fig. 55. *Sitona lineatus*. × 12.

3. *S. lineatus* L. (Fig. 55). Oversiden brunlig gul, uden metalskær, vingedækkernes afvekslende stribemellemrum som regel lysere. Følehorn og ben gulbrune, lårene oftest mørkere. Hovedet fint punkteret, over øjnene tydeligt bredere end over tindingerne. Snuden kun ret svagt konkav. Pronotum fint punkteret, ca. $\frac{1}{4}$ bredere end langt. Forhofternes ledgruber meget kortere adskilt fra afsnøringslinien end

denne fra forbrystets forrand (jfr. fig. 52, b). Længde 3,5–4,5 mm.

Typiske eksemplarer er let kendelige på vingedækkernes stribede tegning, men arten er, ligesom den følgende nærbeslægtede *suturalis* meget variabel. Som regel vil de to arter dog uden større vanskelighed kunne adskilles ved de anførte skelnemærker.

Meget almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium*, *Pisum* og *Medicago sativa*. Overvintrer normalt som imago, men også larver af sent lagte æg er fundet overvintrende. Æglægning normalt om foråret. Ofte skadelig.

4. *S. suturalis* Steph. Farven stærkt varierende, oversiden snart med, snart uden metalglans. Følehorn og ben gulbrune, lårene oftest mørke. Hovedet fint punkteret, over øjnene næppe bredere end over tindingerne, idet øjnene er noget fladere end hos *lineatus*. Snuden kun meget svagt konkav. Pronotum fint punkteret, kun lidt bredere end langt. Vingedækkerne forholdsvis lidt kortere og bredere end hos *lineatus*. Forhøfternes ledgruber som hos *lineatus*. Længde 3,6–4 mm.

Var. *ononidis* Sharp. Øjnene anbragte lidt længere nede på siden af hovedet, panden imellem dem derfor omtrent så bred som snuden lige foran øjnene, medens den hos hovedarten er lidt smallere. Pronotum forholdsvis længere. Oversiden næsten uden spor af metalglans, vingedækkerne lyspættede.

Ikke helt almindelig, men udbredt og hyppigst i vore sydlige egne (J, Ø). På ærteblomstrede, f. eks. *Trifolium*, *Vicia* og *Lathyrus*. Var. *ononidis* er sjældnere (J, Ø), fundet bl. a. i Nørholm skov, på Marselisborg skrænt og ved Ørholm; den lever i hvert fald fortrinsvis på *Ononis*, bl. a. *O. repens* og *spinosa*.

5. *S. sulcifrons* Thunb. Oversiden brunlig med svag kobberglans. Følehornene rødlig, mørkere mod spidsen, benene rødlig, lår og ofte fødder mørkere. Oversidens skællægning tynd, skællene overvejende meget smalle. Snuden og panden konkave, groft punkterede. Snuden fortil med en kort, yderst

fin længdekøl. Pronotum fint og tæt punkteret, ganske lidt bredere end langt. Vingedækkerne ret korte. Forhofternes ledgruber som hos *lineatus*. Længde 3–3,7 mm.

Let kendelig ved kroppens hvide sidestribе, oversidens tynde, af gennemgående meget smalle skæl bestående skælklædning og ved, at bugen langs midten aldeles overvejende er behåret, ikke skælklædt.

Almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium*. Larven er ret hyppigt iagttaget i rodhalsen af *T. pratense*.

6. *S. puncticollis* Steph. Oversiden brunlig, pronotum med 3 lyse længdestriber og ofte med et par småpletter mellem striberne, vingedækkerne hyppigt med svag, lysere og mørkere tegning. Følehornene rødligе, mørkere mod spidsen; benene rødligе, lår og fødder mørkere. Snuden næppe, panden ikke konkav. Pronotum ca. så langt som bredt eller lidt bredere end langt. Vingedækkerne omtrent parallelsidede. Forhofternes ledgruber adskilte fra afsnringslinien omtrent så langt som denne fra forbrystets forrand (jfr. fig. 52, a). Længde 4,5–5,7 mm.

Denne og den følgende art er indenfor artsgruppen kendetegnede ved ret betydelig størrelse, fint punkteret, flad snude og pande og fint punkteret, i bunden mikrochagrineret pronotum.

Ret almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium* og *Sarothamnus scoparius*. Juni–sept. Undertiden skadelig for *T. pratense*, idet larven gnaver plantens hovedrod fra siden og efterhånden gnaver den helt over. Æglægning rimeligvis i juli–aug. Larven overvintrer; forpupning fra sidst i maj gennem hele juni.

7. *S. flavescens* Marsh. Ligner *puncticollis* stærkt, men adskilles fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er øjnene lidt stærkere hvælvede, tindingerne lidt længere, vingedækkerne forholdsvis lidt kortere og bredere, siderne ganske lidt rundede og striberne lidt finere. Længde 4–5,5 mm.

Meget almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium*.

8. *S. humeralis* Steph. Oversiden brunlig, næsten uden metalglans, vingedækkerne med en langstrakt, lys skulderplet og oftest med flere andre lysere pletter. Følehornene rødlig, mørkere mod spidsen, benene rødlig, lårene oftest noget mørkere. Hovedet fortil smalt, bagud udvidet, konisk, pandens og snudens midtfure skarp og dyb, navnlig mellem øjnene, nående tilbage forbi øjnenes bagrand. Pronotum noget bredere end langt, med grove og fine punkter. Vingedækkerne bagtil med yderst korte, næsten nedliggende hår. Forhofternes ledgruber som hos *puncticollis*. Længde 3,5–4,8 mm.

Indenfor gruppen kendetegnet ved de i oversigten (under 6) anførte skelnemærker og derved let kendelig.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Medicago*, bl. a. *M. sativa*.

9. *S. cylindricollis* Fahrs. Oversiden brunlig, noget spættet, vingedækkerne med en ganske kort plet på roden af 5. sribemellemrum. Ligner iøvrigt *humeralis*, men adskiller sig fra den ved, at snuden kun er svagt konkav og panden næsten flad, at midtfuren på pande og snude er finere, at hovedet er mindre stærkt udvidet bagud, at pronotums punktur er enkel, at vingedækkerne bagtil er lidt mere but tilspidsede, og at deres striber er lidt stærkere punkterede. Længde 3,5–5,2 mm.

Indenfor gruppen kendetegnet ved kun svagt hvælvede øjne, pandens øjenhår, forhofteledgrubernes stilling (som hos *puncticollis*) og vingedækkernes korte, lyse rødpletter.

Ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Sønderborg havskrænt, Vemmingbund, Horsens; Dovnsklint (Langeland), Tåsinge, Tårnby dige (Amager), Rudeskov, Lynges overdrev; Arnager, Hasle teglværk, Hammeren. På *Melilotus officinalis* og *albus*.

2. artsgruppe.

Vingedækkerne med opstående børster, som i hvert fald er tydelige, når dyret ses i profil. Pronotum groft punkteret.

10. *S. hispidulus* Fabr. Temmelig bred. Oversiden brunlig eller grålig, noget spættet. Følehornene rødlig, mørkere mod spidsen. Benene rødlig, lårene oftest mørke. Hovedet spredt og groft punkteret. Snuden og panden næsten flade. Pronotum lidt bredere end langt, mellem de grove punkter med fine punkter, der oftest er dækket af skælkledningen. Hoved og pronotum med korte, vingedækkerne med længere, opstående børster. Forhofferne ledgruber adskilte mindst lige så langt fra afsnøringslinien som denne fra forranden af forbrystet. Længde 3,5–4,5 mm.

Let kendelig ved de flade øjne og de lange vingedækkerbørster.

Meget almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium* og *Medicago*. Undertiden skadelig for *Trifolium* og *M. sativa*, i hvis rodhals larven gnaver dybe huller. Æglægningen påbegyndes om efteråret og fortsættes om foråret; larven hyppigst i juni–juli; imago kommer frem i juli–sept.

11. *S. regensteinensis* Hbst. Farven stærkt varierende, oversiden normalt grålig eller brunlig, ofte med tydeligt metalskær, vingedækkerne ofte med en nøgen plet ved roden langs sømmen. Følehorn og ben sorte, skaft og skinneben oftest lysere. Snuden og panden kun ganske svagt konkave. Øjnene hvælvede. Hoved og pronotum tæt og kraftigt punkterede. Pronotum omtrent så langt som bredt. Vingedækkerne med kun svagt antydning af skulderbule, i forhold til pronotum ret korte. Forhofferne ledgruber når til afsnøringslinien. Længde 4–5,5 mm.

♂: Kroppen smallere. Vingedækkernes sider ret svagt (hos ♀ stærkere) rundede.

Let kendelig ved pronotums hvælving på langs og de lange vingedækkerbørster.

Sjælden (J). Eisbøl, Kolding, Munkebjerg, Vejle, Nørholm skov, Strandkær (Mols). På *Sarothamnus scoparius*, hvis rødder og rodknolde larven begnaver. Imago også på *Laburnum*. Især maj–juni.

12. *S. tibiális* Hbst. Denne og de tre følgende er de vanskeligste af vore arter. *Tibialis* adskilles med sikkerhed fra

de tre følgende – såvelsom fra *waterhousei* – ved, at forhof-
ternes ledgruber kun er yderst kort adskilt fra afsnørings-
linien, jfr. oversigten. Fra *lineellus* og *crinitus* adskilles den
yderligere ved, at vingedækkernes tegning er længdestribet,
ikke plettet, og at deres børster er meget kortere end hos
crinitus og lidt kortere end hos *lineellus*. Iøvrigt ligner den
stærkt *ambiguus*, men afviger fra den ved gennemsnitligt at

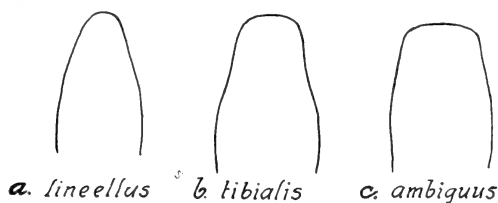

Fig. 56. *Sitona*. Penisspiden.

være lidt større og mere robust, med lidt større, bagtil lidt
stærkere tilsmalnet pronotum og fortil lidt mindre stærkt
tilsmalnede vingedækker, svagt konkav snude og pande,
mindre aflange, næsten cirkelrunde øjne og afvigende penis-
form. Længde 3,6–4,3 mm.

♂: Penis noget tilsmalnet mod spidsen, denne ret bred,
fladt rundet (fig. 56, b).

Sjælden (J). Frøslev plantage, Haderslev, Kolding, Egebæk
ved Ribe, Nørholm, Vejle, Rye, Thorsø, Pints mølle ved År-
hus, Mols, Dronninglund. På *Sarothamnus scoparius*; under-
tiden måske også på andre ærteblomstrede.

13. *S. ambiguus* Gyll. (*lineellus* auct., 1. udgave). Over-
siden brunlig eller brungrå, ofte med svagt metalskær, 3
længdestriber på pronotum og nogle længdestriber på vinge-
dækkerne, især på 1. og 5. stribemellemrum mere eller mindre
tydeligt lysere. Følehornene rødlig, mørkere mod spidsen,
benene rødlig, lårene oftest mørkere. Snuden og panden
næsten flade. Panden uden tydelige øjenhår. Pronotum bre-
dere end langt, tæt og kraftigt punkteret, oftest med smalle,
blanke længderynker mellem punkterne, disse overvejende

aflange. Vingedækkernes børster meget korte. Længde 2,8–4 mm.

♂: Penis kun meget svagt tilsmalnet mod spidsen, denne meget bred, meget fladt rundet (fig. 56, c).

Almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede.

14. *S. lineellus* Bonsd. («*crinitus*» 1. udgave, *decipiens* Har. Lindb.). Nærstående til *ambiguus*, men adskilt fra den ved, at vingedækkerne foruden lyse længdestriber har et antal små mørke pletter, især på 3., 5. og 7. stribemellemrum, at deres børster er lidt længere, at panden og især snuden er tydeligt, omend ret svagt konkav, og at pronotums punkter overvejende er runde. Afstanden mellem forhofternes ledgruber og indsnøringslinien er ganske lidt større end hos *ambiguus*. Oversiden som regel uden metalskær, vingedækkernes lyse stribetegning ofte mere udstrakt end normalt hos *ambiguus*. Længde 3,2–4,3 mm.

♂: Penis mod spidsen stærkt rundet tilsmalnet (fig. 56, a).

Almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede.

15. *S. crinitus* Hbst. Meget nærstående til *lineellus*, men adskilt fra den ved betydeligt længere vingedækkebørster. Endvidere er pandens sorte og hvide og pronotums sorte, fremadrettede børster lidt længere og stærkere opstående end hos *lineellus* (ses bedst i profil). Længde 3,5–4,3 mm.

♂: Penis omtrent som hos *lineellus*, set fra siden dog lidt mindre stærkt krummet.

Hidtil kun fundet ved sydkanten af Frøslev plantage; friskklækkede eksemplarer ketsede i antal i aug. på ærteblomstrede. Larven er i Frankrig fundet gnavnende rødder af *Trifolium pratense*.

16. *S. waterhousei* Walt. Let kendelig fra de 4 foregående arter ved de i oversigten nævnte kendemærker. Oversiden mørkt brunlig med svagt metalskær, kun svagt og utydeligt lysere tegnet. Følehorn og ben brunrøde, følehornskøllen og lårene mørkere. Panden og snuden tydeligt kon-

kave, panden med øjenhår. Hoved og pronotum med tætte, meget kraftige, velafsondrede punkter. Vingedækkernes børster lange, omtrent af samme længde som hos *crinitus*. Forhøfternes ledgruber adskilte fra afsnrøringslinien omtrent så langt som denne fra forbrystets forrand. Længde 3,5–4,4 mm.

Kun fundet i Knuthenborg park, dels på en græsplæne langt fra stranden, dels på et lavt dige langs stranden sydøst for Bandholm (i antal på *Lotus corniculatus*, sept.). Den angives også at leve på *L. uliginosus* og *Medicago lupulina*.

3. Underfam. **Tanymécinae.**

Denne underfamilie kendes let fra de to foregående ved, at pronotums forrand på hver side bag øjnene er forsynet med en række lange, fremadrettede hårbørster (fig. 11, p. 21). Hos de 2 danske slægter er vingedækkernes skuldre tydeligt fremstående, lårene utandede, klørerne frie og bagskinnebenenes spids på ydersiden smalt ombøjet (på tilsvarende måde som hos *Liophloeus*).

Oversigt over slægterne.

1. Følehornsskaffet omtrent så langt som svøben.
Snuden ca. så lang som bred 1. *Tanymécus* (p. 91).
Følehornsskaffet kun så langt som de 3 første svøbeled. Snuden tydelig længere end bred
2. *Chloróphanus* (p. 93).

1. *Tanymécus* Schönh.

Bagskinnebenenes spidsudhuling fortsættes fremefter på oversiden af skinnebenet et langt stykke (mindst $\frac{1}{4}$ af skinnebenets længde) i form af en tilsmalnet rende, der på ydersiden er begrænset af en række børster. For- og mellemskinnebenenes spids indvendig med en lille, kort torn.

1. *T. palliatus* Fabr. (fig. 57). Sort, beklædt med grålige, aflange, tildels hårformede skæl. Pronotum ca. så langt som bredt, bagranden lige. Vingedækkerne temmelig parallel-sidede, stribet punkterede, deres spidser hver for sig stumpt tilspidsede, men ikke fremtrukne. Længde 7,5–10 mm.

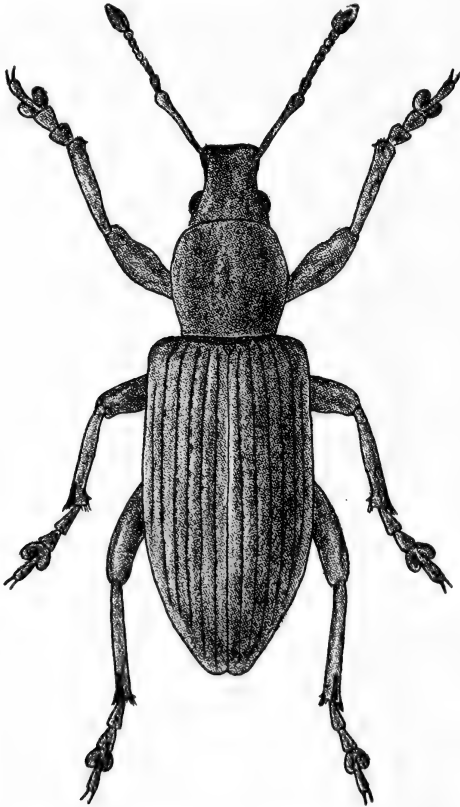

Fig. 57. *Tanymecus palliatus* ♂. × 6.

♂: Smallere, forskinnebenene på indersiden stærkere krummede, 1. og 2. bugled indtrykte i midten, sidste bugled knebent dobbelt så bredt som langt (hos ♀ næsten 3 gange så bredt som langt).

Sjælden, i visse åringer hyppigere (J, Ø, B). Kolding, Vejle, Århus; Stenstrup n. f. Svendborg (ved roden af tidsler, ^{28/6}), Bremersvold, Vester Ulslev, Toreby, Nykøbing F.,

Hunosøgård (i antal på *Cirsium arvense* og *Arctium*, men ikke på *Urtica*, der voksede samme sted, ¹¹⁻¹⁵/₇), Vejlø, Vintersbølle skov (på *Petasites*), Borreby, København. Oftest på tidsler, men også på *Lappa* og *Petasites*; angives endvidere at leve på *Centaurea scabiosa* og *Urtica*. Juni-juli. I udlandet har den undertiden gjort skade på roer (sammen med *Chlorophanus viridis*), *Chrysanthemum*-kulturer og bønner. Larven er rodgnaver.

2. *Chloróphanus* Germ.

Bagskinnebenenes spids normal. For- og mellem-skinnebenenes spids indvendig med en lang, kraftig torn.

1. *C. viridis* L. Sort. Beklædt med grønne eller grønblå, på siderne og undersiden grøngule, aflange skæl og fine hår. Snuden med tydelig, skarp længdekøl. Pronotum højst så langt som bredt, bagranden tydeligt tvebugtet. Vingedækkerne temmelig parallelsidede, fint stribet punkterede, deres spidser hver for sig noget tandformet fremtrukne, stærkest hos ♂. Længde 9-11 mm.

♂: Prosternums forrand i midten kraveformet fremstående.

♀: Sidste bugled bagtil med længdekøl. Mellemskinnebenenes spidstorn stærkt forlænget (fig. 58).

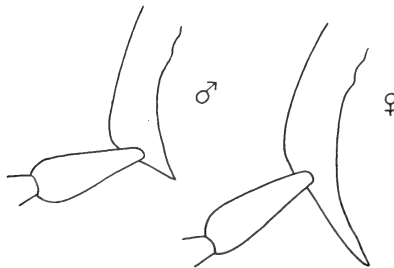

Fig. 58. *Chlorophanus*. Mellemskinnebenets spids.

Fundet for over 100 år siden ved Maribo, Herlufsholm og Slagelse. I Slesvig er den fundet ved Husum på tidsler, senest i juli 1900. I Østholsten, Lübeck- og Kielegnen angives den (1947) at være hyppig, maj-juli. Foruden på tidsler angives den at leve på *Urtica*, *Tussilago farfara* og *Salix*. Larven angives at være rodgnaver.

II. Curculiónidae phanerógnathi.

Strubeudsnittet som regel ikke dækket af hagen, kæberne derfor som regel synlige på hver side af hagen. Kindbakkerne på ydersiden uden ar. Snuden som regel over dobbelt så lang som bred og trind, i modsat fald pygidium udækket (*Rhinoncus*, *Phytobius*, *Magdalis*) eller øjnene højere end brede (*Gronops*, *Cleonus*) eller forhofterne adskilt fra hinanden (*Rhyncolus* og nærstående slægter). Følehornene som regel indledede i nogen afstand fra spidsen af snuden, ofte i eller bag dennes midte, skaffet oftest ikke rækkende tilbage forbi øjets forrand. Jfr. p. 24.

4. Underfam. Cleóninae.

Følehornsfurerne bøjede skråt nedad, med retning under øjnene; disse højere end brede. Klørerne sammenvoksede ved roden, skinnebenenes spids på inder siden med torn, lårene utandede. Forhofterne berørende hinanden, anbragte nærmere forbrystets bagrand end forrand. Følehornssvøbets 7. led er udvidet og danner en overgang til køllen. Pygidium dækket.

Oversigt over slægterne.

1. Snuden tyk, kantet og kølet 1. *Cleonus* (p. 95).
Snuden slankere, trind 2.
2. Vingedækkerne bagtil tilspidsede hver for sig.
Følehornsfurerne ikke forenede på undersiden.
Kroppen langstrakt 2. *Lixus* (p. 99).
Vingedækkernes spidser afrundede i fællesskab.
Følehornsfurerne forenede med hinanden på
undersiden. Kroppen bredere. . . 3. *Larinus* (p. 101).

1. *Cleónus* Schönh.

Snuden tyk, kantet og kølet, hos de danske arter højst dobbelt så lang som bred. Følehornene indledede nær ved snudens spids. Kroppen behåret. Følehornenes 3.-7. svøbeled tværbrede.

Hos ♂ er bugen fortil svagt indtrykt i midten.

Cleoninernes talrige arter inddeles som regel i flere slægter, således at af vore arter kun *piger* henføres til *Cleonus*, medens *glaucus* og *nebulosus* henføres til *Coniocleonus* Motsch., *fasciatus* til *Chromoderus* Motsch. og *trisulcatus* og *tigrinus* til *Cyphocleonus* Motsch. For den danske fauna er denne inddeling upåkrævet.

Oversigt over arterne.

1.	2. led på bagfødderne meget længere end 3....	2.
	2. led på bagfødderne ikke længere end 3.	3.
2.	Forbrystet på hver side foran hofterne med en tydelig knude. Kroppen smallere, vingedækkerne rigeligt $\frac{3}{4}$ længere end tilsammen brede	2. <i>nebulosus</i> .
	Forbrystet uden tydelige knuder foran hofterne. Kroppen bredere, vingedækkerne ca. $\frac{2}{3}$ længere end tilsammen brede	1. <i>glaucus</i> .
3.	2. svøbeled meget længere end 1.....	3. <i>fasciatus</i> .
	2. svøbeled ikke længere end 1.	4.
4.	Pronotums forrand med svage, men tydelige øjelapper, d. v. s. fremtrukket på hver side bag øjnene (fig. 12, p. 21). Snuden med længdemidtfure i hele dens længde	6. <i>piger</i> .
	Pronotums forrand uden øjelapper. Snuden i det højeste fortil med længdemidtfure	5.
5.	1. svøbeled dobbelt så langt som bredt, meget længere end 2. led. Snuden fortil uden midtfure. Vingedækkerne langs sømmen til over midten med store blanke knuder, uden tydelige punktstriber	5. <i>tigrinus</i> .

1. svøbeled ikke nær dobbelt så langt som bredt, omtrent af samme længde som 2. led. Snuden fortil med midtfure. Vingedækkerne langs sømmen fint kornede, med tydelige punktstriber

4. trisulcátus.

1. *C. glaucus* Fabr. Sort, hvidgråt, på friske eks. pletvis rødligt eller gulligt behåret, pronotum og vingedækkerne med nøgne pletter, som på de sidste danner to tværbånd, der fra siderne løber skråt ind mod sømmen, men, forinden de når denne, bøjes, således at de med sømmen danner en omtrent ret vinkel. Meget sjældent er det bageste eller endog omtrent begge tværbånd forsvundet. 1. svøbeled længere end 2. Benene slanke. Snuden ca. dobbelt så lang som bred, med skarp, høj længdekøl. Øjnene mindst dobbelt så høje som brede, bredest oven over midten. Pronotum med tydelige øjelapper, i forreste halvdel med længdemidtkøl, svagt knudret og groft punkteret. Vingedækkerne stribet punkterede. Længde 9–11 mm.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På sandbund, især på lyngheder. Oftest under *Calluna vulgaris*, i hvis rødder larven formodes at leve; undertiden krybende fremme. Især maj–juli. Imago er i udlandet iagttaget i stort antal på fyr og i fangenskab at begnave fyrrebark.

2. *C. nebulosus* L. Nærstående til *glaucus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte skelnemærker, samt ved, at vingedækkernes skrå tværbånd løber i en ret linie helt til sømmen, med hvilken de derfor danner en spids vinkel, at øjnene er lidt smallere, med størst bredde omtrent i midten, og at vingedækkerne er længere tilspidsede. Kølen på pronotums forreste del strækker sig oftest længere tilbage, så at den er ca. $\frac{2}{3}$ så lang som hele pronotum. Længde 10–12 mm.

Sjælden (J, Ø, B). Esbjerg, Nørholm, Møborg (Vestjylland), Lindum skov, Skørping, Dronninglund Storskov, Svinkløv; Nykøbing S., Tisvilde; Dueodde. Levevis som *glaucus*. Maj–sept.

3. *C. fasciatus* Müller (fig. 59). Sort, skaftets rod brunlig. Beklædt med snehvide, på friske eks. pletvis rødlig eller gullige hår, pronotums midte, vingedækkernes rod, et tværbånd lidt bag midten og en plet foran spidsen nøgne, sorte. Snuden omtrent $\frac{1}{2}$ gang længere end bred, med fin midtkøl,

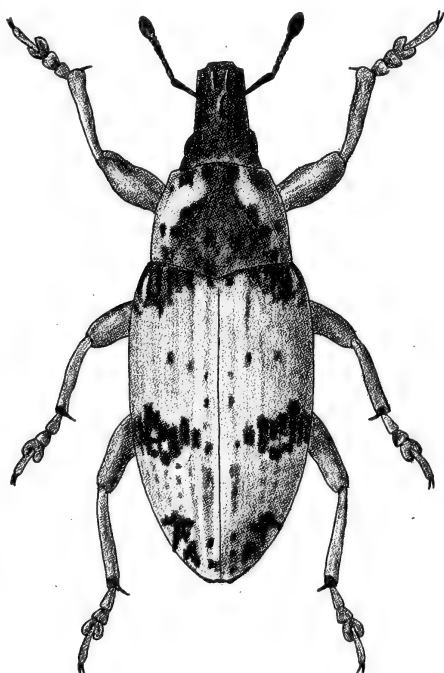

Fig. 59. *Cleonus fasciatus*. $\times 6$.

der fortil deler sig i 2. Øjnene ikke dobbelt så høje som brede. Pronotum bredere end langt, med uregelmæssige flade knuder og grove punkter, kun med ganske svage øjelapper. Vingedækkerne temmelig smalle, stribet punkterede. Længde 7–10 mm.

Udbredt på sandbund, især ved stranden, men ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Vemmingbund, Stenderup strand, Silkeborg, Moesgård strand, Mols, Samsø; Ærø, Nakskov, Rødby havn, Bøtø, Gedser, Jydelejet, Solrød strand, Amager, Helsingør, Tisvilde. Larven i roden eller rodhalsen af *Chenopodium* og *Atriplex*, og også i runkelroer. Især maj–juni, aug.–

sept. Larver, pupper og imagines er fundet samtidig $\frac{20}{8}$ i *Atriplex* indtil 10 eks. i hver rods opsvulmede partier; larver er også fundet $\frac{26}{7}$ og $\frac{4}{8}$; imago er klækket sidst i aug.

4. *C. trisulcatus* Hbst. Sort, skaftets rod brun. Beklædt med pletvis tættere, hvidgrå, på friske eks. pletvis rødlig eller gullig behåring. Snuden ca. $\frac{2}{3}$ længere end bred, med en midtkøl og på hver side af denne en længdefure; midtkølen er fortil delt i 2 ved en kort midtfure. Øjnene ca. dobbelt så høje som brede. Pronotum bredere end langt, meget fladt knudret. Vingedækkerne stribet punkterede. Længde 7–10 mm.

Sjælden og oftest kun enkeltvis (J, Ø, B). Sønderborg, Vilstrup strand ved Haderslev, Kolding, Vejle, Horsens, Matstrup, Pints mølle (2 eks. nedbanket af *Chrysanthemum leucanthemum*, $\frac{10}{8}$), Dronninglund Storskov; Lolland-Falster, Møn, Øbjerggård, Amager, Strandmøllen, Ørholm, Sandbjerg øst for Rudeskov, Strødam. Arten er muligvis hos os tiltagende i sjældenhed. I udlandet er imago fundet på *Chr. leucanthemum* og larven i denne plantes rod eller rodhals. Angives også at leve på tidsler. Især apr.–juni, aug.

5. *C. tigrinus* Panz. Sort, skaftets rod brun; behåringen mere hvid og tæt end hos *trisulcatus*. Snuden ca. dobbelt så lang som bred, med en midtkøl og på hver side af denne en længdefure. Øjnene ca. dobbelt så høje som brede. Pronotum omtrent så langt som bredt, med kraftige, blanke knuder. Længde 7–10 mm.

Kun fundet for over 150 år siden ved Sorø og Brede og i 1882–83 ($\frac{18}{5}$ og $\frac{3}{6}$) på Halk strand. Larven angives at leve i roden af *Artemisia vulgaris*, *Achillea millefolium* og *Tanacetum vulgare*; imago er taget på *A. millefolium*.

6. *C. piger* Scop. Sort, skaftets rod brun; behåringen gråhvid, på friske eks. pletvis rødlig, pronotums midte og 2 skrå pletter på vingedækkerne sorte, nøgne. 1. svøbeled lidt længere end 2. Snuden ca. dobbelt så lang som bred, med 4 længdekøle, adskilte ved 3 længdefurer. Øjnene over dobbelt så høje som brede. Pronotum næsten så langt som bredt,

fladt knudret. Vingedækkerne især fortil groft kornede, punktstriberne utydelige. Længde 10–14 mm.

Almindelig (J, Ø). På *Cirsium* (bl. a. *C. arvense*), *Carduus* (bl. a. *C. acanthoides*) og *Lappa*. Især maj, aug.–sept. Larven danner galler på rod eller rodhals.

2. *Lixus* Fabr.

Snuden forholdsvis slank, trind. Kroppen langstrakt. Oversidens beklædning, der let afgnides, består af en fin behåring og et fint, støvlignende lag. Vingedækkernes spidser hver for sig tilspidsede. Følehornsfurerne ikke forenede på undersiden. Øjnene noget højere end brede.

Oversigt over arterne.

1. 2. fodled meget længere end bredt. Øjnene hvælvede 1. *paraplécticus*.
2. fodled så langt som bredt. Øjnene flade 2.
2. Vingedækkerne ca. $2\frac{2}{3}$ gang så lange som tilsammen brede, deres spidser ret lange, stærkt spidsvinklede (fig. 60) 2. *iridis*.
- Vingedækkerne ca. dobbelt så lange som tilsammen brede, deres spidser meget korte, stump eller omtrent retvinklede (fig. 60) 3. *myagri*.

1. *L. paraplécticus* L. (fig. 61). Sort, med mørkegul beklædning, følehornene brunrøde, mørkere mod spidsen. Følehornene indleddede foran midten af snuden. Benene slanke.

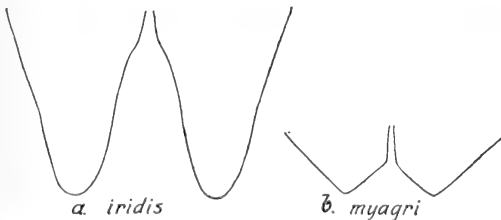

Fig. 60. *Lixus*. Vingedækkespidserne.

Snuden omtrent så lang som pronotum, hos ♀ ubetydeligt længere end hos ♂, ganske svagt krummet. Pronotum mindst så langt som bredt, uden tydelige øjelapper, dels med større, flade, dels med yderst fine punkter. Vingedækkerne kun lidt bredere end pronotum, stribet punkterede; spidserne lange, divergerende. Længde 11–15 mm.

♂: Følehornene indleddede noget nærmere snudens spids.

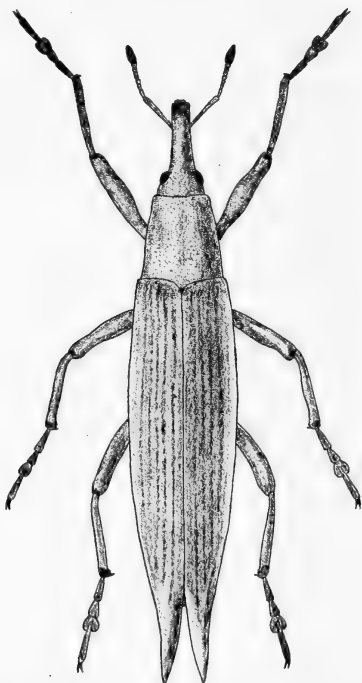

Fig. 61. *Lixus paraplecticus*. × 4.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På fugtig bund. Larven i stængler af *Sium latifolium*, *Oenanthe aquatica* og andre skærmpplanter. Især marts–juni, sept.–okt. Imago overvintret. Talrige larver, pupper og nyklækkede imagines er fundet ⁸/₇ i stængler af *Oe. aquatica*.

2. *L. íridis* Oliv. Sort, følehornene brunrøde, mørkere mod spidsen. Bredere og kraftigere end *paraplecticus*. Benene langt kraftigere, de enkelte fodled kortere og bredere. Snuden hos ♂ næppe, hos ♀ tydeligt længere end pronotum; dette lidt

bredere end langt, med tydelige øjelapper. Vingedækkerne tydeligt bredere end pronotum, spidserne meget kortere end hos *paraplecticus*. Længde 11,5–17 mm.

♂: Som hos *paraplecticus*.

Sjældnen (J, Ø). Haderslevengen, Horsens, Sofiendal ved Rye, Nordre Rønner nord for Læsø; Odense, Killerup, Herlev, Dyrehaven, Lyngby Åmose, Kollemosen ved Holte, Ravneholm, Vedbæk (Maglemosen), Rudersdal, Farum. Larven lever i stænglerne af *Oenanthe aquatica*, *Angelica silvestris*, *Anthriscus silvestris*, *Cnidium dubium* og andre skærmplanter (såsom *Heracleum* og *Conium*), og arten forekommer både på fugtig og på tør bund. Især maj–juni, aug. Imago overvintret. Larver og pupper er fundet ¹⁸/₇; en larve forpuppet ²⁷/₇, udviklet ¹⁰/₈.

3. *L. myagri* Oliv. Sort med hvidgrå beklædning, der på pronotums og vingedækkernes sider danner et længdebånd, følehornene brunlige, mørkere mod spidsen. Snuden lidt kortere end pronotum, tydeligt krummet, tykkere end hos de foregående. Pronotum lidt bredere end langt, med tydelige øjelapper og dobbelt punktur: ret fine og grove, flade punkter. Vingedækkerne lidt bredere end pronotum, kortere end hos de foregående. Benene kortere end hos disse. Længde 7–14 mm.

Hidtil kun fundet på stranden ved Redsle skov (et enkelt eks. sigtet i en vegetation af *Lepidium latifolium*, ²⁸/₆ 1952). I udlandet er arten fundet i tørre stængler af *Rorippa amphibia* og i en vegetation af *Barbarea vulgaris*, hvor imago fandtes i parring ved planternes rod i maj, larven senere i stænglen, undtagelsesvis i roden, og puppen i roden, sjældnere i stænglernes nederste del; imago klækkedes i aug. eller senere; den bliver vistnok i puppelejet til næste forår. Arten lever vistnok også i andre korsblomstrede, bl. a. *Armoracia rusticana*. I *Barbarea vulgaris* truffet sammen med *Baris lepidii*, der også forekom på Redsle-lokaliteten.

3. *Larínus* Germ.

Vingedækkernes spidser rundede i fællesskab. Følehornsfurerne forenede med hinanden på undersiden.

1. *L. plánu*s Fabr. (fig. 62). Sort, følehornsskaftets rod brun. Oversiden med pletvis tæt, grøngul beklædning, der let afgnides og består af hår og et støvliggende lag. Følehornene indleddede foran midten af snuden, denne ca. så lang som pronotum, svagt krummet. Pronotum bredere end langt, med

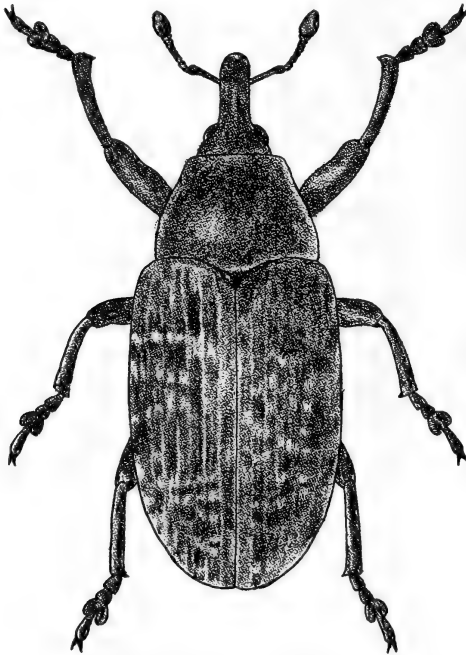

Fig. 62. *Larinus planus*. $\times 8$.

svage øjelapper. Vingedækkerne stribet punkterede. Længde 5–7 mm.

♂: Snuden lidt kortere; følehornene indleddede lidt nærmere dens spids.

Ret sjælden (J, Ø). Haderslev, Estrup skov, Esbjerg Nørreskov, Nørholm skov, Grejsdalen, Rye Sønderskov, Funder, Oddereggen, Århus, Thorsager, Femmøller, Favrskov, Nørre-
vosborg, Restrup enge ved Ålborg; Fyn (Korup, Langesø), Vesterborg og Sundby Storskov på Lolland. På tidsler, især på fugtige enge. Juni–aug. Larven lever og forpupper sig i blomsterhovederne af kurvblomstrede, såsom *Carlina vulgaris*, *Cirsium arvense* og *palustre* og *Centaurea scabiosa*.

5. Underfam. **Hylobiinae.**

Følehornsfurerne, i hvert fald fortil, og følehornenes indledningssted anbragte på snudens sider, men tæt ved dens overside, så at furerne fortil er delvis synlige fra oven (fig. 14–15, p. 23). Følehornene med 6- eller 7-leddet svøbe, indleddede nær snudens spids. Snuden kraftig. Kløerne frie og uden flig eller tand. Forhofferne berører hinanden. Pygidium dækket.

Oversigt over slægterne.

1. 3. Fodled ikke bredere end 2. ... 1. *Grónops* (p. 104).
3. fodled bredere end 2. 2.
2. Oversiden næsten nøgen. 1. svøbeled så langt som
2. + 3. Lille, 2,4–2,8 mm 7. *Liosóma* (p. 129).
Oversiden tydeligt behåret eller skælkædt, eller i
modsat fald 1. svøbeled ikke nær så langt som
2. + 3. og dyret stort (mindst 11 mm)..... 3.

Fig. 63. *Hylobius abietis*.
Forben.

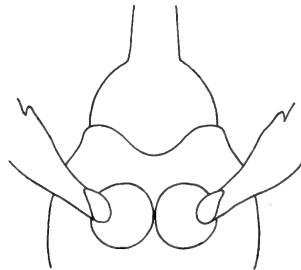

Fig. 64. *Hylobius abietis*.
Forbrystet.

3. Skinnebenenes spids med en kraftig, indad og nedad rettet torn (fig. 63). Forhofferne anbragte nærmere ved forbrystets bagrand end ved dets forrand 4.
- Skinnebenenes spids på indersiden i det højeste med ganske svag torn. Lårene utandede 6.

4. Øjnene kun lidt eller noget højere end brede. Pronotum uden tydelige øjelapper. Vingedækkerne med tydelige skuldre. Scutellum ikke stort. Lår højst med fin tand. Forbrystets forrand ikke stærkt udrandet 4. *Lepýrus* (p. 122).
 Øjnene meget højere end brede; pronotum med tydelige øjelapper (fig. 14, p. 23). Forbrystets forrand i midten stærkt udrandet (fig. 64).... 5.
5. Scutellum stort. Vingedækkerne med tydelige skuldre, bag disse næppe udvidede, i hvert fald fortil med tydelige punktstriber 5. *Hylóbius* (p. 124).
 Scutellum lille. Vingedækkerne bag skuldrene tydeligt udvidede, uden tydelige punktstriber
 6. *Líparus* (p. 127).
6. Snuden med en længdefure. Pronotum med tydelige øjelapper. Forhofferne anbragte nærmere ved forbrystets bagrand end ved dets forrand
 6. *Álophus* (p. 121).
 Snuden uden længdefure. Pronotum uden tydelige øjelapper. Forhofferne anbragte omtrent lige langt fra forbrystets for- og bagrand 7.
7. Følehornssvøben 7-leddet ... 2. *Phytónomus* (p. 106).
 Følehornssvøben 6-leddet 3. *Limóbius* (p. 121).

1. *Grónops* Schönh.

Lårene utandede. Skinnebenenes spids på inder-siden med svag torn. 3. fodled ikke bredere end 2. Følehornssvøbens 7. led dannende en overgang til køl-len. Snuden kort, kantet. Øjnene meget flade, højere end brede. Forbrystets forrand dybt udrandet i midten. Pronotum med stærke øjelapper. Vingedækkernes skuldre fremstående. Flyvevinger tilstede.

Oversigt over arterne.

1. Panden i midten med en lidet dyb længdegrube, der er meget smallere end snuderyggen og på

- hver side går jævnt over i pandens overflade. Pronotum kun ubetydeligt bredere end langt, siderne bag forhjørnet kun ganske svagt udvidede. Længde 2,8–3,5 mm 1. lunatus.
- Panden med en ret dyb grube, der er så bred som snuderyggen og på hver side begrænses af en ret høj, smal længdekøl. Pronotum omtrent $\frac{1}{3}$ bredere end langt, siderne bag forhjørnet betydeligt, næsten stumpvinklet udvidede. Længde 3,8–4,5 mm 2. inaequalis.

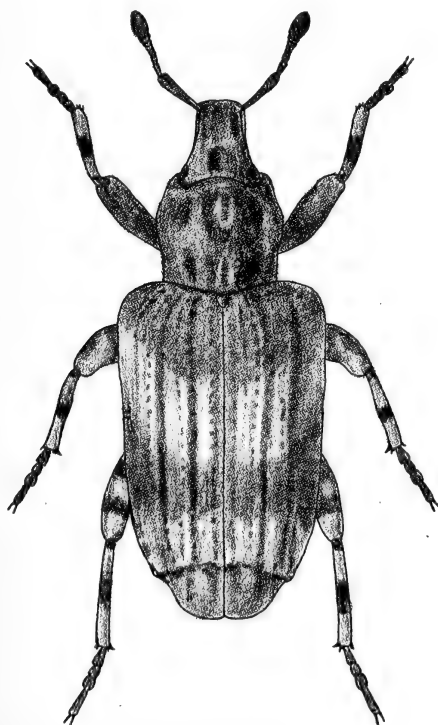

Fig. 65. *Gronops lunatus*. × 15.

1. *G. lunatus* Fabr. (fig. 65). Sort, følehornsskaftets rød rødlig. Oversiden beklædt med store, brede, taglagte, brunsorte, på vingedækkerne dog pletvis hvide skæl. Vingedæk-

kernes afvekslende, stærkere hvælvede mellemrum med en række næsten nedliggende børster. Snuden omtrent dobbelt så lang som bred. Pronotum med 3, i midten ofte noget afbrudte længdefurer. Vingedækkerne groft stribet punkterede. Længde 2,8–3,5 mm.

♂: Bugens rod indtrykt i midten.

Sjælden (J, Ø, B). Esbjerg, Øster Nykirke, Rye, Lyngå, Thorsager, Lindum, Hobro, Lundby bakker, Agdrup bakker, Sæby, Ålbæk; Ristinge klint (under *Artemisia*), Følster, Møn, Mogenstrup, Fortunens Indelukke, Brede, Holte, Lillerød, Jægerspris Nordskov. Især på tør sandbund. I udlandet er den navnlig taget på eller under *Spergularia rubra* og *salina*, men også på *Matricaria inodora* og *Anthemis*. Af Schiødte oftere fundet på blomstrende boghvede. Marts–sept.

2. *G. inaequalis* Boh. Adskilt fra *lunatus* ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved større, bredere krop, kraftigt tuberkulerede vingedækker med meget stærkere knude bagtil og mindre udpræget lys skæltegning. Længde 3,8–4,5 mm.

Denne art var tidligere kun kendt fra Sibirien, men er nu bl. a. fundet i Finland, Sverige og Polen og er antageligt ved at brede sig. Hos os er den endnu meget sjælden (Ø, B) og kun fundet ved Jægerspris (1 eks. på en mur nær stranden ud for Nordskovens nordvestlige hjørne, ²⁴/₉ 1960, og 1 eks. ved planterødder på en grøftkant ved vejen nær Skoven kirke, ¹/₇ 1961) og på Bornholm (1 eks. ved Boderne under marehalm, ⁵/₅ 1954, og 1 eks. ved Dueodde under tang på strandbredden, ⁸/₆ 1954). I Polen er den nogle steder ret hyppig på tør sandbund og er bl. a. oftere ketset på *Pisum*. I Tyskland er den bl. a. fundet under bladrossetter af *Cynoglossum officinale* og *Carduus crispus*.

2. *Phytónomus* Schönh.

Følehornssvøben 7-leddet. Forhøfterne anbragte omtrent lige langt fra forbrystets for- og bagrand. Øjnene højere end brede. Pronotum uden tydelige øjelapper. Lårene utandede. Skinnebenenes spids indvendig kun med svag torn.

Formen af vingedækkernes skæl er af betydning ved bestemmelsen (se fig. 67), men man må være opmærksom på, at det enkelte individ, foruden de for arten typiske skæl, ofte har iblandede skæl af en lidt afvigende form.

Arterne lever på urteagtige planter, de fleste på ærteblomstrede. Larven lever frit, men ofte ret skjult, på næringsplantens blade (eller blomster) og forpupper sig i en kokon, der som regel anbringes på næringsplanten eller på en anden plante i nærheden. De fleste arter træffes bedst om efter sommeren og – efter overvintring – om forsommeren.

Oversigt over arterne.

1. Forskinnebenene med en stump tand eller stumpvinklet udvidelse midt på indersiden (fig. 66) 6. arátor.
- Forskinnebenene uden sådan tand eller udvidelse 2.

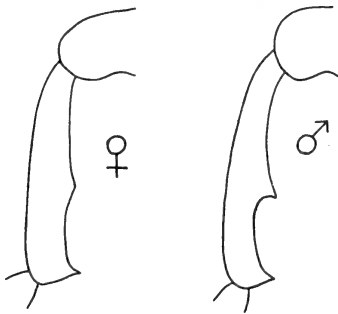

Fig. 66. *Phytonomus arator*. Højre forskinneben.

2. Baghofterne adskilte lige så langt fra hinanden, som en af dem er bred. Vingedækkerne brede, skællene ikke tvespidsede. Længde 5,5–8 mm. 3.
- Baghofterne ikke adskilte så langt fra hinanden, som en af dem er bred. Længde 3,2–7,2 mm 4.
3. Snuden i det højeste $\frac{2}{3}$ længere end bred. Vingedækkernes 4.–6. punktstribe normale. Længde 6,5–8 mm 1. punctátus.

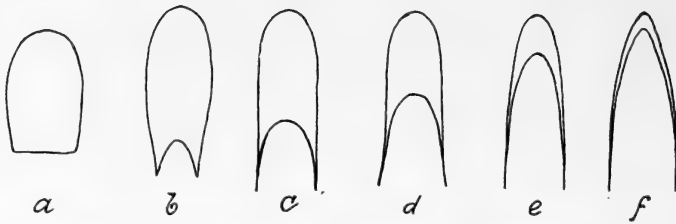

Fig. 67. Vingedækkerskæl af *Phytonomus*. a: *rumicis*, b: *viciae*. c: *pedestris*, d: *plantaginis*, e: *trilineatus*, f: *nigrirostris*.

Snuden mindst dobbelt så lang som bred. Vingedækkernes 4.-6. punktstribe foran midten lidt indad og derefter bag skuldrene udad svungne. Længde 5,5-6,5 mm..... 2. *fasciculatus*.

4. Vingedækkernes skæl ikke tvespidsede (fig. 67, a), deres behåring meget kort og i det højeste svagt opstående. Pronotums sider kun svagt rundede 5. Vingedækkernes skæl tvespidsede eller endog spaltede helt til roden (fig. 67, b-f) 7.
5. Pronotum noget bredere end langt, fortil meget smallere end bagtil. Vingedækkerne over skuldrene kun lidt bredere end pronotums rod, udvidede til bag midten, okkergule, oftest næsten uden tegning. Vingedækkernes 1. sribemellemrum pludseligt tilsmalnet bagtil..... 3. *arundinis*.
Pronotum i det højeste lidt bredere end langt, fortil mindre stærkt tilsmalnet. Vingedækkerne over skuldrene meget bredere end pronotums rod 6.
6. Issen behåret. Vingedækkernes 1. sribemellemrum bagtil pludseligt tilsmalnet. Snuden lidt krummet, kun ganske lidt bredere mod spidsen, behåringen langs dens midte rettet skråt indad og fremad..... 4. *adspersus*.
Issen skælkledt. Vingedækkernes 1. sribemellemrum ikke tilsmalnet bagtil. Snuden næsten lige, tydeligt bredere mod spidsen, behåringen langs dens midte rettet skråt indad og bagud 5. *rumicis*.

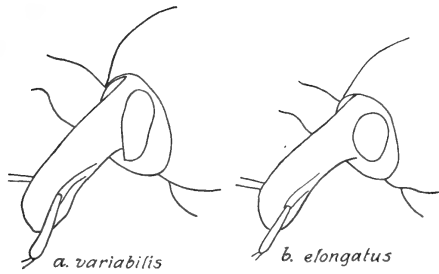

Fig. 68. Phytonomus. Hoved.

7. Øjnene ca. $\frac{1}{3}$ højere end brede (fig. 68, b), panden mellem dem kun lidt (ca. $\frac{1}{8}$) smallere end snuden (fig. 69, a). Vingedækkernes skæl spaltede dybt, ofte næsten til roden (omtrent som fig. 67, e). 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange. Længde 5,5–6,2 mm 10. *elongatus*.
 Øjnene mindst dobbelt så høje som brede (fig. 68, a) eller (*viciae*) dog mindst $\frac{2}{3}$ højere end brede, panden mellem dem betydeligt (mindst ca. $\frac{1}{3}$) smallere end snuden (fig. 69, b), i modsat fald 1. svøbeled tydeligt længere end 2. 8.
8. Vingedækkerne med korte, næsten nedliggende hår, deres skæl ikke spaltede til roden (fig. 67, b og c) 9.
 Vingedækkerne med ret lange, opstående hår... 11.
9. Vingedækkernes skæl kort tvespidsede (fig. 67, b).
 1. svøbeled ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end 2. Pronotum

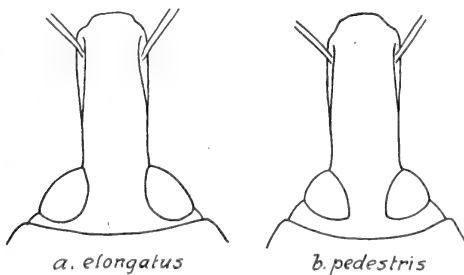

Fig. 69. Phytonomus. Hoved.

over $\frac{1}{4}$ bredere end langt, med stærkt rundede sider. Følehornsskaffet sort, ofte med lysere rod. Længde 4–4,5 mm 7. *viciae*.

Vingedækkernes skæl længere tvespidsede (fig. 67, c). 1. svøbeled ikke eller kun lidt længere end 2. Følehornsskaffet overvejende rødligt. Længde 4,7–5,5 mm 10.

10. Pronotum i det højeste ca. $\frac{1}{7}$ bredere end langt, siderne jævnt rundede, bagtil ikke eller næppe indsvajede, skællene i midtlinien meget smalle, simple, ikke tvespidsede. 2. svøbeled næsten så langt som 1. ♂: Penis, se fig. 70, c . . . 8. *pedéstris*.

Pronotum ca. $\frac{1}{4}$ bredere end langt, siderne meget stærkere rundede, lige foran baghjørnet tydeligt, kort indsvajede, skællene i midtlinien overvejende tvespidsede ligesom vingedækkeskællene. 1. svøbeled oftest lidt længere end 2. ♂: Penis, se fig. 70, d 9. *denominándus*.

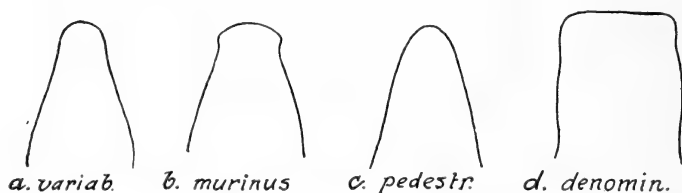

Fig. 70. *Phytonomus*. Penisspiden.

11. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange. Vingedækkerens skæl ikke spaltede til roden (omtrent som fig. 67, d) 12.

1. svøbeled tydeligt længere end 2. 13.

12. Pronotum ca. $\frac{1}{9}$ – $\frac{1}{6}$ bredere end langt, som regel bredest omkring midten, siderne noget rundede. Længde 4,3–5,5 mm. ♂: Penis, se fig. 70, a 11. *variábilis*.

Pronotum ca. $\frac{1}{6}$ – $\frac{1}{4}$ bredere end langt, bredest bag midten, siderne stærkere rundede. Længde 5–6,5 mm. ♂: Penis, se fig. 70, b 12. *murínus*.

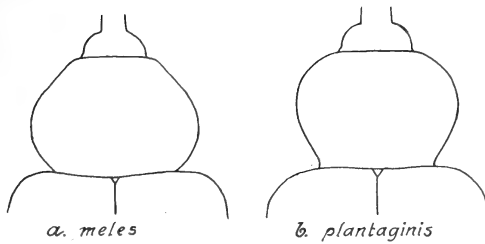

Fig. 71. Phytonomus. Pronotum.

13. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt, med stærkt rundede sider (fig. 71). Snuden ikke væsentligt indsnævret ved roden. Panden mellem øjnene kun lidt (ca. $\frac{1}{5}$) smallere end snuden bagtil. 14.
- Pronotum i det højeste omtrent $\frac{1}{4}$ bredere end langt, med ret svagt rundede sider. Snuden stærkt indsnævret ved roden. Panden mellem øjnene i det højeste halvt så bred som snuden bagtil (lige foran indsnævringen). Vingedækkernes skæl spaltede helt eller næsten helt til roden. 15.
14. Pronotum bredest lidt foran midten, siderne bagtil tydeligt, kort indsvajede (fig. 71, b). Vingedækkerne som regel hvert med en stor mørk længdeplet, deres skæl tvespidsede, men ikke spaltede til roden (fig. 67, d). 13. *plantáginis*.
- Pronotum bredest lidt bag midten, siderne næppe indsvajede bagtil (fig. 71, a). Vingedækkerne uden sådan plet, deres skæl spaltede næsten til roden (omtrent som fig. 67, e). 14. *méles*.
15. Vingedækkerne næsten ensfarvet grønne eller – sjældnere – brune. 1. svøbeled over dobbelt så langt som bredt, ca. $\frac{1}{3}$ så langt som skaftet 15. *nigriróstris*.
- Vingedækkerne brunlige eller grålige, med en mørk stribe fortil på 3. stribemellemrum, en aflang mørk plet bag midten på 4.–6. mellemrum og delvis mørkttegnet søm. 1. svøbeled kun ca. dobbelt så langt som bredt, under $\frac{1}{3}$ så langt som skaftet 16. *trilineátus*.

1. *Ph. punctátus* Fabr. Brunlig eller sort, med lysere sider, vingedækkernes ulige stribemellemrum lidt stærkere hvælvede, lysere, med små, sorte pletter. Følehorn og ben mørkt brunlige. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange. Snuden yderst svagt krummet. Øjnene lidt over $\frac{1}{2}$ gang højere end brede. Panden imellem dem ca. $\frac{1}{3}$ smallere end snuden bagtil. Pronotum bredere end langt, bredest lidt foran midten. Vingedækkerne med temmelig korte, halvtopstående hår. Længde 6,5–8 mm.

♂: Meget smallere. Forskinnebenene på indersiden mod spidsen stærkere krummede. Snuden omtrent $\frac{1}{2}$ gang (hos ♀ ca. $\frac{2}{3}$) længere end bredt.

Let kendelig ved størrelsen, den korte snude og de ikke tvespidsede skæl.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). Især på høj, tør bund. På ærteblomstrede, især *Trifolium* og *Vicia*. Larven fortærer planternes unge skud, overvintrer, forpupper sig om foråret, oftest på jorden, og udvikles i sommerens løb.

2. *Ph. fasciculátus* Hbst. Adskilt fra *punctatus* ved de i oversigten nævnte skelnemærker. Endvidere er tegningen langt lysere og mere spættet, snuden slankere og lidt stærkere krummet og panden mellem øjnene kun lidt smallere end snuden bagtil. Pronotum bredest i eller lidt foran midten. Længde 5,5–6,5 mm.

♂: Snuden ca. dobbelt (hos ♀ ca. $2\frac{1}{2}$ gang) så lang som bred. Iøvrigt som hos *punctatus*.

Sjælden (J, Ø, B). Bygholm, Århus, Hadsten, Femmøller; Fåborg og Langesø, Høje Møn, Vejlø bugt, Køge, København, Røsnæs havskrænt, Hillerød, Tisvilde, Hornbæk (klækket ¹⁵⁻³⁰/₇). På sandbund, på *Erodium cicutarium* og *Geranium molle*.

3. *Ph. arúndinis* Payk. Hos denne og de 2 følgende arter er øjnene ikke helt dobbelt så høje som brede, panden mellem dem kun lidt smallere end snuden, og vingedækkernes behåring ganske kort og næsten nedliggende. Let kendelig ved den næsten ensfarvede, okkergule tegning. Følehorn og ben

sorte, skaffets rod ofte lysere. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange. Snuden næsten lige, ca. så lang som pronotum. Vingedækkerne langstrakte, hos ♂ svagt, hos ♀ tydeligt udvidede til bag midten. Længde 6–7,2 mm.

♂: Betydeligt smallere. Forskinnebenene på indersiden mod spidsen stærkere krummede. Følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids.

Udbredt, men ret sjælden (Ø). På fugtig bund, på skærmplanter, især *Sium latifolium*. Talrige kokoner med larver, pupper og nyklækkede imagines er fundet $\frac{26}{8}$ i stængler af *S. latifolium*; larverne havde ædt blomsterne og tildels bladene og var som fuldvoksne gået ned ad stænglerne, havde gnavet sig ind i disse og i tykkere bladskeder og forpuppet sig derinde. Talrige pupper og imagines er fundet $\frac{13}{8}$ i stængler af *Oenanthe aquatica*. Larven angives også at forpuppe sig udvendigt på planten.

4. Ph. adspersus Fabr. Brunlig eller grålig, vingedækkerne spættede med mørke pletter. Følehorn og ben sorte, de første undertiden delvis lysere. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange. Længde 4–5,6 mm.

Hos var. alternans Steph. er vingedækkernes sribemellemrum afvekslende lysere og mørkere i hele deres udstrækning.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ lidt længere end) pronotum, følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids.

Denne art og *rumicis* er let kendelige fra alle de følgende ved de ikke tvespidsede skæl.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På fugtig bund. Larven er fundet på forskellige skærmplanter, såsom *Peucedanum palustre*, *Helosciadium inundatum*, *Oenanthe aquatica* og *Daucus carota*. Larver, pupper og imagines er fundet sammen i antal i juli–aug.; imago er klækket først i aug. I Tyskland er larven fundet på *Bidens tripartitus* og en anden *Bidens*-art.

Af var. *alternans* kendes kun 2 danske eks., det ene fra Thy, det andet fra Donse mose ($\frac{3}{8}$ 1908).

5. Ph. rumicis L. Nærstående til *adspersus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte skelnemærker samt ved,

at tegningen er lysere og vingedækkerne bag midten forsynede med et mere eller mindre tydeligt, lyst tværbånd, at 2. svøbeled er lidt kortere og at pronotum er lidt finere punkteret. Længde 4–5,6 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) pronotum, følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids, spidspartiet tættere behåret end hos ♀ (og end hos *adpersus* ♂ og ♀).

Almindelig (J, Ø, B). Især på *Rumex*. Larver og kokoner med larver og pupper er fundet i stort antal $\frac{9}{7}$ på blade af *Rumex hydrolapathum* (udvikling fra $\frac{15}{7}$), larver på *Polygonum aviculare* og *P. convolvulus* $\frac{25}{7}$ (udvikling kort efter). Larven angives først at være bladminerer og senere at leve frit på bladene samt også at være fundet på *Rheum*.

6. Ph. arátor L. (fig. 72). Brunlig eller grålig, pronotums 3 lyse længdebånd oftest skarpt markerede, vingedækkerne med lysere og mørkere længdestriber, sømmen i forreste tredjedel lys, iøvrigt sort- og lysspættet. Meget sjældent er oversidens farvetegning næsten helt udvisket og oversiden næsten ensfarvet hvidgrå. Benene sorte, ofte delvis lysere, følehornene brune, mørkere mod spidsen. 1. svøbeled rigeligt så langt som 2. Øjnene mindst dobbelt så høje som brede. Panden mellem øjnene tydelig smallere end snuden bagtil. Pronotum bredere end langt, med temmelig svagt rundede sider. Vingedækkerne med ganske korte, bagtil tydeligere, halvt opstående børster. Skællene spaltede dybt, dog ikke til roden. Længde 5–6 mm.

♂: Forskinnebenene i midten på indersiden med en stump tand (hos ♀ med en stumpvinklet, noget variabel udvidelse) (fig. 66).

Let kendelig fra alle vore andre arter ved forskinnebenenes form, såvelsom ved farvetegningen.

Almindelig (J, Ø, B). På arter af nellikefamilien, undtagelsesvis på *Trifolium repens*. Larven er fundet på *Spergula arvensis* var. *sativa*, *Scleranthus*, *Lychnis flos-cuculi*, *Melandrium album* og *Silene nutans*. Larver er fundet fra juni til sidste

halvdel af aug., pupper og imagines fra juli til sidste halvdel af aug.; udviklingen strækker sig således over et længere tidsrum sommeren igennem. Puppekokoners forekomst på bygaks er tilfældig, og arten anses ikke for skadelig for korn.

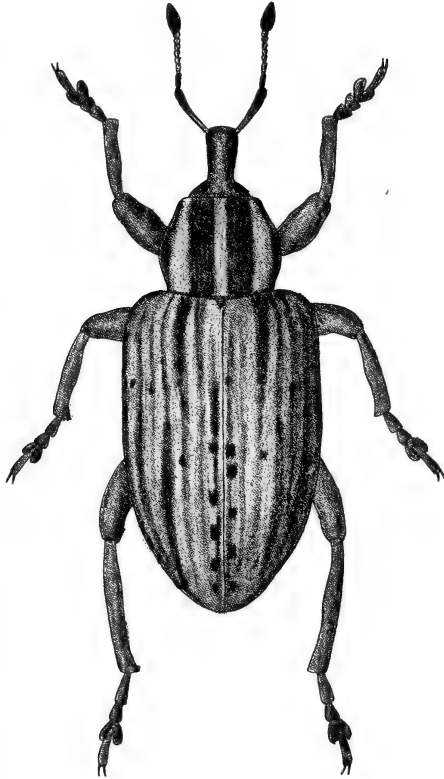

Fig. 72. *Phytonomus arator*. × 8.

7. *Ph. viciae* Gyll. Brunlig eller grålig, vingedækkernes ulige stribemellemrum med en række mere eller mindre tydelige, sorte pletter. Følehorn og ben sorte, skaftets rod oftest lysere. 1. svøbeled ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end 2. Snuden forholdsvis slank, svagt krummet, lidt kortere end pronotum. Panden mellem øjnene ca. $\frac{1}{3}$ smallere end snuden bagtil. Pronotum bredest i eller lidt bag midten. Længde 4–4,5 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere, følehornene indleddede lidt nærmere dens spids. Vingedækkerne smallere, mere parallel-

sidede. Sidste bugled svagt afstudet og dets bagrand på hver side noget indbuet (hos ♀ jævnt rundet).

Blandt arterne med tvespidsede vingedækkeskæl let kendelig ved at skælspidserne er korte (fig. 67, b), og iøvrigt karakteriseret ved mørke følehorn, tværbredt, på siderne stærkt rundet pronotum, meget kort, nedliggende vingedækkebehaarung og kort 2. svøbeled.

Kun fundet i Marselisborg skov, især på havskrænten mellem Silistria og Ørnereden, på *Vicia silvatica*, i antal i aug.

8. *Ph. pedéstris* Payk. Brunlig eller grålig, vingedækkerne med sorte, ofte noget udvaskede pletter. Benene sorte. Skinnebenene undertiden noget lysere. Følehornene brunlige, mørkere mod spidsen. Snuden næsten lige, omtrent $\frac{1}{3}$ kortere end pronotum, øjnene flade, afstanden mellem dem næsten kun halvt så stor som snuden bagtil. Pronotum bredest omkring midten, smallere og med mindre stærkt rundede sider hos ♂. Vingedækkerne hos ♂ forholdsvis slanke, hos ♀ stærkere hvælvede og stærkere udvidede bag skuldrene. Skællene spaltede, men ikke ret dybt, næppe i deres halve længde (fig. 67, c). Længde 5–5,5 mm.

♂: Smallere, jfr. ovf. Forskinnebenene på indersiden mod spidsen stærkere krummede. Penis jævnt tilsmalnet mod spidsen, denne afrundet, se fig. 70, c.

Kendelig fra de nærstående ved formen af pronotums og vingedækkernes skæl (fig. 67, c), 2. svøbeleds længde, smal pande mellem de høje øjne og vingedækkernes nedliggende behaarung.

Almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, f. eks. *Vicia cracca*, *Lotus* og *Lathyrus*.

9. *Ph. denominándus* Cap. Nærstående til *pedestris*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte skelnemærker. Endvidere er følehornssvøbens ydre led stærkere tværbrede og benene tydeligt kortere og kraftigere. Farven er gennemgående mere grålig, undertiden grågrønlig. Længde 4,7–5 mm.

♂: Skinnebenene, især på indersiden, stærkere krummede. Kropsformen ikke (således som hos *pedestris*) væsentligt slankere end hos ♀. Penis næppe tilsmalnet mod spidsen, denne meget bredt, brat afstudet, se fig. 70, d.

Hidtil kun fundet i Dyrehaven: 5 eks. ketsede i Fortunens Indelukke $^{31}/_7$ og $^{8}/_8$ 1942, $^{31}/_5$ og $^{11}/_6$ 1943. Arten er antageligt knyttet til ærteblomstrede, måske *Lathyrus pratensis* og *Vicia cracca*.

10. *Ph. elongátus* Payk. Nærstående til *pedestris*, men adskilt fra den ved bredere, mindre høje og meget stærkere hvælvede øjne, bredere pande mellem øjnene, og længere vingedækker med dybere spaltede skæl og korte, men tydeligt opstående hår. Vingedækkernes ulige sribemellemrum noget hvælvede, med mørke, ofte noget udviskede pletter. Længde 5,5–6,2 mm.

♂: Vingedækkerne noget smallere. Benene længere, skinnebenene indvendig mod spidsen stærkere krummede.

Let kendelig ved øjnenes form og hvælving, den brede pande mellem øjnene (fig. 69, a), vingedækkeskællenes form (omtrent som fig. 67, e) – skællene i pronotums midtlinie som hos *pedestris* – og 2. svøbeleds længde.

Ret sjælden (J, Ø, B). I reglen på fugtig bund. Larven er fundet på *Stellaria crassifolia* og *alsine* samt på *Cerastium*.

11. *Ph. variábilis* Hbst. (fig. 73). Brunlig eller grålig, vingedækkerne fortil med en aflang, mørk længdeplet langs sømmen; sømmen bagtil og de ulige sribemellemrum med sorte, ofte noget udviskede pletter. Benene rødbrune, lårene mørkere, følehornene rødlig, mørkere mod spidsen. 2. svøbeled omtrent så langt som 1., 6. og 7. led betydeligt tværbrede. Snuden næsten lige, over $^{1}/_4$ kortere end pronotum, panden mellem øjnene næppe halvt så bred som snuden bagtil. Pronotum i midtlinien med tvespidsede skæl. Vingedækkernes skæl spaltede mindst ca. til midten (omtrent som fig. 67, d). Længde 4,3–5,5 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere. Vingedækkerne lidt smallere. Bagbrystet og 1. bugled i midten indtrykt. Sidste bugled

i midten yderst svagt indtrykt, dets bagrand på hver side indbuet. Penis, se fig. 70, a.

Meget almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium* og *Medicago sativa*. Anretter ofte skade på *M. sativa*, undertiden også på *M. lupulina*.

Fig. 73. *Phytonomus variabilis* ♀. × 9.

12. *Ph. murinus* Fabr. Meget nærstående til *variabilis*, men adskilt fra den ved de i oversigten angivne skelnemærker. Endvidere er arten gennemsnitligt betydeligt større og følehornssvøben lidt slankere med mindre stærkt tværbrede 6. og 7. led. Længde 5–6,5 mm.

♂: Som hos *variabilis*, dog er sidste bugleds indtryk lidt stærkere og penisformen helt afvigende, se fig. 70, b.

Sjælden (J, Ø, B). Rugballegård; Middelfart, Roden, Fuglse, Gedser, Pomlenakke, Kohaven ved Nykøbing F., Møn, Vallø, Kalvebod strand, Ørholm, Tisvilde; Arnager,

Hammeren, Allinge. Måske er arten blevet sjældnere hos os i nyere tid. Den angives at leve bl. a. på *Trifolium arvense*, *Medicago sativa* og *M. falcata*.

13. *Ph. plantáginis* Deg. Lyst grå eller okkergul, vingedækkerne som regel hvert med en stor, mørk længdesideplet. Følehorn og ben brunlige, de første mørkere mod spidsen, skinnebenene lysere. 1. svøbeled ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end 2. Snuden krummet, mindst $\frac{1}{4}$ kortere end pronotum. Pronotum i midtlinien med kort tvespidsede skæl. Vingedækkernes skæl tvespidsede, spaltede i hvert fald til midten (fig. 67, d). Længde 4–4,8 mm.

♂: Noget smallere. Forskinnebenene indvendig mod spidsen lidt stærkere krummede.

Kendetegnet ved bredt, lidt foran midten bredest pronotum med stærkt rundede sider (fig. 71, b), langt 1. svøbeled, skællenes form og vingedækkernes opstående behåring. Normalt farvede eksemplarer er iøvrigt straks kendelige ved vingedækkernes pletter.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På ærteblomstrede, bl. a. *Lotus*, *Anthyllis* og *Trifolium*. Som foderplante angives også *Melandrium album* og *Plantago*, men rigtigheden heraf er meget tvivlsom. Mange larver og pupper er fundet på *Lotus* ¹²⁻²¹/₇, udvikling fra ²/₈.

14. *Ph. méles* Fabr. Adskilt fra *plantáginis* ved de i oversigten anførte kendetegn. Endvidere er snuden længere, ca. så lang som pronotum, og betydeligt slankere, følehornsskaffet længere og pronotums skæl i midtlinien aldeles overvejende simple, smalle, ikke tvespidsede. Brunlig eller grålig uden stærkt udpræget farvetegning, benene sorte, undertiden delvis lysere, følehornene rødlig, mørkere mod spidsen. Længde 3,8–4,6 mm.

♂: Som hos *plantáginis*.

Kendetegnet ved tværbredt pronotum med stærkt rundede sider (fig. 71, a), langt 1. svøbeled, forholdsvis lang og slank snude, skællenes form (omtrent som fig. 67, e) og vingedækkernes opstående behåring.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium*. Larven i reglen i blomsterhovederne.

15. *Ph. nigriróstris* Fabr. Grøn, sjældent brunlig, pronotum som regel med to brunlige længdebånd, vingedækkerne næsten ensfarvede, ben og følehorn lysere eller mørkere gulbrune, de sidste mørkere mod spidsen. Snuden noget krummet, lidt (♂) eller næppe (♀) kortere end pronotum. Dette bredest omkring midten. Vingedækkernes opstående hår lange. Længde 3,4–4,2 mm.

♂: Som hos *plantaginis*.

Kendetegnet ved ringe størrelse, bagtil ret stærkt indsnævret snude, langt 1. svøbeled, smal pande mellem øjnene og vingedækkernes til to tynde, bagud divergerende hår omformede skæl (fig. 67, f) og lange opstående hår. Normalt farvede eksemplarer er iøvrigt straks kendelige ved den smukke, grønne farve.

Meget almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium*. Arten gør skade i kløvermarker. Larven begnaver især unge plantedele og går undertiden ind i stænglen. Den brune form forekommer mest på *Ononis*.

16. *Ph. trilineátus* Marsh. Adskilt fra *nigrirostris* ved de i oversigten anførte kendetegn samt ved, at vingedækkernes opstående hår er kortere og mindre stærkt opstående og deres skæl gennemgående ikke spaltede helt til roden (fig. 67, e). Lysere eller mørkere brunlig eller grålig, ofte med svagt violet skær, på pronotum er to brede længdebånd, på vingedækkerne en stribe fortil på 3. sribemellemrum og en aflang plet bag midten på 4.–6. mellemrum samt delvis sømmen mørke. Længde 3,2–3,5 mm.

♂: Som hos *plantaginis*.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Anthyllis vulneraria*; også på andre ærteblomstrede, såsom *Lotus* og *Trifolium micranthum*. Larver er fundet i stort antal $\frac{23}{6}$ på blomsterne af *Lotus* og *Anthyllis*, forpupning fra $\frac{30}{6}$, udvikling fra $\frac{10}{7}$; en del larver er fundet $\frac{11}{7}$ på og i blomsterne og de grønne frugter af *Anthyllis*.

3. *Limóbius* Schönh.

Adskiller sig fra *Phytonomus* ved, at følehornssvøben er 6-leddet.

1. *L. boreális* Payk. Sort eller sortbrun, følehorn og ben rødlige, køllen mørkere. Oversiden beklædt med kortere og længere, sorte og hvide, opstående børstehår og med grålige eller grønlige, brunlige og sorte, svagt metalskinnende, spaltede skæl, der på pronotum danner to længdebånd og på vingedækkerne en spættet tegning. Snuden ret stærkt krummet. 1. svøbeled ca. dobbelt så langt som 2. Pronotum bredere end langt, med ret stærkt rundede sider. Vingedækkerne bredere end pronotum, med fine punktstriber. Længde 2,5–2,8 mm.

♂: Noget smallere. Snuden lidt (hos ♀ næppe) kortere end pronotum.

Sjælden (J, Ø, B). Frøslev plantage, Mårup havskrænt (Samsø); Nellemose (Fyn), Røsnæs, Veddinge bakker; Hammeren. På *Geranium*, bl. a. *G. sanguineum*. Juni–aug. Larven i blomsterne.

[*Álophus* Schönh.

Adskilt fra *Phytonomus* ved snudens længdefure, pronotums tydelige øjelapper og forhofternes stilling. Følehornsfurterne rettede mod øjets underkant eller lidt under denne.

A. triguttátus Fabr. Sort, følehorn og fødder brune. Oversiden beklædt med aflange, brunlige skæl. Vingedækernes sribemellemrum med en række næsten nedliggende hår. Vingedækkerne med en lys plet fra skulderen rettet skråt tilbage henimod sømmen og en anden lys tværplet bag midten. Snuden lidt kortere end pronotum; dette lidt bredere end langt. Vingedækkerne langstrakte, sribet punkterede. Længde 6–8 mm.

♂: 1. og 2. bugled tydeligt indtrykt i midten.

Der foreligger 2 eks. mærkede »Sønderjylland«. Iflg. Schiødte er arten fundet i de sønderjyske hedeegne indtil n. f. Flensborg. Arten kan ikke med tilstrækkelig sikkerhed anses for at høre til vor fauna. Den er ikke fundet i Sverige, Norge eller Finland og er nuomstunder meget sjælden i Hamburgen. Som foderplanter angives *Symphytum officinale*, *Plantago lanceolata*, *Eupatorium cannabinum*, *Senecio*, *Taraxacum* og *Beta vulgaris*.]

4. *Lepýrus* Germ.

Lårene i det højeste med en fin tand. Skinnebenene ved spidsen ombøjede, det ombøjede stykke forlænget som en lang, kraftig, indad og nedad rettet torn. For-skinnebenenes inderside i det højeste svagt buet. Følehornenes 7. svøbeled danner en overgang til køllen, så at svøben ser ud som 6-leddet. Følehornsfurerne rettede mod øjnenes underkant. Øjnene kun lidt eller noget højere end brede. Pronotum uden tydelige øjeklapper.

Oversigt over arterne.

1. Scutellum ret lille. Pronotum i det højeste ca. $\frac{1}{4}$ bredere end langt. Vingedækkerne mindst omtrent $\frac{2}{3}$ længere end brede. Snuden mindst rigeligt så lang som pronotum, uden tydelig, blank længdemidtkøl 1. *palústris*.
- Scutellum meget lille. Pronotum mindst ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt. Vingedækkerne i det højeste ca. $\frac{2}{5}$ længere end brede. Snuden omtrent så lang som pronotum, med en tydelig blank længdemidtkøl 2. *capucínus*.

1. *L. palústris* Scop. (fig. 74). Sort, oversiden beklædt med gråhvide og brunlige hår. For- og mellemlår med yderst svag, temmelig spids tand. Pronotum fortil jævnt tilsmalnet, med to lyse længdebånd, i midten med antydet længdekøl. Vingedækkerne fint stribet punkterede, omtrent i midten hvert

med et lyst punkt, der undertiden breder sig lidt, undertiden mangler. Længde 8–10 mm.

♂: Snuden rigeligt så lang som (hos ♀ lidt længere end) pronotum. Bugen fortil indtrykt. Kroppen lidt bredere.

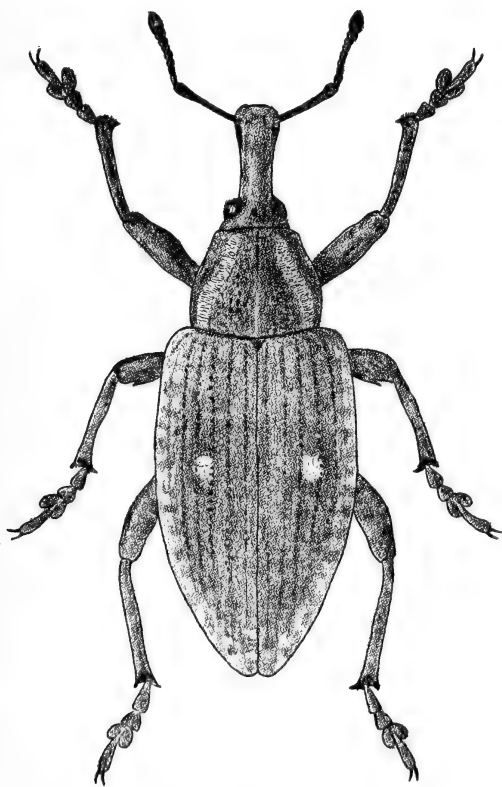

Fig. 74. *Lepyrus palustris*. × 5.

Meget sjælden (J, B). Hansted-reservatet, Blokhus, Skagen. I klitter, mest på eller under *Salix repens*. Maj–juni, aug. I de franske alper er larven iagttaget at begnave hovedrødderne af *Rumex obtusifolius*, forpupning i jorden, udvikling i maj. Hos os er friskklækkede eks. taget $\frac{20}{8}$. Imago angives at begnave pileblade og -bark.

2. *L. capucinus* Schall. Ligner *palustris*, men er meget bredere. Forlårene med stump, mellem- og baglårene næsten

uden tand. Snuden næppe af forskellig længde hos ♂ og ♀. Pronotum fortil mere pludseligt indsnævret, siderne stærkere rundede, de lyse længdebånd svagere. Vingedækkerne kortere og bredere, deres forrand tydeligere udrandet. Længde 8,5–11 mm.

♂: Bugen fortil indtrykt. Kroppen bredere.

Sjælden (J, Ø). Rye, Silkeborg, Dronninglund Storskov; Maribo, Øbjerggård (under hasselløv), Roskilde, Lyngby, Ordrup mose, Skodsborg. Alle disse fund ligger over 75 år tilbage. I nyere tid er der kun fundet et enkelt eks. på Røsnæs havskrænt (¹¹/₈ 1948). Apr.–juni, aug. I udlandet er imago fundet på pil, el og *Rubus caesius*.

5. *Hylóbius* Schönh.

Adskiller sig fra *Lepyrus* ved, at forskinnebenenes inderside er stærkt tvebugtet, øjnene meget højere end brede, forbrystets forrand stærkt udrandet i midten, pronotum forsynet med tydelige øjelapper, og scutellum stort.

Hannen er kendelig ved et indtryk på bugens rod og på sidste bugled.

Oversigt over arterne.

1. Scutellum nøgent, blankt. Lårene næppe eller yderst svagt tandede..... *piceus*.
Scutellum behåret, mat. Lårene tydeligt tandede 2.
2. Bagbrystet på hver side langs episternum med et smalt, glat, upunkteret længdeparti. Svøbens 7. led i det højeste ganske lidt bredere end langt, ikke dannende nogen tydelig overgang til køllen (fig. 75, b)..... 3. *transvérsovittátus*.
Bagbrystets sider punkterede næsten helt ud til episternum. Svøbens 7. led meget bredere end langt, meget bredere end 6. led, og dannende en tydelig overgang til køllen (fig. 75, a)..... 3.
3. Benene oftest sorte. Vingedækkernes punktstriber fortil noget stærkere end bagtil. Pronotums

- punktur tildels sammenflydende til længderynker. Bugens behåring på siderne dannende gule pletter. Længde 8,5–13 mm 1. *abietis*.
 Benene brune. Vingedækkernes punktstriber fortil meget stærkere end bagtil. Pronotums punkter runde, næppe sammenflydende til længderynker. Bugens behåring på siderne temmelig jævn. Længde 7,5–9,5 mm 2. *pinástri*.

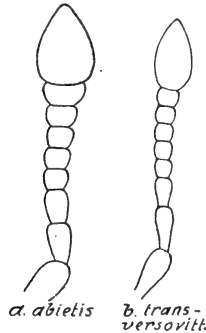

Fig. 75. *Hylobius*. Følehorn.

1. *H. abietis* L. (fig. 76). Sort, oversiden med gul plettet behåring. 2. svøbeled noget længere end bredt, 3.–6. tværbrede, 7. udvidet og sluttende sig så nær til køllen, at svøben ser ud som 6-leddet. Lårenes tand kraftig. Snuden lidt kortere end pronotum, punkteret. Pronotum noget bredere end langt. Scutellum ca. så langt som bredt. Vingedækkernes punktstriber fortil kun noget grovere end bagtil og højst så brede som mellemrummene, Striberne nærmest sømmen som regel med ca. 35 punkter, det 12. punkt faldende omkring midten af vingedækkerne. Længde 8,5–13 mm.

Almindelig i nåleskove (J, Ø, B). På gran og fyr. Især juni–sept. Æggene lægges – hele sommeren igennem – i barken på rødderne af nåletræsstubbe eller af syge nåletræer. Larven, der overvintrer, gnaver gange i bark og splint; puppehulen i splinten eller barken. Imago, der kan leve over 2 år, med gentagne ægaflægninger, gnaver huller i barken på unge nåletræer, undertiden også på unge løvtræer, især birk og eg, og er et af vore skadeligste skovinsekter. Generationen er hos os toårig.

2. *H. pinástri* Gyll. Nærstående til *abietis*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte skelnemærker. Hovedforskellen ligger i vingedækkernes punktstriber, som hos denne art er langt kraftigere fortil og her tydeligt bredere end mellemrummene, og af hvilke striberne nærmest sømmen som

Fig. 76. *Hylobius abietis*. × 4.

regel har ca. 25 punkter, det 8. punkt faldende omkring midten. Længde 7,5–9,5 mm.

Meget sjælden (Ø). Kun fundet i Bromme plantage (1 eks. på fyr, juni 1838) og i Hornbæk plantage (1 eks. på fyr, $\frac{1}{6}$ 1913). Arten er knyttet til fyr, og den ligner iøvrigt i levevis *abietis*.

3. *H. transversovittátus* Gze (fátuus Rossi). Mørkebrun. Kendes fra de foregående ved den langt slankere følehorns-

svøbe, hvis 3.-6. led er ca. så lange som brede. Pronotums punktur grov og kraftig. Scutellum lidt bredere end langt. Vingedækkernes punktstriber fortil meget kraftigere end bagtil. Længde 8,5-11 mm.

Sjælden (Ø). Tranekær (på *Lythrum*), skoven »Tankefuld« ved Svendborg (ligeså), Marielund ved Odense, Christianssæde skov, Maribo mose, Engestofte mose (fåtaligt banket af pil og ketset, $\frac{3}{7}$), Ravnstrup eng, Lindeskov ved Nykøbing F., Gåbense, Øbjerggård (mellem græsrodde i et udtørret vandsted), Bromme plantage (på fyr), Nykøbing S., Tisvilde hegn (på fyr). I ulandet er imago fundet på *Lythrum*, men desuden på *Salix* og *Thalictrum*; i roden af *Lythrum* er larver fundet i rodsvulster; imago klækkedes i juni-juli og fandtes i aug. i parring ved plantens rod, f. eks. under sten, især på stenede søbredder. Imago angives kun sjældent at gå tilvejs på planterne og er fundet talrigst fra $\frac{25}{6}$ til $\frac{3}{7}$ og atter $\frac{6}{8}$. De ovennævnte angivne fund på fyr må antages at være af rent tilfældig karakter eller angivelserne må bero på en fejltagelse.

[*H. piceus* Deg. Adskilt fra de andre arter ved de i oversigten anførte kendetegn samt ved, at pronotum har to uregelmæssige længdeindtryk, oftest indbyrdes adskilt ved en kort glat midterlængdekøl, og at gennemsnitsstørrelsen er betydeligere. Sort eller brun, oversiden med gule hårpletter. Længde 12-16 mm.

Fundet bl. a. i Skåne og Nordtyskland. På fyr; levevis vistnok iøvrigt omtrent som hos *abietis*.]

6. *Liparus* Oliv.

Adskilt fra de to foregående slægter ved, at vingedækkerne mangler tydelige punktstriber, fra *Lepyris* yderligere ved højere øjne, tydelige øjelapper på pronotum, stærkt udrandet forbrystforrand og tydeligt tvebugtet inderside på forskinnebenene og fra *Hyllobius* yderligere ved lille scutellum og bag skuldrene tydeligt udvidede vingedækker.

Oversigt over arterne.

1. Lårene tandede. Pronotums bagrand gult behåret
 1. coronátus.
 Lårene utandede. Pronotums bagrand uden gul be-
 håring glabriróstris.

Fig. 77. *Liparus coronatus*. × 5.

1. *L. coronátus* Goeze (fig. 77). Sort, enkelte pletter på vingedækkerne og pronotum samt dettes bagrand gult behårede. 2. svøbeled ca. kvadratisk, 3.–6. led tværbrede, 7. sluttende sig stærkt til kollen, så at svøben ser ud som 6-leddet. Snuden lidt kortere end pronotum, punkteret, på hver

side med en mod øjet rettet længdefure oven over følehorns-furen. Pronotum bredere end langt, bagtil kun ganske svagt tilsmalnet. Vingedækkerne med fortil lidt fremtrædende skuldre, yderst fladt rynkede. Længde 8,5–12 mm.

♂: 1. og 2. bugled indtrykt i midten. Sidste bugled med en grube i midten.

Ret sjælden (Ø, B). Under sten, ved roden af skærmplanter eller krybende fremme på jorden. Larven i roden af skærmplanter, især *Anthriscus silvestris*, *Daucus carota* og *Pastinaca sativa*. Larven overvintrer. Arten er i udlandet undertiden optrådt som skadedyr på *D. carota*.

[*L. glabriróstris* Küst. Adskilt fra *coronatus* ved sin tydeligere størrelse, ved at 2. svøbeled er meget længere end bredt, ca. så langt som 1., pronotum på hver side behåret til roden, men iøvrigt uden basalbehåring, omtrent så langt som bredt og bagtil noget tilsmalnet, samt ved, at vingedækkerne er mere langtstrakte og deres gule pletter talrigere og anbragte i ganske flade gruber. Længde 17–21 mm.

♂: Som *coronatus*.

Nogle få eks. er fundet for over 90 år siden ved Roskilde. Artens forekomst her har antageligt været af tilfældig karakter, og den kan ikke anses for nu at høre til vor fauna. Den angives at leve på *Heracleum* og *Tussilago farfara*.]

7. *Liosóma* Steph.

Forbrystets forrand i midten svagt udrandet. Pronotum med svage øjelapper. Forskinnebenenes spids på indersiden med tydelig torn. Forhofterne anbragte nærmere forbrystets bagrand end forrand. Øjnene næppe højere end brede. Følehornsfurerne med retning lidt under øjnene.

1. *L. defléxum* Panz. (ovátulum Clairv.). Blankt sort, følehornene, undtagen køllen, og fødder rødlig; oversiden næsten nøgen. 7. svøbeled dannende en overgang til køllen. Lårene med yderst fin, spids tand. Pronotum noget bredere

end langt, groft punkteret. Vingedækkerne korte og brede, groft stribet punkterede, mellemrummene med en række fine punkter. Længde 2,4–2,8 mm.

♂: 1. og 2. bugled indtrykt i midten.

Sjælden (J, Ø). Als Sønderkov, Stenstrup ved Svendborg, småskovene omkring Odense skibsværft (pletvis almindelig på blomstrende anemoner), Hellerup, Ermelunden (i antal på *Ranunculus repens*, dels ketset, dels sigtet ved plantens rødder, juni–juli), Jægersborg hegn (på anemoneblomster). Apr.–juli. Larven ved roden af ranunkler, bl. a. *R. repens*, *Ficaria verna* og *Anemone nemorosa*. Larver, pupper og imagines er fundet $10/8$. I England er larven iagttaget minerende i stænglen lige oven over roden og i udløbere af *R. repens*.

6. Underfam. Calándrinae.

Følehornsfurerne anbragte på siden af snuden, som regel ikke delvis synlige fra oven; i modsat fald er enten pygidium udækket eller følehornssvøben 5-leddet.

Oversigt over slægtsgrupperne.

1. Skinnebenenes spids på ydersiden med en krum, indad eller nedadrettet torn (fig. 78). Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven. Klørerne frie 1. gruppe (p. 133).
- Skinnebenenes (eller i hvert fald (9. gruppe) bag-skinnebenenes) spids uden torn på ydersiden.. 2.
2. Følehornssvøben 6- eller 7-leddet 3.
- Følehornssvøben 5-leddet. Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven..... 8.

Fig. 78. *Pissodes pini*. Højre forben.

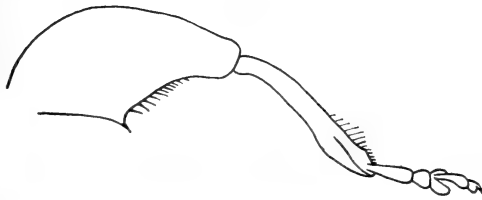

Fig. 79. *Rhynchaenus quercus*. Højre bagben.

3. Bagbenene springben, oftest med stærkt fortykkede lår (fig. 79). Kløerne frie, tandede (undtagen hos *Rhamphus*) 9. gruppe (p. 359).
 Bagbenene ikke springben 4.
4. Mellembrystets epimerer synlige fra oven (hos *Baris* undertiden lidt utydeligt), jfr. f. eks. fig. 80.

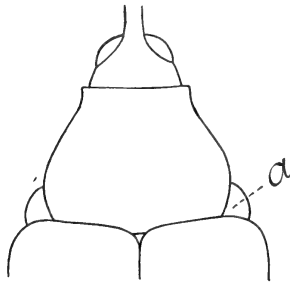

Fig. 80. *Ceuthorrhynchus pleurostigma*.
 a: mellembrystets epimer.

5. Pygidium i hvert fald delvis udækket (undtagen hos *Limnobaris*). Forhofterne oftest adskilt fra hinanden (fig. 83) 5.
6. Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven (undtagen undertiden hos *Curculio*). Forhofterne berørende hinanden (undtagen hos *Acalyptus*) 6.
5. Forskinnebenenes spids indvendig som regel uden krum endetorn. Forbrystet på siderne som regel med mere eller mindre tydelige øjelapper. Baghofterne når ikke ud til bagbrystets episterner,

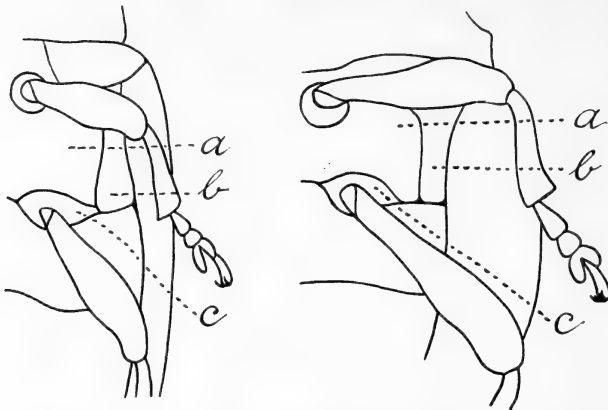
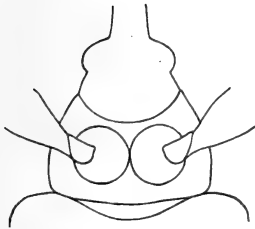
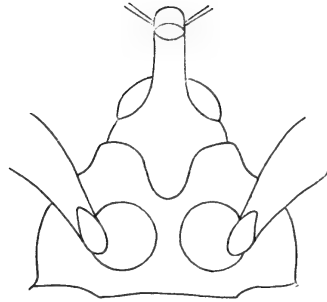

Fig. 81. Undersiden af *Limnobaris* (til venstre) og *Rhinoncus* (til højre). a: metasternum, b: bagbrystets epistern, c: baghoften.

- metasternum berører derfor 1. bugled mellem dem (fig. 81, til højre)..... 3. gruppe (p. 214).
- Forskinnebenenes spids indvendig med en krum endetorn. Forbrystet uden øjelapper. Pronotum uden sideknuder. Klørerne simple og frie. Baghofterne når helt ud til bagbrystets episterner, metasternum berører derfor ikke 1. bugled mellem dem (fig. 81, til venstre).... 4. gruppe (p. 299).
6. Øjnene stærkt hvælvede. Forhofterne adskilt mindst lige så langt fra forbrystets bagrand som fra dets forrand (fig. 82). Pygidium dækket. Snuden ikke tilspidset..... 5. gruppe (p. 305).
- Øjnene ikke stærkt hvælvede. Forhofterne nærmede mere til forbrystets bagrand end til dets forrand 7.
7. Klørerne ikke fligede. Pygidium dækket 2. gruppe (p. 170). Klørerne fligede, i modsat fald (*Acalyptus*) pygidium udækket..... 6. gruppe (p. 314).
8. Scutellum ikke synligt. Trochanterne store, lårene fæstede til deres spids (fig. 159, p. 339). Længde 1–2 mm..... 7. gruppe (p. 336).
- Scutellum synligt. Trochanterne små, lårene fæstede skråt til dem (som fig. 81) 8. gruppe (p. 338).

Fig. 82. *Anthonomus*.Fig. 83. *Ceuthorrynchus geographicus*.

1. Slægtsgruppe.

Skinnebenenes spids på ydersiden med en krum, indad eller nedad rettet, ofte kraftig torn. Kløerne ikke sammenvoksede ved roden, simple (undtagen hos nogle *Magdalis*-arter). Følehornssvøben 7-leddet (hos *Calandra* og *Tanysphyrus* dog 6-leddet og hos *Dryophthorus* 4-leddet). Forhofferne berørende hinanden eller adskilte fra hinanden. Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven. Pygidium dækket (undtagen hos *Magdalis* og *Calandra*).

Oversigt over slægterne.

1. Pygidium udækket	2.
Pygidium dækket	3.
2. Følehornssvøben 6-leddet. Forhofferne adskilte fra hinanden	9. <i>Calandra</i> (p. 162).
Følehornssvøben 7-leddet. Forhofferne berørende hinanden	2. <i>Magdalis</i> (p. 140).
3. Følehornssvøben 6-leddet. Kloleddet meget kort (fig. 92, p. 153)	4. <i>Tanysphyrus</i> (p. 152).
Følehornssvøben 7- eller 4-leddet	4.
4. Kloleddet mangler (fig. 91, p. 153)	3. <i>Anoplus</i> (p. 151).
Kloleddet tilstede	5.
5. Forbrystet med en dyb fure mellem hofterne ...	6.
Forbrystet uden fure mellem hofterne	7.

6. Lårene tandede. Scutellum tydeligt
 11. *Cryptorrhynchus* (p. 165).
 Lårene utandede. Scutellum næppe synligt
 12. *Acálles* (p. 166).
7. Lårene tandede. Forhøfterne berørende hinanden
 10. *Trachódes* (p. 164).
 Lårene utandede. Forhøfterne adskilte fra hinanden..... 8.
8. Oversiden pletvis tæt behåret. 3. fodled tvelappet, meget bredere end 2. 1. *Pissódes* (p. 134).
 Oversiden nøgen eller fint behåret. 3. fodled ikke eller kun svagt tvelappet, ikke eller lidt bredere end 2. 9.
9. Fødderne 5-leddede. Svøben 4-leddet
 5. *Dryóphthorus* (p. 153).
 Fødderne 4-leddede. Svøben 7-leddet 10.
10. Snuden mod spidsen stærkt udvidet (fig. 93, p. 155) 6. *Cossónus* (p. 154).
 Snuden ikke stærkt udvidet mod spidsen..... 11.
11. Scutellum næppe synligt. Vingedækkerne elliptiske, fint behårede. 3. fodled lidt bredere end 2.
 7. *Psélactus* (p. 157).
 Scutellum tydeligt. Vingedækkerne ikke elliptiske, næppe behårede 8. *Rhýncolus* (p. 157).

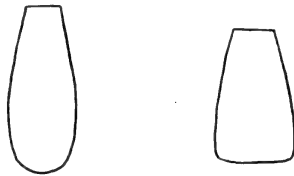
1. *Pissódes* Germ.

Lårene utandede. 3. fodled tolappet, meget bredere end 2. 7. svøbeled dannende en overgang til køllen. Øjnene lidt højere end brede. Oversiden med lys skæltegning, ordnet på pronotum pletvis, på vingedækkerne i to (hos *piniphilus* kun eet) tværbånd, der undertiden er opløst i pletter.

Arterne er knyttede til nåletrær.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne med eet tværbånd, lige bag midten, den overvejende del af deres skæl bredest bagtil og med afstudet spids (fig. 84). Pronotums baghjørner rundede. Længde 4–5 mm *piniphilus*.
 Vingedækkerne med to tværbånd, et foran og et bag midten, den overvejende del af deres skæl bredest omkring midten (fig. 84)..... 2.

notatus *piniphilus*

Fig. 84. Pissodes. Vingedækkeskæl af typisk form.

2. Pronotum bredest ved roden, herfra tilsmalnet fremefter, baghjørnerne i hvert fald lidt spidsvinklede, bagranden tydeligt tvebugtet (fig. 85, a) 2. *notatus*.
 Pronotum bredest noget foran roden, baghjørnerne i hvert fald lidt stumpvinklede, bagranden i det højeste ganske svagt tvebugtet (fig. 85, b og c) 3.
 3. Pronotum med meget stumppe, rundede baghjørner (fig. 85, c) og med to svage, fra scutellum udgående, skråt fremad mod de to lyse skæl-

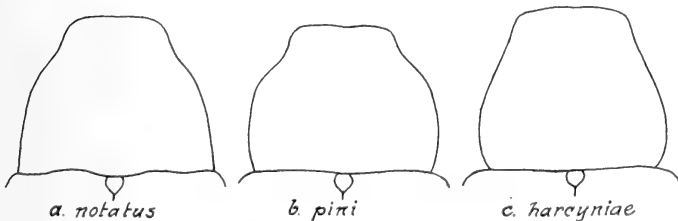

Fig. 85. Pissodes. Pronotum.

pletter rettede indtryk omtrent som et V (ses bedst fra siden). Snuden hos begge køn tydeligt længere end pronotum. Vingedækkernes afvekslende sribemellemrum tydeligt stærkere hvælvede *harcýniae*.

Pronotum med ret skarpe, omend lidt stumpvinklede baghjørner (fig. 85, b), uden V-formet indtryk 4.

4. Vingedækkernes punktstriber med lidet dybe punkter. Pronotum kun ubetydeligt bredere end langt. Snuden hos begge køn kortere end pronotum. Længde 5–6 mm 3. *váldiróstris*.

Vingedækkernes punktstriber med dybe punkter. Pronotum ca. $\frac{1}{4}$ bredere end langt. Snuden hos ♀ mindst så lang som pronotum 5.

5. Vingedækkernes punktstriber meget kraftige, 3. og 5. sribemellemrum lidt bredere og lidt højere hvælvede end de tilstødende, det bageste tværbånd indadtil fortsat til 1. punktstribe. Krogsfarven oftest brun. Gennemsnitligt større, 6,5–8 mm, kroppen bredere 1. *píni*.

Vingedækkernes punktstriber lidt mindre kraftige og lidt smallere, 3. og 5. sribemellemrum næppe forskellige fra de tilstødende, det bageste tværbånd indadtil kun fortsat til 3. punktstribe. Krogsfarven oftest brunsort. Gennemsnitligt mindre, 6–7 mm, kroppen smallere *gyllenháli*.

1. *P. píni* L. (fig. 86). Brun, oversidens skælkledning ensfarvet gul. Snuden svagt krummet, temmelig kraftigt punkteret. Pronotum bredere end langt, tæt og kraftigt punkteret, mellemrummene mellem punkterne dannende smalle, blanke rynker, baghjørnerne lidt stumpede, men temmelig skarpe, bagranden kun svagt tvebugtet (fig. 85, b). Vingedækkernes striber groft punkterede, det forreste tværbånd oftest opløst i pletter. Længde 6,5–8 mm.

♂: Snuden omtrent så lang som pronotum, følehornene indleddede lidt foran dens midte.

♀: Snuden lidt længere end hoved + pronotum, følehornene indleddede omtrent i dens midte.

Ret almindelig (J, Ø, B). På fyr og gran, hyppigst på fyr. Især juni, sept. Æggene lægges i ældre træer, dels i stående – i forvejen svækkede – dels i fældede træer; larvegangene forløber i det væsentlige på barkens inderside; puppehulen i

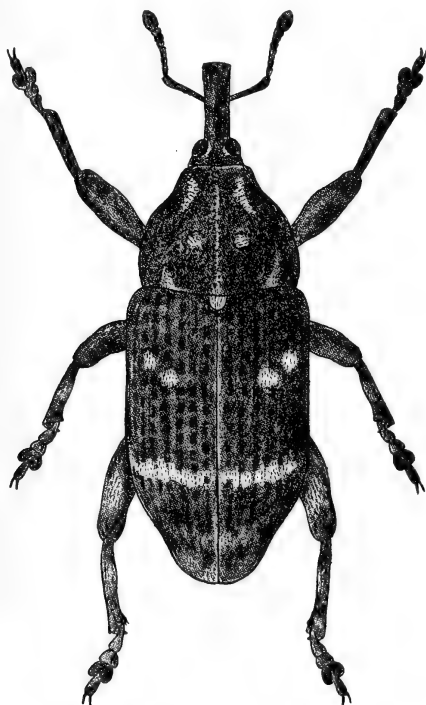

Fig. 86. *Pissodes pini*. × 6.

splinten. I Tyskland og England har det vist sig, at imago kan leve mere end 2 år, og at æglægning finder sted flere gange i dette tidsrum uden gentagen befrugtning. I Sverige anses generationen for eetårig. Imagos næringsnav er vistnok farligere end tidligere antaget, men iøvrigt er omfanget af artens skadelighed endnu ikke helt klarlagt.

2. *P. notátus* Fabr. Nærstående til *pini*, men adskilt fra den ved, at pronotums skælkledning er hvid og vingedækernes bageste tværbånd tvefarvet, mod sømmen hvidt, mod

siderne gult. Fremdeles er snuden hos ♂ lidt kortere end, hos ♀ omtrent så lang som pronotum, dette bredest ved roden, med lidt spidsvinklede baghjørner og tydeligere tvebugtet bagrand (fig. 85, a), og vingedækkernes striber mindre groft punkterede. Længde 4,5–6,5 mm.

♂ og ♀: Følehornenes indledning som hos *pini*.

Ret sjælden (J, Ø), men vistnok efterhånden ret udbredt i vore fyrreplantager. F. eks. Kolding- og Esbjergegnen, Fanø, Vejrs, Trehøje plantage på Djursland; Bromme plantage, Rudeskov, Tisvilde hegn. På fyr. Især juni-okt. Æggene lægges navnlig på yngre fyrre og vistnok altid i sådanne, der i forvejen er svækkede ved svampeangreb eller på anden måde. Larvegangene forløber i det væsentlige på barkens inderside; puppehulen i splinten. Generation eetårig. Imagos næringsgnav anretter muligvis mere skade end larvens gnav, idet æggene, som nævnt, vistnok kun lægges i syge træer.

3. *P. validiróstris* Gyll. Nærstående til *pini*, men adskilt fra den og *gyllenhali* ved de i oversigten angivne karakterer samt ved, at øjnene er lidt stærkere hvælvede, og at vingedækkernes bageste tværbånd, der som regel er sammenhængende, er bredere, især på 5. og 6. sribemellemrum, fra *pini* yderligere ved smallere kropsform, ringere størrelse og gennemgående mørkere, oftest overvejende brunsorte, følehorn, fødder og snude, fra *gyllenhali* yderligere ved lysere kropsfarve og ved, at mellemrummene mellem punkterne på pronotum samt dettes ophøjede midtlinie er noget mattere og tydeligere chagrinerede, og at punkterne i vingedækkernes striber er lidt mindre tætstillede. Brun, vingedækkernes tværbånd overvejende gule, det bageste dog helt indvendig oftest hvidligt, det forreste ret smalt og lidet udpræget. Længde 5–6 mm.

♂ og ♀: Snuden hos ♂ ganske lidt kortere end hos ♀ (hos begge køn kortere end pronotum med følehornene indleddede i eller umiddelbart foran snudens midte). 1. bugled hos ♂ stærkere indtrykt i midten end hos ♀.

Hidtil kun fundet i Hornbæk plantage (1 eks. ¹³/₆ 1948). På fyr. Larven lever i fyrrekogler, hvis akse den fortærer, og i hvilke den forpupper sig.

[*P. gyllenháli* Gyll. Kendelig ved de i oversigten anførte karakterer. Kroppen oftest brunsort og mørkere end hos de 3 foregående, vingedækkernes tværbånd gule, ofte opløst i pletter. Pronotums glatte midtlinie og de smalle mellemrum mellem punkterne stærkere ophøjede og, som følge af manglende mikro-chagrinering, blankere end hos de andre arter. Længde 6–7 mm.

♂: Snuden omtrent (hos ♀ rigeligt) så lang som pronotum, følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ omtrent i) dens midte.

Fundet bl. a. i Blekinge og i Hamburgegnen. På fyr og gran. Levevis vistnok omtrent som *pini*.]

[*P. harcýniae* Hbst. Kendelig ved de i oversigten anførte karakterer. Kroppen meget smallere end hos *pini* og ganske lidt smallere end hos *gyllenhali*, brunsort eller mørkebrun, vingedækkernes to tværbånd gule eller hvidlige, det forreste ofte opløst i 3 pletter. Snuden hos begge køn lidt længere end pronotum. Pronotum (fig. 85, c) kun meget lidt bredere end langt, skællene aflange, men ikke nær så aflange som hos de foregående, mellemrummene mellem punkterne flade og, ligesom midtlinien, tydeligt mikrochagrinerede og ret matte. Vingedækkernes punktstriber lidt mindre kraftige end hos *gyllenhali*. Længde 5–6 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere og fortil kraftigere skulpteret end hos ♀, følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ i) midten af snuden.

Fundet bl. a. i Småland og i Hamburg- og Lübeckegnen. I Sverige forekommer den i almindelighed sammen med bark-biller og træbukke under barken af midaldrende og ældre graner. I Tyskland har den anrettet stor skade. I almindelighed anses den dog kun for et sekundært skadedyr, der kun angriber syge eller allerede angrebne træer.]

[*P. piniphilus* Hbst. Let kendelig ved de i oversigten anførte karakterer. Kropsfarven brun. Vingedækkernes tværbånd bredt, gult. Snuden hos begge køn lidt kortere end pronotum. Pronotum kun lidt bredere end langt, punkturen

mindre tæt end hos de andre arter, punkterne runde, hvert udfyldt af et rundt skæl, mellemrummene flade, tydeligt mikrochagrinerede og ret matte. Vingedækkernes punktstriber ikke ret kraftige. Længde 4–5 mm.

♂: Snuden lidt tykkere og lidt kraftigere skulpteret end hos ♀, følehornene indleddede ganske lidt foran (hos ♀ i midten af snuden).

Fundet bl. a. i Skåne og i Hamburg- og Lübeckegnen. På unge fyrre. Larven under tynd bark. Anses i Sverige for meget skadelig.]

2. *Mágdalis* Germ.

Følehornssvøben 7-leddet. 3. fodled bredere end 2., tolappet. Klørerne tandede eller utandede. Lårene tandede eller utandede. Oversiden næsten nøgen. Pronotums baghjørner under skuldrene (kun synligt fra siden) med et skarpt vinkelformet eller tandformet udtrukket parti. Vingedækkernes spidser rundede hver for sig.

De fleste arter lever som larve og puppe i døde eller syge, oftest ret tynde grene, dels på nåletræer dels på løvtræer.

Oversigt over arterne.

1. Forlårene med kraftig tand	2.
Forlårene utandede eller med yderst svag tand..	9.
2. Pronotum på hver side foran midten knudeformet fremstående (fig. 87 og 90). Klørerne tandede (fig. 88)	3.
Pronotum uden knuder på hver side foran midten. Klørerne utandede	4.
3. Pronotums sider bag de ret svagt fremspringende knuder ret stærkt rundede (fig. 90). Vingedækkernes sribemellemrum stærkt hvælvede, højst så brede som striberne	1. carbonária.

Pronotums sider bag de stærkt fremspringende knuder kun svagt rundede (fig. 87). Vingedækkernes sribemellemrum næsten flade, tydeligt bredere end striberne. 2. armigera.

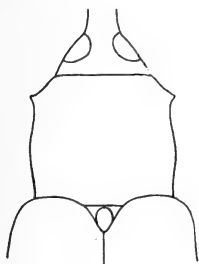

Fig. 87. *Magdalis armigera*.

Fig. 88. *Magdalis carbonaria*.
Bagfod.

4. Øjnene stærkt hvælvede. Vingedækkerne metalblå.
Bugen tæt silkehåret 8. *phlegmatica*.
Øjnene flade eller svagt hvælvede (i sidste fald vingedækkerne sorte). Bugen sparsomt behåret 5.
5. 1. og 2. bugled overalt dybt og groft punkterede.
Vingedækkerne sorte 6.
1. og 2. bugled på siderne utydeligt punkterede.
Vingedækkerne metalblå eller -grønne 7.
6. Øjnene flade. Vingedækkernes rod på hver side af scutellum stærkt fremtrukket, deres sribemellemrum ikke bredere end punktstriberne, med kraftige punkter og desuden groft rynkede. Bagbrystets epimerer tættere hvidt behårede. Større, 4,6–7 mm 3. *memnónia*.
Øjnene svagt hvælvede. Vingedækkernes rod kun svagt fremtrukket, deres sribemellemrum lidt bredere end punktstriberne, med kraftige punkter og desuden yderst fint ridsede. Bagbrystets epimerer ikke påfaldende tættere behårede. Mindre, 3,4–4,4 mm 4. *lineáris*.
7. Vingedækkerne med et ret stærkt tværingstryk bag basalranden, denne derfor stærkt opstående.

Hovedet bag øjnene næppe punkteret. Panden mellem øjnene rigeligt halvt så bred som snuden. Følehornsskaffet ved spidsen kun meget svagt krummet. Pronotum omtrent så langt som bredt, oftest med tydeligt blå skær... 7. *violácea*.

Vingedækkerne næppe eller kun svagt nedtrykte bag basalranden, denne derfor næppe eller kun svagt opstående. Hovedet bag øjnene tydeligt punkteret. Panden mellem øjnene mindst $\frac{2}{3}$ så bred som snuden. Følehornsskaffet ved spidsen ret stærkt krummet..... 8.

8. Vingedækkernes sribemellemrum med ret fine punkter, deres søm fortil betydeligt ophøjet. Pronotum som regel med tydeligt blå skær. Forføddernes 2. led kun rigeligt så langt som bredt. Gennemsnitligt større, 4,5–5,6 mm

6. *frontális*.

Vingedækkernes sribemellemrum med ret kraftige punkter, deres søm fortil næppe eller ret svagt ophøjet. Pronotum som regel uden blå skær. Forføddernes 2. led tydeligt længere end bredt. Gennemsnitligt mindre, 3–4,5 mm

5. *duplicáta*.

9. Klørerne tandede 10.
 Klørerne utandede 12.
10. Følehornene sorte, bagtil undertiden brunlige. Scutellum fortil nedfaldende. Øjnene næsten dobbelt så høje som brede..... 9. *cérasí*.
 Følehornene helt eller delvis røde eller rødgule. Scutellum ikke nedfaldende fortil. Øjnene ikke dobbelt så høje som brede..... 11.
11. Følehornene helt røde, køllen undertiden ubetydeligt mørkere. Vingedækkernes 6. punktstribeforener sig bagtil med 8.; 3. og 9. sribemellemrum bagtil tydeligt hvælvede..... 13. *flavicórnis*.
 Følehornene kun røde bagtil. Vingedækkernes 6. punktstribeforener sig bagtil forkortet og ikke forenet med

- 8.; 3. og 9. stribemellemrum bagtil ikke eller kun svagt hvælvede *fuscicornis*.
 12. Følehornene sorte, skaftet kun dobbelt så langt som 1. svøbeled (fig. 89, c). Vingedækkernes

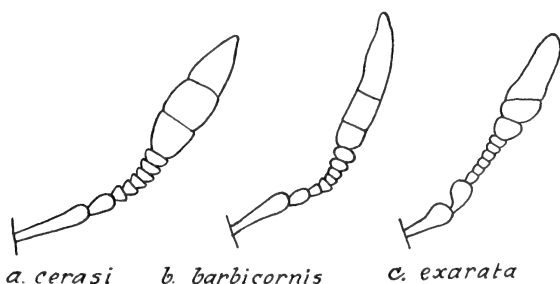

Fig. 89. *Magdalis* ♂. Højre følehorn.

punktstriber brede og kraftige, mellemrummene ikke bredere end striberne, groft tværrynkede

10. *exarata*.

Følehornene helt eller delvis røde, skaftet meget over dobbelt så langt som 1. svøbeled. Vingedækkernes punktstriber smalle, mellemrummene bredere end striberne, fint mikrotvær-ridsede..... 13.

13. ♂: Følehornskøllen meget længere end svøben (fig. 89, b). ♀: Snuden lidt længere end hovedet

11. *barbicornis*.

♂: Følehornskøllen meget kortere end svøben.

♀: Snuden så lang som hovedet.... 12. *ruficornis*.

1. *M. carbonaria* L. (fig. 90). Sort. Mellem- og baglår med ganske svag tand. Forskinnebenene i midten på inder-siden vinkelformigt udvidede, herfra til spidsen fint takkede. Snuden hos ♂ lidt kortere end pronotum, kun ganske svagt krummet, ovenpå noget fladtrykt, mat, temmelig tæt og kraftigt punkteret, bag følehornenes indledning med tydelig indsnævring, hos ♀ lidt længere end pronotum, temmelig stærkt krummet, trind, yderst spredt punkteret. Øjnene noget

Fig. 90. *Magdalis carbonaria* ♂. × 9.

højere end brede, afstanden mellem dem ca. halvt så stor som snudens bredde. Pronotum lidt bredere end langt, temmelig tæt og kraftigt punkteret; det fremstående parti fortil på siderne dannes af flere små knuder, baghjørnerne stærkt fremstående. Scutellum fortil lidt nedfaldende. Vingedækkernes punktstriber kraftige, mellemrummene tværrynkede. Længde 3,5–5,5 mm.

♂: Følehornene tykke, indleddede foran snudens midte. Se endvidere ovf.

♀: Følehornene slankere, indleddede omtrent i snudens midte. Se endvidere ovf.

Let kendelig ved pronotums sideknuder, vingedækkernes smalle, hvælvede sribemellemrum og størrelsen.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På birk, ofte sværmende i solskin omkring stabler af birkebrænde. Især juni-juli. Larven i syge birkegrene.

2. *M. armigera* Geoffr. Ligner *carbonaria*, men adskilles let fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er forskinnebenene ikke takkede mod spidsen, snuden hos ♀ kun ca. så lang som pronotum, dette kun meget lidt bredere end langt og ikke helt så tæt og kraftigt punkteret, på hver side foran midten med een enkelt knude, scutellum fortil svagere nedfaldende og vingedækkernes punktstriber meget finere. Længde 2,5–4,2 mm.

♂: Følehornene lidt kraftigere, indleddede lidt foran snudens midte.

♀: Følehornene lidt slankere, indleddede omtrent i snudens midte. Se endvidere ovf.

Let kendelig ved pronotums form og sideknuder (fig. 87).

Ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Haderslevengen, Horsens; Boserup, Ermelunden, Dyrehaven, Geelskov, Jægerspris Nordskov; Rønne (Rahbækkeværket), Rø. Især maj-juni, ikke udfarvede eks. $\frac{22}{5}$, i parring $\frac{4}{6}$. På elm. Larven lever i elmestammer og -grene og overvintret med forpupning og udvikling om foråret.

3. *M. memnónia* Gyll. Sort. Mellem- og baglår med temmelig svag tand. Snuden ca. så lang som pronotum, stærkt krummet, ret fint punkteret, følehornsskaftet ved spidsen stærkt krummet. Øjnene noget højere end brede. Pronotum ca. så langt som bredt, tæt og temmelig kraftigt punkteret. Scutellum fortil nedfaldende. Vingedækkerne med stærkt fremtrukket rod, bag midten lidt udvidede, punktstriberne meget kraftige, de enkelte punkter store, firkantede, tætstiliede, mellemrummene mellem dem strækker sig som en op-højet tværliste henover de tilstødende sribemellemrum, disse ikke bredere end striberne; vingedækkerne får herved et ejendommeligt groft tværrynket udseende. Længde 4,6–7 mm.

♂: Bugen langs midten tæt, halvt opstående behåret. Snuden ubetydeligt kortere end hos ♀ (som forholdet 60 til 65).

Let kendelig ved farven, størrelsen og vingedækkernes grove, meget karakteristiske skulptur.

Sjælden (J, Ø). Frøslev plantage, Als Sønderskov, Oksenvad, Esbjerg Nørreskov, Fanø, Skallingen, Gammel Rye, Tre-

høje plantage (Djursland), Tved plantage, Bløkkhus; Billeskov (Fyn), Tisvilde hegn. På fyr. Især juni, i antal $1-15/6$. Larven og puppen i syge fyrregrene og -kviste.

4. *M. lineáris* Gyll. Adskilt fra *memnonia* ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er kroppen smallere, forlåsens tand ikke helt så kraftig og vingedækkernes punktstriber betydeligt finere. Længde 3,4–4,4 mm.

♂: Snuden lidt kortere og lidt kraftigere punkteret.

Let kendelig fra de andre sorte arter ved den smalle krop i forbindelse med ret lang snude.

Sjælden (J, Ø). Fredsted, Jels; Hornbæk plantage, Teglstup hegn, Asserbo plantage. På fyr. Især juni–juli, i antal $20/6$ og $14/7$. Larven lever antagelig i fyrregrene.

5. *M. duplicáta* Germ. Sort, vingedækkerne mørkt metalblå eller -grønne eller blåsorte, følehornsskaftet undertiden lysere. Snuden ret stærkt (♂) eller stærkt (♀) krummet, ca. så lang som pronotum, fint punkteret. Følehornene indledede i (♂) eller yderst lidt bag (♀) snudens midte. Pronotum ca. $1/4$ bredere end langt, tæt punkteret, siderne noget rundede. Scutellum fortil nedfaldende. Vingedækkerne med fine, skarpe punktstriber, sribemellemrummene meget bredere end sriberne, i bunden fint og tæt mikrotværridsede. Længde 3–4,5 mm.

♂: Snuden lidt kortere, lidt mattere og lidt mindre stærkt krummet.

På fyr. Især juni–juli, hyppigst i juni. Larven og puppen i grene af fyr, rødgran og lærk, hos os sikkert aldeles overvejende fyr. I Sverige har arten gjort skade på unge fyrreplanter.

Punkterne i vingedækkernes sribemellemrum danner som regel kun een række. Undertiden er de dog på de afvekslende mellemrum helt eller delvis ordnede i 2, ofte noget uregelmæssige rækker. Denne form (Weisei Schreiner) er dog ikke skarpt adskilt fra hovedformen, idet der forekommer talrige overgangsformer, og derfor ikke artsforskellig fra *duplicata*.

6. *M. frontális* Gyll. Meget nærstående til *duplicata*, men adskilt fra den ved de i oversigten anførte skelnemærker. Endvidere er snuden, især hos ♀, ganske lidt svagere krummet og vingedækkernes blå skær er som regel stærkere og klarere, deres basalrand tydeligt stærkere rundet-fremtrukket og deres afslutning bagtil lidt længere rundet-tilsmalnet. Længde 4,5–5,6 mm.

♂: Som hos *duplicata*.

Hidtil kun fundet i Tisvilde hegn (banket af og ketset under fyr, i antal $5-24/6$). På fyr. Larven og puppen i endeskud. I Sverige har arten gjort skade på unge fyrreplanter.

7. *M. violácea* L. Nærstående til de to foregående, men adskilt fra dem ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er snuden ganske lidt kortere og mindre stærkt krummet, vingedækkerne lidt kortere, deres punktrækker ikke stående i så tydeligt markerede striber, sribemellemrummene med finere punkter (navnlig meget finere end hos *duplicata*) og, foruden den mikroskopiske tværridsning, med spredte, grovere tværrynker; ved 4.–6. sribemellemrums afslutning bagtil har vingedækkerne et tydeligere knudeformet parti end hos de to foregående. Jfr. endvidere om de sekundære kønsmærker nedenfor. Følehornsskaftet er oftest overvejende mørkt både hos *violacea* og *duplicata*, men lidt lysere hos *frontalis*. Vingedækkernes basalrand svagere fremtrukket end hos *frontalis*. Længde 4–5 mm.

♂: Snuden betydeligt kortere, meget mattere på grund af kraftigere chagrinerung; følehornene indleddede langt (hos ♀ ganske lidt) foran snudens midte.

Meget sjælden (J, Ø). Draved skov; Jonstrup vang, Gribskov (ved Storkevad), Teglstrup hegn, Tisvilde hegn. Banket af og ketset under fyr og birk. I antal fra midt i juni til først i juli. Yngler i fyr, undertiden også i gran. I Sverige er den fundet ynglende dels i den øverste del af unge fyrres kroner i 3–6-årige, 1 à 2 cm tykke skud (medens imagos næringsgnav foretoges i barken af de grønne årsskud), dels i gran- og fyrregrene og i spaltede hegnspele.

8. *M. phlegmática* Hbst. Let kendelig fra de 3 foregående ved de stærkt hvælvede øjne, længere, bag øjnene

kraftigt punkteret hoved og meget tættere, hvidligt behåret bug. Iøvrigt kendetegnet ved, at snuden er ret svagt krummet, pronotum ca. eller omtrent så langt som bredt, med stærkt indbuet bagrand inden for de spidse baghjørner, vingedækkerne lange, fortil smalle, bagud betydeligt udvidede og deres sribemellemrum med en eller delvis to rækker kraftige punkter. Vingedækkerne med kraftigt, hoved og pronotum med svagt, oftest blå metaliskær. Længde 4–5,8 mm.

♂: Snuden lidt kortere og lidt tættere punkteret, følehornene indleddede i (hos ♀ lidt bag) snudens midte.

Kun fundet i Nordsjælland: Donse, Tisvilde hegn, Asserbo plantage. På fyr. I antal $^{22-26}/5$. Larven og puppen i grene og kviste af fyr og rødgran.

9. *M. céraasi* L. Sort, følehornene undertiden svagt lysere mod roden. Lårene, især forlårene, undertiden med yderst svag tand. Snuden mat, især hos ♂, spredt punkteret, hos ♂ lidt kortere end pronotum, svagt krummet og bag følehornenes indledning lidt indsnævret, hos ♀ ca. så lang som pronotum, tydeligt krummet. Pronotum bredere end langt, siderne temmelig stærkt rundede, bagtil stærkt indbuede, baghjørnerne spidsvinklede, fremtrædende; punkturen meget tæt og temmelig kraftig. Vingedækkernes sribemellemrum meget bredere end striberne, ret kraftigt rynkede. Længde 2,5–4 mm.

♂: Følehornene indleddede lidt foran snudens midte; køllen meget længere end svøben (fig. 89, a), længere, tæt behåret.

♀: Følehornene indleddede omtrent i snudens midte; køllen kortere end svøben.

Blandt de sorte arter med utandede eller kun meget fint tandede lår kendelig ved tandede kløer, sorte følehorn, brede sribemellemrum på vingedækkerne og hannens lange følehornskølle.

Udbredt, men ikke almindelig, hyppigst i vore sydlige egne (J, Ø, B). Især på eg og hvidtjorn, også på *Prunus* og *Pyrus*. Hyppigst i juni–juli. Larven i grenene.

10. *M. exarátá* Bris. Let kendelig fra de nærstående arter ved de kraftige, brede punktrækker på vingedækkerne, der

er lige så brede som de groft tværrynkede mellemrum, og det kraftige, ved spidsen stærkt udvidede følehornsskaft, der kun er ca. dobbelt så langt som 1. svøbeled. Sort, 3. og 4. fodled brunlige. Forlårene med fin tand, kløerne utandede. Snuden meget kortere end pronotum, kun yderst svagt krummet. Ligner iøvrigt *cerasi*. Længde 2,5–3 mm.

♂: Snuden mat; følehornene indleddede i dens midte; køllen meget længere end svøben (fig. 89, c), længere behåret.

♀: Snuden fortil ret blank; følehornene indleddede bag dens midte; køllen kortere end svøben.

Meget sjælden (Ø). Hidtil kun fundet fåtalligt på Lolland: skoven ved Vindeholme, syd for Nakskov (1 eks. $\frac{4}{8}$), Keldskov (1 eks. $\frac{8}{7}$), Løgnor (1 eks. $\frac{3}{7}$), Hildesvig (2 eks. $\frac{16}{6}$, $\frac{26}{6}$). Banket af eller ketset under eg. Larven i tynde egegrene.

11. *M. barbicornis* Latr. Sort, følehornene rødlige, med mørkere kølle. Lårene utandede. Snuden ganske svagt krummet. Øjnene noget højere end brede. Pronotum lidt bredere end langt, bredest hos ♀. Siderne svagt rundede, baghjørnerne skarpe, svagt fremtrædende; punkturen tæt. Scutellum fortil næppe nedfaldende. Vingedækkerne omtrent parallelsidede, stribemellemrummene noget hvælvede. Længde 3–4 mm.

♂: Følehornskøllen næsten dobbelt så lang som svøben (fig. 89, b), langt behåret; 7. svøbeled omtrent så bredt som køllen og lige så langt behåret. Snuden mattere og tættere punkteret, ca. så lang som hovedet, bag følehornenes indledning med indsnævring.

♀: Følehornskøllen lidt kortere end svøben. Snuden lidt længere end hovedet.

Hannens 6. og 7. svøbeled varierer noget i bredde, og formen *mixta* Desbr., der kun har 7. led udvidet, kan ikke anses for artsforskellig fra *barbicornis*.

Blandt de sorte arter med utandede lår kendelig ved utandede kløer, kort snude, delvis røde følehorn og hannens lange følehornskølle.

Sjælden (J, Ø, B). Draved, Fredsted, Gram, Jels, Odder, Hadsten, Agdrup krat i Vendsyssel; Svendborgengen, Syd-

og Nordsjælland (f. eks. Lyngby Åmose, Kagerup, Klosteris hegn); Rønne (Rahbækkeværket). Især på røn, slåen og hvidtjørn, oftest vistnok på røn. Især juni-juli. Larven i grenene.

12. *M. ruficórnis* L. Ligner *barbicórnis*, men adskilles fra den ved, at gennemsnitsstørrelsen er lidt ringere, snuden ikke krummet, hos begge køn ganske lidt kortere og hannens følehornskølle ikke forlænget. Pronotum omtrent så langt som bredt, på hver side bag midten med en svag knude. Scutellum fortil ikke nedfaldende. Længde 2,5–3,5 mm.

♂: Snuden næppe så lang som hovedet, mat, følehornene indleddede i dens midte.

♀: Snuden så lang som hovedet, fortil blank, følehornene indleddede lidt bag dens midte.

Blandt de små sorte arter let kendelig ved utandede kløer, meget kort, lige snude og helt eller overvejende røde følehorn.

Meget almindelig (J, Ø, B). På løvtræer f. eks. *Prunus*, eg og røn. I 1940 flere steder i Nordsjælland iagttaget på æbletræ, hvis blade og unge skud den havde gnavet stærkt. Især maj-juli. Larven og puppen i grene bl. a. af *Prunus spinosa* og *domestica*, *Cerasus padus* og *Crataegus*.

13. *M. flavicórnis* Gyll. Sort, følehornene helt rødgule, køllen undertiden ubetydeligt mørkere. Lårene utandede, forlårene dog ofte med en yderst fin tand. Snuden svagt krummet. Pronotum lidt bredere end langt, siderne noget rundede, baghjørnerne spidsvinklede, punkturen ret tæt. Vingedækernes punktstriber lidt kraftigere og mellemrummene lidt stærkere tværrynkede end hos de to foregående. Længde 2,5–3,5 mm.

♂: Snuden lidt længere end hovedet, mat, følehornene indleddede foran dens midte, skaftet tykkere, jævnt og svagt krummet.

♀: Snuden ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end hovedet, noget blank, følehornene indleddede i dens midte, skaftet tyndere, ved spidsen stærkt krummet.

Blandt de små, sorte arter let kendelig ved tandede kløer og helt rødgule følehorn.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På eg. Juni-aug., hyppigst i juni. Larven i tynde egegrene.

[*M. fuscicornis* Desbr. (*quercicola* Weise). Meget nærstående til *flavicornis*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Længde 2–3,5 mm.

Fundet bl. a. i Hamburgeggen. Levevis som *flavicornis*.]

3. *Anoplus* Schönh.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede, skinnebenenes spidstorn ret fin, kloleddet mangler. Forhofterne berørende hinanden. Scutellum tydeligt.

Larverne er bladminerere; puppen på jorden i et af bladstykker dannet hylster.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes stribemellemrum med meget tynde, næsten nedliggende, grålige, meget utydelige hår 1. *plantaris*.
- Vingedækkernes stribemellemrum med en række tydelige, noget opstående, hvidlige hår . . . 2. *róboris*.

1. *A. plantaris* Naezen (fig. 91). Sort, følehornenes rod lysere. Snuden kun svagt krummet. Pronotum bredere end langt, kraftigt punkteret, mellemrummene mellem punkterne glatte og blanke. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 1,7–1,9 mm.

♂: Snuden yderst lidt kortere og ganske lidt stærkere skulpteret, hos begge køn kortere end pronotum.

Almindelig (J, Ø, B). På el og birk. Især maj–juni.

2. *A. róboris* Suffr. Meget nærstående til *plantaris*, men adskilt fra den ved vingedækkernes tydelige, hvidlige hår, pronotums fint mikrochagrinerede bund og betydeligere størrelse. Længde 2–2,4 mm.

♂: Snuden kortere end (hos ♀ ca. så lang som) pronotum, lidt stærkere skulpteret.

Almindelig (J, Ø, B). På el og birk. Især maj–juni.

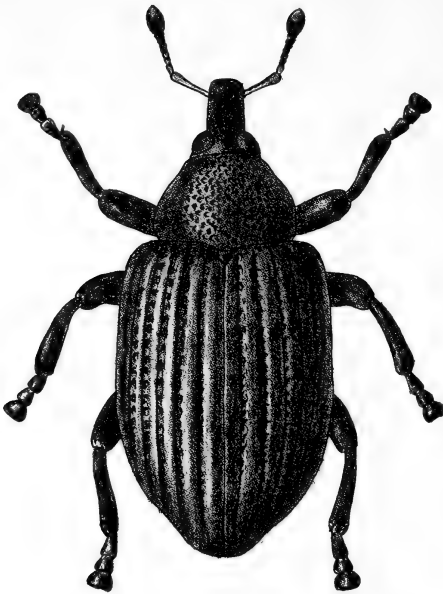

Fig. 91. *Anoplus plantaris*. $\times 25$.

4. *Tanýsphyrus* Germ.

Følehornssvøben 6-leddet. Lårene utandede, skinnebenene ved spidsen udvendig med en kraftig torn, på indersiden lidt ovenfor spidsen med en fin torn, kloleddet meget kort, næppe ragende ud over 3. leds lapper.

1. *T. lémnae* Fabr. (fig. 92). Sort, følehorn og ben delvis lysere, 2 længdebånd på pronotum og forskellige pletter på vingedækkerne hvidgråt skælklædte. Snuden noget krummet. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne korte, kraftigt punktstribede, mellemrummene med en række yderst fine, krumme, halvt opstående hår. Længde 1,5–1,8 mm.

♂: Snuden ca (hos ♀ rigeligt) så lang som pronotum, lidt stærkere skulpteret og mattere.

Almindelig (J, Ø, B). På *Lemna*. Især for- og efterår. Imago overvintrer. Larven udhuler bladene og går fra blad til blad.

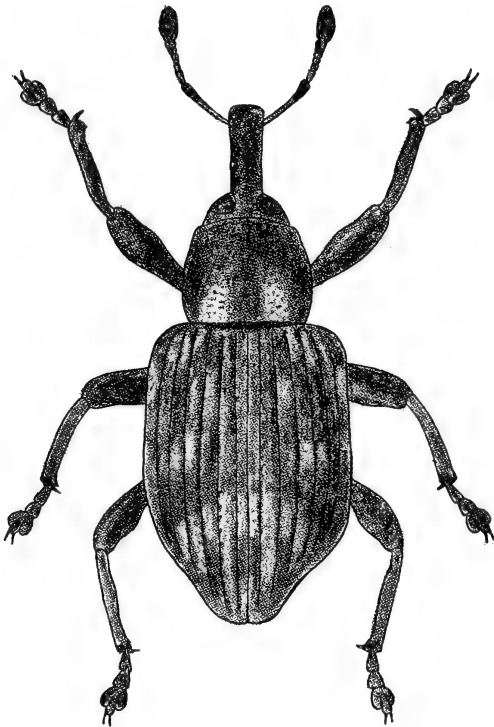

Fig. 92. *Tanysphyrus lemnae*. × 26.

En form, hvis larve minerer i bladene af *Calla palustris*, er beskrevet som *callae* E. Voss. Denne form frembyder imidlertid ingen ydre karakterer, ved hvilke den kan adskilles fra *lemnae* (også hannens parringsorgan er ens hos de to former), og kan i det højeste betragtes som en biologisk race af *lemnae*. Den er ketsket i antal på *Calla* i juli, og larven er fundet i juli-aug.; forpupning og udvikling i aug.

5. *Dryóphthorus* Schönh.

Følehornssvøben 4-leddet. Lårene utandede, fødderne korte, 5-leddede, 3. fodled ikke tvelappet og ikke bredere end 2. Følehornene indleddede bag

midten af snuden; denne bred, tydeligt længere end hovedet. Øjnene flade.

1. *D. corticális* Payk. Sort, fødderne og de plumpe følehorn brunlige. Snuden kun ganske svagt krummet, ca. dobbelt så lang som bred, groft punkteret. Øjnene flade, over dobbelt så høje som brede. Pronotum groft punkteret, fortil indsnøret, forranden lidt opstående; scutellum langt og smalt. Vingedækkerne lidt bredere end pronotum, groft punktstribe, sribemellemrummene ribbeformigt ophøjede og fint gråt behårede. Længde 2,8–3,5 mm.

Ingen tydelig ydre kønsforskel.

Meget sjælden (Ø). Kun fundet i Sorø Sønderskov i antal i en gammel egestub, juni 1859 og på Christianshavn (fåtaligt i gammelt, mørkt bolværkstræ af fyr, ²⁶/₆ 1924). Arten lever også i udlandet både i nåletræ (fyr) og løvtræ (pil, eg, kastanie, hassel). I Sverige er den især fundet talrigt i møre fyrrebrædder og -planker, der lå varmt og fugtigt i overfladen af savspånsbunker, og hvor arten levede i årevis generation efter generation, men også i egestubbe og barkløse, tykke, på jorden liggende egegrene i maj. Undertiden er den, tilfældigt, fundet sammen med myrer (*Lasius niger* og *brunneus*).

6. *Cossónus* Clairv.

Let kendelig fra de nærstående slægter ved den fortil stærkt udvidede snude (fig. 93), fra *Pselactus* yderligere ved nøgen overside og synligt scutellum. Følehornene indleddede foran snudens midte. 3. fodled næppe bredere end 2.

Arterne lever i ved af stammer og stubbe, hvor de forekommer i årevis, generation efter generation, og både som imago og larve gnaver gange, og hvor imagines parrer sig og tilbringer hele deres liv.

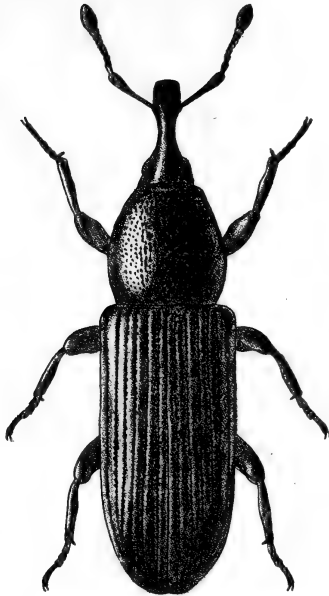

Fig. 93. *Cossonus parallelepipedus*. × 8.

Oversigt over arterne.

1. Snuden tydeligt over dobbelt så lang som dens største bredde, det brede spidsstykke meget kortere end resten af snuden. Vingedækkernes sribemellemrum bredere end striberne

1. *parallelepipedus*.

Snuden i det højeste ca. dobbelt så lang som dens største bredde, det brede spidsstykke ikke eller kun lidt kortere end resten af snuden. Vingedækkernes sribemellemrum ikke bredere end striberne 2.

2. Oversiden ret fladtrykt. Pronotums punktur uensartet, bestående af både meget grove og af fine punkter. Snudens brede spidsstykke lidt kortere end resten af snuden..... 2. *lineáris*.
Oversiden ret hvælvet. Pronotums punktur ret ensartet, grov. Snudens brede spidsstykke ca. så langt som resten af snuden..... *cylíndricus*.

1. *C. parallelepipedus* Hbst. (lineáris Hoffm.) (fig. 93). Lidt fladtrykt, blankt sort eller brun. Panden mellem øjnene med en tydelig punktgrube. Pronotum ca. så langt som bredt, ret fint og ensartet punkteret, overfladen ret jævn. Vingedækkerne næppe bredere end pronotum, bredest fortil. Længde 5–6 mm.

♂: 1. og 2. bugled i midten med et ret dybt, tæt gult behåret (hos ♀ med et svagere, ikke eller næppe behåret) indtryk. Skinnebenenes spids indvendig simpel, mellem- og bag-skinnebenene tættere og længere behårede og mod roden stærkere udvidede end hos ♀.

♀: Skinnebenenes spids indvendig forneden med en lille torn.

Sjælden (J, Ø). Endrupholm (rester af imagines i en hul elm), Hadsten, Randers (1 eks. i en gammel kastaniestub), Floes skov ved Randers (1 eks. under bøgebark), Slotved skov ved Hjørring (i stort antal i saftigt ved af en hul elm, $^{25}/_6$); Hindsholm, Vemmetofte Dyrehave (larver og imago-rester i hårdt egeved, $^{11}/_8$), Orlogsværftet (i antal i en hul poppel, juni), Gribskov (larver og imago-rester i hårdt egeved, $^{14}/_6$). I udlandet fundet i pil, poppel, hestekastanie, fyr og gran.

2. *C. lineáris* Fabr. (planátus Bedel, Hoffm.). Nærstående til *parallelepipedus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte skelnemærker samt ved, at kroppen er mere fladtrykt, pandens midtgrube fin eller manglende og pronotum bagtil forsynet med to meget groft punkterede længdefordybninger, der fremhæver et glat midtparti og udadtil begrænses af et fint punkteret parti. Længde 3,8–5,3 mm.

Meget sjælden (J, Ø). Røde Kro (i antal i en hul *Cossus*-angrebet poppel, marts–juni, aug.–sept., talrigst i maj), Svej-bæk (i antal i en mør poppelstamme med *Lasius fuliginosus*, friskklækkede eks. $^5/_7$); Odense (Smedelunden, 1 eks. i elle-stub, $^{20}/_5$). I udlandet også fundet i pil.

[*C. cylíndricus* Sahlb. Adskilt fra de to foregående ved de i oversigten nævnte skelnemærker. Længde 5–6 mm.

Fundet bl. a. i Skåne og Hamburgegnen. I pil, poppel og elm. Marts–aug.]

7. *Psélectus* Broun.

(Phloeophágia Auriv., Codiosóma Bedel).

Let kendelig fra de nærstående slægter ved behåret overside, næppe synligt scutellum og svagt tvelappet 3. fodled, der er lidt bredere end 2. led. Følehornene indleddede i midten af snuden, denne meget længere end hovedet.

1. *P. spádix* Hbst. Brunlig eller sort. 2. svøbeled længere end bredt. Snuden tyk, yderst svagt krummet, punkteret. Pronotum omtrent så langt som bredt, med noget rundede sider, kraftigt punkteret. Vingedækkerne lidt bredere end pronotum, med noget rundede sider, kraftigt punktstribede, mellemrummene med en række fine punkter, disse med fine, opstående hår. Længde 3–3,7 mm.

♂: Snuden knebent (hos ♀ mere end) dobbelt så lang som bred.

Ikke almindelig (J, Ø). Yngler i gamle stolper og pæle af nåletræ og er flere gange fundet i antal i pæleværk i havne (f. eks. på Samsø og ved København), hvor den har anrettet ødelæggelse.

8. *Rhýncolus* Schönh.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede, skinnebenenes spids på ydersiden med en kraftig torn, fødderne 4-leddede. Oversiden nøgen eller næppe synligt behåret. Scutellum tydeligt.

Lignende levevis som *Cossonus*.

Oversigt over arterne.

1. Snuden meget smallere end hovedet, længere end bred, længere end hovedet (fig. 94, a)	2.
Snuden kun lidt smallere end hovedet, i det højeste så lang som bred, næppe længere end hovedet (fig. 94, b)	5.

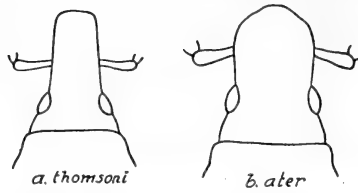
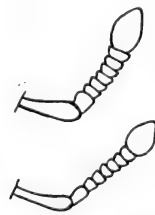

Fig. 94. Rhyncolus. Hoved.

2. Forlårenes underkant vinkelformet udvidet (fig. 95). Følehornsskaffet kortere end snudens halve bredde 3. truncórum.
 Forlårene simple. Følehornsskaffet næsten så langt som snudens Bredde 3.
3. Pronotum bredest omtrent i midten, bagtil jævnt tilsmalnet, men ikke indsnøret. 1. svøbeled næppe længere end bredt, 2. meget bredere end langt (fig. 96) 2. lignárius.
 Pronotum bredest bag midten, bagtil indsnøret. 1. svøbeled længere end bredt, 2. næppe bredere end langt (fig. 96) 4.
4. Vingedækkerne næppe bredere end pronotum, dette i bunden næppe eller kun yderst svagt mikrochagrineret 1. thomsoni.
 Vingedækkerne tydeligt bredere end pronotum, dette i bunden meget tydeligt mikrochagrineret turbátus.

Fig. 95. Rhyncolus truncorum.
Venstre forben.Fig. 96. Følehorn af Rhyncolus
lignarius (øverst) og thomsoni
(nederst).

5. De yderste sribemellemrum på vingedækkerne
kølformet hævede nitidipennis.
Vingedækkernes sribemellemrum ikke kølformet
hævede 6.
6. Pronotum længere end bredt. Følehornsskaffet ca.
så langt som snudens halve bredde..... 4. áter.
Pronotum ca. så langt som bredt. Følehornsskaffet
ikke nær så langt som snudens halve bredde
porcátus.

1. *R. thomsoni* Grill (turbátus 1. udg.). Sort eller brun. Følehornene indleddede bag snudens midte. Snuden ret fint punkteret. Følehornssvøben smallere end køllen. Fødderne smalle. Øjnene temmelig flade. Pronotum ca. så langt som bredt, temmelig fint punkteret, i bunden næppe eller kun yderst svagt mikrochagrineret, siderne svagt rundede. Vingedækkerne omtrent dobbelt så lange som brede, temmelig kraftigt punkttribede, mellemrummene blanke, med yderst fin punktrække. Længde 3–3,5 mm.

♂: Snuden omtrent (hos ♀ over) dobbelt så lang som bred; 1. bugled i midten med en grube. Penis, set fra siden, jævnt og svagt krummet.

Ret sjældnen (J, Ø). Christiansdal ved Haderslev, Silkeborg; Tranekær, Tåsinge, Dyrehaven, Sjælsølund, Frederiksværk. I halvødde stammer og stubbe af løvtræer, især bøg, men også i valnød, avnbøg, hassel, ahorn og elm. Hele året. Larver og mange imagines er fundet i et gammelt bøgestød ²³/₉; larver, fundet ¹⁰/₃, udviklet i maj.

[*R. turbátus* Schönh. Meget nærstående til *thomsoni*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte skelnemærker og for hannens vedkommende yderligere ved, at penis, set fra siden, er stærkt krummet i spidshalvdelen. Længde 3–4 mm.

Fundet bl. a. i Skåne. I Sverige oftest i asp, poppel, lind, ahorn og ask og som regel ikke sammen med nogen af de andre arter.]

2. *R. lignárius* Marsh. Ligner *thomsoni*, men adskiller sig fra den, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker ved,

at følehornssvøben kun er ganske lidt smallere end køllen, benene kraftigere, især 1.–3. fodled meget bredere, og øjnene lidt mere hvælvede. Endvidere er kroppen bredere, pronotums sider stærkere rundede, dets punktur lidt tættere og kraftigere og dets mikroskulptur tydeligt stærkere, vingedækkerne kun

Fig. 97. *Rhyncolus lignarius*. × 12.

ca. $\frac{3}{4}$ længere end brede og kortere afrundede, punktstriberne kraftigere, mellemrummene smallere og deres punktrække meget kraftigere. Længde 3–3,5 mm.

♂: Som hos *thomsoni* (med hensyn til snude og 1. bugled).

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). Levevis som *thomsoni*, og undertiden forekommende sammen med denne. Mange larver, pupper og imagines er fundet i bøg i nov. I udlandet også fundet i nåletræ.

3. *R. truncórum* Germ. Let adskilt fra de to foregående ved de i oversigten angivne skelnemærker. Ligner iøvrigt stærkt *lignarius*, men afviger fra den ved kortere snude, meget fladere øjne, svagere mikroskulptur på pronotum, bagtil endnu kortere afrundede vingedækker og meget smallere fødder.

Følehornene meget korte. Vingedækkerne ganske lidt bredere end pronotum. Længde 3–3,5 mm.

♂: Snuden næppe (hos ♀ rigeligt) $\frac{1}{2}$ gang længere end bred.

Sjælden (J, Ø). Moesgård (i bøg med *Sinodendron*-angreb); Tranekær, Tåsinge, Nykøbing F., Ledreborg, Bognæs, Dyrehaven, Fredensborg. I tørt ved, især af gran. Især apr.–sept. I udlandet fundet bl. a. i bøg, eg, poppel og pil.

4. R. áter L. Betydeligt smallere end de foregående arter. Sort. Følehornene indleddede foran midten af snuden; denne ca. så lang som bred, i midten ofte med et længdeindtryk. Øjnene svagt hvælvede. 3. fodled lidt bredere end de andre. Pronotum lidet kraftigt punkteret, med svagt rundede sider. Vingedækkerne ca. dobbelt så lange som brede, kraftigt punktstribe. Mellemrummene næsten flade, med en række fine punkter. Længde 3–3,5 mm.

♂: 1. bugled i midten med en grube.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). I halvdøde stammer og stubbe af løv- og nåletræer. Især for- og efterår. Larver er fundet sammen med imagines $\frac{11}{4}$ og $\frac{17}{10}$.

[R. nitidipennis Thoms. (elongátus 1. udg.). Sort. Følehornene indleddede foran midten af snuden, denne bredere end lang. Øjnene temmelig stærkt hvælvede. 3. fodled næppe bredere end de andre. Pronotum ca. så langt som bredt, kraftigt punkteret. Vingedækkerne omtrent dobbelt så lange som brede, mellemrummene med fin punktrække, fra det 4. kølformet hævede, især 7. bagtil. Længde 3,8–4,5 mm.

♂: 1. bugled i midten med en grube.

Der foreligger to gamle fund: Randerseggen (2 eks., maj 1857) og københavnske tømmerpladser (3 eks. på fyr, aug. 1879–1882). Disse fund giver ikke tilstrækkeligt grundlag for nu at anse arten, der bl. a. er fundet i Skåne og Sydnorge, som hørende til vor fauna. I Sverige er den fundet i trøsket ved af fyr, gran, el, birk og bøg.]

[R. elongátus Gyll. Meget nærstående til *nitidipennis*, men adskilt fra den ved, at gennemsnitsstørrelsen er lidt betydeligere (4–5 mm), følehornene og benene lidt tykkere,

øjnene lidt større og stærkere hvælvede, pronotum lidt længere, vingedækkerne lidt længere, lidt mindre blanke, med lidt grovere punktstriber og lidt smallere sribemellemrum og 3. fodled lidt bredere end de andre.

Arten er i Sverige fundet bl. a. i Östergötland, i trøsket fyrreved.]

[R. porcátus Germ. Sort eller brun. Følehornene indledede omtrent i snudens midte, svøben smallere end hos de 3 foregående. Fødderne smalle, 3. led ikke bredere end 1. og 2. Snuden lidt bredere end lang. Øjnene flade. Pronotum groft punkteret. Vingedækkerne næppe dobbelt så lange som brede, groft punktstribede, mellemrummene med tydelig punktrække. Længde 3–4 mm.

Der foreligger et enkelt fund fra omegnen af Horsens for mindst ca. 100 år siden (1 eks.). Dette fund giver ikke tilstrækkeligt grundlag for nu at anse arten som hørende til vor fauna. I fyr og gran.]

9. *Calándra* Clairv. (*Sitóphilus* Schönh.).

Lårene utandede. Skinnebenene med længdekøle og punktrækker, deres spids på ydersiden med en kraftig, på indersiden med en svagere torn. 3. fodled kun lidt bredere end 2., kun svagt tvelappet. Følehornene med 6-leddet svøbe, indledede ved snudens rod, snuden på indledningsstedet udvidet. Snuden slank, rækkepunkteret. Pronotum stort, kun lidt kortere end vingedækkerne.

Oversigt over arterne.

1. Pronotum med temmelig spredt stillede, aflange punkter. Vingedækkernes sribemellemrum regelmæssige, omtrent så brede som sriberne

1. granária.

Pronotum med tæt stillede, omtrent runde punkter.

Vingedækkernes stribemellemrum noget uregelmæssige, meget smallere end striberne . . 2. orýzae.

1. *C. granária* L. (kornsnudebillen, kornkrebsen). Sort eller brun, vingedækkerne med spredte, korte børster. Snuden kortere end pronotum. Pronotum længere end bredt, med svagt rundede sider. Vingedækkerne noget længere end til sammen brede, bredest over skuldrene. Længde 2,5–3,5 mm.

♂: Snuden lidt kortere, tykkere og kraftigere skulpteret.

Synantrop (J, Ø, B). Især i kornmagasiner, ynglende navnlig i malt og hvede. Træffes hele året. Ofte meget skadelig.

2. *C. orýzae* L. (rissnudebillen) (fig. 98). Sort, vingedækkerne hvert med to røde, ofte utydelige pletter. Ligner iøvrigt

Fig. 98. *Calandra oryzae*. × 16.

den foregående, men adskiller sig fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Længde 2,5–3,5 mm.

♂: Som hos *granaria*.

Synantrop (J, Ø). Især i oplag af ris og majs, hvori den yngler. Træffes hele året. Ofte meget skadelig. Forplanter sig undertiden partenogenetisk.

10. *Trachodes* Germ.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene tandede, skinnebenene på indersiden tvebugtede, i midten vinkelformet udvidede, forhofterne berørende hinanden. Scutellum næppe synligt. Vingedækkerne sammenvoksede.

Fig. 99. *Trachodes hispidus*. × 14.

1. *T. hispídus* L. (fig. 99). Brun, oversiden beklædt med lysere og mørkere grålige skæl samt med opstående, brede børster, anbragte i 2 længderækker på pronotum og i rækker på vingedækkernes afvekslende stribemellemrum. Følehornene indleddede bag snudens midte. Snuden krummet. Pronotum lidt bredere end langt, hvælvet også på langs, tæt og kraftigt punkteret. Vingedækkerne med rundede sider, noget bredere end pronotum, fint stribet punkterede. Længde 2,8–3,5 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ noget længere end) pronotum, kraftigere punkteret.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). Draved skov, Estrup skov, Skodborg, Laurbjerg, Sæby; Svendborg, Lolland-Falster, Møn, Sjælland; Almindingen, Svartingedalen, Rø, Hammeren. På stubbe, halvdøde stammer og udgåede grene, især af løvtræer. Maj–aug., hyppigst i juni. I Sverige er fuldvoksne larver fundet $^{18}/_5$ i afhuggede, 2–5 cm tykke lindegrene; forpupning i grenene, udvikling $^{22}/_6$ – $^{14}/_7$.

11. *Cryptorrhynchus* Illig.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene med 2 temmelig små, fra hinanden adskilte tænder. Skinnebenene noget flade, med skarpkantet yderside. Pronotum med midtkøl. Scutellum tydeligt. Forbrystet med en dyb fure mellem hofterne.

1. *C. lápathi* L. (fig. 100). Sort, fødder og følehorn noget lysere. Oversiden beklædt med runde, dels sorte, dels (på pronotums sider, vingedækkernes forreste del og spids) hvidgule skæl. Pronotums forrand med 2, dets midte med en tværrække af 3 og vingedækkernes afvekslende stribemellemrum med en række knipper af opstående, sorte, tykke børster. Snuden ca. så lang som pronotum, noget krummet, følehornene indleddede omtrent i dens midte. Pronotum bredere end langt, tæt og groft punkteret. Vingedækkerne bredere end pronotum, kraftigt punktstribede. Længde 6–8 mm.

♂: 1. bugled med et længdeindtryk.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På pil og el, sjældnere på poppel og birk. For- og eftersommer, i antal bl. a. $\frac{9}{7}$ og $\frac{23}{9}$. Imago overvintrer; æglægning om sommeren; æggene overvintrer; larven under barken, senere i veddet; forpupning (i veddet) og udvikling som regel i juli-sept. Undertiden skadelig.

Fig. 100. *Cryptorrhynchus lapathi*. $\times 7$.

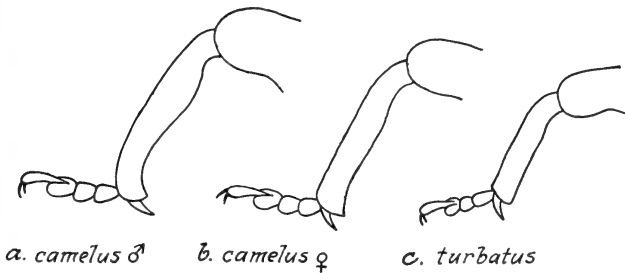
12. *Acálles* Schönh.

Adskilt fra *Crypthorrhynchus* ved utandede lår, simple skinneben og næppe synligt scutellum. Følehornene indleddede bag snudens midte.

Arterne findes bedst ved bankning af gamle udgåede grene, f. eks. tidligere på risgærder; de lægger sig døde og er vanskelige at få øje på i det nedbankede materiale. Imago overvintrer.

Oversigt over arterne.

1. Forskinnebenenes inderside stærkt (♂) eller svagt (♀) tvebuet (fig. 101, a og b). Vingedækkernes ydre sribemellemrum opløste i meget kraftige, store, høje knuder 1. *camélus*.
 Forskinnebenene simple (fig. 101, c). Vingedækkernes ydre sribemellemrum uden eller med ret svage knuder 2.

Fig. 101. *Acalles*. Højre forben.

2. Pronotum med tydelig midtfure og på hver side af denne med en knude. Vingedækkernes yderste striber meget kraftige og stærkt punkterede, mellemrummene her stærkt hvælvede. Vingedækkernes siderand fortil nøgen. Pronotum bagtil næppe tilsmalnet 2. *róboris*.
 Pronotum uden eller med svag midtfure og uden knuder. Vingedækkernes yderste striber svagt punkterede, mellemrummene her ikke stærkt hvælvede. Vingedækkernes siderand fortil skælklædt. Pronotum bagtil tilsmalnet 3.
3. Vingedækkernes ryg uden opstående børster 5. *ptinoídes*.
 Vingedækkerne, også på ryggen med tydelige opstående, ret lange børster 4.
4. Vingedækkernes sorte børster ujævnt fordelt, fortættet til nogle børsteknipper på 2. og 4. sribemellemrum; punktstriberne fine, fint punkterede,

mellemrummene meget bredere end striberne, flade..... 3. turbátus. Vingedækkernes sorte børster jævnt fordelt, ikke fortættet til børsteknipper; punktstriberne kraftige, kraftigt punkterede, mellemrummene kun lidt bredere end striberne, hvælvede.. 4. echinátus.

1. *A. camélus* Fabr. Sortbrun, oversiden beklædt med grålige skæl og korte, opstående børster. Pronotum ca. så langt som bredt, fortil tydeligt, bagtil svagt tilsmalnet, med svagt antydet midtfure. Vingedækkerne kun meget lidt bredere end pronotum, med kraftige, groft punkterede striber, mellemrummene temmelig smalle, stærkt hvælvede. Længde 3–4 mm.

♂: Forskinnebenenes inderside stærkt (hos ♀ svagt) tvebuet (fig. 101, a og b).

Let kendelig ved de i oversigten anførte skelnemærker og den betydelige størrelse.

Meget sjælden (Ø, B). Tranekær (på bøgebrænde), »Engene« ved Svendborg (nogle eks. på udgåede grene af eg, bøg og el), Frejlev skov; Almindingen. Apr.–juni, aug.–sept.

2. *A. róboris* Curtis. Brunlig, oversiden med sorte, lidt opstående og grågule, nedliggende skæl, de første danner knuder på hver side af pronotums midtfure og fortil på vingedækkernes 3. og 5. sribemellemrum. Pronotum lidt bredere end langt, med svag, men tydelig midtfure, siderne i bageste halvdel omtrent parallelle. Vingedækkerne noget bredere end pronotum, bredest i eller oftest bag midten, med fortil kun svagt rundede sider og tydelige punktstriber; mellemrummene stærkt hvælvede, især de yderste. Længde 2,2–3 mm.

♂: Snuden ganske lidt tættere punkteret, følehornene indledede knapt så langt bag snudens midte.

Let kendelig bl. a. ved det i bageste halvdel næsten parallelsidede pronotum.

Sjælden (J, Ø, B). Stenderup strand; Langeland, Lolland (f. eks. Sundby Storskov), Falster (f. eks. Korselitse skov),

Marienburg på Møn, Næstved, Kattinge Mølle, Furesøparken; Ekkodalen, Svartingedalen, Hammeren. Især på grene af løvtræer, f. eks. eg, men undertiden også af nåletræer. Især juni-aug.

3. *A. turbatus* Boh. (fig. 102). Brunlig, oversiden med sorte og grålige, nedliggende og opstående Skæl og opstående, ret lange børster. Pronotum ca. så langt som bredt,

Fig. 102. *Acalles turbatus*. $\times 18$.

med noget rundede sider. Vingedækkerne noget bredere end pronotum, bredest foran midten, med temmelig stærkt rundede sider. Længde 2,2–2,8 mm.

♂: Snuden lidt kortere og lidt mattere, følehornene indleddede ganske lidt (hos ♀ betydeligt) bag snudens midte.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). Især for- og efter-sommer.

4. *A. echinátus* Germ. Nærstående til *turbatus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte skelnemærker samt ved, at pronotum bagud er lidt mindre stærkt tilsmalnet og gennemsnitsstørrelsen lidt ringere. Længde 1,8–2,5 mm.

♂ og ♀: Som hos *turbatus*.

Kun fundet på Bornholm: Kanegård skov (i antal i juni), Blykobbe plantage (1 eks. på fyrregrene i skovbunden), Svartingedalen (2 eks. $\frac{11}{6}$, 1 eks. $\frac{1}{8}$), Nylars Baunegård (1 eks. $\frac{23}{7}$). Oftest på askegrene i skovbunden i aug.–sept.

5. *A. ptinoídes* Marsh. Sortbrun, oversiden med sorte og gule, nedliggende, kun mod kroppens sider og spids lidt opstående skæl. Pronotum rigeligt så bredt som langt, med rundede sider. Vingedækkerne noget bredere end pronotum, bredest foran midten, med stærkt rundede sider og ret fine punktstriber, mellemrummene noget hvælvede. Længde 1,9–3 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere, følehornene indleddede i (hos ♀ ganske lidt bag) snudens midte.

Let kendelig ved mangelen af opstående børster på vingedækkernes ryg.

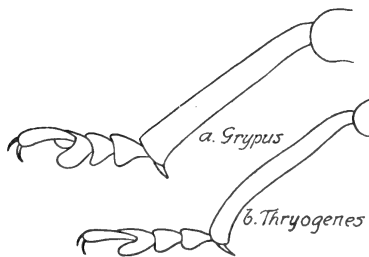
Meget sjælden (J). Rye (1 eks. på en gammel gyvelstamme), Højkol (i antal banket af og sigtet under gamle lynggrene på en sydskrænt, apr. og aug.), Dronninglund Storskov (på lignende måde ved en solåben vej, $\frac{20-29}{7}$).

2. Slægtsgruppe.

Følehornssvøben 6- eller 7-leddet. Forhofterne berørende hinanden, nærmede mere til forbrystets bagrand end til dets forrand. Øjnene temmelig flade. Skinnebenenes spids indvendig med en, oftest ret fin endetorn. Kløerne frie (undtagen hos *Smicronyx*), ikke tandede eller fligede. Pygidium dækket. Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven.

Oversigt over slægterne.

1. Kløerne sammenvoksede ved roden	4. <i>Smicrónyx</i> (p. 191).
Kløerne frie	2.
2. Lårene tandede	5. <i>Dorýtomus</i> (p. 193).
Lårene utandede	3.
3. Vingedækkerne med opstående børster	4.
Vingedækkerne højst med fine, noget opstående hår	5.
4. Svøben 7-leddet. Vingedækkernes skuldre fremstående	9. <i>Pseudostýphlus</i> (p. 212).
Svøben 6-leddet. Vingedækkernes skuldre rundede	10. <i>Orthochætes</i> (p. 213).
5. Svøben 7-leddet. 3. fodled dybt tolappet	6.
Svøben 6-leddet (kun hos <i>Bagous petro</i> 7-leddet).	
3. fodled ikke eller kun noget tolappet	8.
6. Oversiden behåret, uden runde skæl 6. <i>Nótaris</i> (p. 205).	
Oversiden i hvert fald på siderne af pronotum beklædt med runde skæl	7.

Fig. 103. Højre forben af *Grypus* og *Thryogenes*.

7. Skinnebenene på ydersiden omtrent rette (fig. 103, a). Pronotum i profil hvælvet. Vingedækkerne betydeligt bredere end pronotum. .8. *Grýpus* (p. 208).
 Skinnebenene på ydersiden mod spidsen tydeligt krummede (fig. 103, b). Pronotum i profil ikke hvælvet. Vingedækkerne kun lidt bredere end pronotum
7. *Thryógenes* (p. 210).

8. Forbrystet med svagt udrandet forrand og uden snudefure foran forhofterne (fig. 104, b)

3. *Hydrónomus* (p. 190).

- Forbrystet med stærkt udrandet forrand og med tydelig snudefure foran forhofterne (fig. 104, a) 9.

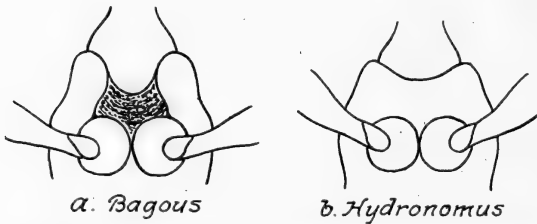

Fig. 104. Forbrystet af *Bagous* og *Hydronomus*.

9. Vingedækkernes spidser bagtil trukne ud i en lang, spids torn (fig. 105). Snuden tynd. 2. svøbeled over dobbelt så lang som 1. 1. *Dicránthus* (p. 172).
Vingedækkernes spidser normale. Snuden oftest kraftig. 2. svøbeled ikke dobbelt så langt som 1.
2. *Bagóus* (p. 174).

1. *Dicránthus* Motsch.

Denne slægt står den følgende meget nær, men adskilles fra den ved, at vingedækkernes spidser er trukne ud i 2 lange, spidse torne, at følehornssvøbets 2. led er over dobbelt så langt som det 1. og ved den lange, tynde snude.

1. *D. élegans* Fabr. (fig. 105). Oversiden grågult skælklædt, 2 brede længdebånd på pronotum og vingedækkernes afvekslende stribemellemrum som regel sorte eller sortbrune. Følehorn og fødder rødlig. Benene lange og slanke. Snuden kun svagt krummet, følehornene indleddede betydeligt bag dens midte. Pronotum ca. så langt som bredt, fortil ind-

snævret. Vingedækkerne langstrakte, kun lidt bredere end pronotum, punktstribede. Længde 5,5–7,5 mm.

Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum, ret mat (hos ♀ ret blank).

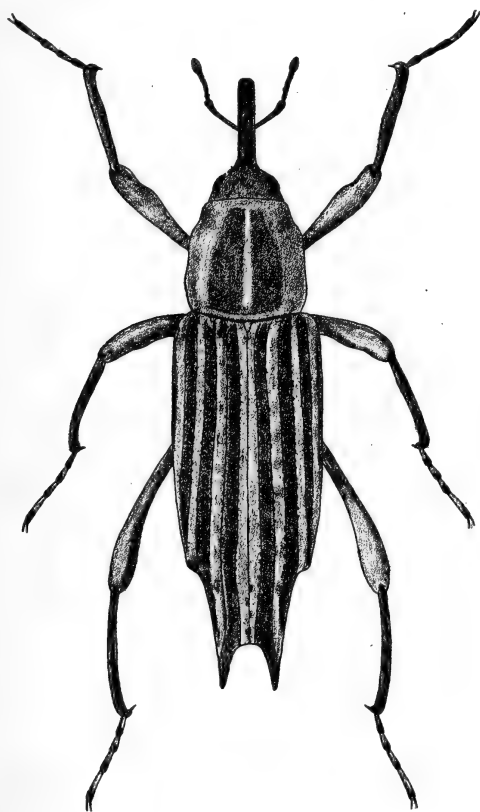

Fig. 105. *Dicranthus elegans*. × 8.

Yderst sjælden (Ø). Kun fundet dels ved Næstved i Susåen og ved Sorø i få eks. for over 100 år siden, dels ved Skarresø (i antal overvintrende under sten på den ved usædvanlig lav vandstand tørlagte del af søbunden, nov. 1949). Angives at leve dybt under vandspejlet på *Phragmites communis*, hvor larven findes i stænglerne af plantens forårsskud.

2. *Bagóus* Schönh.

Følehornssvøben 6-leddet (kun hos *petro* 7-leddet). Lårene utandede, endetornen indvendig på skinnbenenes spids tydelig. Panden mellem øjnene mindst så bred som snuden, denne temmelig tyk og kraftig. Forbrystet med stærkt udrandet forrand og med tydelig snudefure foran forhofterne. Vingedækkerne i det højeste med fine, opstående hår. Kroppen er hos de fleste arter bedækket med et voksagtigt, vandskyende skællag.

Hannen er som regel kendelig ved, at bagbrystet og bugens rod i midten er indtrykte, at snuden er lidt kortere og ofte lidt mattere, og at følehornene er indleddede lidt nærmere snudespidsen.

Bagous, *Dicranthus* og *Hydronomus* udmærker sig ved, at der ved kloleddets rod findes et mere eller mindre tydeligt afsnøret rodstykke af kloleddet, formodentlig et rudimentært 4. fodled.

De fleste arter er knyttede til vandplanter, hvor både imago og larve findes, og hvor forpupning finder sted. Imago, der overvintrer, findes dels ved sigtning, især om foråret, af vandplanterester, dels ved ketsning. Enkelte arter træffes på tør eller lidet fugtig bund.

Oversigt over arterne.

1. Pronotum omtrent så bredt som vingedækkerne over skuldrene. Vingedækkerne rigeligt dobbelt så lange som tilsammen brede, uden synlig punktur i striberne. Følehornene indleddede betydeligt bag snudens midte 2. cylíndrus.
- Pronotum tydeligt smallere end vingedækkerne over skuldrene. Vingedækkerne ikke dobbelt så lange som tilsammen brede. Følehornene ikke indleddede bag snudens midte (undtagen hos *petro* ♀) 2.

2. Følehornskøllen 3-leddet, slank, svøben 7-leddet.
 Pronotum gråhvidt, i hvert fald i bageste halv-
 del. Vingedækkerne kulsorte 1. pétro.
 Følehornskøllen 4-leddet, kraftig, svøben 6-leddet.
 Vingedækkerne ikke kulsorte 3.

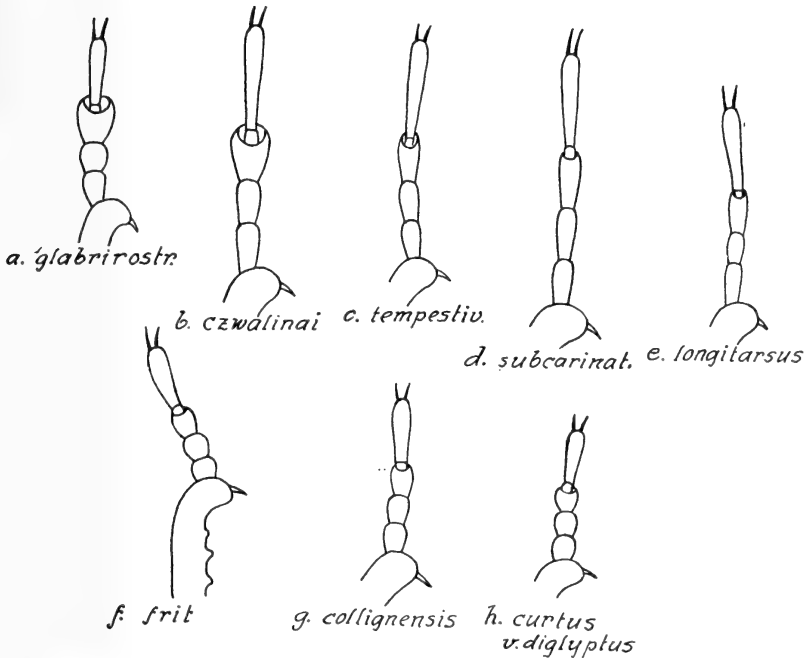

Fig. 106. Bagous. Venstre forfod.

3. 3. fodled ikke bredere end 2 (fig. 106, c-h) 4.
 3. fodled bredere end 2. (fig. 106, a og b) 16.
 4. Vingedækkernes striber med meget kraftige punk-
 ter, der griber stærkt ind i stribemellemrum-
 mene, bagtil uden eller med meget svag knude.
 Kroppen bred 6. limósus.
 Vingedækkernes striber uden eller med fine eller
 ret fine punkter, der ikke griber tydeligt ind i
 stribemellemrummene 5.
 5. Vingedækkernes 3. og 5. stribemellemrum bagtil
 hvert med en stærk knude, deres rod på hver side

af scutellum med en lille blank, sort tværvulst.

Længde 4,2–5 mm..... 3. binódulus.

Vingedækkernes 3. sribemellemrum bagtil uden stærk knude, deres rod uden sådan tværvulst.. 6.

6. Vingedækkernes 5. sribemellemrum bagtil med en stærk knude. Længde 4,5–5 mm.. 4. nodulósus.

Vingedækkernes 5. sribemellemrum bagtil højst med svag knude 7.

7. Oversiden porcellænsagtigt skinnende.. 5. argilláceus.
Oversiden mat..... 8.

8. Vingedækkerne ca. $\frac{4}{5}$ gang længere end tilsammen brede, kun ca. $\frac{1}{3}$ bredere end pronotum, dette ca. så langt som bredt. 2. og 3. fodled mindst ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end brede (fig. 106, c)

14. tempestívus.

Vingedækkerne højst $\frac{3}{5}$ længere end tilsammen brede 9.

9. Fødderne lange og slanke, 1.–3. led mindst dobbelt så lange som brede, 2. led ikke kortere end 1. led (fig. 106, d). Pronotum uden midtfure. Vingedækkernes striber punkterede. Længde 3,2–3,5 mm..... 7. subcarinátus.

2. fodled i det højeste $\frac{1}{2}$ gang længere end bredt (fig. 106, e–h) 10.

10. 2. fodled i hvert fald lidt, 3. meget tydeligt længere end bredt (fig. 106, e og g) 11.

2. fodled ikke, 3. næppe længere end bredt (fig. 106, f og h) 13.

11. Pronotum i bageste halvdel omtrent parallelsidet, uden midtfure. Vingedækkernes striber upunkterede 9. collignénsis.

Pronotum tydeligt tilsmalnet bagud, som regel bredest foran midten. Vingedækkernes striber punkterede 12.

12. Pronotum med tydelig midtfure. Følehornsskaffet næppe længere end afstanden mellem følehornenes indledningssted. Fødderne lidet slanke (omtrent som fig. 106, g)..... 10. brévis.

Pronotum uden midtfure. Følehornsskaftet mindst $\frac{1}{3}$ længere end afstanden mellem følehornenes indledningssted. Fødderne slanke (fig. 106, e)

8. longitársis.

13. Skinnebenene ret slanke, på ydersiden ved spidsen meget stærkt krummede, for- og mellemskinnebenene på indersiden med 2-3 kraftige torne (fig. 106, f). Vingedækkerne ca. $\frac{3}{5}$ længere end tilsammen brede og ca. $2\frac{2}{3}$ gang så lange som pronotum. Følehornsskaftet ca. $\frac{2}{3}$ længere end afstanden mellem følehornenes indledningssted

11. frit.

Skinnebenene korte og kraftige, på ydersiden ved spidsen svagere krummede, for- og mellemskinnebenene på indersiden uden eller med meget fine torne. Vingedækkerne i det højeste $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede, ca. $2\frac{1}{3}$ gang så lange som pronotum. Følehornsskaftet i det højeste $\frac{1}{2}$ gang længere end afstanden mellem følehornenes indledningssted..... 14.

14. Vingedækkerne ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede. Pronotum kun ca. $\frac{1}{5}$ bredere end langt. Længde 2,2-2,5 mm 12. lutulósus.

Vingedækkerne kun ca. $\frac{1}{3}$ længere end tilsammen brede. Pronotum mindst $\frac{1}{4}$ bredere end langt 15.

15. Oversiden mørk med lys tegning 13. cúrtus. Oversiden ensfarvet grå, næsten uden tegning

13. cúrtus var. diglýptus.

16. Forføddernes 2. og 3. led ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end brede (fig. 106 b). Følehornsskaftet ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end afstanden mellem følehornenes indledningssted. Vingedækkerne bag midten med hvid tegning på 1.-4. sribemellemrum 15. czwalínai. Forføddernes 2. og 3. led ikke eller kun ganske lidt længere end brede (fig. 106, a). Følehornsskaftet mindst dobbelt så langt som afstanden mellem følehornenes indledningssted. Vingedækkerne

- bag midten i det højeste med lys tegning på 2. og 3. sribemellemrum 17.
17. Vingedækkerne bagtil ret langt tilspidsede og – set fra siden – skråt nedfaldende, ca. $\frac{1}{3}$ bredere end pronotum og ca. $\frac{2}{3}$ længere end tilsammen brede, 2. sribemellemrum bag midten med en kun meget svagt fremtrædende, lidt lysere plet
16. *lutósus*.
- Vingedækkerne bagtil kort tilspidsede og – set fra siden – ret brat nedfaldende, mindst næsten $\frac{1}{2}$ gang bredere end pronotum, og højst lidt over $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede, 2. eller 2. og 3. sribemellemrum bag midten med en stærkt fremtrædende, hvidlig plet..... 18.

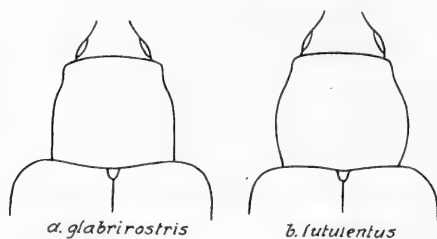

Fig. 107. Bagous. Pronotum.

18. Fødderne og følehornene, undtagen disses rod, sorte. Pronotum i bageste halvdel tilsmalnet, baghjørnerne stumpvinklede (fig. 107, b), set fra siden med tydeligt krummet ryg... 19. *lutuléntus*.
- Fødderne og følehornene, undtagen køllen, brunlige. Pronotum i bageste halvdel omtrent parallelsidet, baghjørnerne omtrent retvinklede (fig. 107, a), set fra siden med kun svagt krummet ryg..... 19.
19. Vingedækkerne lidt under $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede, uden eller med meget svagt skråindtryk. Mindre, 2,3–3,2 mm. ♂: Penis, se fig. 108, b 17. *glabriróstris*.

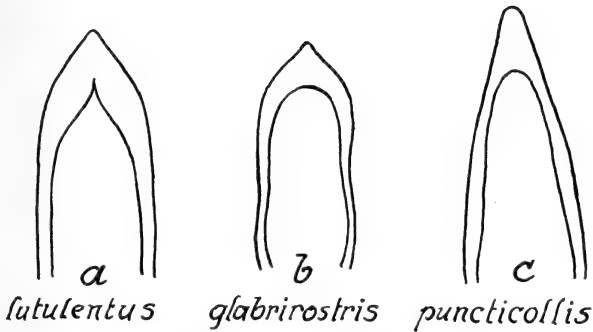

Fig. 108. Bagous. Penisspiden.

Vingedækkerne lidt over $\frac{1}{2}$ gang længere end til- sammen brede, hvert med et tydeligt indtryk, fra skulderen skråt bagud mod sømmen. Større, 3,2.3,8 mm. ♂: Penis, se fig. 108, c) 18. *puncticollis*.

1. *B. pétro* Hbst. (underslægt *Ephiméropus* Hochh.). Påfaldende kort og bred. Kulsort, pronotum gråhvidt, fortil oftest mørkere. Følehorn, skinneben og fødder brunrøde. Benene ret slanke. 3. fodled tydeligt længere end bredt. Snuden tyk, stærkt krummet, tydeligt kortere end pronotum. Dette bredere end langt, med fortil stærkt rundede sider, bredest foran midten. Vingedækkerne kun $\frac{1}{3}$ længere end brede, højt hvælvede, meget bredere end pronotum, med kraftige punktstriber, bagtil uden tydelig knude. Længde 2,2–3 mm.

♂: Følehornene indleddede i (hos ♀ lidt bag) snudens midte.

1. bugled indtrykt i midten.

Let kendelig ved formen og farven.

Meget sjælden (Ø). For mange år siden fundet ved Flommen ved Sorø (nogle eks.) og i Damhusmosen (i stort antal i stængler af vandplanter). I nyere tid fundet på Fyn ved Viemose og (i 1938) i stort antal ved sigtning af plantedele i en næsten udtørret grøft i Malmmosen ved Holte. Maj–juni, sept.–okt. Imago er i Frankrig fundet på *Utricularia vulgaris*.

2. *B. cylíndrus* Payk. (underslægt *Lýprus* Schönh.). Påfaldende smal. Oversiden grålig, undertiden noget tegnet.

Følehornenes rod og skinnebenene lysere. Fødderne lange og slanke, 1.–3. led tydeligt længere end brede. Snuden forholdsvis slank, blank, svagt krummet. Pronotum ca. så langt som bredt, med kun svagt rundede sider. Vingedækkernes 5. stribemellemrum bagtil med svag knude. Længde 3–3,6 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ så lang som) pronotum. Bagbrystet og 1. bugled indtrykte i midten.

Let kendelig ved den smalle krop. Fra *tempestivus*, den smalleste af de andre arter, adskilles den let ved slankere, længere snude med følehornene indleddede betydeligt bag dens midte.

Ret sjælden (J, Ø). På fugtig bund. Imago er i Frankrig fundet på *Callitriche aquatica*, begnavende blade og stængler, og i Tyskland på *Glyceria*.

3. *B. binódulus* Hbst. Oversiden gråligt tegnet; følehornene, undtagen kollen, samt skinneben og fødder oftest rødlig. Benene slanke, 1.–3. fodled tydeligt længere end brede. Snuden noget krummet, lidt kortere end pronotum. Dette ganske lidt bredere end langt, oftest med tydelig midtfure. Vingedækkerne ca. $\frac{2}{3}$ bredere end pronotum, temmelig kraftigt punktstribe, 3. stribemellemrum bagtil med stærk knude, 5. lidt længere tilbage ligeså. Længde 4,2–5 mm.

♂: Bagbrystet, 1. og 2. bugled med dybt indtryk i midten.

Let kendelig ved størrelsen og vingedækkernes knuder.

Sjælden (Ø, B). Ravnstrup eng ved Nykøbing F., Utterslev mose, Damhusmosen, Fedmose, Kagsmose, Vejle mose, Malm-mosen; Dynddalen ved Rø. På *Stratiotes aloides*. I Tyskland er larver fundet om foråret især på midtribben af blade over vandoverfladen, forpupning i juli–aug. på planten, udvikling kort efter.

4. *B. nodulósus* Gyll. Ligner *binodulus*, men adskilles let fra den ved, at vingedækkernes 3. stribemellemrum bag midten er noget udvidet og ophøjet men ikke danner nogen kraftig knude. Skinnebenenes inderside med stærkere knuder og længere børster end hos *binodulus* og vingedækkerne lidt mere langstrakte og i forhold til pronotum lidt

smallere, bag skulderene let indsvungne, punktstriberne temmelig svage. Længde 4,5–5 mm.

♂: Bagbrystet, 1. og 2. bugled indtrykte i midten.

Let kendelig ved størrelsen og vingedækkernes knuder.

Ret sjælden (Ø). Staviså (Fyn), Lolland-Falster, Hulemose sø, Svinø og Dybsø strand, Damhusmosen, Donse mose. I udlandet er larven fundet i stængel, blomsterstilk og bladskede af *Butomus umbellatus* i maj-juli, pupper fra juni, og imago på planten, hvis stængler den beghaver, og på hvilken parring finder sted om forsommeren.

5. *B. argillaceus* Gyll. Oversiden brunlig, noget spættet, porcellænsagtigt skinnende. Følehornenes rød, skinneben og fødder oftest rødbrune. 1.–3. fodled lidt længere end brede. Snuden tydeligt krummet, kortere end pronotum. Dette ca. så langt som bredt, oftest med tydelig midtfure. Vingedækkerne ret langtstrakte, 5. sribemellemrum bagtil med svag knude. Længde 3,5–4 mm.

♂: Bagbrystet, 1., 2. og sidste bugled indtrykte i midten.

Af denne art kendes kun 3 danske eks., af hvilke det ene er taget på Falster, det andet i Sydsjælland, medens lokaliteten for det tredje ikke kendes. Arten angives især at leve ved saltholdigt vand.

6. *B. limósus* Gyll. Ligner *petro* i form. Oversiden sortbrun med lysere tegning. Følehorn, undtagen køllen, skinneben og fødder rødlig. Benene slanke, 1.–3. fodled tydeligt længere end brede. Snuden tyk, krummet, kortere end pronotum. Dette bredere end langt, bredest foran midten. Vingedækkerne brede, betydeligt bredere end pronotum. Længde 2,7–3,2 mm.

♂: Bugen fortil indtrykt langs midten.

Let kendelig fra *petro* ved farven og den 6-leddede følehornssvøbe og fra de andre arter ved den brede krop og de meget store og kraftige punkter i vingedækkernes striber.

Sjælden (J, Ø, B). Fanø (i klitsøer); Ristinge klint, Sanderum mose (Fyn), Maribo, Ravnstrup eng (ved Nykøbing F.), Klinteskov på Møn, Flommen ved Sorø, Ledreborg, Bistrup mose ved Boserup (i antal i en bæk på *Potamogeton*

crispus, ^{10/6}), Vallensbæk mose, Utterslev mose, Damhusmosen, Ryget skov, Malmmosen, Kokkedal, Donse mose. Imago er i udlandet, foruden på *P. crispus*, også fundet på *P. lucens* og *natans*.

7. *B. subcarinatus* Gyll. Brunsort, følehornene undtagen køllen, fødderne og oftest skinnebenene, i hvert fald delvis, rødlige, pronotum med 3 lysere længdebånd, det midterste ofte svagt, vingedækkerne bag midten med en lille, rund, lys plet på 3. sribemellemrum og bag denne med et, ofte svagt eller utydeligt lyst tværbånd, der udadtil bøjer fremefter. Snuden tyk, krummet, kortere end pronotum, følehornene indleddede foran dens midte. Pronotum lidt bredere end langt, bredest lidt foran midten, derfra svagt tilsmalnet bagud, siderne kun svagt rundede. Vingedækkerne ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede, over $\frac{1}{2}$ gang bredere end pronotum, striberne fine, fint punkterede, mellemrummene ret flade, de afvekslende svagt hvælvede. Benene lange og slanke. Længde 3,2–3,5 mm.

♂: Bagbrystet og bugens rod indtrykt i midten.

Denne art kendes fra de 6 følgende, nærstående arter ved de lange, slanke fødder, hvis 1.–3. led er tydeligt længere end hos *longitarsis* og meget længere end hos de andre 5 (fig. 106, d), og er iøvrigt karakteriseret ved pronotums mangel på midtfure, punkterede vingedækkestriber og betydelig størrelse.

Meget sjælden (Ø). Kun fundet i Utterslev mose og Kagsmose (i stort antal i plantedele, der ved oprensning var trukket på land, ^{13/6}, ^{31/7}) samt ved et vandhul på Eremitagesletten (1 eks. ^{27/6}). Imago er i Frankrig fundet på *Ceratophyllum submersum*, begnavende stængler og blade. Som mulig foderplante angives også *Glyceria maxima*.

8. *B. longitarsis* Thoms. Nærstående til *subcarinatus*, men adskilt fra den ved tydeligt ringere størrelse samt ved, at fødderne er knapt så slanke og mørkere, 2. led i det højeste ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end bredt og tydeligt kortere end 1. led (fig. 106, e), at pronotum fortil er lidt stærkere indsnøret og bagtil mod roden skråt nedfaldende (ses bedst fra siden), og

at vingedækkerne er lidt mindre brede i forhold til pronotum og deres tegning afvigende: bag midten et lyst tværbånd på 3. og 4. sribemellemrum, som i omtrent ret vinkel fortsætter fremefter på 5.-7. mellemrum. Pronotum som regel uden tydeligt lyst midterbånd. Vingedækkernes 2 eller 3 inderste striber er undertiden noget stærkere fordybete og stærkere punkterede (var. *duprezi* Hoffm.). Længde 2,5-2,8 mm.

♂: Som hos *subcarinatus*.

Kendelig fra de følgende 5 arter ved slankere fødder, navnlig længere kloled, fra *collignensis* yderligere ved bagud tilsmalnet pronotum og punkterede vingedækkestriber, fra *brevi*s og *frit* ved pronotums mangel på midtfure og vingedækkernes tegning og fra *lutulosus* og *diglyptus* ved meget længere og slankere ben.

Meget sjælden (J, Ø). Horsens Nørrestrand; Engestofte mose (¹⁹/₅), Valsøllille sø (i antal i røropskyl, ¹⁵/₄), Lyngby Åmose, Fuglevad. I udlandet ketset i antal på *Carex caespitosa*. Som sandsynlig foderplante angives også *Myriophyllum*.

9. *B. collignensis* Hbst. (*subcarinatus* 1. udgave). Oversiden grålig med mange små, hvidgrå pletter, skinneben samt følehornenes skaft og svøberød rødlig. Skaftet mindst ¹/₃ længere end afstanden mellem følehornenes indledningssted. Snuden tyk, krummet, kortere end pronotum. Dette omtrent så langt som bredt, fortil noget indsnøret, lyst gråt med 2 store mørke rodpletter. Vingedækkerne ikke helt ¹/₂ gang længere end tilsammen brede, ca. ³/₅ bredere end pronotum, striberne fine, mellemrummene omtrent flade. 1.-3. fodled lidt længere end brede (fig. 106, g). Længde 2,4-2,8 mm.

♂: Bagbrystet og bugens rod indtrykt i midten. Penis, se fig. 109 a.

Kendelig fra de nærstående ved det næsten lige så lange som brede, bagud næsten parallelsidede pronotum uden midtfure, de ret brede vingedækker med upunkterede striber og lidt længere end brede 2. og 3. fodled.

Sjælden (J, Ø, B). Randers, Tormål i Hansted-reservatet; Ærø, Langesø (Fyn), Øbjerggård, Lekkende, Flommen ved Sorø, Damhusmosen, mose syd for Hareskoven, Vejle mose,

Donse mose; Ølene. Larven er i udlandet fundet i de hule stængler af *Equisetum fluviatile (limosum)*, store larver er fundet om foråret, forpupning og udvikling i juni.

10. *B. brévis* Gyll. Oversiden grålig eller brunlig, med få lysere pletter, skinnebenene delvis samt skaffets og svøbens rod rødlige. Følehornene meget korte. Snuden kort, ca. $\frac{1}{4}$ kortere end pronotum, tyk, tydeligt bredere mod spidsen. Pronotum ganske lidt bredere end langt, stærkt indsnøret lidt bag forranden, bredest bag indsnøringen, langt foran midten, herfra tydeligt tilsmalnet bagud, oversiden noget ujævn som følge af et mere eller mindre tydeligt indtryk på hver side, indenfor sideranden, som derfor på dette sted ofte er lidt indbuet, granuleringen kraftig, midtfuren tydelig, bred, ikke skarp. Vingedækkerne omtrent $\frac{1}{2}$ gang længere end brede, kun ca. $\frac{1}{3}$ bredere end pronotum, striberne ret dybe, tydeligt punkterede, de afvekslende stribemellemrum lidt stærkere hvælvede. Længde 2,8–3 mm.

♂: Følehornene indleddede omtrent i (hos ♀ ganske lidt bag) snudens midte. Bagbrystet og bugens rod indtrykt i midten. Penis, se fig. 109, b.

Kendelig fra de nærstående arter ved det meget korte følehornsskaft, pronotums form og skulptur, de i forhold til pronotum kun lidet brede vingedækker med tydeligt punkterede striber, fodleddenes længdeforhold (omtrent som fig. 106, g) og oversidens kun svagt udprægede tegning.

Meget sjælden (J, Ø). Esbjerg (1 eks. $\frac{27}{5}$ 1899), Kandestederne (1 eks. i bunden af et udtørret vandhul i klitterne, $\frac{23}{6}$ 1932); Donse mose (nogle eks., apr.–maj 1873–74).

11. *B. frit* Hbst. Oversiden sortgrå, med lidet udpræget lysere tegning, især 3 længdebånd på pronotum og en plet på vingedækkernes 3. og 4. stribemellemrum lidt bag midten; skinneben samt følehornenes skaft og svøberod rødlige. Snuden lidt længere end hos de nærstående, hos ♂ lidt, hos ♀ næppe kortere end pronotum, følehornene hos begge køn indleddede tydeligt foran snudens midte, nærmest spidsen hos ♂. Pronotum lidt bredere end langt, i reglen bredest omkring

midten, siderne lidt rundede, granuleringen meget grov, midtfuren tydelig og som regel ret skarp. Vingedækkerne omtrent $\frac{1}{2}$ gang bredere end pronotum, ofte noget ujævne på ryggen, striberne dybe, spredt og oftest ret utydeligt punkterede, sømmen, især bagtil, noget hvælvet. Længde 2,8–3,3 mm.

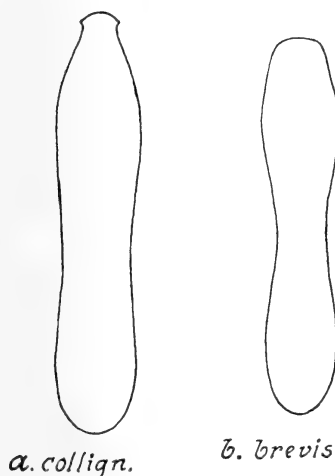

Fig. 109. Bagous. Penis.

Fig. 110. Bagous frit
♀. Pygidium.

♂: Snuden lidt kortere, følehornene indleddede lidt nærmere snudespidsen. Bagbrystet og bugens rod indtrykt i midten.

♀: Pygidiums bagrand i midten med et stort, halvrundt indsnit (fig. 110) (hos ♂ simpel). Oftest er indsnittet dækket af vingedækkerne; disses søm ved spidsen lidt (hos ♂ næppe) gabende.

Kendelig fra de nærstående arter ved de i oversigten anførte skelnemærker (jfr. fig. 106, f), pronotums midtfulde, vingedækkernes punkterede striber og de sekundære køns-karakterer.

Meget sjælden (J, Ø). Bygholm, Alling sø; Vosemose og Klingstrup mose (Fyn), Antvorskov, Lyngby Åmose, Kollemosen, Malmmosen (nogle eks. sammen med *petro*, se foran under denne).

12. *B. lutulósus* Gyll. Oversiden sortgrå, noget tegnet, følehornsskaftets rod og skinneben lidt lysere. Benene korte og kraftige. Snuden omtrent $\frac{1}{3}$ kortere end pronotum. Følehornene korte, skaftet kun ca. $\frac{1}{8}$ længere end afstanden mellem følehornenes indledningssted. Pronotums sider kun svagt rundede, midtfuren variabel. Vingedækkerne ca. $\frac{2}{5}$ bredere end pronotum, med dybe, ret kraftige og ret tydeligt punkterede striber, de afvekslende sribemellemrum bredere og stærkere hvælvede. Længde 2,2–2,5 mm.

♂: Følehornene indleddede foran (hos ♀ i) snudens midte. Bagbrystet og bugens rod indtrykt i midten.

Let kendelig ved ringe størrelse, kun ganske svagt tværbredt pronotum, meget kort følehornsskaft, og korte, kraftige ben med kort fodled (omtrent som fig. 106, h).

Sjælden (J, Ø). Fredsted ved Haderslev, Fanø, Ulveskoven, Ålbæk; Turø Østerskov, Ristinge klint, »Engene« ved Svendborg, Løgnor og Holtegård på Lolland, Amager, Damhusmosen, Dyrehaven (sigtet i antal på tør bund ved et vildt-hus, $\frac{27}{8}$ - $\frac{8}{9}$), Malmmosen, Ravneholm. Imago er i Frankrig fundet på *Juncus subnodulosus (obtusiflorus)*, begravende stænglernes rodblade.

13. *B. cúrtus* Gyll. (brevitársis Victor Hansen). Kroppen bred. Oversiden sortgrå med lysere tegning, følehorn brunsorte, skaftets rod lidt lysere, benene brunlige, lårene mørkere. Snuden lidt kortere end pronotum. Følehornsskaftet ca. $\frac{3}{8}$ længere end afstanden mellem følehornenes indledningssted. Pronotum bagtil noget tilsmalnet, siderne noget rundede, midtfuren variabel, ofte manglende. Vingedækkerne ca. $\frac{2}{5}$ bredere end pronotum, striberne ret fine, fint punkterede, de afvekslende mellemrum oftest lidt bredere og lidt stærkere hvælvede. Længde 2,3–3,5 mm.

♂: Bagbrystet og 1. bugled indtrykt i midten. Penis omtrent som fig. 109, a.

Var. *diglýptus* Boh. er karakteriseret ved næsten ensfarvet grå overside og gennemgående lidt ringere størrelse. Endvidere er kroppen lidt mindre robust, knapt så bred og pronotum bagtil svagere tilsmalnet og med svagere rundede sider.

Af hovedformen foreligger kun et enkelt dansk eks. (♀), fundet for mange år siden i Nordsjælland og beskrevet som *brevitarsis* Victor Hansen. Var. *diglyptus* er sjælden (J, Ø). Halk (i antal i et sandhul, $15/5$), Tørning, Haderslev, Horsens, Rye, Mossø, Randers, Ålborg; Ristinge klint, Fruens Bøge ved Odense, Sanderum mose, Hunderup, Falster, Jydelejet, Boserup, Amager, Veddinge bakker, Lynæs, Røsnæs, de tre sidste steder på havskrænter. Var. *diglyptus* forekommer ofte på ret tør, åben sand- eller grusbund, f. eks. ved planterødder, hyppigst kun enkeltvis. Hovedformen er i Sverige fundet på klippeflader ved sigtning af hundelav (*Peltigera canina*) og mos sammen med bl. a. *Orthocerus clavicornis*.

Artsproblemet indenfor *curtus-brevitarsis-diglyptus*-gruppen synes ikke helt afklaret.

14. *B. tempestivus* Hbst. Kroppen langstrakt. Oversiden med mørkebrun og gråhvid tegning, bl. a. et mørkt længdebånd på hver side af pronotums midtlinie og et lyst tværbånd på vingedækkernes 1.-4. eller 2.-4. stribemellemrum bag midten. Følehorn, undtagen køllen, samt skinneben og fødder helt eller delvis rødlige. Snuden lidt kortere end pronotum. Pronotum fortil noget indsnøret, bredest foran midten, bagud noget tilsmalnet, med næppe eller kun svagt rundede sider, midtturen smal, ikke altid tydelig. Vingedækkerne parallelsidede, ca. $1/3$ bredere end pronotum, striberne ret fine, ofte noget utydeligt punkterede, de afvekslende stribemellemrum lidt stærkere hvælvede. Benene slanke. Længde 2,8-3 mm.

♂: Snuden lidt kortere, det blanke parti fortil ikke så langt som hos ♀, følehornene indleddede yderst lidt foran (hos ♀ i snudens midte).

Adskilt fra *cylindrus* ved de under denne anførte kendetegn og fra de andre foregående arter ved betydeligt smallere krop, fra de 5 foregående tillige ved slankere ben, navnlig længere fødder (fig. 106, c).

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). I udlandet fundet på *Carex*-arter, *Potamogeton*-arter og *Sagittaria*.

15. *B. czwalinai* Seidl. (heasleri Newb.). Meget nærstående til *tempestivus*, og ofte anset for en varietet af den,

men adskilt fra den ved, at 3. fodled er tydeligt bredere end andet (fig. 106, b). Endvidere er formen lidt mindre slank, farvetegningen stærkere udpræget, den lyse tegning endnu lysere, hvidlig, og mere udbredt, især på pronotum, vingedækkerne lidt bredere, i det højeste omtrent $\frac{3}{4}$ længere end tilsammen brede, som regel ikke helt parallelsidede, men ganske svagt udvidede bagud, skinnebenene forholdsvis ganske lidt længere og følehornene hos ♂ indleddede tydeligt foran snudens midte. Længde 2,8–3,4 mm.

♂ og ♀: Som hos *tempestivus*, dog er følehornene hos ♂ indleddede længere foran snudens midte end hos *tempestivus* ♂.

Da de karakterer, der adskiller *czwalinai* fra *tempestivus* muligt er noget varierende, er *czwalinai*'s artsberettigelse omtvistelig.

Meget sjælden (Ø). Kun fundet på Flommen ved Sorø (nogle eks. i maj og juli 1874 og 1876) og i Malmmosen (i antal ved sigtning af plantedele i en meget fugtig grøft, maj og aug.–sept. 1941 og senere). I Frankrig fundet på *Potamogeton densus* og måske *pectinatus*.

16. *B. lutósus* Gyll. Oversiden grå, svagt tegnet. Følehorn, undtagen køllen, samt skinneben og fødder brunrøde. Benene ret slanke, fødderne ret korte. Snuden lidt kortere end pronotum, følehornene indleddede langt foran dens midte. Pronotum lidt bredere end langt, siderne kun svagt rundede, midtfuren variabel, ofte utydelig. Vingedækkernes striber ret fine, fint punkterede, de afvekslende mellemrum lidt stærkere hvælvede, sømmen bagtil yderst svagt gabende. Længde 3,2–4 mm.

♂: Bagbryst og bugens rod indtrykt i midten.

Blandt arterne med bredt 3. fodled let kendelig ved de i oversigten anførte kendemærker.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). I antal bl. a. $\frac{29}{6}$ ved ketsning. Imago antagelig på *Sparganium ramosum*.

17. *B. glabriróstris* Hbst. (fig. 111). Oversiden brunlig eller grålig, noget tegnet, følehornenes rod samt skinneben

og fødder rødlige. Snuden ganske lidt kortere end pronotum, følehornene indleddede langt foran dens midte. Pronotum lidt bredere end langt, midtfuren variabel, ofte utydelig. Vingedækkernes striber fine, fint punkterede, de afvekslende

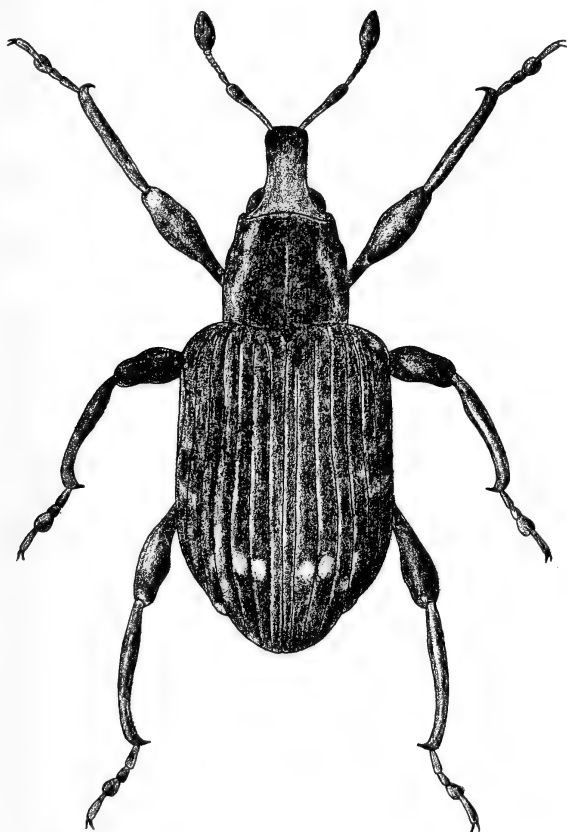

Fig. 111. *Bagous glabrirostris*. $\times 17$.

mellemrum oftest ganske lidt stærkere hvælvede. Længde 2,3–3,2 mm.

♂: Bagbrystet og bugens rod indtrykt i midten. Penis, set fra oven, ret kort tilspidset, siderne i midten lidt indbuede (fig. 108, b).

Vor almindeligste art (J, Ø, B). Den lever på *Stratiotes aloides*, måske også på *Potamogeton* og *Alisma*.

18. *B. puncticollis* Boh. Meget nærstående til *glabrirostris*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er vingedækkerne bagtil lidt mindre stejlt nedfaldende, 1. og 2. fodled ganske lidt længere og pronotums lyse længdebånd oftest tydeligere fremtrædende. Længde 3,2–3,8 mm.

♂: Undersiden indtrykt som hos *glabrirostris*. Penis helt forskellig, set fra oven meget langt tilspidset (fig. 108, c).

Antageligt udbredt, men sjældnere end *glabrirostris* (J, Ø). Eksemplarer foreligger fra Hansted-reservatet og fra adskillige nordsjællandske moser, ofte sammen med *glabrirostris*. På *Stratiotes aloides*, måske også på *Helodea canadensis* og *Hydrocharis morsus-ranae*.

19. *B. lutuléntus* Gyll. (nigritársis Thoms. og 1. udgave). Nærstående til *glabrirostris*, men adskilt fra den ved de i oversigten anførte skelnemærker. Endvidere er snuden lidt længere, hos ♂ omtrent så lang som, hos ♀ lidt længere end pronotum, dette grovere granuleret og dets sider lidt stærkere rundede, vingedækkerne med et indtryk (omtrent som hos *puncticollis*) og de afvekslende stribemellemrum oftest lidt stærkere hvælvede end hos *glabrirostris* og fødderne lidt bredere. Længde 2,5–3,2 mm.

♂: Snuden lidt kortere, jfr. ovenfor, følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids. Undersiden indtrykt som hos *glabrirostris*. Penis set fra oven lidt mindre kort tilspidset end hos *glabrirostris*, lidt bredere, siderne næppe indbuede i midten (fig. 108, a).

Ret almindelig (J, Ø, B). Lever på *Equisetum*. Larver er fundet i spidsknoppen af *E. fluviatile (limosum)*^{14/6}, udvikling ^{26/6}.

3. *Hydrónomus* Schönh.

Denne slægt står *Bagous* nær, men adskiller sig ved, at forbrystet kun har svagt udrandet forrand og mangler snudefure.

1. *H. alísmatis* Marsh. Ligner i habitus *Bagous tempestivus*, men afviger dog fra den – foruden ved slægtskarak-

teren – ved, at vingedækkerne er lidt bredere, fødderne lidt kraftigere med meget kortere kloled og følehornene hos begge køn indleddede langt foran midten af snuden. Oversiden grålig med lys tegning. Følehornenes rod og skinnebenene rødlige. 3. fodled lidt bredere end 1. og 2. Snuden kort og kraftig, noget krummet, lidt kortere end pronotum. Pronotum ca. så langt som bredt, med svag, ofte utydelig midtfure. Vingedækkerne noget bredere end pronotum, ret langstrakte, punktstribe. Længde 2,8–3,3 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere end hos ♀. Bagbrystet og de 2 første bugled indtrykt i midten.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På fugtig bund. På *Alisma plantago*, undertiden også på *Sagittaria sagittifolia* og *Elisma*. Især apr.–sept. Imago overvintret. Larven er blad-minerer. Talrige larver, pupper og nyklækkede imagines er fundet $\frac{9}{7}$ i bladstilke af *Alisma*, larver er fundet $\frac{14}{6}$, $\frac{23}{7}$ og $\frac{31}{7}$ i blade af *Alisma*.

4. *Smicrónyx* Schönh.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede, 3. fodled dybt tvelappet, kloledet ret kort. Snuden krummet, lidt kortere end eller ca. så lang som hoved + pronotum, hos ♂ lidt kortere og mattere end hos ♀ og med følehornene indleddede lidt nærmere snude-spidsen. Øjnene på hovedets underside nærmede hinanden meget stærkt.

Vore arter er knyttede til *Cuscuta*, på hvis stængler larven danner galler. Forpupning i jorden og udvikling i løbet af eftersommeren.

Oversigt over arterne.

1. Den forreste (d. v. s. forføddernes inderste, mellem- og bagføddernes yderste) klo meget kortere end den bageste 3. *cōecus*.
Den forreste klo ikke eller næppe kortere end den bageste 2.

2. Kroppen slankere. Pronotum ca. $\frac{1}{5}$ bredere end langt, med noget rundede sider. Vingedækkerne omtrent $\frac{2}{3}$ gang længere end tilsammen brede, på det bredeste sted kun meget lidt bredere end over skuldrene, siderne i forreste halvdel næppe eller kun yderst svagt rundede. . 1. jungermánniaae.

Kroppen bredere, stærkere hvælvet. Pronotum ca. $\frac{1}{4}$ bredere end langt, med stærkere rundede sider og stærkere tilsmalning fortil. Vingedækkerne rigeligt $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede, på det bredeste sted tydeligt bredere end over skuldrene, siderne stærkere rundede

2. smreczýnskii.

1. *S. jungermánniaae* Reich. (fig. 112). Sort, oversiden ret tæt beklædt med smallere, mørkebrune og bredere, højst dob-

Fig. 112. *Smicronyx jungermanniae*. × 25.

belt så lange som brede, lyse, pletvis anbragte skæl. Pronotum ret fint, lidet tæt punkteret. Vingedækkerne med fine punktstriber. Længde 1,5–1,9 mm.

Meget sjælden (J). Kun fundet på lyngheder ved Esbjerg vestre strand og Hjerting, i antal i aug.–sept. på *Cuscuta epithimum*, på hvis stængelspidser der blev fundet galler med larver.

2. *S. smreczynskii* Solari. Nærstående til *jungermanniae*, men let adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendetegn. Vingedækkerne lyse skæl er bredere end hos *jungermanniae*. Længde 2–2,2 mm.

Meget sjælden (Ø). Kun fundet ved Kokkedal i Nordsjælland i antal i aug. 1870 på *Tanacetum vulgare*, på hvilken artens foderplante *Cuscuta europaea* sikkert har snyltet.

3. *S. cōecus* Reich. Let adskilt fra de to foregående ved de stærkt uens kløer samt ved, at oversidens skælklædning er meget tyndere, omtrent ensfarvet hvid eller gråhvid og skællene meget smallere, de bredeste tydeligt over dobbelt så lange som brede. I kropsform ligner arten betydeligt mere *smreczynskii* end *jungermanniae*, men vingedækkerne er dog knapt så brede som hos den førstnævnte. Som følge af den tynde beklædning gør oversiden et blankere indtryk end hos de to foregående. Længde 1,7–2 mm.

Meget sjælden (J). Kun fundet ved Esbjerg og Hjerting sammen med *jungermanniae*, med hvilken den stemmer overens i levevis.

5. *Dorýtomus* Steph.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene tandede. 3. fodled tvelappet. Kløerne frie, utandede

Hannen er som regel kendelig ved lidt kortere, kraftigere skulpteret snude, følehornsindledning lidt nærmere snudespidsen, stærkere indbuet forskinnebends-underside og indtrykt 1. og 2. bugled.

Flere af arterne varierer stærkt, bl. a. i farve, størrelse, form og behåring. Umodne, lyst farvede eksemplarer forekommer ret ofte.

Imago overvintrer og træffes som regel bedst for og eftersommer ved bankning af pil eller poppel eller ved foden af stammerne eller under disses løse barkflager. Æggene overvintrer i hvert fald hos nogle arter; larverne lever (måske bortset fra *dorsalis*) i rakler af pil eller poppel, oftest vistnok i hunrakler, men hos nogle arter også i hanrakler; de forpupper sig i jorden.

Oversigt over artsgrupperne.

1. Forbrystets forrand i midten med et dybt indsnit, på hver side begrænset af en længdekøl (fig. 113, a). Vingedækkerne uden opstående behåring 3. gruppe.

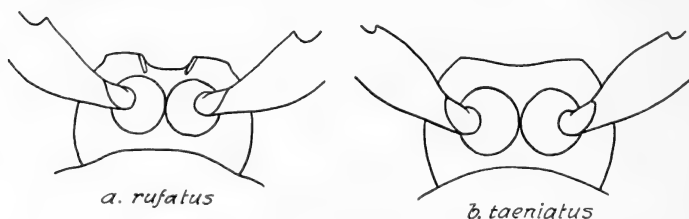

Fig. 113. *Dorytomus*. Forbrystet.

- Forbrystets forrand simpel eller svagt og jævnt indbuet i midten (fig. 113, b)..... 2.
2. Vingedækkerne, især bagtil, med opstående hår
2. gruppe.
Vingedækkerne uden opstående hår..... 1. gruppe.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne lakrøde, ofte med sort længdeplet langs sømmen, næsten ubehårede. Benene helt sorte..... 14. *dorsalis*.

- Vingedækkerne lysere eller mørkere brune eller
sortbrune, benene aldrig helt sorte 2.
2. Vingedækkerne bagtil med korte, opstående hår.
Længde 2,7–3,7 mm 9. *hirtipennis*.
Vingedækkerne uden opstående hår 3.
3. Dyret ensfarvet brunligt, med yderst fin behåring,
der ikke dækker kropsfarven og ikke danner
nogen tydelig tegning. Snuden slank og blank
3. *tórtrix*.
Vingedækkerne tydeligt, i reglen spættet behårede 4.
4. Pronotum omtrent så langt som bredt. Vingedæk-
kerne kun lidt bredere end pronotum. Længde
2,8–3,2 mm 11. *salícínus*.
Pronotum tydeligt bredere end langt 5.
5. Vingedækkerne over skuldrene næppe bredere end
pronotum. Dette betydeligt bredere end langt,
med ret stærkt rundede sider. Snuden slank og
blank. Længde 4,4–5,2 mm 2. *trémulae*.
Vingedækkerne over skuldrene tydeligt bredere
end pronotum 6.
6. Forføddernes 1. led hos ♂ stærkt forlænget, mindst
så langt som 2. + 3. led (fig. 114), hos ♀ ca. dob-
belt så langt som bredt. Følehornene hos ♀ ind-
leddede kun lidt foran midten af snuden, denne
slank, blank, stærkt krummet, med tydelige
længdekøle. Længde 4,5–6,5 mm... 1. *longimánus*.
Forføddernes 1. led højst $\frac{1}{2}$ gang længere end
bredt. Følehornene indleddede langt foran snu-
dens midte (undtagen hos *melanophthalmus*).. 7.
7. Forbrystets forrand simpel eller svagt og jævnt
indbuet, uden længdekøle (fig. 113, b) 8.
Forbrystets forrand i midten med et skarpt ind-
snit, der på hver side begrænses af en længdekøl
(fig. 113, a) 12.
8. Mindre, 2,3–2,8 mm. Vingedækkernes 5. stribemellemrum bagtil næppe knudeformet... 8. *sálícis*.
Større, 3–5 mm. Vingedækkernes 5. stribemellemrum bagtil med en lystbehåret knude 9.

9. Snuden så lang som pronotum, uden eller (i midten) med en enkelt svag, næppe ophøjet længdekøl, ret kraftigt behåret... 4. validiróstris. Snuden tydeligt længere end pronotum, som regel med flere mere eller mindre tydelige længdekøle 10.
10. Snuden hos ♂ noget, hos ♀ næppe kortere end hoved + pronotum, kraftig, ret tæt behåret 5. affinis. Snuden hos ♂ så lang som, hos ♀ tydeligt længere end hoved + pronotum, lidt slankere og lidt svagere behåret..... 11.
11. 1. svøbeled rigeligt 3 gange så langt som bredt, 2. næppe dobbelt så langt som bredt, ikke så langt som 3. + 4. led. Længde 3-4 mm 6. taeniátus. 1. svøbeled rigeligt 4 gange så langt som bredt, 2. over dobbelt så langt som bredt, omtrent så langt som 3. + 4. led. Følehornene indleddede forholdsvis lidt længere fra snudens spids. Længde 4,5-5 mm 7. dejēāni.
12. Mindre, 2,2-2,8 mm. 1. svøbeled i det højeste dobbelt så langt som bredt. Panden i profil uden indtryk 10. majális. Større, 3-4 mm. 1. svøbeled over dobbelt så langt som bredt. Panden i profil med svagt indtryk 13.
13. Snuden fra roden til følehornenes indledning omtrent ret, derfra til spidsen svagt krummet 12. rufátus. Snuden krummet i hele dens længde 13. melanophthálmus.

1. artsgruppe.

(Underslægterne *Dorýtomus*, s. str., *Zumpt* + *Praeolá-mus* *Zumpt*):

1. *D. longimánus* Forst. (fig. 114). Sortbrun, snuden sort, lår og skinnebenenes inderste halvdel oftest sorte. Sjældent er hele dyret lyst brunligt eller brungult. Følehornene slankere end hos nogen af vore andre arter. Benene slanke, forbenene hos ♂ stærkt forlængede. Panden mellem øjnene

kun lidt smallere end snuden bagtil. Pronotum bredere end langt, med ret stærkt rundede sider. Forbrystets forrand simpel, forsynet med en række lange, fremstående hår. Længde 4,5–6,5 mm.

Fig. 114. *Dorytomus longimanus* ♂. × 8.

♂: Følehornene indleddede langt (hos ♀ kun lidt) foran snudens midte. Se endvidere ovf.

Vor største art, let kendelig ved lang, slank, blankt sort, nøgen, stærkt krummet snude og lange slanke ben, navnlig hannens forben.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På poppel, såsom *Populus canadensis*. Kun sjældent på løvet, oftest under barkskel nederst på stammerne og ved disses rod. Larver er i

Tyskland fundet i hanrakler af *P. canadensis* i apr., forpupning i jorden, udvikling i maj.

2. *D. trémulae* Payk. Sortbrun, med lysere, spættet hårklædning, snuden sort, følehornene brunlige, ofte mørkere mod spidsen, benene brunlige, ofte delvis sorte. Følehornene slanke. Benene kraftige, med brede fødder. Snuden temmelig stærkt krummet, længere end hoved + pronotum. Pronotum både for- og bagtil stærkt tilsmalnet. Forbrystets forrand som hos den foregående. Længde 4,4–5,2 mm.

♂: Forskinnebenene på indersiden lidt bag midten med en tydelig, stumpvinklet udvidelse. Følehornene indleddede noget (hos ♀ kun lidt) foran snudens midte, snuden bag indledningsstedet kraftigt rækkepunkteret og længdekølet (hos ♀ meget fint rækkepunkteret).

Let kendelig ved lang, slank, blankt sort, nøgen, ret stærkt krummet snude med ret langt fra spidsen indleddede følehorn, stort, ret stærkt tværbredt pronotum, de navnlig fortil smalle vingedækker, kraftige ben og hannens forskinnebensudvidelse.

Ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Draved skov, Vejle, Rye, Århus, Hinnerup; Tåsinge, Turø, Odense, Amager, flere steder i Nordsjælland (bl. a. Luknam). På *Populus tremula* og *alba*.

3. *D. tórtrix* L. (fig. 115). Lysere eller mørkere brun, behåringen meget fin og tynd, kun yderst utydeligt pletvis. Følehornene slanke. Fødderne brede, men dog ikke helt så brede som hos *tremulae*. Snuden ret svagt krummet, længere end hoved + pronotum. Dette betydeligt bredere end langt, bagtil kun svagt tilsmalnet, med ret stærkt rundede sider. Vingedækkerne over skuldrene tydeligt bredere end pronotum. Forbrystets forrand som hos *longimanus*. Længde 4,2–5 mm.

♂: Følehornene indleddede langt (hos ♀ noget) foran midten af snuden, denne kraftigere rækkepunkteret og længdekølet end hos ♀.

Let kendelig ved den ensartet brune farve, der ikke dækkes af den meget fine og utydelige behåring.

Ret almindelig (J, Ø, B). På poppel, især *Populus tremula*.

4. *D. validiróstris* Gyll. Sortbrun, oversiden med sortbrunt, brungult og hvidligt spættet behåring. Følehorn og ben rødbrune, ofte delvis mørkere, snuden sort. 1. svøbeled noget længere end 2. Snuden mat, punkteret, kortere end hos nogen anden af vore arter, kun svagt krummet. Pronotum

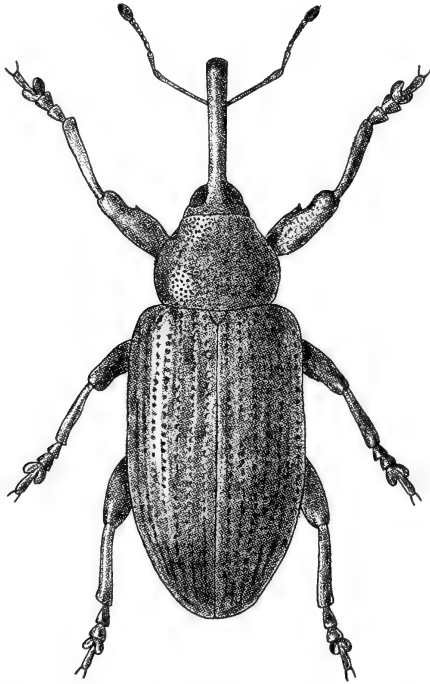

Fig. 115. *Dorytomus tortrix* ♀. × 11.

brede end langt, bredest foran midten. Vingedækkerne langstrakte, næppe udvidede bag skuldrene, sømmen og en lang plet på 6. og 7. stribemellemrum lyst brungult behårede, midtpartiet mørkt med hvidlige pletter. Længde 3,8–4,5 mm.

♂: Følehornene indleddede knapt (hos ♀ rigeligt) så langt fra snudespidsen som denne er bred, snudens spidsparti mindre blankt. Forlårstanden kraftigere.

Blandt de større arter kendelig ved den korte snude. Fra *affinis*, som den ligner mest, adskilles den ved lidt kortere snude, der ikke – undertiden bortset fra en svag, næppe op-

højet, glat længdemidtsribbe – er længdekolet, lidt bredere vingedækker, disses ovennævnte tegning, bl. a. den ensfarvet lyse søm og længere hårrække på forbrystets forrand.

Sjælden (J, Ø). Sønderskov på Als, Esbjerg Nørreskov, Nørholm, Svejbæk, Moesgård, Lemvig; Sorø, København, Charlottenlund. På poppel, dels på løvet, dels ved foden af stammerne eller under disses løse bark. I antal i juli-aug. Larver er fundet i poppelrakler $^{27/5}$, udvikling $^{19/6}$.

5. *D. affinis* Payk. Nærstående til de to følgende, især *taeniatus*, men adskilt fra dem ved, at snuden er lidt kortere og bredere, kroppen noget bredere og oversiden lidt tættere behåret og derfor mindre blank, mørkere, idet den gulbrune tegning er mere indskrænket, ofte næsten helt forsvundet. Endvidere er pronotums sider bagtil mindre stærkt rundede og baghjørnerne derfor mere vinkelformede, vingedækkerne mindre stærkt udvidede bagud, oftest omtrent parallelsidede, benene kraftigere og 1. og 2. svøbeled tydeligt kortere end hos *dejeani*. Følehorn og ben brunlige, køllen samt lårspids og skinnebenenes rod ofte mørkere. Længde 3,7–4,4 mm.

♂: Snuden noget (hos ♀ næppe) kortere end hoved + pronotum, følehornene indleddede knapt (hos ♀ rigeligt) så langt fra snudespidsen, som denne er bred.

Om artens adskillelse fra *validirostris* se foran under denne.

Udbredt men sjældn (J, Ø, B). Vejle, Marselisborg skov, Skørping; Fyn, Lolland-Falster, Bøllemosen, Ørholm, Brede; Slusegård, Ølene. På poppel, såsom *Populus tremula* og *nigra*.

6. *D. taeniátus* Fabr. Brunsort, pronotums for- og bagrand (mere eller mindre bredt) og en spættet, ofte stærkt udbredt tegning på vingedækkerne gulbrun eller brunrød, behåringen spættet. Følehorn og ben brungule, køllen og ofte delvis benene mørkere. Snuden bagtil næsten lige, fortill meget svagt krummet. Pronotum tværbredt, siderne noget rundede, baghjørnerne stumpede, noget afrundede. Vingedækkerne udvidede svagt til bag midten. Længde 3–4 mm.

♂: Snuden så lang som (hos ♀ tydeligt længere end) hoved + pronotum, følehornene indleddede omtrent (hos ♀ rigeligt) så langt fra snudespidsen, som denne er bred.

Vor almindeligste art (J, Ø, B). På pil og poppel. Larver er fundet først i maj, minerende i akserne af han- og hunrakler af *Salix cinerea* (udvikling først i juni) og $\frac{30}{4}$ i rakler af *Populus tremula*, levende frit mellem blomsterne (udvikling i juni) samt $\frac{5}{5}$ i knopper med hanrakler af en poppelart, levende i de nedfaldne knopper, hvoraf de visne hanrakler ragede ud.

7. *D. dejeani* Faust. Nærstående til *taeniatus*, men adskilt fra den ved de i oversigten anførte skelnemærker samt ved, at snuden er lidt stærkere og i hele dens længde jævnt krummet. Længde 4,5–5 mm.

♂: Snuden så lang som (hos ♀ tydeligt længere end) hoved + pronotum, følehornene indleddede rigeligt (hos ♀ dobbelt) så langt fra snudespidsen, som denne er bred.

Ret almindelig (J, Ø). Især på *Populus tremula*, *canescens* og *alba*. Larver er hos os fundet i maj, minerende i akserne af poppelhanrakler (udvikling først i juni); i Frankrig er larven fundet i hunrakler.

8. *D. sálicis* Walton. Brunrød, hoved og snude oftest sorte, oversiden med tynd, hvidlig på vingedækkerne noget pletvis behåring. Følehornenes 1. svøbeled knapt dobbelt så langt som bredt, 2. lidt længere end bredt. 1. fodled lidt længere end bredt, 2. lidt bredere end langt. Snuden kraftig, noget krummet, uregelmæssigt længdekølet og rækkepunkteret. Pronotum bredere end langt, med ret svagt rundede sider, de smalle mellemrum mellem punkterne fint mikrochagrinerede. Forbrystets forrand simpel. Længde 2,3–2,8 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ så lang som) hoved + pronotum. Følehornene indleddede omtrent så langt (hos ♀ omtrent $1\frac{1}{2}$ gang så langt) fra snudespidsen, som denne er bred.

Denne art og *majalis* er kendelige ved ringe størrelse, ret lys, brunrød farve og tværbredt pronotum.

Arten henføres ofte i litteraturen med urette til arterne med dybt indskåret forbrystforrand (underslægt *Paradorytomus* Zumpt, p. 202).

Sjælden (J, Ø). Frøslev mose, Esbjerg vesterstrand (på *Salix repens*, i antal bl. a. $\frac{3}{7}$), Silkeborgegnen, Herning, Pindstrup tørvemose, Ryomgård, Randers, Lindum, Madum sø, Læsø, Ulveskoven, Svinkløv; Hellebæk. På pil.

2. artsgruppe.

(Underslægt *Euolámus* Reitt.).

9. *D. hirtipennis* Bedel. Brunlig, med spættet hårklædning, vingedækkernes 6. og 7. stribemellemrum lysere. Snuden sort eller brunsort, omtrent så lang som hoved + pronotum, kraftig, noget krummet, uregelmæssigt længdekølet og rækkepunkteret. Pronotum bredere end langt, bredest foran midten. Vingedækkerne over skuldrene noget bredere end pronotum. Forbrystets forrand simpel. Længde 2,7–3,7 mm.

♂: Følehornene indleddede omtrent så langt (hos ♀ omtrent $1\frac{1}{2}$ gang så langt) fra snudespidsen, som denne er bred.

Let kendelig fra alle vore andre arter ved vingedækkernes opstående behåring.

Sjælden (J, Ø). Ballebro, Lambjerg ved Høruphav (i antal på *Salix cuspidata*, $\frac{10}{8}$), Åbenrå, Haderslev, Rye; Fåborg, Søborg og Fruens Bøge (Fyn), Sundby Storskov, Nykøbing F., Stranden ved Guldborgsund, Møn, Damhusmosen, Frederikslund. På pil. Overvintrer under pilebark.

3. artsgruppe.

(Underslægt *Paradorýtomus* Zumpt).

10. *D. majális* Payk. Denne art ligner *salicis* en del i udseende, men adskilles let fra den ved forbrystforrandens dybe indsnit. Endvidere er hovedet og snuden ofte helt eller delvis brunrøde, vingedækkernes søm ofte mørk, snuden svagere krummet og svagere skulpteret med følehornindledning ganske lidt længere tilbage og pronotums sider er svagere, i bageste halvdel næppe, rundede, og baghjørnerne derfor mindre stumpede og mellemrummene mellem punkterne er ikke mikrochagrinerede. Længde 2,2–2,8 mm.

♂ og ♀: Snudelængden som hos *salicis*, følehornene indleddede hos ♂ rigeligt så langt, hos ♀ omtrent dobbelt så langt fra snudespidsen, som denne er bred.

Sjælden (J, Ø). Fårehus, Haderslev, Nørholm skov, Rye, Løvenholt, Herning, Lindum, Madum sø (på *Salix cinerea*, i antal bl. a. $\frac{25}{7}$), Svinkløv, Blokhus, Kandestederne, Skagen; Tommerup. På pil.

11. *D. salicinus* Gyll. Sort, pronotums for- og bagrand, vingedækkernes søm og siderand, følehorn og ben, ofte dog undtagen lår og kølle, rødbrune. Behåringen spættet, mere afstikkende og hvidlig end hos de 2 foregående, hårene noget bredere. Snuden kraftig, noget behåret, meget svagt krummet, uregelmæssigt groft længdekølet og rækkepunkteret. Pronotum med kun svagt rundede sider. Vingedækkerne forholdsvis langstrakte, parallelsidede, bagtil uden knude. Forbrystets forrand med et skarpt indsnit i midten. Længde 2,8–3,2 mm.

♂: Snuden lidt kortere (hos ♀ lidt længere) end hoved + pronotum. Følehornene indleddede ca. så langt (hos ♀ mindst $1\frac{1}{2}$ gang så langt) fra snudespidsen som dennes bredde.

Let kendelig fra alle vore andre arter ved den smalle krop.

Sjælden (J). Nørholm skov, Sofiendal ved Rye, Løvenholt, Buur krat ved Holstebro, Lindum skov (på *Salix cinerea*), Ulveskoven. I antal bl. a. $\frac{3}{7}$.

12. *D. rufátus* Bedel (rúfulus Bedel). Brunrød, oversiden med hvidlig eller gullig, spættet behåring. 1. svøbeled knapt 3 gange så langt som bredt, meget længere end 2. led. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne med noget rundede sider. Længde 3–4 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum, følehornene indleddede omtrent $\frac{1}{2}$ gang (hos ♀ ca. dobbelt) så langt fra snudespidsen, som denne er bred. Snuden ret blank, kraftigt rækkepunkteret og længdekølet (hos ♀ er snuden slankere, meget blank og meget finere skulpteret).

Almindelig (J, Ø). På pil. Larver er fundet i hunrakler af *Salix cinerea* i april, forpupning i jorden, udvikling $\frac{15}{6}$.

13. *D. melanophthalmus* Payk. Brunrød, vingedækkerne hos ♂ ofte, hos ♀ sjældnere, hvert med en aflang, mørk længdeplet langs sømmen (selve denne lys). Nærstående til *rufatus*, men adskilt fra den ved det i oversigten nævnte skelnemærke. Endvidere er snuden slankere, hos begge køn længere og med følehornene indleddede lidt længere tilbage, 1. svøbeled længere, pronotums punktur lidt finere og tættere, vingedækkerne lidt smallere med fortil svagere eller næppe rundede sider og en del af hårene på siderne og bagtil noget bredere, skælformede. Længde 3–4 mm.

♂: Snuden lidt (hos ♀ over $\frac{1}{3}$) længere end hoved + pronotum, følehornene indleddede ca. dobbelt så langt fra snude-spidsen, som denne er bred (hos ♀ kun lidt foran snudens midte). Snuden ret blank, kraftigt rækkepunkteret og længdekølet (hos ♀ er snuden slankere, meget blank og meget finere skulpteret).

Sjælden, kun fundet i Sydjylland. Frøslev, Åbenrå, Fredsted, Gravenshoved, Grejsdalen. På pil. I Tyskland er parring og æglægning iagttaget om efteråret, æggene overvintrer, store larver i april i hanrakler af *Salix viminalis* og i hunrakler af *S. alba*.

14. *D. dorsalis* L. Sort, følehornene bagtil lysere, vingedækkerne lakrøde, oftest med en stor, aflang, sort plet på sømmens forreste del og sorte siderande. Snuden meget krummet, nøgen, med kraftige længdekøle. Pronotum bredere end langt, meget groft punkteret. Vingedækkerne over skuldrene tydeligt bredere end pronotum, bagtil uden knude. Forbrystets forrand med et skarpt indsnit. Længde 3–3,6 mm.

♂: Snuden lidt kortere (hos ♀ lidt længere) end hoved + pronotum. Følehornene indleddede nærmere ved snudens spids. Sidste bugled i midten med en stor grube, der på hver side begrænses af en høj, noget tilspidset kam.

Let kendelig ved farven.

Sjælden (J, Ø). Frøslev mose, Ulfslyst ved Haderslev, Vejle (på *Salix caprea* og – sikkert tilfældigt – egebuske), Grejsdalen, Horsens, Buderuplund, Rye, Silkeborg, Madum sø (på *Salix cinerea*); udbredt i Midtfyn på *S. cinerea*. I antal bl. a. $\frac{3}{7}$. Larven angives at leve i spidsskuddene af pil.

6. *Notaris* Steph.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede. 3. fodled tvelappet. Klørerne frie, utandede. Øjnene tydeligt højere end brede. Panden mellem øjnene ikke eller næppe smallere end snuden, denne lang og slank, sort eller brunsort. Forbrystets forrand i midten tydeligt udrandet, uden randlinie; pronotum med tydelige øjelapper. Vingedækkerne med nedliggende behåring, uden runde skæl.

Hannen er kendelig ved, at snuden er lidt kortere med følehornene indleddede lidt nærmere spidsen, og at 1. og 2. (hos ♀ kun 1.) bugled er indtrykt ved roden. Oftest er også kroppen smallere.

Arterne lever på fugtig bund. Imago overvintrer og træffes bedst dels ved forårssigtning, dels ved ketsning for- og eftersommer.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne næsten nøgne	4. <i>āethiops</i> .
Vingedækkerne i hvert fald pletvis tydeligt behårede	2.
2. Bagbrystets sider tæt hvidt skælklædte.....	2. <i>scirpi</i> .
Bagbrystets sider ikke hvidt skælklædte	3.
3. Forskinnebenenes inderside simpel. Vingedækkerne over skuldrene tydeligt bredere end pronotum, med kraftige punktstriber ...	3. <i>acrídulus</i> .
Forskinnebenenes inderside fint takket. Vingedækkerne over skuldrene næppe bredere end pronotum, med meget fine punktstriber	
	1. <i>bimaculátus</i> .

1. *N. bimaculátus* Fabr. Sortbrun, oversiden med brungul behåring, der i reglen danner en længdestribe på hver side af pronotum, en plet på vingedækkernes 3. sribemellemrum bag midten og ofte lyse striber på de afvekslende sribemellemrum. 2. svøbeled lidt kortere end 1. Snuden lidt

kortere end hoved + pronotum, noget krummet, især bagtil. Pronotum bredere end langt, med rundede sider, ret tæt og kraftigt punkteret, midtlinien glat. Vingedækkernes stribemellemrum kornede. Længde 5–7,5 mm.

Sjælden (J, Ø). Esbjerg, Fanø, Sødringholm, Nørrevosborg, Harboøre, Skagen; Amager (ved randen af brakvand), Nord-sjælland. Såvel ved stranden som ved randen af kærmoser; ofte taget på *Salix repens*, også ved planterødder. Larven angives at leve bl. a. i stænglerne af *Typha latifolia*, men lever hos os sikkert også i andre planter.

2. *N. scirpi* Fabr. Sortbrun, oversiden spredt, på vingedækkerne pletvis tættere, brungult behåret. 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange. Forskinnebenenes inderside næppe takket. Snuden lidt længere end hoved + pronotum, noget krummet. Pronotum lidt bredere end langt, med ret svagt rundede sider, tæt og kraftigt, noget sammenflydende punkteret, midtlinien glat. Scutellum temmelig tæt behåret. Vingedækkerne tydeligt punktstribede, mellemrummene fint kornede. Længde 5,5–6,5 mm.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). Angives at leve på *Scirpus*. I Frankrig er larven fundet i rodhalsen af *Carex paludosa*, forpupning sammesteds, udvikling om efteråret.

3. *N. acridulus* L. (fig. 116). Adskilt fra *scirpi* ved, at bagbrystets sider ikke er hvidt skælklædte, oversidens behåring tyndere, på scutellum meget sparsom, snuden kun ca. så lang som hoved + pronotum, ganske lidt svagere krummet, pronotums punktur næppe sammenflydende, vingedækkernes yderste stribemellemrum bagtil meget smallere og størrelsen ringere. Længde 4–4,5 mm.

Meget almindelig (J, Ø, B). På *Glyceria maxima*. Larven angives først at leve i plantens spinklere roddele, derefter at æde sig videre frem til den underjordiske stængeldel, hvor forpupning og udvikling finder sted om efteråret.

4. *N. aethiops* Fabr. Sort eller sortbrun, blank, næsten ubehåret, følehorn og ben rødbrune. Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, svagt krummet. Pronotum kun lidt

breder end langt, med rundede sider, lidet tæt, ret kraftigt punkteret. Vingedækkerne med kraftige punktstriber, mellemrummene fint punkterede. Længde 5–6 mm.

Fig. 116. *Notaris acridulus*. × 12.

Sjælden (J, Ø, B). Nørholm; Dyrehaven (det flade vandhul), Lyngby Åmose, Kollemose, Geelskov, Skovrøddam, Donse, Slangerup, Teglstrup hegn, Tisvilde; stranden n. f. Rønne (under tang). I moser på *Sparganium ramosum*, ofte i antal. Især maj–juni, sept.

7. *Thryógenes* Bedel.
(*Erirrhínus* auct.).

Adskiller sig fra *Notaris* foruden ved det i oversigten nævnte kendemærke, ved at øjnene næppe er højere end brede, snuden lysere, forbrystets forrand i midten næppe udrandet, men med tydelig randlinie, og pronotum uden tydelige øjelapper. Skinnebenene på ydersiden mod spidsen krummede (fig. 103, p. 171).

Hannen er kendelig ved, at snuden er lidt kortere og kraftigere, knapt så stærkt krummet, lidt mindre blank og lidt stærkere behåret (jfr. dog nedenfor om *scirrhosus*), og at følehornene er indleddede lidt nærmere snudens spids.

Arterne lever på fugtig bund. Imago overvintrer og tages bedst dels ved forårssigtning, dels ved ketsning for- og eftersommer. Larven lever i næringsplantens stængler, forpupning sammesteds, udvikling i aug.-sept.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne, bortset fra sømmen, beklædt med fine hår og lange, meget smalle skæl 3. *scirrhósus*.
Vingedækkerne overvejende beklædt med brede runde eller ovale skæl..... 2.
2. Hovedet, set fra siden, stærkt nedtrykt lige foran snudens rod og derfor her dannende en tydelig stump vinkel med snuden. Pronotum mindst så langt som bredt, næsten så bredt som vingedækkerne *fiórii*.
Hovedet, set fra siden, ikke eller kun meget lidt nedtrykt foran snudens rod og derfor ikke dannede nogen eller nogen udpræget vinkel med snuden..... 3.
3. 3. svøbeled længere end bredt, 6. led ikke tværbredt. Længde 4-5 mm 1. *festúcae*.
3. svøbeled ca. så langt som bredt, 6. led tværbredt. Længde 3-4 mm 2. *néreis*.

1. *T. festúcae* Hbst. Sortbrun, følehorn og ben brunrøde, fødderne og følehornenes spids dog mørkere; hvidgråt, på oversiden noget spættet skælklædt. 2. svøbeled ca. så langt som 1. Snuden hos ♂ rigeligt så lang som, hos ♀ noget længere end hoved + pronotum, noget krummet. Pronotum lidt bredere end lang, tæt punkteret. Vingedækkerne punktstribede. Længde 4–5 mm.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På fugtig bund, også ved strandkanter. På *Scirpus lacustris* og *maritimus*. Også på *Carex*, bl. a. *C. vesicaria*.

2. *T. néreis* Payk. Nærstående til *festucae*, men adskilt fra den ved ringere størrelse, kortere svøbeled, kortere snude, der hos ♂ er omtrent, hos ♀ rigeligt så lang som hoved + pronotum, og ved de forholdsvis lidt smallere vingedækker, hvis skæl gennemgående er lidt smallere. Længde 3–4 mm.

Almindelig (J, Ø, B). På *Helocharis palustris* og *Scirpus lacustris*.

[*T. fiórii* Zumpt. Meget nærstående til *néreis*, men adskilt fra den – såvel som fra de to andre arter – ved de i oversigten nævnte skelnemærker. Længde 3–4 mm.

Fundet bl. a. ved Hamburg. På *Scirpus palustris*.]

3. *T. scirrhósus* Gyll. (fig. 117). Adskilt fra de to første arter ved det i oversigten angivne skelnemærke samt ved, at oversiden virker betydeligt mørkere, fordi dens beklædning ikke så stærkt dækker kroppens brunsorte farve, at vingedækkerne er lidt kortere og bagtil lidt kortere tilspidsede og at hunnens snude i skulptur og tykkelse kun er lidet forskellig fra hannens og derfor er kraftigere, stærkere skulpteret og mindre blank end hos de to andre arters hunner. Vingedækkerne langs sømmen gråhvidt skælklædt, iøvrigt spættet gulbrunt beklædt. Snuden hos ♂ ca. så lang som, hos ♀ lidt længere end hoved + pronotum. Længde 3,3–4 mm.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). Levevis som *festucae*.

Fig. 117. *Thryogenes scirrhusus*. × 12.

8. *Grýpus* Germ.
(*Grypídius* auct.).

Adskilt fra de 2 foregående slægter ved de bredere vingedækker og det i profil stærkt hvælvede pronotum. Vingedækkerne, i hvert fald pletvis, skælklædte. Snuden slank, krummet, punkteret. Skinnebenene på ydersiden omtrent rette (fig. 118, p. 171).

Oversigt over arterne.

1. Oversiden med sort og hvid skæltegning. Længde 4,8–6 mm 1. *equiséti*.
- Oversiden med gråbrun, omtrent ensfarvet skælklædning. Længde 3,2–4 mm... 2. *brunneiróstris*.

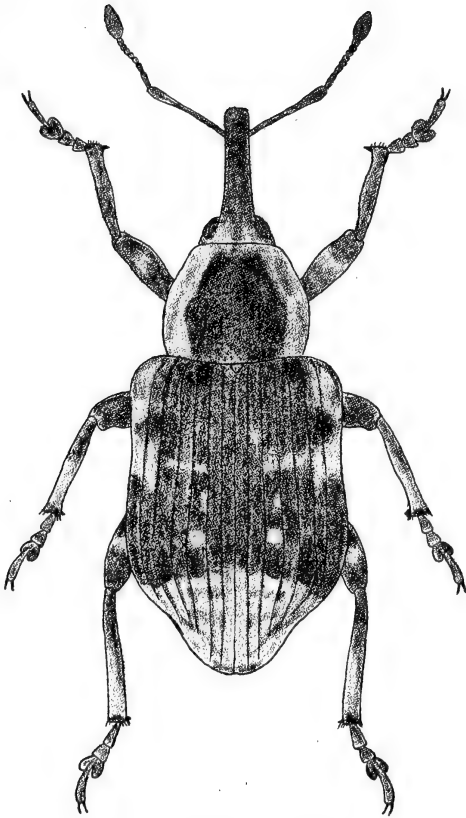

Fig. 118. *Grypus equiseti*. $\times 8$.

1. *G. equiseti* Fabr. (fig. 118). Sort, med sort eller brunsort, på brystet, pronotums sider, vingedækkernes sider og spids og enkelte pletter hvidgrå skælklædning. Pronotum bredere end langt, fortil betydeligt mere tilsmalnet end bagtil. Vingedækkerne med tydelige punktstriber, de afvekslende mellemrum lidt stærkere hvælvede og med enkelte sortskaledge knuder. Lårene med hvid skærling. Længde 4,8–6 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere, tykkere, kraftigere punkteret og mindre blank.

Almindelig (J, Ø, B). På fugtig bund. På *Equisetum*. Larver og pupper er i Frankrig fundet i rodhals og nederste stængeldel af *E. palustre* i aug., udvikling om efteråret, imago overvintrer i puppelejet og kommer først frem næste forår.

Formen *atriróstris* Fabr., der navnlig udmærker sig ved mørkebrun og grålig skælkledning uden skarp farvetegning, er næppe artsforskellig fra hovedformen. Den synes overalt at være meget sjælden og er bl. a. fundet i Sydnorge og Mark Brandenburg.

2. *G. brunneiróstris* Fabr. Adskilt fra *equiseti* ved de i oversigten anførte skelnemærker samt ved, at snude, følehorn og ben er rødbrune, lårene uden lys skærling, at pronotum kun er lidt stærkere tilsmalnet fortil end bagtil og dets sider stærkere rundede, og at vingedækkernes afvekslende mellemrum mangler tydelige knuder. Længde 3,2–4 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere og tættere punkteret.

Ret sjælden (J, Ø). Skanderborg sø, Brabrand sø, Borum bæk, Mols, Pindstrup, Rold skov, Hunetorp hede ved Rebild, Råbjerg mile; Odenseegnen (f. eks. Vosemose), Lolland-Falster, Møn, Syd- og Nordsjælland (f. eks. Kagsmose, Dyrehaven). På *Equisetum*, især vistnok *E. fluviatile* og *arvense*. Marts–juni, i antal $^{15}/_6$.

9. *Pseudostýphlus* Tourn.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede. 3. fodled dybt tvelappet, kløerne frie, utandede. Vingedækkerne med tydelige skuldre og opstående børster. Scutellum lille, men tydeligt.

1. *Ps. pilúmnus* Gyll. Sort eller rødbrun, snuden, følehorn og ben rødlig. Oversiden med store, runde, grå skæl, vingedækkernes søm og afvekslende mellemrum med lyse, opstående børster. Snuden kraftig, noget krummet, længdekølet. Pronotum noget bredere end langt. Vingedækkerne bredere end pronotum, med kraftige punktstriber. Længde 2,6–3 mm.

♂: Snuden ca. så lang som pronotum (hos ♀ lidt længere). Følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids.

Meget sjælden (J, Ø). Ribe; Avedøre, Frederiksholms teglværk, Sundbyvester og Tårnby dige på Amager (i antal dels ved roden af *Matricaria* (sept.–okt.), dels ved bankning af

denne plante (juni). Larven er i Tyskland fundet i juni–juli i den hule blomsterbund af *M. chamomilla*, sjældnere *M. inodora*, forpupning i jorden, udvikling i aug., imago forbliver i jorden til næste forår. I Frankrig er larven derimod iagttaget i roden nær rodhalsen om efteråret med overvintring og forpupning om foråret sammesteds, udvikling fra sidst i maj til midt i juni.

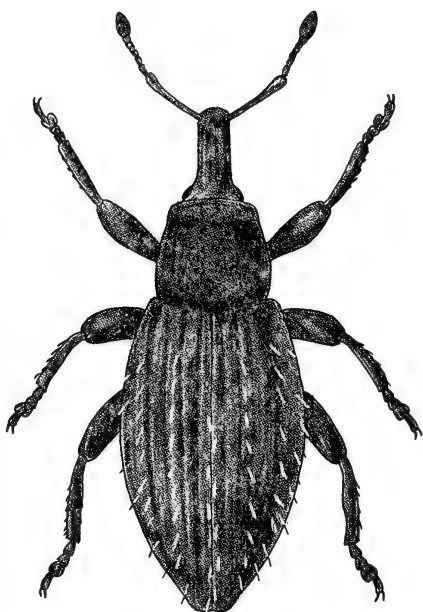

Fig. 119. *Orthochaetes setiger*. × 17.

10. *Orthochāetes* Germ.

Adskiller sig fra *Pseudostyphlus* ved, at svøben er 6-leddet, vingedækkernes skuldre rundede og scutellum ikke synligt.

1. *O. sétiger* Beck (fig. 119). Sortbrun eller rødbrun, vingedækkerne ofte med en mørk plet. Ben og følehorn, undtagen køllen, rødlig. Snuden meget kraftig, noget krummet, med 3 kraftige længdekøle. Vingedækkernes søm og de afvekslende, stærkere hvælvede stribemellemrum med op-

stående, lyse børster. Snuden ca. så lang som pronotum. Panden med et tværandtryk. Pronotum omtrent så langt som bredt. Vingedækkerne aflange, med kraftige punktstriber. Længde 2,2–3 mm.

Ingen tydelig ydre kønsforskel.

Sjælden (J, Ø). Tørning, Esbjerg Strandskov, Spangsbjerg, Langeskov, Nørholm skov, Horsens; Fruens Bøge, Fuglsang park, Høvblege, Haraldsted skov, Svenstrup ved Borup st., Sundbyvester på Amager, Ravneholm. Larven lever i *Hieracium pilosellum*, i en gangmine i rodhals og bladstilk og et lille stykke ud i bladet; forpupning i jorden; imago, der gnaver plantens blade, kommer frem i juli–aug. Larven minerer også i adskillige andre kurvblomstrede (f. eks. *Solidago*, *Aster*, *Taraxacum*, *Lactuca*, *Hypochoeris*, *Senecio* og *Centaurea*) samt i *Plantago*.

3. slægtsgruppe.

(*Ceuthorrhynchini*).

Følehornssvøben 6- eller 7-leddet. Forhofferne adskilte fra hinanden (hos *Amalus*, *Eubrychius* og *Litodactylus* kun ganske lidt), nærmede mere til forbrystets bagrand end til dets forrand. Øjnene oftest temmelig flade. Pygidium udækket (hos *Rhytidosoma* kun delvis). Klørerne frie, fligede eller (*Amalorrhynchus*, *Poophagus* og nogle af arterne i *Ceuthorrhynchus* og *Phytobius*) simple. Mellembrystets epimerer synlige fra oven. Baghofferne når ikke til bagbrystets episterner, metasternum mellem dem når til 1. bugled.

Oversigt over slægterne.

1. Pronotum set i profil stærkt nedfaldende fortil. Scutellum stort. Snuden, set forfra, tilsmalnet fra følehornenes indledning. Kroppen kugleformet, sortblå (fig. 143, p. 298). På *Viola*
19. *Orobítis* (p. 297).

- Pronotum ikke stærkt nedfaldende fortil. Scutellum lille. Snuden, set forfra, ikke eller ikke væsentligt tilsmalnet mod spidsen..... 2.
2. Vingedækkernes 8. sribemellemrum fortil ikke udvidet; sribemellemrummene med en række kraftige knuder. Følehornssvøben 6-leddet. Kroppen kort og bred, næsten kugleformet. Længde 1,8–2,1 mm (fig. 122, p. 219)
1. Rhytidosóma (p. 218).
- Vingedækkernes 8. sribemellemrum fortil ved skuldrene udvidet..... 3.
3. Snuden kort og tyk..... 4.
Snuden lang..... 7.
4. Følehornssvøben 7-leddet. På *Polygonum* og *Rumex*..... 14. Rhinóncus (p. 289).
Følehornssvøben 6-leddet 5.
5. Føddernes kloled ikke nær så langt som de øvrige led tilsammen. Især på *Polygonum*
13. Phytóbius (p. 284).
- Føddernes kloled omtrent så langt som de øvrige led tilsammen. Benene lange og slanke. Kløerne simple. Følehornene indleddede i eller omtrent i snudens midte. På *Myriophyllum* 6.
6. 3. fodled ikke tvelappet. Skinneben og fødder med lange svømmehår 11. Eubrýchius (p. 282).
3. fodled tvelappet. Skinneben og fødder uden lange hår 12. Litodáctylus (p. 283).
7. Følehornssvøben 7-leddet 8.
Følehornssvøben 6-leddet 15.
8. Pronotums forrand simpel. Kløerne simple. Kroppen tæt hvidt skælklædt med mørk tegning (fig. 142). På korsblomstrede 18. Poóphagus (p. 296).
Pronotums forrand med en fin liste langs over- og undersiden (set forfra, jfr. fig. 120) 9.
9. Snudefuren dybt fortsat hen over mellembrystet 10.
Snudefuren ikke fortsat dybt hen over mellembrystet..... 14.

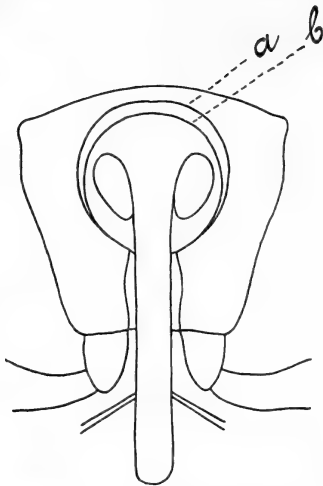

Fig. 120. *Ceuthorrhynchus pollinarius*. Hoved og pronotum set forfra. a og b: pronotums to randlister.

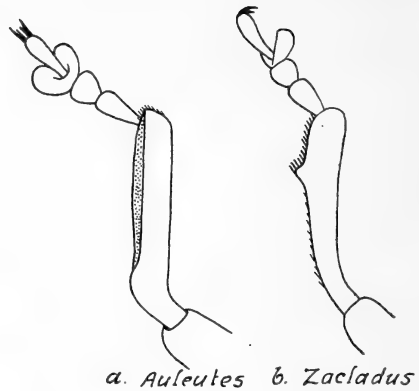

Fig. 121. *Auleutes* og *Zacladus*.
Venstre forben.

10. Forskinnebenene fladtrykte, på ydersiden med en tydelig, lang fodfure (fig. 121, a). På *Chamaenerium*..... 3. *Auleutes* (p. 223).
Forskinnebenene simple..... 11.
11. Vingedækkernes sribemellemrum alle med en række tydelige knuder. Skinnebenene på ydersiden noget over spidsen med en kraftig tand (fig. 121, b). På *Geranium*.... 4. *Zacladus* (p. 224).
Vingedækkernes sribemellemrum uden tydelige knuder. Skinnebenene uden kraftig tand på ydersiden 12.
12. Vingedækkernes grundfarve rød eller brunrød. Snudefuren fortsat på bagbrystet. Lårene i det højeste med yderst svag tand. Pronotums forrand næppe opadbøjet. På eg og birk
2. *Coeliodes* (p. 219).
- Vingedækkernes grundfarve sort. Snudefuren ikke fortsat på bagbrystet. Lår med ret kraftig tand. Pronotums forrand tydeligt opadbøjet 13.

13. Vingedækkerne bag scutellum med en fløjlsort eller -sortbrun skælplet, uden hvid skælplet midt på siderne (fig. 125). På *Papaver* 5. *Stenócarus* (p. 225).
Vingedækkerne uden sådan plet bag scutellum, midt på siderne med en hvid skælplet (fig. 126).
På *Urtica* 6. *Cidnorrhínus* (p. 227).
14. Vingedækkernes sribemellemrum alle med en række tydelige knuder, der hver bærer et opstående hvidt børsteskel. Snude, følehorn og ben røde. Længde 1,5–1,8 mm. På *Erica* og *Calluna* 8. *Micrélus* (p. 229).
Vingedækkernes sribemellemrum, bortset fra de yderste og fra spidspartiet, ikke med tydelige knuder. Farven anderledes
10. *Ceuthorrhýnchus* (p. 232).
15. Pronotums forrand med en fin liste langs over- og undersiden (fig. 120) 16.
Pronotums forrand simpel 18.
16. Snudefuren fortsat dybt hen over mellembrystet. Længde 1,8–2,2 mm. På *Lamium*
7. *Coeliástes* (p. 228).
Snudefuren ikke fortsat dybt hen over mellembrystet 17.
17. Vingedækkernes sribemellemrum hvert med en række opstående børsteskel. Lårene tandede, kløerne fligede ... 9. *Ceuthorrhynchídius* (p. 231).
Vingedækkerne uden opstående børster
10. *Ceuthorrhýnchus* underslægt *Calósirus* (p. 235).
18. Kløerne simple. Lårene utandede. På korsblomstrede 16. *Amalorrhýnchus* (p. 294).
Kløerne fligede 19.
19. Lårene utandede. Vingedækkerne med en hvid scutellarplet. Længde 1,5–1,8 mm. På *Polygonum* (og *Rumex*) 15. *Ámalus* (p. 293).
Lårene fint tandede. Vingedækkerne tæt hvidt skælklædte, med et sort tværbånd omtrent i midten (fig. 141). Længde 3–4 mm. På *Lysimachia* 17. *Tapinótus* (p. 295).

1. *Rhytidosóma* Steph.

Følehornssvøben 6-leddet. Pronotums forrand simpel. Forbrystets forrand i midten med en dyb indskæring. Snudefuren fortsat på mellembrystet. Snuden ret lang, kraftig. Vingedækkernes 8. sribemellemrum ikke udvidet fortil. Pygidium delvis udækket. Kløerne fligede.

Oversigt over arterne.

1. Skinnebenene kraftige, sorte 2. *glóbulus*.
Skinnebenene slankere, rødlig 1. *fállax*.

1. *R. fállax* Otto. Sort, skinneben, fødder og følehornenes rod lysere. Undersiden spredt, hvidt skælklædt, tættest på brystets sider; vingedækkerne med en svag, hvid skæplet på sømmen bag scutellum, oversiden iøvrigt kun yderst fint og spredt behåret. Lårene fint, forlåsene yderst fint tandede. Snuden krummet, ca. så lang som pronotum. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt, kraftigt, ret tæt punkteret, uden sideknuder, med ganske svagt antydet midtfure, forranden ikke opadbøjet. Vingedækkerne korte, bredere end tilsammen lange, næsten kugleformede; striberne grove, mellemrummene stærkt hvælvede, næppe bredere end striberne. Længde 1,8–2,1 mm.

♂: Følehornene indleddede noget (hos ♀ lidt) foran snudens midte. Skinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Udbredt, men sjælden (J, Ø). Draved skov, Jørgensgård skov, Haderslevengen, Grejsdalen, Rye, Moesgård skov; Fåborg, Lindeskov ved Nykøbing F., Sundby Storskov, Tromnæs, Tureby, Dyrehaven og flere andre steder i Nordsjælland. Arten er undertiden fundet ved sigtning af løv fra gamle stubbe (antageligt overvintrende), men hyppigst taget ved ketsning på halvskygget bund i løvskove. For- og eftersommer. I Polen er arten fundet i antal i maj på *Oxalis acetosella*.

2. *R. glóbulus* Hbst. (fig. 122). Nærstående til *fallax*, men adskilt fra den ved det i oversigten nævnte kendemærke samt ved, at fødder og følehorn er mørkere, at forlåsene er lidt

tydeligere tandede, at vingedækkerne er lidt kortere og hårene på sribemellemrummene lysere og lidt bredere, samt ved hannens bagskinneben. Længde 1,8–2 mm.

♂: Som hos *fallax*. Endvidere har bagskinnebenene indvendig, lige ovenover spidsen en kraftig, vinkelformet udvidelse.

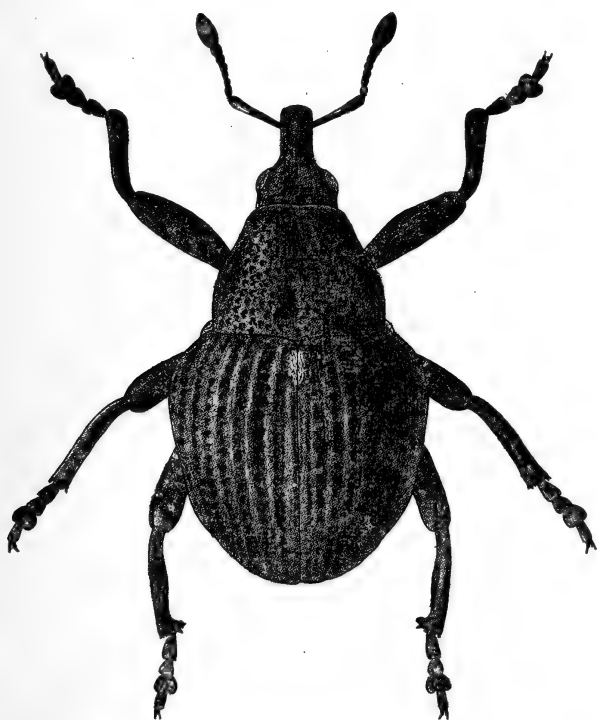

Fig. 122. *Rhytidiosoma globulus* ♂. × 22.

Sjælden (J, Ø). Draved skov, Hald (i antal på *Populus tremula*); Maltrup skov, Krenkerup. På poppel, især på rodskud, i antal $\frac{25}{5}$, $\frac{5}{6}$ og $\frac{6}{7}$.

2. *Coeliódes* Schönh.

Følehornssvøben 7-leddet. Snuden lang og slank, som regel ca. (♂) eller rigeligt (♀) så lang som hoved + pronotum, følehornene indleddede omtrent i dens

midte. Pronotums forrand næppe opadbøjet, med en fin liste langs over- og undersiden (som fig. 120), på siden med mere eller mindre tydelige øjelapper. Forbrystets forrand med en dyb indskæring i midten. Snudefuren fortsat dybt hen over mellembrystet og videre på bagbrystet. Vingedækkerne rødlig eller brunrøde, korte og brede, 8. sribemellemrum fortil udvidet ved skuldrene. Kløerne fligede.

Hos hannen er 1., 2. og sidste bugled indtrykt, noget forskelligt hos de forskellige arter.

Oversigt over arterne.

1. Pronotum med sideknuder. Ensfarvet rød 1. *cinctus*.
Pronotum uden sideknuder. Snuden som regel helt eller (*ruber*) delvis mørk..... 2.
2. Vingedækkerne med flade eller ret flade sribemellemrum og lyse tværbånd 3.
Vingedækkerne med hvælvede sribemellemrum, uden lyse tværbånd 4.
3. Lårene med et lille hårknippe. Snuden rødlig mod spidsen. Længde 2,5–3 mm..... 2. *rúber*.
Lårene simple. Snuden sort. Længde 2–2,5 mm
3. *quércus*.
4. De hvide børster på vingedækkernes sribemellemrum smalle, bredest ved spidsen, helt eller aldeles overvejende stående i en enkelt række. Længde 1,5–2,5 mm 4. *rubicúndus*.
De hvide børster på vingedækkernes sribemellemrum på et stykke bag midten dannende 2 eller 3 rækker og iblandede flere eller færre meget bredere, mod spidsen tilsmalnedede, skælagtige børster. Længde 2,3–2,8 mm 5. *nigritársis*.

1. *C. cinctus* Geoffr. (*erythroleucus* Gmel.). Rød, undersiden hvidt, fortil gult skælkædt; pronotum spredt, gult behåret, vingedækkerne med 3 hvide eller hvidgule tværbånd.

Lårene utandede eller med yderst svag, næppe synlig antydning af tand. Pronotum bredere end langt, tæt punkteret, med tydelige, små sideknuder og fortil i midten med en grube, der er tydeligere end hos de følgende arter. Vingedækkernes stribemellemrum bredere end punktstriberne. Længde 2,5–2,8 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en stump udvidelse.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På eg. Larven lever af egens hunblomster.

2. *C. rúber* Marsh. Brun, pronotum langs midten og vingedækkernes skuldre samt delvis følehorn og ben ofte mørkere. Undersiden hvidt og gult skæklædt. Pronotum langs siderne og midten og 3 tværbånd på vingedækkerne hvidt eller gult skæklædte. Pronotum bredere end langt, tæt punkteret. Vingedækkernes stribemellemrum meget bredere end punktstriberne. Længde 2,5–3 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På eg.

(Det i 1. udgave som *trifasciatus* Bach opførte eks. har vist sig at være *ruber*.)

3. *C. quércus* Fabr. (*drýados* Gmel.) (fig. 123). Rødbrun, følehornskøllen, baglårenes rod og vingedækkernes søm mørkere; undersiden ret tæt, hvidt skæklædt. Pronotum langs siderne og midten hvidt skæklædt, vingedækkerne med 3 hvide tværbånd. Snuden sort. Pronotum omtrent som hos *ruber*. Vingedækkernes stribemellemrum bredere end punktstriberne. Længde 2–2,5 mm.

♂: Som hos *ruber*.

Almindelig (J, Ø). På eg.

4. *C. rubicúndus* Hbst. Hoved og pronotum sorte, vingedækkerne, følehorn og ben røde, følehornene mørkere mod

spidsen, pronotum undertiden brunrødt. Undersiden ret tæt, hvidt skæklædt, pronotum spredt, hvidt skæklædt, vingedækkernes søm med hvid skæplet bag scutellum, stribemellemrummene med rækker af hvide og mørkere bør-

Fig. 123. *Coeliodes quercus*. $\times 20$.

ster. Pronotum bredere end langt, tæt punkteret. Længde 1,5–2,5 mm.

♂: Som hos *ruber*.

Almindelig (J, Ø). På birk. Larven lever af birkens hunblomster.

5. *C. nigritärsis* Hartm. Yderst nærstående til *rubicundus* (og af nogle kun anset for en varietet af den), men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte karakterer. Endvidere er vingedækkernes stribemellemrum lidt mindre stærkt hvælvede,

deres fine, ikke hvide børster mørkere (især når dyret ses forfra) og fødderne oftest brune eller sortbrune. Længde 2,3–2,8 mm.

♂: Som *rubicundus*.

Hidtil kun fundet i Silkeborgegnen (Julso, Lysbro) og i Asserbo plantage, men antageligt sammenblandet med *rubicundus*. På birk, juli. I Polen er arten taget i antal på *Betula pubescens* i eller i nærheden af tørvemoser, medens *rubicundus* overvejende fandtes på *B. pendula*.

3. *Auleutes* Dietz. (*Cnemogónus* auct.).

Nærstående til *Coeliodes*, men adskilt fra den og de andre nærstående slægter ved, at forskinnebenene er fladtrykte, på ydersiden forsynede med en tydelig, lang fodfure (fig. 121, a). Lårene utandede, med tydelige skinnebenschår på undersiden, skinnebenene stærkt krummede ved roden, de mellemste og bageste udvendigt ovenfor spidsen svagt udrandede og langt behårede, klørerne fligede.

1. *A. epilópii* Payk. (fig. 124). Sort, følehornene og føddernes spidser gulbrune. Undersiden spredt hvidt skælklædt, oversiden med hvide skæl, der på vingedækkerne danner en korsformet scutellarplet og forskellige udviskede pletter. Pronotum kraftigt punkteret, med små, spidse sideknuder, forranden svagt opadbøjet, i midten svagt udrandet. Vingedækkernes punktstriber kraftige, mellemrummene kun lidt bredere. Pygidium kraftigt punkteret. Længde 2,5–2,8 mm.

♂: Følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ i) snudens midte, denne hvidt behåret (hos ♀ næsten nøgen). Skinnebenenes spids indvendig med en torn.

Arten blev omkring 1920 opdaget hos os i Gribskov. Den har siden da bredt sig stærkt og er nu fundet mange steder (J, Ø). På *Chamaenerium angustifolium*, ofte i antal. Især maj–aug., talrigst i aug. Larven danner stængelgaller; forpupning i jorden.

Fig. 124. *Auleutes epilobii*. $\times 13$.

4. *Zacládus* Reitt.

Nærstående til *Coeliodes*, men adskilt fra denne slægt ved, at vingedækkernes grundfarve er sort, at snudefuren ikke er fortsat på bagbrystet, at vingedækkernes stribemellemrum alle har en række tydelige knuder, og at skinnebenenes yderside noget ovenover spidsen har en kraftig tand (fig. 121, b).

1. *Z. affinis* Payk. Blankt sort, undersiden temmelig tæt, hvidt skælklædt, vingedækkernes stribemellemrum med en række fine, sorte, lidt opstående hår på knuderne. Lår med yderst svagt antydet tand. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med rundede sider og svagt opadbøjet forrand, tæt og

fint, langs forranden groft og uregelmæssigt punkteret, med ganske svage sideknuder og uden midtfure. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2,5–3 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) pronotum, foran følehornindledningen tydeligt lyst behåret og ret kraftigt punkteret (hos ♀ nøgen og fint punkteret). Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille, på bagskinnebenene meget lille og utydelig, torn (hos ♀ har kun mellemskinnebenene en lille torn).

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På *Geranium*-arter. Især maj–juli. Larven antageligt i frugterne.

5. *Stenócarus* Thoms.

Nærstående til *Coeliodes*, men adskilt fra denne slægt ved, at vingedækkernes grundfarve er sort, at snudefuren ikke er fortsat på bagbrystet, at pronotums forrand er tydeligt opadbøjet, og at lårene er ret kraftigt tandede. Snudefuren er på hver side foran mellemhofterne begrænset af en kraftig, opstående plade.

Arterne træffes især på sand- eller grusbund ved roden af *Papaver*.

Oversigt over arterne.

1. Panden uden længdeindtryk mellem øjnene. Når dyret ses fra oven, rækker pronotums sideknuder ikke nær helt ud til dets sider. Længde 2,7–3,2 mm 1. *fuliginósus*.
- Panden mellem øjnene med et længdeindtryk. Når dyret ses fra oven, rækker pronotums sidefurer næsten helt ud til dets sider. Længde 3–3,5 mm
2. *cárdui*.

1. *St. fuliginósus* Marsh. (fig. 125). Sort, fødder og ofte delvis følehornene rødlig. Undersiden tæt gulligt og gråt skælklædt, oversiden med brunsort skælklædning og ganske en-

kelte, meget større, hvide skæl. Vingedækkernes søm ved scutellum med en hvid eller gullig plet, bag denne med en stor, sort fløjlsplet og ved spidsen med en hvid plet. Snuden ca. så lang som pronotum, følehornene indleddede lidt foran midten. Pronotum rigeligt $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, tæt

Fig. 125. *Stenocarus fuliginosus*. $\times 15$.

punkteret, med bred, dyb, i midten afbrudt midtfure, kraftige, spidse sideknuder og mellem disse og forranden på hver side med en stor grube. Vingedækkernes punktstriber kraftige, med en række brune skæl, mellemrummene meget bredere end striberne, bagtil med tydelige knuder. Længde 2,7–3,2 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en meget lille, lidet tydelig torn. Sidste bugled i midten med en dyb grube (hos ♀ uden grube).

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). I antal $2\frac{4}{6}$ og $\frac{4}{7}$. Larven angives at leve først i en gang- eller pletmine, senere i roden af *Papaver*; forpupning i jorden. Arten er i udlandet optrådt som skadedyr på *P. somniferum*.

2. *St. cárdui* Hbst. Meget nærstående til *fuliginosus*, men adskilt fra den, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker, ved at oversidens skælklædning gennemgående er noget lysere, pronotums midtfure og 2 sidegruber lidt kraftigere, vingedækkernes knuder bagtil lidt stærkere og størrelsen lidt betydeligere. Endvidere har pronotums sider lige bag forranden en lille, vinklet indbugtning, der næsten mangler hos *fuliginosus*. Længde 3–3,5 mm.

♂ og ♀: Som hos *fuliginosus*, dog har sidste bugled hos ♀ en svag grube.

Sjælden (J, Ø, B). Rye, Silkeborg; Odense, Roden skov, Falster, Høje Møn, Geelskov, Ørholm, Nivå. I antal $\frac{4}{7}$. Larven angives at leve i den nederste stængeldel af *Papaver*; forpupning i jorden.

6. *Cidnorrhinus* Thoms.

Nærstående til *Coeliodes*, men adskilt fra denne slægt ved de samme skelnemærker som anført for *Stenocarus* og fra *Stenocarus* ved helt afvigende skælklædning og ved mangel af snudefurens plader foran mellemhofferne.

1. *C. quádrimaculátus* L. (fig. 126). Sort, skinneben, fødder og følehornene, undtagen køllen, brunlige. Undersiden tæt, hvidt skælklædt. Oversiden med brune og hvide skæl, der på vingedækkerne bl. a. danner en hvid plet omtrent i midten på hver side og en hvid plet bagtil på sømmen. Lårene tandede. Pronotum omtrent $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med noget opadbøjet forrand, med tydelige, noget stumpede sideknuder og for- og bagtil antydnet midtfure. Vingedækkernes punktstriber kraftige, med en række ret brede hvide skæl, mellemrummene kun lidt bredere end striberne, uregelmæssigt rynkede, bagtil med meget fine knuder. Længde 2,2–2,8 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ noget længere end) pronotum, følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ ca. i) midten. Sidste bugled i midten med en stor, flad grube. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Fig. 126. *Cidnorrhinus quadrimaculatus*. × 18.

Meget almindelig (J, Ø, B). På *Urtica*. Larven lever i roden; undertiden går dens gange op i den nederste stængel-
del; forpupning i jorden i juni; udvikling i juli.

7. *Coeliastes* Weise.

Adskilt fra de 5 foregående, iøvrigt nærstående slægter ved 6-leddet følehornssvøbe. Snudefuren dyb, fortsat hen over mellembrystet og noget ind på bagbrystet. Lårene med fin tand, klørerne fligede.

1. *C. lámii* Fabr. Sort, skinneben og fødder samt følehornenes rod rødbrune. Oversiden pletvis beklædt med hvide skæl, bl. a. en lang scutellarplet på vingedækkerne. Snuden hos ♂ lidt kortere end, hos ♀ ca. så lang som hoved + pronotum. Pronotum omtrent $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med svagt opadbøjet forrand, tæt og kraftigt punkteret, med tydelige sideknuder og svagt antydet midtfure. Vingedækkerne med kraftige punktstriber, mellemrummene kun lidt bredere end striberne, fint tværrynkede. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Følehornene indleddede foran (hos ♀ omtrent i) snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Meget sjælden (J). Kun fundet i Sydjylland: Als (et ældre fund), Eggebæk ved Tinglev, Løgumkloster og Ribe (n. f. byen), alle tre steder i antal på *Lamium album* ⁸⁻²⁵/₆ 1956–57. Larven i stænglerne; forpupning i jorden. I udlandet er arten undtagelsesvis fundet også på *L. purpureum* og *Galeopsis tetrahit*.

8. *Micrélus* Thoms.

Adskilt fra de foregående slægter ved, at snudefuren ikke er fortsat dybt henover mellembrystet, og derved nærbeslægtet med de to følgende slægter, fra hvilke *Micrelus* afviger ved, at vingedækkernes stribemellemrum alle har en række tydelige knuder, fra *Ceuthorrhynchidius* yderligere ved 7-leddet følehornsvøbe. Iøvrigt let kendelig ved den ringe størrelse i forbindelse med snudens, følehornenes og benenes røde farve. Lårene utandede, klørerne fligede. Øjnene hvælvede.

1. *M. éricae* Gyll. (fig. 127). Sort, snuden, følehorn og ben røde. Undersiden ret tæt, hvidt og gult skælkædt, oversiden pletvis med et pulver- eller filtagtigt, grågult skællag. Vingedækkerne med hvid skælplet på sømmen, deres stribemellemrum med en række opstående, hvide børster på knuderne. Snuden slank, temmelig svagt krummet. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$

gang bredere end langt, med noget rundede sider og næppe opadbøjet forrand, tæt og kraftigt punkteret, med spidse sideknuder, uden tydelig midtfure. Vingedækkerne korte, striberne kraftige, mellemrummene hvælvede, næppe bredere end striberne. Længde 1,5–1,8 mm.

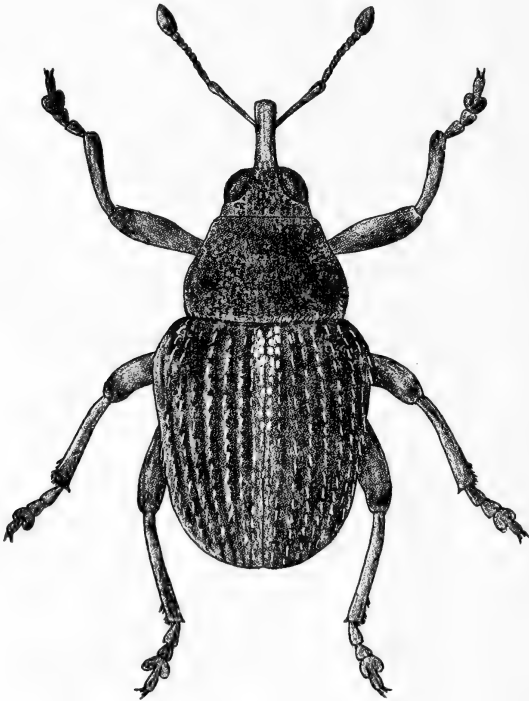

Fig. 127. *Micrelus ericae*. $\times 26$.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ noget længere end) hoved + pronotum, følehornene indleddede omtrent i (hos ♀ noget bag) midten. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Almindelig (J, Ø, B). På *Calluna vulgaris* og *Erica tetralix*. Larver er fundet $^{14}/_7$ i blomster af *Erica*, én larve i hver blomst; forpupning i jorden; udvikling $^{24}/_8$; larver er endvidere fundet $^{24}/_8$ i blomster af *Erica* og *Calluna*.

9. *Ceuthorrhynchidius* Duval.

Nærstående til *Ceuthorrhynchus*, men adskilt fra denne slægt – bortset fra underslægten *Calosirus* – ved 6-leddet følehornssvøbe og fra *Calosirus* ved vingedækkernes rækker af opstående børsteskael. Lårene fint tandede, kløerne fligede.

Oversigt over arterne.

1. Panden mellem øjnene og vingedækkerne pletvis med store brede, ovale, hvide skael. Vingedækkerne bagtil med ret fine knuder.... 2. barnevilliei. Panden mellem øjnene og vingedækkerne uden sådanne skael. Vingedækkerne bagtil med meget kraftige knuder..... 1. troglódytes.

1. *C. troglódytes* Fabr. Brunlig, snuden oftest mørkere. Undersiden temmelig tæt, hvidt skaelklædt, oversiden pletvis med et pulver- eller filtagtig, brungult skaellag. Pronotum langs midten og hver side med en række gullige eller sjældnere hvide skael; oversiden iøvrigt med opstående børster, der på vingedækkerne er hvide. Snuden hos ♂ knebent, hos ♀ rigeligt så lang som hoved + pronotum, noget krummet, fra roden til langt over midten kraftigt punkteret og med skarpe længdekøle. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt, med kun ganske svagt rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt og kraftigt punkteret, uden sideknuder, med svagt antydet midtfure. Vingedækkernes striber kraftige, mellemrummene noget bredere end striberne, hvælvede, blanke, bagtil med tydelige knuder. Længde 2,3–2,8 mm.

♂: Følehornene indleddede langt foran (hos ♀ lidt foran) snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en ret kraftig, forskinnebenenes med en meget fin torn.

Almindelig (J, Ø, B). På *Plantago lanceolata*. Især juni-sept. Larven i den nederste stængeldel; forpupning i jorden.

2. *C. barnevilliei* Gren. Nærstående til *troglogytes*, men adskilt fra den ved de i oversigten anførte kendemærker. End-

videre er skællene i pronotums 3 længdelinier og på undersiden mere hvide, bredere, mere ovale og ikke som hos *troglo-dytes* tilspidsede fortil. Vingedækkernes hvide skæltegning består dels af et bøjet tværbånd begyndende ved roden af 2. sribemellemrum, fortsat skråt bagud til midten og derfra skråt fremetter mod skuldrene, dels af forskellige pletter i bageste halvdel; tegningen virker ofte svagt skakbrætartig. Længde 2,3–2,8 mm.

♂: Som hos *troglo-dytes*.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På *Achillea millefolium*, måske også undertiden på *Tanacetum*, *Chrysanthemum* og *Anthemis*. Især Især juni–sept.

10. *Ceuthorrhynchus* Germ.

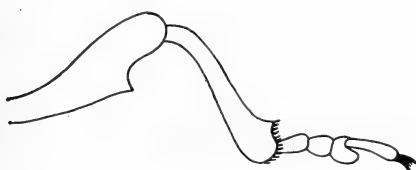
Forbrystets forrand med et dybt indsnit i midten (fig. 83, p. 133). Snudefuren ikke fortsat på mellembrystet. Pronotums forrand med en fin liste langs over- og undersiden (fig. 120, p. 216). Snuden lang og slank. Vingedækkerne korte, 8. sribemellemrum fortil udvidet ved skulderen. Pygidium udækket. Følehornssvøben 6- eller 7-leddet. Lårene tandede eller simple, kløerne fligede eller simple.

Hannen er ofte kendelig ved, at snuden er lidt kortere, følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids, mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig forsynet med en lille torn og sidste bugled indtrykt i midten.

Arterne lever på urteagtige planter, især planter hørende til korsblomstrede, rubladede, skærmblostmstrede, læbeblomstrede og kurvblomstrede, men ikke (som *Apion*) syrefamilien og ærteblomstrede. Larverne lever især i foderplantens stængel, rod eller frugt og forpupper sig oftest i jorden. De klækkes hyppigst i juli–aug. og træffes bedst fremme på planterne om eftersommeren og, efter overvintring, i maj–juni.

Oversigt over artsgrupperne.

1. Følehornssvøben 6-leddet. Længde 1–2,2 mm.
Vingedækkerne ikke metalfarvede. På kors-
blomstrede, skærplanter eller *Fumaria* 1. gruppe (p. 235).
- Følehornssvøben 7-leddet 2.

Fig. 128. *Ceuthorrhynchus viduatus*. Venstre forben.Fig. 129. *Ceuthorrhynchus crucifer*. Venstre forben.

2. Skinnebenene på ydersiden lidt over spidsen med en tydeligt fremstående tand, derfra til spidsen børsteklædte (fig. 128). Lårene med simpel tand, klørerne fligede. Vingedækkerne uden tydelige knuder bagtil. På læbeblomstrede 2. gruppe (p. 243).
Skinnebenenes yderside lidt over spidsen uden sådan tand, i det højeste lidt stumpvinklet formet (*crucifer*), men forlårenes tand da med vinkelformet fremtrædende forrand (fig. 129)..... 3.
3. Vingedækkerne metalblå, -sortblå eller -grønne, bortset fra scutellarpartiet uden lys skæl- eller hårtægning. Længde 1–3 mm. På korsblomstrede..... 11. gruppe (p. 275).
Vingedækkerne ikke metalblå, -sortblå eller -grønne 4.
4. Alle lår utandede. Længde 1,5–3 mm. På korsblomstrede 9. gruppe (p. 267).

- I hvert fald mellem- og baglårerne tandede (hos *moelleri* dog meget utydeligt) 5.
5. Vingedækkerne med opstående behåring. Pronotums forrand opadbøjet. Kløerne fligede. Længde 2,5–3,2 mm. På korsblomstrede.. 10. gruppe (p. 274).
Vingedækkerne uden opstående behåring, undtagelsesvis (*angulosus*) med yderst kort, opstående behåring, men pronotums forrand da næppe opadbøjet..... 6.
6. Vingedækkernes sribemellemrum beklædt med ensfarvede, tynde eller dog kun meget smalt skælformede hår. Lårtanden lille, kløerne fligede. Længde 1,5–3 mm. På korsblomstrede 8. gruppe (p. 263).
Vingedækkernes sribemellemrum i hvert fald pletvis beklædte med egentlige, bredere skæl, der på vingedækkerne danner en hvid tegning 7.
7. Vingedækkernes yderste sribemellemrum med meget kraftige knuder i hele deres udstrækning. Lårene med stor tand, kløerne fligede. Længde 3,3–5 mm. På *Urtica* eller på rubladede
3. gruppe (p. 244).
Vingedækkernes yderste sribemellemrum i det højeste bagtil med meget kraftige knuder.... 8.
8. Kløerne simple. Lårene med stor tand. På *Carduus* og *Cirsium*..... 5. gruppe (p. 250).
Kløerne fligede 9.
9. Alle lår med stor tand. På rubladete 4. gruppe (p. 246).
Forlårenes tand lille. På kurvblomstrede eller på læbeblomstrede 10.
10. Vingedækkerne, bortset fra en hvid sømplet og en plet på de yderste sribemellemrum, i det højeste med yderst spredte, enkeltvis siddende skæl (hos *fennicus* med svagt spættet, lys behåring) og uden opstående hår. Kroppen bred og kraftig, pronotum stærkt tværbredt, kun lidt smallere end vingedækkerne, med stærkt rundede sider (fig. 136). På kurvblomstrede.... 7. gruppe (p. 259).

Vingedækkerne, bortset fra sømpletten, pletvis lyst skælkledte eller (*angulosus*) med yderst korte opstående hår. På kurvblomstrede eller på læbeblomstrede 6. gruppe (p. 251).

1. artsgruppe.

(*Calósirus* Thoms.).

Følehornssvøben 6-leddet.

Hos ♂ er snuden lidt kortere end hos ♀, følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids, sidste bugled indtrykt i midten og (bortset fra *hampei*) mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig forsynet med en lille torn.

På korsblomstrede, skærmpflanter eller *Fumaria*.

Oversigt over arterne.

1. Lårene tandede	2.
Lårene simple	5.
2. Klørerne simple. Vingedækkerne med rødligt spidsparti. Fødderne rødlige	3.
Klørerne fligede. Vingedækkernes spidsparti ikke rødt	4.
3. Vingedækkernes sribemellemrum yderst kort og spredt, næppe synligt behårede.....	1. terminátus.
Vingedækkernes sribemellemrum længere og tættere, meget tydeligt behårede	apicális.
4. Følehornskøllen kun lidt kortere end svøben, bredest omtrent i midten (omtrent som fig. 130, b)	2. quercícola.
Følehornskøllen i det højeste halvt så lang som svøben, bredest langt bag midten	
	7. artsgruppe (p. 259).
5. Klørerne fligede	hámpei.
Klørerne simple	6.
6. Følehornskøllen kun lidt kortere end svøben (fig. 130, b)	3. nigrínus.

- Følehornskøllen i det højeste halvt så lang som svøben (fig. 130, a) 7.
7. Vingedækkerne spredt beklædte med fine, smalle hår, uden skæl, rækkepunkterede, punkterne ikke stående i nogen tydelig, fordybet stribe. Kroppen brun, benene rødlig. Lille, 1–1,6 mm 7 a.
- Vingedækkerne på sømmen med skæl eller brede hår (eller i modsat fald lår og skinneben sorte). Vingedækkerne stribede, striberne punkterede. Større, 1,3–2,5 mm 8.

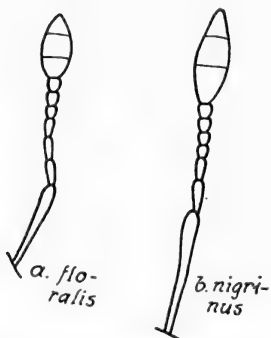

Fig. 130. *Ceuthorrhynchus*.
Følehorn.

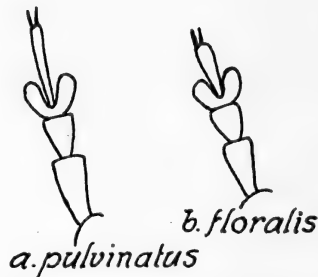

Fig. 131. *Ceuthorrhynchus*.
Venstre forfod.

- 7 a. Snuden svagt tilsmalnet bagud mod roden, sjældent parallelsidet, fint længderidset til kort bag spidsen. Følehornsskaftet tydeligt over dobbelt så langt som snudens bredde bagtil, først fortykket i den yderste fjerdedel. Pronotum som regel mørkere end vingedækkerne.. 7. *pumilio*.
- Snuden som regel bredere ved roden end ved spidsen, sjældent parallelsidet, fra følehornsskaftet til spidsen glat og blank, kun med enkelte punkter. Følehornsskaftet kun ca. eller rigeligt dobbelt så langt som snudens bredde bagtil, det fortykkede spidsparti lidt længere. Pronotum og vingedækkerne som regel omtrent ensfarvede, brune eller brunsorte.. 7 a. *posthumus*.

8. Pronotums forrand rødlig. Lår brunlige, skinneben og fødder rødlig. Snuden mod spidsen rødlig (♂) eller brunlig (♀). Pronotum ca. $\frac{2}{5}$ bredere end langt, sideknuderne svage 5. pyrrhorhynchus.
Pronotums forrand ikke rødlig. Lår og skinneben sorte eller brunsorte. Snuden, ialtfald bortset fra den alleryderste spids, sort. Pronotum mindst ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt..... 9.
9. Kloleddet så langt som 2. + 3. fodled (fig. 131, a).
Pronotums sideknuder meget svage og utydelige
6. pulvinatus.
Kloleddet tydeligt kortere end 2. + 3. fodled (fig. 131, b). Pronotums sideknuder tydelige..... 10.
10. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, sideknuderne simple. Vingedækkernes behåring bestående af meget smalle hår..... 4. florális.
Pronotum ca. $\frac{3}{5}$ bredere end langt, sideknuderne formede som en lang tværkam. Vingedækkernes behåring bestående af ret brede skælformede, bagud ofte lidt udvidede, afstudsede hår rhenanus.

1. *C. terminatus* Hbst. Sort, vingedækkernes spidsparti og pronotums forrand samt fødderne og helt eller delvis skinnebenene rødlig. Undersiden tæt, hvidt skælkledt. Pronotum langs midten og en plet på vingedækkernes søm bag scutellum hvidt skælkledt, oversiden iøvrigt kun yderst spredt og fint behåret. Snuden kraftigt punkteret, med ret tydelige længdekøle. Pronotum rigeligt $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med svagt rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt og kraftigt punkteret, med små, men tydelige sideknuder og i hvert fald bagtil med antydet midtfure. Vingedækkerne med kraftige, brede, yderst svagt og næppe synligt behårede punktriber, mellemrummene kun lidt bredere end striberne, tværrynkede, bagtil med temmelig tydelige knuder. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Pygidiums underrand med en tæt, lys hårbræmme. Se iøvrigt ovenfor p. 235.

Sjælden (J, Ø). Nordborg på Als (enkeltvis på dyrket *Daucus*), Haderslev, Halk havskrænt, Barrit, Ålborg; Fyn, Lolland-Falster, Møn, Amager (Avedøre, Kastrup, Tårnby dige). På Amager er den et år optrådt på dyrket *Daucus* og i 1945 klækket af *Anethum graveolens* og *Petroselinum hortense*. Fra udlandet angives den også at leve på andre skærblomstrede, bl. a. *Apium graveolens*, *Conium maculatum*, *Sium angustifolium*, *Chaerophyllum temulum* og *Anthriscus silvestris*. Den angives af nogle at foretrække sandbund, af andre engbund. Larven lever i planternes nederste stængeldel og rodhals. Forpupning i jorden.

[*C. apicalis* Gyll. Meget nærstående til *terminatus*, men adskilt fra den ved langt tydeligere behåring, der giver oversiden et betydeligt mattere skær, og ved lidt mere langstrakte vingedækker. Længde 1,8–2,2 mm.

♂ og ♀ som hos *terminatus*.

Fundet bl. a. i Skåne. Den angives at leve på *Heracleum spondylium*; imago om forsommeren på de nederste blade og på nye skud, larven i rodhalsen; forpupning i jorden. Arten lever vistnok også på andre skærblomstrede.]

2. *C. quercicola* Payk. Sort, undersiden temmelig tæt beklædt med hvide, grålige og rødlig skæl; vingedækkerne med brede, brunsorte hår, især fortil; oversiden iøvrigt beklædt med skæl, der især på pronotum har et rødligt skær, og som på vingedækkerne danner en skarp, hvid plet på sømmen bag scutellum og iøvrigt en hvidspættet tegning. Snuden rækkepunkteret bagfra til over midten. Pronotum rigeligt $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med noget rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt og ikke ret kraftigt punkteret, med temmelig svage sideknuder og kun bagtil tydelig midtfure. Vingedækkernes striber især bagtil med en række hvide skæl, mellemrummene ca. dobbelt så brede som striberne, fint kornede, bagtil kun med meget svage knuder. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Se ovenfor p. 235. Bagskinnebenenes spidstorn er yderst lille og utydelig.

Sjælden (J, Ø). Vemmingbund, Haderslevvegen, Rosenholm, Færggården (Thy); Odenseegnen, Galgebakkerne ved Næstved, flere steder i Nordsjælland. På *Fumaria officinalis*. For- og eftersommer. Larven danner en galle på rodhalsen; forpupning i jorden; klækning som regel i juli.

3. *C. nigrínus* Marsh. Sort, 3. fodled brunligt. Undersiden temmelig tæt beklædt med smalle, hvide skæl, oversiden med hvidgrå, temmelig brede hår, vingedækkerne ved scutellum med nogle, iøvrigt med ganske enkelte isprængte, hvide skæl, uden nogen tydelig scutellarplet. Lårene midt på undersiden ofte med en yderst kort og fin hårdusk, der kan give dem udseende af at være fint tandede. Snuden bagtil punkteret. Pronotum ca. $1\frac{1}{2}$ gang så bredt som langt, med svagt rundede sider og næppe opadbøjet forrand, tæt og ikke ret kraftigt punkteret, med kun svage sideknuder og kun bagtil tydelig midtfure. Vingedækkernes forrand omtrent ret, striberne nøgne, mellemrummene noget bredere end striberne, bagtil med temmelig svage knuder. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Se ovenfor p. 235.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På *Fumaria officinalis*. Larven i stænglerne; forpupning i jorden.

4. *C. florális* Payk. Sort, følehornenes rod oftest lysere. Undersiden tæt, hvidt skælklædt; oversiden fint, hvidgråt behåret, pronotum for- og bagtil og vingedækkerne langs sømmen hvidt skælklædte, de sidste iøvrigt med ganske enkelte, isprængte, hvide skæl. Snuden bagtil punkteret. Pronotum med temmelig svagt rundede sider og temmelig svagt opadbøjet forrand, ret tæt punkteret, med kun for og bagtil tydelig midtfure. Vingedækkerne med noget tvebugtet forrand, og tydelige, ikke synligt behårede punktstriber, mellemrummene noget bredere end striberne, tværrynkede, for størstedelen med kun to rækker hår, bagtil med ret tydelige knuder. Længde 1,3–2 mm.

♂: Se ovenfor p. 235.

Kendelig fra de 4 følgende arter ved vingedækkernes meget smallere hår.

Formen *cákilis* Victor Hansen, der næppe er artsforskellig fra hovedformen, adskiller sig fra denne ved betydeligere størrelse. Endvidere er vingedækkernes søm tættere hvidt skælklædt og deres sribemellemrum overvejende forsynede med 3 eller 4 rækker hår. Længde 2–2,5 mm.

Hovedformen er meget almindelig (J, Ø, B). På mange forskellige korsblomstrede. Larven i skulperne; forpupning som regel i jorden. Var. *cakilis* er udbredt (J, Ø, B), på strandbredder på *Cakile maritima* og *Crambe maritima*. Dens larve er fundet i stort antal i skulperne af *Cakile maritima* (1 larve i hver skulpe) $^{20-26}/_8$; i jorden kort efter, udviklet fra $^{21}/_9$.

5. *C. pyrrhorhynchus* Marsh. Sort, pronotums forrand rødlig, lårene brunlige, skinneben og fødder rødlig, snuden mod spidsen rødlig (♂) eller brunlig (♀). Undersiden temmelig tæt, hvidt skælklædt, oversiden med ret brede skælformede, hvide hår, hårene fortil på vingedækkernes søm næppe bredere, men lidt tættere, scutellarpletten derfor ikke særlig tydelig. Snuden bagtil fint punkteret og med yderst fine længdefurer. Pronotum med noget rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt punkteret, midtfuren ret svag, i midten utydelig. Vingedækkerne med tydelige, ikke synligt behårede punktstriber, mellemrummene bredere end striberne, bagtil med svage knuder. Længde 1,7–2,2 mm.

♂: Se ovenfor p. 235 og om snudens farve lige foran.

Kendelig fra de nærstående arter ved de i oversigten nævnte kendetegn, og yderligere fra *floralis* ved vingedækkernes meget bredere, skælformede hår, fra *pulvinatus* ved pronotums svagere rundede sider og i midten utydelige midtfure, slankere kropsform og kortere kloled og fra *rhenanus* ved pronotums svagere sideknuder og slankere kropsform.

Udbredt men ret sjælden (J, Ø, B). F. eks. Haderslevengen, Funder, Thorsager, Vejerslev, Hald, Alstrup, Ullits; Vålshave, Dyrehaven, Tisvilde. På *Sisymbrium officinale*, især på sandbund.

6. *C. pulvinatus* Gyll. Sort, undersiden tæt, gulligt eller gråhvidt skælklædt, oversiden med brede, oftest gullige eller gråhvide hår, hårene fortil på vingedækkernes søm næppe bredere, men lidt tættere, scutellarpletten derfor utydelig. Snuden bagtil fint rynket punkteret. Pronotum rigeligt $^{1}/_2$ gang bredere end langt, med stærkt hvælvede sidepartier, stærkt rundede sider og fin, fuldstændig midtfure. Vingedæk-

kerne bredere og kortere end hos *pyrrhorhynchus*, iøvrigt omtrent som hos denne. Længde 1,6–2 mm.

♂: Se ovenfor p. 235.

Kendelig fra de nærstående arter ved det lange kloled og de meget svage og utydelige sideknuder på pronotum.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Mols, Ålestrup; Falster, Møn, Lersøen, Kalvebod strand; Arnager. På korsblomstrede, især *Sisymbrium sophia*. Larven i skulperne; forpupning i jorden; udvikling i aug.

[*C. rhenanus* Schulze. Nærstående til de 3 foregående, men adskilt fra dem ved de i oversigten nævnte skelnemærker og navnlig kendetegnet ved ret bred og kraftig kropsform, lidt længere og stærkere krummet snude, bredt pronotum med sideknuder, formede som en lang tværkam, og en i midten afbrudt, fortil til en stor flad grube udvidet midtfure. Længde 1,7–2,2 mm.

♂: Se ovenfor p. 235.

Fundet bl. a. i Skåne og Nordtyskland. På korsblomstrede såsom *Thlaspi arvense*, *Alliaria officinalis* og *Erysimum cheiranthoides*. I Frankrig har larven angrebet skulperne af dyrkede gyldenlakker.]

[*C. hámppei* Bris. Let kendelig fra de 4 foregående ved, at kløerne er fligede, at vingedækkerne er forsynede med en tydelig række gråhvide hår i punktstriberne og bagud meget stærkere tilsmalnede. Kroppen bred. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, siderne stærkt rundede, sideknuderne tydelige, midtfuren for- og bagtil udvidet til en dyb længdegrube, i midten utydelig. Vingedækkerne korte, kun rigeligt så lange som tilsammen brede. Længde 1,5–2 mm.

♂: Se ovenfor p. 235.

Fundet bl. a. i Sydnorge og Slesvig-Holsten. Især på *Berteroa incana*. Larven i skulperne, forpupning i jorden; udvikling i aug.–sept. I Skåne på *Thlaspi arvense*.]

[*C. hepaticus* Gyll. Et eksemplar, hvis bestemmelse til *hepaticus* ikke kan anses for sikker, er senere gået til grunde.

Arten, der ikke er fundet i Sverige, Norge, Finland eller Nordtyskland, kan ikke anses som hørende til vor fauna.]

7. *C. pumilio* Gyll. Brun eller brunsort, benene rødlig. Undersiden ikke særlig tæt, hvidt skælklædt, oversiden spredt beklædt med fine, smalle, hvide, noget opstående hår. Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, noget krummet, med fine længderidser, følehornene indleddede ganske lidt bag dens midte. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med noget opadbøjet forrand og kun svagt rundede sider, tæt punkteret, med stumpt antydede sideknuder og i det højeste ganske svagt antydet midtfure. Vingedækkerne stribet punkterede, mellemrummene næppe bredere end punktrækkerne, noget blanke, bagtil med yderst fine knuder. Længde 1–1,6 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn. Penis med afrundet spids, siderne bag spidsen konkavt indbuede.

Denne og den følgende art er kendelige ved vingedækkernes skulptur og den ringe størrelse.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). Mest på tør sandbund. På *Teesdalia nudicaulis*. Larven i skulperne; forpupning i jorden. Imago træffes undertiden også på andre korsblomstrede.

7 a. *C. posthúmus* Germ. Meget nærstående til *pumilio*, men adskilt fra den ved de i oversigten (nr. 7a) anførte kendemærker. Endvidere er snuden lidt kortere, følehornene lidt kortere og hannens parringsorgan afvigende formet. Længde 1–1,6 mm.

♂: Skinnebenene som hos *pumilio*. Penis med skarp spids, siderne bag spidsen ikke konkavt indbuede.

Arten har været sammenblandet med *pumilio*¹⁾, men er antagelig udbredt som denne, hos os dog måske noget sjældnere (J, Ø). Levevis antagelig som *pumilio*, sammen med hvilken den undertiden forekommer.

¹⁾ De artsadskillende karakterer er først konstateret af dr. L. Diekmann, der venligst har givet mig tilladelse til, at de gives her.

2. artsgruppe.

(Thamiócolus Thoms.).

Følehornssvøben 7-leddet. Skinnebenene på ydersiden lidt over spidsen med en tand, derfra til spidsen børsteklædte (fig. 128, p. 233). Lårene tandede, klørne fligede. Vingedækkerne uden tydelige knuder bagtil. På læbeblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Lårenes tand kraftig. Pronotums forrand stærkt opadbøjet. Vingedækkernes søm mørk.. 8. viduátus. Lårenes tand svag. Pronotums forrand svagt opadbøjet. Vingedækkernes søm for- og bagtil hvidt skælklædt 9. Sahlbérgei.

8. *C. viduátus* Gyll. Sort, fødder og følehornsskaftets inderste del rødlig. Kroppen beklædt med brunlige, grålige og hvide skæl, de sidste danner på vingedækkerne en hvid tværplet på hver side lidt foran midten og en lille, hvid plet ved spidsen. Pronotum meget bredere end langt, med stærkt rundede sider, yderst tæt punkteret, uden tydelige sideknuder, foran scutellum med en kort grube, men iøvrigt næsten uden midtfure. Vingedækkerne brede og korte, med stærkt rundede sider, striberne forsynede med en række grå skæl, mellemrummene brede. Længde 3-3,8 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ lidt længere end) pronotum. Følehornene indleddede nærmere snudens spids. De 4 bageste skinnebens spids indvendig med en lille torn.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Haderslev-egnen, Vejle, Horsens, Løvenholt, Rye, Viborg; Maribo, Falster, Møn, Sydsjælland, Lyngby sø, Furesø, Geelskov, Tisvilde. På fugtig bund på *Stachys palustris*. Larver, pupper og nyklækkede imagines er fundet $10/8$ i stænglerne.

9. *C. sahlbérgei* Boh. Sort, fødder og følehornssvøben rødlig. Kroppen beklædt med brune og hvide skæl, de sidste danner på pronotum 3, i midten ofte afbrudte længdestriber,

og på vingedækkerne en plet ved scutellum, en tværplet på hver side foran midten, et tværbånd bag midten og en lille plet ved spidsen. Pronotum noget bredere end langt, med noget rundede sider, yderst tæt punkteret, med stumpede, men dog tydelige sideknuder, foran scutellum med en kort grube, men iøvrigt uden midtfure. Vingedækkerne lidt mere langstrakte end hos den foregående, striberne tydelige, overvejende nøgne, mellemrummene ret brede. Længde 2,5–2,8 mm.

♂ og ♀ omtrent som *viduatus*.

Kun fundet i Silkeborgegnen (2 eks. $30/6$ og $6/7$ 1901). Arten er i udlandet fundet på *Lamium galeobdolon* og *album*.

3. artsgruppe.

Store arter, 3,3–4,5 mm. Følehornssvøben 7-leddet. Lårene med stor tand. Klørerne fligede. Vingedækkernes yderste sribemellemrum med knuder i hele deres udstrækning.

Hos ♂ er følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids og mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig forsynet med en lille torn.

På *Urtica* eller på rubladede.

Oversigt over arterne.

1. Pronotum med meget kraftige sideknuder. Knuderne på vingedækkernes sider begynder først på 9. sribemellemrum 10. *pollinarius*.
Pronotum uden tydelige sideknuder. Knuderne på vingedækkernes sider begynder på 7. sribemellemrum 2.
2. Pronotum med 3 smalle, hvide længdelinier og hvid bagrand (fig. 132) 11. *geographicus*.
Pronotum i det højeste med hvid midtlinie 12. *javéti*.

10. *C. pollinarius* Forst. Sort, følehorn og fødder rødlig. Oversiden beklædt med brunlige og grålige hår og hvidgrå

skæl, vingedækkerne svagt spættede, men uden tydelig tegning, bortset fra en lille, hvidgrå plet foran spidsen. Snuden lidt kortere end (♂) eller omtrent så lang som (♀) pronotum. Pronotum bredere end langt, med kun svagt rundede sider og kun svagt opadbøjet forrand, tæt punkteret, midtfuren kraftig for- og bagtil, i midten utydelig. Vingedækkernes striber utydelige, fint og utydeligt behårede; mellemrummene brede, uregelmæssigt punkterede. Længde 3,3–4 mm.

♂: Se ovenfor p. 244.

Almindelig (J, Ø, B). På *Urtica dioeca*. Larven i rodhalsen; forpupning i jorden.

11. *C. geographicus* Goeze (fig. 132). Sort, fødder, følehornssvøben og skaftets rod brunlige. Oversiden med brunsorte hår og med hvide skæl, der på vingedækkerne danner smalle længde- og tværlinier. Lårenes tand meget stor. Snuden ca. så lang som (♂) eller lidt længere end (♀) pronotum. Pronotum bredere end langt, med temmelig stærkt rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt punkteret, uden midtfure. Vingedækkernes striber temmelig fine, med en række hvide hår, mellemrummene brede, fint punkterede. Længde 4–5 mm.

♂: Se ovenfor p. 244.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På *Echium vulgare*. Larven i plantens rødder; forpupning i jorden.

12. *C. Javéti* Bris. Sort, følehornenes rod og fødderne lysere. Oversiden med brunsorte hår og med hvide skæl, der på pronotum danner en ofte utydelig eller afbrudt midtlinie og på vingedækkerne en korsformet plet ved scutellum, 2 pletter på hver side og en spidsplet. Snuden ca. så lang som pronotum. Pronotum meget bredere end langt, med meget stærkt rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt punkteret, bagtil med en grube i midten, men iøvrigt uden midtfure. Vingedækkernes striber tydelige, med en række hvide skæl, mellemrummene bredere end striberne, fint punkterede. Længde 3,3–4,2 mm.

♂: Se ovenfor p. 244.

Sjælden (J, Ø). Femmøller; Marienborg og Budsene (Møn), Næstved, Borup st., Ganløse Ore, s. f. Slagslunde skov, Jægerspris Nordskov, Veddinge bakker, Rørvig. Arten er vistnok tiltaget i hyppighed i nyere tid. På *Anchusa officinalis*. Imago på planterne eller under disses bladrossetter ved roden.

Fig. 132. *Ceuthorrhynchus geographicus*. $\times 10$.

4. artsgruppe.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene med stor tand. Klørerne fligede. Vingedækkerne i hvert fald pletvis med skælklædning, der på vingedækkerne danner en hvid tegning.

Hos ♂ er følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids, mellem- og bagskinnebenenes – hos de 3

sidste arter også forskinnebenenes – spids indvendig forsynet med en torn og sidste bugled i midten indtrykt (hos *crucifer* indtrykt hos begge køn).

Oversigt over arterne.

1. Forranden af for- og mellemlårenes tand vinkelformet fremtrædende (fig. 129, p. 233). Pronotum uden tydelige sideknuder. Længde 3,8–4,4 mm
13. *crucifer*.
Lårenes tand simpel 2.
2. Skinnebenene røde 15. *asperifoliarum*.
Skinnebenene sorte eller brunsorte 3.
3. Vingedækkernes punktstriber kun lidt smallere end mellemrummene. Pronotum kun ca. $\frac{2}{5}$ bredere end langt, med tydelige sideknuder. Længde 2–2,5 mm 17. *euphorbiae*.
Vingedækkernes punktstriber meget smallere end mellemrummene. Pronotum mindst $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt 4.
4. Pronotums sider med udbredt, tæt, hvid skælklædning, der omfatter de tydelige, mørke sideknuder. Vingedækkerne med udbredt, hvid skælklædning der bl. a. danner en stor, velafgrænset, korsformet scutellarplet, punktstriberne med brede, hvide skæl. Længde 3,5–4 mm. . 14. *larvátus*.
Pronotums sider med lidet tæt skælklædning, der ikke omfatter de meget svage sideknuder. Vingedækkerne med lidet udbredt eller næsten uden hvid skælklædning, scutellarpletten smal, lidet iøjnefaldende eller manglende, punktstriberne med smalle, brune, lidet tydelige hår. Længde 2,5–3 mm 16. *pallidicornis*.

13. *C. crucifer* Oliv. Nærstående til *javeti*, men let adskilt fra den ved, at forlårenes tand på forranden har et tydeligt vinkelformet fremspring, der hos *javeti* kun er yderst svagt antydnet, at vingedækkernes 7.–9. sribemellemrum kun

har kraftige knuder bagtil, at kroppen er noget bredere, og at mellemskinnebenenes inderside i inderste halvdel kun er ret svagt, hos *javeli* ret stærkt indbuet. Længde 3,8–4,4 mm.

♂: Se ovenfor p. 246.

Sjælden (J, Ø). Lindum, Salling; Roden skov, Marienborg (Møn), Vemmetofte, Bognæs, Københavns omegn, Dyrehaven, Røsnæs. På *Cynoglossum officinale*. Larven i stængel og rodhals. Imago på planterne eller under disses bladrosetter ved roden.

14. *C. larvátus* Schultze («ornatus» 1. udgave). Sort, fødderne og følehornssvøben noget lysere. Oversiden med brunsorte hår og hvide skæl, som på vingedækkerne danner en korsformet plet ved scutellum, to sidepletter og en stor, bred spidsplet, der omslutter 2 små, sorte pletter. Pronotums hvide skælklædning danner foruden de store sidepartier en midterplet fortil og bagtil og ofte et buet tværbånd. Snuden ca. så lang som pronotum. Pronotum med stærkt rundede sider, tæt punkteret, bagtil i midten med en grube, men iøvrigt uden midtfure. Vingedækkernes striber med hvide skæl, mellemrummene meget bredere, de ydre bagtil med tydelige knuder. Længde 3,5–4 mm.

♂: Se ovenfor p. 246.

Nærstående til de to foregående, men let kendelig fra dem ved pronotums tydelige sideknuder og de disse omfattende store hvide skælklædte sidepartier, fra *crucifer* yderligere ved forlårstandens simple forrand og fra *javeli* yderligere ved, at vingedækkerne kun bagtil har kraftige knuder.

Der foreligger kun 3 eksemplarer, det ene fundet i Københavns omegn, de to andre vistnok også på Sjælland. Disse fund ligger ca. 100 år tilbage. Arten lever på *Pulmonaria officinalis* og er i udlandet fundet sammen med *pallidicornis*. Den angives også fundet på *Echium vulgare* og *Symphytum officinale*. Især maj–juni.

15. *C. ásperifoliárum* Gyll. Sort, følehorn, skinneben og fødder røde. Oversiden med brunsorte og hvidgrå, smalle skæl og med hvide, brede skæl, der på vingedækkerne danner en

skarp plet på sømmen bag scutellum og en en skarp plet på hver side. Snuden lidt kortere end (♂) eller rigeligt så lang som (♀) hoved + pronotum. Pronotum bredere end langt, med noget rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt punkteret, uden tydelige sideknuder, midtfuren kun antydet bagtil. Vingedækkernes striber temmelig fine, skarpe, med spredte meget utydelige hår, mellemrummene bredere end striberne, temmelig tydeligt punkterede, bagtil med næppe synlige knuder. Længde 2,2–2,8 mm.

♂: Se ovenfor p. 246.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På rubladede, hos os især på *Echium vulgare* og *Anchusa officinalis*. Larven vistnok i rodhalsen.

16. *C. pallidicornis* Bris. (quadripunctatus Stierl.; »symphyti« 1. udgave). Sort, følehornsskaftets spids og svøben samt fødderne brunrøde. Oversiden med brunsorte hår; vingedækkernes hvide skælklædning stærkt reduceret, undertiden næsten forsvundet, i reglen indskrænket til en yderst smal scutellarplet og nogle små pletter midt på 6–8 stribemellemrum. Snuden ca. (♂) så lang som eller (♀) lidt længere end pronotum. Pronotum med ret stærkt rundede sider og kun svagt opadbøjet forrand, uden tydelige sideknuder, tæt punkteret, bagtil i midten med en lille grube, men iøvrigt uden midtfure. Vingedækkerne med tydelige punktstriber, mellemrummene ca. dobbelt så brede som striberne, rynket-punkterede, bagtil med kun meget svage knuder. Længde 2,5–3 mm.

♂: Se ovenfor p. 246.

Kendelig ved vingedækkernes stærkt reducerede hvide tegning og pronotums mangel på tydelige sideknuder.

Meget sjældnen (Ø). Krageskov (Fyn), Ribbjerg (Langeland), Sundby Storskov, Vintersbølle skov, Ledreborg skov, Boserup. På blomsterne af *Pulmonaria officinalis* i maj og først i juni. Dyret lader sig falde ved den mindste berøring af planterne.

17. *C. euphórbiae* Bris. Sort, fødderne rødbrune. Undersiden noget spredt, hvidt skælklædt. Oversiden med brun-

sorte hår og hvide skæl, der på vingedækkerne danner en ret tydelig scutellarplet og nogle, ofte noget udviskede pletter på hver side og ved spidsen. Snuden lidt længere end pronotum. Pronotum med kun ganske svagt rundede sider og kun meget svagt opadbøjet forrand, tæt punkteret, med tydelige sideknuder og bagtil i midten en svag grube, men iøvrigt næsten uden midtfure. Vingedækkerne forholdsvis langtstrakte, striberne kraftige, især bagtil med hvide skæl, mellemrummene rynkede, bagtil med svage knuder. Længde 2–2,5 mm.

♂: Se ovenfor p. 246.

Blandt arterne med stor lårtand let kendelig ved den ringe størrelse, de tydelige sideknuder på pronotum, de forholdsvis smalle stribemellemrum på vingedækkerne og forholdsvis slank krop.

Meget sjælden (J, Ø). Favrdal ved Haderslev; Hunderup eng og Krageskov (Fyn), Mogenstrup, Sorø, Søllerød Kirkeskov. På fugtig bund på *Myosotis palustris*. Maj–juni, i antal bl. a. $16/6$ og $20/6$.

5. artsgruppe.

Adskilt fra 4. gruppe ved simple kløer.

18. *C. litúra* Fabr. (fig. 133). Sort, følehornene delvis og fødderne lysere. Oversiden med brunsorte hår og hvide skæl, der på vingedækkerne danner en ofte korsformet plet bag scutellum, en eller to sidepletter og en plet ved spidsen. Pronotums hvide skælklædning på siderne omslutter helt de sorte sideknuder. Snuden omtrent så lang som hoved + pronotum. Pronotum bredere end langt, med svagt rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt punkteret, med stumpede, men tydelige sideknuder, kun bagtil med tydelig midtfure. Vingedækkernes striber med yderst fine, utydelige, brune hår, især bagtil også ofte med nogle hvide skæl, mellemrummene bredere end striberne, bagtil uden tydelige knuder. Længde 2,8–3,8 mm.

♂ Følehornene indleddede lidt nærmere ved snudens spids. Alle skinnebenenes spids på indersiden med en lille torn.

Let kendelig fra alle vore andre arter ved stor lårtand og simple kløer.

Almindelig (J, Ø, B). På *Carduus crispus*, *C. nutans* og *Cirsium arvense*. Larven fundet i rodhalsen af *C. nutans*.

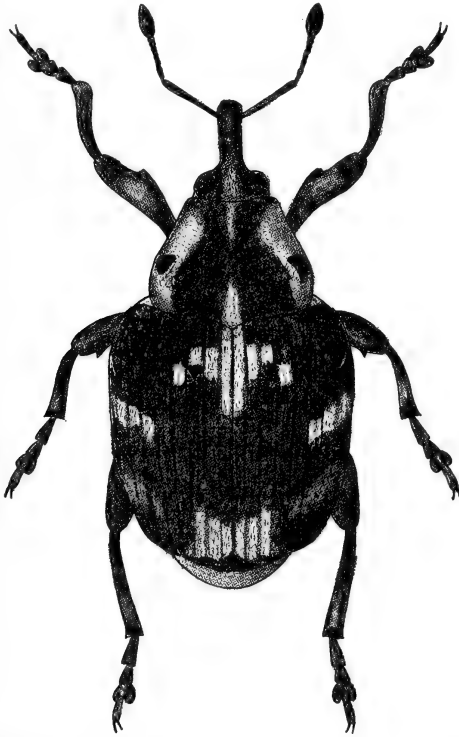

Fig. 133. *Ceuthorrhynchus litura*. × 13.

6. artsgruppe.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene tandede, forlårenes tand lille. Kløerne fligede. Pronotum med sideknuder. Vingedækkerne i hvert fald pletvis med skælklædning der – undtagen hos *angulosus* – danner en hvid skæltegning.

Hos ♂ er snuden lidt kortere, følehornene indledede lidt nærmere dens spids, mellem- og bagskinne-

benenes – hos *millefolii* også forskinnebenenes – spids indvendig forsynet med en torn og sidste bugled indtrykt i midten (hos ♀ undertiden svagere indtrykt).

På kurvblomstrede eller på læbeblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes stribemellemrum kun lidt bredere end striberne. Vingedækkernes hvide skælklædning danner ingen tydelige tværbånd. På *Stachys* 24. *urticae*.
Vingedækkernes stribemellemrum mindst ca. dobbelt så brede som striberne 2.
2. Pronotum kun ca. $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{3}$ bredere end langt, med næppe rundede sider og meget svagt eller næppe opadbøjet forrand. På læbeblomstrede 3.
Pronotum mindst ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt. På kurvblomstrede 4.
3. Vingedækkerne fortil med en hvid sømplet, over skuldrene næppe $\frac{1}{3}$ bredere end pronotum, ca. $\frac{1}{6}$ længere end tilsammen brede. Længde 2,3–3 mm 23. *melanostictus*.
Vingedækkerne uden hvid sømplet, over skuldrene mindst $\frac{1}{2}$ gang bredere end pronotum, ikke længere end tilsammen brede. Længde 2,8–3,6 mm 25. *angulosus*.
4. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med kun svagt rundede sider og kun meget svagt opadbøjet forrand. Snuden som regel med tydelige længdekøle. Oversiden brunsort med hvid, ret skarp skæltegning. Længde 2–2,5 mm. På *Achillea* 19. *triangulum*.
Pronotum over $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med stærkere rundede sider og stærkt eller ret stærkt opadbøjet forrand. Snuden som regel uden udprægede længdekøle 5.
5. Følehornene hos begge køn indleddede betydeligt foran snudens midte, hos ♂ 2 eller $2\frac{1}{2}$, hos ♀

2¹/₂ eller 3 gange så langt fra spidsen af snuden, som denne er bred. Mindre, 2–2,5 mm. Vingedækkerne lidt længere end tilsammen brede. Følehornskøllen ca. dobbelt så lang som bred. På *Matricaria*, *Anthemis* eller *Artemisia* 22. rugulósus. Følehornene hos ♀ indleddede yderst lidt foran snudens midte, hos ♂ ca. 3, hos ♀ over 4 gange så langt fra spidsen af snuden, som denne er bred. Større, 2,4–2,8 mm. Vingedækkerne ca. så lange som tilsammen brede. Følehornskøllen over dobbelt så lang som bred..... 6.

a. *millefolii*b. *campestris*

Fig. 134. Ceuthorrhynchus. Penisspidsen.

6. De hvide skæl i pronotums midtlinie og vingedækernes scutellarplet ægformede, ikke over dobbelt så lange som brede, med stærkt rundede sider. Den mørke plet midt på vingedækernes søm omgivet af lys skælkledning. ♂: Forskinnebenenes spids indvendig med en nedadrettet torn, penis bred, ret kort tilspidset (fig. 134, a). På *Tanacetum* 20. millefólii.

De hvide skæl i pronotums midtlinie og vingedækernes scutellarplet meget smallere, mindst dobbelt så lange som brede, langt tilspidsede, med kun svagt rundede sider. Den mørke sømplet midt på vingedækkerne danner i forbindelse med to ud for dens bageste del på 2. og 3. stribe-

mellemrum anbragte mørke pletter et mørkt felt, som regel af form som et omvendt stort T. Vingedækkernes lyse tegning skarpere fremtrædende som følge af mørkere, næsten sort grundfarve. ♂: Forskinnebenenes spids simpel; penis ret smal, ret langt tilspidset (fig. 134, b).

På *Chrysanthemum* 21. *campéstris*.

19. *C. triángulum* Boh. Sort, følehorn, bortset fra køllen, samt skinneben og fødder brunlige. Undersiden med brede, hvide skæl, oversiden dels med smalle, hvide eller brunsorte skæl, dels med brede, ovale, hvide skæl, der danner en tegning, som i hovedtrækkene går igen hos de følgende 4 arter, nemlig på pronotum 3 længdestriber, en i midten og to fremefter indbyrdes konvergerende på siderne og på vingedækkerne en sømstribe, der i midten afbrydes af en brunsort plet, to, ofte afbrudte tværbånd, der fra scutellum strækker sig skråt tilbage til 6. stribemellemrum og derefter i vinkel bøjer sig skråt fremefter mod sideranden, samt enkelte andre pletter eller striber. 3. og 4. svøbeled betydeligt længere end brede. Pronotum fremefter ret jævnt tilsmalnet, tæt punkteret, sideknuderne ret små, men tydelige, midtfuren kun tydelig bagtil og fortil, bagranden med et smalt, hvidt tværbånd. Vingedækkerne lidt længere end tilsammen brede, tydeligt tilsmalnedede bagud, punktstriberne med smalle, hvide skæl. Længde 2–2,5 mm.

♂: Snuden omtrent så lang som (hos ♀ lidt længere end) hoved + pronotum, følehornene indleddede omtrent 3 (hos ♀ 4) gange så langt fra spidsen af snuden, som denne er bred. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Kendetegnet ved forholdsvis lang, oftest tydeligt længdekølet snude, pronotums form (jfr. oversigten) og oversidens skarpe og iøjnefaldende hvide tegning på meget mørk bund.

Udbredt, men sjældent (J, Ø). F. eks.: Tørning, Novrup enge, Vejle, Rye, Hadsten, Mols, Tjele; Odense, Lolland-Falster, Mogenstrup, Amager, Rørvig, mange steder i Nordsjælland, f. eks. Holteegnen, Tisvilde, Hornbæk. På *Achillea millefolium*, især på sand- og grusbund. Larven er fundet i den øverste del af blomsterstilken ²⁴/₇, forpupning i jorden ²⁵/₇, udvikling ²²/₈.

20. *C. millefolii* Schultze. Sort, følehorn og fødder rødlig. Skælklædningen omtrent som hos *triangulum*, men den hvide tegning, der er stærkere udbredt, er noget mindre skarpt fremtrædende. 3. og 4. svøbeled betydeligt længere end brede, 5.-7. led mindst så lange som brede. Pronotum stærkt tilsmalnet fortil, forranden noget opadbøjet, sideknunderne tydelige. Vingedækkerne brede, stærkt hvælvede, bagud betydeligt tilsmalnede. Længde 2,4-2,8 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ lidt længere end) hoved + pronotum, følehornene indleddede ca. 3 (hos ♀ over 4) gange så langt fra spidsen af snuden, som denne er bred. Alle skinnebesspidser indvendig med en torn. Penis, set fra oven, bred, stærkt og ret kort tilspidset¹⁾, se fig. 134, a.

Kendetegnet ved betydelig størrelse, oversidens ret lyst grålige udseende, brede, stærkt hvælvede vingedækker, hannens forskinnebenstorn og hunnens følehornindledningssted lige foran snudens midte.

Meget sjælden (J). Frøslev mose, Mommark, Vemmingbund havskrænt, Halk, Eisbøl ved Haderslev, Vejle. På *Tanacetum vulgare*, undertiden i antal f. eks. ved Vemmingbund ⁹/₇ og (friskklækkede eks.) ⁹/₈.

21. *campéstris* Gyll. Nærstående til *millefolii*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte skelnemærker. Endvidere er pronotums sider lidt stærkere, antydet s-formet, buede, vingedækkerne, set i profil, ikke så stærkt hvælvede på midten, deres sribemellemrum knapt så brede og deres nøgne forrand kraftigere og stærkere ophøjet. Længde 2,4-2,8 mm.

♂ og ♀: Som hos *millefolii*, dog har ♂ simpel forskinnespids og penis er meget smallere og længere, men mere but tilspidset¹⁾, se fig. 134, b.

Der foreligger kun et enkelt eksemplar fundet ved Sønderborg på Als, juni 1889. På *Chrysanthemum leucanthemum*. Imago findes især i maj-juni. Larven i frugtbunden i maj-juli; forpupning i jorden; klækning om eftersommeren; imago

¹⁾ På penisforskellen mellem *millefolii* og *campestris* har dr. L. Dieckmann gjort mig opmærksom.

synes ikke at komme frem før næste forsommer. Arten er dels truffet på små vantrevne planter på sandbund, dels på store kraftige planter på engbund.

22. *C. rugulosus* Hbst. (fig. 135). Nærstående til *triangulum*, men adskilt fra den ved de i oversigten under 4 an-

Fig. 135. *Ceuthorrhynchus rugulosus* ♀. × 20.

førte skelnemærker. Endvidere er snuden hos begge køn kortere, med følehornsendledning nærmere spidsen. Hos hovedformen er grundfarven grålig og den hvide og mørke skæltegning oftest ikke skarpt markeret, undertiden utydelig; hos formen *rubiginosus* Schultze er grundfarven gulbrun eller brun, men overgange forekommer; måske er den brunlige farve især knyttet til friskklækkede eksemplarer og ændrer sig efter overvintring til det grålige. Begge disse former har

ret stærkt rundede sider på pronotum og små lidet markerede sideknuder på dette. Længde 2–2,5 mm.

♂: Snuden betydeligt (hos ♀ kun lidt) kortere end hoved + pronotum, følehornene indleddede ca. dobbelt (hos ♀ ca. $2\frac{1}{2}$ gang) så langt fra spidsen af snuden, som denne er bred. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Matricaria inodora* og *chamomilla*. Larver er fundet i disse plantearters stængel og frugt-bund; forpupning i jorden, udvikling fra $\frac{25}{7}$. Som foderplanter angives også *Anthemis arvensis*, *tinctoria* og *cotula*. De to former forekommer undertiden sammen; som anført træffes de bruntfarvede individer måske især inden og de gråtfarvede især efter overvintring.

En afvigende form *chrysanthemi* Germ. er kendetegnet ved, at pronotums sider er mindre jævnt rundede, svagt vinkelformede og dets sideknuder kraftigere, at vingedækkerne, hvis grundfarve normalt er gullig, har skarpere markeret, meget smuk farvetegning, og at snuden er lidt længere, hos ♂ kun lidt kortere end, hos ♀ ca. så lang som hoved + pronotum, med følehornene indleddede hos ♂ ca. $2\frac{1}{2}$, hos ♀ ca. 3 gange så langt fra spidsen af snuden, som denne er bred. Måske er 2. svøbeled som regel lidt længere end hos hovedformen (ca. så langt som, hos hovedformen oftest lidt kortere end 1. led).

C. chrysanthemi, der i udprægede eksemplarer er let kendelig fra udprægede eksemplarer af *rugulosus* og *rubiginosus*, anses af nogle for en selvstændig art. Hannens parringsorgan er (iflg. Hoffmann) ens hos de 3 former.

C. chrysanthemi er hos os kun fundet i 3 eksemplarer, to fra Eisbøl ved Haderslev (det ene $\frac{9}{8}$ 1902) og et fra strandengen ved Tankefuld v. f. Svendborg ($\frac{6}{8}$ 1948). Den angives at leve på *Artemisia*, især *A. vulgaris* og *absinthium*.

23. *C. melanostictus* Marsh. Nærstående til de foregående og med tilsvarende – hos denne art lidet skarp – tegning, men let adskilt fra dem ved meget slankere krop, idet pronotum kun er ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt og vingedækkerne tydeligt (ca. $\frac{1}{6}$) længere end brede. 2. svøbeled lidt længere

end 1., 3. og 4. tydeligt længere end brede. Snuden uden tydelig længdekøl. Pronotum bredest ved roden, tæt punkteret, med svage sideknuder og kun bagtil tydelig midtfure. Vingedækkerne med kun ganske svagt rundede sider, tværbåndet ofte, men langt fra altid, afbrudt på 3.-5. stribemellemrum. Striberne fine, med en række smalle, hvide skæl. Længde 2,3-3 mm.

♂: Snuden noget kortere end (hos ♀ rigeligt så lang som) hoved + pronotum. Se iøvrigt ovenfor p. 251.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Mentha aquatica* og *Lycopus europaeus*. Larven, der minerer i stænglerne, er fundet $^{11-28}/_7$; klækket $^2/_8$; i *Mentha* forpupper larven sig i stænglen, da roden er spinkel, i *Lycopus* i den kraftige rodstok.

24. *C. úrticae* Boh. Sort, fødder rødlige, følehorn næsten helt sorte. Oversiden beklædt med hvide og gråbrune hår og med hvide, undertiden svagt grønlig skæl, der dog, bortset fra vingedækkernes søm, ikke danner nogen tydelig tegning. Pronotum ca. $1/2$ gang bredere end langt, med noget rundede sider og temmelig svagt opadbøjet forrand, kraftigt og yderst tæt punkteret, med stumpe, men dog tydelige sideknuder, foran scutellum med en aflang grube, men iøvrigt næsten uden midtfure. Vingedækkernes striber kraftige, forsynede med en række hvide skæl. Længde 2,5-3 mm.

♂: Snuden lidt (hos ♀ noget) længere end pronotum. Se iøvrigt ovenfor p. 251.

Kendetegnet ved vingedækkernes smalle stribemellemrum og kraftige punktstriber, i hvilke mellemrummene mellem de enkelte punkter danner iøjnefaldende, kraftige, blanke tværkøle, samt ved vingedækkernes lidet skarpe tegning, der ikke danner tydelige tværbånd.

Sjælden (J, Ø). Hyppigst fundet i det østlige Midtjylland. Christiansdal ved Haderslev, Åkær s. f. Odder, Århuseggen (Fiskerhuset, Silistria, Konstantinsborg Storskov), Hadsten, Favrskov, Laurbjerg, Femmøller, Thorsager; Svendborg (Høje Bøge), Odense (Slukefter), Tranekær. På *Stachys*-arter, hos os på halvskygget bund på *St. silvatica*.

25. *C. angulósus* Boh. Sort, skinneben, fødder og undertiden følehornene lysere. Oversiden beklædt med ovale, grålige eller okkerbrunlige skæl, der ikke danner nogen tydelig tegning, og af hvilke enkelte er ganske svagt opstående. Benene meget slanke. Pronotum ca. $\frac{1}{4}$ bredere end langt, tæt punkteret, med tydelige, skarpe sideknuder og svag midtfure. Vingedækkerne brede, striberne fine og smalle, skælklædte, mellemrummene meget brede. Længde 2,8–3,6 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum. Se iøvrigt ovenfor p. 251. Skinnebenstornene yderst fine.

Let kendelig ved det lidet tværbrede pronotum, med næppe opadbøjet forrand, de i forhold til pronotum meget brede vingedækker uden lys scutellarplet eller anden udpræget skæltegning og med påfaldende fine og smalle punktstriber samt de lange og meget slanke ben.

Skjælden (J, Ø). Haderslev, Vejle, Favrskov; Høvblege på Møn, Damhusmosen, Ermelunden, Dyrehaven, Jonstrup Vang, Søndersø, Torpen. I Ermelunden er arten fundet i antal på *Galeopsis tetrahit* på fugtig, halvskygget bund, $\frac{29}{5}$ - $\frac{19}{6}$. I udlandet er den også fundet på *G. speciosa*, *Lycopus europaeus* og *Stachys* (bl. a. *St. silvatica*). Larven vistnok i stænglen.

7. artsgruppe. (*Glociánus* Reitt.).

Følehornssvøben normalt 7-leddet. Lårene med lille tand (hos *moelleri* dog utydeligt), klørerne fligede. Kroppen bred og kraftig, pronotum stærkt tværbredt, med stærkt rundede sider og stærkt eller ret stærkt opadbøjet forrand, uden eller med yderst svage sideknuder. Vingedækkerne kun lidt bredere end pronotum, bortset fra en scutellarplet og en plet på de yderste sribemellemrum uden udpræget skæltegning, højst lidt spættede.

På kurvblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Pygidium bagtil med en dyb midtgrube, der når frem mindst til midten, og som, når dyret betragtes fra oven, fremtræder som en omtrent retvinklet indskæring 26. púntiger.
Pygidium uden grube eller med en svagere grube, der ikke når frem til midten, og som, når dyret betragtes fra oven, i det højeste fremtræder som en svag, stump indskæring 2.
2. Oversidens grundbehåring gråhvid 29. m \bar{o} elleri.
Oversidens grundbehåring brun, undertiden med isprængte hvide hår eller skæl 3.
3. Pronotum mindst $1\frac{2}{3}$ gang så bredt som langt, uden sideknuder; dets opadbøjede forrand danner (set i profil) med den tilstødende del af pronotum en ret vinkel. Vingedækkerne med enkeltvis isprængte, brede, hvide skæl 27. marginátus.
Pronotum halvanden gang så bredt som langt, med svage, men dog, når dyret ses skråt fra siden, tydelige sideknuder, dets forrand danner med den tilstødende del af pronotum en noget stump vinkel. Vingedækkerne hist og her med partier af hvide hår, der giver dem et spættet udseende 28. fénnicus.

26. *C. púntiger* Gyll. (fig. 136). Sort, fødderne brunlige. Undersiden hvidt skæklædt, vingedækkerne med fine, brunlige hår og med en scutellarplet af hvide skæl samt med en hvid skælplet midt på de yderste sribemellemrum. Pronotum ca. $\frac{3}{5}$ bredere end langt, med temmelig stærkt rundede sider, bagtil ganske lidt, fortil stærkt tilsmalnet, tæt og temmelig fint punkteret, uden sideknuder, foran scutellum med en grube, men iøvrigt uden midtfure; forranden temmelig stærkt opadbøjet, dannende en noget stump vinkel med den tilstødende del af pronotum. Vingedækkerne korte, brede og hvælvede, med ret stærkt rundede sider, sriberne med en række smalle, hvide skæl, mellemrummene meget bredere end sriberne, uregelmæssigt punkterede, bagtil med tydelige

knuder, sjældent forsynede med enkeltvis isprængte, hvide skæl. Længde 2,4–2,9 mm.

♂: Snuden ca. så lang som pronotum. Følehornene indledede knebent dobbelt så langt fra spidsen af snuden, som

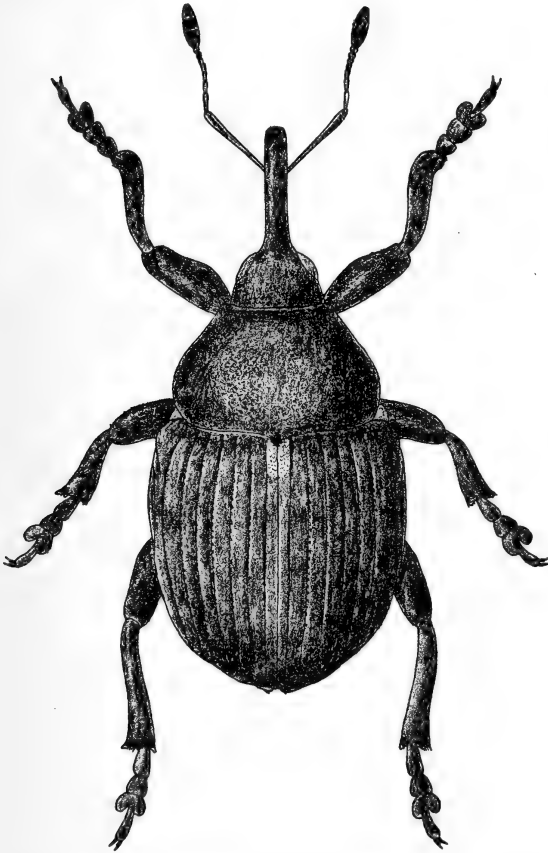

Fig. 136. *Ceuthorrhynchus punctiger* ♀. × 17.

denne er bred. Sidste bugleds bageste del i midten med en bred grube, der på hver side begrænses af en kamagtig forhøjning, som strækker sig fra leddets bagrand frem over ca. halvdelen af leddet. Pygidium med en dyb grube, jfr. oversigten. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

♀: Snuden ca. så lang som hoved + pronotum. Følehornene indleddede lidt foran snudens midte. Sidste bugled bagtil i midten med en dyb, smal grube. Pygidium som hos ♂.

Almindelig (J, Ø, B). På *Taraxacum officinale*. Larven i blomsterne; forpupning i jorden. Larven er fundet fra $\frac{7}{4}$ til $\frac{1}{7}$, udvikling i tiden fra $\frac{7}{6}$.

27. *C. marginátus* Payk. Meget nærstående til *punctiger*, men adskilt fra den ved det i oversigten anførte kendemærke samt ved, at pronotum er lidt bredere, mindst $\frac{2}{3}$ bredere end langt, bagtil næppe tilsmalnet, med ganske lidt svagere rundede sider og stærkere opadbøjet forrand. Vingedækkerne brede, ovenpå fladere og i de yderste sribemellemrum kraftigere kornede end hos *punctiger*. Pronotum har fortil på hver side en hvid skælplet, der oftest mangler hos *punctiger*, og vingedækkernes enkeltvise hvide skæl er langt talrigere end hos denne. Længde 2,5–3 mm.

♂: Snuden, følehornenes indledning og skinnebenenes spids som hos *punctiger*. Forhøjningen på hver side af sidste bugleds grube kortere end hos *punctiger*. Pygidiums bagrand i midten med et kort indsnit.

♀: Snuden og følehornenes indledning som hos *punctiger*. Sidste bugled bagtil i midten med et yderst svagt indtryk. Pygidium simpelt.

Undertiden forekommer eksemplarer med kun 6 led i svøben (*distinctus* Bris.) eller med 6 led i den ene og 7 led i den anden svøbe (*inaequalis* Edw.). Disse former er også fundet hos os.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). På kurvblomstrede. Larver er fundet i juli i kurvene af *Lactuca serriola* og *Crepis biennis*; forpupning i jorden; udvikling i aug. Imago er hos os også fundet på *Crepis virens* og i udlandet også bl. a. på *Hieracium umbellatum* og *Hypochoeris maculata*.

28. *C. fénnicus* Faust (*albonebulósus* Victor Hansen). Meget nær beslægtet med *marginatus*, fra hvilken den adskiller sig, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker, ved at hunnens snude er forholdsvis lidt kortere, med følehornene indleddede lidt nærmere ved snudens spids, at krop-

pen er lidt mindre og slankere, med mere aflange vingedækker, hvis sider er mindre stærkt rundede, og at pronotum er bagtil lidt tilsmalnet. Længde 2–2,5 mm.

♂: Som *marginatus*, dog er pygidiums bagrand i midten svagere indskåret.

♀: Som *marginatus*. (Jfr. dog ovf. om snudens længde og følehornenes indledning).

Arten er let kendelig fra gruppens andre arter ved den ringe størrelse og de spættede vingedækker.

Også af denne art er der herhjemme truffet eks. med 6-leddet svøbe og eks. med 6 led i den ene og 7 led i den anden svøbe.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B). F. eks.: Esbjerg, Marselisborg skov, Mols; Løgnor, Næstved, flere steder i Nordsjælland (f. eks. Dyrehaven, Holte, Rudeskov, Gribskov, Tisvilde). Arten er utvivlsomt knyttet til kurvblomstrede, antagelig *Hieracium* eller nærstående slægter.

29. *C. moëlleri* Thoms. Nærstående til de foregående, men straks kendelig fra dem ved oversidens temmelig tætte, gråhvide behåring. Vingedækkernes søm bag scutellum med hvide skæl, der dog ikke altid danner nogen tydelig scutellarplet. Lårenes land yderst svag og utydelig, næsten kun markeret som et lille børsteknippe. Kropsformen omtrent som hos *punctiger*, knuderne bagtil på vingedækkerne svagere. Længde 2,3–2,7 mm.

♂: Som *fennicus*.

♀: Snuden og følehornenes indledning som hos *marginatus*. Sidste bugled simpelt. Pygidiums bagrand i midten med et yderst svagt, næppe synligt indsnit.

Meget sjælden (J, Ø). Vemmingbund havskrænt; Klinteskoven på Møn, Højesand ved Rørvig. Hos os på *Hieracium umbellatum*, i antal $^{11}/_7$ - $^{12}/_8$. I udlandet fundet bl. a. på *Leontodon autumnalis*.

8. artsgruppe.

Følehornssvøben 7-leddet. I hvert fald mellem- og baglårene fint tandede. Kløerne fligede. Vingedæk-

kernes stribemellemrum beklædt med ensfarvede hår eller meget smalle hårformede skæl. Længde 1,5–3 mm.

På korsblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Pronotum uden antydning af sideknuder. Vingedækkernes punktstriber kun yderst svagt, næppe synligt skælklædte. Længde 2,5–3 mm
32. *inaffectatus*.
Pronotum med tydelige, omend ret svage sideknuder. Vingedækkernes punktstriber med en tydelig række skæl..... 2.
2. Mindre, 1,5–2 mm. Den fra oven synlige del af mellembrystets epimerer ikke væsentligt tættere skælklædt end den øvrige del af dem. Pronotum mindst ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, midtfuren afbrudt i midten..... 31. *griseus*.
Større, 2,5–3 mm, i modsat fald (små *pleurostigma*) er den nævnte epimer-del meget tættere skælklædt..... 3.
3. Pronotum beklædt med tydelige, hvidgrå hårformede skæl. Længde 2,7–3 mm *rapae*.
Pronotum beklædt med yderst fine, oftest brunlige, meget utydelige hår 4.
4. Den fra oven synlige del af mellembrystets epimerer meget tættere, hvidt skælklædt end den øvrige del af dem. Pronotums forrand noget opadbøjet. Lårtanden fin 30. *pleurostigma*.
Den fra oven synlige del af mellembrystets epimerer ikke væsentligt tættere skælklædt end den øvrige del af dem. Pronotums forrand kun meget svagt opadbøjet. Lårtanden betydeligt kraftigere *roberti*.

30. *C. pleurostigma* Marsh. (*sulcicollis* Gyll.). Sort, fødderne undertiden brunlige. Undersiden temmelig spredt, hvidt

skælklædt, oversiden yderst fint, brunligt eller hvidgråt behåret. 3. og 4. svøbeled meget længere end brede. Snuden noget krummet, i inderste halvdel med længdekøle og -furer. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ eller lidt mere bredere end langt, med noget rundede sider og noget opadbøjet forrand og med mere eller mindre tydeligt antydet midtfure, tæt og kraftigt punkteret. Vingedækkernes striber med en række ret smalle, hvidgrå skæl, mellemrummene meget bredere end striberne, temmelig kraftigt kornede, bagtil med temmelig kraftige knuder. Længde 2–2,7 mm.

♂: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum. Følehornene indleddede noget foran snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

♀: Snuden ca. så lang som hoved + pronotum. Følehornene indleddede omtrent i snudens midte.

Kendetegnet ved den tætte hvide, iøjnefaldende skælklædning på den fra oven synlige del af mellembrystets epimerer og den meget tynde og fine, meget utydelige oversidebehaar, der er uden indflydelse på oversidens sorte skær.

Almindelig (J, Ø). På mange forskellige korsblomstrede, både vilde og dyrkede. Larven i rodgaller; forpupning som regel i jorden. Der forekommer to stammer, en forårsstamme med imagoovervintring, der lægger æg om foråret i vilde og hos os også i dyrkede planter, og en sommerstamme med larveovervintring, der lægger æg i aug. i dyrkede planter. Arten er ofte skadelig for landbruget.

[robérti Gyll. Nærstående til *pleurostigma*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at farven er dybere og mere mat sort. Længde 2,5–3 mm.

Var. *alliariae* Bris. afviger fra hovedformen bl. a. ved rødlige fødder.

Fundet bl. a. i Skåne (hovedformen) og Øst-Holsten (var. *alliariae*). På *Alliaria officinalis*. Larven i stænglerne; forpupning i jorden; imago især om forsommeren.]

31. *C. griseus* Bris. Nærstående til *pleurostigma*, men – når bortses fra abnormt små eksemplarer af sidstnævnte art – straks kendelig fra denne (såvelsom fra gruppens andre

arter) ved meget ringere størrelse. I øvrigt afviger den fra *pleurostigma* ved at oversidens brunlige eller hvidgrå, ofte ikke helt nedliggende behåring er tydeligere og giver den et noget gråligt skær, at den fra oven synlige del af mellembrystets epimerer ikke er væsentlig tættere hvidt skælklædt end den øvrige del af dem, at pronotum er lidt stærkere tværbredt og dets midtfure afbrudt i midten, at vingedækkernes sider er lidt mindre stærkt rundede, punktstriberne finere og knuderne bagtil finere, samt at benene er tydeligt slankere. Længde 1,5–2 mm.

♂ og ♀: Omtrent som anført under *pleurostigma*.

Sjælden (J, Ø). Frøslev plantage, Marselisborg skrænt (1 eks. på *Crambe maritima*), Hobro; Lyngby Åmose, Lundtofte, Rudeskov, Strødam, Tisvilde. Juni–sept. På *Arabidopsis thaliana*. Larven i stængelgaller; forpupning i jorden. Larver fundet i stort antal $^{21-30}/_5$, udvikling fra $1/7$. Imago træffes undtagelsesvis også på andre korsblomstrede.

[C. rápæe Gyll. Kendelig fra de foregående arter i gruppen ved, at oversiden er ret tæt beklædt med meget tydelige, hvidgrå, hårformede skæl, der giver den et stærkt hvidgråt udseende. Fra *griseus* adskiller den sig yderligere ved langt betydeligere størrelse og mindre stærkt tværbredt pronotum (kun ca. $1/4$ gang bredere end langt), og fra *pleurostigma* ved, at den fra oven synlige del af mellembrystets epimerer kun er lidt tættere skælklædt end den øvrige del af dem. Skællene i vingedækkernes stribemellemrum er meget iøjnefaldende, store, brede, næsten hvide. Forlårerne som regel utandede. Længde 2,7–3 mm.

Fundet bl. a. i Skåne og Øst-Holsten. På korsblomstrede, såsom *Lepidium draba* og *Brassica napus*. Larven i roden og stænglernes nederste del: forpupning i jorden i juli–aug., udvikling næste forår.]

32. *C. inaffectedatus* Gyll. Sort, undersiden hvidt skælklædt, oversiden med hvidgrå, på pronotum yderst smalle, på vingedækkerne smalle skæl, oversiden derfor med et tydeligt hvidgråt skær. Snuden noget krummet, i inderste halvdel med længdekøle og -furer. Pronotum ca. $2/5$ bredere end langt,

forranden noget opadbøjet, midtturen tydelig, punkturen ret tæt og kraftig. Vingedækkerne brede, siderne ret stærkt rundede, punktstriberne ret kraftige, mellemrummene kun lidt bredere. Lårtanden meget fin, på forlårerne meget utydelig. Længde 2,5–3 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum, følehornene indledede i (hos ♀ noget bag) snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Arten er let kendelig fra gruppens andre arter ved de i oversigten nævnte kendemærker. Den ligner meget stærkt den følgende (*syrites*), men adskilles fra den ved, at mellem- og baglårerne er tydeligt, omend meget fint tandede, at pronotum er mindre stærkt tværbredt, har svagere opadbøjet forrand og ganske mangler sideknuder, og at vingedækkernes knuder bagtil er finere.

Sjældnen (J, Ø), men antagelig ved at brede sig. Arten blev opdaget hos os i 1936, da den blev fundet i stort antal på *Hesperis matronalis*, som er dens egentlige værtplante, i en have ved Ermelunden og enkeltvis på *Alliaria officinalis* i Ermelunden. Siden er den fundet adskillige steder på førstnævnte plante: Lemvig; Odense, Svenstrup ved Borup st., Herlev, Holte. Hyppigst i juni. Larven i skulperne, forpupning i jorden; udvikling om efteråret; imago kommer vistnok først frem næste forsommer.

9. artsgruppe.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede. Kløerne simple eller fligede.

På korsblomstrede,

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne blankt sorte, stribemellemrummene med en række lange, hvide, opstående hår. Kløerne fligede. Længde 1,5–1,7 mm . . . 39. atomus. Vingedækkernes beklædning anderledes, helt eller næsten nedliggende 2.

2. Ben, pronotums forrand og vingedækkernes spidsparti rødlige..... 38. *querceti*.
Sort, i det højeste fødderne og følehornsrøden lysere..... 3.
3. Kløerne fligede. Vingedækkernes punktstriber nøgne..... 4.
Kløerne simple. Pronotum med sideknuder..... 7.
4. Vingedækkernes sribemellemrum næppe bredere end striberne. Pronotum med små spidse, tydelige sideknuder, forranden kun meget svagt opadbøjet. Længde 1,6–1,9 mm..... 36. *unguiculáris*.
Vingedækkernes sribemellemrum tydeligt bredere end striberne. Pronotum uden sideknuder, i modsat fald længde 2,8–3 mm..... 5.
5. Pronotums skulptur bestående af uregelmæssige tværrækker af grove, runde, fladtrykte knuder, adskilt af dybe furer. Pronotum uden sideknuder, forranden stærkt opadbøjet.... *granulicóllis*.
Pronotum med simpel punktur..... 6.
6. Pronotum med tydelige sideknuder, forranden stærkt opadbøjet. Følehornene indleddede bag snudens midte. Længde 2,8–3 mm..... 33. *syrítés*.
Pronotum uden sideknuder, forranden kun ganske svagt opadbøjet. Følehornene indleddede foran (♂) eller i (♀) snudens midte. Længde 1,8–2,2 mm
35. *constrictus*.
7. Vingedækkernes punktstriber med en række smalle, hvide skæl. Længde 2–2,8 mm 34. *assímilis*.
Vingedækkernes punktstriber nøgne. Længde 1,8–2,2 mm..... 37. *cochleáriae*.

33. *C. syrítés* Germ. Sort, undersiden hvidt skæklædt, oversiden med hvidgrå, smalle skæl og derfor med et tydeligt hvidgråt skær. Snuden ret svagt krummet, bagtil rækkepunkteret, lidt kortere end hoved + pronotum. Pronotum rigeligt $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, midtfuren tydelig, punkturen ret tæt og kraftig. Vingedækkerne brede, med stærkt rundede

sider, punktstriberne ret kraftige, mellemrummene noget bredere, knuderne bagtil ret kraftige. Længde 2,8–3 mm.

♂: Følehornene indleddede lidt (hos ♀ langt) bag snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Let kendelig fra gruppens andre arter ved størrelsen og den brede form. Om adskillelsen fra den stærkt lignende *inaffectatus* se foran p. 267.

Meget sjælden (J, Ø). Als (1 eks.), Vejle (2 eks.); Sorø (3 eks., juni 1864). Også de to andre fund ligger ca. 100 år tilbage. På forskellige korsblomstrede, især *Camelina sativa*, men også f. eks. *Lepidium draba*, *Sisymbrium officinale* og *Sinapis arvensis*. Larven i skulperne, forpupning i jorden, udvikling i aug.–sept. Imago overvintrer; arten har i udlandet gjort skade på raps- og *Camelina*-kulturer.

34. *C. assimilis* Payk. (fig. 137). Sort, med blyagtigt skær, undersiden temmelig tæt hvidt skælklædt, oversiden med hvidgrå smalle skæl. Snuden slank, noget krummet, bagtil ret fint rækkepunkteret, ca. så lang som hoved + pronotum. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt, med svagt rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt og temmelig fint punkteret, med tydelige sideknuder, formede som en fin tværkam, og fin, med bredere skæl beklædt midtfure. Vingedækkernes striber temmelig fine, skarpe, mellemrummene bredere end striberne, bagtil med svage knuder, striberne med en række kortere, mellemrummene med 2 rækker længere, smalle skæl. Længde 2–2,8 mm.

♂: Følehornene indleddede ganske lidt (hos ♀ noget) bag midten af snuden. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Let kendelig fra gruppens andre arter ved størrelsen, ret slank krop, slanke ben med simple kløer og skælklædte punktstriber på vingedækkerne.

Meget almindelig (J, Ø, B). På korsblomstrede. Ofte skadelig for landbrugsplanter, især kålroer. Larven i skulperne; forpupning i jorden; udvikling i juli–aug. Imago overvintrer. I Frankrig har arten to stammer ligesom *pleurostigma*.

35. *C. constrictus* Marsh. Sort, undersiden hvidt skælklædt, oversiden med hvidgrå, smalle skæl. Følehornene delvis og 3. fodled ofte lidt lysere. Benene kraftige, fodleddene forholdsvis korte, især kloleddet. Snuden hos ♂ lidt kortere end,

Fig. 137. *Ceuthorrhynchus assimilis*. × 18.

hos ♀ ca. så lang som hoved + pronotum. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt, med kun ganske svagt rundede sider, kraftigt og tæt punkteret, for- og bagtil med antydet midtfure. Vingedækkernes punktstriber kraftige, mellemrummene noget bredere, bagtil med meget fine knuder. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ i) snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Let kendelig fra gruppens andre arter ved pronotums meget svagt opadbøjede forrand og manglende sideknuder.

Ret sjælden, men udbredt og vistnok tiltaget i hyppighed i nyere tid (J, Ø, B). F. eks.: Fårehus, Fredsted ved Haderslev; Langesø (Fyn), Åsø skov (Langeland), Løgnor, Ermelunden; Hammershus. På *Alliaria officinalis*. I antal bl. a. $1^{8/6}$. Larven i skulperne; forpupning i jorden i juni-juli; udvikling i aug.

[*C. granulicollis* Thoms. (gerhårdti Schultze). Straks kendelig fra gruppens andre arter (såvelsom fra alle vore andre *Ceuthorrhynchus*-arter) ved pronotums ejendommelige skulptur. Sort, fødderne, især 3. led, lysere. Følehornene kraftige, ret korte, køllen meget kraftig og bred. Pronotum ca. $\frac{2}{3}$ bredere end langt med stærkt rundede sider, midtfuren svag. Vingedækkernes punktstriber meget smalle, nøgne, mellemrummene meget bredere, med 2 eller 3 rækker hvidgrå, temmelig smalle skæl, knuderne bagtil fine. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Snuden lidt (hos ♀ noget) længere end pronotum, følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ i) snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en ret lang og kraftig torn.

Fundet bl. a. i Skåne og Nordtyskland. På *Thlaspi arvense*. Maj-juli. Larven i skulperne; forpupning i jorden.]

36. *C. unguicularis* Thoms. Sort, undersiden med hvide skæl, oversiden med hvidgrå, smalle skæl. Kroppen slankere end hos *constrictus*. Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, følehornene slanke med langstrakt kølle, indleddede lidt bag snudens midte. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, fremefter ret jævnt tilsmalnet, siderne kun meget svagt rundede, med meget svag og utydelig midtfure, tæt punkteret. Vingedækkernes punktstriber kraftige, knuderne bagtil fine. Længde 1,6–1,9 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Let kendelig fra gruppens andre arter ved de i oversigten anførte kendemærker.

Meget sjælden (J, Ø). Svinkløv (1 eks. $\frac{1}{7}$), Anholt (1 eks. $\frac{17}{6}$); Galgebakken ved Næstved (2 eks. $\frac{7}{8}$ og $\frac{24}{8}$), Grønholt vang (i antal på *Arabis hirsuta*, $\frac{18}{5}$).

37. *cochleáriæ* Gyll. Sort, fødderne og undertiden skinnebenene og følehornenes rod lysere. Undersiden, vingedækkernes søm bag scutellum og oftest pronotums midtlinie og to sidelinier med brede hvide skæl, oversiden iøvrigt med yderst fine hvidgrå eller brunlige, meget utydelige hår. Pronotum rigeligt $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med svagt rundede sider og næppe opadbøjet forrand, temmelig kraftigt, men ikke særlig tæt punkteret, med tydelige sideknuder og svag, ofte kun for- og bagtil antydet midtfure. Vingedækkernes striber kraftige, mellemrummene bredere end striberne, bagtil med meget svage knuder. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum, følehornene indleddede ganske lidt foran (hos ♀ i snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Let kendelig fra gruppens andre arter ved simple kløer, pronotums sideknuder og næppe opadbøjede forrand samt vingedækkernes nøgne punktstriber.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På *Cardamine pratensis*. Især i maj-juni. Larven i skulperne, udvikling omtrent som hos *constrictus*. Imago angives at forekomme også på andre korsblomstrede, såsom *Cardamine amara* og *Cochlearia officinalis*.

38. *C. quercéti* Gyll. Sort, følehorn og ben, pronotums forrand og vingedækkerne ved spidsen (undertiden også i større omfang) rødlig. Undersiden, pronotums sider og midten for- og bagtil samt vingedækkernes søm bag scutellum beklædt med brede, hvide skæl, Vingedækkerne iøvrigt, tildels også i punktstriberne, med hvide skæl, der danner en svagt spættet tegning, og med hvidgrå eller brunlige, meget fine hår. Følehornene indleddede omkring snudens midte. Snuden lidt

kortere end hoved + pronotum. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med kun ganske svagt opadbøjet forrand og kun svagt rundede sider, ret tæt punkteret, med tydelige, spidse sideknuder og for- og bagtil svagt antydet midtfure. Vingedækkernes sribemellemrum meget bredere end sriberne, bagtil med meget fine knuder. Klørerne med en yderst fin og kort, meget utydelig rodflig. Længde 1,8–2 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids med en torn på indersiden.

Adskilt fra *C. terminatus* ved 7-leddet følehornssvøbe og let kendelig fra alle vore andre arter i slægten ved farven og skælkledningen.

Udbredt, men sjælden (J, Ø). Lading sø, Thorsager, Favrskov, Randers enge, Agdrup krat; Ravnkilde; Nykøbing F., Kagsmose, Dyrehaven, Malmosen, Ravneholm. På *Rorippa islandica*. Især juni–juli. Larver er fundet i stor mængde i skulperne; forpupning i jorden; udvikling fra $\frac{5}{8}$.

39. *C. atómus* Boh. Sort, undersiden sparsomt, på brytets sider tættere, hvidt skæklædt. Pronotum især i midtlinien med smalle, hvide skæl, vingedækkernes sribemellemrum med en række lange, opstående, hvide hår. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med noget rundede sider og svagt opadbøjet forrand, ikke særlig tæt eller kraftigt punkteret, med små spidse sideknuder og antydet midtfure. Vingedækkernes sribemellemrum noget bredere end sriberne, bagtil med ret tydelige knuder. Længde 1,5–1,7 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum, følehornene indleddede i (hos ♀ lidt bag) snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids på indersiden med en torn.

Let kendelig fra alle vore andre arter i slægten ved den blankt sorte farve, de lange, opstående vingedækkehår og den ringe størrelse.

Sjælden (J, Ø). Frøslev plantage, Haderslev, Taps, Esbjerg strandskov, Nørholm Skov, Randbøldal, Horsens-Silkeborg-Århuseggen; Odense-egnen. På *Arabidopsis thaliana*. Larven danner svage galler på stænglen. Imago angives at forekomme også på andre korsblomstrede, såsom *Cardamine pratensis*, *Erophila verna* og *Teesdalia nudicaulis*.

10. artsgruppe.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene med lille, fin tand, klørerne fligede. Vingedækkerne med opstående, bagudrettet behåring, sorte, hos *picitarsis* med ganske svagt mørkt blyagtigt skær.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes sribemellemrum, foruden den opstående behåring, beklædt med hvidlige, fortil brede, bagud langt tilspidsede skæl 40. quádridens. Vingedækkernes sribemellemrum, bortset fra en scutellarplet, uden sådan skælklædning. . *picitársis*.

40. *C. quádridens* Panz. Sort, følehornenes rod og fødderne rødlige. Oversiden med hvidlige, bagud stærkt tilspidsede skæl og opstående, rødlige, temmelig lange hår. Skælklædningen noget ujævnt fordelt, oftest tættest ved scutellum. Pronotum noget bredere end langt, med svagt rundede sider, tæt og temmelig kraftigt punkteret, med temmelig stærke sideknuder og svag, ofte utydelig midtfure. Vingedækkernes striber temmelig fine, forsynede med en række smalle, hvidlige skæl, mellemrummene brede. Længde 2,5–3,2 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum, følehornene indleddede noget (hos ♀ ganske lidt) foran snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lang, krum torn.

Meget almindelig (J, Ø, B). På flere forskellige korsblomstrede. Ofte meget skadelig for kål og andre korsblomstrede landbrugspianter. Larven, især i juni–juli, minerende i bladstilke og -ribber, stængler og rodhals; forpupning i jorden; udvikling fra midt i juni.

[*C. picitársis* Gyll. Adskilt fra *quadridens* ved det i oversigten nævnte kendemærke samt ved, at oversiden er meget blankere, snuden lidt kortere hos begge køn, pronotum stærkere tværbredt med betydeligt svagere sideknuder og svagere indtryk foran disse. Længde 2,5–3,2 mm.

Fundet bl. a. ved Lübeck og ved Eutin i Holsten. På forskellige korsblomstrede, såsom *Sisymbrium loeselii*, *Erysimum cheiranthoides*, *Brassica napus* og *Barbarea vulgaris*. Larven i stængel eller rodhals; forpupning i jorden. Især på brakmarker og ruderatpladser.]

11. artsgruppe.

Følehornssvøben 7-leddet. Vingedækkerne metalblå, -sortblå eller -grønne, bortset fra scutellarpartiet uden lys skæl- eller hårtægning. Lårene tandede eller simple, kløerne fligede eller simple.

På korsblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Kløerne simple. Vingedækkerne uden opstående behåring, punktstriberne nøgne. Følehornsskaffet mod spidsen ret pludseligt fortykket (som fig. 138, b)..... 2.
Kløerne fligede 4.
2. Lårene med et tydeligt, tandlignende børsteknippe. Vingedækkernes søm ved scutellum med enkelte hvide skæl. Længde 2,3–2,5 mm.. 41. *scapuláris*.
Lårene simple. Vingedækkerne uden sådanne skæl. Længde 1–2,3 mm..... 3.
3. Vingedækkerne med stærkt metalblå glans. Længde 1,7–2,3 mm 42. *erýsimi*.
Vingedækkerne med sortblå glans. Længde 1–1,8 mm 43. *contráctus*.

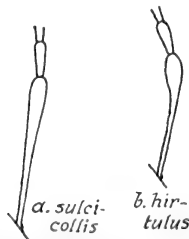

Fig. 138. *Ceuthorrhynchus*. Følehornsskaffet.

4. Vingedækkernes behåring ikke opstående. Pronotum med blåligt eller grønligt metalskær.... 5.
 Vingedækkernes behåring opstående. Pronotum uden metalskær..... 7.
5. Følehornsskaffet pludseligt udvidet ved spidsen (som fig. 138, b). Vingedækkernes punktstriber tydeligt hvidt skælklædte..... viridánus.
 Følehornsskaffet jævnt fortykket mod spidsen (som fig. 138, a). Vingedækkernes punktstriber nøgne..... 6.
6. Pronotum i bunden blankt. Snuden bagtil kraftigt rækkepunteret og tydeligt længdekølet... ignítus.
 Pronotum i bunden mikrochagrineret. Snuden bagtil ret fint punkteret, uden tydelige længdekøle
 49. pérvicax.
7. Følehornsskaffet mod spidsen jævnt fortykket (fig. 138, a). 3. fodled som regel rødligt eller brunligt..... 48. sulcicóllis.
 Følehornsskaffet pludseligt fortykket ved spidsen (fig. 138, b). 3. fodled mørkt..... 8.
8. Vingedækkernes punktstriber tydeligt hvidt skælklædt. Snuden bagtil med 3 længdekøle 44. hírtulus.
 Vingedækkernes punktstriber nøgne. Snuden bagtil uden længdekøle 9.
9. Mellem- og bagbrystet tæt hvidt skælklædt, meget tættere end bugen 45. pectorális.
 Mellem- og bagbrystet ret spredt skælklædt, ikke væsentligt tættere end bugen 10.
10. Vingedækkerne med opstående, fine brungule hår på alle, også de yderste, sribemellemrum
 46. chalybæus.
 Vingedækkernes opstående, fine, brungule hår på de yderste sribemellemrum erstattet af smalle, lancetformede hvide skæl 47. thomsóni.

41. *C. scapuláris* Gyll. Sort, Vingedækkerne tydeligt metalblå. Undersiden temmelig spredt, hvidt skælklædt, dog tæt

på den fra oven synlige del af mellembrystets epimerer. Pronotum langs midten og hver side samt vingedækkernes søm ved scutellum med enkelte hvide skæl; vingedækkerne iøvrigt spredt og yderst fint, næsten usynligt behårede. Snuden tydeligt krummet, bagtil kraftigt rækkepunkteret og ofte med antydning af længdekøle. Pronotum ca. $\frac{1}{5}$ bredere end langt, med svagt rundede sider og ganske svagt opadbøjet forrand, kraftigt og ret tæt punkteret, med små, spidse, tydelige sideknuder og tydelig midtfure. Vingedækkerne brede, striberne ret kraftige, mellemrummene bredere end striberne, fint kornede, bagtil med tydelige knuder. Længde 2,3–2,5 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum, følehornene indleddede noget (hos ♀ kun ganske lidt) foran midten af snuden. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Meget sjælden (Ø). Hunderup skov (Fyn), mose s.f. Hareskovene, Donse. På *Rorippa amphibia*. Apr.–juni. Larven og puppen i rodhalsen eller den nederste stængeldel. Imago angives også undertiden at forekomme på *R. islandica*. Hos os er arten oftest taget ved forårssigtning.

42. *C. erýsimi* Fabr. Sort, vingedækkerne tydeligt metalblå. Undersiden temmelig spredt skælklædt; vingedækkernes sribemellemrum med fine, nedliggende, lyse hår. Snuden noget krummet, bagtil rækkepunkteret. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med kun svagt rundede sider og noget opadbøjet forrand, tæt og kraftigt punkteret, med tydelige sideknuder og antydet midtfure. Vingedækkernes striber ret smalle, mellemrummene meget bredere end striberne, med en række yderst fine punkter, tydeligt, fint, ret tæt og regelmæssigt mikro-tværrynkede bagtil med kraftige knuder. Længde 1,7–2,3 mm.

♂: Omtrent som hos *scapularis*, dog har også forskinnebenene en – yderst fin og utydelig, nedadrettet – spidstorn.

Meget almindelig (J, Ø, B). På korsblomstrede, især *Capsella bursa-pastoris*. Larven i nederste stængeldel og i roden; forpupning i jorden i juni–juli; udvikling 2–3 uger senere.

43. *C. contractus* Marsh. Nærstående til *erysimi*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at 3. og 4. svøbeled og køllen er forholdsvis lidt kortere, at pronotums midtfuler er endnu svagere antydet, og at vingedækkernes sribemellemrum er forholdsvis ganske lidt smalere og kun utydeligt, spredt og uregelmæssigt tværrynkede. Længde 1–1,8 mm.

♂: Som hos *erysimi*.

Meget almindelig (J, Ø, B). På korsblomstrede. Larven er minerende og fundet på mange forskellige korsblomstrede; forpupning i jorden. Beboede miner er hos os fundet på *Dentaria bulbifera*, *Capsella bursa-pastoris*, *Cardamine pratensis*, *Lepidium latifolium* og *Arabis alpina*; larver er fundet fra $^{24}/_5$ til $^{28}/_7$; udvikling i juli–aug. Arten har her i landet gjort skade på kålroer og turnips.

Formen *micro* s Schultz kan kun betragtes som en dværgform af *contractus* og ikke som en særskilt art. Denne form er fundet ved Århus.

44. *C. hirtulus* Germ. Sort, vingedækkerne sortblå. Undersiden temmelig spredt, hvidt skælklædt. Oversiden med halvtopstående, brunlige hår, der er kortest på hoved og pronotum, og på vingedækkerne danner en række på hvert sribemellemrum. Følehornene indleddede ganske lidt foran snudens midte. Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, temmelig svagt krummet. Pronotum ca. $1\frac{1}{2}$ gang så bredt som langt, med svagt rundede sider og ret svagt opadbøjet forrand, temmelig tæt og kraftigt punkteret, med svage, temmelig stumpede, som en kort tværkam formede sideknuder og temmelig svag midtfuler. Vingedækkernes striber ret fine, mellemrummene mindst dobbelt så brede som striberne, fint tværrynkede, bagtil med tydelige knuder. Lårene ikke eller yderst fint tandede. Længde 1,8–2 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Let kendelig ved vingedækkernes mørke farve, opstående hårrækker, og skælklædte sribemellemrum, fligede kløer og bagtil længdekølet snude.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På korsblomstrede, f. eks. *Draba verna*, *Arabidopsis thaliana* og *Cardamine pratensis*. Larven er fundet i stængelgaller på *Erophila verna*; forpupning i jorden.

45. *C. pectoralis* Weise. Sort, vingedækkerne klart metalblå. Hoved og pronotum nedliggende behåret, vingedækkerne med en række opstående hår på hvert sribemellemrum. Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, stærkt krummet. Pronotum omtrent som hos *hirtulus*, dog er punkturen kraftigere og midtlinien forsynet med enkelte hvide skæl. Vingedækkernes sribemellemrum noget bredere end striberne, noget hvælvede, spredt tværrynkede, bagtil med ret kraftige knuder. Benene ret kraftige, lårene ikke eller næppe tandede. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Følehornene indleddede noget foran (hos ♀ omtrent i snudens midte. Alle skinnebenenes spids indvendig med en, også på forskinnebenene kraftig, torn.

Kendelig fra de andre blå arter med opstående vingedækkebehåring og fligede kløer ved mellem- og bagbrystets tætte hvide skælklædning og hannens kraftige skinnebenstorne.

Sjælden (J, Ø). Nørholm skov (²⁴/₈), Randerseggen (Floes skov og engen ved Kongslund); Odenseggen (Bellinge, Næsby, Hunderup, Fruens Bøge). Apr., juli, sept. På *Cardamine amara*, *pratensis* og *hirsuta*. Larven i stængel- eller bladstilk-galler; forpupning i jorden. I Polen fundet på *Barbarea vulgaris*.

46. *C. chalybæus* Germ. Sort, fødderne ofte lidt lysere, vingedækkerne metalblå, men ikke så klart blå som hos *pectoralis*. Hoved og pronotum yderst fint behårede, vingedækkerne i hvert sribemellemrum med en række opstående, fine, brunlige hår. Snuden omtrent så lang som hoved + pronotum, ret stærkt krummet, følehornene indleddede omtrent i snudens midte. Pronotum omtrent som hos *hirtulus*, punkturen dog kraftigere. Vingedækkernes sribemellemrum bredere end striberne, noget hvælvede, spredt tværrynkede, bagtil med ret kraftige knuder. Lårene, i hvert fald de to bageste par, som regel fint tandede. Længde 1,9–2,2 mm.

♂: Alle skinnebenenes spids indvendig med en, på forskinnebenene meget lille torn.

Kun fundet ved Rugballegård ved Vejle (på kål, juni 1876). På forskellige korsblomstrede, såsom *Alliaria officinalis*, *Lepidium draba* og *Erysimum cheiranthoides*.

47. *C. thomsóni* Kolbe. Yderst nærstående til *chalybaeus*, men adskilt fra den ved det i oversigten nævnte kendemærke. Endvidere er vingedækkernes fine brunlige hår ganske lidt kortere, skinneben samt 1. og 2. fodled og følehornene lidt kortere, og også snuden ganske lidt kortere. Længde 1,9–2,2 mm.

♂: Som hos *chalybaeus*.

Sjælden (J, Ø). Flere steder i Jylland, bl. a. Borum (i antal på *Brassica campestris*, ²/₈), Hobro, Simested (2 eks. på *Berteroa incana*, ²⁰/₇), Thisted, Dronninglund, Hjørring; Rude-skov. I Norge og England fundet på *Alliaria officinalis*.

48. *C. sulcicóllis* Payk. Sort, vingedækkerne tydeligt metalblå, 3. fodled rødligt. Undersiden spredt, hvidt skælklædt; pronotum langs midten og på hver side med enkelte hvide skæl. Hoved og pronotum yderst fint behårede, vingedækkerne i hvert sribemellemrum med en række opstående, fine, brunlige hår. Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, noget krummet, bagtil stærkt rækkepunkteret og med længdekøle. Pronotum rigeligt $1\frac{1}{2}$ gang så bredt som langt, med svagt rundede sider og ret svagt opadbøjet forrand, kraftigt og temmelig tæt punkteret, med små, hver af 2 fine spidser bestående, sideknuder og ret tydelig midtfure. Vingedækkernes striber med yderst korte, fine, næppe synlige hår, mellemrummene mindst dobbelt så brede som striberne, ret flade, med en række tydelige punkter, bagtil med ret fine knuder. Mellem- og baglår med fin tand. Forlårene næsten uden antydning af tand. Længde 2,5–3 mm.

♂: Følehornene indleddede noget nærmere ved snudens spids (både hos ♂ og ♀ foran midten). Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en ret kraftig, krum torn.

Let kendelig fra vore andre blå arter med opstående vinge-

dækkebehåring og fligede kløer ved betydelig størrelse, mod spidsen jævnt fortykket følehornsskaft, lyst 3. fodled og kraftigt længdekølet og rækkepunkteret snude.

Sjældnen (J, Ø). Rugballegård ved Vejle, Marselisborg strand, Sebber; Korshavn, Reersø, Asnæs, Sejro bugt. På forskellige korsblomstrede, hos os vistnok især på *Crambe maritima*. Larven er i udlandet iagttaget at danne galler på rodhalsen af næringsplanten, f. eks. *Sisymbrium officinale* og *Sinapis arvensis*.

49. *C. pérvicax* Weise («barbaréae» + «ignitus», 1. udgave). Sort, vingedækkerne med tydelig, hoved og pronotum med svagere, blå metalglans. Mellem- og bagbrystet temmelig tæt, hvidt skælklædt. Pronotum ofte langs midten og vingedækkernes søm ved scutellum med enkelte hvide skæl, vingedækkkerne iøvrigt med yderst fine, brunlige, nedliggende hår, overvejende ordnede i 2 rækker på hvert stribemellemrum. Snuden hos ♂ ca. så lang som, hos ♀ tydeligt længere end hoved + pronotum, krummet. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med ganske svagt rundede sider og næppe opadbøjet forrand, små, tydelige, spidse sideknuder og ret tydelig midtfure, tæt og meget kraftigt punkteret, mellem punkterne fint mikrochagrineret. Vingedækkernes striber nøgne, mellemrummene mindst dobbelt så brede som striberne, kun svagt hvælvede, svagt tværrynkede, knuderne bagtil fine. Lårene, eller i hvert fald de to bageste par fint tandede. Længde 2,5–2,8 mm.

♂: Følehornene indleddede tydeligt foran (hos ♀ omtrent i) snudens midte. Alle skinnebenenes spids indvendig med en, på forskinnebenene yderst lille torn.

Let kendelig fra de foregående blå arter ved tydelig metalglans på hoved og pronotum og ved nedliggende vingedækkebehåring i forbindelse med fligede kløer.

Sjældnen (J, Ø). Sønderjylland (vistnok udbredt), Nørholm skov, Greisdalen, Fænø, Århuseggen (Høskov, Moesgård, Lillering), Thorsager, Hadsten, Favrskov, Randers; Odenseegnen (Hunderup, Staviså), Vintersbølle skov, Næstved, Mogenstrup, Sorø. På *Cardamine pratensis* og *amara* og *Nasturtium palustre*. Især på fugtig halvskygget bund.

[*C. ignítus* Germ. Meget nærstående til *pervicax*, men let adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er pronotums punktur tydeligt mindre kraftig og dets forrand tydeligt, omend svagt opadbøjet, vingedækkernes punktstriber lidt kraftigere og sribemellemrummene lidt smallere og lidt kraftigere tværrynkede og lårtanden især på de to bageste par kraftigere. Længde 2,3–2,5 mm.

♂ og ♀: Følehornene indleddede i (hos ♀ ganske lidt bag) snudens midte. Skinnebenene som hos *pervicax*.

Fundet bl. a. i Holsten og Sydnorge. På *Berteroa incana*. Larven i stænglen; forpupning i jorden.]

[*C. viridánus* Gyll. Nærstående til de to foregående, men let adskilt fra dem ved de i oversigten nævnte kendemærker. Oversidens metalfarve er oftest grønlig, sjældnere blålig, og på hoved og pronotum stærkere end hos de to foregående. Snuden lidet kraftigt rækkepunkteret, uden tydelige længdekøle. Pronotum lidt over $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, ikke eller yderst svagt og utydeligt mikrochagrineret mellem punkterne. Vingedækkernes sribemellemrum ret flade, tæt og ret kraftigt tværrynkede, knuderne bagtil betydeligt stærkere end hos de foregående. Mellem- og baglårene fint, forlårene ikke eller næppe tandede. Længde 2,4–2,8 mm.

♂: Følehornene indleddede i (hos ♀ noget bag) snudens midte. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en torn.

Et eksemplar fra Sønderjylland, der har været bestemt som *viridanus*, er senere gået til grunde, og da bestemmelsen ikke kan betragtes som helt sikker, kan arten ikke med tilstrækkelig vished anses som hørende til vor fauna. Den er imidlertid fundet i Sydnorge. Antagelig knyttet til *Erysimum*-arter, i Norge måske *E. hieracifolium*.]

11. *Eubrýchius* Thoms.

Nærstående til *Phytobius*, men adskilt fra denne slægt ved, at føddernes kloled er næsten så langt som de øvrige led tilsammen. Benene lange og slanke,

lårene utandede, skinneben og fødder med lange svømmehår, klørerne simple. Forhøfterne kun yderst kort adskilt fra hinanden.

1. *E. velátus* Beck. Sort, følehorn og ben røde. Undersiden tæt, grågult skælklædt; snuden, panden, pronotum langs midten og siderne, vingedækkernes søm samt ofte nogle mere eller mindre udviskede pletter på dem gult skælklædte, vingedækkerne iøvrigt sort skælklædte. Følehornenes skaft meget kort, ca. så langt som 1. + 2. svøbeled, køllen slank. Pronotum ca. $\frac{3}{5}$ bredere end langt, med skarpe sideknuder, forranden med 2 svagt antydede, langt fra hinanden stående, vinkelformede knuder, midtfuren i det højeste ganske svagt antydet. Vingedækkernes striber fine. Længde 2,4–2,8 mm.

♂: Snuden lidt (hos ♀ meget) over dobbelt så lang som bred, følehornene indleddede i (hos ♀ lidt bag) midten.

Udbredt, men sjælden (J, Ø). Flere steder i Jylland; Sanderum mose og Vosemose på Fyn, Lolland-Falster, Møn, Øbjerggård (i brakvand), Sorø sø, Kagsmose, Sorgenfri, Fuglevad, Børstingerød mose. Levevis som *Litodactylus*.

12. *Litodáctylus* Redt.

Ligesom *Eubrychius* adskilt fra *Phytobius* ved det lange kloled og fra *Eubrychius* ved, at 3. fodled er tvelappet, og at skinneben og fødder mangler de lange svømmehår. Iøvrigt som *Eubrychius*.

1. *L. leucogáster* Marsh. Sort, følehorn og ben rødlig, køllen og fødderne mørkere. Undersiden tæt, hvidt skælklædt, oversiden beklædt med brune og hvide skæl, de sidste på vingedækkerne dannende en sømplet og ofte flere mere eller mindre tydelige, usymmetriske pletter. Følehornsskaftet lidt længere end hos *Eubrychius*. Pronotum omtrent som hos *Eubrychius*, dog med ret tydelig midtfure. Vingedækkernes striber fine. Længde 2,4–2,8 mm.

♂: Mellemskinnebenenes spids på indersiden med en lille torn. Iøvrigt omtrent som hos *Eubrychius*.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Myriophyllum verticillatum* og *spicatum*; lever både som larve og som imago under vandets overflade; larven, der lever frit på bladene af næringsplanten, danner en puppekokon på denne under vandspejlet. Imago overvintrer på land nær vandkanten og kan forårsigtes.

13. *Phytobius* Schönh.

Følehornssvøben 6-leddet. Lårene utandede, kløerne simple eller fligede. Forhofferne adskilte fra hinanden. Forbrystet som regel uden snudefure. Snuden kort og tyk. Pronotums forrand simpel eller – helt eller delvis – dobbeltrandet. Vingedækkerne korte, 8. stribemellemrum fortil udvidet ved skulderen.

Hos hannen har mellemskinnebenene, hos *quadri-nodosus* også bagskinnebenene og hos *velaris* alle skinneben, indvendig ved spidsen en lille torn.

Arterne lever fortrinsvis på fugtig bund og er overvejende knyttede til *Polygonum*-arter. Larverne lever frit fremme på næringsplantens blade; forpupning oftest i en kokon på planten, undertiden i grenene i en gallelignende dannelse. Imago overvintrer og kan dels tages ved forårssigtning af opskyl, dels ved ketsning.

Oversigt over arterne.

1. Pronotums forrand uden tydelig udranding eller tænder. Pronotums sideknuder små og lidet tydelige. Kløerne simple 1. *cómari*.
Pronotums forrand udrandet i midten eller med 2 tydelige, spidse tænder. Pronotums sideknuder store og spidse 2.
2. Pronotums forrand med en udranding, der er smalere end snudens bredde, og som på hver side begrænses af en meget svag og utydelig tand 3.

- Pronotums forrand med 2 tydelige, spidse tænder,
hvis indbyrdes afstand er større end snudens
bredde 4.
3. Følehornsskafte sort. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang
bredere end langt, lidet kraftigt punkteret. Vin-
gedækkerne ikke længere end tilsammen brede,
deres sribemellemrum, undtagen 1. og 2. med
knuder. Kløerne simple 6. muricátus.
Følehornsskafte rødt. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere
end langt, groft punkteret. Vingedækkerne lidt
længere end brede, kun de ydre sribemellem-
rum med knuder. Kløerne fligede 7. quádrinodósus.
4. Snuden mindst 3 gange så lang som bred. Følehorn
og ben overvejende rødlig. Kløerne simple
2. waltóni.
Snuden højst dobbelt så lang som bred 5.
5. Vingedækkerne med hvid sømplet. Følehornenes
skaft rødt. Pronotum fortil uden midtfure.
Kløerne fligede 5. quadricórnis.
Vingedækkerne uden hvid sømplet. Følehornenes
skaft mørkt. Pronotum fortil med midtfure.
Kløerne simple 6.
6. Vingedækkernes søm – foruden umiddelbart ved
scutellum – lidt bag dette med en sort fløjsplet,
1. punktstribe tydeligt udadbuget ud for denne
plet, sribemellemrummene uden knuder
3. canaliculátus.
Vingedækkerne bag scutellum uden sådan plet,
de yderste sribemellemrum med tydelige knuder 7.
7. Lårene sorte. Vingedækkerne som regel uden me-
talskinnende skæl 4. quadrituberculátus.
Lårene rødgule. Vingedækkerne i vidt omfang med
smukt metalskinnende skæl veláris.

1. Ph. cómari Hbst. (fig. 139). Sort, skinneben, fødder
og følehornenes rod lysere. Undersiden hvidt, pletvis tæt
skælklædt. Snuden ca. dobbelt så lang som bred. Pronotum

Fig. 139. *Phytobius comari* ♀. × 20.

på siderne tæt, oversiden iøvrigt pletvis hvidt og grågult skælklædt. Pronotum ca. $\frac{3}{4}$ bredere end langt, med i det højeste ganske svagt antydet midtfure. Vingedækkerne med stærkt rundede sider og kraftige punktstriber. Stribemellemrummene uden knuder. Længde 2,1–2,4 mm.

Let kendelig ved pronotums simple forrand.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På sumpplanter, såsom *Comarum palustre*, *Polygonum persicaria* og *Lythrum salicaria*. Larver og pupper er fundet i sidste halvdel af juni på *C. palustre* og *Alchemilla vulgaris*; udvikling fra $\frac{2}{7}$.

2. *Ph. waltóni* Boh. Sort, ben og følehorn overvejende rødlig. Undersiden temmelig spredt, mod siderne tættere, hvidt skælklædt; pronotum langs siderne og midten tæt, oversiden iøvrigt pletvis gråhvidt skælklædt. Følehornene slankere end hos *comari*, navnlig skaftet længere. Pronotum ca. $\frac{3}{4}$ bredere end langt, sideknuderne tydelige, spidse, midtfuren svag. Vingedækkerne med kraftige punktstriber, sribemellemrummene uden knuder. Længde 2,1–2,4 mm.

Let kendelig ved den lange snude.

Sjælden (J, Ø). Dråved skov, Varnæs vig, Haderslev, Favrskov; Vosemose (Fyn), Dyrehaven, Strødam, Jægerspris Nordskov. På *Polygonum hydropiper*.

3. *Ph. canaliculátus* Fahrs. Sort, skinneben og fødder lysere. Undersiden hvidt, pletvis tæt skælklædt; pronotums sider tæt, oversiden iøvrigt pletvis hvidt skælklædt. Pronotum ca. $\frac{2}{3}$ bredere end langt. Vingedækkernes sider i forreste halvdel mindre stærkt rundede end hos *comari*. Længde 1,9–2,2 mm.

Let kendelig ved de i oversigten nævnte kendemærker.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). Larven iflg. Schiødte på *Polygonum hydropiper*. I udlandet er imago fundet bl. a. på *Potamogeton natans* og på *Myriophyllum*.

4. *Ph. quádrítuberculátus* Fabr. Sort, skinneben og ofte fødder lysere. Kroppen hvidt eller gråligt, pletvis tæt skælklædt. Pronotum rigeligt $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt. Vingedækkernes sider i forreste halvdel ikke ret stærkt rundede. Længde 2,2–2,7 mm.

Hos denne art og *canaliculatus* er vingedækkernes sider i forreste halvdel svagere rundede end hos de andre.

Ret almindelig (J, Ø, B). Både på fugtig og på tør bund. Larven er hos os fundet på *Glaux maritima*; i udlandet er imago fundet på *Polygonum hydropiper*, *persicaria*, *lapathifolium* og *aviculare*.

En halobiont form, *Ph. zumpti* Wagner, der vistnok ikke er artsforskellig fra *quadrituberculatus*, er fundet bl. a. ved Sahlenburg nær Cuxhafen (i antal i forklitten under *Glaux*

maritima og *Spergularia*) og på Amrum (på jorden på saltenge nær højvandslinien). Nogle eksemplarer fundne på Skallingen (på marskbund og i klithuller, marts, juni) tilhører antagelig denne form. Den angives at adskille sig fra *quadrituberculatus* ved, at oversiden under den grå skælklædning har en metalgrøn eller -kobberfarvet grundskælklædning, at pronotum er noget kortere og bredere, følehornene noget kortere og lysere og benene, især bagskinnebenene, lidt kortere og plumpere. De anførte kendetegn synes at være vage og ukonstante, og *zumpti*^s artsberettigelse vil næppe kunne opretholdes. Nogen penisforskel ses ikke at foreligge.

[Ph. *veláris* Gyll. Denne art, der er kendelig ved de af oversigten fremgående kendemærker og ved, at hannen har en lille torn indvendig på spidsen af alle skinnebenene (længde 2–2,4 mm), er fundet bl. a. ved Hamburg, i Sydnorge og i Sverige syd på til Värmland. Den angives at leve på *Polygonum amphibium* og *P. persicaria*.]

5. Ph. *quadricórnis* Gyll. Sort, skinneben og ofte fødder og følehornenes rod lysere. Undersiden tæt, hvidt skælklædt. Pronotums sider og en scutellarplet på vingedækkerne hvidt skælklædte, vingedækkerne iøvrigt uden lys skæltegning. Pronotum ca. $\frac{3}{5}$ bredere end langt, uden tydelig midtfure. Vingedækkerne med kraftige punktstriber, de ydre stribemellemrum med tydelige, fine, skarpe småknuder. Længde 2,5–2,8 mm.

Let kendelig fra *quadrinodosus* ved betydeligere størrelse og meget længere afstand mellem knuderne på pronotums forrand og fra de andre arter ved fligede kløer og vingedækernes til en scutellarplet indskrænkede skæltegning.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På *Polygonum amphibium f. terrestre*; i udlandet også fundet på *P. lapathifolium*.

6. Ph. *muricátus* Bris. Sort, skinneben og ofte fødder lysere. Undersiden hvidt eller gråligt, pletvis tæt skælklædt, oversiden kun meget spredt, hvidt skælklædt. Snuden ca. dobbelt så lang som bred. Pronotums midtfure kun svagt

antydnet. Vingedækkerne med stærkt rundede sider. Længde 1,7–2,1 mm.

Let kendelig ved ringe størrelse, korte brede vingedækker med stærkt rundede sider og tydelige knuder på alle stribe-mellemrum undtagen 1. og 2.

Sjældnen (J, Ø). Skanderborg sø, Madum sø; Holmdrup mose ved Svendborg, Vosemose og Langesø på Fyn, Sundby Storskov, mange steder i Nordsjælland. Ved søer og moser, især ved forårssigtning. Næringsplanten ukendt.

7. *Ph. quádrinodósus* Gyll. Sort, følehornenes rod og benene overvejende rødlige. Undersiden temmelig tæt, hvidt skælklædt. Vingedækkerne med hvid scutellarplet. Snuden ca. dobbelt så lang som bred. Pronotum uden tydelig midtfure, punkturen betydeligt grovere end hos de andre arter. Vingedækkerne med noget rundede sider. Længde 2–2,3 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Let kendelig fra *quadricornis* ved de ovenfor under denne anførte skelnemærker og fra de andre arter ved fligede kløer.

Sjældnen og oftest enkeltvis (J, Ø). Jerstal, Esbjerg, Spandet egekrat, Rude strand, ø. f. Odder, Mårup strand (Samsø), Løkken; Rønninge sø (Fyn), Reersø, Boserup, Dragør, Tårnby dige, Ravneholm, Donse. Både på fugtig og på tør bund. Den angives at leve på *Polygonum amphibium*. For- og efter-sommer.

14. *Rhinóncus* Steph.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede, kløerne fligede. Pronotums forrand simpel eller – helt eller delvis – dobbeltrandet. Forbrystets forrand i midten bredt og temmelig dybt udrandet. Forbrystet foran hofterne med en tydelig snudefure, der begrænses af en rand på hver side. Ligner iøvrigt den foregående slægt.

Hos hannen har mellem- og bagskinnebenene (hos *gramineus* dog kun mellemskinnebenene) indvendig ved spidsen en lille torn.

Arterne er knyttede til *Polygonum*- eller *Rumex*-arter. Larverne i stængler eller rødder; forpupning sammesteds eller i jorden; imago træffes om eftersommeren (nyklækkede) og, efter overvintring, om forsommeren.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes sribemellemrum, i hvert fald fra det 3. eller 4., med en række tydelige knuder 2.
Vingedækkerne uden sådanne knuder 4.
2. Vingedækkerne med tydelig hvid eller hvidgul scutellarplet 1. *cástor*.
Vingedækkerne uden sådan scutellarplet..... 3.
3. Vingedækkernes sribemellemrum undtagen det 1. (langs sømmen) med en række knuder. 2. for- og bagfodsled ikke længere end bredt
1. *cástor* var. *rúfipes*.
Vingedækkernes 1. og 2. sribemellemrum uden tydelige knuder. 2. for- og bagfodsled tydeligt længere end bredt 2. *bruchoides*.
4. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt. Vingedækkerne omtrent $\frac{1}{3}$ længere end tilsammen brede. Længde 1,8–2,5 mm 5. *perpendicularis*.
Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt. Vingedækkerne kun ganske lidt længere end tilsammen brede. Længde 2,4–3,5 mm 5.
5. Vingedækkerne med tydelig hvid scutellarplet.
Pronotum uden tydelige sideknuder 3. *pericárpis*.
Vingedækkernes søm i hele sin udstrækning med grågul skælklædning. Pronotum med små, men tydelige sideknuder 4. *gramíneus*.

1. *R. cástor* Fabr. (fig. 140). Sort, ben og følehornenes rød lysere. Undersiden temmelig tæt, hvidt eller gulligt skælklædt. Oversiden pletvis hvidt og brunligt skælklædt, vingedækkernes søm bag scutellum med hvid skælplet. Pronotum omtrent $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med utydelig midtfure og

små sideknuder. Vingedækkernes stribemellemrum betydeligt bredere ved punktstriberne. Længde 2,4–2,8 mm.

Hos var. *rufipes* Steph. er den hvidspættede oversidetegning forsvundet og oversidens skælkledning ensfarvet brunsort uden eller med svagt lysere markeret scutellarplet.

Fig. 140. *Rhinoncus castor*. × 18.

Arten er kendelig ved de allerede på 2. stribemellemrum begyndende knuder.

Almindelig (J, Ø, B). Hyppigst på høj, tør bund, på *Rumex acetosella*, undtagelsesvis på *R. acetosa*. Larven i de nederste stængelpartier og rodhalsen. Var. *rufipes* er vistnok meget sjælden, den foreligger fra Silkeborgegnen, Femmøller og Samsø.

2. *R. bruchoïdes* Hbst. Meget nærstående til *castor*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker, og

straks kendelig fra denne arts hovedform ved manglen af hvid scutellarplet. Den afviger yderligere fra *castor* ved, at pronotums forrand er rødbrunt gennemskinnende, at vingedækkerne bag skuldrene som regel er stærkere tilsmalnede og derfor noget mere trekantformede, og at deres knuder er lidt svagere og mere spredte. Længde 2,4–2,8 mm.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Polygonum*, såsom *P. persicaria*, *lapathifolium* og *hydropiper*. Larver er fundet i juli-aug. i stængler af *P. persicaria*; forpupning i jorden i juli-aug. og udvikling ca. 3 uger senere; forpupning angives også at ske i stænglen.

3. *R. pericárpheus* L. Sort, ben og følehornenes rod lysere. Undersiden ret tæt, lyst skælklædt; oversiden pletvis hvidt og brunligt skælklædt, vingedækkerne med en hvid scutellarplet af brede skæl. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med kun bagtil tydelig midtfure. Vingedækkernes sribemellemrum betydeligt bredere end punktstriberne, kraftigt kor-net-rynkede. Længde 2,4–3,4 mm.

Let kendelig ved pronotums mangel på tydelige sideknuder i forbindelse med den betydelige størrelse.

Almindelig (J, Ø, B). På forskellige *Rumex*-arter (f. eks. *R. hydrolapathum*), i hvis nederste stængeldele og rod larven og puppen lever. Larven er også – antagelig undtagelsesvis – fundet i galler på rødderne af *Artemisia vulgaris*.

4. *R. gramíneus* Fabr. (inconspectus Hbst.). Nærstående til *pericárpheus*, men let adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er undersidens skælklædning noget mørkere og hos hannen kun mellemskinnebenene forsynede med spidstorn. Længde 3–3,5 mm.

Let kendelig ved den i hele sin udstrækning grågult skælklædte vingedækkesøm.

Almindelig (J, Ø, B). På *Polygonum amphibium f. terrestre*, i hvis rødder larven og puppen lever. Arten angives også at være fundet på *P. lapathifolium*.

5. *R. perpendiculáris* Reiche. Sort, skinneben, fødder og følehornenes rod lysere. Undersiden ret tæt, hvidt skælklædt.

Oversiden pletvis hvidt skælklædt, vingedækkerne med en hvid eller gulhvid scutellarplet af brede skæl. Pronotum med kun meget utydelig midtfure og næppe antydede sideknuder. Vingedækkernes sribemellemrum noget bredere end punktstriberne, lidet kraftigt kornet-rynkede. Længde 1,8–2,5 mm.

Let kendelig fra de andre arter ved tydeligt slankere krop og lidt slankere ben samt ved pronotums næppe antydede sideknuder i forbindelse med den ret ringe størrelse.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Polygonum*-arter, bl. a. *persicaria*, *hydropiper* og *aviculare*, både på fugtig og på tør bund. Larven i stænglerne og de øverste rodpartier. Larver, pupper og nyklækkede imagines er fundet i tiden $\frac{5}{7}$ – $\frac{12}{8}$ i stængler af *P. aviculare*, *amphibium* og *lapathifolium*.

15. *Amalus* Schönh.

Følehornssvøben 6-leddet. Lårene utandede. Kløerne fligede. Forhopperne kun yderst lidt adskilte fra hinanden. Forbrystet uden snudefure. Snuden lang og slank. Pronotums forrand simpel (d. v. s. uden liste langs over- og undersiden) og på siden uden øjelapper. Vingedækkerne korte, 8. sribemellemrum fortil udvidet ved skulderen.

Denne og de tre følgende slægter står *Ceuthorrhynchus* nær, men adskiller sig fra denne slægt ved pronotums simple forrand, *Amalus* yderligere ved forbrystets simple, ikke dybt indskårne forrand.

1. *A. haemorrhous* Hbst. Sort, følehornenes rod, benene og vingedækkerne bagtil eller undertiden i større udstrækning røde. Undersiden og pronotums sider ret tæt, hvidt skælklædt. Vingedækkerne med en scutellarplet af hvide skæl, oversiden iøvrigt kun yderst svagt behåret. Snuden hos ♂ lidt kortere, hos ♀ ca. så lang som hoved + pronotum. Pronotum bredere end langt, med svagt rundede sider og ikke opadbøjet forrand, temmelig tæt og kraftigt punkteret, uden sideknuder eller midtfure. Vingedækkernes punktstriber kraftige, nøgne,

mellemrummene ca. så brede som stribene. Længde 1,7–2 mm.

♂: Følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ ca. i) midten af snuden. Skinnebenenes spids på indersiden med en lille torn.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På tør, ofte sandet bund, på *Polygonum aviculare*. For- og eftersommer. Imago overvintret. I Frankrig er larven fundet i rodhalsen af *Rumex obtusifolia*, med forpupning i jorden.

16. *Amalorrhynchus* Reitter.

Nærstående til *Amalus* og som denne slægt med simpel forrand på pronotum, men adskilt fra den ved, at forbrystets forrand er dybt indskåret i midten, forhøfterne tydeligt adskilt fra hinanden og klørerne simple.

1. *A. melanarius* Steph. Sort, undersiden ret tæt, gråhvidt skælklædt, oversiden spredt beklædt med gråhvide og grå skæl, der er tættere på siderne og sømmen, og som ofte giver oversiden et svagt blommedugagtigt skær. Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, følehornene indleddede noget bag midten, pronotum rigeligt $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, med rundede sider og ikke opadbøjet forrand, temmelig tæt og kraftigt punkteret, mellem punkterne yderst fint mikrochagrineret, uden sideknuder eller midtfure. Vingedækkernes punktstriber fine, med smalle, lyse skæl, mellemrummene meget bredere end stribene, tydeligt rynket-punkterede. Længde 1,7–2 mm.

♂: Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Sjælden (Ø). Biskorup ved Odense, Rusby ved Rettestrup, Holmegårds mose, Boserup, Damhusmosen. På fugtig bund på *Nasturtium officinale*. For- og eftersommer. Imago overvintret. Larven i skulperne, forpupning i disse. I Frankrig også fundet ynglende i *Rorippa amphibia*.

17. *Tapinótus* Schönh.

Nærstående til *Ceuthorrhynchus*, men adskilt fra denne slægt ved pronotums simple forrand og iøvrigt let kendelig ved oversidens skæltegning. Følehornsvøben 6-leddet. Lårene yderst fint eller næppe tandede, klørerne fligede. Kroppen meget mere langstrakt end hos de to foregående slægter og hos de fleste *Ceuthorrhynchus*-arter.

1. *T. sellátus* Fabr. (fig. 141). Sort, følehornene, undtagen køllen, samt skinneben og fødder brunrøde; tæt beklædt med hvide skæl, 2 længdepletter på pronotum og et bredt tvær-

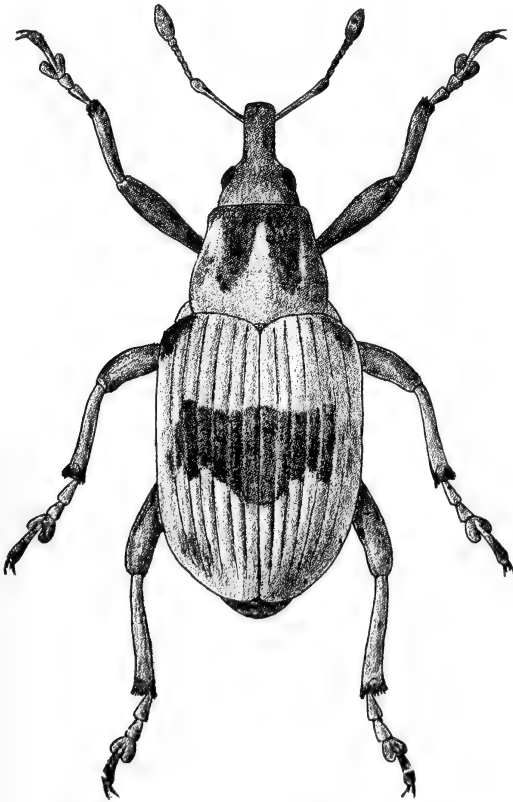

Fig. 141. *Tapinotus sellatus*. × 13.

bånd omtrent midt på vingedækkerne brunt eller brunsort skælklædte. Snuden hos ♂ ca. så lang som pronotum, hos ♀ lidt kortere end hoved + pronotum, ret kraftig, dens yderste spids rødlig. Pronotum kun lidt bredere end langt, fortil lidt tilsmalnet, uden sideknuder eller midtfure, siderne næppe rundede, forranden ikke opadbøjet. Vingedækkerne meget længere end tilsammen brede, temmelig parallelsidede, med tydeligt afsatte skuldre, striberne meget fine, skælklædte. Længde 3,2–4 mm.

♂: Følehornene indleddede langt – hos ♀ noget – foran snudens midte. Mellemskinnebenenes spids indvendig med en tydelig, bagskinnebenenes med en yderst kort og utydelig torn.

Sjælden (J, Ø). F. eks.: Draved skov, Skanderborg sø; Fåborg, Odenseegn, Maribo sø, Knuthenborg, Kragenæs, Lekkende, Bavelse sø, Grønnehave skov ved Nykøbing S., mange steder i Nordsjælland. På fugtig bund, på *Lysimachia*. For- og eftersommer. Imago overvintrer. Larver og pupper er fundet i antal $\frac{21}{7}$ i stængler og roden af *L. vulgaris* (udviklet fra $\frac{25}{7}$) og $\frac{5}{8}$ i *L. thyrsoflora*.

18. *Poóphagus* Schönh.

Meget nærstående til *Tapinotus*, men adskilt fra den ved 7-leddet følehornssvøbe, helt utandede lår og simple kløer. Den danske art er iøvrigt let kendelig på oversidens skæltegning.

1. *P. sisymbrii* Fabr. (fig. 142). Sort, tæt beklædt med hvide skæl. På pronotum 2 længdepletter og på vingedækkerne 2 skulderpletter og en oftest med disse forbunden plet midt på sømmen samt 2 pletter bagtil sorte og nøgne, på vingedækkerne dannende en lidt skakbrættagtig tegning. Snuden slank, hos ♂ rigeligt så lang som, hos ♀ tydeligt længere end hoved + pronotum. Pronotum kun lidt bredere end langt, fortil lidt tilsmalnet, uden tydelige sideknuder eller midtfure, siderne næppe rundede, forranden ikke opadbøjet. Vingedækkerne meget længere end tilsammen brede, temmelig parallel-

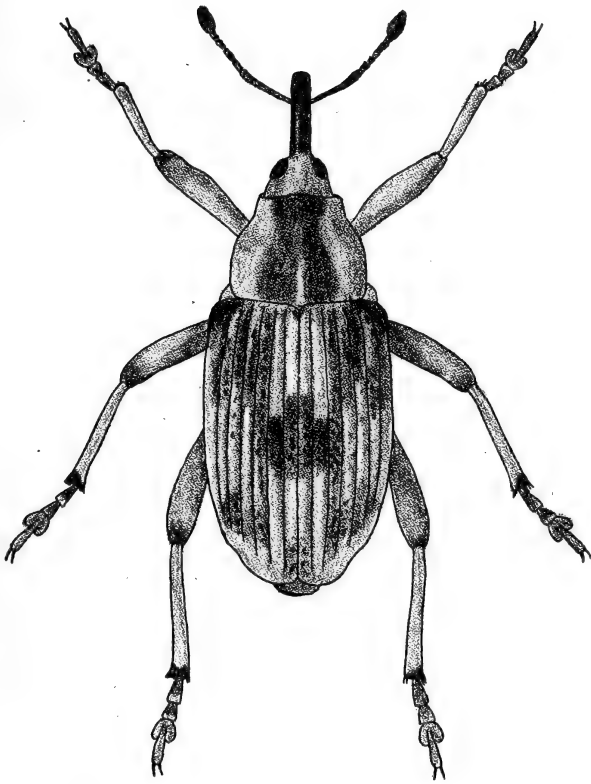

Fig. 142. *Poophagus sisymbrii*. $\times 14$.

sidede, skuldrene næsten helt rundede, striberne fine, tydeligt skælklædte. Længde 3–3,5 mm.

♂: Følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ omtrent i midten af snuden. Mellem- og bagskinnebenenes spids indvendig med en yderst kort, næppe synlig torn.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På fugtig bund på *Rorippa amphibia*. For- og eftersommer. Imago overvintret. Larver og pupper er fundet $\frac{12}{8}$ og, sammen med nyklækkede imagines, $\frac{8}{7}$ og $\frac{2}{9}$ i stænglerne. I Frankrig er den også fundet ynglende i *R. islandica*.

19. *Orobittis* Germ.

Udmærket ved den kugleformede krop. Følehornsvøben 7-leddet. Snuden mindst så lang som hoved +

Fig. 143. *Orobittis cyaneus*. × 20.

pronotum, tilsmalnet mod spidsen fra følehornenes indledningssted, dette ligger lidt bag snudens midte. Pronotum med simpel forrand (d. v. s. uden liste langs over- og undersiden). Mellembrystets epimerer kun synlige fra oven, når dyret betragtes lidt forfra. Lårene utandede, klørerne fligede.

1. *O. cyaneus* L. (fig. 143). Sortblå, følehorn brunsorte, ben brune. Undersiden og det store scutellum tæt, hvidt eller

gulligt skælklædt, oversiden iøvrigt med sortblå skæl, der falder sammen med grundfarven. følehornsskaffet kort. Benene lange og kraftige. Pronotum spredt og yderst fint punkteret. Vingedækkerne stærkt hvælvede, bredest foran midten, striberne fine, fint punkterede. Længde 2–2,5 mm.

♂: Skinnebenenes spids indvendig med en lille torn.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Viola*-arter. For- og eftersommer. Imago overvintret. Larven i frugtkapslen, forpupning i denne. Larver er fundet $2^4/6$ – $1^3/7$, larver, pupper og friskklækkede imagines 4 – $1^2/8$ i kapsler af *V. tricolor* og *palustris*.

4. Slægtsgruppe.

Følehornssvøben 7-leddet. Kløerne frie, simple. Mellembrystets epimerer synlige fra oven (hos *Baris* dog kun utydeligt). Skinnebenenes spids på indersiden med en tydelig endetorn. Baghofterne når helt ud til bagbrystets episterner, metasternum mellem dem når ikke til 1. bugled. Pronotum uden sideknuder.

Oversigt over slægterne.

1. Lårene tandede. Forhofterne berørende hinanden.
Afstanden mellem øjnene ikke nær så stor som snudens bredde 1. *Coryssomérus* (p. 299).
- Lårene utandede. Forhofterne adskilte fra hinanden. Afstanden mellem øjnene ca. så stor som snudens bredde 2.
2. Pygidium udækket. Panden med en tværfure. 2.
svøbeled næppe længere end 3. . . . 2. *Báris* (p. 300).
- Pygidium dækket. Panden uden tværfure. 2. svøbeled meget længere end 3. . . . 3. *Limnobáris* (p. 302).

1. *Coryssomérus* Schönh.

Lårene tandede; forhofterne berørende hinanden. Afstanden mellem øjnene ikke nær så stor som snudens bredde. Pygidium udækket.

1. *C. capucínus* Beck. Sort, følehorn, skinneben og fødder rødlig. Beklædt med hvidgrå eller brungrå, noget spættet skælklædning. Følehornene indleddede lidt bag snudens midte. Snuden slank, krummet, bagtil med længdekøl. Pronotum bredere end langt, fortil tilsmalnet. Vingedækkerne kun lidt bredere end pronotum, kun lidt længere end brede, bredest fortil, med tydelige punktstriber. Længde 2,5–3 mm.

♂: Sidste bugled med et indtryk.

Meget sjælden (Ø) og ikke fundet hos os i adskillige år. Løjtofte skov ved Nakskov, Eng ved Købelev (Lolland), Vester Ulslev præstegårdshave, Øbjerggård (i mængde i en sandgrav), Asserbo overdrev. Især maj–juni. I Sverige er arten fundet på *Anthemis tinctoria*, siddende på undersiden af kurvenden sidst i juni; i Tyskland på *Matricaria inodora*, imago om foråret ved plantens rod, i maj–juni på planten, larven i roden, forpupning i jorden i juli–aug., udvikling om efteråret, imago vistnok forblivende i jorden til næste forår. Som næringsplante angives også *Chrysanthemum leucanthemum* og *Achillea millefolium*.

2. *Báris* Germ.

2. svøbeled næppe længere end 3. Lårene simple; forhofterne adskilte fra hinanden. Afstanden mellem øjnene ca. så stor som snudens bredde. Panden med en tværfure. Pygidium udækket.

Oversigt over arterne.

1. Kroppen metalblå.....	2. lepídii.
Kroppen sort.....	2.
2. Pronotum fint og ret spredt punkteret..	1. laticóllis.
Pronotum groft og ret tæt punkteret....	artemisiae.

1. *B. laticóllis* Marsh. (fig. 144). Blank, sort, følehornene bagtil og fødderne oftest lysere. Snuden kraftig, punkteret. Pronotum ca. så langt som bredt, fortil tilsmalnet. Vingedækkerne kun meget lidt bredere end pronotum, punktstriberne fine, meget svagt punkterede, sribemellemrummene med en række fine punkter. Længde 2,5–3,5 mm.

♂: Forskinnebenenes endetorn længere end hos ♀. Bugen fortil med et stort, fladt indtryk.

Sjælden (J, Ø). Vojens, Horsens, Rye, Thorsager, Strandkær (Mols), Viborg, Ålborg; Ristinge klint, Høje Møn, Øbjerggård, Herlufsholm, Bromme, Røsnæs, Odsherred m. fl. steder

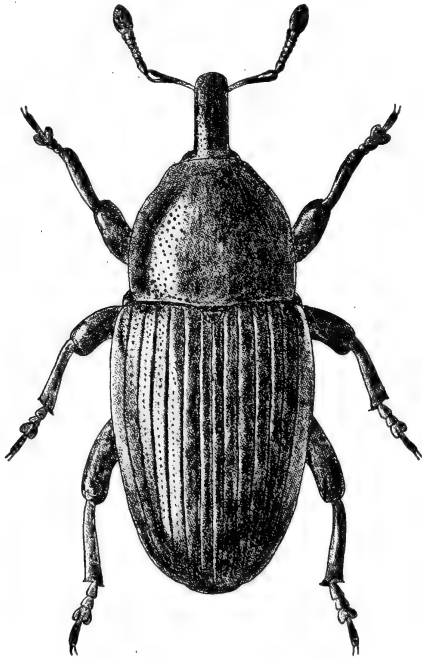

Fig. 144. *Baris laticollis*. × 15.

i Nordsjælland (f. eks. Ørholm). Især maj-juni. Især på sand- eller grusbund, ofte nedfaldet i grusgrave eller hjulspor. Arten er knyttet til korsblomstrede, såsom *Erysimum*, *Sisymbrium*, *Brassica* og *Raphanus*. Imago overvintret, æglægning især om foråret på planternes rodhals, larven i rodhals og rødder, forpupning og udvikling sammesteds eftersommer og efterår. I juni 1941 optrådte larven i Vig i Odsherred i antal i rod og rodhals af kålroeplanter; imagines var fremme på planternes rodhals $\frac{4}{7}$, adskillige i parring. I foråret 1960 og 1961 gjorde imago betydelig skade ved at begnave de underjordiske stængeldele af små kålroeplanter.

[*B. artemisiae* Hbst. Fundet bl. a. i Skåne, Sydnorge og Nordtyskland. På tør sand- eller grusbund på *Artemisia*. Larven og puppen i stænglerne og rødderne bl. a. af *A. vulgaris* og *campestris*.]

2. *B. lepidii* Germ. Let kendelig ved den smukt metalblå krop. Følehorn og ben sorte, skaftets rod og fødderne lysere. Pronotum ca. så langt som bredt, med spredte, lidt aflange punkter. Vingedækkerne bag skuldrene udvidede til lidt foran midten og her meget bredere end pronotum, derefter langt tilsmalnede, stribene fine, mellemrummene med en række meget fine punkter. Længde 3,3–3,8 mm.

♂: Bugen fortil med et stort, fladt indtryk.

Hidtil kun fundet på strandbredden ved Redsle skovs syd-kant og den lidt sydligere strandbred ud for Vester Kippinge, i roden af *Lepidium latifolium*. Larver og pupper i rodhalsen $\frac{9}{7}$, imago klækkedes senere i juli, og $\frac{18}{9}$ fandtes udhærdede imagines i antal i rodhalsen, enkeltvis eller fåtalligt i hver plante. Imago er hverken i juli eller i maj-juni truffet fremme på planterne på lokaliteten. I udlandet er arten også fundet i andre korsblomstrede, såsom *Rorippa amphibia* og *Barbarea vulgaris*. Imago overvintrer, som regel sikkert i puppe-lejet.

[*B. timida* Rossi. Et enkelt fund for mange år siden ved Strandmøllen n. f. København må antages at være af tilfældig karakter.]

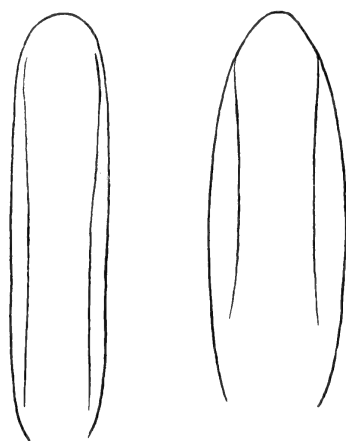
3. *Limnobáris* Bedel.

Adskiller sig fra *Baris* ved, at 2. svøbeled er meget længere end 3., panden ikke forsynet med tværfure og pygidium dækket.

Oversigt over arterne.

1. Hårene i hårrækkerne på vingedækkernes stribemellemrum så lange, at det enkelte hårs spids når eller omtrent når tilbage til det følgende hårs rod. Mellem- og bagbrystets sidestykker, metasternums sider og bugens sider ensartet og yderst tæt hvidt eller gulligt skælklædt, skæl-

- lene brede, dækkende grunden helt. ♂: Penis bred, med rundede sider og lang tilspidsning (fig. 145, b) 1. *pilistriata* (typiske individer).
 De nævnte vingedækkehår kortere, så at det enkelte hårs spids ikke når tilbage til det følgende hårs rod. Skælklædningen på metasternums sider og på 1. og 2. bugleds sider som regel ikke så tæt som den yderst tætte skælklædning på mellem- og bagbrystets sidestykker 2.

a. *T-album* b. *pilistriata*

Fig. 145. *Limnobaris*. Penis set fra oven.

2. De nævnte vingedækkehår yderst korte og fine, smalle, langt tilspidsede, det enkelte hårs spids langt adskilt fra det følgende hårs rod. Den yderst tætte skælklædning på mellem- og bagbrystets sidestykker stærkt afstikkende fra den meget mere spredte skælklædning på metasternums sider og 1. og 2. bugleds sider, dannende en T-formet figur. ♂: Penis ret smal, omtrent parallelsidet, kort tilspidset (fig. 145, a)

2. *T album* (typiske individer).

De nævnte vingedækkehår mindre fine og noget længere. Den nævnte T-formede figur mindre stærkt eller endog kun svagt eller næppe afstikkende 3.

3. ♂: Penis se fig. 145, b 1. *pilistriata*.
 ♂: Penis se fig. 145, a 2. *T album*, var. *rēitteri*.

Fig. 146. *Limnobaris pilistriata*. × 12.

1. *L. pilistriata* Steph. (*T album* 1. udg.) (fig. 146). Sort, oversiden fint, gråligt behåret, undersiden hvidt eller gulligt skælklædt mod siderne. Snuden temmelig slank, krummet, blank. Pronotum knapt så langt som bredt, temmelig tæt og groft punkteret. Vingedækkerne lidt bredere end pronotum, ca. dobbelt så lange som brede, med fine, næppe synligt punkterede striber, mellemrummene med en række fine punkter. Længde 2,8–4,5 mm.

♂: Følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids. Bugens rod indtrykt på langs. Penis fig. 145 b.

Almindelig (J, Ø, B). På fugtig bund, på vandplanter, især Cyperaceer (såsom *Scirpus lacustris* og *Cladium mariscus*) og Juncaceer. Især maj-sept. Imago overvintrer. Larven angives at leve i planternes rodhals.

2. *L. T album* L. Denne og den foregående art er for typiske eksemplars vedkommende lette at adskille ved de i oversigten anførte karakterer. Men da disse, navnlig hos mindre individer, varierer stærkt hos begge arter (hårene især hos *pilistriata*, skællene især hos *T-album* med dens var. reitteri Munster (*pusio* Reitt.?), kan hunnerne undertiden være vanskelige at bestemme, hvorimod hannerne altid let adskilles ved penisformen, der synes at være ret konstant og betydeligt forskellig hos de to arter. Længde 2,8–4,5 mm.

♂: Som hos *pilistriata*. Penis fig. 145, a.

Hidtil kun fundet i Hansted-reservatet (ved et vandhul, ³⁰/₅ 1956, ¹⁸/₆ 1958), men muligvis overset. Levevis som *pilistriata*, sammen med hvilken den i udlandet undertiden forekommer. Hovedformen er fundet på *Carex*, bl. a. *C. vesicaria*.

5. Slægtsgruppe.

Følehornssvøben 7-leddet. Forhofterne berørende hinanden, adskilte mindst lige så langt fra forbrystets bagrand som fra dets forrand. Øjnene hvælvede, fremtrædende. Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven. Pygidium dækket.

Oversigt over slægterne.

1. Vingedækkerne brede, betydeligt bredere end pronotum, ikke dobbelt så lange som brede. Kloleddet langt, ragende langt ud over 3. fodled (fig. 147) 1. *Anthónomus* (p. 306).
- Vingedækkerne smalle, kun lidt bredere end pronotum, ca. dobbelt så lange som brede. Kloleddet kort, kun ragende lidt ud over 3. fodled (fig. 150, p. 314) 2. *Bráchonyx* (p. 313).

1. *Anthónomus* Germ.

I hvert fald de forreste lår tandede. Kløerne fligede, undtagen hos *varians*. Snuden lang og slank. Vingedækkerne oftest bredest bag midten.

Hannen er kendelig ved lidt kortere snude med følehornindledning lidt nærmere snudespidsen og som regel lidt længere kloflig på forfødderne.

Vore arter er, bortset fra *varians*, knyttede til planter af kærnefrugt-, stenfrugt- og rosenfamilierne.

Oversigt over arterne.

1. Forlårene med dobbelt tand (fig. 147, a)	1. <i>rectiróstris</i> .
Forlårene med enkelt tand	2.
2. Vingedækkerne med lyst behåret tværbånd.....	3.
Vingedækkerne uden lyst tværbånd.....	9.

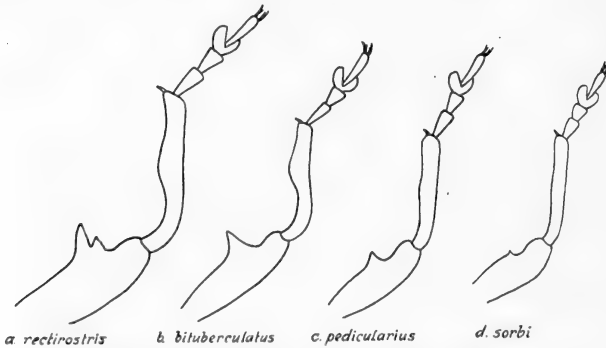

Fig. 147. *Anthonomus*. Højre forben.

3. Forlårenes tand meget fin, forskinnebenenes inder-
side kun meget svagt indbuet (fig. 147, d). Vingedækkerne kun ca. $\frac{1}{3}$ længere end brede. Længde 2-2,4 mm	8. <i>sórbi</i> .
Forlårenes tand mere eller mindre kraftig (fig. 147, b-c). Forskinnebenenes inder-
side i inderste halvdel tydeligt indbuet. Vingedækkerne over $\frac{1}{3}$ længere end brede	4.

4. Vingedækkerne bag midten med et næsten lige tværbånd 5.
 Vingedækkerne bag midten med et skråt tværbånd (fig. 149) 8.
5. Mellem- og baglår med en tydelig, omend ofte yderst fin tand 6.
 Baglårene uden tand 7.
6. Forlårenes tand ret kraftig, forskinnebenenes inderside i inderste halvdel indbuet (fig. 147, c). Snuden ca. så lang som hoved + pronotum
 2. *pedicularius*.
 Forlårenes tand yderst kraftig, forskinnebenenes inderside i inderste halvdel stærkt indbuet (som fig. 147, b). Snuden tydeligt længere end hoved + pronotum 4. *inversus*.
7. Forlårenes tand ret kraftig, forskinnebenenes inderside i inderste halvdel svagt indbuet. Snuden i det højeste rigeligt så lang som hoved + pronotum, oftest gulbrun med mørkere spids. Pronotum ca. $\frac{1}{4}$ bredere end langt med svagt rundede sider 7. *rufus*.
 Forlårenes tand yderst kraftig, forskinnebenenes inderside i inderste halvdel stærkt indbuet (fig. 147, b). Snuden betydeligt længere end hoved + pronotum, som regel brunsort eller sort. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt med ret stærkt rundede sider 3. *bituberculatus*.
8. Større, 3,3–3,8 mm. Vingedækkernes tværbånd brunsort indfattet 5. *pomorum*.
 Mindre, 2,4–2,9 mm. Vingedækkernes tværbånd kun svagt mørkere indfattet end deres grundfarve 6. *humeralis*.
9. Kløerne fligede. Snuden ret mat. Vingedækkerne som regel sorte 9. *rubi*.
 Kløerne simple. Snuden ret blank. Vingedækkerne som regel røde 10. *varians*.
1. A. (underslægt *Fúrcipes* Desbr.) *rectiróstris* L. (kirsebærsnudebillen). Brun, vingedækkernes spids og et på

de afvekslende sribemellemrum bredere tværbånd bag midten samt oftest deres søm og rod lysere, gulbrunt behårede. Følehornene slanke. Alle lår med dobbelt tand, mellem- og baglårenes store tand kraftigere end hos nogen af de følgende arter, deres lille tand yderst svag. Forskinnebenenes inder-side i inderste halvdel stærkt krummet. Snuden meget længere end hoved + pronotum, næppe krummet. Pronotum lidt bredere end langt, bredest ved roden, med kun ganske svagt rundede sider, tæt og fint punkteret. Scutellum meget længere end bredt, længere end hos nogen af de følgende, meget groft kornet. Vingedækkerne kun ganske svagt udvidede bag skuldrene, med meget fine punktstriber. Længde 3,5–4 mm.

Let kendelig ved de tvetandede lår og det lange, groft kornede scutellum.

Sjælden (J, Ø). Pints mølle; »Engene« ved Svendborg, Fruens Bøge ved Odense, Næstved, Tase, Lejre, Geelskov, Hillerød, Freerslev hegn. På *Cerasus avium*, *vulgaris* og *padus*, ofte i stort antal. Maj–aug. Larven lever i frugtkernen, forpupning sammesteds; imago gnaver sig ud i juli–aug. og overvintrer. Imago har hos os gjort skade ved at gnave modne kirsebær.

2. *A. pedicularius* L. Brun, pronotums midtlinie, scutellum og et tværbånd på vingedækkerne bag midten hvidt behårede, vingedækkernes spids og rod lyst (oftest gulligt, sjældnere hvidligt) behårede. Forskinnebenene på det bredeste sted lidt bredere end på det smalleste. Mellem- og baglårenes tand ret fin, men navnlig på mellemlårene meget tydelig. Snuden tydeligt krummet. Øjnene stærkt hvælvede, stærkt udstående (fig. 148, c). Pronotum bredere end langt, bagtil næppe, fortil temmelig stærkt tilsmalnet, siderne svagt rundede. Vingedækkerne bag skuldrene noget udvidede, med jævnt kraftige punktstriber. Længde 2,8–3,5 mm.

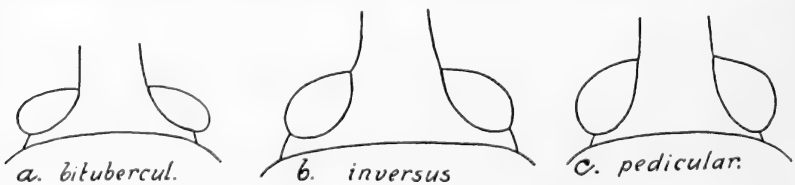

Fig. 148. *Anthonomus*. Hoved.

Kendelig ved den middelstærke forlårstand og den svagt indbuede forskinnebens-inderrand, hvilke to karakterer er tydeligt stærkere udprægede end hos *sorbi*, men tydeligt svagere end hos de 4 følgende arter, samt ved de tandede baglår.

Ret almindelig (J, Ø, B). På hvidtjørn, undertiden også på æble- og pæretræ. Især maj–aug. Larven, der lever i ikke udsprungne blomsterknopper, især af hvidtjørn, er fundet i maj–juni, puppen i juni, udvikling sidst i juni. De nedfaldne knopper med larver er de såkaldte »springende knopper«, som ved larvens kropsbevægelser kan bringes til at hoppe kort hen over underlaget.

3. *A. bituberculatus* Thoms. Brun, følehornene (helt eller delvis) og snuden sort. Tegningen omtrent som hos den foregående. Mellemlårene med yderst svag tand, der dog ofte mangler, baglårene utandede. Forskinnebenene på ydersiden tydeligt, på indersiden i inderste halvdel stærkt, i yderste halvdel noget buede, på det bredeste sted meget bredere end på det smalleste. Snuden meget længere end hoved + pronotum, svagt krummet, meget slankere end hos *pedicularius*, fint rækkepunkteret og med mere eller mindre tydelig længdekøl. Øjnene fortil meget flade, udadtil stærkt udbuede (fig. 148, a). Pronotum med noget stærkere rundede sider end hos *pedicularius*. Vingedækkerne bag skuldrene noget udvidede, striberne jævnt kraftige, 3. sribemellemrum ved roden med en tæt sort behåret, mørkere knude, der dog hos mindre individer oftest er svag eller næsten forsvundet. Længde 2,4–3,3 mm.

Kendelig ved meget kraftig forlårstand, stærkt indbuet forskinnebens-inderrand, utandede baglår og øjnenes form

Sjælden (J, Ø, B). Kolding, Hansted skov, Århusegnen; »Engene« ved Svendborg, Fåborg, Odense, Falster, Sorø Sønderkov, Boserup, Frederikslund ved Holte, Freerslev hegn; Svartingedalen. På *Cerasus padus*. Især maj–juni, aug. Angives i Tyskland fundet på blommetræ og blomstrende hvidtjørn. Larven og puppen angives fundet i bladknopper.

4. *A. inversus* Bedel. Nærstående til de to foregående, men adskilt fra *bituberculatus* ved tandede baglår, fortil lidt mindre flade, udadtil lidt mindre fremstående øjne (fig. 148, b), simpelt 3. sribemellemrum på vingedækkerne og lidt betydeligere gennemsnitsstørrelse og fra *pedicularius* ved de i over-

sigten nævnte kendetegn samt ved mindre stærkt hvælvede, udadtil mindre stærkt fremstående øjne (fig. 148, b), længere og tyndere snude og lidt betydeligere gennemsnitsstørrelse. Brunrød, vingedækkerne og benene undertiden delvis mørkere, snuden og følehornene mod spidsen ofte mørkere. Forbenene omtrent som hos *bituberculatus* (fig. 147, b). Vingedækkerne bredest langt bag midten, tværbåndet ofte lidet afstikkende. Længde 3–4 mm.

Kun fundet ved Saltune på Bornholm (2 eks. ¹⁰/₇ 1956). Arten lever på elm, men angives også at forekomme på hvidtjørn (larven i de uudsprungne bladknopper). I Hamburg-egnen er den banket af elmeløv i juni og forårssigtet ved elmestammers rod.

5. *A. pomorum* L. (æblesnudebillen) (fig. 149). Mørkebrun, snuden, følehornene mod spidsen og lårene i midten mørkere. Vingedækkerne bag midten med et meget skråt, gulbrunt, sort indfattet tværbånd og langs dettes kanter med

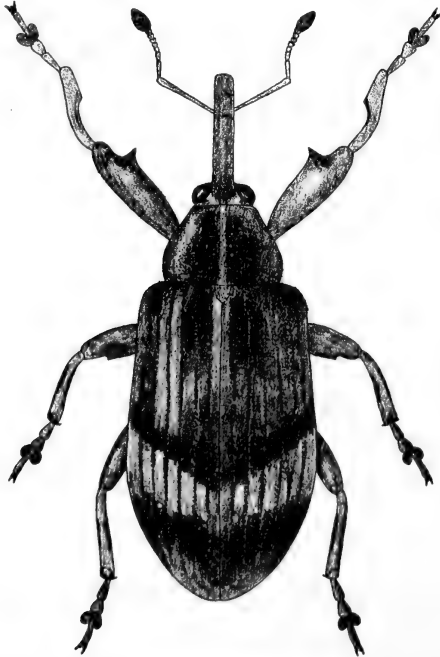

Fig. 149. *Anthonomus pomorum*. × 12.

enkelte små, hvidlige hårpletter. Forlårene med yderst kraftig tand, mellem- og baglår med svag tand. Forskinnebenene som hos *bituberculatus*. Snuden længere end hoved + pronotum, svagt krummet, med mere eller mindre svagt antydet længdekøl. Pronotum bredere end langt, med svagt rundede sider. Vingedækkerne langstrakte, bag skuldrene kun svagt udvidede, med ret fine punktstriber. Længde 3,3–3,8 mm.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På æble- og pæretræ, i hvis blomster hele udviklingen foregår; ofte skadelig i haver. Også på hvidtjørn. Maj–juli. Æglægning om foråret. Larver og pupper er fundet i æbleblomster i maj, udvikling fra først i juni.

6. *A. humeralis* Panz. Ligner *pomorum* stærkt, men adskiller sig fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er snuden hos begge køn ganske lidt kortere, følehornenes 1. og 2. svøbeled lidt kortere, forskinnebenene mod spidsen mindre tydeligt tilsmalnede og vingedækkerne som regel lidt tydeligere udvidede bag midten og bagtil lidt kortere afrundede. Længde 2,4–2,9 mm.

Sjælden (J, Ø). Rye, Marselisborg skov, Hø skov, Jexen Dal, Pints Mølle, Hinnerup skov, Vang skov i Vendsyssel; Svenstrup Dyrehave ved Borup st. På *Cerasus padus*. Især juni–juli. Larven og puppen angives fundet i blomsterknopper.

7. *A. rufus* Gyll. Brun, følehornskøllen mørkere, scutellum, pronotum ofte langs midten, et tværbånd på vingedækkerne bag midten og vingedækkernes spids og rod spredt, hvidt behårede, tværbåndet ofte gulligt mod sømmen. 2. svøbeled kun lidt længere end bredt. Mellemlårene højst med ganske svag tand. Forlårenes tand som hos *pedicularius* eller ganske ubetydeligt kraftigere, forskinnebenenes indbugtning i inderste halvdel lidt stærkere end hos *pedicularius*. Vingedækkerne tydeligt udvidede bag skuldrene, med jævnt kraftige striber. Længde 2,3–2,8 mm.

Kendelig fra *sorbi* ved tydeligt stærkere, fra *bituberculatus* og *inversus* ved tydeligt svagere forlårstand og forskinnebens-indbugtning og kortere snude og fra *pedicularius* ved utandede baglår og i det højeste yderst svagt tandede mel-

lemlår. Iøvrigt kendetegnet ved kun svagt tværbredt pronotum, kort 2. svøbeled og ringe størrelse.

Meget sjældnen (J). Skeldebro på Broagerland, Jørgensgård skov ved Åbenrå, Rævkær ved Haderslev, Marselisborg. På slåen, i hvis blomsterknopper larven lever, i udlandet undertiden også på blommetræ og hvidtjørn. Maj, aug., i antal midt i maj.

8. *A. sórbii* Germ. Brun, pronotum, vingedækkerne omkring scutellum, snuden og følehornskøllen sorte. 3 længdelinier på pronotum, scutellum, 2 indbyrdes divergerende, smalle, tværbånd på vingedækkerne og disse bag skuldrene hvidt behårede. 2. svøbeled kun lidt længere end bredt. Forlårene med svag, mellem- og baglårene med yderst svag tand. Snuden hos ♂ rigeligt så lang som hoved + pronotum, hos ♀ lidt længere. Øjnene udadtil kun ganske svagt udstående, ret jævnt hvælvede. Pronotum bredere end langt, med kun svagt rundede sider. Vingedækkerne forholdsvis korte, kun ganske svagt udvidede bag skuldrene, med jævnt kraftige punktstriber. Længde 2–2,4 mm.

Let kendelig ved de i oversigten anførte kendemærker, vingedækkernes hårtegning, øjnenes form og ringe størrelse.

Ret sjældnen (J, Ø, B). Haderslev, Hammelev, Gram, Estrup skov, Kolding, Nørholm skov, Vejle, Odder, Rye, Århus-egnen, Laurbjerg; Holmeskov (Lolland); Boderne. På hvidtjørn, slåen og hæg. Maj (i antal), juli. Larven vistnok i blomsterknopperne.

9. *A. rúbi* Hbst. (hindbærsnudebillen). Sort, sjældent rødbrun, fint, jævnt, lyst behåret; følehornsskaftet oftest lysere. Forlårene med svag, mellem- og baglår med yderst svag tand. Forskinnebenene på indersiden i yderste halvdel svagt krummede. Snuden længere end hoved + pronotum, temmelig mat, med antydet længdekøl. Pronotum noget bredere end langt, med ret svagt rundede sider. Vingedækkerne ret korte, med kraftige punktstriber. Længde 1,3–3 mm.

Almindelig (J, Ø, B). På planter af rosenfamilien, såsom hindbær, jordbær, rose og potentil. Især juni–okt. Larven lever i blomsterne; forpupning sammesteds; imago overvintrer og æder af bladene og blomsterknopperne. Arten anses for jordbærplantens værste skadedyr her i landet. I England har arten gjort skade på *Geum* og *Potentilla* i haver.

10. *A. várians* Payk. Stærkt varierende i farve, som regel rød eller brunrød med mørkere hoved, snude og fødder, fint, jævnt, lyst behåret. Forlårene fint, mellem- og baglårene meget fint tandede, forskinnebenenes inderside svagt tvebuet. Snuden længere end hoved + pronotum, blank. Pronotum bredere end langt, meget groft punkteret, siderne rundede. Vingedækkerne ret korte, punktstriberne meget kraftige, mellemrummene hvælvede. Længde 2,6–3,3 mm.

Let kendelig fra alle vore andre arter ved simple kløer.

Hidtil kun fundet i Asserbo plantage, i antal $^{20}/_5$ og $^{22}/_6$ på fyr, enkeltvis ketsset under fyr i aug. Imago overvintrer. Æggene lægges om forsommeren i blomsterskuddene; larven angives af nogle at leve i koglerne, af andre i hanblomsterne med forpupning i disse; imago klækkes i sommerens løb, overvintrer og træffes bedst i maj–juni på blomstrende fyr.

2. *Bráchonyx* Schönh.

Adskiller sig fra *Anthonomus* ved det korte kloled og de langstrakte vingedækker samt ved, at alle lår er utandede. Kløerne frie og simple.

1. *B. pinéti* Payk. (fig. 150). Brun, fødder og følehornskøllen oftest lidt mørkere, snuden sort. Beklædt med nedliggende, grågule hår. Benene kraftige, skinnebenene meget korte, fødderne brede. Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, blank, bagtil svagt punkteret, noget krummet. Hovedet meget kort. Pronotum bredere end langt, fortil tilsmalnet, med svagt rundede sider, tæt og kraftigt punkteret. Vingedækkernes punktstriber kraftige, med en række yderst fine hår, mellemrummene ikke bredere end striberne. Længde 2,3–2,6 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere.

Sjælden (J, Ø). Sejs hede; udbredt i Nordsjælland, f. eks. Gandløse Ore, Rudeskov, Lillerød, Tisvilde, Hornbæk, Jægerspris Nordskov. På fyr. Især i juni. Larven minerer i fyrrenåle, forpupning sammesteds; nogle larver overvintrer, andre klækkes allerede om efteråret.

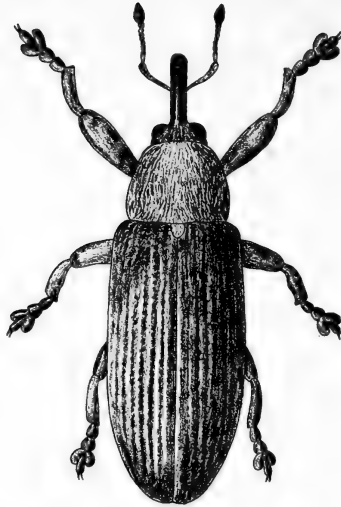

Fig. 150. *Brachonyx pineti*. × 16.

6. Slægtsgruppe.

Følehornssvøben 6- eller 7-leddet. Forhøfterne berørende hinanden (kun hos *Acalyptus* ganske lidt fjernede fra hinanden), nærmede mere til forbrystets bagrand end til dets forrand. Klørerne frie, hos vore arter fligede eller tandede undtagen hos *Acalyptus*. Pygidium dækket eller udækket. Mellembrystets epimerer ikke (hos *Curculio* dog undertiden lidt) synlige fra oven.

Oversigt over slægterne.

1. Følehornssvøben 7-leddet	2.
Følehornssvøben 6-leddet	5.
2. 2. bugleds bagrand på hver side trukket tilbage til 3. leds bagrand. Snuden, set fra siden, som regel tilsmalnet mod spidsen. Klørerne fligede	
	4. Týchius (p. 323).
2. Bugleds bagrand ikke eller kun ganske svagt trukket tilbage på siderne, langt adskilt fra 3. leds	

- bagrand. Snuden, set fra siden, ikke tilsmalnet mod spidsen..... 3.
3. Kløerne simple. Forhøfterne ganske lidt adskilte fra hinanden. Vingedækkernes spidser rundede hver for sig; pygidium udækket 2. *Acalýptus* (p. 320). Kløerne tandede. Forhøfterne berørende hinanden 4.
4. Pygidium dækket. Vingedækkerne aflange, temmelig parallelsidede 3. *Elléschus* (p. 322). Pygidium udækket. Vingedækkerne korte, bagtil stærkt tilsmalnedede 1. *Curcúlio* (p. 315).
5. Vingedækkernes spidser rundede i fællesskab
5. *Miccotrógus* (p. 332).
Vingedækkernes spidser rundede hver for sig
6. *Sibínia* (p. 333).

1. *Curcúlio* L. (*Balanínus* Sam.).

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene, i hvert fald de to bageste par, tandede. Kløerne tandede. Forhøfterne berørende hinanden. Snuden lang, tynd og bøjet. Mellembrystets epimerer undertiden lidt synlige fra oven. Vingedækkerne korte, bredest fortil, derfra jævnt tilsmalnedede mod spidsen og derved noget trekantede. Pygidium udækket.

Oversigt over arterne.

1. Følehornskøllen ca. dobbelt så lang som bred. Brystets sider ikke tæt, hvidt skælklædte. Kløernes tand når mindst til kloens midte. Længde 3–8,5 mm 2.
- Følehornskøllen ca. $1\frac{1}{2}$ gang så lang som bred. Brystets sider tæt beklædt med brede, hvide skæl. Kløernes tand når ikke kloens midte. Små, sorte arter. Længde 1,6–2,7 mm..... 5.
2. Forlårene utandede. 7. svøbeled næppe længere end bredt. Længde 3–3,5 mm..... 4. *cerasórum*.

- Forlåretene tandede. 7. svøbeled tydeligt længere end bredt. Længde 3,8–8,5 mm..... 3.
3. Lårenes tand svag. Vingedækkernes tegning hvidgrå. Længde 3,8–4,5..... 3. *villósus*.
Lårenes tand kraftig. Vingedækkernes tegning brungul. Længde 6–8,5 mm 4.
4. Vingedækkernes sømspids rundet. Scutellum længere end bredt 1. *venósus*.
Vingedækkernes sømspids næppe rundet. Scutellum højst så langt som bredt..... 2. *núcum*.
5. Vingedækkerne med hvid korstegning (fig. 152) 5. *crux*.
Vingedækkerne uden tegning..... 6.
6. Vingedækkernes sribemellemrum betydeligt bredere end sriberne. Hele undersiden tæt, hvidt skælklædt. Følehornssvøben delvis mørk
6. *salicivórus*.

Vingedækkernes sribemellemrum kun lidt bredere end sriberne. Mellem- og bagbrystets skælklædning ikke tæt. Følehornssvøben rødgul

7. *pyrrhóceras*.

1. *C. venósus* Grav. (agernsnudebillen). Oversiden brungul, noget spættet. Ben og følehorn brunlige, de sidste mørkere mod spidsen. Snuden mod spidsen brunlig og krummet. Pronotum lidt bredere end langt, bagtil yderst svagt, fortil stærkt tilsmalnet, bredest lidt foran roden, med noget rundede sider. Vingedækkernes skuldre tydeligt fremstående, sriberne fine, siderne kun svagt rundede; sømmen bagtil med opstående hår. Længde 6–8 mm.

♂: Snuden knebent (hos ♀ rigeligt) så lang som den halve krop, følehornene indleddede noget foran (hos ♀ ganske lidt bag) snudens midte.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På eg; søger også til hvidtjørnens blomster. Maj–juni. Larven lever i agern, forlader om efteråret de nedfaldne agern og overvintrer i jorden; forpupning antagelig om foråret med udvikling i maj–juni.

2. *C. núcum* L. (nøddesnudebillen) (fig. 151). Oversiden brungul, noget spættet. Ben og følehorn brunlige, de sidste

Fig. 151. *Curculio nucum*. $\times 7$.

mørkere mod spidsen. Snuden mod spidsen brunlig og krummet. 4.-7. svøbeled noget kortere end hos den foregående. Benene lidt slankere end hos den foregående. Pronotum lidt bredere end langt, bredest ved roden, derfra tilsmalnet fremefter, siderne temmelig svagt rundede. Vingedækkerne kortere og med mindre stærkt fremstående skuldre end hos den foregående. Sømmen bagtil med opstående hår. Længde 6-8,5 mm.

♂: Snuden lidt over halvt så lang som (hos ♀ ca. $\frac{1}{4}$ kortere end) kroppen, følehornene indledede ganske lidt foran (hos ♀ langt bag) snudens midte.

Ret almindelig (J, Ø, B), måske mindre almindelig i Jylland. På hassel; søger også til hvidtjørnens blomster. Juni-juli, hyppigst i juni. Larven lever i nødderne, levevis iøvrigt som hos *venosus*. Larvestadiets varighed kan undertiden være 2-3 årigt. Undtagelsesvis har imago gjort skade på æbler og pærer.

3. *C. villósus* Fabr. Sort, oversiden med spættet, hvidgrå tegning. Følehornene rødbrune, mørkere mod spidsen; 4.-7. svøbeled omtrent som hos den foregående. Snuden sort, mod spidsen noget krummet, fint rækkepunkteret til følehornenes indledning, ved spidsen noget lysere. Pronotum lidt bredere end langt, fortil temmelig stærkt tilsmalnet, siderne noget rundede. Vingedækkerne med noget fremstående skuldre og noget rundede sider; striberne tydeligere end hos de to foregående. Længde 3,8-4,5 mm.

♂: Snuden ca. halvt så lang som (hos ♀ ca. $\frac{1}{4}$ kortere end) kroppen, følehornene indleddede i (hos ♀ lidt bag) snudens midte.

Ret sjælden, hyppigst i vore sydlige egne (J, Ø). På eg. Maj-juni. Larven lever i galler, dannede af galhvepsen *Biorrhiza terminalis* (*pallida*). Larver er fundet i gallerne i juni; de gik i jorden i juli. Larven overvintrer vistnok i jorden og forpupper sig og udvikles næste forår.

4. *C. cerasórum* Hbst. Oversiden rødbrun, med lysegul, spættet tegning. Snude, ben og følehorn brunlige. Mellemlårenes tand yderst svag, baglårenes ganske lidt stærkere. Snuden mod spidsen krummet, ved roden yderst svagt rækkepunkteret. Formen iøvrigt som hos *villosus*; vingedækkernes striber temmelig tydelige. Længde 3-3,5 mm.

♂: Snuden lidt over halvt så lang som (hos ♀ ca. $\frac{1}{4}$ kortere end) kroppen, følehornene indleddede i (hos ♀ noget bag) snudens midte.

Ret sjælden (J, Ø, B). Notmark (Als), Ejsbøl, Boller, Moesgård skov, Als odde ved Mariager fjord, Ulveskoven, Lindum skov i Vendsyssel; Tranekær, Tåsinge, Svendborg (»Engene«), Gerup skov, Viemose, Glænø, Lekkende, flere steder i Nord-sjælland f. eks. Geelskov og Rudeskov; Boderne. På el, undtagelsesvis på birk. Juli-sept., hyppigst i juli. Larven antages at leve i frugterne af el og af slåen og kirsebærtræ.

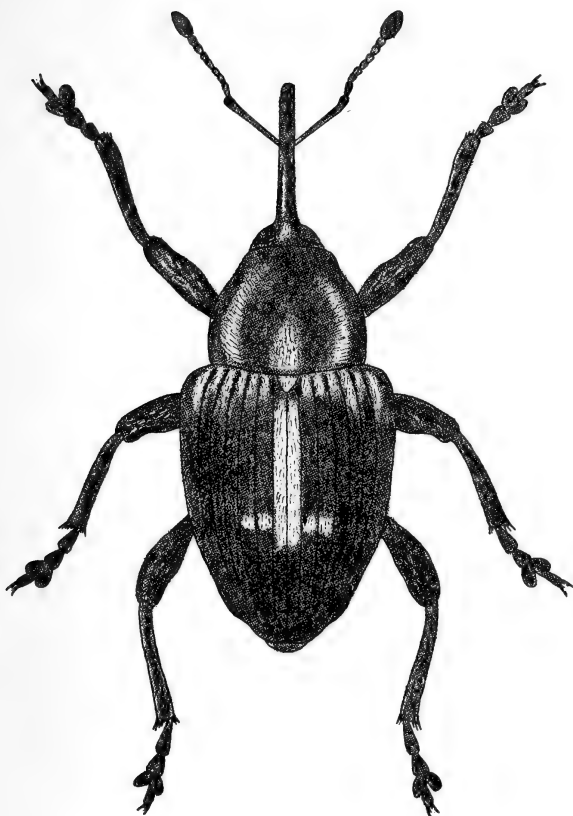

Fig. 152. *Curculio crux*. $\times 18$.

5. *C. crux* Fabr. (fig. 152). Sort, følehornene rødbrune, mørkere mod spidsen. Et længdebånd eller -plet på hver side af pronotum, vingedækkernes rød, forreste halvdel af sømmen og nogle i en tværrække stillede pletter på de inderste stribemellemrum beklædte med hvide skæl. Vingedækkerne iøvrigt brunt behårede. Ligner iøvrigt den følgende. Længde 2,2–2,7 mm.

♂: Snuden rigeligt så lang som (hos ♀ ca. $\frac{1}{4}$ længere end) hoved + pronotum, følehornene indleddede ca. i (hos ♀ lidt bag) snudens midte.

Sjælden (J, Ø). Udbredt i det østlige Sønderjylland (f. eks. Padborg, Als, Åbenrå- og Haderslevengen, Jels), Horsens,

Randers; Ristinge, »Sundet« ved Fåborg, Odenseegnen. På pil, især *Salix cuspidata*. Maj-aug., hyppigst i maj-juni. I udlandet klækket af bladgaller, dannede af bladhvepsene *Cryptocampus venustus* og *Pontania proxima*. Forpupning antageligt i jorden.

6. *C. salicivorus* Payk. Sort, følehornenes rod rødbrun. Snuden noget krummet, bagtil svagt rækkepunkteret. Pronotum lidt bredere end langt, med temmelig svagt rundede sider. Vingedækkerne med noget fremstående skuldre og noget rundede sider, striberne tydelige, mellemrummene delvis med 3 rækker, iøvrigt med 2 rækker fine, hvidgrå hår. Længde 1,8–2,7 mm.

♂ og ♀: Som hos *crux*.

Almindelig (J, Ø). Fortrinsvis på pil. Især maj-juni. Larven iagttaget i bladgaller, dannede på *Salix vitellina* af bladhvepse (*Pontania*); larver er fundet i galler ¹⁵/₉, forpupning i jorden i okt., udvikling senere i okt.

7. *C. pyrrhoceras* Marsh. Ligner *salicivorus*, men afviger fra den, foruden ved de i oversigten nævnte kendetegn, ved at lårene og føddernes 1. og 2. led er slankere, lårtænderne svagere, snuden hos ♂ mod spidsen oftest rødlig og vingedækkernes sribemellemrum alle med højst 2 rækker hår. Længde 1,6–2,5 mm.

♂ og ♀: Som hos *crux*, jfr. om farven lige ovenfor.

Eksemplarer af gennemsnitsstørrelse af *salicivorus* og *pyrrhoceras* kan adskilles alene ved størrelsesforskellen, men der findes undtagelsesvis meget små eksemplarer af *salicivorus* og meget store eksemplarer af *pyrrhoceras*, som kun lader sig bestemme ved hjælp af de andre anførte kendetegn.

Almindelig (J, Ø). Fortrinsvis på pil. Især maj-juni. I Frankrig er larven fundet i galler, frembragt på egeblade af galhvepsen *Diplolepis quercus-folii*; forpupning i jorden.

2. *Acalýptus* Schönh.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede; skinnebenene uden torn ved spidsen; kløerne simple. For-

hofterne ganske lidt adskilte fra hinanden. Snuden ikke tilsmalnet mod spidsen. Vingedækkernes spidser rundede hver for sig; pygidium udækket.

Oversigt over arterne.

1. Følehornene rødgule med mørkere kølle. Vingedækkernes behåring meget tæt, næsten dækkende undergrunden. Længde 2,3–2,6 mm 1. *sericeus*.
Følehornene ensfarvet rødgule. Vingedækkernes behåring mindre tæt, ikke dækkende undergrunden. Længde 1,9–2,5 mm 2. *carpini*.

1. *A. sericeus* Gyll. Sort, ben og følehorn rødlig, køllen mørk. Kroppen tæt beklædt med hvide, sølvglinsende, nedliggende hår. Snuden noget krummet, fint punkteret, mat sort. Pronotum bredere end langt, fortil tilsmalnet. Vingedækkerne bredere end pronotum, striberne noget utydelige. Længde 2,3–2,6 mm.

♂: Snuden knebent (hos ♀ rigeligt) så lang som hoved + pronotum, følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ i) snudens midte.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Esbjerg, Skørping; Tokkekøb hegn, Gribskov, Hornbæk. På pil. Især maj–juni, aug. Levevis vistnok som *carpini*.

2. *A. carpini* Hbst. Meget nærstående til *sericeus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte karakterer samt ved, at vingedækkerne er lidt mindre brede og deres punktstriber lidt kraftigere og tydeligere. Lårene er hyppigst (hos *sericeus* sjældnere) og skinnebenene ofte (hos *sericeus* ikke) lidt mørkere. Længde 1,9–2,5 mm.

♂ og ♀: Som hos *sericeus*.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Vejle, Horsens, Århus, Rye; Tarup på Fyn, Refshale mose, Engestofte mose, Skarresø. På pil. Især maj–juni, aug. Larven i aksen af hunraklerne, f. eks. af *Salix caprea* og *cinerea*; forpupning i jorden.

3. *Elleschus* Steph.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene utandede. Skinnebenenes spids på indersiden med en lille torn. Klørerne tandede. Forhøfterne berørende hinanden. Snuden ikke tilsmalnet mod spidsen. Vingedækkerne aflange, deres spidser rundede i fællesskab; pygidium dækket.

Oversigt over arterne.

1. Snuden og vingedækkerne sorte . . . 1. *bipunctátus*.
 Snuden og vingedækkerne, i hvert fald delvis røde
 2. *scánicus*.

1. *E. bipunctátus* L. (fig. 153). Sort, følehorn, skinneben og fødder røde, kroppen temmelig tæt beklædt med hvidgrå hår, vingedækkerne bag midten hvert med en, undertiden utydelig, sort, brunt behåret plet. Snuden kun svagt krum-

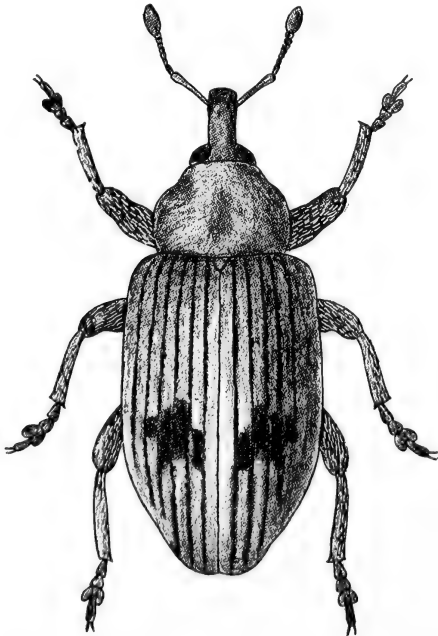

Fig. 153. *Elleschus bipunctatus*. × 18.

met. Pronotum bredere end langt, bredest foran midten fortil betydeligt, bagtil yderst svagt tilsmalnet. Vingedækkerne bredere end pronotum, med tydelige punktstriber. Længde 2,3–2,7 mm.

♂: Snuden knebent så lang som (hos ♀ lidt længere end) pronotum. Følehornene indleddede så langt fra spidsen af snuden, som denne er bred (hos ♀ lidt længere tilbage).

Almindelig (J, Ø, B). På pil. Især maj–juni. Imago overvintrer. Larver er fundet i aksen af hunrakler af *Salix cinerea* ²²/₆, forpupning i jorden, udvikling fra ¹⁷/₇.

2. *E. scánicus* Payk. Rødbrun, vingedækkerne, pronotum og hovedet samt snudens bageste del ofte delvis mørkere. Oversiden med fin, hvidgrå behåring, der er pletvis tættere på vingedækkerne, især langs sømmen. Ligner iøvrigt *bipunctatus*, dog er kroppen lidt bredere og pronotum har en smal glat længdemidlinie. Længde 2,6–3 mm.

♂ og ♀: Som hos *bipunctatus*.

Meget sjælden og ikke fundet hos os i en lang årrække (J, Ø). Høskov ved Århus (i antal aug. 1885); Maglehøj ved Nakskov (i antal aug. 1919), Lille Købelevskov (1860), Falster, Brede (1861), Hornbæk (maj 1903). På *Populus tremula*. Larven angives at minere i aksen af hunraklerne af *P. tremula* og *alba* og *Salix viminalis*; i Sverige er larver fundet ¹⁵/₆, forpupning i jorden ¹⁵/₇, udvikling ²⁸/₇.

4. *Týchius* Germ.

Følehornssvøben 7-leddet. Lårene med eller uden tand, klørerne fligede. Forhøfterne berørende hinanden. Snuden, set fra siden, som regel tilsmalnet fortil. Vingedækkernes spidser rundede i fællesskab. 2. bugleds bagrand på hver side trukket tilbage. Pygidium hos ♀ helt, hos ♂ næsten helt dækket.

Arterne er knyttede til ærteblomstrede. Larverne lever i frugterne eller blomsterne eller i galler på blade eller skud; forpupning i jorden (hos *polylineatus*

måske i gallen); udvikling om eftersommeren; imago overvintret og træffes bedst fremme for- og eftersommer.

Oversigt over arterne.

1. Baglårerne med kraftig tand. Oversiden som regel med rødgylden skælklædning og med pronotums midte, vingedækkernes søm og to pletter på hver side hvidt skælklædt (fig. 155). Længde 2,8–3,8 mm 1. *quinquepunctatus*.
Baglårerne i det højeste med fin tand. Oversidens farvetegning anderledes. Længde 2–3,4 mm.... 2.
2. Pronotum med 3 lyse længdebånd, i modsat fald (*venuslus* var. *pseudogenistae*) vingedækkerne mindst $\frac{1}{3}$ bredere end pronotum og dette ikke tilsmalnet bagud..... 3.
Pronotum i det højeste med et lyst længdebånd i midten. Vingedækkerne mindre end $\frac{1}{3}$ bredere end pronotum 4.
3. Pronotum meget smallere end vingedækkerne, ikke tilsmalnet bagud, siderne i bageste halvdel omtrent parallelle. Længde 2,5–3,4 mm 2. *venustus*.
Pronotum kun lidt smallere end vingedækkerne, lidt tilsmalnet bagud, siderne i bageste halvdel lidt konvergerende (fig. 156). Længde 2,5–2,7 mm 4. *schneideri*.
4. Vingedækkerne med fin blygrå behåring og tæt hvidt skælklædt sømstrib. Snuden sort, undertagen den alleryderste spids. Lårene sorte eller sortbrune 5. *lineatus*.
Vingedækkernes beklædning anderledes. Snuden (bortset fra *polylineatus*) rødlig fra følehornenes indledningssted 5.
5. Pronotum i midtlinien med et hvidt længdebånd, bagud betydeligt tilsmalnet, siderne stærkt rundede i hele deres længde. Vingedækkernes afvekslende stribemellemrum som regel lysere
3. *polylineatus*.

- Pronotum uden tydeligt hvidt længdebånd, bagud kun svagt tilsmalnet, siderne i bageste halvdel kun svagt rundede. Vingedækkernes afvekslende sribemellemrum ikke lysere 6.
6. Baglårene fint tandede. Oversiden tæt beklædt med ret brede skæl 7.
- Baglårene utandede 8.
7. Snuden påfaldende tyk, kun rigeligt 3 gange så lang som bagtil bred, omtrent $\frac{1}{3}$ kortere end pronotum, foran følehornenes indledningssted kun ca. $\frac{1}{3}$ (δ) eller $\frac{1}{2}$ gang (φ) længere end på dette sted bred og herfra til spidsen, set fra oven, yderst svagt tilsmalnet. 6. og 7. svøbeled tydeligt tværbrede 7. *crassirostris*.
- Snuden slankere, over 4 gange så lang som bagtil bred, ca. så lang som pronotum, foran følehornenes indledningssted næsten 2 (δ) eller 3 (φ) gange så lang som på dette sted bred og herfra til spidsen, set fra oven, næsten parallelsidet. 6. og 7. svøbeled ikke tydeligt tværbrede
6. *flavicollis*.
8. Snuden, set fra siden, stærkt krummet ved roden, derfra til spidsen omtrent lige og jævnt og stærkt

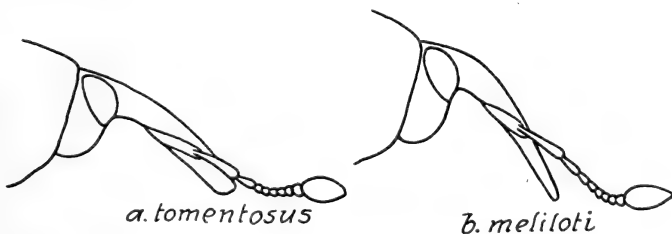

Fig. 154. *Tychius*. Hovedet set fra siden.

tilsmalnet (fig. 154, b). Lårene tydeligt mørkere end skinnebenene. Hannens forskinneben indvendig i midten med en tydelig tand. . 10. *meliloti*. Snuden, set fra siden, mere jævnt krummet og i det højeste noget tilsmalnet (fig. 154, a). Lårene som

regel ikke mørkere end skinnebenene. Hannens
 forskinneben simple 9.

9. Vingedækkernes punktstriber med skæl, der ikke er væsentligt forskellige fra mellemrummenes skæl, striberne derfor utydelige. 2. svøbeled tydeligt længere end bredt. Snuden, set forfra, tydeligt tilsmalnet fra følehornenes indledningssted til spidsen 8. *júnceus*.

Vingedækkernes punktstriber med en række yderst fine hår, der er kortere og meget tyndere end mellemrummenes skæl, striberne derfor tydelige. 2. svøbeled næppe længere end bredt. Snuden, set forfra, kun meget svagt tilsmalnet fra følehornenes indledningssted til spidsen 9. *tomentósus*.

1. *T. quinquepunctátus* L. (fig. 155). Påfaldende bred og stærkt hvælvet, sort, snuden mod spidsen samt følehorn og ben rødbrune, lår og kølle undertiden mørkere. Oversiden med aflange, rødgyldne skæl, pronotums midtlinie, vingedækkernes søm og en plet for- og bagtil på hver side hvide. Benene kraftige, lårene tandede, baglårene kraftigst. Snuden lidt kortere end pronotum, svagt krummet, set fra siden noget, set forfra næppe tilsmalnet mod spidsen. Pronotum bredere end langt, med stærkt rundede sider. Vingedækkerne kun ganske lidt bredere end pronotum, korte, med tydelige striber. Længde 2,8–3,8 mm.

♂: Lårene (især de forreste) på undersiden med lange, hvide frynser.

Let kendelig ved form, farve og størrelse.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På *Vicia*. Larven i bælgene.

2. *T. venústus* Fabr. Oversiden brunlig, 3 linier på pronotum samt vingedækkernes søm og et længdebånd på 5.–7. sribemellemrum hvide eller lyse, de brune skæl smalle, de lyse brede; oversiden sjældent næsten ensfarvet grå (var. *pseudogenístae* Penecke); ben og følehorn rødlig, delvis mørke,

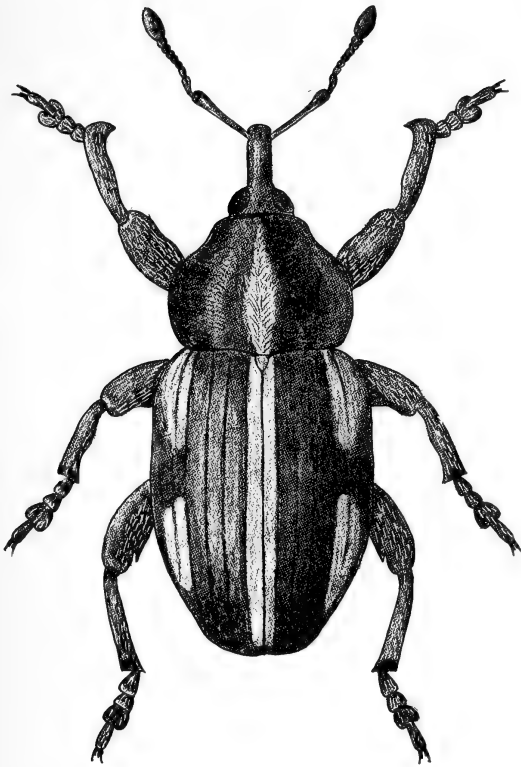

Fig. 155. *Tychius quinquepunctatus*. $\times 15$.

snuden sort, mod spidsen i det højeste ganske lidt lysere. Baglårene undertiden med antydet tand. Snuden lidt kortere end pronotum, set fra siden tydeligt, set forfra fra følehornenes indledning tilsmalnet mod spidsen. Pronotum lidt bredere end langt, ikke tilsmalnet bagud, siderne i bageste halvdel omtrent parallelsidede. Vingedækkerne brede, med fine striber. Længde 3–3,4 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere, følehornene indleddede lidt nærmere snudespidsen.

Kendelig ved brede vingedækker, bagud ikke tilsmalnet pronotum, størrelsen og (normalt) farven.

Hovedformen er kun fundet i Jylland, hvor den er udbredt (f. eks. Kolding, Rye, Funder, Lindum). På *Sarothamnus*

scoparius. Larven lever antagelig hos os i bælgene, som derved svulmer op og deformeres. Var. *pseudogenistae*, der ikke er skarpt afgrænset, og som oftest er ret lille (2,5–3 mm), er kun fundet ved Erløv og Bjørum i Jylland og i Hornbæk plantage. Dens larve angives at leve i bælg af *Genista tinctoria*.

3. *T. pólýlineátus* Germ. Oversiden med aflange, gyldent brune eller brungrå skæl, de afvekslende stribemellemrum på vingedækkerne oftest lidt lysere, pronotum langs midten samt vingedækkerens søm med hvid skælklædning. Snuden mod spidsen samt ben og følehorn rødlige, lårene og køllen mørkere. Benene kraftigere end hos den følgende, baglår med antydet tand. Snuden lidt kortere end pronotum, set fra siden noget, set forfra svagt tilsmalnet mod spidsen. Pronotum stærkt hvælvet, bagtil noget, fortil stærkt tilsmalnet. Vingedækkerne kun ganske lidt bredere end pronotum, med tydelige striber. Længde 2,8–3,1 mm.

♂ og ♀: Som hos *venustus*.

Let kendelig fra de følgende ved den brede krop, det store, stærkt hvælvede, brede og på siderne stærkt rundede pronotum, farven og størrelsen.

Sjælden (J, Ø). Horsens, Rye, Silkeborg, Frijsenborg, Laurbjerg, Mols; Galgebakkerne ved Næstved (i antal $^{29}/_7$ og $^{24}/_8$), Sorø, Bastbjerg skov ved Borup st., Fortunens Indelukke. På *Trifolium*, såsom *T. pratense*, *medium*, *striatum* og *arvense*. Larven danner vistnok galler i blomsterne.

4. *T. schnēideri* Hbst. (fig. 156). Nærstående til *polylineatus*, men let kendelig fra den ved meget smallere krop, lidt ringere størrelse, lysere gyldenbrun farve, hvid pande og snuderød, 3 hvide længdebånd på pronotum, der er svagere hvælvet, svagere tværbredt og svagere rundet på siderne og stærkere markerede, hvide afvekslende stribemellemrum på vingedækkerne. Længde 2,5–2,7 mm.

♂: Forskinnebenene på indersiden i yderste halvdel stærkt indadbuede med stærkt fremspringende endetorn. Iøvrigt som hos *venustus*.

Let kendelig ved den smukke farvetegning.

Sjælden (J, B). Fanø, havskrænter ved Esbjerg, Vejrs, Silkeborgegnen, Marselisborg havskrænt, Randers, Sohngårds bakker ved Ålborg, Skagen. På *Anthyllis vulneraria*. Larven i bælgene.

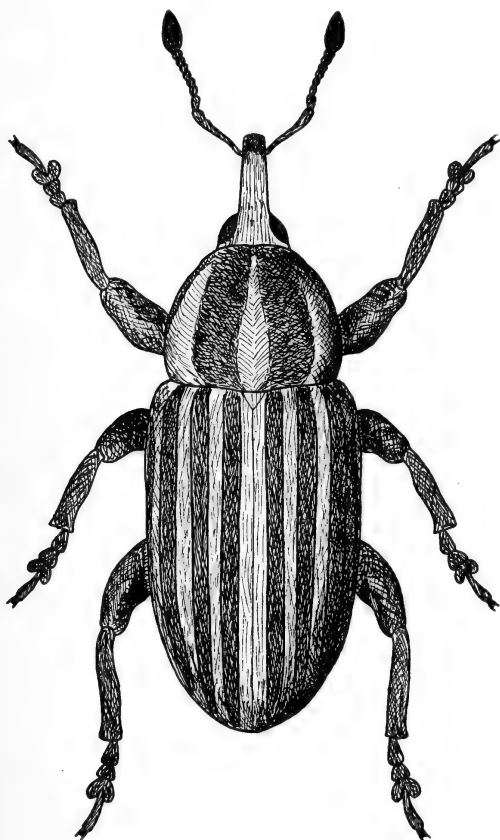

Fig. 156. *Tychius schneideri*. × 20.

5. *T. lineátulus* Steph. Oversiden med fine, blygrå hår, vingedækkernes søm og undertiden pronotum langs midten med hvide skæl. Følehorn og ben rødlig eller brunrøde, lår, kølle og svøbens spids mørkere, snuden sort undtagen den alleryderste spids. Benene ret korte og kraftige, lårene næppe tandede. Snuden kortere end pronotum, set fra siden svagt, set forfra næppe tilsmalnet mod spidsen. Pronotum lidt

breder end langt, bagtil lidt tilsmalnet, siderne jævnt rundede. Vingedækkerne lidt breder end pronotum, lidt kortere og med lidt tydeligere rundede sider end hos *schneideri*, med tydelige striber. Længde 2,3–2,5 mm.

♂: Forskinnebenene omtrent midt på indersiden med en tydelig tand.

Let kendelig ved de i oversigten angivne karakterer.

Ret sjælden (J, Ø). Sønderborg, Åbenrå, Taps, Rårup, Rude strand n. ø. for Odder, Rye, Marselisborg havskrænt, Hinge ved Randers; Fåborg, Rettestrup, Galgebakkerne ved Næstved, Bromme plantage, Fortunens Indelukke, Holte, Geelskov, Sandbjerg, Allerød, Tisvilde. På *Trifolium*, især *T. medium* og *pratense*.

6. *T. flavicollis* Steph. Oversiden med brede, bagtil overvejende afstudsede, brungule, gule eller sjældnere gråhvide skæl, vingedækkernes søm med endnu breder, taglagte, oftest lysere skæl. Snuden mod spidsen samt ben og følehorn, undtagen køllen, rødlige. Følehornene slanke. Snuden noget krummet ved roden, derefter omtrent lige, set fra siden noget, set forfra næppe tilsmalnet mod spidsen. Pronotum lidt breder end langt, bagtil kun svagt eller næppe tilsmalnet, siderne bagtil næppe rundede. Vingedækkerne tydeligt breder end pronotum, striberne utydelige, hver med en række fine, lyse skæl, der er meget smallere end mellemrummenes skæl. Længde 2,4–2,7 mm.

♂: Snuden ganske lidt tykkere, følehornene indleddede lidt nærmere spidsen (jfr. oversigten). Forskinnebenenes inder-side ganske lidt stærkere indbuet.

Sjælden (J, Ø, B). Fanø, Esbjerg, Frederikshåb plantage ved Vejle, Marselisborg havskrænt, Thorsager, Dronninglund Storskov, Skagen; Ristinge klint, Rønæs, Veddinge bakker, Nykøbing S., Rørvig, Tisvilde. Hos os på *Lotus corniculatus*. Larven i bælgene. I Tyskland angives larven også fundet i bælgene af *Melilotus officinalis* og *alba*.

7. *T. crassirostris* Kirsch. Nærstående til *flavicollis*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte karakterer. Endvidere er benene lidt kraftigere med stærkere tværbredt 2.

fodled, vingedækkernes skæl lidt mindre brede og langt tilspidsede og de sekundære kønsmærker afvigende. Skælklædningen overvejende gullig eller gulbrun, tæt, vingedækkernes striber meget utydelige, og, undtagen bagtil, dækkede af skæl, der er omtrent lige så brede som mellemrummenes skæl. Længde 2,5–2,8 mm.

♂: For- og mellemskinnebenene på indersiden stærkere indbuede og med en brømme af hvide, udstående hår, for- og mellemlårenes underside med en brømme af hvide, spidse, udstående skæl. Jfr. endvidere oversigten.

Meget sjælden (J). Kun fundet på havskrænterne ved Vemmingbund og ved Skeldebrog på Broagerland, i antal på *Melilotus*, især *M. alba*. Juni, aug., friskklækkede eks. midt i aug. Larven danner galler på plantens blade.

8. *T. junceus* Reich. Oversiden med aflange gullige skæl. Følehorn, ben og snude rødlige. Lårene næppe tandede. Snuden, set fra siden, tydeligt tilsmalnet mod spidsen. Pronotum lidt bredere end langt, bagtil lidt tilsmalnet, siderne ret stærkt rundede. Vingedækkerne lidt bredere end pronotum, forholdsvis korte, langt tilspidsede allerede fra omkring midten. Længde 2,2–2,4 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ omtrent så lang som) pronotum, såvel set fra siden som set forfra mindre stærkt tilsmalnet mod spidsen; følehornene indleddede nærmere snudens spids. For- og mellemskinnebenene indvendig meget stærkere indbuede, med meget kraftigere, stærkt fremspringende endetorn.

Kendetegnet ved ret korte, langt tilspidsede vingedækker med omtrent ensartede skæl i striber og sribemellemrum, og ret stærkt rundede sider på pronotum.

Ret sjælden (J, Ø, B). Vemmingbund, Halk, Tørring, Eisbøl, Jyske Ås; Ristinge klint, Ærø, Turø, Maribo, Falster, Møn, Øbjerggård, Næstved, Røsnæs havskrænt, Sjællands odde, Lynæs havskrænt; Arnager. På ærteblomstrede, såsom *Anthyllis*, *Trifolium*, *Lotus*, *Melilotus* og *Medicago*.

9. *T. tomentosus* Hbst. Nærstående til *junceus*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker og

ved, at snuden er lidt kraftigere, såvel set forfra som fra siden kun meget svagt tilsmalnet mod spidsen, pronotum lidt mindre rundet på siderne, vingedækkerne lidt smallere og benene lidt plumpere. Snuden lidt kortere end pronotum. Længde 2–2,5 mm.

♂: Følehornene indleddede lidt nærmere snudespidsen.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På *Vicia*, *Trifolium pratense* og *T. medium*. Larven er i Tyskland fundet i blomsterhovederne af *T. pratense* sidst i maj og først i juni, udvikling i juli.

10. melilóti Steph. Oversiden med hvidgrå eller gulgrå meget smalle, hårformede skæl, vingedækkernes søm med meget bredere, hvide skæl. Snuden mod spidsen samt følehorn og ben rødlige, lårene mørke. Følehorn og ben slankere end hos *tomentosus*. Snuden kortere end pronotum, set forfra noget tilsmalnet mod spidsen. Pronotum noget bredere end langt, bagtil lidt tilsmalnet. Vingedækkerne mere langstrakte end hos de to foregående, med ret tydelige striber, der hver har en række fine hår, smallere end mellemrummenes skæl. Længde 2–2,5 mm.

♂: Forskinnebenene indvendig omtrent på midten med en tydelig tand.

Let kendelig ved snudens form (fig. 154, b), vingedækkernes beklædning og hannens forskinnebenstand.

Ret sjælden (J, Ø). Jørgensgård skov ved Åbenrå, Varnæs, Vemmingbund, Voergård strand ved Kolding, Klakring, Barrit, Horsens strand, Marselisborg strand; Ærø, Ristinge klint, Dovnsklint, Odense, Klintholm havn på Møn, Røsnæs havskrænt, Amager fæled, Frederikssund. På *Melilotus officinalis* og *alba*. Larven i bælgene.

5. *Miccotrógus* Schönh.

Nær beslægtet med *Tychius*, men adskilt fra den ved, at følehornssvøben er 6-leddet. Lårene utandede.

1. *M. piciróstris* Fabr. Sort, skinneben, undtagen roden, fødder, følehornenes rod og snudens spids rødlige. Under-

siden temmelig tæt beklædt med hvide skæl, oversiden beklædt med hvidgrå, smalle, hårformede, på pronotums bagrand og omkring scutellum bredere skæl. Snuden, set fra siden tydeligt, set forfra svagt fra følehornenes indledning tilsmalnet mod spidsen, bagtil noget krummet. Pronotum noget bredere end langt, med noget rundede sider. Vingedækkerne kun ganske lidt bredere end pronotum, med tydelige punktstriber. Længde 2-2,3 mm.

♂: Forskinnebenene på indersiden stærkere krummede. Følehornene indleddede nærmere snudens spids.

Almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede. Larver, pupper og imagines er fundet i sidste halvdel af aug. i blomsterhoveder af *Trifolium repens*. I Tyskland er larver fundet i juni-juli i blomsterhoveder af *T. hybridum*, forpupning i jorden, udvikling efter 3-4 ugers forløb.

6. *Sibinia* Germ.

Nær beslægtet med de 2 foregående slægter, men adskilt fra dem ved, at vingedækkernes spidser er rundede hver for sig og pygidium udækket. Følehornsvøben 6-leddet.

Hos vore arter er lårene utandede, kløerne fligede og snuden svagt eller ret svagt krummet, set fra siden lidt tilsmalnet mod spidsen.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes søm fortil med en stor mørk plet	2.
Vingedækkerne uden sådan sømplet	3.
2. Pronotum kun ganske lidt bredere end langt, med svagt rundede sider, uden stærkt udprægede længdebånd. Følehornene sorte eller sortbrune	

2. *primita*.

Pronotum omtrent $\frac{1}{3}$ bredere end langt, med ret stærkt rundede sider og med to brede, sorte eller sortbrune længdebånd (fig. 157). Følehornene rødlig, mørkere mod spidsen 3. *phalerata*.

3. Vingedækkerne beklædt med ret brede, ovale skæl, kun ca. $\frac{1}{4}$ bredere end pronotum, langs sømmen ca. $\frac{1}{3}$ længere end brede..... 1. *sodális*.
 Vingedækkerne beklædt med smalle, parallelsidede skæl, ca. $\frac{1}{3}$ bredere end pronotum, langs sømmen ikke eller i det højeste ca. $\frac{1}{7}$ længere end brede 4.
4. Oversidens skæl smalle, gule eller gulbrune, skællene i vingedækkernes punktstriber og iøvrigt enkelte isprængte skæl hvide..... 4. *potentillae*.
 Oversidens skæl meget smalle, grå eller grågule, ensfarvede..... *viscáriae*.

1. *S. sodális* Germ. Sort, følehorn, ben og oftest spidsen af snuden rødbrune. Undersiden tæt, hvidt skælkædt; oversiden med brungule eller gullige og isprængte, til dels rækkevis ordnede hvide skæl. Benene kraftige. Pronotum bredere end langt, bagtil lidt tilsmalnet, siderne noget rundede. Vingedækkerne mere langstrakte end hos de andre arter, med fine, skælkædte punktstriber. Længde 2,1–2,5 mm.

♂: Snuden lidt kortere; følehornene indleddede lidt nærmere ved snudens spids.

Meget sjælden (J, Ø). Vejrs, Moesgård havskrænt (i antal i juni og især i aug.), Ahl hage ved Æbeltoft, Mårup strand på Samsø; Ristinge klint, Tisvilde (ved Stængehuset). På *Armeria maritima*. Larven i blomsterbunden om forsommeren, forpupning i jorden, udvikling i aug.

2. *S. primita* Hbst. Sort, skinnebenene lysere. Undersiden tæt, hvidt skælkædt; oversiden med okkerfarvede skæl, vingedækkerne på sømmen med en stor, gyldenbrun plet, der er svagt, hvidt indfattet. Benene ret slanke. Pronotum bagtil ikke tilsmalnet, oftest med to kun svagt antydende og svagt afgrænsede gyldenbrune længdebånd, bagranden i midten stærkt tilbagetrukket. Vingedækkerne bredere end pronotum, med fine, skælkædte punktstriber. Længde 1,5–1,8 mm.

♂: Som hos *sodális*.

Sjælden (J, Ø, B), oftest på lettere bund. Tørning, Fanø, Kolding, Tyregod, Rye, Marselisborg, Fiskerhuset ved Århus, Dronninglund og Dannerhøj i Vendsyssel; Hunderup, Kille-
rup, Ullerslev mose, Liselund (Møn), Ørholm; Hasle, Ham-
meren, Allinge. I Frankrig fundet på *Spergularia rubra* og
marginata; imago søger vistnok undertiden til blomster af
kurvblomstrede (*Solidago*, *Taraxacum*, *Matricaria*); i Sverige
fundet i antal ved roden af *Achillea* på sandbund. Især maj
og aug.–sept.

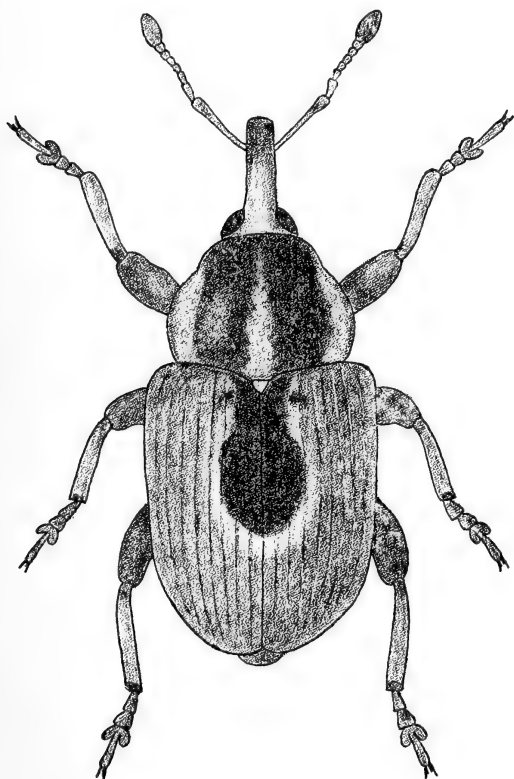

Fig. 157. *Sibiria phalerata*. × 20.

3. *S. phalerata* Stev. (fig. 157). Denne art ligner *primita* en del, men adskilles let fra den, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker, ved at den er større og bredere, oversiden forsynet med flere enkeltvis isprængte, hvide skæl, navnlig i vingedækkernes punktstriber, vingedækkernes søm-

plet langt mørkere, omtrent sort og stærkere hvidt indfattet og pronotum bagtil lidt tilsmalnet. Længde 1,8–2,4 mm.

♂: Som hos *sodalis*.

Sjældnen (J, Ø, B). Kalø havskrænt ved Kaløvig, Mårup havskrænt på Samsø; Ristinge klint, Høvblege, Røsnæs havskrænt; Onsbæk, Korsodde. På planter af nellikefamilien, hos os især på *Arenaria serpyllifolia*, sjældnere på *Cerastium* og *Tunica prolifera*. Især juni og aug.–sept.

4. *S. potentillae* Germ. Meget bredere end de foregående arter. Sort, fødderne lidt lysere. Undersiden tæt, hvidt eller gulligt skælklædt. Oversiden med smalle, gule eller brungule skæl; skællene i vingedækkernes punktstriber og enkelte isprængte skæl hvide. Pronotum bredere end langt, ikke tydeligt tilsmalnet bagtil, med rundede sider, bagranden i midten stærkt tilbagetrukket. Vingedækkerne brede. Længde 2,2–2,7 mm.

♂: Følehornene indleddede betydeligt foran (hos ♀ ca. i midten af snuden).

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På tør sandbund på *Spergula arvensis*. Larven i frugtkapslerne, forpupning i jorden i juni, udvikling i juli–aug.

[*S. viscáriae* L. Nærstående til *potentillae*, men adskilt fra den ved de i oversigten anførte kendemærker og ved længere følehorn, navnlig skaft samt lidt betydeligere størrelse. Længde 2,6–3,1 mm.

♂: Følehornene indleddede betydeligt (hos ♀ lidt) foran midten af snuden, dennes spidsparti lidt stærkere skulperet end hos ♀.

Fundet bl. a. i Skåne, Syd norge og Lübeckegnen. På *Silene cucubalus* og *nutans*, *Melandrium rubrum* og *Viscaria vulgaris*. Larven i frugtkapslerne.]

7. Slægtsgruppe.

Følehornssvøben 5-leddet. Hofteringene store (fig. 159). Forhofterne berørende hinanden. Kløerne sammenvoksede ved roden. Scutellum ikke synligt. Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven.

1. *Nanóphyes* Schönh.

Følehornssvøben 5-leddet, køllen bestående af 3 løst sammenhængende led. Afstanden mellem øjnene smallere end snudens bredde. Pygidium delvis udækket.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne omtrent $\frac{1}{2}$ gang længere end brede.
 Længde 1,3–2 mm..... 1. marmorátus.
 Vingedækkerne i det højeste lidt længere end
 brede. Længde 1–1,5 mm glóbulus.

1. *N. marmorátus* Goeze (lýthri Fabr.) (fig. 158). Stærkt varierende i farve. Som regel sort med hvidgrå behåring, der er kraftigst på vingedækkernes lyse partier, følehorn og ben rødgyule, køllen og ofte lårene mørkere; vingedækkerne med et gult tværbånd og bag dette 2 gyule pletter. Lårene utan-dede. Snuden slank, næsten lige, længdefuret. Pronotum lidt bredere end langt, fortil tilsmalnet, utydeligt punkteret. Vingedækkerne højt hvælvede, bredest over eller lidt bag skuldrene, derfra tilsmal-nede bagtil, med tydelige punkt-striber. Længde 1,3–2 mm.

♂: Skinnebenenes spids på indersiden med en lille torn.

Almindelig (J, Ø, B). På *Lythrum salicaria*. Især juni–sept. Larven og puppen lever i plantens frugtknude. Larver er fundet $\frac{3}{7}$, larver, pupper og nyklækkede imagines $\frac{14}{8}$ – $\frac{9}{9}$.

[*N. glóbulus* Germ. Adskilt fra *marmoratus* ved de i over-sigten nævnte kendemærker. Forkroppen sort, følehorn og ben rødgyule, køllen og lårspidserne mørke, vingedækkerne varierende i farve, som regel rødgyule, en stor trekantet rød-plet, søm og sider samt enkelte småpletter sorte. Vingedæk-kerne med plettet hvid og brun behåring. Lårene utandede eller med yderst fin tand. Længde 1–1,5 mm.

♂: Som hos *marmoratus*.

Fundet bl. a. i Skåne. På *Peplis portula*. Larven i frøkap-slerne.]

Fig. 158. *Nanophyes marmoratus*. $\times 26$.

8. *Slægtsgruppe*.

Følehornssvøben 5-leddet. Hofteringene små. Forhøfterne berørende hinanden eller adskilte fra hinanden. Klørerne utandede, frie eller sammenvoksede ved roden. Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven. Pygidium helt eller delvis udækket.

Oversigt over slægterne.

1. Alle bugleds bagrand lige. Panden mellem øjnene ikke eller kun ganske lidt smallere end snuden
- 2.

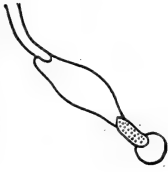

Fig. 159. Nanophyes. Forben set fra undersiden. Hofferin-gen punkteret.

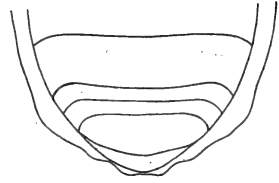

Fig. 160. Cionus. Bugen.

- 2.—4. bugleds bagrand på hver side trukket tilbage (fig. 160). Panden mellem øjnene tydeligt smalere end snuden 4.
2. Forhøfterne adskilte fra hinanden. Forbrystet med snudefure og udskåret forrand (fig. 161, b). Kløerne frie 3. *Miarus* (p. 352).
- Forhøfterne berørende hinanden. Forbrystet uden snudefure og med simpel forrand (fig. 161, a). Kløerne sammenvoksede ved roden 3.
3. Vingedækkernes spidser rundede i fællesskab. De 4 første bugled kun lidt forskellige i længde. Formen langstrakt 1. *Mécinus* (p. 340).
- Vingedækkernes spidser rundede hver for sig. De 2 første bugled meget længere end de 2 næste. Formen kortere og bredere 2. *Gymnétron* (p. 342).

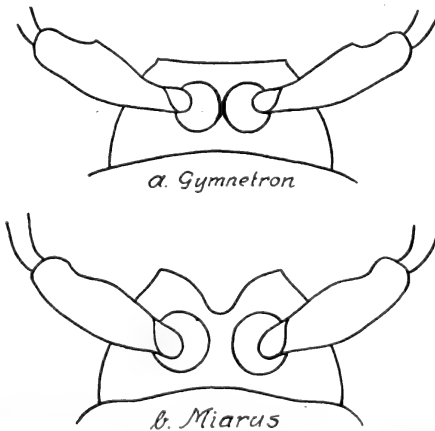

Fig. 161. Gymnetron og Miarus. Forbrystet.

4. Fødderne med kun een klo. Forbrystets forrand svagt indbuet. Vingedækkerne med brede, nedliggende skæl. Panden mellem øjnene over halvt så bred som snuden 6. *Stereónychus* (p. 359).
Fødderne med to ved roden sammenvoksede kløer. Vingedækkerne beklædt med hår eller smalle skæl 5.
5. Kløerne ulige lange. Forbrystets forrand indbuet. Panden mellem øjnene ikke nær halvt så bred som snuden 4. *Cíonus* (p. 354).
Kløerne lige lange. Forbrystets forrand ikke indbuet. Panden mellem øjnene over halvt så bred som snuden 5. *Cléopus* (p. 358).

1. *Mécinus* Germ.

Følehornssvøben 5-leddet. Kløerne sammenvoksede ved roden. Forhofterne berørende hinanden. Afstanden mellem øjnene ikke eller kun ganske lidt mindre end snudens bredde. Kun pygidiums spids udækket.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne med metalblåt skær. Længde 1,9–2,3 mm 2. *Heydéni*.
Vingedækkerne uden metalblåt skær. Længde 2,8–3,7 mm 2.
2. 1. svøbeled ca. så langt som de 3 følgende og kun lidt kortere end skaftet (fig. 162, b). Snuden ret slank, stærkt krummet 3. *pyráster*.

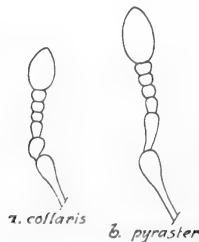

Fig. 162. *Mecinus*. Følehorn.

1. svøbeled kun lidt længere end 2. og ikke halvt så langt som skaftet (fig. 162, a). Snuden kraftig, næsten lige 1. colláris.

1. *M. colláris* Germ. Sort, følehornsskaftets rod og fødder oftest lysere. Tyndt, gråt behåret, pronotums bagrand og brystets sider hvidt eller gulligt skælklædte. Lårene næppe tandede. Pronotum bredere end langt, fint og tæt punkteret, med noget rundede sider. Vingedækkerne lidt bredere end pronotum, striberne lidet tæt punkterede. Mellemrummene bredere end striberne, yderst svagt punkterede. Længde 2,8–3,7 mm.

♂: Følehornene indleddede omtrent så langt fra spidsen af snuden, som dennes bredde på indledningsstedet (hos ♀ lidt længere fra spidsen), snuden lidt kraftigere skulpteret.

Sjældnen (J, Ø). F. eks.: Højer marsk, Ribe- og Esbjerg-egnen (på marskenge), Fanøs østkyst; Frejlev, Løgnor, Præstø, Køge strand, Magleby strand (Amager), Saltholm, eng ved Færgelunden. På *Plantago*-arter, hos os især *P. maritima*. For- og eftersommer. Larven danner galler på stængel eller bladstilk. Larver er fundet $^{12}/_7$, larver, pupper og nyklækkede imagines $^{23}/_8$ i gallerne.

2. *M. Heydényi* Wenck. Sort, oversiden med tydeligt, metalblåt skær, yderst fint og spredt behåret. Lårene næppe tandede. Snuden stærkt krummet bagtil. Pronotum kun lidt bredere end langt, fortil kun svagt tilsmalnet, med kun svagt rundede sider, temmelig tæt punkteret. Vingedækkerne næppe bredere end pronotum, med kraftige punktstriber, mellemrummene ikke bredere end striberne, med en punktrække. Længde 1,9–2,3 mm.

♂: Følehornene indleddede ganske lidt (hos ♀ noget) bag snudens midte.

Kun fundet i Esbjerg Strandskov (i antal) og ved Carls-lund s. f. Randers (1 eks.). På *Linaria vulgaris*. Ved ketsning om forsommeren. I Esbjerg Strandskov er larver og pupper fundet i stængelgaller i aug., udv. i sept.–okt.

3. *M. pyráster* Hbst. (fig. 163). Sort, følehornsskaftets rod og fødderne lysere. Tyndt, gråt behåret. Vingedækkernes spids

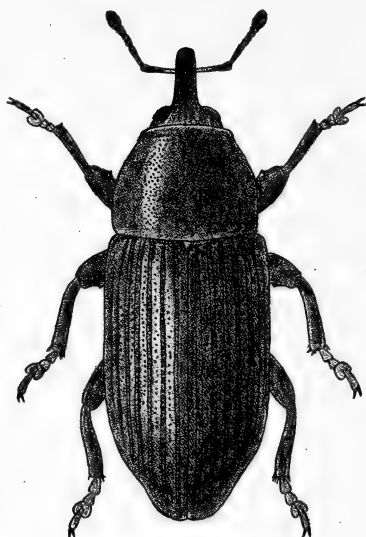

Fig. 163. *Mecinus pyraeaster*. $\times 13$.

ofte rødlig. Lårene fint tandede. Pronotum lidt bredere end langt, fint og tæt punkteret, med noget rundede sider. Vingedækkerne næppe eller ganske lidt bredere end pronotum, med kraftige, yderst tæt punkterede striber, mellemrummene næppe bredere end striberne, fint punkterede. Længde 2,8–3,7 mm.

♂: Snuden lidt kortere og tykkere, kraftigere skulpteret og derfor mindre blank, følehornene indleddede omtrent i (hos ♀ tydeligt bag) midten af snuden.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Plantago*. For- og eftersommer. Larven er fundet i rodhalsen af *P. lanceolata*; forpupning i den øverste del af selve roden; små larver $^{11}/_7$, store larver, pupper og nyklækkede imagines $^{25}/_7$. Larven skal i udlandet også være fundet i stængel og bladstilk.

2. *Gymnétron* Schönh.

Følehornssvøben 5-leddet. Klørerne sammenvoksede ved roden. Forhøfterne berørende hinanden. Forbrystet uden snudefure og med simpel forrand. Af-

standen mellem øjnene ikke mindre end snudens bredde. Pygidium helt eller delvis udækket.

Arterne træffes bedst for- og eftersommer.

Oversigt over arterne.

1. Pronotums sider tæt, hvidt eller gulligt skælklædte. Vingedækkerne næsten nedliggende behårede. Lår utandede..... 2.
Pronotums sider uden skælklædning 4.
2. Hele undersiden tæt, hvidt skælklædt. Vingedækkerne temmelig tæt, gult behårede.. 5. *villósulum*.
Af undersiden kun mellem- og bagbrystets epimerer tæt, hvidt skælklædte. Vingedækkernes behåring meget fin og temmelig spredt 3.

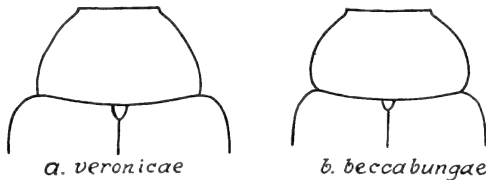

Fig. 164. *Gymnetron*. Pronotum.

3. Pronotum kun lyst skælklædt på siderne og i en smal stribe langs bagranden. Pronotum meget smallere end vingedækkerne, jævnt tilsmalnet fremefter, siderne svagt rundede (fig. 164, a) 6. *veronicae*.

Pronotum over det hele eller i hvert fald overvejende lyst skælklædt. Pronotum kun lidt smal-

Fig. 165. *Gymnetron* labile. Følehorn.

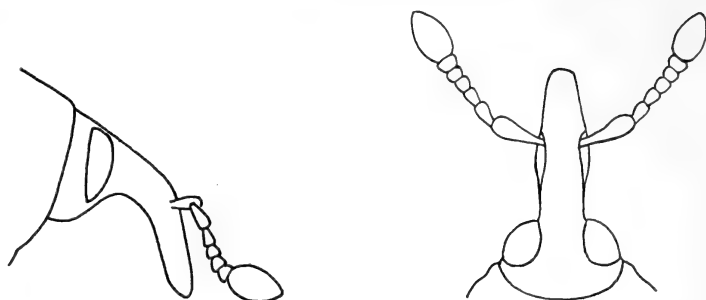

Fig. 165a. Gymnetron. Hovedet af *G. linariae* set fra siden og af *G. antirrhini* set fra oven.

- lere end vingedækkerne, først kun svagt, derefter temmelig stærkt tilsmalnet fremefter, siderne stærkt rundede (fig. 164, b) 7. *beccabúngae*.
4. Snuden ved roden meget stærkt krummet, derefter næsten lige (fig. 165 a)..... 12. *linariae*.
- Snuden lige eller svagt og jævnt krummet..... 5.

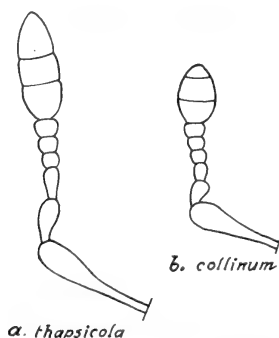

Fig. 166. Gymnetron. Følehorn.

5. Snuden, set forfra og fra siden, stærkt tilsmalnet mod spidsen. Når snuden ses fra oven, er den forreste del af følehornsfurens underrand synlig, hvorved snuden bliver bredest i midten (fig. 165 a), pronotum og vingedækkerne udstående, gulligt eller lysebrunt behårede..... 8. *antirrhini*.

- Snuden set forfra og fra siden i det højeste svagt tilsmalnet mod spidsen, i modsat fald (*hispidum*) vingedækkerne med udstående sort behåring. 6.
6. Pronotum og vingedækkerne, set fra oven, med lange, udstående, sorte hår. Vingedækkerne påfaldende langstrakte, ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end brede 9. *hispidum*.
- Pronotum og vingedækkerne, set fra oven, uden lange, udstående, sorte hår 7.
7. Pronotums bagrand tydeligt buet. Vingedækker-nes 3. stribe forener sig bagtil med 6. Skinnebenene sorte. Længde 2,4–3,5 mm 8.
- Pronotums bagrand næppe buet. Vingedækker-nes 3. stribe forener sig bagtil med 8. Længde 1,5–2,2 mm 9.
8. Følehornene ret korte; 2. svøbeled kun lidt læn- gere end bredt, køllen ikke dobbelt så lang som bred (fig. 166, b) 11. *collinum*.
- Følehornene ret lange, 2. svøbeled ca. dobbelt så langt som bredt, køllen over dobbelt så lang som bred (fig. 166, a) 10. *thapsicola*.
9. Følehornsskftet ikke dobbelt så langt som 1. svøbeled (fig. 165). Vingedækkerne med gul teg- ning 1. *lábile*.
- Følehornsskftet over dobbelt så langt som 1. svøbeled 10.
10. Pronotum bredest ved roden, her kun ganske lidt smallere end vingedækkerne. Fødderne røde 2. *pascuórum*.
- Pronotum tilsmalnet ved roden og her tydeligt smallere end vingedækkerne. Fødderne sorte eller sortbrune 11.
11. Vingedækker-nes hår lange, opstående også fortil, punktstriberne kraftige, mellemrummene kun lidt bredere end striberne med en kraftig punkt- række, hvis punkter ofte flyder sammen til ryn- ker. Skinneben ofte røde, følehornsskftet sort

eller rødbrunt. Vingedækkernes spidsparti ofte med rød plet 3. rostéllum.
 Vingedækkernes hår noget kortere, fortil kun lidt eller næppe opstående, punktstriberne ret fine, mellemrummene betydeligt bredere end striberne, med en ret fin punktrække. Skinnebenene sorte, følehornsskaffet rødligt. Vingedækkernes spidsparti ikke rødtegnat 4. melanarium.

1. underslægt *Gymnétron* s. str.

Vingedækkernes 3. punktstribe forener sig bagtil med 8.

1. *G. lábile* Hbst. Sort, følehorn, undtagen køllen, samt skinneben og fødder rødgule, på vingedækkerne en sidelængdeplet og 2 skrå tværpletter samt en lille plet bagtil gule. Oversiden med temmelig lang, noget opstående behåring. Følehornene indleddede bag snudens midte. Lår utandede, tykke. Snuden kortere end pronotum, kun ganske svagt krummet, svagt tilsmalnet mod spidsen. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne kun lidt bredere end pronotum, punkttribede. Længde 1,7–2,1 mm.

♂: Snuden lidt kortere, tykkere, stærkere skulpteret og derfor mindre blank, følehornene indleddede nærmere snudens midte.

Almindelig (J, Ø). På *Plantago*. Larven angives at leve i svage stængelgaller eller i rodhalsen (uden galledannelse) af *P. lanceolata*.

2. *G. pascuorum* Gyll. Sort, følehornenes rod samt skinneben og fødder oftest røde; vingedækkerne ofte helt eller delvis røde. Oversiden med fin, grålig behåring, vingedækkerne desuden med længere, opstående hår. Snuden svagt krummet, mod spidsen næppe tilsmalnet, hos ♂ lidt kortere end, hos ♀ ca. så lang som pronotum. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne kun ganske lidt bredere end pronotum, forholdsvis korte, med tydelige punktstriber. Længde 1,5–2 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) pronotum, tykkere, stærkere skulpteret og derfor mindre blank, følehornene indleddede omtrent i (hos ♀ tydeligt bag) snudens midte. Forlår med tydelig, mellem- og baglår med svag tand (alle lår hos ♀ ikke eller næppe tandede).

På *Plantago*. Larver, pupper og imagines er fundet $20/7-24/8$ i frøkapsler af *P. lanceolata*.

3. *G. rostellum* Hbst. Sort, følehornsskiftet ofte rødbrunt, skinnebenene røde, sjældnere (var. *stimulosum* Germ.) sorte. Vingedækkerne med lange, hvide, opstående hår, spidspartiet ofte rødpletet. Lårene utandede. Snuden ganske lidt tilsmalnet mod spidsen. Pronotum bredere end langt, bagtil svagt, fremefter stærkere tilsmalnet. Vingedækkerne bredere end pronotum, de kraftige stribers punkter griber ind i mellemrummene. Længde 1,7-2,2 mm.

♂: Følehornene indleddede noget (hos ♀ kun lidt) foran snudens midte. Skinnebenenes indvendige spidstorn længere, for- og mellemskinnebenene indvendig mod spidsen tydeligt (hos ♀ ikke) indbuede.

Ret sjælden (J, Ø, B). F. eks. Esbjerg, Rye, Silkeborg, Mossø, Hulsig; Tranekær, Svendborg, Lolland, Mogenstrup, flere steder i Nordsjælland (f. eks. Dyrehaven, Holte, Strødam); Blemmelyng. Som foderplante angives *Matricaria* og *Achillea*, *Plantago major* samt *Veronica officinalis* og *beccabunga*.

4. *G. melanarium* Germ. Nærstående til *rostellum*, men adskilt fra den ved de i oversigten anførte kendemærker samt ved, at vingedækkerne er lidt smallere og punktstribernes punkter ikke eller næppe gribende ind i mellemrummene. Længde 1,6-2 mm.

♂ og ♀: Omtrent som hos *rostellum*, følehornene hos ♀ dog indleddede ca. i snudens midte.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På *Veronica*-arter, såsom *V. chamaedrys*, *serpyllifolia* og *officinalis*. Imago overvintrer. Larven i stænglerne, på hvilke den fremkalder uregelmæssige misdannelser.

5. *G. villósulum* Gyll. Sort, som regel vingedækkerne (undtagen sømmen) og oftest tildels følehorn og ben røde. Undersiden og pronotums sider hvidt eller gult skælklædte, vingedækkerne ret tæt, gult behårede, oftest med en mørk, rund plet på hver side. Ligner iøvrigt den følgende, men er gennemgående lidt større. Længde 2,5–3 mm.

♂: Følehornene indleddede noget (hos ♀ kun ganske lidt) foran snudens midte. Skinnebenenes indvendige spidstorn længere, for- og mellemskinnebenene indvendig mod spidsen stærkere indbuede.

Sjælden (J, Ø). Haderslev dam, Fjerritslev; Ravnstrup eng og Redsle, Sundby Storskov, Sønderskov ved Flintinge, Øster Toreby, Øbjerggård, Holmegårds mose. På *Veronica anagallis* og *beccabunga*. Imago overvintret. Larven i galler på frugt-bunden. Galler med larver og pupper er fundet $^{25}/_6$ – $^{18}/_7$ på *V. anagallis*, udvikling fra $^{1}/_8$.

6. *G. verónica*e Germ. Sort, vingedækker, følehorn og ben ofte delvis lysere. Mellem- og bagbrystets epimerer samt pronotums sider og en smal stribe langs bagranden hvidgult skælklædte. Vingedækkerne fint og temmelig spredt, næsten nedliggende, men dog bagtil (set i profil) lidt udstående behårede. Snuden ca. så lang som pronotum, kun yderst svagt krummet, næppe tilsmalnet mod spidsen. Pronotum meget bredere end langt, bredest ved roden, derfra tilsmalnet fremefter. Vingedækkerne med tydelige punktstriber, mellemrummene med en række punkter. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Som hos *villosulum*.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Veronica*-arter. Imago overvintret. Larven er i Frankrig fundet i galler på frugtbunden af *V. beccabunga*.

7. *G. beccabúnga*e L. Meget nærstående til *veronica*e, men let adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at punkturen i vingedækkernes sribemellemrum er lidt kraftigere og deres behåring (set i profil) bagtil næppe udstående og noget kortere. Længde 1,8–2,1 mm.

♂: Som hos *villosulum*.

Ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Fanø (hyppig på enge mellem klitterne på *Veronica scutellata*), Kandestederne, Gl. Skagen; Sorø, Upperslev mose, Fedmosen, Malmmosen, Donse. På *Veronica scutellata*, vistnok også på *V. anagallis* og *beccabunga*. Larver og pupper er fundet i galler på frugtbunden af *V. scutellata*.

2. underslægt *Rhinusa* Steph.

Vingedækkernes 3. punktstribe forener sig bagtil med 6.

8. *G. antirrhini* Payk. Sort, oversiden med kort, nedliggende og med længere, udstående, gullig eller lysebrun behåring. Følehornene korte, skaftet kun ca. så langt som snudens største bredde, køllen kort. Alle lår med yderst fin tand. Snuden lidt kortere end pronotum, yderst svagt krummet. Pronotum noget bredere end langt, bagtil næppe, fortil stærkt tilsmalnet, siderne svagt rundede. Vingedækkerne bredere end Pronotum. Længde 2,5–3 mm.

♂: Snuden lidt kortere, følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ omtrent i) snudens midte.

Let kendelig ved den, både set forfra og fra siden, mod spidsen stærkt tilsmalnede snude og vingedækkernes lange, udstående, ret lyse behåring.

Meget almindelig (J, Ø, B). På *Linaria*-arter, især *L. vulgaris*. Juni–sept. Larven i galler på frøcapslerne. Larver er fundet i stort antal $6-12/8$; larver, pupper og nyklækkede imagines er fundet sammen i gallerne i sept.

9. *G. hispium* Brullé. Sort, fødderne lidt lysere. Oversiden med kort, nedliggende og med lang, udstående, sort behåring, også benene med lang behåring. Alle lår med yderst fin tand. Snuden lidt kortere end pronotum, kun svagt krummet, mod spidsen noget tilsmalnet. Pronotum meget bredere end langt, bagtil lidt, fortil stærkere tilsmalnet, siderne noget rundede. Vingedækkerne noget bredere end pronotum, meget langstrakte. Længde 3–3,5 mm.

♂: Som hos *anthirrhini*. Snuden ret mat (hos ♀ i yderste halvdel blank).

Let kendelig ved den lange, udstående, sorte behåring og de langstrakte vingedækker.

Meget sjælden (J). Haderslev, Viuf, Ålykke ved Holsted, Nørholm skov. På *Linaria vulgaris*. Klækket i sept.–nov. Larven i stængelgaller, i hvilke imago overvintrer.

10. *G. thapsicola* Germ. Sort, med gul, sjældnere grålig, næsten nedliggende behåring, iblandet enkelte lidt længere og lidt opstående hår. Snuden kun ganske svagt krummet, lidt bredere foran end bag følehornenes indledningssted. Pronotum mindst $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, bredest nær roden, siderne noget rundede. Vingedækkerne bredere end pronotum, punktstriberne fine. Længde 2,8–3,5 mm.

♂: Snuden ca. så lang som pronotum, følehornene indledede lidt foran dens midte. Lårene fint tandede.

♀: Snuden lidt længere end hoved + pronotum, følehornene indleddede lidt bag dens midte. Lårene yderst fint tandede.

Kendetegnet ved bagtil smal, hos ♀ påfaldende lang snude, lange følehorn samt vingedækkernes tætte, lyse behåring og fine punktstriber.

Meget sjælden (J). Haderslev, Eisbøl, Viuf, Nørholm skov, Strandkær på Mols. På *Linaria vulgaris*. Larven i stængelgaller, i udlandet også fundet i galler på frøkaplerne.

11. *G. collinum* Gyll. Sort; brunligt, næsten nedliggende behåret. Følehornsskaft og fødder oftest lidt lysere. Benene kraftige, lårene fint tandede, svagest hos ♀. Snuden lidt krummet. Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt, bredest lidt bag midten, siderne stærkt rundede. Vingedækkerne bredere end pronotum. Længde 2,4–3 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) pronotum, følehornene indleddede foran (hos ♀ ca. i) snudens midte.

Ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Haderslev, Viuf, Vejle, Fanø, Nørholm skov, Urup (s. f. Østbirk), Rude strand ø. f. Odder, Laurbjerg, Pindstrup, Svenstrup ved Ålborg, Rom hede ved Lemvig; Korup skov ved Odense, Bromme plantage, Dyrehaven, Holte, Gribskov, Tisvilde. På *Linaria*, især *L. vulgaris*. Klækket i sept.–okt. Larven i galler på hoved- og birødder.

12. *G. linariae* Panz. (fig. 167). Sort; kort, nedliggende behåret. Følehornsskaflet kort, kun lidt længere end snudens bredde. Lårene kraftige, ikke eller yderst fint og utydeligt tandede. Snuden bagtil hageformet krummet, set fra siden tilsmalnet mod spidsen (fig. 165 a). Pronotum ca. $\frac{1}{2}$ gang

Fig. 167. *Gymnetron linariae*. $\times 16$.

brede end langt, oftest bredest omkring midten, bagtil noget, fortil stærkere tilsmalnet, med stærkt rundede sider. Vingedækkerne brede end pronotum, med ret kraftige punktstriber. Længde 2,5–3,2 mm.

♂: Snuden betydeligt (hos ♀ lidt) kortere end pronotum, følehornene indleddede ca. i (hos ♀ bag) midten af snuden.

Let kendelig ved den bagtil hageformet krummede snude og pronotums form.

Ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Haderslev, Stenderup strand, Viuf, Ålykke ved Holsted, Fanø, Laurbjerg, Nørre Vosborg, Ålborg; Bromme plantage, Holte, Lundtofte, Jægerspris, Tisvilde. På *Linaria*, især *L. vulgaris*. Larven som hos *collinum*; begge arters larver ofte på samme plante.

3. *Miarus* Steph.

Følehornssvøben 5-leddet. Kløerne frie. Forhofferne adskilte fra hinanden. Forbrystet med snudefure og udskåret forrand. Afstanden mellem øjnene ikke mindre end snudens bredde. Pygidium næsten helt udækket.

Oversigt over arterne.

1. Pronotums behåring på siderne udstående, vingedækkernes behåring lang, opstående. Baglårene med en fin tand. Længde 2,5–3,4 mm.. 2. *gráminis*.
Pronotums behåring ikke udstående på siderne, vingedækkernes behåring nedliggende eller svagt, og kun bagtil stærkere opstående. Lårene utan-tandede. Længde 1,7–3 mm 2.
2. Pronotum ca. $\frac{1}{3}$ bredere end langt. Vingedækkerne ca. $\frac{1}{5}$ længere end brede. Længde 1,7–2,3 mm 3. *micros*.
Pronotum omtrent $\frac{1}{2}$ gang bredere end langt. Vingedækkerne kun rigeligt så lange som brede. Længde 2,3–3 mm..... 1. *campánulae*.

1. *M. campánulae* L. (*frígidus* Franz) (fig. 168). Sort; fint, hvidgråt, nedliggende behåret. Snuden slank, svagt krummet. Pronotum bredest lidt foran roden, fortil stærkt tilsmalnet, med rundede sider, tæt punkteret. Vingedækkerne bredere end pronotum, siderne noget rundede. Længde 2,3–3 mm.

♂: Snuden kortere end (hos ♀ ca. så lang som) pronotum, følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ lidt bag) snudens midte. Sidste bugled med en dyb udhuling, der på hver side begrænses af en tandformet forhøjning (hos ♀ simpelt).

Almindelig (J, Ø, B). På *Campanula*. For- og eftersommer. Larven i galler på frugtkapslerne. Larver, pupper og friskklækkede imagines er fundet i galler på frugtkapsler af *C. rotundifolia* $\frac{30}{7}$ og $\frac{11}{8}$, men arten er også fundet på andre *Campanula*-arter, f. eks. *C. persicifolia* og på *Phyteuma spicatum*.

Fig. 168. *Miarus campanulae*. $\times 16$.

2. *M. gráminis* Gyll. Ligner *campanulae*, men adskilles let fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at pronotum er bredest ved roden, vingedækkerne lidt kortere, snuden lidt længere og hannens sidste bugled simpelt. Længde 2,5–3,4 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ lidt længere end) pronotum, følehornene indleddede omtrent i (hos ♀ lidt bag) snudens midte.

Sjælden (J, Ø). Silkeborg, Århus, Thorsager, Lindum, Ullits, Dybdal ved Ålborg; Odense, Båring, Rettestrup, Tisvilde. På *Campanula*. Juni-aug., i antal $^{19-25}/_6$, $^{18}/_7$. Larven er fundet i frøkapsler af *C. rotundifolia*, *glomerata* og *persicifolia*. Ved Odense blev imago fundet i antal i blomsterne af *Knautia arvensis*, $^{19-25}/_6$.

3. *M. micros* Germ. Mindre og betydeligt slankere end de to foregående. Sort, behåringen gullig eller gråhvid, på vingedækkerne kortere og mindre opstående end hos *graminis*, men længere og kraftigere end hos *campanulae*. Følehornene indledede i snudens midte. Pronotum bredest omtrent ved roden, mindre stærkt hvælvet og med lidt svagere rundede sider end hos de to foregående. Vingedækkernes sider i midten kun svagt rundede. Længde 1,7–2,3 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ omtrent så lang som) pronotum, lidt tykkere, stærkere skulperet, mat næsten til spidsen (hos ♀ med længere blankt spidsparti). Forskinnebenenes endetorn kraftigere.

Meget sjælden (Ø). Kun fundet på Højesand ved Rørvig med nærliggende sandmarker (i antal $^{12}/_7$ – $^{15}/_8$, på *Jasione montana*, i hvis frugtbund larven lever) og på havskrænter ved Sejerøbugten ud for Veddinge bakker ($^{11}/_6$). Imago klækket $^{2-6}/_9$ af blomsterne.

4. *Cionus* Clairv.

Følehornssvøben 5-leddet. Lårene med en spids tand, kløerne sammenvoksede ved roden, hos ♂ tydeligt, hos ♀ svagt ulige lange. Forbrystets forrand indbuget. Forhøfterne berørende hinanden. Panden imellem øjnene meget smallere end snuden. Pronotum bredere end langt, tilsmalnet mod spidsen, siderne kun svagt rundede. Scutellum temmelig stort. Vingedækkerne meget bredere end pronotum, højst ganske lidt længere end brede, sømmen med to mørke pletter, en fortil og en bagtil. Pygidiums yderste spids udækket. 2.–4. bugleds bagrand på hver side trukket tilbage (fig. 160, p. 339).

Larverne til denne og de to følgende slægters arter lever frit på næringsplantens blade, omgivet af en slimet masse, i hvilken de forpupper sig, og som derefter stivner; også pupperne findes på bladene. Imago især i juni-sept.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes grundbehåring sort eller sortgrå	2.
Vingedækkernes grundbehåring grønlig eller gråhvid	3.
2. Pronotum hvidt eller gulligt, med smalt sort, fortil forsvindende midtparti. Bagbrystet tæt hvidt eller gulligt behåret	1. scrophuláriea.
Pronotum hvidt eller gulligt med stort, også fortil bredt sort midtparti. Bagbrystet kun på siderne tæt hvidt eller gulligt behåret....	2. tubercúlosus.
3. Snuden, set fra siden, tydeligt tilsmalnet mod spidsen, stærkest hos ♀. Snuden hos ♀ meget blank og kun meget fint punktuleret foran følehornenes indledning. Længde 3,8–4,4 mm	3. hortulánus.
Snuden, set fra siden, ikke eller næppe tilsmalnet mod spidsen. Snuden hos begge køn kraftigt punkteret og ret mat helt eller næsten helt til spidsen	4.
4. Vingedækkerne kun ganske lidt (ca. $\frac{1}{6}$) længere end brede. Længde 3,2–3,8 mm.....	4. nigritársis.
Vingedækkerne ca. $\frac{1}{3}$ længere end brede. Længde 4,2–5 mm	longicóllis var. montánus.

1. *C. scrophuláriea* L. (fig. 169). Sort, følehornsskaftets rod lidt lysere. Følehornskøllen tydeligt kortere end svøben. Følehornene indleddede foran snudens midte. Snuden noget krummet, mod spidsen ikke tilsmalnet, tæt rynketpunkteret. Vingedækkernes afvekslende sribemellemrum bredere, med sorte fløjlspletter, adskilte ved små, hvide pletter; sømmen for- og bagtil med en særlig stor, sort fløjlsplet og bag den

forreste samt foran og bag den bageste en hvid plet. Længde 4–5 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ noget længere end) hoved + pronotum. Følehornene indleddede lidt nærmere snudens spids.

Fig. 169. *Cionus scrophulariae*. × 10.

Almindelig (J, Ø). På *Scrophularia*, imago undertiden også på *Verbascum*. I Holsten nogle gange fundet på *Buddleja variabilis*.

2. *C. tuberculósus* Scop. Nærstående til *scrophulariae*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er den noget mindre, følehornssvøben lidt længere, kun ganske lidt kortere end køllen, panden mellem øjnene smallere, vingedækkerne forholdsvis lidt kortere og de små,

lyse pletter på sribemellemrummene ikke så hvide. Længde 3,5–4 mm.

♂: Som hos *scrophulariae*.

Almindelig (J, Ø, B). Levevis som *scrophulariae*.

3. *C. hortulanus* Geoffr. Sort eller brunlig, grønligt behåret, vingedækkerne med lignende tegning som hos *scrophulariae*. Følehornsskaftet og tildels svøben brunrøde, køllen tydeligt kortere end svøben. Snuden ganske svagt krummet, ca. så lang som hoved + pronotum. Længde 3,8–4,4 mm.

♂: Snuden, set fra siden noget (hos ♀ stærkt) tilsmalnet mod spidsen, mat og kraftigt punkteret til kort fra spidsen (hos ♀ kun fint punktuleret og meget blank fra følehornenes indledningssted), følehornene indleddede noget (hos ♀ kun ganske lidt) foran snudens midte. Penis, set fra oven, mod spidsen ganske svagt udvidet, siderne bag udvidelsen ganske svagt indsvajede (fig. 170, c).

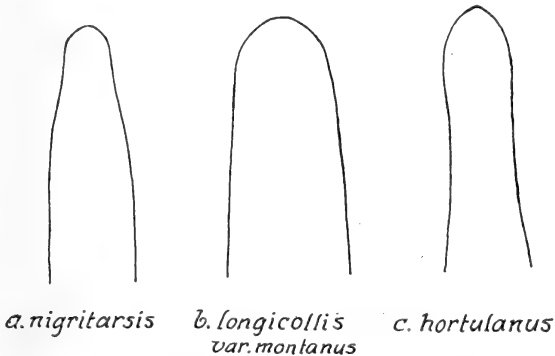

Fig. 170. *Cionus*. Penisspidsen.

Sjælden (Ø). Kun fundet på Falster og Lolland, hvor den er meget udbredt. På *Scrophularia* og på *Verbascum nigrum* og *thapsus*. Larver er fundet i stort antal i juli på blomsterknopper af *V. nigrum*. I Holsten nogle gange fundet på *Buddleja variabilis*.

4. *C. nigritarsis* Reitt. («thapsus» 1. udg.). Meget nærstående til *hortulanus*, men adskilt fra den ved, at snuden

hos begge køn, set fra siden, næppe er tilsmalnet mod spidsen og også hos ♀ er kraftigt punkteret og mat næsten til spidsen. Endvidere er snuden set fra oven (forfra) hos begge køn (navnlig partiet uden for følehornenes indledningssted) bredere end hos *hortulanus*, størrelsen lidt ringere og vingedækkernes bageste sømplet oftest lidt mindre. Længde 3,2–3,8 mm.

♂: Følehornene indleddede noget (hos ♀ kun ganske lidt) foran snudens midte. Penis, set fra oven, betydeligt tilsmalnet mod spidsen (fig. 170, a).

Meget sjældent (Ø). Kun fundet enkelte steder på Langeland, Falster og Lolland (bl. a. ved Maribo). På *Verbascum nigrum*, sjældnere på *V. thapsus*.

[*C. longicóllis* Bris. var. *montánus* Wingelmüller. Nærstående til de to foregående, men adskilt fra dem ved de af oversigten fremgående skelnemærker. Snuden er kraftigere end hos de foregående og vingedækkernes forreste sømplet gennemgående noget bredere. Længde 4,2–5 mm.

♂ og ♀: Som hos *nigritarsis*. Penis meget bredere end hos de to foregående, mod spidsen jævnt og yderst svagt tilsmalnet (fig. 170, b).

Fundet bl. a. i Skåne og Sydnorge. På *Verbascum thapsus*.]

5. *Cléopus* Steph.

Adskilt fra *Cionus* ved, at forbrystets forrand ikke er indbuet, at kløerne er lige lange, og at panden mellem øjnene er over halvt så bred som snuden. Vingedækkerne omtrent $\frac{1}{3}$ længere end brede.

Om levevis se under *Cionus*.

1. *C. pulchéllus* Hbst. Brun, skinneben, fødder og følehorn rødlige, oversiden med brunlig og hvidgrå behåring. Følehornene indleddede langt foran snudens midte, køllen ca. så lang som svøben. Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, svagt krummet, punkteret, ikke tilsmalnet mod spidsen. Vingedækkerne med spredte opstående lyse hår, bag midten

med et antydet, sort tværbånd, de afvekslende sribemellemrum med små, sorte fløjlspletter, adskilte ved lysere pletter, sømmen for- og bagtil med en længere sort plet. Længde 2,5–3 mm.

♂: Følehornene indleddede ganske lidt nærmere snudens spids; snuden ganske lidt kortere.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Scrophularia*. Især juni–juli. Larver fundet i antal på *Sc. nodosa* i tiden $9-24/6$, forpupning sidst i juni, udvikling først i aug.

6. *Stereónychus* Suffr.

Adskilt fra de to foregående slægter ved, at fødderne kun har een klo, og at oversiden er beklædt med brede, nedliggende skæl. Forbrystets forrand svagt indbuet. Panden mellem øjnene over halvt så bred som snuden. Vingedækkerne ca. $1/3$ længere end brede.

Om levevis se under *Cionus*.

1. St. fráxini Degeer. Sort, følehorn og ben brunlige. Oversiden gråligt, brunligt eller sort skælklædt. Følehornene indleddede foran snudens midte, køllen meget kortere end svøben. Snuden svagt krummet, punkteret, ikke tilsmalnet mod spidsen. Pronotum langs midten sort; vingedækkerne oftest med en stor mørk fællesplet i midten, undertiden helt sorte. Længde 3–3,2 mm.

♂: Snuden ganske lidt (hos ♀ betydeligt) længere end hoved + pronotum, følehornene indleddede nærmere snudens spids.

Almindelig (J, Ø, B). På ask. Især maj–juni, aug. Larver og pupper er fundet i antal på bladene i juni.

9. *Slægtsgruppe*.

Følehornssvøben 6- eller 7-leddet. For- og mellem-skinnebenenes spids udvendig med en indadrettet (hos *Rhamphus* yderst utydelig) torn. Kløerne frie,

tandede (undtagen hos *Rhamphus*), 3. fodled tolappet. Bagbenene springben, med fortykkede lår. Forhøfterne berørende hinanden eller adskilte fra hinanden. Øjnene foroven oftest nærmede stærkt til hinanden. Mellembrystets epimerer ikke synlige fra oven. Pygidium oftest helt eller delvis udækket.

Oversigt over slægterne.

1. Følehornene knæede, indleddede i hvert fald noget foran snudens rod 1. *Rhynchaenus* (p. 360).
Følehornene ikke knæede, indleddede ved snudens rod (fig. 171) 2. *Rhamphus* (p. 370).

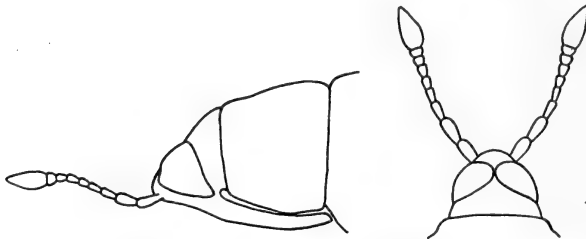

Fig. 171. *Rhamphus*. Hoved.

1. *Rhynchaenus* Clairv. (*Orchéstes* Ill.).

Følehornene knæede, med 6- eller 7-leddet svøbe, indleddede i hvert fald noget foran snudens rod. Forhøfterne oftest berørende hinanden. Øjnene foroven som regel nærmede stærkt til hinanden.

Larverne er bladminerere, forpupning i minen; i hvert fald de fleste af arterne overvintrer som imago og træffes sommeren igennem.

Oversigt over arterne.

1. Mellem- og bagbrystets episterner behårede. Lårene stærkt fortykkede 2.

- Mellem- og bagbrystets episterner hvidt skælklædte. Scutellum tæt hvidt behåret. Lårene svagt fortykkede..... 14.
2. Følehornssvøben 6-leddet 3.
Følehornssvøben 7-leddet. Øjnene omtrent berørende hinanden på panden. Scutellum tæt hvidt behåret. Pronotums sider og skuldrene uden lange, udstående hår 11.
3. Følehornene indleddede meget længere fra roden af snuden, end denne er bred; skaftet mindst ca. så langt som 1.+2. svøbeled (fig. 172, c). Forlårene med en yderst fin tand midt på undersiden, baglårene midt på undersiden vinkelformet eller tandformet udvidede og oftest tillige med flere yderst fine småtænder. Bagskinnebenenes inderside ret stærkt buet..... 4.
Følehornene indleddede ca. så langt fra roden af snuden, som denne er bred, skaftet højst ganske lidt længere end 1. svøbeled (fig. 172, a og b) 8.
4. Pronotums sider og vingedækkernes skuldre uden udstående hår. Kroppen ensfarvet sort, fint gulbrunt behåret..... 5. fågi.
Pronotums sider og vingedækkernes skuldre (set fra oven) med lange, udstående hår 5.
5. Øjnene næsten berørende hinanden på panden
1. quercus.
Øjnene adskilte på panden ca. så langt fra hinanden som snudens halve bredde..... 6.

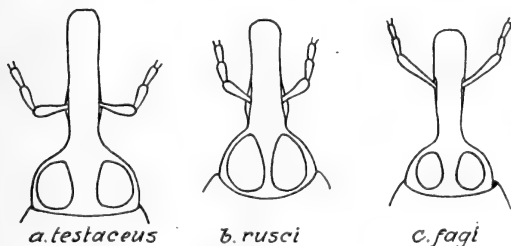

Fig. 172. Rhynchaenus. Hoved.

6. Oversiden (bortset fra behåringen) sort ... 2. pilósus.
Oversiden (bortset fra behåringen) rød..... 7.
7. Oversiden ensfarvet rød 3. rúfus.
Oversiden delvis rød, delvis sort 4. álni.
8. Øjnene adskilte på panden mindst så langt fra
hinanden som snudens halve bredde (fig. 172, a)
6. testáceus.
Øjnene kun yderst kort adskilte fra hinanden på
panden (fig. 172, b)..... 9.
9. Vingedækkerne sorte, uden anden lys tegning end
en lille sømplet bag scutellum. Pronotums sider
og skuldrene med lange, udstående hår. Benene
sorte, fødderne næppe lysere 7. ióta.
Vingedækkerne med udbredt lys tegning. I hvert
fald fødderne rødlig 10.
10. Skinnebenene rødlig, bagskinnebenene dog un-
dertiden mørke. Pronotums sider og skuldrene
med enkelte udstående, ret lange, hvidgule hår
8. avellánae.
Skinnebenene sorte. Pronotums sider og skuldrene
uden sådanne hår..... 9. rúsci.
11. Vingedækkerne sorte uden lys tegning; kun scu-
tellum hvidt behåret 12. stígma.
Vingedækkerne med to lyse tværbånd 12.
12. Fødderne sorte eller brune..... 11. sálicis.
Fødderne rødlig..... 13.
13. Vingedækkernes to tværbånd vage, afbrudt af
punktstriberne og derved opløst i en tværrække
af smalle længdestriber 10. decorátus.
Vingedækkernes to tværbånd ret skarpt markerede
og tæt behårede rufitársis.
14. Følehornssvøben 7-leddet. Længde 1,5–1,8 mm
15. foliórum.
Følehornssvøben 6-leddet 15.
15. Større, 2–2,3 mm. Følehorn og ben gule, lårenes
midtparti mørkere. Vingedækkerne lidt over $\frac{1}{2}$
gang længere end brede og lidt over $3\frac{1}{2}$ gang så
lange som pronotum 13. pópuli.

Mindre, 1,5–1,8 mm. Følehorn og ben oftest gennemgående mørkere. Vingedækkerne lidt under $\frac{1}{2}$ gang længere end brede og rigeligt 3 gange så lange som pronotum 14. angústifrons.

1. *R. quercus* L. Rød, rødbrun eller brunsort, oversiden med tæt, silkeagtig, nedliggende behåring, der på vingedækkerne er tættest i en stor trekantet plet fortil på sømmen, og desuden med opstående behåring. 2. svøbeled lidt kortere end 1. Baglår med en række tydelige småtænder. Pronotum meget bredere end langt, med antydet midttfure. Vingedækkerne med tydelige punktstriber. Længde 2,7–3,7 mm.

♂: Snuden ganske lidt (hos ♀ ca. $\frac{1}{3}$) længere end pronotum.

Almindelig (J, Ø, B). På eg. Larver og pupper fundet $\frac{17}{7}$ i gang-blæreminer, udviklet $\frac{28}{7}$.

2. *R. pilósus* Fabr. Sort, følehorn og fødder lysere, oversiden med ret tæt, hvid og grå eller okkerfarvet, spættet, næppe opstående behåring. 2. svøbeled omtrent så langt som 1. Baglårenes småtænder langt finere og utydeligere end hos *quercus*. Pronotum meget bredere end langt. Vingedækkerne med tydelige punktstriber. Længde 2,5–3,4 mm.

♂: Som hos *quercus*.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø). På eg. Larver fundet i gang-blæreminer $\frac{26}{5-2/6}$, udviklet sidst i juni.

3. *R. rufus* Schrank. Rød, oversiden med spredt, gullig, noget opstående behåring. 2. svøbeled lidt kortere end 1. Baglår med fine småtænder. Pronotum meget bredere end langt. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2,4–2,6 mm.

♂: Snuden ganske lidt (hos ♀ omtrent $\frac{1}{4}$) længere end pronotum.

Sjældnen (J, Ø). Åbenrå, Vemmingbund, Nørholm skov, Bygholm, Lemvig; Svendborg, Odenseegnen, Bremersvold, Køge ås, Roskilde, egnen omkring København, Malmlosevej (Holte). På elm. I antal bl. a. $\frac{29}{4-7/5}$. Larver, pupper og nyklækkede imagines er fundet i gang-flademineraler (eller gang-blæreminer) $\frac{1-3}{7}$, forpupning i en kokon i minen; pupper fundet $\frac{11}{7}$, udviklet $\frac{17}{7}$; larver fundet $\frac{6}{8}$.

4. *R. álni* L. (saltátor Geoffr., Hoffm.). Sort, følehorn, fødder, pronotum og vingedækkerne samt meget sjældent hovedet røde, vingedækkerne hvert med en mindre, sort plet fortil og en større bag midten; tegningen dog meget varierende, idet pletterne endog undertiden kan mangle helt. Vingedækernes behåring lidet tæt, skråt opstående. 2. svøbeled kun lidt kortere end 1. Baglårenes småtænder tydelige. Pronotum meget bredere end langt, undertiden med en sort plet. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2,5–3,2 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ lidt længere end) pronotum.

Meget sjælden (J). Vemmingbund (på *Ulmus carpinifolia*, i antal $7/7$, fåtallig $17-19/8$), Sottrup, Åbenrå fjord. Undertiden på bævreasp og birk. Larven danner gang-blæreminer.

5. *R. fági* L. (bøgeloppen) (fig. 173). Sort, følehorn og fødder røde, oversiden med fin, nedliggende, ikke meget tæt, gulbrun behåring. 2. svøbeled betydeligt kortere end 1. Baglårenes småtænder utydelige. Pronotum meget bredere end langt. Vingedækkerne forholdsvis langstrakte, med tydelige punktstriber. Længde 2,4–2,6 mm.

Fig. 173. *Rhynchaenus fagi*. × 17.

♂: Snuden ganske lidt (hos ♀ noget) længere end pronotum, lidt kraftigere skulpteret, følehornene indleddede i (hos ♀ lidt bag) snudens midte.

Meget almindelig (J, Ø, B). På bøg. Æglægning finder sted, så snart bøgen er sprunget ud; larvestadiet, der begynder kort efter æglægningen, varer ca. 3 uger (gang-blæreminer), puppestadiet ca. 14 dage. Imago overvintrer. Undertiden skadelig for skovbruget. Imago optræder som skadedyr i frugthaver ved at begnave kirsebær, små æbler m. m.

6. *R. testáceus* Müll. (álni Hoffm.). Hovedformen er rødlig, undersiden og snudespidsen mørkere. Oversiden med gulig, nedliggende, ikke ret tæt, pletvis (i reglen 5 pletter) tyndere og mørkere behåring. Snuden længere end pronotum. 2. svøbeled kun lidt kortere end 1. Forlårerne med yderst svagt tand, baglårerne midt på undersiden vinkelformet eller svagt tandformet udvidede. Pronotum meget bredere end langt, bagtil med mere eller mindre tydelig midtfure. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2,7–3,2 mm.

♂: Snuden kortere, kraftigere skulpteret.

Var. *semirúfus* Gyll. Hoved, snude, pronotum og ofte (helt eller delvis) benene sorte. Længde 2,6–3 mm.

Var. *pubéscens* Stev. Helt sort eller sortbrun. Længde 2,6–3 mm.

Hovedformen er almindelig (J, Ø, B). På el og birk. Især juli–aug. Larver er fundet i juni–juli, udviklet i juli–aug. Forpupning i minen, der som regel er en gang-blæremine. Arten er i Sverige flere gange optrådt massevis på birk og el.

Varieteterne er meget sjældne (J, Ø). Lysbro, Lindum, Tjele, Lyngby åmose. På birk.

7. *R. ióta* Fabr. Sort, fødder samt følehornenes skaft og kølle lysere. Oversiden med fin og tynd, mørk behåring, en lille plet på vingedækkerne bag scutellum (men ikke selve scutellum) tæt hvidt behåret. Snuden tydeligt udvidet mod spidsen. 2. svøbeled meget kortere end 1. Forlårerne næppe tandede, baglårerne med fine småtænder. Pronotum bredere end langt, med antydet midtfure. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2–2,5 mm.

♂: Snuden ubetydeligt kortere end hos ♀.

Meget sjælden (J). Kun fundet i Esbjerg Nørreskov (i antal på *Myrica gale*, maj-juni), Lindum skov (på pil) og Store Vildmose (på *M. gale*). Også i udlandet fundet på *M. gale* og pil og desuden på el og poppel. Larven danner blæreminer. Larver fundet $2^{1/7}$, forpupning i en kokon i minen.

8. *R. avellánae* Donovan. Sort, følehorn, skinneben og fødder rødlig, bagskinnebenene undertiden mørke. Behåringen nedliggende, hvid eller hvidgul, på vingedækkerne dannende en stor, bred rødplet, der fortil når ud til 6. punktstribe og bagtil på 2. sribemellemrum er trukket ud i 2 spidser, og et smalt tværbånd bag midten. 2. svøbeled betydeligt kortere end 1. Forlårerne utandede, baglårerne med nogle yderst svage småtænder. Pronotum meget bredere end langt. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2,2–2,5 mm.

♂ uden tydelige sekundære kendetegn.

Sjælden (J, Ø). Draved skov, Ulfslyst ved Haderslev, Nørholm skov, Gyllingnæs, Bryrup, Mattrup, Spandet egekrat, Lavrbjerg; Langesø (Fyn), Stensgård ved Harpelunde, Frejlev, Guldborg L., Redsle, Svenstrup ved Borup st., Dyrehaven. På eg. Juni-sept. Larven danner gangminer.

9. *R. rúsci* Hbst. Sort, følehorn og fødder rødbrune. Behåringen nedliggende, hvid, på vingedækkerne dannende en smal plet bag det mørke scutellum og 2 ofte noget afbrudte tværbånd. 2. svøbeled omtrent så langt som 1. Alle lår utandede. Pronotum meget bredere end langt. Vingedækkerne med tydelige punktstriber. Længde 2,2–2,5 mm.

♂ uden tydelige sekundære kendetegn.

Almindelig (J, Ø, B). På birk. Maj-sept. Larven danner gangminer.

10. *R. decorátus* Germ. Sort, følehorn og fødder rødlig, behåringen nedliggende, hvid, på vingedækkerne dannende 2, af hvide linier bestående tværbånd, scutellum tæt hvidt behåret. Føl hornene indleddede rigeligt så langt fra roden af snuden, som denne er bred, skaffet lidt længere end 1. led, dette rigeligt så langt som 2. Alle lår utandede. Pronotum meget bredere end langt. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2,2–2,5 mm.

♂: Snuden kortere, foran følehornenes indledningssted ca. 2 (hos ♀ rigeligt $2\frac{1}{2}$) gang så lang som bred.

Sjælden (J, Ø). Fredsted ved Haderslev, Bramdrup skov ved Kolding, Vejle, Greisdalen, Horsens; Christianssæde, Jægerspris Nordskov, Ørholm, Gribskov. På pil, f. eks. *Salix pentandra* og *purpurea*. Larven danner gangminer. I udlandet undertiden på poppel.

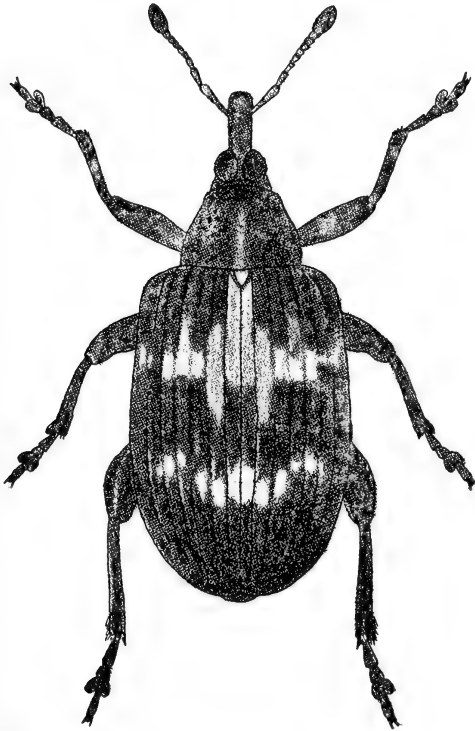

Fig. 174. *Rhyngaenus salicis*. × 20.

11. *R. salicis* L. (fig. 174). Sort, følehornene oftest noget lysere. Behåringen nedliggende, hvid og gullig, på vingedækkerne dannende 2 tydelige, bugtede tværbånd, det forreste bredest, forlænget fremefter langs sømmen og bagud på 2. stribemellemrum, scutellum tæt hvidt behåret. Følehornskiftet mindst så langt som 1. + 2. svøbeled, 2. svøbeled betydeligt kortere end 1. Alle lår utandede. Pronotum bredere

end langt. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2,2–2,5 mm.

♂: Snuden kortere, følehornene indleddede omtrent i (hos ♀ lidt bag) snudens midte.

Meget almindelig (J, Ø, B). På pil. Larver er fundet på *Salix cinerea* (pletminer) ²⁶/₆ og ²⁴/₇, udvikling henholdsvis i juli og aug. I udlandet også på poppel.

[*R. rufitársis* Germ. Meget nærstående til *salicis*, men adskilt fra den ved, at fødderne er rødlige, pronotum stærkere tværbredt og størrelsen lidt betydelige. For- og mellemskinnebenene undertiden rødlige eller brunlige. Længde 2,5–3 mm.

Denne art er bl. a. fundet i Hamburgegnen, hvor den er udbredt, men ikke hyppig og oftest kun enkeltvis, samt i Södermanland i Sverige. Den er fundet på pil (*Salix caprea*) og poppel; larven angives at leve i unge skud af *Populus tremula* og *canescens*.]

12. *R. stígma* Germ. Sort, oversiden yderst fint og tyndt, nedliggende, mørkt behåret, scutellum tæt hvidt behåret. Følehornsskaftet ca. så langt som 1.–4. svøbeled, 1. og 2. svøbeled omtrent lige lange, ret korte. Alle lår utandede. Pronotum bredere end langt. Vingedækkerne med kraftige punktstriber. Længde 2,4–3 mm.

♂: Snuden kortere, følehornene indleddede lidt foran (hos ♀ ca. i) snudens midte.

Ret almindelig (J, Ø). På pil, birk, el og hassel. Larven danner gang-blæreminer.

13. *R. pópuli* Fabr. Sort, følehorn og ben gule, baglårene i midten mørke. Scutellum tæt, hvidt behåret, oversiden iøvrigt meget fint og tyndt, gråligt behåret. Alle lår utandede. Pronotum over ¹/₂ gang bredere end langt, ret stærkt punkteret. Vingedækkerne langstrakte, med ret kraftige punktstriber, mellemrummene svagt hvælvede. Længde 2–2,3 mm.

♂ uden tydelige sekundære kendetegn.

Kendelig fra de to følgende ved betydeligere størrelse og gennemgående lysere ben og følehorn, fra *foliorum* yderligere

ved 6-leddet følehornssvøbe og fra *angustifrons* yderligere ved de under denne anførte skelnemærker.

Almindelig (J, Ø). På pil og poppel. Larven er fundet minerende på *Salix acutifolia*, *Populus molinifera* og *P. pyramidalis* (pletminer) i antal i aug., udvikling i aug.–sept.

14. *R. angustifrons* West. Nærbeslægtet med *populi*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er pronotum kun rigeligt $\frac{1}{3}$ bredere end langt, med lidt mindre stærkt rundede sider og vingedækkernes stribemellemrum lidt smallere og lidt stærkere hvælvede. Panden mellem øjnene er ganske lidt smallere end hos *populi* og følehornsskaffet såvel som 2. svøbeled i forhold til 1. svøbeled lidt kortere end hos *populi*, men disse karakterer er noget varierende og derfor lidet anvendelige. Alene den ringe størrelse gør straks arten kendelig fra *populi*, medens den 6-leddede svøbe let adskiller den fra *foliorum*, som yderligere har stærkere mikrochagrinet pronotum end både *angustifrons* og *populi*. Lænde 1,5–1,8 mm.

♂: Snuden bagtil ganske lidt kraftigere skulpteret.

Sjælden (J, Ø). Esbjerg Nørreskov, Als odde ved Mariager, Svinkløv, Slettestrand, Løkken; Lersøen, Damhusmosen, Lyngby Åmose, Rudeskov, Tisvilde. På pil, bl. a. *Salix viminalis*.

15. *R. foliorum* Müller. Sort, følehorn, skinneben og ofte fødder lysere, scutellum tæt, hvidt behåret, oversiden iøvrigt meget utydeligt behåret. Alle lår utandede. Panden mellem øjnene meget smallere end snuden. Pronotum bredere end langt, ret stærkt punkteret. Vingedækkerne med ret kraftige punktstriber og noget hvælvede mellemrum. Længde 1,5–1,8 mm.

♂: Snuden bagtil ganske lidt kraftigere skulpteret.

Sjælden (J, Ø). Kærgård skov, Nørholm skov, Fårup sø, Rye Sønderskov; Odenseegnen. På *Salix cinerea* og *caprea*.

2. *Rhámphus* Clairv.

Følehornene ikke knæede, indleddede ved snudens rod, de 2 inderste led større og tykkere. Forhøfterne adskilte fra hinanden. Øjnene berørende hinanden på panden (fig. 171). Klørerne uden tydelig tand, forkloen i hvert fald lidt længere end bagkloen.

Larverne er bladminerere, forpupning i minen.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkernes sider i midten lidt stærkere udvidede, siderandene her lidt bredere afsat. Pronotum lidt stærkere tilsmalnet bagtil, bredest lidt længere fra roden. ♂: Penis se fig. 175

1. *pulicarius*.

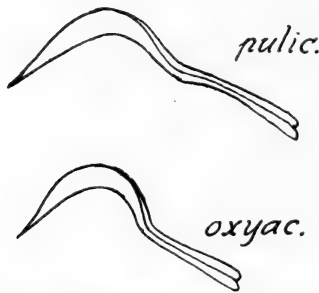

Fig. 175. *Rhamphus*. Penis set fra siden.

Vingedækkernes sider i midten lidt mindre stærkt udvidede, siderne her lidt smallere afsat. Pronotum lidt mindre stærkt tilsmalnet bagtil, bredest lidt nærmere roden. ♂: Penis se fig. 175

2. *oxyacanthae*.

Fig. 176. *Rhamphus pulicarius* ♂. Højre forfods kloled.

1. *R. pulicarius* Hbst. (fig. 177). Sort, nøgen, følehornene, undtagen køllen, rødgule. Pronotum bredere end langt, punkteret. Vingedækkerne med punktstriber. Længde 1,3–1,6 mm.

♂: For- og mellemføddernes forreste klo længere og meget kraftigere end den bageste, mod roden stærkt vinkelformet udvidet (fig. 176). Penis set fra siden noget krummet (fig. 175).

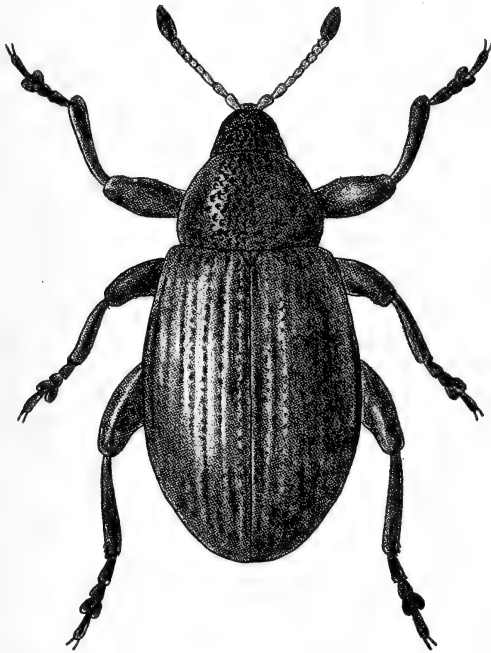

Fig. 177. *Rhamphus pulicarius*. × 30.

♀: For- og mellemføddernes forreste klo kun meget lidt kraftigere end den bageste.

Meget almindelig (J, Ø). På birk, pil, poppel og *Myrica*. Især maj-juni. Larven er fundet om efteråret, overvintring i minen, forpupning (i denne) og udvikling næste forår.

2. *R. oxyacanthae* Marsh. Meget nærstående til *pulicarius*, men adskilt fra den ved de i oversigten angivne karakterer samt ved, at klørerne hos begge køn er kortere og finere. Længde 1,3–1,5 mm.

♂: For- og mellemføddernes forreste klo noget længere og kraftigere end den bageste, men meget kortere og spinklere end hos *pulicarius* ♂. Penis, set fra siden, tydeligt stærkere krummet end hos *pulicarius* (fig. 175).

Arten har været sammenblandet med *pulicarius* og er antagelig udbredt som denne. Eksemplarer foreligger fra Lolland, Falster og Sjælland. Larven minerer i blade af *Crataegus*, *Pyrus*, *Sorbus* og andre nærstående planter. Levevis iøvrigt som *pulicarius*.

7. underfam. **Apióninae.**

Snuden mindst dobbelt så lang som bred. Følehornene ikke knæede (blandt de danske arter danner kun *Apion dissimile* en undtagelse). Trochanterne store, lårene fæstede på deres spids (fig. 16, b, p. 23). Mellemhofterne kugleformede eller tapformet fremstående. Pygidium dækket.

1. *Ápion* Hbst.

Følehornssvøben 7-leddet, køllen som regel tæt-leddet. Lårene (hos vore arter) utandede, klørerne oftest fligede.

Af vore arter lever *A. simile* på birk og *A. minimum* på pil, de øvrige arter på urteagtige planter, især planter hørende til ærteblomstrede, kurvblomstrede, syrefamilien, læbeblomstrede og katostfamilien, men derimod ikke (som *Ceuthorrhynchus*) korsblomstrede og rubladede. Larven lever i foderplantens stængler, rødder, blade, blomster eller frugter, ofte galledannende, undertiden minerende, og forpupper sig i reglen sammesteds. Imago klækkes hyppigst i juli-aug. og træffes bedst fremme på planterne om eftersommeren og, efter overvintring, i maj-juni.

Oversigt over artsgrupperne.

1. Snuden stærkt tilspidset, mere eller mindre poseagtigt udvidet på undersiden (fig. 178–181). På ærteblomstrede 1. gruppe (p. 375).
Snuden ikke eller kun svagt tilspidset, ikke poseagtigt udvidet på undersiden 2.
2. Vingedækkerne med tæt behåring, der danner en af tværbånd bestående tegning. Kroppens grundfarve brun, benene rødgule. På *Urtica* 13. gruppe (p. 436).
Vingedækkerne uden sådanne tværbånd 3.
3. Snuden ved roden på hver side med en tandformet, nedadrettet udvidelse, under hvilken følehornene er indleddede (fig. 183, p. 382). Benene helt eller delvis lyst farvede. Vingedækkerne med hårformede skæl, der ofte danner lyse længdebånd. På *Genista* eller *Sarothamnus* 3. gruppe (p. 381).
Snuden ikke eller kun svagt udvidet ved roden, uden tydeligt tandformet fremspring; i modsat fald benene sorte og vingedækkerne fint, gråt behårede 4.
4. Grundfarven rød, gullig eller brunrød. På *Rumex* 7. gruppe (p. 418).
Grundfarven sort eller metallisk 5.
5. Benene helt eller delvis lyst farvede 6.
Benene helt sorte eller sortbrune 10.
6. Vingedækkerne på 3. sribemellemrums rod med en lille hvid hårplet. Hannens snude i forreste halvdel rød. På *Malvaceae* 11. gruppe (p. 434).
Vingedækkerne uden sådan hårplet. Snuden hos begge køn ensfarvet mørk (undtagen hos *nigritarse* ♂) 7.
7. Følehornene indleddede nær ved snudens rod, så at afstanden fra snudens spids til indledningsstedet er dobbelt så stor som afstanden fra dette til snudens rod 8.

- Følehornene indleddede i eller nær ved snudens midte. På ærteblomstrede..... 9.
8. Lårene helt eller overvejende rødgyldne. På ærteblomstrede eller på *Mercurialis* 12. gruppe (p. 435).
I hvert fald mellem- og baglårene sorte eller brunsorte. På læbeblomstrede
73. *flavimánum* i 14. gruppe (p. 437).
9. Oversiden nøgen eller meget fint og utydeligt behåret 4. gruppe (p. 384).
Oversiden med tæt, hvidlig, iøjnefaldende behåring 35. *víciae* i 6. gruppe (p. 409).
10. Vingedækkernes sømstribe fortsat til roden. Følehornene indleddede nær ved snudens rod, så at afstanden fra snudens spids til indledningsstedet er mindst 3 gange så stor som afstanden fra dette til snudens rod. På læbeblomstrede
14. gruppe (p. 437).
Vingedækkernes sømstribe afkortet ved roden, i reglen ikke fortsat forbi spidsen af scutellum, i modsat fald følehornene indleddede i eller nær ved snudens midte. Ikke på læbeblomstrede.. 11.
11. Pronotum stærkt hvælvet, både på langs og på tværs, siderne stærkt rundede (fig. 199, p. 424).
Vingedækkerne hos ♂ sorte, hos ♀ metalblå eller -grønne. På kurvblomstrede.... 8. gruppe (p. 422).
Pronotum cylindrisk eller konisk, undertiden noget rundet på siderne eller fortil indsnøret..... 12.
12. Scutellum meget lille, næppe synligt. Vingedækkernes skuldre kun meget svagt afsat. Oversiden blankt sort, nøgen. På ærteblomstrede
2. gruppe (p. 380).
Scutellum tydeligt 13.
13. Scutellum langt, mindst ca. dobbelt så langt som bredt. Vingedækkerne metalfarvede. På *Malvaceae*..... 10. gruppe (p. 432).
Scutellum af normal form og størrelse, ikke dobbelt så langt som bredt 14.

14. Vingedækkerne matsorte, bagtil meget stærkt kugleformet udvidede, fortil tilspidsede, over skuldrene kun omtrent halvt så brede som på det bredeste sted langt bag midten (fig. 187, p. 393). Følehornene sorte, højst lidt lysere ved roden. På *Sarothamnus* 5. gruppe (p. 392).
 Vingedækkerne ikke kugleformet udvidede bagtil, i modsat fald er de metalfarvede eller følehornene helt eller delvis rødgule 15.
15. Følehornene tykke, indleddede nær ved snudens rod, så at afstanden fra snudens spids til indledningsstedet er mindst 3 gange så lang som afstanden fra dette til snudens rod. På kurvblomstrede 9. gruppe (p. 425).
 Følehornene som regel slanke, indleddede nærmere snudens midte, så at afstanden fra snudens spids til indledningsstedet er højst $2\frac{1}{2}$ gang så stor som afstanden fra dette til snudens rod. Ikke på kurvblomstrede 16.
16. Vingedækkerne sorte, ret blanke, nøgne, ca. dobbelt så brede som pronotum. Snuden mindst så lang som hoved + pronotum. På ærteblomstrede 19. filiróstre i 4. gruppe (p. 391).
 Vingedækkerne metalfarvede; i modsat fald tydeligt behårede og ret matte eller ikke dobbelt så brede som pronotum eller snuden ikke så lang som hoved + pronotum. De fleste arter på ærteblomstrede, nogle på *Rumex* eller andre planter 6. gruppe (p. 394).

1. artsgruppe.
(Oxýstoma Dum.).

Snuden meget bredere ved roden end ved spidsen, poseagtigt udvidet under følehornenes indledningspunkt, svagest hos *subulatum*. Fra denne udvidelse er snuden også set fra siden tilspidset udad. Hovedets

underside udhulet. Følehornsfurerne dybe og forsvindende i hovedets udhulede parti. Benene lange og slanke. Øjnene hvælvede. Pronotums bagrand indbuet på hver side. Vingedækkerne stærkt eller ret stærkt hvælvede, bredest bag midten, striberne tydeligt punkterede, smallere end de flade mellemrum.

På ærteblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Farven blå, vingedækkernes sømstribe når ikke roden 1. pomónac.
- Farven sort, vingedækkernes sømstribe fortsat til roden 2.

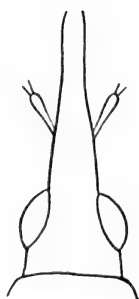
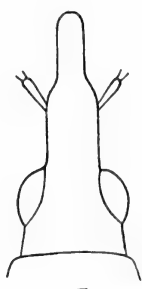

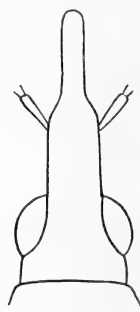
Fig. 178.

Apion subulatum.

♂

Fig. 179. Apion opeticum.

♀

2. Snuden mere jævnt tilsmalnet fra roden til spidsen (fig. 178), meget svagt udvidet på undersiden 5. subulátum.
- Snuden hovedsageligt tilsmalnet foran følehornenes indledningspunkt, stærkt poseagtigt udvidet nedenunder dette punkt..... 3.
3. Snuden brat indsnævret foran følehornsroden (fig. 179). Rodstykket fladt, groft punkteret, spidsen cylindrisk, blank; følehornene kraftige, sorte, kun skaftets rod ofte brunlig 2. opéticum.

Snuden jævnt tilspidset i lige eller buede linier.

Følehornene slankere, enten helt eller delvis lyse 4.

4. Snuden stærkt stumpvinklet udvidet på undersiden (fig. 180). Følehornene hos ♂ helt gule, hos ♀ mørkere mod spidsen..... 3. *craccae*.

Fig. 180. *Apion craccae*.

Fig. 181. *Apion cerdo*.

Snuden mindre stærkt, afrundet-udvidet på undersiden (fig. 181). Følehornene sorte med de 2 rodded (helt eller delvis) gullige 4. *cerdo*.

1. *A. pomónae* Fabr. (fig. 182). Mat blåsort, vingedækerne blå eller grønlig, følehornene sorte, bagtil lysere. Behåringen på oversiden fin og spredt, på undersiden længere og tættere. Hovedet bredere end langt, pronotum ca. så langt som bredt, konisk, tæt punkteret, med fin midtfure på bageste halvdel. Længde 2,7–3,4 mm.

♂: Snuden stærkere behåret, parallelsidet næsten til spidsen, der er kort og stumpet tilspidset, med fin længdekøl i midten. Undersiden stumpvinklet udvidet.

♀: Snuden slankere, mindre parallelsidet, gående mere jævnt over i en længere, slank, cylindrisk spids.

Almindelig (J, Ø, B). På *Vicia sepium*, *Lathyrus pratensis* og andre ærteblomstrede. Yngler i bælgene.

Fig. 182. *Apion pomonae* ♀. × 14.

2. *A. opéticum* Bach. Mat sort, fint og spredt behåret. Følehornsskaftets rod ofte brunlig. Hovedet bredere end langt. Panden fint, undertiden utydeligt længderidset. Pronotum omtrent så langt som bredt, svagt konisk, meget groft, noget sammenflydende punkteret, midtfuren når ofte til foran midten. Længde 2,4–2,8 mm.

♂: Snuden stærkere behåret, parallelsidet indtil lidt foran følehornsrøden, derpå brat indsnævret; spidsen cylindrisk, omtrent af en trediedel af hele snudens længde (fig. 179). Undersiden stumpvinklet udvidet.

♀: Snuden som hos ♂, kun er spidsen længere, blankere, cylindrisk (fig. 179). Udvidelsen på undersiden lidt kortere og mere vinkelformet.

Kun fundet i Jylland, hvor den er udbredt, men ikke almindelig. På *Lathyrus*-arter, vistnok især *L. vernus*, måske også på *Vicia cracca*.

3. *A. craccæ* L. Mat sort, med temmelig stærk og tæt, hvidlig behåring. Hovedet bredere end langt. Panden med 3 fine længderidser. Pronotum lidt bredere end langt, konisk, midtfuren ofte bred og fortsat til foran midten. Vingedækkerne forholdsvis korte. Længde 2,3–2,6 mm.

♂: Snuden med stærk behåring, der langs midten skiller sig til begge sider, set fra oven parallelsidet til følehornsroden, derpå indsnævret til spidsen, set fra siden stærkt stumpvinklet udvidet på undersiden (fig. 180). Følehornene helt gule.

♀: Snudens spids lidt længere (fig. 180). Følehornene gule ved roden, brunlige mod spidsen.

Almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Vicia cracca* og *hirsuta* og *Lathyrus silvestris*. Yngler i bælgene. Talrige larver, pupper og imagines er fundet sammen $\frac{4}{8}$ i bælg af *V. hirsuta*.

4. *A. cérdó* Gerst. Mat sort, fint og spredt, på undersiden stærkere behåret. Hovedet ca. så langt som bredt. Panden længderidset. Pronotum ca. så langt som bredt, stærkt konisk, tæt og temmelig groft punkteret, midtfuren fortsat til midten eller lidt foran denne. Længde 2,4–2,8 mm.

♂: Snuden behåret, set fra oven mere eller mindre tydeligt indsnævret ved roden, rundet udvidet og atter indsnævret, temmeligt fint, langs midten ikke eller utydeligt punkteret, set fra siden med en afrundet udvidelse på undersiden (fig. 181).

♀: Snuden som hos ♂, kun mindre behåret, spidsen længere og slankere (fig. 181).

Almindelig (J, Ø, B). På *Vicia cracca* og *Lathyrus pratensis*. Juni, sept. Larver i alle størrelser, pupper og imagines er fundet i aug. i bælgene af de nævnte planter.

5. *A. subulátum* Kirby. Mat sort, følehornsskiftets rod lysere; fint og meget spredt behåret. Hovedet lidt bredere end langt, panden længderidset. Pronotum omtrent så langt

som bredt, tæt punkteret. Midtfuren fin, når udover midten. Længde 2,4–2,8 mm.

Snuden er hos begge køn langt mindre krummet, langt mere jævnt tilspidset fra rod til spids (fig. 178) og langt mindre udvidet på undersiden end hos gruppens andre arter.

♂: Snuden kortere, stærkere punkteret, og spidsen tykkere og mindre blank end hos ♀.

Sjælden og oftest enkeltvis (J, Ø, B), hyppigst mod syd. Larven og puppen i bælgene af *Lotus corniculatus*, *Lathyrus pratensis* og forskellige arter af *Vicia*. Larver er fundet $\frac{7}{8}$ i en bælg af *L. pratensis*; klækning $\frac{5}{9}$.

2. artsgruppe. (*Synápion* Schilsky).

Scutellum meget lille, næppe synligt. Vingedækernes skuldre kun meget svagt afsat. Oversiden blankt sort, nøgen.

På ærteblomstrede.

6. *A. ebeninum* Kirby. Kulsort, med noget fedtet glans, nøgen. Snuden ikke ret stærkt krummet. Pronotum rigeligt så langt som bredt, meget spredt og fint punkteret med en aflang rodgrube, der oftest når frem til midten, undertiden længere. Vingedækkerne højt hvælvede, med stærkt rundede sider, bredest ganske lidt bag midten; punktstriberne dybe, mellemrummene lidt bredere, hvælvede. Længde 2,3–2,6 mm.

♂: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, robust, mat, fint og temmelig tæt punkteret, noget nedtrykt ved roden.

♀: Snuden så lang som hoved + pronotum, lidt slankere, blankere og mere spredt punkteret.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø, B), hyppigst i vore sydlige egne. På *Lotus*, *Lathyrus vernus* og måske andre ærteblomstrede. Larven angives af nogle at leve i bælgene, af andre i stænglerne.

3. artsgruppe.
(*Exapion* Bedel).

Oversiden beklædt med hårformede skæl. Snuden ved roden på hver side over følehornenes indledningssted med en tandformet, nedadrettet udvidelse (fig. 183). Pronotum ret tæt og kraftigt punkteret, bagtil med kort midtfure. Benene helt eller delvis lyse. ♂: 1. mellem- og bagfodsled indvendig ved spidsen med en lille, spids tand (hos *compactum* yderst svag og utydelig).

På *Genista* eller *Sarothamnus*.

Oversigt over arterne.

1. Skællene på vingedækkerne ensfarvet hvidgrå, jævnt fordelte i rækker på sribemellemrummene 7. *difficile*.
Skællene dels brune, dels hvide eller hvidgrå, på hvert vingedække dannende en lys længdestribe 2.
2. Vingedækkerne kort ægdannede, med et stærkt sølvhvidt længdebånd. Tænderne på snuden små. Længde 1,9–2,2 mm 8. *compactum*.
Vingedækkerne langt ægdannede, med et svagt, lyst bånd, der strækker sig fra skulderen skråt indad mod sømmen. Tænderne på snuden store.
Længde 2,2–2,6 mm 9. *fusciróstre*.

7. *A. difficile* Hbst. Mat sort, benene rødgule, med mørkere fødder, følehornene gule, mørkere mod spidsen. Beklædt med fine, hårformede, hvidgrå skæl, der ikke dækker grundfarven. Brystet, sidste bugled og undertiden roden af vingedækkerens søm tættere beklædt med hvidlige skæl. Snuden sort, glinsende, tænderne stærke. Panden tæt og stærkt punkteret. Pronotum lidt bredere end langt, fortil indsnøret, bag midten med parallelle sider. Vingedækkerne med kraftigt punkterede, men lidet

dybe striber og flade, fint punkterede mellemrum. Længde 1,8–2,3 mm.

♂: Snuden knapt så lang som pronotum, svagt krummet. Vingedækkerne ret smalle.

♀: Snuden lidt længere end pronotum, næsten lige. Vingedækkerne bredere.

Kun fundet i Jylland f. eks. ved Haderslev (på guldregn), Kolding, Vejle, Lillering v. f. Århus, Lemvig, Ålborg, Hansted. På *Genista tinctoria*. Juni–okt. Larven i bælgene. Talrige larver, pupper og imagines er fundet i bælgene først i sept., talrige imagines i okt.

8. *A. compactum* Desbr. (fig. 183). Brunsort, følehorn og ben rødgule, fødderne oftest mørkere. Panden, siderne af pronotum tæt, midten sparsommere, samt en bred stribe på hvert vingedække, indtagende 3.–5. sribemellemrum, dæk-

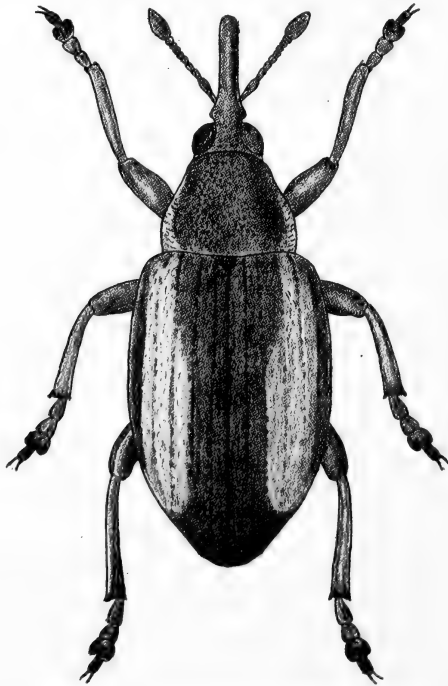

Fig. 183. *Apion compactum*. × 23.

kede med hvide, hårformede skæl; det øvrige af vingedækkerne dækket med brune, noget metalglinsende, meget finere og tyndere hårformede skæl. Undersiden med hvide skæl, tættest på brystet og de sidste 3 bugled. Snuden oftest sort, men undertiden lysere. Pronotum lidt bredere end langt, med bagtil stærkt rundede sider, fortil konisk, med svag eller utydelig indsnøring. Vingedækkerne med stærkt punkterede, temmelig brede punktstriber, der dog i reglen dækkes af skælkledningen; mellemrummene flade, tæt punkterede. Længde 1,9–2,2 mm.

♂: Snuden omtrent så lang som pronotum. Vingedækkerne smallere, bagtil mindre udvidede.

♀: Snuden så lang som hoved + pronotum. Vingedækkerne mere udvidede bagtil.

Kun fundet i Jylland, hvor den er udbredt. På *Genista*. Juni–okt. Larven i bælgene. Imagines og larver er fundet sidst i aug. i bælg af *G. tinctoria*.

9. *A. fusciróstre* Fabr. Brunsort, følehorn og ben rød-gule, roden af lårene samt fødderne og kollen mørkere. Oversiden med fine, hårformede skæl, der på siderne af pronotum og et skråt, bagtil forsvindende længdebind på hvert vingedække er meget kraftigere og hvidgrå, iøvrigt brunlige. Undersiden med hvidgrå skæl. Snuden slank, glat, sort. Pronotum omtrent så langt som bredt, fortil konisk indsnævret, siderne næsten rette, kun bagtil svagt rundede. Vingedækkerne kun lidt bredere end pronotum, stærkt hvælvede på langs, siderne næsten parallelle, striberne noget utydeligt punkterede, mellemrummene næsten flade, fint punkterede. Skulderbulen stærkt fremtrædende. Længde 2,2–2,6 mm.

♂: Snuden så lang som pronotum, krummet.

♀: Snuden så lang som hoved + pronotum, næsten lige.

Almindelig i Jylland på gyvel. Juni–okt. Larven i bælgene. Larver og friskklækkede imagines er fundet i bælgene ⁶/₈.

4. artsgruppe.
(*Protá pion* Schilsky).

Kroppen sort, i det højeste med meget svagt grønligt eller blåligt skær på vingedækkerne, oversiden nøgen eller med meget fin og utydelig behåring. Snuden i reglen lang og slank, følehornene indleddede langt fra dens rod. Benene delvis rødlig, undtagen hos *filirostre*.

På ærteblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Benene ensfarvet sorte	19. filiróstre.
Benene delvis rødlig.....	2.
2. Bagskinnebenene helt eller delvis mørke	3.
Alle skinnebenene helt rødgule	9.
3. Bagskinnebenene rødgule mod roden.....	4.
Bagskinnebenene ensfarvet mørke	5.
4. Vingedækkerne korte, bagtil kort tilspidsede.
Følehornsskaffet betydeligt længere end snudens bredde og end 1.+2. svøbeled..	10. dissímile.
Vingedækkerne længere, bagtil længere tilspidsede (fig. 186). Følehornsskaffet ikke længere end snudens bredde eller end 1.+2. svøbeled	11. váripes.
5. Snuden kun meget svagt krummet. Pronotums punktur temmelig fin, temmelig tæt og ikke ret dyb. Alle trochanterne røde.....	14. ápricans.
Snuden ret stærkt krummet. Pronotums punktur – bortset fra <i>interjectum</i> – kraftig og meget tæt	6.
6. Følehornsskaffet tydeligt længere end snudens bredde på indledningsstedet og end 1.+2. svøbeled. Pronotums punktur meget grov og tæt, noget rynket. Alle trochanterne røde. ♂: For- og mellemhofferne med en lille, spids, nedadrettet torn. Længde 2,4–2,7 mm	15. onónicola.
Følehornsskaffet ikke tydeligt længere end snudens bredde på indledningsstedet eller end 1.+2. svøbeled	7.

7. Følehornene ret lange og slanke, oftest med rød-
gul rod. Alle trochanterne røde. ♂: For- og mel-
lemhofferne med en lille, spids, nedadrettet torn
16. *assímile*.
Følehornene kortere og plumpere. ♂: For- og mel-
lemhofferne simple 8.
8. Mellem- og bagtrochanterne brunsorte. Prono-
tums punktur kraftig og meget tæt. ♂: Penis
se fig. 184, a 12. *aestivum*.

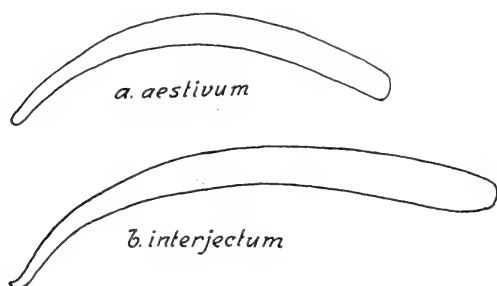

Fig. 184. Apion. Penis set fra siden.

- Mellem- og bagtrochanterne røde eller (♀) brun-
lige. Pronotums punktur lidt mindre kraftig og
tæt. ♂: Penis se fig. 184, b 13. *interjectum*.
9. Følehornene ensfarvet rødgyule (køllespidsen dog
undertiden lidt mørkere) *gracílipes*.
Følehornskøllen mørk 10.
10. Følehornene mørke med rødgyul rodhalvdel, køllen
langstrakt. Længde 1,9–2,2 mm 17. *flávipes*.
Følehornene rødgyule, med kort, sort kølle. Længde
1,5–1,9 mm 18. *nigritárse*.

10. A. *dissímile* Germ. Sort, oversiden blank. Følehornene
meget slanke og lange, sorte, undtagen skaftet hos ♂. Benene
rødgyule, fødderne og skinnebenenes yderste halvdel sorte, for-
skinnebenene dog undertiden næsten helt lyse. Hovedet lidt
bredere end langt, panden groft, sammenflydende punkteret.
Pronotum ca. så langt som bredt, indsnævret fortil og bagtil,

med buede sider, groft og tæt punkteret, midtfulen oftest utydelig. Vingedækkerne korte, med skarpt fremtrædende skuldre, striberne fine, svagt punkterede. Mellemmrummene brede og flade. Længde 2–2,3 mm.

♂: Snuden stærkt krummet, så lang som hoved + pronotum, mat og meget bred ved roden, derpå pludseligt indsnævret, svagt vinkelformet udvidet ved følehornenes indledning, blank og fint punkteret mod spidsen. Følehornenes skaff klart rødgult, kølleformet udvidet mod spidsen (fig. 185, b).

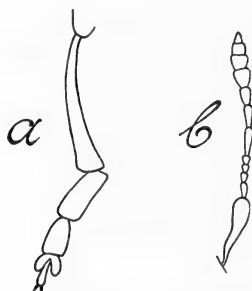

Fig. 185. *Apion dissimile* ♂, a: bagben, b: følehorn.

Bagskinnebenene krumme, stærkt udvidede mod spidsen (fig. 185, a). Fødderne udvidede, forføddernes 1. og 2. led med konkav inderside og indvendig med en tand ved 1. leeds spids og ved 2. leeds rod.

♀: Snuden krummet, meget lang og tynd, lidt udvidet ved følehornenes indledning, især på undersiden. Følehornene sorte.

Let kendelig fra gruppens andre arter ved de tvefarvede bagskinneben i forbindelse med de brede, korte vingedækker og hannens ejendommelige sekundære kønsmærker.

Udbredt i Jylland, iøvrigt sjælden (J, Ø, B). Ristinge klint, Maribo, Sakskøbing, Øster Toreby, Køge, Ravneholm, Nøddebo; Blemmelyng. På *Trifolium arvense*. Larven i blomsterne. Talrige larver og pupper er fundet ²⁰/₇, talrige pupper og imagines, men kun få larver i aug.

11. *A. varipes* Germ. (fig. 186). Sort, oversiden blank. Følehornene brunsorte, lidt lysere ved roden; benene rødgule,

den yderste halvdel af de 4 bageste og undertiden også af de 2 forreste skinneben samt endvidere fødderne sorte. Hovedet lidt bredere end langt, længderynket-punkteret mellem øjnene og på panden. Pronotum ca. eller rigeligt så langt som

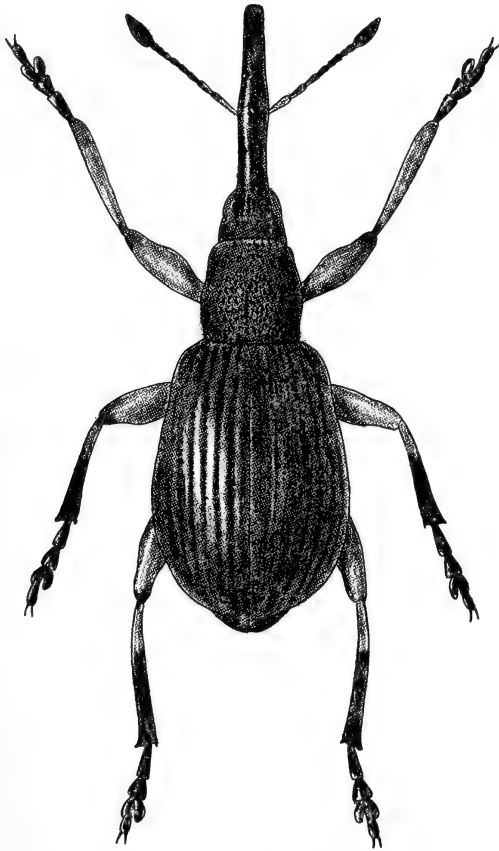

Fig. 186. *Apion varipes* ♀. × 20.

breddt, indsnævret fortil, og let indsnøret for og bag; punkturen temmelig kraftig og meget tæt, midtfuren oftest skarp og fortsat til midten. Vingedækkerne bredest over midten, striberne smalle, fint punkterede, mellemrummene brede, flade eller svagt hvælvede. Længde 2–2,5 mm.

♂: Snuden tyk, krummet, ca. så lang som hoved + pro-

notum, tæt og tydeligt punkteret, noget mat. Forskinnebenene stærkt krummede.

♀: Snuden slank, lidt længere end hoved + pronotum, blank, meget fint og spredt punkteret, stærkt krummet. Forskinnebenene lige.

Let kendelig fra gruppens andre arter ved de tvefarvede bagskinneben i forbindelse med de langstrakte vingedækker.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Trifolium pratense* og *arvense*. Larven er i udlandet fundet i stængler af *T. pratense* og i rødder af *T. repens*, men angives også at leve i blomsterne.

12. *A. aestivum* Germ. (*trifolii* Hoffm.). Sort, oversiden blank; følehornene brunsorte, roden undertiden lidt lysere, benene rødgyldne, fødderne, de 4 bageste skinneben og de 4 bageste eller undertiden alle trochantere brunsorte. Hovedet noget bredere end langt, panden svagt nedtrykt, utydeligt længderidset. Snuden noget krummet. Pronotum ca. så langt som bredt, let indsnævret fortil, kraftigt og meget tæt punkteret, midtfuren oftest kort og kraftig. Vingedækkerne svagt udvidede bagtil, punktstriberne fine, men dybe, fint punkterede, mellemrummene svagt hvælvede. Længde 1,8–2,1 mm.

♂: Snuden så lang som hoved + pronotum, mat, punkteret. Penis set fra siden jævnt krummet (fig. 184, a).

♀: Snuden meget længere end hos ♂, tynd, blank og glat.

Blandt gruppens arter med ensfarvede, mørke bagskinneben kendetegnet ved de korte følehorn, noget krummet snude, kraftigt og meget tæt punkteret pronotum, mørke mellem- og bagtrochantere og hannens simple for- og mellemhofter.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Trifolium*, især *T. pratense*. Larven i frugtstanden. Levevis iøvrigt omtrent som hos *apricans*. Undertiden skadelig.

13. *interjectum* Desbr. Yderst nærstående til *aestivum*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er følehornenes 1. og 3. led lidt længere og øjnene lidt fladere hvælvede. Længde 1,8–2,1 mm.

♂: Penis betydeligt længere end hos *aestivum*, set fra siden i rodhalvdelen kun svagt krummet, derefter stærkere krummet mod spidsen, selve denne kort opadbøjet (fig. 184, b).

Kun fundet på et åbent bakketerræn ved Ganløse Egeds sydkant på *Ononis repens* i sommeren 1961, i antal bl. a. $\frac{5}{9}$, samt på Hammeren (1 eks. $\frac{10}{6}$ 1964). Muligvis har den hos os været sammenblandet med *aestivum*. Af Hoffmann betragtes den kun som en dårligt afgrænset ab. af *aestivum*.

14. *A. ápricans* Hbst. Sort, oversiden lidet glinsende. Følehornene brunsorte, roden i større eller mindre udstrækning rødgul. Benene rødgule, fødderne, lårspidserne og de 4 bageste skinneben brunsorte. Hovedet noget bredere end langt, panden undertiden furet imellem øjnene. Pronotum omtrent så langt som bredt, med rundede sider, svagt indsnøret bagtil, stærkere fortil, midtfuren oftest kort, men skarp. Vingedækkerne svagt udvidede bag midten, punktstriberne fine, svagt punkterede, sømstriben dybere. Længde 2,2–2,5 mm.

♂: Snuden tyk, omtrent så lang som hoved + pronotum, fint punkteret.

♀: Snuden slank, meget længere end hoved + pronotum, blankere, med en svag, punkteret fure på hver side af midten.

Blandt gruppens arter med ensfarvede mørke bagskinneben kendetegnet ved kun meget svagt krummet snude, temmelig fin og kun temmelig tæt og ikke ret dyb punktur på pronotum, røde trochantere og hannens simple for- og mellemhoffer.

Meget almindelig (J, Ø, B). På *Trifolium*, især *T. pratense*, på hvilken den gør betydelig skade. Larven fortærer blomsterne; puppen i blomsterne eller i jorden; imago gnaver huller i bladene. Æglægning fra først i maj til midt i aug. Udviklingen tager godt 1 måned. Imago overvintrer, undertiden 2 eller endog 3 gange. Parring efter overvintringen.

15. *A. ononícola* Bach. Af form omtrent som *varipes*. Sort, oversiden blank. Følehornene slanke, langt behårede, sorte, lysere mod roden; benene rødgule, fødderne, lårspidserne og de 4 bageste skinneben brunsorte. Hovedet så langt som bredt, panden med furer mellem øjnene. Snuden ret stærkt krummet. Pronotum rigeligt så langt som bredt, midt-

furen variabel. Vingedækkerne langstrakte, med stumpvinklet fremstående skuldre, punktstriberne dybe og kraftige, svagt kædeagtigt punkterede, mellemrummene svagt hvælvede. Længde 2,4–2,7 mm.

♂: Snuden mat ved roden, blank udenfor følehornenes indledning, omtrent så lang som hoved + pronotum. De 4 forreste hofter med en lille spids, nedadrettet torn.

♀: Snuden blank, længere end hoved + pronotum.

Blandt gruppens arter med ensfarvede mørke skinneben kendetegnet ved slanke følehorn med langt skaft, ret stærkt krummet snude, meget kraftig og tæt punktur på pronotum, røde trochantere og tornen på hannens for- og mellemhofter.

Sjælden (J, Ø, B). Laven, Moesgård skrænt s. f. Århus; Ærø, Ristinge klint, Røsnæs. På *Ononis*, ofte i antal. Larven og puppen i bælgene.

16. *A. assimile* Kirby. Meget nærstående til *ononicola*, men adskilt fra den ved lidt kortere følehornsskaft (jfr. oversigtens nr. 6), forholdsvis lidt kortere og lidt mindre groft punkteret pronotum, som regel noget mindre langstrakte og bagud (set i profil) stejlere nedfaldende vingedækker med lidt mindre kraftige punktstriber, lidt ringere størrelse og – især på bagfødderne – lidt kortere kloled. Længde 1,9–2,2 mm.

♂ og ♀ omtrent som hos *ononicola*, dog er hannens snude i bageste halvdel parallelsidet og ikke (som hos *ononicola*) udvidet mod roden og bredest her.

Almindelig (J, Ø, B). På *Trifolium*, bl. a. *T. pratense*, som den undertiden gør skade på. Levevis omtrent som hos *apricans*.

17. *A. flavipes* Payk. (*dichróum* Hoffm.). Sort, ikke ret blank. Følehornene sorte, rodhalvdelen rødgul; benene rød-gule, fødderne sorte. Hovedet rigeligt så langt som bredt, fint punkteret og længderidset. Snuden svagt krummet. Pronotum ca. så langt som bredt, fint og tæt punkteret, midtfuren meget variabel, ofte utydelig. Vingedækkerne langstrakte, med rundede sider. Punktstriberne fine, mellemrummene svagt hvælvede, lidt ru og med tydelig, fin punktur. Længde 1,9–2,2 mm.

♂: Snuden kraftig, mat, fint og tæt punkteret, lidt længere end pronotum. Forhøfterne røde.

♀: Snuden slank, blank og glat, så lang som hoved + pronotum. Forhøfterne sorte.

Let kendelig ved benenes og følehornenes farve.

Meget almindelig (J, Ø, B). På *Trifolium*, høs os på *T. repens* og *hybridum*, på hvilke den gør skade. Larven i frugtknuden, levevis iøvrigt omtrent som hos *apricans*.

18. *A. nigritarse* Kirby. Sort, ikke ret blank. Følehornene gule, køllen sort; benene gule, fødderne sorte. Hovedet lidt længere end bredt, fint rynket-punkteret, fint længderidset mellem øjnene. Snuden noget krummet. Hoved- og pronotum omtrent som hos *flavipes*, vingedækkerne lidt kortere end hos denne. Længde 1,5–1,9 mm.

♂: Snuden lidt længere end pronotum, mat, fint punkteret, sort, spidshalvdelen klart gul.

♀: Snuden kun lidt længere end hos ♂, svagt glinsende, yderst fint punkteret, sort.

Let kendelig ved benenes og følehornenes farve, den ringe størrelse og hannens gule snudespid.

Ret almindelig (J, Ø). På *Trifolium*, især *T. procumbens*, *repens* og *fragiferum*. Larven iflg. Hoffmann i frugtbunden af *T. repens*.

[*A. gracilipes* Dietr. Sort. Følehornene ensfarvet rødgule (køllespiden dog undertiden lidt mørkere). Benene rødgule, fødderne mod spidsen ofte mørkere. Ligner iøvrigt *flavipes*, men vingedækkerne er lidt smallere og mere langstrakte. Længde 2–2,3 mm.

♂: Snuden lidt kortere (hos ♀ tydeligt længere) end hoved + pronotum. Forhøfterne røde (hos ♀ sorte).

Let kendelig ved benenes og følehornenes farve.

Denne art, der bl. a. er fundet i Skåne, kunne muligvis træffes også hos os. På *Trifolium medium*. Larven i blomsterstanden.]

19. *A. filiróstre* Kirby. Sort, ret blank. Hovedet lidt bredere end langt, utydeligt længderidset mellem øjnene. Snu-

den slank, noget krummet. Pronotum ca. så langt som bredt, omtrent parallelsidet, punkturen variabel, ikke særlig dyb, midtfuren kort, ofte utydelig. vingedækkerne ret korte, stærkt hvælvede, punktstriberne temmelig skarpe, mellemrummene bredere end striberne, svagt hvælvede. Længde 1,7–2 mm.

♂: Snuden mindst så lang som hoved + pronotum.

♀: Snuden noget længere end hoved + pronotum.

Sjældnen, kun fundet på øerne. Næstvedegnen (Galgebakken, Herlufsholm, Rønnebæksholm og Skraverup), Boserup (i en grusgrav), Holte. På *Medicago lupulina*. I Frankrig er larven fundet i smågaller på stænglen lige under blomsterhovedet af *Trifolium micranthum* (*filiforme*).

5. artsgruppe. (*Pirápion* Reitt.).

Sorte, matte arter, følehornsrøden undertiden lysere. Vingedækkerne bagtil meget stærkt kugleformet udvidede, fortil tilspidsede, over skuldrene kun omtrent halvt så brede som på det bredeste sted langt bag midten. Følehornene indleddede betydeligt bag snudens midte.

På *Sarothamnus*.

Oversigt over arterne.

1. Hovedets punktur meget finere end pronotums.

Panden utydeligt længderidset eller utydeligt punkteret. Issen bagtil glat og blank. Midtfuren på pronotum lang, nående til foran midten

20. striátum.

Hovedets punktur næsten lige så grov som pronotums. Panden med tydelige længderidser eller sammenflydende grove punkter. Issen bagtil groft punkteret. Midtfuren på pronotum kort eller helt manglende 21. immúne.

20. A. striátum Kirby (fig. 187). Sort, mat, fint gråt behåret, følehornenes rod undertiden lysere. Vingedækkerne

med meget svagt blåt skær. Hovedet meget bredere end langt. Øjnene hvælvede og temmelig fremspringende. Snuden ret stærkt krummet. Pronotum lidt bredere end langt, fortil noget indsnævret, tæt og temmelig groft punkteret. Vingedækkernes punktstriber brede og dybe, tæt og stærkt punkterede, lidt

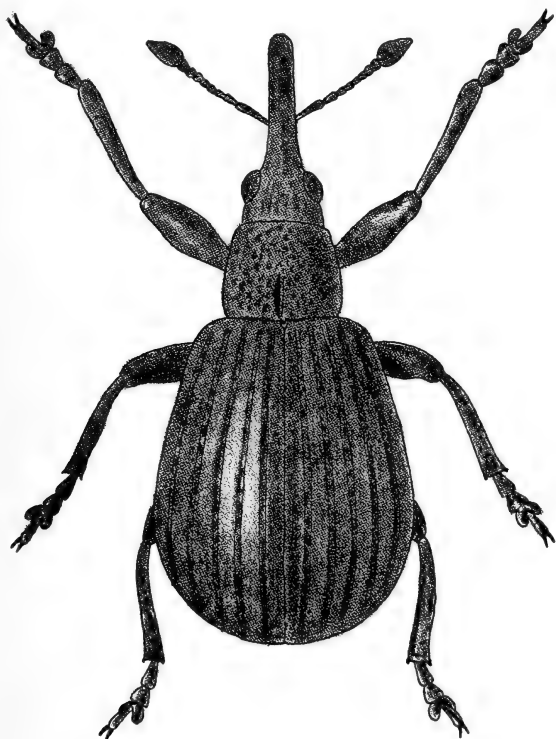

Fig. 187. *Apion striatum* ♂. × 18.

smallere end mellemrummene, disse hvælvede. Længde 2,4–3 mm.

♂: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, noget mat mod roden.

♀: Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, blank.

Kun fundet i Jylland, hvor den er udbredt. På *Sarothamnus scoparius*. Især juni. Larven og puppen i stængelgaller.

21. *A. immúne* Kirby. Ligner *striatum* meget, men adskilles fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at pronotum er ca. eller rigeligt så langt som bredt, indsnævret såvel bagtil som fortil, vingedækkerne ikke fuldt så stærkt udvidede bagtil og punktstriberne som regel lidt mindre tæt punkterede. Længde 2–2,6 mm.

♂: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, næsten blank. 1. fodled indvendig ved spidsen med en nedadrettet tand.

♀: Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, blank.

Udbredt som *striatum*, men noget sjældnere end denne; samme levevis; stængelgallerne meget langstrakte.

6. artsgruppe.

(*Ápion* s. str. (arterne 22–26), *Eutrichápion* Reitt. (arterne 27–40), *Catápion* Schilsky partim (arterne 41–42) og *Perápion* Wagn. (arterne 43–50)).

Grundfarven sort eller metallisk. Benene sorte eller brunsorte (undtagen hos *viciae*). Følehornene som regel slanke og ikke indleddede nær ved snudens rod. Scutellum af normal form og størrelse.

På ærteblomstrede (arterne 22–38 og 41–42), *Rumex* (arterne 46–50), enkelte af arterne på andre planter (39: birk, 40: pil, 43–44: *Hypericum*, 45: *Sedum*, *limonii*: *Limonium*).

Oversigt over arterne.

1. Benene overvejende gule. Sort, mat, tæt hvidligt behåret	35. <i>viciae</i> .
Benene sorte eller sortbrune	2.
2. Vingedækkerne med tydelig, oftest blålig eller grønlig, metalglans	3.
Vingedækkerne sorte, undtagelsesvis med svag bronze- eller blyglans	18.

3. Panden med et tydeligt indtryk mellem øjnene 4.
 Panden uden tydeligt indtryk mellem øjnene... 5.
 4. Hovedet betydeligt længere end bredt, let indsnøret ved øjnenes bagrand, derefter stærkt udvidet og atter indsnævret (fig. 188, a). Vingedækkerne langstrakte..... 29. columbinum.

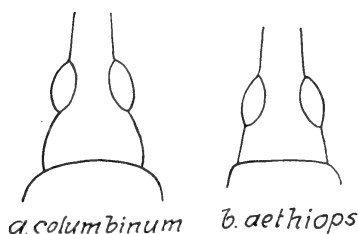

Fig. 188. Apion. Hoved.

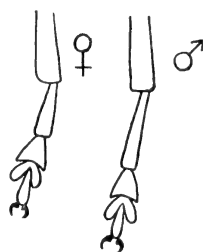

Fig. 189. Apion vorax. Bagfod.

- Hovedet ca. så langt som bredt, bagtil temmelig lige bredt. Vingedækkerne korte..... 28. Spencei.
 5. Hoved og pronotum eller pronotum alene – foruden vingedækkerne – med tydelig metalglans 6.
 Hoved og pronotum sorte uden tydelig metalglans 9.
 6. Snuden slank, ret stærkt krummet, ikke mat. Følehornssvøbens 1. led betydeligt længere end bredt. Længde 2–2,4 mm 7.
 Snuden kraftig, kun svagt krummet. Følehornssvøbens 1. led kun lidt længere end bredt. Længde 2,6–4 mm..... 8.
 7. Glimrende metalgrøn, nøgen. Panden længderidset mellem øjnene. Pronotums midtfure bred og kraftig, oftest nående frem til eller forbi midten. Snuden med tydeligt grønt metalskær 26. astrágali.

Blankt sortgrøn, vingedækkerne blågrønne, meget fint behåret. Panden fint punkteret, sjældent tydeligt længderidset mellem øjnene. Pronotums midtfure kort eller utydelig. Snuden uden eller med yderst svagt sortgrønt metalskær 27. vírens.

8. Hele kroppen med stærk, oftest purpur- eller kobberagtig metalglans. Snuden i det højeste så lang som pronotum *limónii*.
 Hovedet med kun yderst utydeligt, pronotum med tydeligt mørkeblåt metalskær. Snuden længere end pronotum..... 22. *punctigerum*.
9. Vingedækkerne med iøjnefaldende hvidlig behåring, deres metalskær meget svagt eller utydeligt. Følehornene sorte. Længde 1,8–2,2 mm 43. *breviróstre*.
 Vingedækkerne uden eller med utydelig behåring, i modsat fald (vorax) følehornene gule mod roden 10.
10. Vingedækkerne med iøjnefaldende, hvidlig behåring. 1. fodled mindst så langt som 2. + 3. led (fig. 189)..... 30. *vórax*.
 Vingedækkerne uden eller med utydelig behåring. 1. fodled ikke nær så langt som 2. + 3. led.... 11.
11. Vingedækkerne meget langstrakte, over $\frac{2}{3}$ længere end tilsammen brede, bagud langt tilspidsede. Snuden ret stærkt krummet, betydeligt længere end pronotum. Hovedet mindst så langt som bredt, tindingen længere end øjet
 31. *melilóti*.
 Vingedækkerne kortere og bredere, ikke over $\frac{2}{3}$ længere end tilsammen brede, bagud kortere tilspidsede (hos *violaceum* og *hydrolapathi* med ret aflange vingedækker er snuden kun ganske svagt krummet og i det højeste lidt længere end pronotum)..... 12.
12. Øjnene ret flade, lidet fremstående; snuden derfor kun svagt afsat fra hovedet (fig. 188, b)
 23. *æthiops*.
 Øjnene ret stærkt hvælvede, ret fremstående, snuden tydeligt afsat fra hovedet (se f. eks. fig. 190) 13.
13. Pronotum fortil stærkt og pludseligt indsnøret (fig. 190, b) 25. *facétum*.

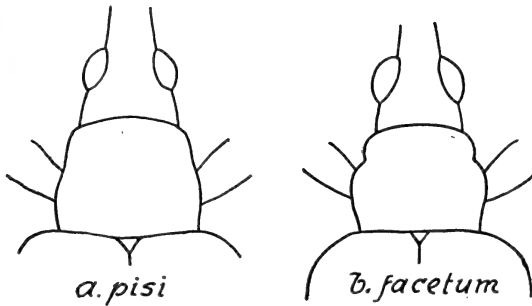

Fig. 190. Apion. Forkrop.

- Pronotum fortil næppe eller i hvert fald ikke pludseligt indsnøret (fig. 190, a) 14.
14. Hovedet på undersiden med en lille tand, der ses tydeligt, når dyret betragtes i profil (fig. 192, a).
Hoved og pronotum kraftigt punkterede.. 24. *pisi*.
Hovedet uden tand på undersiden..... 15.
15. Vingedækkerne korte, højt hvælvede. Snuden temmelig slank. Pronotum noget bredere end langt. Scutellum ikke længere end bredt. Længde 1,7–2,3 mm 16.
- Vingedækkerne lange, noget fladtrykte. Snuden meget bred og tyk, pronotum i det højeste ganske lidt bredere end langt. Scutellum meget længere end bredt. Længde 2,6–3,4 mm..... 17.
16. Pronotums sider meget svagt rundede. Punkturen på pronotum og hoved lidet kraftig og ret tæt, punkterne næppe eller lidet aflange. Vingedækkerne længere og mindre stærkt hvælvede
49. *márchicum*.
- Pronotums sider stærkere rundede. Punkturen på pronotum og hoved kraftig og meget tæt, punkterne overvejende noget aflange. Vingedækkerne meget korte, stærkt hvælvede..... 50. *affíne*.
17. Punkturen på hoved, pronotum og undersiden kraftig. Øjnene mindre hvælvede. Hovedet kun ganske lidt bredere end langt, tydeligt smallere end pronotum 47. *violáceum*.

Punkturen meget fin og tæt på hoved og pronotum, yderst fin og sparsom på undersiden. Øjnene mere hvælvede. Hovedet betydeligt bredere end langt, næsten så bredt som pronotum

48. *hydrolápathi*.

18. Vingedækkerne ved roden kun ganske lidt bredere end pronotum, dette lidt længere end bredt. Snuden meget kort og bred, kun ca. så lang som hovedet og højst dobbelt så lang som bred (fig. 191, a) 44. *simum*.

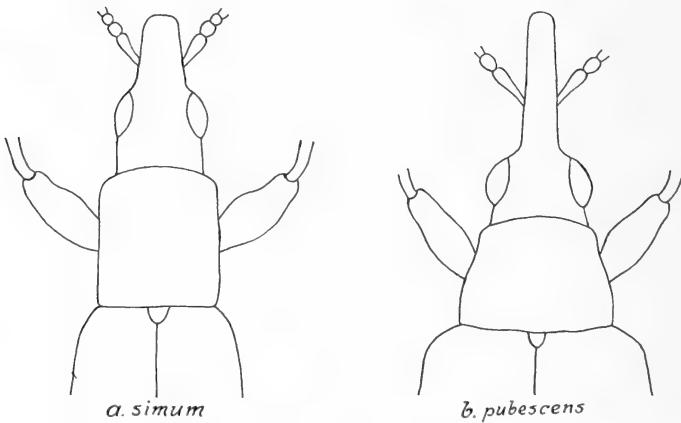

Fig. 191. *Apion*. Forkrop.

Vingedækkerne ved roden betydeligt bredere end pronotum, i modsat fald snuden længere 19.

19. Mellemrummene mellem vingedækkernes punktstriber meget smallere end punktstriberne, næsten kølformet ophøjede 40. *mínimum*.

Mellemrummene ialtfald kun lidt smallere end punktstriberne, ikke kølformede 20.

20. Pronotums midtfure når næsten helt igennem fra bagrand til forrand. Snuden langs undersiden med en række fine, udstående hår, der ses tydeligt, når dyret betragtes i profil (fig. 192, b) 36. *onónis*.

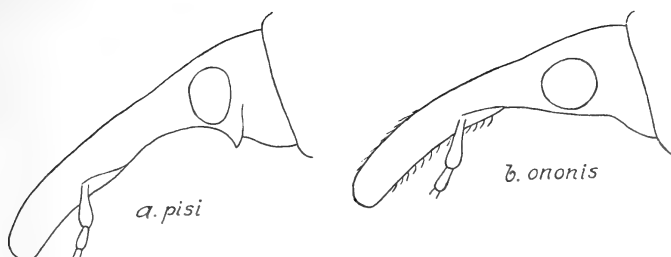

Fig. 192. Apion. Hovedet.

- Pronotums midtfure når højst frem til lidt foran midten, i modsat fald snuden uden sådan hårrække..... 21.
21. Følehornene helt (δ) eller skaftet og den overvejende del af svøben (♀) gule..... 34. érv.
- Følehornene, undertiden med undtagelse af skaft og 1. svøbeled, sorte 22.
22. Panden tydeligt konkav fortil. Pronotum meget bredere end langt. Hovedet kort og bredt, med fremstående øjne (fig. 191, b)..... 42. pubéscens.
- Panden ikke konkav. Pronotum i det højeste lidt bredere end langt..... 23.
23. Panden med en lang, fin, skarp fure mellem øjnene. Pronotums sider stærkt rundede..... 45. sédi.
- Panden uden lang, fin, skarp fure mellem øjnene. Pronotums sider ikke stærkt rundede..... 24.
24. Pronotum spredt og fint punkteret. Vingedækkerne meget langstrakte og noget fladtrykte
37. ténue.
- Pronotum tæt eller ret tæt, ikke særlig fint punkteret. Vingedækkerne ikke fladtrykte og ikke påfaldende langstrakte..... 25.
25. Vingedækkerne bredest i midten, bagud langt og ret stærkt tilspidsede. Hovedet betydeligt bredere end langt, bag øjnene glat (fig. 193, b)
41. senículus.
- Vingedækkerne bredest bag midten, bagud kortere rundede..... 26.

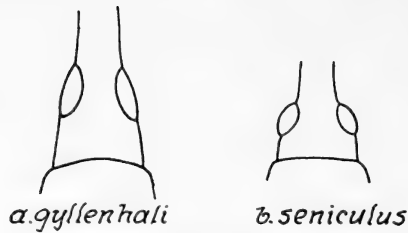

Fig. 193. Apion. Hovedet.

26. Hovedet rigeligt så langt som bredt, øjnene meget fladt hvælvede (fig. 193, a). Følehornsfuren fortsat fremefter forbi følehornenes indledningssted 32. *gyllenháli*.
 Hovedet bredere end langt, i modsat fald er følehornsfurerne ikke fortsat fremefter forbi følehornenes indledningssted..... 27.
27. Brystets sider og forhofternes forside påfaldende tættere behårede end oversiden. Øjnene langs underranden med en række (hos ♂ lange) hvide hår 28.
 Brystets sider og forhofternes forside ikke påfaldende tættere behårede end oversiden. Øjnene langs underranden i det højeste med ganske korte hår 29.
28. Vingedækkerne ret lange, ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede, med svag bronzeglans, punktstriberne kraftige, næppe eller kun lidt smallere end de svagt hvælvede mellemrum 39. *símile*.
 Vingedækkerne korte, under $\frac{1}{3}$ længere end tilsammen brede, matte, punktstriberne ret fine, betydeligt smallere end de flade mellemrum
 33. *melanchólicum*.
29. Snuden bred og kraftig, næppe krummet, tydeligt kortere end hoved + pronotum 30.
 Snuden slankere, tydeligt krummet, ikke eller kun lidt kortere end hoved + pronotum 31.
30. Pronotum ca. så langt som bredt, fremefter kun ganske svagt tilsmalnet. Scutellum firkantet,

længere end bredt. Vingedækkerne sorte, deres grålige behåring lidet iøjnefaldende 46. curtiróstre.

Pronotum tydeligt bredere end langt, fremefter betydeligt tilsmalnet. Scutellum trekantet, ikke længere end bredt. Vingedækkerne med ganske svagt, oftest sortgrønt eller sortblåt metalskær, deres hvidlige behåring iøjnefaldende 43. breviróstre.

31. Pronotums midtfure meget kort, kun sjældent nående frem næsten til midten. Følehornsfurerne ikke forlængede fremefter forbi følehornenes indledningssted. Følehornene kraftige, 4.-6. svøbeled ikke længere end brede, følehornsroden ikke lysere 38. lóti.

Pronotums midtfure lang, nående frem forbi midten. Følehornsfurerne forlængede fremefter forbi følehornenes indledningssted. Følehornene tynde, 4.-6. svøbeled tydeligt længere end brede, følehornsroden lysere platálea.

Denne gruppes arter er her sondret i 3 undergrupper efter følgende skelnemærker:

1. Snuden mere eller mindre kort og bred, næppe eller kun svagt krummet. Vingedækkerne sorte eller metalglinsende 3. undergruppe (p. 413)
Snuden ikke særlig kort og bred, oftest tydeligt krummet 2.
2. Vingedækkerne metalglinsende 1. undergruppe (p. 401).
Vingedækkerne sorte 2. undergruppe (p. 408).

1. undergruppe.

Snuden ikke særlig kort og bred, oftest tydeligt krummet. Vingedækkerne metalglinsende.

22. *A. punctigerum* Payk. Sort, næsten nøgen. Hovedet meget utydeligt, pronotum og vingedækkerne tydeligt mørkt metalblå. Følehornsroden utydeligt lysere. Hovedet ca. så

langt som bredt. Øjnene stærkt hvælvede, panden uregelmæssigt punkteret, oftest med mere eller mindre udprægede furer. Snuden svagt krummet. Pronotum temmeligt stærkt indsnævret fortil, meget fint og lidet dybt punkteret, midtfuren kort. Vingedækkernes punktstriber oftest fine, mellemrummene som regel flade og meget bredere end punktstriberne. Længde 2,6–2,8 mm.

♂: Snuden tyk, mat, lidt længere end pronotum.

♀: Snuden temmelig tyk, udenfor følehornenes indledning blank, knapt så lang som hoved + pronotum.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved ret kraftig, svagt krummet snude, tydeligt mørkeblåt metalskær på pronotum, dettes meget fine punktur og ret kraftige ben og følehorn.

Hyppigst i vore sydlige egne, men iøvrigt sjælden (J, Ø). På *Vicia*. Larver og pupper er i Frankrig fundet i bælgene af *V. hirsuta*.

23. *A. aethiops* Gyll. (fig. 194). Sort, næsten nøgen, vingedækkerne mørkeblå, sjældent med grønligt skær. Følehornenes rod undertiden lidt lysere. Hovedet ca. så langt som bredt. Panden smal, med mere eller mindre tydelige længderidser. Snuden svagt krummet. Pronotum ca. så langt som bredt, temmelig stærkt og tæt punkteret, svagt indsnævret fortil, midtfuren kort, undertiden manglende. Vingedækkerne korte, punktstriberne temmelig fine, mellemrummene oftest brede og flade. Længde 2,3–2,7 mm.

♂: Snuden tyk, mat, kun spidsen blank; næsten så lang som hoved + pronotum.

♀: Snuden tyk, mat ved roden, iøvrigt blank, lidt længere end hoved + pronotum.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved de ret flade, lidet fremstående øjne.

Almindelig (J, Ø, B). På *Vicia* og *Pisum*. Larven og puppen i lidet synlige stængelgaller.

24. *A. pisi* Fabr. Sort, blank, næsten nøgen, vingedækkerne mørkeblå. Følehornenes rod utydeligt lysere. Hovedet mindst så bredt som langt. Panden bred, groft punkteret, sjældent

Fig. 194. *Apion aethiops* ♂. × 20.

med spor af længderidser mellem de små, hvælvede øjne. Pronotum bredere end langt, meget lidt indsnævret fortil, midtfuren oftest bred og kort, undertiden dog fortsat fremefter. Vingedækkerne meget korte, højt hvælvede, punktstriberne brede, mellemrummene svagt hvælvede eller flade, lidt bredere end striberne. Længde 2–2,4 mm.

♂: Snuden tyk, temmelig mat, yderst fint og tæt punkteret, svagt krummet ved roden, lidt stærkere ved spidsen, lidt kortere end hoved + pronotum.

♀: Snuden temmelig slank, blank, stærkt krummet, omtrent så lang som hoved + pronotum.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved hovedets under-

sidetand (fig. 192, a), hovedets og pronotums kraftige punktur og de meget korte, højthvælvede vingedækker.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Medicago lupulina*, *M. sativa*, *Trifolium* og andre ærteblomstrede, i hvis blad- eller blomsterknopper larven lever og danner galler; puppen samme-steds; imago gnaver huller i bladene. Arten har her i landet gjort skade på *M. lupulina* og *sativa*.

25. *A. facétum* Gyll. (sundeválli Boh.). Sort, noget mat, meget utydeligt behåret, vingedækkerne mørkeblå, hovedet mindst så bredt som langt, øjnene små, hvælvede, panden flad, med 3-5 længdefurer. Snuden kun meget svagt krummet. Pronotum ret tæt og kraftigt punkteret, midtfuren når frem forbi midten. Vingedækkerne korte, punktstriberne skarpe, fine, mellemrummene betydeligt bredere, flade. Længde 2,2-2,4 mm.

♂: Snuden mat (hos ♀ blank), lidt kortere end (hos ♀ omtrent så lang som) hoved + pronotum.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved den kun meget svagt krummede snude, det fortil stærkt og brat indsnørede pronotum (fig. 190, b) og de korte, højthvælvede vingedækker (dog ikke helt så korte som hos *pisi*).

Sjælden og vistnok kun fundet på øerne. Killerup (Fyn), Møn, Næstved, Skarresø, udbredt i Nordsjælland (f. eks. Dyrehaven, Ravnsholt hegn, Tøkkekebø hegn, Tisvilde hegn). På *Vicia*, måske også på andre ærteblomstrede, såsom *Astragalus*.

26. *A. astrágali* Payk. Glimrende metalgrøn, nøgen, følehornenes rod ofte lidt lysere. Hovedet lidt bredere end langt. Snuden noget krummet, tydeligt metalgrøn, følehornene indleddede bag dens midte. Pronotum bredere end langt, fortil indsnævret, ret tæt og kraftigt punkteret. Vingedækkerne aflange, over de fremstående skuldre meget bredere end pronotum; punktstriberne ret fine, mellemrummene bredere, næsten flade. Længde 2,2-2,4 mm.

♂: Snuden noget kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum.

Let kendelig fra alle vore andre arter ved hele kroppens smukke, stærkt glimrende metalgrønne farve og fra *virens*

særligt ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at hovedet ikke, som hos *virens*, har en række korte hår langs øjnenes underrand.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Astragalus glycyphyllos*. Larven vistnok i blomsterne.

27. *A. virens* Hbst. Yderst fint behåret, skinnende sortgrøn, vingedækkerne af en klarere, blågrøn farve. Følehornenes rod undertiden utydeligt lysere. Hovedet bredere end langt. Snuden ret stærkt krummet. Pronotum lidt bredere end langt, svagt indsnævret fortil, fint og spredt punkteret. Vingedækkerne aflange, oftest tydeligt udvidede bag midten, noget fladtrykte på ryggen, over de lidet fremstående skuldre noget bredere end pronotum, punktstriberne stærke, mellemrummene svagt hvælvede, lidt bredere end striberne. Længde 2-2,3 mm.

♂: Snuden lidt længere end pronotum, temmelig robust.

♀: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, slankere.

Kendelig ved hele kroppens skinnende sort- og blågrønne farve og fra *astragali* særligt ved de i oversigten nævnte kendemærker.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Trifolium*, især *T. pratense*. Larven i stænglerne med forpuning i roden.

28. *A. spencei* Kirby. Sort, noget mat, svagt behåret, vingedækkerne mørkeblå, sjældnere grønlig, følehornsrøden lysere. Panden bred, med 3-5 noget uregelmæssige længdefurer. Snuden noget krummet. Pronotum bredere end langt, fortil ret stærkt og pludseligt indsnævret, kraftigt og ret tæt punkteret, midtfuren kraftig, oftest nående næsten til forranden. Vingedækkerne korte, punktstriberne skarpe og ret brede, mellemrummene lidt bredere, flade. Længde 2,2-2,5 mm.

♂: Snuden mat, behåret, knapt så lang som hoved + pronotum. Bagbrystet i midten med en lille knude.

♀: Snuden blank, næsten nøgen, ca. så lang som hoved + pronotum.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved pandegruben, hovedets form og de ret korte vingedækker samt tornen på hannens bagbryst.

Almindelig (J, Ø, B). På *Vicia*, især *V. cracca*.

29. *A. columbínium* Germ. Sort, forkroppen svagt, vingedækkerne tydeligt metalblå, behåringen hvidlig, hos ♀ meget svag, hos ♂ stærkere. Benene lange og slanke. Panden mellem de store, hvælvede øjne smal, dybt udhulet, med en mere eller mindre tydelig køl langs midten. Snuden noget krummet. Pronotum bredere end langt, kraftigt og ret tæt punkteret, midtfuren oftest ret lang. Vingedækkerne aflange, punktstriberne skarpe, mellemrummene lidt bredere, ret flade. Længde 2,6–2,9 mm.

♂: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, kraftigt, punkteret og behåret, mat. Bagbrystet i midten med en lille knude.

♀: Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, slankere, finere punkteret og svagere behåret, noget blankere.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved pandegruben, hovedets karakteristiske form (fig. 188, a), der iøvrigt adskiller arten fra alle vore andre *Apion*-arter, og de ret langstrakte vingedækker.

Meget sjælden (J, Ø). Haderslev, Sottrup; Gerup skov (Fyn). Disse fund ligger over 60 år tilbage. På *Lathyrus silvestris*. Larven danner lange, galleagtige bladroller ved hjælp af et sekret; puppen sammesteds. I Frankrig er larven fundet i aflange stængelgaller på *L. heterophyllus*.

30. *A. vorax* Hbst. Sort, tydeligt hvidligt behåret, tættest på undersiden. Følehornene gule, mørke mod spidsen; vingedækkerne blåsorte, sjældnere med grønligt skær, noget matte. Benene lange og slanke. Hovedet lidt bredere end langt, panden temmelig smal, med svage længdelinier mellem de store, hvælvede øjne, langs hvis underrand der findes en række lange, hvidlige hår. Pronotum ca. så langt som bredt, stærkt indsnævret fortil, fint og tæt punkteret, bagtil med fin midtfure. Vingedækkerne langstrakte, punktstriberne temmelig

kraftige, mellemrummene flade, lidt bredere end striberne. Længde 2,6–2,8 mm.

♂: Følehornene gule, de to sidste svøbeled samt køllen helt eller delvis sorte. 1. fodled så langt som alle de øvrige tilsammen (fig. 189). Forskinnebenene s-formet snoede. Snuden mat, kun lidt længere end pronotum, noget krummet. Bagbrystet forsynet med en spids tand på bagranden og 2 behårede knopper midtpå.

♀: Følehornene i lidt større udstrækning sorte. 1. fodled så langt som de 2 næste tilsammen (fig. 189). Snuden blank, så lang som hoved + pronotum, svagt krummet.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved følehornenes delvis lyse farve, de lange hår langs øjnenes underrand, de lange ben med påfaldende langt 1. fodled og vingedækkernes tydelige behåring.

Almindelig (J, Ø). På *Vicia* og *Pisum*.

31. *A. melilóti* Kirby. Sort, kun svagt og utydeligt behåret, vingedækkerne mørkt metalblå eller blågrønne. Hovedet ca. eller rigeligt så langt som bredt, kraftigt punkteret, længderidset mellem de noget hvælvede øjne. Snuden kraftig, ret stærkt krummet. Pronotum rigeligt så bredt som langt, fortil lidt indsnævret, kraftigt og ret tæt punkteret, midtfuren kraftig, oftest kort, undertiden nående frem til midten. Vingedækkernes punktstriber kraftige, næppe eller lidt smalere end mellemrummene. Benene ret kraftige. Længde 2,5–3 mm.

♂: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum.

♀: Snuden ca. så lang som hoved + pronotum.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved de meget langstrakte, bagud langt tilspidsede vingedækker. Fra *violaceum* og *hydrolapathi* (i 3. undergruppe) kendes den let ved længere, tyndere snude, meget slankere følehorn og slankere ben.

Sjælden (J, Ø, B), men muligvis i færd med at brede sig siden det første fund i 1944. Vemmingbund, Skeldebrog på Broagerland, Skodsbøl (i en teglværksgrav), Horsens (ligeså); Tromnæs strand, Grønsund færgeleje, Stuby ved Vordingborg; Nexø havn. På *Melilotus albus* og *officinalis*. I antal i juni og aug. Larven og puppen i stænglerne.

2. *undergruppe.*

Snuden ikke særlig kort og bred, oftest tydeligt krummet. Vingedækkerne sorte, i det højeste med svag bronze- eller blyglans.

32. A. gyllenháli Kirby. Sort, mat, meget svagt behåret. Følehornene lysere ved roden. Hovedet tæt og kraftigt punkteret, tindingen omtrent ca. så lang som øjet, følehornsfurerne store, forlængede fremefter forbi følehornenes indledningssted. Panden smal, oftest med tydelige, fine længderidser mellem øjnene. Snuden ret stærkt krummet. Pronotum lidt bredere end langt, fortil tilsmalnet, tæt og kraftigt punkteret, midtfuren fin og skarp, nående omtrent til midten. Vingedækkerne langstrakte, punktstriberne ret kraftige, mellemrummene lidt bredere end striberne, flade. Længde 2,3–2,7 mm.

♂: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, mat, robust. Bagbrystet i midten med en meget lille, dobbeltknude.

♀: Snuden rigeligt så lang som hoved + pronotum, lidt mindre robust.

Indenfor gruppen kendetegnet ved det lange hoved med de kun ret svagt (♂) eller meget svagt (♀) hvælvede øjne (fig. 193, a) og den fremefter forlængede følehornsfure.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På *Vicia cracca* og *sepium*. Larven og puppen i galler på stængel eller stilk.

[A. platálea Germ. Nærstående til *gyllenhali* og ligesom denne mat sort og med forlængede følehornsfurer, men let adskilt fra den ved, at hovedet er betydeligt bredere end langt, tindingerne meget kortere end øjnene og øjnene meget stærkere hvælvede. Længde 2,2–2,5 mm.

♂: Snuden omtrent så lang som hoved + pronotum, ret svagt krummet, robust, mat, foran midten noget udvidet.

♀: Snuden lidt længere end hoved + pronotum, stærkt krummet, slankere.

Fundet bl. a. i Skåne og Hamburgegnen. På *Vicia cracca*, i antal midt i juli. I Frankrig især på lune, solåbne, kalkholdige lokaliteter.]

33. *A. melancholicum* Wenck. Meget nærstående til *ervi*, men let adskilt fra den ved, at følehornene er mørke, i det højeste skaftet og 1. svøbeled lysere, at snuden hos begge køn er meget tykkere og noget svagere krummet, at øjenhårene hos begge køn er kortere, og at pronotum er tydeligt bredere end langt. Længde 2,2–2,4 mm.

♂: Snuden rigeligt så lang som (hos ♀ ca. $\frac{1}{3}$ længere end) pronotum. Bagbrystet bagtil i midten med en lille knude.

Meget sjældnen (Ø). Kun fundet på Mogenstrup bakker ved Næstved på *Lathyrus silvestris* i juni (talrig) og aug. Den er i udlandet også fundet på *L. pratensis*.

34. *A. ervi* Kirby. Sort, næsten mat, fint, ret tydeligt behåret. Hovedet meget bredere end langt, panden med tydelige længdefurer mellem de store, stærkt hvælvede øjne; langs disses underrand findes en række lange, hvide hår, længst hos hannen. Pronotum omtrent så langt som bredt, tæt og stærkt punkteret, midtfuren fin og skarp, oftest nående til lidt foran midten. Vingedækkerne ret korte, højt hvælvede, punktstriberne brede, mellemrummene lidt bredere, flade. Længde 2–2,3 mm.

♂: Følehornene helt rødgyldne. Snuden kortere end hoved + pronotum, ret svagt krummet. Bagbrystet i midten med en lille knude.

♀: Følehornene rødgyldne ved roden. Snuden ca. så lang som hoved + pronotum, lidt stærkere krummet.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved følehornsfarven, de lange hår langs de stærkt hvælvede øjnes underrand, det brede hoved, den tydelige behåring og den ret matte farve.

Almindelig (J, Ø, B). På *Lathyrus pratensis* og *Vicia hirsuta*, i hvis bælg den yngler.

35. *A. viciae* Payk. Sort, mat, tæt hvidligt behåret. Benene gyldne, fødderne, knæene og de 4 bageste skinneben i større eller mindre udstrækning mørke. Hovedet meget bredere end langt. Panden bred, med tydelige længdefurer mellem de store, stærkt hvælvede øjne; langs disses underrand findes hos hannen en række lange, hvide hår. Pronotum bre-

dere end langt, tæt og ret groft punkteret, midtfuren oftest tydelig og nående frem til midten. Vingedækkerne omtrent som hos *ervi*. Længde 2–2,2 mm.

♂: Snuden lidt længere end pronotum, mat, hvidt behåret, især bagtil, svagt krummet. Følehornene helt rødgule, indleddede i snudens midte. Bagbrystet i midten med en yderst svag knude.

♀: Snuden noget længere end pronotum, nøgen, stærkere krummet, stærkt indsnævret mod spidsen; følehornene brunsorte mod spidsen, indleddede bag snudens midte.

Let kendelig ved den tydelige, hvidlige behåring samt benenes og følehornenes farve.

Almindelig (J, Ø, B). På *Vicia cracca*, *V. hirsuta* og *Melilotus officinalis*, i hvis bælg den yngler.

36. *A. onónis* Kirby. Sort, mat, tæt hvidligt behåret, følehornsrøden undertiden lidt lysere. Hovedet mindst så langt som bredt, fint og tæt punkteret, fint længderidset mellem de ret svagt hvælvede øjne. Pronotum ikke helt så langt som bredt, tæt og ret stærkt punkteret. Vingedækkerne aflange, punktstriberne kraftige, mellemrummene næppe bredere, flade. Længde 2–2,2 mm.

♂: Snuden meget kortere end hoved + pronotum, tyk, ret svagt krummet.

♀: Snuden kun lidt kortere end hoved + pronotum, blanke, noget slankere og lidt stærkere krummet.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved mat sort farve, tydelig behåring, ikke tværbredt hoved, snudeundersidens behåring (fig. 192, b) og pronotums lange midtfure.

Almindelig (J, Ø). På *Ononis*, i hvis bælg den yngler.

37. *A. ténue* Kirby. Sort, med svag, fedtet glans, yderst fint behåret. Hovedet ca. så langt som bredt. Snuden ret stærkt krummet. Pronotum ca. så langt som bredt, midtfuren indskrænket til en lille grube foran scutellum. Vingedækkerne fladtrykte, langstrakt kileformede, bredest langt bag midten og fremefter tilsmalnede i næsten rette linier; punktstriberne fine, mellemrummene lidt bredere. Længde 1,9–2,1 mm.

♂: Snuden meget (hos ♀ noget) kortere end hoved + pronotum, mat (hos ♀ blankere).

Let kendelig ved kroppens, navnlig vingedækkernes, ejendommelige form i forbindelse med pronotums fine og spredte punktur.

Sjælden (J, Ø), hyppigst i vore sydlige egne. F. eks.: Åbenrå, Varnæs, Sottrup, Als Sønderskov, Klakring, Barrit; Ærø, Ristinge klint, Rudkøbing, Skraverup, Boserup. På ærteblomstrede, såsom *Melilotus officinalis*, *Trifolium pratense* og *Medicago lupulina*. Larven og puppen i stænglerne.

38. A. lóti Kirby. Sort, fint, ret tydeligt behåret, vingedækkerne med svagt blyskær. Hovedet omtrent så langt som bredt, stærkt punkteret, panden oftest længderidset. Snuden ret stærkt krummet. Pronotum omtrent så langt som bredt, oftest ret tæt og stærkt punkteret, midtfuren oftest kort. Vingedækkerne aflange, punktstriberne brede, mellemrummene oftest lidt bredere, svagt hvælvede. Længde 2–2,6 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) hoved + pronotum, lidt mindre slank og blank end hos ♀.

En noget variabel, lidet udpræget art, indenfor undergruppen kendetegnet ved ret lang, ret stærkt krummet snude, ikke tydeligt tværbredt pronotum med kort midtfure, vingedækkernes form og behåring og ret kraftige ben.

Almindelig (J, Ø, B). På *Lotus*, i hvis bælgge den yngler. Larver, pupper og imagines er fundet sammen i bælgge af *L. corniculatus* i beg. af aug.

39. A. símile Kirby. Sort, med svag bronzeglans og fin, hvid, på brystets sider tæt, iøvrigt spredt behåring. Hovedet bredere end langt, panden fint punkteret, ofte med fine længderidser mellem de ret stærkt hvælvede øjne; snuden ret svagt krummet. Pronotum bredere end langt, tæt og ret stærkt punkteret, midtfuren fin og kort. Vingedækkerne svagt udvidede bag midten. Længde 1,9–2,3 mm.

♂: Snuden ca. så lang som pronotum. Mellem- og bag-skinnebenenes spids indvendig med en lille torn. Hårene langs øjnenes underrand lange.

♀: Snuden ca. så lang som hoved + pronotum. Øjenhårene korte.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved oversidens svage bronzeglans, behåringen, de kraftige punktstriber på de ret langstrakte vingedækker og hannens sekundære kønsmærker.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På birk. Larven i frugterne.

40. *A. minimum* Hbst. Sort, med ringe glans, næsten nøgen. Hovedet meget bredere end langt, tæt punkteret. Snuden kraftig, noget krummet. Pronotum lidt bredere end langt, svagt indsnævret fortil, tæt og temmelig groft punkteret, midtfuren kort og undertiden utydelig. Vingedækkerne hvælvede, aflange, punktstriberne meget brede og dybe. Længde 1,5–1,8 mm.

♂: Snuden ca. så lang som pronotum, mat.

♀: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, noget slankere.

Let kendelig ved vingedækkernes kraftige, tæt punkterede punktstriber og de meget smallere, stærkt hvælvede mellemrum.

Udbredt i Jylland, iøvrigt sjælden (J, Ø, B). Gundstrup mose (Nordfyn), Vålshave (Lolland), Rørvig. På *Salix* hos os især *S. repens*, ofte i antal. Larven lever i galler, dannede af bladhvæpse bl. a. af slægten *Pontania*.

41. *A. seniculus* Kirby. Sort, med svag blyglans, på grund af tæt behåring nærmest grålig af udseende. Pronotum tydeligt bredere end langt, let indsnævret fortil, fint, ret tæt punkteret, midtfuren skarp og kort. Vingedækkerne smalle, langstrakte, let rundede på siderne, punktstriberne fine, mellemrummene bredere, let hvælvede. Længde 1,7–2 mm.

♂: Snuden meget kortere end hoved + pronotum, mat, temmelig robust, svagt krummet.

♀: Snuden rigeligt så lang som hoved + pronotum, blank, slankere og stærkere krummet end hos ♂.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved de smalle vingedækker, der er bredest i midten og bagud langt og ret stærkt

tilspidsede, med fine punktstriber, samt ved pronotums fine punktur og korte midtfure.

Almindelig (J, Ø, B). På ærteblomstrede, især *Trifolium pratense*. Larven danner stængelgaller på *Vicia*-, *Trifolium*- og *Medicago*-arter. Larver, pupper og imagines er fundet i rodhalsen og opefter på *T. pratense* $^{24}/_8$ og en larve i stænglen af samme plante $^{12}/_{10}$.

42. *A. pubescens* Kirby. Sort, med svag blyglans, fint, hvidt behåret. Hovedet bredere end langt; snuden ret stærkt krummet. Pronotum svagt indsnævret fortil, meget fint, ret tæt punkteret, midtfuren når sjældent til midten. Vingedækkerne over de stærkt fremstående skuldre meget bredere end pronotum, bredest omtrent i midten, punktstriberne temmelig fine, mellemrummene bredere, svagt hvælvede. Længde 1,7–2 mm.

♂: Snuden meget kortere end hoved + pronotum, mat, bred.

♀: Snuden omtrent så lang som hoved + pronotum, blank, slankere end hos ♂.

Indenfor undergruppen let kendelig ved de i oversigten (under nr. 22) anførte skelnemærker (jfr. fig. 191, b).

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På ærteblomstrede, f. eks. *Vicia*, *Lathyrus* og *Medicago sativa*. Larven og puppen i galler på stængel eller rodhals af *Trifolium*-arter.

3. undergruppe.

Snuden mere eller mindre kort og bred, næppe eller kun svagt krummet. Følehornene ret korte og kraftige. Vingedækkerne sorte eller metalglinsende.

43. *A. breviróstre* Hbst. Sort, oversiden iøjnefaldende hvidligt behåret, vingedækkerne med meget svagt, oftest sortgrønt eller sortblåt metalskær. Hovedet bredere end langt, fint punkteret, panden undertiden fint længderidset, øjnene ret flade. Pronotum tydeligt bredere end langt, fremefter betydeligt indsnævret, tæt og ret kraftigt punkteret, midtfuren meget kort eller manglende. Vingedækkerne ret brede og

hvælvede, punktstriberne dybe og kraftige, mellemrummene lidt bredere. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Snuden knebent så lang som pronotum, spidspartiet blankt.

♀: Snuden lidt længere og lidt slankere, det blanke spidsparti længere.

Indenfor undergruppen let kendelig ved oversidens iøjnefaldende hvidlige behåring og vingedækkernes meget svage metalskær.

Kun fundet i Nørreskov på Als (1 eks. maj 1900). Den angives at foretrække solåben sand-, grus- eller kalkbund. Larven i frøkapslerne af *Hypericum perforatum*; forpupning i kapslerne, klækning i aug.; larver, pupper og friskklækkede imagines er i Tyskland fundet i kapslerne ³⁰/₈.

44. *A. símum* Germ. Vor mest kortsnudede art. Sort, mat, fint, hvidgråt behåret. Hovedet næppe bredere end langt, fint og tæt punkteret, panden fint længderynket. Øjnene kun svagt hvælvede. Snuden meget kort, næppe krummet. Pronotum ret fint og tæt punkteret, midtfuren meget kort eller manglende, siderne næsten rette og parallelle. Vingedækkerne langstrakte, bredest bag midten, fremefter tilsmalnede stærkt og i næsten rette linier, punktstriberne kraftige, mellemrummene ikke bredere end striberne. Længde 1,6–2,1 mm.

♂: 1. og 2. bugled let fladtrykt langs midten.

Let kendelig ved den meget korte og brede snude, det lange, smalle, parallelsidede pronotum og vingedækkernes form (fig. 191, a).

Meget sjælden (J, Ø). Kun fundet ved Halk og på Højesand ved Rørvig. På *Hypericum perforatum*. Larven og puppen i stænglerne.

[*A. limónii* Kirby. Let kendelig ved, at hele kroppen er stærkt, oftest purpur- eller kobberagtigt metalfarvet, og iøvrigt kendetegnet ved kort og kraftig, næppe krummet snude, fint og spredt punkteret, ikke bredere end langt pronotum med kort, kraftig og dyb midtfure og korte, på siderne stærkt

rundede vingedækker med fine punktstriber og meget bredere, flade mellemrum. Længde 3–4 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ ca. så lang som) pronotum.

Denne art, der i nyere tid har bredt sig fra de belgiske og hollandske kyster nordpå til de nordfrisiske øer, bl. a. Sild, vil muligvis med tiden kunne findes også hos os, snarest vel på Rømø, Manø eller Fanø. På *Limonium vulgare*, især i juli-aug., på eller ved roden af ældre, kraftige planter.]

45. A. sédi Germ. Sort, næsten nøgen, lidet blank. Hovedet bredere end langt, tæt og stærkt, undertiden lidt sammenflydende punkteret. Snuden meget svagt krummet. Pronotum så langt som bredt, hvælvet også på langs, med stærkt rundede sider, stærkt og tæt, i midten ofte mere spredt punkteret, midtfuren oftest indskrænket til en lille rodgrube. Vingedækkerne aflange, punktstriberne fine, mellemrummene meget bredere. Længde 1,8–2,5 mm.

♂: Snuden tyk, så lang som pronotum, noget mat, den yderste spids blank. 1. fodleds spids indvendig med en lille tand.

♀: Snuden tydeligt længere end pronotum, noget blankere end hos ♂.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved farven, pandens lange, skarpe midtfure og pronotums hvælvning og stærkt rundede sider.

Meget sjælden (Ø, B). Ristinge klint, Røsnæs, Rørvig, Lynæs, Hornbæk; Arnager. På *Sedum telephium*, ofte i antal; i udlandet også fundet på andre *Sedum*-arter, f. eks. *S. acre*. Juli-aug. Larven danner gang- og pletmine i bladene, undertiden gennem stilken ud i stænglen.

46. A. curtiróstre Germ. Mat sort, fint, hvidligt behåret. Hovedet kun lidt bredere end langt, snuden kun meget svagt krummet. Pronotum omtrent så langt som bredt, temmelig kraftigt og tæt punkteret, kun sjældent lidt mindre tæt, midtfuren fin og kort. Vingedækkerne aflange, punktstriberne kraftige, mellemrummene noget bredere end striberne. Længde 2–2,4 mm.

♂: Snuden ganske lidt kortere end pronotum, fint punkteret og noget mat næsten lige til spidsen. 1. bagfodleds spids indvendig med en lille tand.

♀: Snuden lidt længere end pronotum, fint punkteret og noget mat på rodhalvdelen.

Almindelig (J, Ø, B). På *Rumex*-arter, f. eks. *R. acetosa*. Larven og puppen i galler på bladenes stilk eller midtribbe.

Fig. 195. *Apion violaceum* ♂. × 16.

47. *A. violaceum* Kirby (fig. 195). Sort, temmelig blank, meget fint behåret. Vingedækkerne blå, grønne eller violette. Pronotum ca. så langt som bredt, meget svagt indsnævret ved spidsen, tæt og temmelig kraftigt punkteret, midtfuren oftest kort. Vingedækkerne langstrakte, svagt udvidede bag midten, fladt hvælvede, noget fladtrykte; punktstriberne fine, men skarpe, mellemrummene flade eller let hvælvede, meget bredere end striberne. Længde 2,8–3,4 mm.

♂: Snuden bred, så lang som pronotum, mat, fint og tæt punkteret. 1. bagfodsleds spids indvendig med en lille, krum, nedadrettet tand.

♀: Snuden lidt slankere, lidt længere end pronotum, mindre tæt punkteret og blankere.

Indenfor undergruppen let kendelig ved farven, størrelsen, hovedets og pronotums kraftige punktur og de meget langstrakte, noget fladtrykte vingedækker.

Almindelig (J, Ø, B). På *Rumex*. Larven og puppen i stænglerne.

48. *A. hydrolápathi* Marsh. Meget nærstående til *violaceum*, men adskilt fra den, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker ved, at pronotums midtfure som oftest er længere, benene betydeligt slankere og snuden lidt kortere. Længde 2,6–3,2 mm.

♂: Snuden kun omtrent så lang som hovedet, iøvrigt som hos *violaceum*. 1. bagfodsled simpelt.

♀: Snuden ca. så lang som pronotum, iøvrigt som hos *violaceum*.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På *Rumex*, især *R. hydrolapathum*.

49. *A. márchicum* Hbst. Sort, temmelig blank, meget fint behåret. Vingedækkerne mørkeblå, grønne eller violette. Hovedet tykt, bredere end langt, panden bred, fint og temmelig tæt punkteret, undertiden længderidset mellem de let hvælvede øjne, snuden meget svagt krummet. Pronotum bredere end langt, meget lidt indsnævret fortil, midtfuren yderst kort. Vingedækkerne temmelig korte, punktstriberne fine, men skarpe, mellemrummene flade, bredere end striberne. Længde 1,7–2,1 mm.

♂: Snuden bred, mat, så lang som pronotum.

♀: Snuden slankere, noget glinsende, noget længere end pronotum.

Indenfor undergruppen kendetegnet ved farven, størrelsen og de ret korte, højt hvælvede vingedækker.

Meget almindelig (J, Ø, B). På *Rumex*. Larven danner galler på rodhalsen. I et enkelt tilfælde er der fundet larver og pupper i rodhalsen af *Chrysanthemum leucanthemum* ($\frac{8}{7}$, klækket $\frac{15}{7}$).

50. *A. affine* Kirby. Meget nærstående til *marchicum*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Længde 2,1–2,3 mm.

♂ og ♀ som den foregående.

Ikke almindelig (J, Ø). På *Rumex*. Larven og puppen i galler på blomsterstandens akse (af *R. acetosa*).

7. artsgruppe. (*Erythrápion* Schilsky).

Grundfarven rød, gullig eller brunrød. Behåringen simpel, ikke pletvis tættere. Snuden uden tandformet fremspring.

På *Rumex*.

Oversigt over arterne.

1. Hovedet betydeligt bredere end langt, ret fint punkteret, tindingen betydeligt kortere end øjet (fig. 196, c). Snuden tydeligt krummet. Vingedækkerne ret smalle, med kun svagt rundede sider, kun ret svagt udvidede fra skuldrene bagud. Oversiden tydeligt behåret. Længde 2–2,5 mm 54. rúbens.

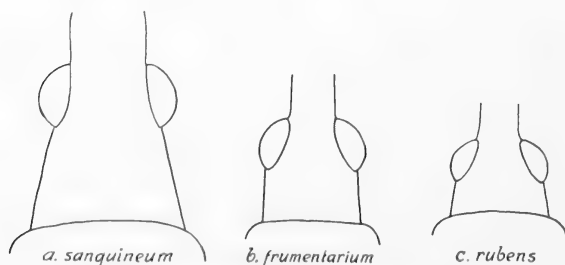

Fig. 196. *Apion*. Hovedet.

- Hovedet ikke eller kun lidt bredere end langt, groft eller ret groft punkteret, tindingen ikke eller kun lidt kortere end øjet (fig. 196, a og b). Vingedækkerne bredere, med stærkere rundede sider, stærkere udvidede fra skuldrene bagud, i modsat fald (*rubiginosum*) snuden kun meget svagt krummet. Oversiden kun utydeligt behåret 2.
2. Hovedet fremefter stærkt, konisk tilsmalnet, tindingen tydeligt længere end øjet (fig. 196, a). Farven blodrød. Længde 3,4–4 mm 51. *sanguineum*. Hovedet fremefter næppe eller kun ret svagt tilsmalnet, tindingen ikke længere end øjet (fig. 196, b). Længde 2,3–3,2 mm 3.

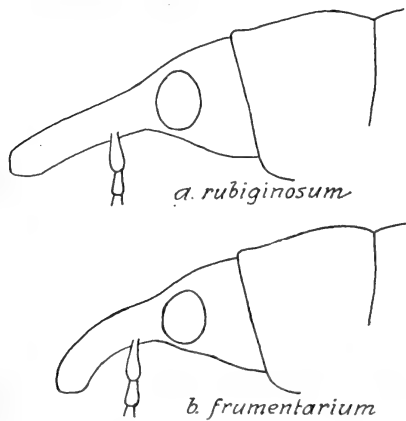

Fig. 197. Apion. Hunnens hoved.

3. Snuden stærkt eller ret stærkt krummet (fig. 197, b). Skinneben og fødder noget slankere 52. *frumentarium*. Snuden næsten lige (fig. 197, a). Skinneben og fødder noget kortere og kraftigere.. 53. *rubiginosum*.

51. *A. sanguineum* Deg. (*miniatum* Germ.). Blodrød, fint og utydeligt behåret. Hovedet groft punkteret. Snuden krummet. Pronotum omtrent så langt som bredt, med ret

stærkt buede sider, let indsnævret bagtil, stærkere fortil, indsnøret ved spidsen, tæt og stærkt punkteret, midtfuren skarp, når knapt til midten. Vingedækkerne ved roden meget bredere end pronotum, aflange, med stærkt punkterede stribes,

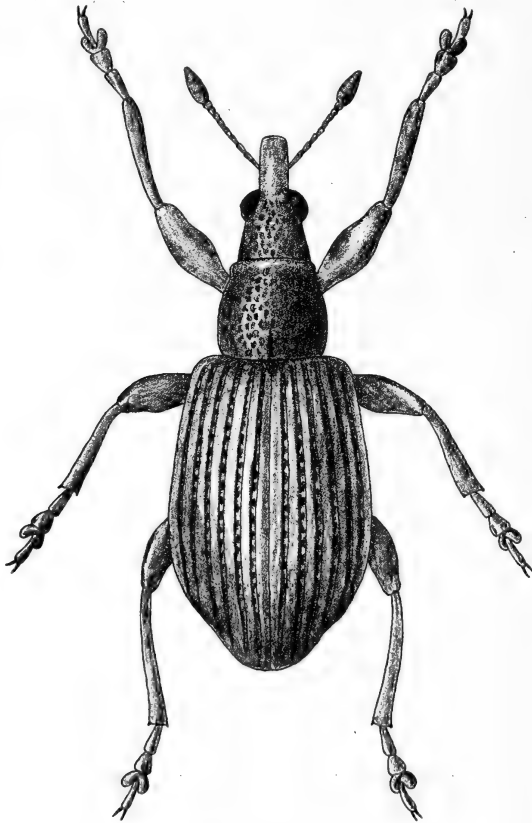

Fig. 198. *Apion sanguineum* ♂. × 13.

der er ca. så brede som de flade eller svagt hvælvede mellemrum. Længde 3,4–4 mm.

♂: Snuden lidt kortere end pronotum, tyk, noget mat, fint og tæt punkteret.

♀: Snuden ca. så lang som pronotum, lidt mindre tyk, lidt blankere, mere spredt og utydeligt punkteret.

Indenfor gruppen let kendelig ved det lange, koniske hoved med lange tindinger og størrelsen.

Ret almindelig (J, Ø, E). På *Rumex*. Larven er fundet i stænglerne af *R. hydrolapathum* og i roden af *R. obtusifolius*; larven angives også at danne galler på bladets midtribbe. I et enkelt tilfælde er larver fundet i roden af *Oenanthe aquatica* (klækket $15/8$).

52. *A. frumentarium* Payk. Gulrød, fint og utydeligt behåret. Hovedet temmelig groft punkteret. Pronotum ca. så langt som bredt, cylindrisk, siderne næppe rundede, tæt og temmelig fint punkteret, midtfuren variabel, ofte utydelig. Vingedækkerne omtrent som hos *sanguineum*. Længde 2,3–3 mm.

♂: Snuden bred og tyk, noget mat, så lang som hovedet.

♀: Snuden lidt længere end hovedet (fig. 197, b), noget blankere.

Adskilt fra *sanguineum* ved ringere størrelse, kortere hoved og lysere farve, fra *rubiginosum* ved kortere, betydeligt krummet snude og fra *rubens* ved de i oversigten under denne anførte kendemærker.

Meget almindelig (J, Ø, B). På *Rumex*. Larven og puppen i galler på bladets stilk eller midtribbe. Larver, pupper og imagines er fundet midt i aug. på *R. acetosa*.

Var. *cruentatum* Walt. Adskilt fra hovedformen ved lidt mørkere rød farve, lidt mere robust snude, kraftigere hovedpunktur, lidt rundede sider på pronotum og lidt betydeligere gennemsnitsstørrelse. Længde 2,4–3,2 mm.

♂ og ♀: Som hovedformen.

Udbredt, men sjældnere end hovedformen (J, Ø). F. eks.: Sønderjylland, Taps, Rye, Århus, Endrupholm; flere steder på Lolland, Strødam. På *Rumex*, f. eks. *R. acetosella*, *conglomerata* og *maritimus*. Mange imagines og nogle larver og pupper er fundet i stængler af sidstnævnte plante $24/7$. I Frankrig er larven fundet i foden af bladstilke på *R. acetosa*.

53. *A. rubiginosum* Grill (*sanguineum* auct.). Gulrød, fint og utydeligt behåret. Hovedet ikke helt så langt som

breddt, tæt og temmelig groft punkteret. Pronotum ikke helt så langt som breddt, tæt og temmelig fint punkteret, midtfuren kort, ofte utydelig. Vingedækkerne omtrent som hos *frumentarium*. Længde 2,5–3 mm.

♂: Snuden omtrent så lang som pronotum, næsten lige, svagt glinsende, fint punkteret.

♀: Snuden tydeligt længere end pronotum, slankere og blankere (fig. 197, a).

Indenfor gruppen kendetegnet ved den næsten lige, ret lange snude og ved, at hovedet er betydeligt kortere end hos *sanguineum*, ganske lidt kortere end hos *frumentarium* (med var. *cruentatum*) og tydeligt længere end hos *rubens*. Skinneben og fødder er lidt kortere og lidt kraftigere end hos gruppens andre arter.

Ret almindelig (J, Ø), i hvert fald i Nordsjælland. På *Rumex acetosella*. Larven og puppen i galler på roden og rodhalsens underjordiske del.

54. *A. rubens* Steph. Gulrød til brunrød, tydeligt behåret. Hovedet ret fint og tæt punkteret. Pronotum noget bredere end langt, svagt indsnævret fortil, med svagt buede sider, fint og tæt punkteret, midtfuren meget kort, ofte utydelig. Vingedækkerne ved roden lidet bredere end pronotum, aflange, striberne stærkt punkterede, ca. så brede som de noget hvælvede mellemrum Længde 2–2,5 mm.

♂: Snuden ca. så lang som pronotum, noget krummet, tyk, fint behåret, punkteret.

♀: Snuden tydeligt længere end pronotum, stærkt krummet, slankere og blankere.

Let kendelig fra gruppens andre arter ved de i oversigten angivne kendemærker.

Almindelig (J, Ø). På *Rumex acetosella*.

8. artsgruppe. (*Omphalápion* Schilsky).

Grundfarven sort, vingedækkerne hos ♀ metalblå eller -grønne. Følehorn og ben sorte. Pronotum stærkt

hvelvet, både på langs og på tværs, siderne stærkt rundede. Vingedækkerne korte og brede, dog mindre udpræget hos *hookeri*. Hunnen større end hannen.

På kurvblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Pronotum bagtil med dyb midtfure. Vingedækkerne næppe synligt behårede.... 55. *laevigátum*.
Pronotum med svag eller utydelig midtfure.... 2.
2. Snuden ikke tilsmalnet fremefter. Meget svagt behåret. Vingedækkerne korte..... 56. *díspar*.
Snuden tydeligt tilsmalnet fremefter. Tydeligere behåret. Vingedækkerne lidt mere langstrakte
57. *hōokeri*.

55. *A. laevigátum* Payk. (fig. 199). Sort, ret blank, næppe synligt behåret, vingedækkerne hos ♀ metalblå eller -grønne. Panden fint længderidset. Pronotum omtrent så langt som bredt, tæt og groft punkteret. Vingedækkerne meget bredere end pronotum, med fremstående skuldre, højt hvelvede. Punktstriberne fine og skarpe, fint punkterede, meget smallere end de flade mellemrum.

♂: Snuden omtrent så lang som hoved + pronotum, stærkt krummet, tæt og kraftigt punkteret, mat. Længde 2–2,3 mm.

♀: Snuden ca. dobbelt så lang som pronotum, svagere krummet, slankere, fint punkteret eller længderidset. Længde 2,5–3 mm.

Sjældnen og oftest enkeltvis (J, Ø). F. eks.: Haderslev- og Århusegnen, Mols (Femmøller, Strandkær, i antal på brakmark på *Anthemis arvensis*, aug.); Odense, Nykøbing F., Møn, Slagslunde overdrev. På *Anthemis arvensis*, *tinctoria* og *cotula* og *Matricaria chamomilla* og *inodora*. Larven og puppen i galler i frugtbunden. Imago angives at søge til blomster af røn og frugttræer.

56. *A. díspar* Germ. Adskilt fra *laevigatum* ved lidt kortere snude (hos ♂ lidt længere end pronotum, hos ♀ lidt længere end hoved + pronotum), tydeligere tværbredt pronotum, med

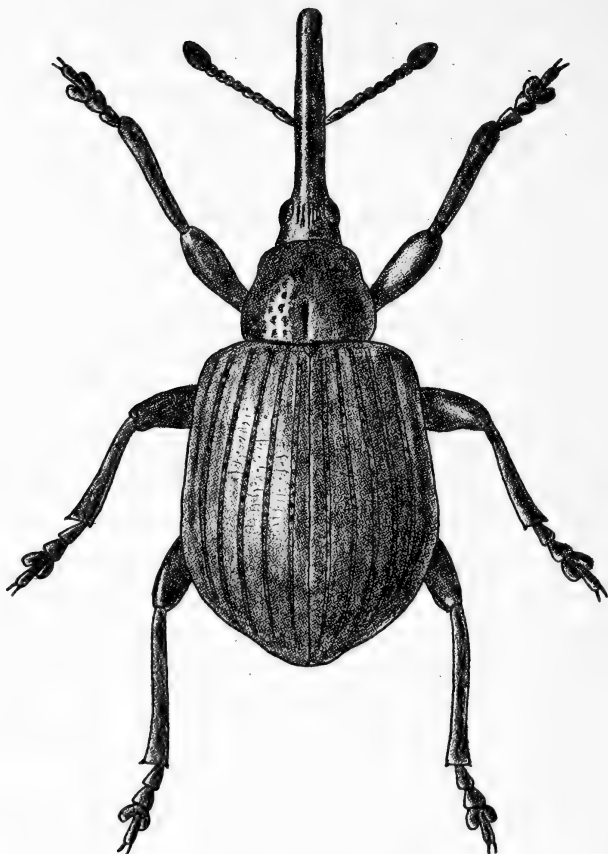

Fig. 199. *Apion laevigatum* ♀. × 17.

svag eller utydelig midtfure og meget ringere størrelse. størrelse. Længde: ♂: 1,5–1,7 mm, ♀: 1,8–2 mm.

Udbredt, men ikke almindelig og oftest enkeltvis eller fåtallig (J, Ø). På kurvblomstrede, især *Anthemis* og *Hieracium*. Larven og puppen i frugtbunden.

57. *A. hōokeri* Kirby. Adskilt fra de to foregående ved fremefter tydeligt tilsmalnet, kortere snude (hos ♂ lidt kortere end pronotum, hos ♀ lidt kortere end hoved + pronotum), ikke eller kun meget svagt og utydeligt længderidset pande, lidt kraftigere følehorn og lidt mere langstrakte, tydeligere be-

hårede vingedækker, fra *laevigatum* yderligere ved svag eller utydelig midtfure på pronotum og ringere størrelse. Ligner isvrigt *dispar*. Længde: ♂: 1,6–1,7 mm, ♀: 1,8–2,1 mm.

Udbredt, men ikke helt almindelig, undertiden i antal (J, Ø). På *Matricaria chamomilla* og *inodora* og vistnok også på andre kurvblomstrede. Udviklingen foregår i eller på blomsterbunden, hvor larven er fundet i antal $\frac{4}{7}$ og $\frac{12}{7}$, og larver, pupper og imagines i antal $\frac{25}{8}$; ofte findes samtidig larven til *Olibrus aeneus*.

9. artsgruppe.

(*Diplá pion* Reitt. (arterne 58–60), *Taphrotópium* Reitt. (arterne 61 og *brunnipes*) og *Ceratápion* Schilsky (arterne 62–66)).

Grundfarven sort eller metallisk. Følehorn og ben sorte. Følehornene tykke, indleddede nær ved snudens rod.

På kurvblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Snuden med et tandformet fremspring på hver side ved roden (fig. 200)	2.
Snuden uden tandformet fremspring ved roden..	3.
2. Vingedækkerne blå, bredere, siderne jævnt rundede	
	65. <i>carduorum</i> .

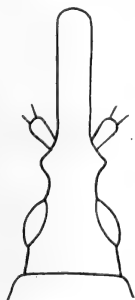

Fig. 200. *Apion carduorum*.
Hoved.

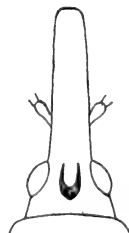

Fig. 201. *Apion stolidum*.
Hoved.

- Vingedækkerne sorte, smallere, siderne næsten parallelle 66. *armátum*.
3. Panden med et U- eller V-formet indtryk. Pronotum fint og ikke tæt punkteret..... 4.
 Panden uden sådant indtryk..... 6.
4. Vingedækkernes punktstriber fine, svagt punkterede, pronotum fortil kun ca. $\frac{1}{3}$ bredere end hovedet over øjnene. Pandens indtryk bagtil ikke særlig stærkt fordybet..... 58. *cónfluens*.
 Vingedækkernes punktstriber kraftige, kraftigt punkterede. Pronotum fortil ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end hovedet over øjnene. Pandens indtryk lidt kortere, bagtil meget stærkt fordybet (fig. 201) 5.
5. ♂: 1. fodled simpelt; ♀: snuden højst så lang som hoved + pronotum 59. *stólidum*.
 ♂: 1. fodled indvendig med tandformet spids; ♀: snuden tydeligt længere end hoved + pronotum
 60. *detritum*.
6. Pronotum meget fint og spredt punkteret, uden rodgrube. Længde 1,7–1,9 mm *brúnnipes*.
 Pronotum mere eller mindre kraftigt og tæt punkteret, i modsat fald (*sulcifrons*) med dyb rodgrube foran scutellum 7.
7. Vingedækkerne nøgne eller kun meget utydeligt behårede, med tydeligt blåligt eller grønligt metalskær 8.
 Vingedækkerne tydeligt, hvidligt behårede, ret smalle 9.
8. Panden med 3 meget dybe og kraftige længdefurer, af hvilke den midterste er dobbelt. Pronotum fint og spredt punkteret. Vingedækkerne brede, udvidede bagtil..... 61. *súlcifrons*.
 Panden med kraftige, til længderynker sammenflydende punkter. Pronotum meget groft og tæt punkteret. Vingedækkerne ret aflange 62. *onopórdi*.
9. Hovedet bag øjnene ret kraftigt punkteret, mellem øjnene ikke nedtrykt, set fra siden ligger

øjets overrand derfor noget lavere end pandens profil. Vingedækkernes punktstriber kraftigere, fortil ikke eller næppe smallere end mellemrummene. ♂: forskinnebenene udvidede som vist i fig. 204, p. 432..... 63. *pénetrans*.

Hovedet bag øjnene næppe punkteret, mellem øjnene svagt nedtrykt, set fra siden ligger øjets overrand derfor meget nær pandens profil. Vingedækkernes punktstriber mindre kraftige, fortil noget smallere end mellemrummene. ♂: For-skinnebenene udvidede som vist i fig. 204, p. 432

64. *alliáriae*.

58. *A. cónfluens* Kirby. Sort, med blyglans, fint behåret. Hovedet bredere end langt, panden med et indtryk bestående af to parallelle, bagtil forenede linier. Øjnene ret stærkt hvælvede. Snuden ret stærkt krummet. Pronotum ca. så langt som bredt, fortil lidt indsnævret, meget fint og spredt punkteret, midtfuren oftest fin og kort. Vingedækkerne aflange, over de afrundede skuldre meget bredere end pronotum, siderne jævnt rundede; punktstriberne smalle, mellemrummene bredere. Længde 1,9–2,2 mm.

♂: Snuden lidt kortere end hoved + pronotum, ret tyk, mat, fint og tæt punkteret. 1. fodled med en fin tand indvendig ved spidsen.

♀: Snuden så lang som hoved + pronotum, slankere, blank.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Chrysanthemum leucanthemum*, *Matricaria chamomilla* og *M. inodora*. Larven i stænglen.

59. *A. stólidum* Germ. Nærstående til *confluens*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at øjnene er lidt stærkere hvælvede, at pronotum ikke er tydeligt indsnævret fortil og noget tættere punkteret, at vingedækkerne er noget kortere og bagud lidt kortere tilspidsede, og at hannens 1. fodled er simpelt. Længde 1,8–2,1 mm.

♂ og ♀ viser samme snudeforskell som hos *confluens*.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Chrysanthemum leucanthemum*. Larven er fundet i plantens rodhals $1/7$ og $13/7$ og klækket fra $1/8$.

60. *A. detritum* Rey. Meget nærstående til *stolidum*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker samt ved, at øjnene er stærkere hvælvede, pronotums punktur oftest finere og mere spredt, vingedækkerne lidt stærkere behårede, deres sribemellemrum lidt smallere og deres 1. og 2. punktstribe fortil ikke – som hos *stolidum* – tydeligt indadbøjede, samt ved at hannens 1. fodled er tandet. Fra *confluens* adskilles arten let ved meget dybere pandeindtryk, længere snude hos begge køn og vingedækkernes kraftigere punkterede striber og smallere mellemrum. Længde 1,8–2,2 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ tydeligt længere end) hoved + pronotum. 1. fodled med en fin tand indvendig ved spidsen.

Meget sjælden (J, Ø). Kun fundet på Mols (Femmøller og Strandkær i antal på *Anthemis arvensis*, aug.) og ved Killerup på Fyn (1 eks. $15/9$ 1888). Også på *Matricaria*. Larven og puppen angives at leve i frugtbunden.

61. *A. sulcifrons* Hbst. Sort, ret blank, nøgen, vingedækkerne metalblå eller -violette. Hovedet lidt bredere end langt, snuden stærkt krummet. Øjnene meget svagt hvælvede. Pronotum næsten kvadratisk, midtfuren dyb og bred, oftest nående frem forbi midten. Vingedækkernes striber meget fine, fint punkterede, mellemrummene meget brede, flade. Længde 2,2–2,7 mm.

♂: Snuden ca. så lang som hoved + pronotum.

♀: Snuden ca. dobbelt så lang som pronotum.

Let kendelig ved blank, nøgen krop, brede, metalfarvede vingedækker, dybt trefuret pande, fint og spredt punkteret pronotum og betydelig størrelse.

Sjælden (J, Ø). Alstrup, Ålborg, Hvorup, Løkken; Højesand ved Rørvig, Tisvilde, Hornbæk. På *Artemisia campestris*. Især på sandbund, f. eks. i klitter. Larven og puppen i galler på stænglens øverste del.

[*A. brúnnipes* Boh. Sort, lidet blank, omtrent nøgen, vingedækkerne med meget svagt sortblåt eller -violet. skær. Panden med et længderidset tværandtryk. Snuden stærkt krummet. Pronotum rigeligt så bredt som langt. Vingedækernes punktstriber meget fine, svagt punkterede, mellemrummene brede. Længde 1,7–1,9 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ så lang som) hoved + pronotum.

Fundet bl. a. i Holsten (på *Filago germanica* i åben fyrreskov). Larven og puppen i galler på stængler eller knopper af *Filago*-arter.]

62. *A. onopór* di Kirby. Sort, blank, næsten nøgen. Vingedækkerne blå, grønlig eller mørkt violetblå. Hovedet lidt bredere end langt. Panden imellem de ret hvælvede øjne uregelmæssigt længdekølet. Snuden noget krummet, ret mat, mod spidsen blankere. Pronotum lidt længere end bredt, midtfuren kort, men kraftig. Vingedækkerne aflangt ægdannede, rundet udvidede i midten, punktstriberne temmelig kraftige, ret spredt punkterede, mellemrummene flade, med en utydelig punktrække. Længde 2,2–2,7 mm.

♂: Snuden noget kortere end hoved + pronotum.

♀: Snuden slankere, næsten så lang som hoved + pronotum.

Let kendelig ved de kun svagt behårede, ret langstrakte, tydeligt metalfarvede vingedækker og den grove punktur på hoved og pronotum.

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På *Onopordon acanthium*; også på andre kurvblomstrede, såsom *Centaurea*, *Carduus*, *Cirsium oleraceum* og *Arctium lappa*. Larven og puppen i roden eller rodhalsen.

63. *A. pénetrans* Germ. var. *cāullei* Wenck. Sort, temmelig mat, fint behåret. Vingedækkerne sortblå. Hovedet lidt bredere end langt, fint punkteret; panden bred, fint og uregelmæssigt længderidset mellem de temmelig fremtrædende øjne. Snuden stærkt krummet. Pronotum lidt længere end bredt, næsten cylindrisk og ikke indsnævret ved spidsen; punkturen stærk og meget tæt, noget rynket, midtfuren kort, oftest bred,

men undertiden fin eller helt forsvindende. Vingedækkerne aflange, over de ikke meget fremtrædende skuldre lidt bredere end pronotum, siderne svagt rundede. Længde 2,5–2,7 mm.

♂: Snuden omtrent (hos ♀ rigeligt) så lang som hoved + pronotum. Forskinnebenene stærkt udvidede mod spidsen; den yderste trediedel er skeformet udhulet og begrænses indad af en stærk tand, der ses, når dyret betragtes fra oven, medens udvidelsen sker i vertikal retning og bedst iagttages forfra (fig. 204). 1. bagfodsled indvendig med en kraftig tand ved spidsen.

Sjældnen (J, Ø). Vildsund ved Thisted; Nykøbing F., Lerchenborg, Røsnæs havskrænt. På *Centaurea jacea* og *scabiosa*, *Carlina vulgaris*, *Cirsium arvense* og *Arctium*. Larven og puppen er fundet i rodhalsen af *Centaurea*.

64. *A. alliariae* Hbst. (dístans Desbr.). Nærstående til *penetrans*, men adskilt fra den ved de i oversigten nævnte kendemærker. Endvidere er vingedækkernes blå skær svagere, ofte utydeligt, snuden ganske lidt kortere hos begge køn, pronotums punktur lidt finere og oftest lidt mindre tæt, gennemsnitsstørrelsen lidt ringere, og hannens sekundære kønsmærker afvigende. Længde 2–2,5 mm.

♂: Forskinnebenenes udvidelse anderledes formet end hos *penetrans* ♂ (fig. 204). Snuden bagtil på hver side over følehornenes indledningssted stærkere og mere brat udvidet end hos *penetrans* ♂. 1. bagfodsled som hos *penetrans* ♂.

Sjældnen (Ø). Killerup (Fyn), Mogenstrup, Lundtofte. På *Centaurea scabiosa*. I Tyskland også fundet på *C. cyanus*.

65. *A. carduorum* Kirby (fig. 202). Sort, spredt behåret, vingedækkerne metalblå eller -grønne. Hovedet lidt bredere end langt, panden svagt indtrykt, fint og tæt længderidset mellem de ret stærkt hvælvede øjne. Snuden ret stærkt krummet, mat med blank spids. Pronotum så langt som bredt, cylindrisk næppe indsnævret fortil, tæt og ikke særlig fint punkteret; midtfuren kort og skarp. Vingedækkerne aflange, over de afrundede skuldre meget bredere end pronotum,

punktstriberne skarpe, ret smalle, meget smallere end mellemrummene. Længde 2,1–2,7 mm.

♂: Snuden lidt kortere end (hos ♀ omtrent så lang som) hoved + pronotum. Forskinnebenenes spids indvendig stærkt

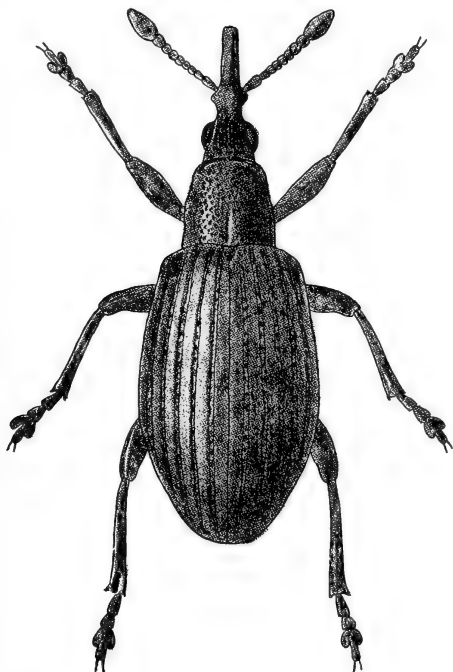

Fig. 202. *Apion carduorum*. × 17.

tandformet udtrukket, 1. bagfodsled indvendig med en tand ved spidsen.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Cirsium*, især *C. arvense* (men også *C. oleraceum*) og *Carduus*, især *C. acanthoides*. Larven og puppen i stænglerne eller i bladmidterribberne.

66. *A. armatum* Gerst. Påfaldende smal. Mat, sort, sparsomt behåret. Hovedet omtrent som hos *carduorum*. Snuden ret stærkt krummet, mat, mod spidsen blank. Pronotum lidt smallere og mere parallelsidet end hos *carduorum*, midtfuren kort, meget fin, ofte utydelig. Vingedækkernes striber lidt smallere end mellemrummene. Længde 2–2,2 mm.

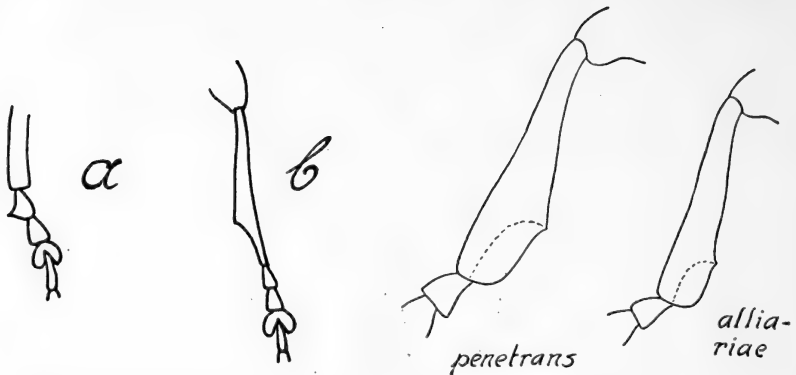

Fig. 203. *Apion armatum* ♂.
a: højre bagben, b. venstre forben.

Fig. 204. *Apion*.
Højre forskinneben.

♂: Snuden noget (hos ♀ kun lidt) kortere end hoved + pronotum. Forskinnebenene på indersiden mod spidsen skråt afskårne, 1. bagfodsled på indersiden med en tand (fig. 203).

Meget sjælden (J, Ø). Marselisborg havskrænt tæt s. f. Silistria; Nybro ved Saltø å, sydsiden af Borrenakke skov, Mogenstrup. På *Centaurea jacea* og, sjældnere, *C. scabiosa*. I stort antal $\frac{9}{8}$ og $\frac{28}{8}$.

10. artsgruppe.

(*Aspidapion* Schilsky).

Grundfarven sort, vingedækkerne metalfarvede. Følehorn (undtagen skaftet) og ben sorte eller brunsorte. Scutellum langt, mindst ca. dobbelt så langt som bredt. Pronotum bagtil med en kort midtfure.

På *Malvaceae*.

Oversigt over arterne.

1. Panden mellem øjnene med en kort, bred og dyb længdegrube. Scutellum uden køle. Længde 2,7–3,3 mm 67. *aëneum*.

Panden mellem øjnene fint punkteret eller sribet.
Scutellum ved roden med to små, bagud divergerende køle (fig. 205). Længde 2,5–2,8 mm

68. radiolus.

Fig. 205. *Apion radiolus*. Scutellum.

67. *A. aeneum* Fabr. Sort, med svag metalglans, følehornsskaffet oftest lysere. Yderst svagt og utydeligt behåret. Vingedækkerne med blå, grønlig, messing- eller bronzefarvet metalglans. Snuden tyk, krummet, hos ♂ ca. så lang som, hos ♀ lidt længere end pronotum. Hovedet lidt bredere end langt, panden ret groft punkteret, øjnene ret hvælvede. Pronotum ca. så langt som bredt, fortil svagt indsnævret, ret stærkt og tæt punkteret, midtfuren kort, dyb og kraftig. Vingedækkerne langstrakte, hvælvede, striberne fine, meget utydeligt punkterede, mellemrummene meget bredere, flade eller svagt hvælvede. Længde 2,7–3,3 mm.

♂: Forskinnebenene stærkere, mellemskinnebenene svagere indadkrummede mod spidsen, indvendig med en skarp spidstænd, bagskinnebenene indvendig med en yderst kort spidstænd.

♀: Skinnebenene simple.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Malvaceae*, især *Malva*. Larven og puppen i tykkere stængler eller i rodhalsen.

68. *A. radiolus* Kirby. Sort, følehornsskaffet oftest lysere. Tyndt behåret, vingedækkerne på hver side af scutellum med en lidt tættere, hvid hårplet. Vingedækkerne med grønlig eller blålig metalglans. Pronotum ca. så langt som bredt, meget tæt og ret kraftigt punkteret, midtfuren kort, ret fin og lidet dyb. Vingedækkerne langstrakte, højt hvælvede, bredest omtrent i midten, punktstriberne fine og ret fint punk-

terede, mellemrummene bredere, lidt hvælvede. Længde 2,5–2,8 mm.

♂: Snuden så lang som pronotum, robust, noget mat, ret tæt og stærkt punkteret, ret stærkt krummet. Alle skinneben indvendig med en spidstand.

♀: Snuden næsten så lang som hoved + pronotum, slankere, blank, fint og spredt punkteret, stærkt krummet.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Malvaceae*, især *Malva silvestris*. Larver er fundet i de tykkeste stængler af *M. silvestris* ^{20/7}, klækning fra ^{27/7}. Talrige larver, pupper og imagines er fundet i stænglerne af *Althaea rosea* i nov.

11. artsgruppe. (*Pseudá pion* Schilsky).

Grundfarven sort. Lår og skinneben røde. Hannens snude i forreste halvdel rød. Vingedækkerne på 3. sribemellemrums rod med en lille hvid hårplet.

På *Malvaceae*.

69. *A. rufiróstre* Fabr. Sort, med svag metalglans, især på vingedækkerne; oversiden tyndt, undersiden tæt hvidligt behåret. Følehornene rødgyule hos ♂, helt eller delvis brunsorte hos ♀, benene rødgyule, fødderne helt (♀) eller deres 3. og 4. led (♂) sorte. Hovedet ret tæt og fint, lidt længderynket punkteret. Pronotum bredere end langt, indsnævret fortil, siderne buede, ret tæt og fint punkteret, midtfuren kort. Vingedækkerne svagt udvidede bag midten, striberne fine, utydeligt punkterede, mellemrummene bredere, flade. Længde 2,2–2,7 mm.

♂: Snuden tyk, rigeligt så lang som pronotum, foran følehornenes indledning rødgyul, indsnøret ved roden, på undersiden bagtil med lange, udstående hvide hår.

♀: Snuden slankere, så lang som hoved + pronotum, helt sort, blankere.

Ret almindelig (J, Ø, B). På *Malvaceae*, især *Malva silvestris* og *vulgaris*. Larven og puppen i frugterne.

12. artsgruppe.

(Kalcá pion Schilsky).

Lårene helt eller overvejende rødgule. Følehornene indleddede nær ved snudens rod, så at afstanden fra snudens spids til indledningsstedet er dobbelt så stor som afstanden fra dette til snudens rod. Hovedet kort og bredt, øjnene stærkt hvælvede. Snuden stærkt eller ret stærkt krummet, mindst så lang som pronotum. Længde 1,7–2,3 mm.

På ærteblomstrede eller på *Mercurialis*.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne metalfarvede. Benene brunsorte, lårene delvis rødgule 70. flávofemorátum.
Vingedækkerne sorte. Benene rødgule med mørkere fødder 71. pállipes.

70. A. flávofemorátum Hbst. Sort, langt, hvidt behåret, vingedækkerne med blå eller grønlig metalglans. Følehornene brunsorte, lysere ved roden, benene brunsorte, lårene, undtagen rod og spids, rødgule. Snuden tyk, ca. så lang som pronotum, blank, stærkt krummet. Panden fint længdefuret. Pronotum lidt bredere end langt, ret groft, mere eller mindre tæt punkteret, midtfuren oftest kort og skarp. Vingedækkerne korte, bagtil stærkt udvidede og højt hvælvede, fra midten fremefter næsten koniske; punktstriberne ret brede, kraftigt punkterede, mellemrummene lidt eller næppe bredere, hvælvede. Længde 1,7–2 mm.

♂: 1. bugled i midten med et lille ophøjet korn.

Meget sjælden (J). Kun fundet ved Restrup og Ålestrup (begge steder i antal på *Genista tinctoria*, bl. a. ^{27/7}) samt i Muldbjergene (1 eks. klækket af *Genista*). Larven og puppen i pletminer i bladene.

71. A. pállipes Kirby. Sort, lidet blank, følehornene brunsorte, skaftet helt eller ved roden rødgult, benene rødgule,

fødderne mørkere. Den hvidlige behåring ikke meget iøjnefaldende. Panden med længderynket punktur. Pronotum lidt bredere end langt, næsten cylindrisk, tæt og ikke ret kraftigt punkteret, midtfuren kort og fin. Vingedækkerne ved roden kun lidt bredere end pronotum, smalle, med svagt rundede sider, bredest omtrent i midten; striberne kraftigt punkterede, mellemrummene lidt bredere, ret flade. Længde 2–2,3 mm.

♂: Snuden så lang som pronotum, mat, fint punkteret og behåret, ret stærkt krummet.

♀: Snuden noget længere end pronotum, slank, blankt sort, stærkt krummet.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). F. eks.: Østerskov ved Haderslev, Århus; Fyn, Jonstrup Vang, Ganløse Ore, Fortunens Indelukke, Helsingør. På *Mercurialis perennis*, ofte i antal. Larven i den nederste stængeldel.

13. artsgruppe.

(*Taeniá pion* Schilsky).

Grundfarven brun. Benene rødgule. Snudens rod på hver side med et vinkelformet fremspring. Følehornene indleddede nær snudens rod.

På *Urtica*.

72. *A. urticárium* Hbst. Let kendelig ved den smalle form, brune grundfarve og den hvidlige behåring, der på vingedækkerne er afbrudt af 2 nøgne tværbånd, det forreste stærkt krummet, det bageste næsten ret, og som på pronotum er tættere i midten og på siderne. Følehorn og ben rødgule, de første undertiden lidt mørkere mod spidsen. Snuden oftest næsten sort, kun svagt krummet. Pronotum så bredt som langt, fortil noget indsnævret, tæt og fint punkteret, midtfuren kort. Vingedækkerne smalle, ikke stærkt hvælvede, punktstriberne ret kraftige, mellemrummene kun lidt bredere, noget hvælvede. Længde 1,9–2,2 mm.

♂: Snuden tyk, så lang som pronotum, behåret, mat, tæt punkteret.

♀: Snuden slank, lidt kortere end hoved + pronotum, blank, nøgen, meget fint og spredt punkteret.

Udbredt, men sjælden (J, Ø, B). På *Urtica urens* og *dioeca*. Larven og puppen i stænglerne.

14. artsgruppe.

(*Thymápion* St.-Cl. Deville).

Kroppen sort, mat. Benene sorte eller (*flavimanum*) delvis lyse. Følehornene indleddede meget nær ved snudens rod, så at afstanden fra snudens spids til indledningsstedet er mindst 3 gange så stor som afstanden fra dette til snudens rod. Hovedet tværbredt, øjnene hvælvede. Vingedækkernes sømstribe fortsat til roden.

På læbeblomstrede.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne korte, kun ca. $\frac{1}{3}$ gang længere end tilsammen brede. Pronotums sider stærkt rundede. Længde 1,3–1,6 mm..... 75. atomárium.
Vingedækkerne mindst ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede. Større, 1,5–2,2 mm, i modsat fald (*minutissimum*) pronotums sider ret svagt rundede 2.
2. Lille, 0,8–1,4 mm minutíssimum.
Større, 1,5–2,2 mm 3.
3. Vingedækkerne ret smalle, ca. $\frac{2}{3}$ gang længere end tilsammen brede og ca. $\frac{1}{2}$ gang bredere end pronotum. Behåringen ret kraftig og meget tydelig
73. flavimánum.
Vingedækkerne meget brede, kun ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end tilsammen brede og ca. $\frac{2}{3}$ gang bredere end pronotum. Behåringen fin og lidet tydelig
74. vicínium.

73. *A. flavimánum* Gyll. Mat sort, med ret tæt, hvidgrå, på vingedækkerne rækkevis ordnet behåring. Pronotum bredere end langt, tæt og lidet kraftigt punkteret, midtfuren fin og kort, ofte utydelig, siderne i midten rundede. Vingedækkerne ved roden lidt bredere end pronotum, aflange, siderne hos ♂ næsten parallelle, hos ♀ svagt buede. Striberne ret kraftige, med grove punkter, lidt smallere end mellemrummene. Længde 1,6–2 mm.

♂: Snuden omtrent så lang som pronotum, kun svagt krummet. Følehornene rødgyldne med brunsort kølle. Benene brunsorte, ofte lysere i noget større udstrækning end hos ♀.

♀: Snuden omtrent så lang som hoved + pronotum, lidt stærkere krummet. Følehornene mørke, kun de inderste led delvis rødgyldne. Benene brunsorte, kun forskinnebenene mod roden lysebrune.

Indenfor gruppen kendetegnet ved de langstrakte, ret smalle, tydeligt og rækkevis behårede vingedækker, de delvis lyse følehorn og størrelsen.

Sjældnen (J, Ø). Sønderborg; Ravnstrup skov ved Nykøbing F., Høvblege, Galgebakken ved Næstved, Lekkende. På *Origanum vulgare*; i antal i aug. Larven i stænglerne. Angives også at leve på *Mentha*, f. eks. *M. aquatica*.

74. *A. vicinum* Kirby. Sort, mat, fint behåret. Følehornene hos ♂ lidt lysere mod roden. Pronotum betydeligt bredere end langt, tæt og ret kraftigt, noget ru punkteret, midtfuren fin, ofte utydelig. Vingedækkerne store, korte og brede, med rundede sider, striberne kraftige, ret groft punkterede, næppe smallere end mellemrummene. Længde 1,9–2,2 mm.

♂: Snuden rigeligt så lang som pronotum, tyk, svagt krummet.

♀: Snuden rigeligt så lang som hoved + pronotum, slankere, stærkere krummet.

Indenfor gruppen kendetegnet ved de store, brede, fint og lidet tydeligt behårede vingedækker med stærkt fremstående skuldre og størrelsen.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø, B). På *Mentha aquatica*, måske også på *Thymus serpyllum* og *Nepeta*. Larven er

fundet i stort antal i kugleformede, tykvæggede galler på stængler eller (sjældnere) bladstilke af *M. aquatica* ²⁰/₇; klækning ⁵/₈; hele udviklingen foregår i gallerne.

Subsp. *origani* Planet afviger fra hovedformen ved fortil mindre stærkt indsnævret pronotum, smallere vingedækker med lidt mindre fremstående skuldre og lidt tydeligere behåring og lidt ringere gennemsnitsstørrelse, 1,5–2 mm.

Af denne form, der lever på *Origanum vulgare*, foreligger et enkelt eks. fra Mogenstrup.

75. *A. atomarium* Kirby. Sort, ret mat, ret tæt, fint hvidgråt behåret. Følehornene lidt lysere ved roden. Pronotum betydeligt bredere end langt, tæt og ret kraftigt punkteret, midtfuren punktformet, ofte utydelig. Vingedækkerne ca. ¹/₂ gang bredere end pronotum, højt hvælvede, med svagt rundede sider, striberne kraftige, ret groft punkterede, ca. så brede som mellemrummene. Længde 1,3–1,6 mm.

♂: Snuden kraftig, ca. så lang som pronotum, noget krummet.

♀: Snuden slank, omtrent så lang som hoved + pronotum, stærkere krummet.

Indenfor gruppen kendetegnet ved ringe størrelse, forholdsvis stort, bredt pronotum og korte, tydeligt behårede vingedækker.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På *Thymus serpyllum* og *pulegioides (chamaedrys)*. Larven og puppen i stængel- eller bladgaller.

[*A. minutissimum* Rosenh. (*serpyllicola* Wenck.). Endnu mindre end *atomarium*, fra hvilken den let kendes ved lidt mindre stærkt tværbredt, på siderne kun svagt rundet pronotum og meget smallere vingedækker. Længde 0,8–1,4 mm.

Fundet i Finland og i Sverige, bl. a. i Skåne, men ellers anset for en sydligere art. På *Thymus serpyllum*.]

8. underfam. **Rhynchítinae.**

Snuden mindst dobbelt så lang som bred. Følehornene ikke knæede, køllen løst leddet. Trochanterne små, lårene fæstede skråt til dem (fig. 16, a, p. 23). Mellemhofferne flade og noget tværbrede.

Oversigt over slægterne.

1. Klørerne frie, fligede. Skinnebenene på indersiden simple, deres spids højst med en lille torn indvendig 2.
- Klørerne sammenvoksede ved roden, simple. Skinnebenene på indersiden med fine, spidse knuder, deres spids indvendig med en tydelig torn 4.

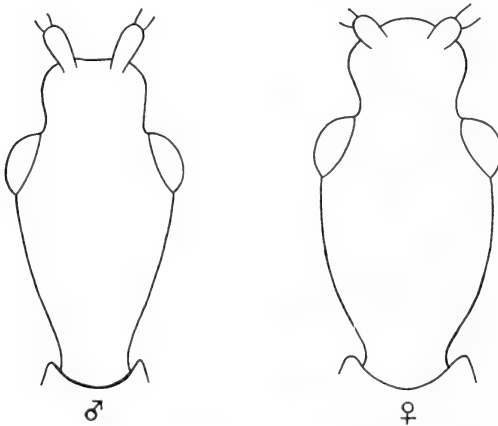

Fig. 206. *Apoderus coryli*. Hovedet.

2. Oversiden nøgen (bortset fra vingedækkernes spids hos *B. betulae*). Baghofferne ikke nående ud til bagbrystets episterner. Vingedækkernes sidedækker meget tydelige 1. *Byctiscus* (p. 441). Oversiden mere eller mindre behåret. Baghofferne brede, nående ud til bagbrystets episterner.

- Vingedækkernes sidedækker utydelige eller manglende 3.
3. Hovedet tydeligt indsnøret bagtil (fig. 208). Vingedækkernes behåring meget kort. Snuden højst lidt længere end hovedet 2. *Depóraus* (p. 443). Hovedet ikke indsnøret bagtil, i modsat fald vingedækkernes behåring lang eller snuden meget længere end hovedet 3. *Rhynchites* (p. 444).
4. Hovedet bagtil ikke tilsmalnet. 2. følehornsled næppe kortere end 1. 4. *Attélabus* (p. 452). Hovedet bagtil tilsmalnet stærkt (fig. 206). 2. følehornsled meget kortere end 1. 5. *Apóderus* (p. 454).

1. *Byctiscus* Thoms.

Adskiller sig fra de to følgende slægter ved, at baghofferne ikke når ud til bagbrystets episterner, ved de tydelige sidedækker og ved, at oversiden (bortset fra vingedækkernes spids hos *betulae*) er nøgen. Larven i bladruller, dannede af hunnen; forpupning i jorden; imago overvintrer.

Oversigt over arterne.

1. Panden mellem øjnene groft rynketpunkteret, kun svagt indtrykt. Vingedækkernes spids med yderst fin, næppe synlig behåring..... 1. *bétulae*. Panden mellem øjnene normalt punkteret, med dybt indtryk. Vingedækkerne helt nøgne 2. *pópuli*.

1. *B. hétulae* L. (fig. 207). Over- og underside af samme farve, metalblå eller metalgrøn. Snuden lidt kortere end pronotum. Pronotum tæt punkteret, med tydelig midtfure. Vingedækkerne næppe længere end brede, med kraftige, noget uregelmæssige punktstriber, mellemrummene meget smalle, med fin punktrække. Længde 4,5–7 mm.

♂: Pronotum fortil på hver side med en fremadrettet torn (fig. 207).

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På hassel, birk og el, undertiden også på bøg, pil og pære; i Sverige også på lind og bævreasp. Juni–sept., hyppigst i juni. Bladruller er fundet i juni, fuldvoksne larver fra medio juli til ind i aug. I udlandet ruller arten vinstokkens blade, hvorved den ofte gør betydelig skade; i Tyskland har den også gjort skade på pære.

Fig. 207. *Byctiscus betulae* ♂. × 7.

2. *B. pópuli* L. Oversiden kobberfarvet eller gyldengrøn, undersiden blålig. Ligner iøvrigt den foregående, men adskiller sig, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker, ved at være mindre og ved, at følehornenes 6. led er forholdsvis kortere og 7. og 8. forholdsvis smallere. Længde 4–5 mm.

♂: Som den foregående.

Sjælden (J, Ø), kun fundet i Jylland, på Fyn og på Lolland: Silkeborgegnen (Løvenholt, Nåege, Gedsø, Funder), Marselisborg skov, Jexen dal, Hinnerup skov, Hald Nørreskov, Lindum skov; Odense, Slettenæs og Høgsmarke skov pr. Harpelunde. På bævreasp; angriber fortrinsvis unge træer. Juni, aug.-sept. Bladruller med æg og små larver er fundet i Sverige ²⁵/₆.

2. *Deporaus* Leach.

Nærstående til *Rhynchites*, men kendetegnet ved det bagtil tydeligt indsnørede hoved og den korte snude i forbindelse med den meget korte vingedækkebehåring. Larven i bladruller, dannede af hunnen.

Oversigt over arterne.

1. Pronotum bredere end hovedet over øjnene (fig. 208, b). Oversiden sort. Bagføddernes 1. led meget kortere end de øvrige tilsammen 1. *bétulae*.

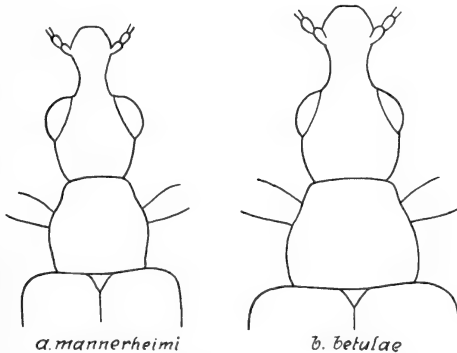

Fig. 208. *Deporaus*. Forkrop.

Pronotum så bredt som hovedet over øjnene (fig. 208, a). Oversiden grønlig eller blålig. Bagføddernes 1. led omtrent så langt som de øvrige tilsammen 2. *mannerheimi*.

1. *D. betulae* L. Sort, oversiden kort, noget opstående, mørkt behåret. Snuden omtrent lige. Pronotum ca. så langt

som bredt, med antydet midtfure. Vingedækkerne betydeligt længere end brede, hos ♂ parallelsidede, hos ♀ bagtil udvidede, med kraftige punktstriber; mellemrummene smallere end striberne, med en række yderst fine punkter; scutellarstribe mangler. Pygidium og Størstedelen af næstsidste rygled udækkede. Længde 3–5 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ lidt længere end) hovedet. De yderst stærkt fortykkede baglår og de noget forlængede bagskinneben på undersiden fint takkede.

Almindelig (J, Ø, B). På birk og el, fortrinsvis på 10–20-årige birke. Maj–juni, aug. Larven forpupper sig i jorden, og imago forlader puppehulen det følgende forår.

2. *D. mannerhēimi* Hummel. Sort, oversiden med tydeligt grønligt eller blåligt metalskær, kort, noget opstående, gråt behåret. Snuden kun ganske svagt krummet. Pronotum ca. så langt som bredt. Vingedækkerne meget længere end brede, med kraftige punktstriber, mellemrummene smallere end striberne, med en række yderst fine punkter; scutellarstribe mangler. Pygidium og størstedelen af næstsidste rygled udækkede. Længde 3–4 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ lidt længere end) hovedet.

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Åbenrå Sønderkov, Bryrup, Rye, Silkeborg, Marselisborg skov, Randers, Als odde ved Mariager fjord, Hals Nørreskov; Græsholmene ved Svendborg, Engestofte mose, Jægerspris Nordskov, mange steder i Nordsjælland (f. eks. Rudeskov, Tisvilde). På birk. Juni–aug.

3. *Rhynchites* Schneider.

Kløerne frie, spaltede. Lårene utandede. Skinnebenene på indersiden simple. Baghofterne brede, nående ud til bagbrystets episterner. Vingedækkernes sidedækker utydelige eller manglende. Oversiden mere eller mindre behåret. Pygidium oftest udækket.

Arterne lever som larver i knopper, unge skud, blade eller frugter, der ofte falder til jorden som følge af angrebet; som regel forpupper de sig i jorden og overvintrer som imago.

Oversigt over arterne.

1. Vingedækkerne meget aflange, ca. $\frac{2}{3}$ længere end brede, yderst fint og utydeligt, næsten nedliggende behårede 2.
- Vingedækkerne ikke $\frac{2}{3}$ længere end brede, med meget tydelig, opstående, oftest lang behåring 4.
2. Forskinnebenenes spids på indersiden med en lille, spids, indadrettet torn 11. *tomentósus*.
- Forskinnebenenes spids uden torn på indersiden 3.
3. Hovedet over øjnene kun ganske lidt smallere end pronotums bredeste sted. Vingedækkernes scutellarstribe uregelmæssig og utydelig. Mindre, mere grønlig. Snuden kortere 10. *nánus*.
- Hovedet over øjnene betydeligt smallere end pronotums bredeste sted. Vingedækkernes scutellarstribe tydelig og regelmæssig. Større, mere blålig. Snuden længere 12. *lóngiceps*.
4. Vingedækkerne røde..... 6. *aequátus*.
- Vingedækkerne metalfarvede 5.
5. Vingedækkerne ca. $\frac{1}{2}$ gang længere end brede, langt, opstående behårede 6.
- Vingedækkerne kun lidt længere end brede eller i modsat fald (*cupreus*) kort behårede. Snuden meget længere end hovedet 8.
6. Vingedækkernes 9. punktstribe når kun tilbage til midten, hvor den forener sig med 10. 7. *oliváceus*.
- Vingedækkernes 9. punktstribe fortsat langt forbi midten, ikke forenet med 10. 7.
7. Vingedækkernes punktstriber bagtil forsvindende, mellemrummene fint og spredt punkterede
8. *cávifrons*.

- Vingedækkernes punktstriber fortsatte til spidsen, mellemrummene tæt og stærkt punkterede 9. seríceus.
8. Vingedækkerne uden afkortet sømstribe (scutellarstribe) 9.
 Vingedækkerne fortil ved sømmen med en afkortet punktstribe (scutellarstribe) 10.
9. Oversiden kobberfarvet, 9. punktstribe når kun tilbage til midten, hvor den forener sig med 10.
 1. cúpreus.
 Oversiden blålig, 9. punktstribe fortsat langt forbi midten. coerúleus.
10. Vingedækkernes striber meget bredere end mellemrummene. 5. aeneovírens.
 Vingedækkernes striber højst så brede som mellemrummene. 11.
11. 9. punktstribe når kun til midten. Snuden ret betydeligt krummet. Hovedet bagtil lidt indsnøret
 2. pauxillus.
 9. punktstribe fortsat forbi midten. Snuden kun ganske svagt krummet. Hovedet ikke indsnøret bagtil. 12.
12. Vingedækkernes sribemellemrum meget bredere end striberne, tydeligt punkterede. 9. stribe forener sig noget foran spidsen med 10.
 3. interpunctátus.
 Vingedækkernes sribemellemrum kun lidt bredere end striberne, næppe punkterede. 9. stribe fortsat til spidsen. 4. germánicus.

1. *R. cúpreus* L. Sort, med mørk kobberglans; oversiden kort, noget opstående, gråt behåret. Snuden ganske svagt krummet. Pronotum ca. så langt som bredt, med næppe rundede sider. Vingedækkerne noget længere end brede, med kraftige punktstriber, mellemrummene smallere end striberne, yderst fint rækkepunkterede. Pygidium udækket. Længde 3,5–4,5 mm.

♂: Snuden ca. så lang som pronotum (hos ♀ ca. så lang

som hoved + pronotum). Hovedet så langt som bredt (hos ♀ lidt bredere end langt).

Udbredt, men ikke helt almindelig (J, Ø, B). På røn; søger også til blomster af hvidtjørn, slåen og hæg. Juni, sept.–okt., i antal bl. a. $^{11}/_{10}$. Larven er i udlandet iagttaget i frugterne af forskellige arter af *Prunus* og *Cerasus*.

[*R. coerúleus* Degeer. Ligner noget *germanicus*, men kendes let fra den ved manglen af scutellarstriben. Længde 2,5–3,5 mm. Arten, som bl. a. lever på hvidtjørn, er udbredt over en stor del af Europa og fundet bl. a. ved Lübeck.]

2. *R. pauxillus* Germ. Sort, med blåt metalskær, oversiden med lang, opstående, mørk behåring. Hovedet bredere end langt, men dog forholdsvis lidt længere end hos de 2 følgende, tindingerne udbuede, ca. så lange som øjnernes Diameter. Pronotum kun lidt bredere end langt, med svagt rundede sider. Vingedækkerne kun lidt længere end tilsammen brede, med tydelige punktstriber, mellemrummene ca. så brede som striberne, lidt hvælvede, med yderst fine og utydelige punkt-rækker. Størstedelen af pygidium dækket. Længde 2–3 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ noget længere end) pronotum; følehornene indleddede ca. i (hos ♀ ganske lidt bag) midten af snuden.

Sjælden (J, Ø). Varnæs, Ulfslyst og Hammelev ved Haderslev, Nørholm skov (i æbleblomster), Boller skov; Våls-have (Lolland), Redsle skov, Vintersbølle skov. På hvidtjørn, slåen, æble og eg, måske også på hassel. Angives i udlandet at være fundet også på *Filipendula ulmaria*, *Alliaria officinalis* og dværgbirk. Maj–juni. Iflg. Hering lægges æggene på tjørn, *Pyrus* og *Prunus* (og nærstående planter) på bladstilken, hvor denne støder til bladet; dette falder derefter til jorden, og i det nedfaldne blad minerer larven (pletminer). I Frankrig er arten optrådt som skadedyr på æbletræer.

3. *R. interpunctatus* Steph. Adskiller sig fra den foregående, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker ved, at hovedet er lidt kortere, tindingerne tydeligt kortere end øjnernes diameter, pronotum lidt bredere, med lidt stær-

kere rundede sider og lidt tættere punktur, vingedækkernes sribemellemrum flade, meget bredere end striberne og med ret kraftig, ofte tildels i 2 rækker ordnet punktur og oversidens behåring noget tættere. Længde 2,8–3,4 mm.

♂: Snuden rigelig så lang som pronotum (hos ♀ mindst så lang som hoved + pronotum); følehornene både hos ♂ og ♀ indleddede noget bag snudens midte.

Sjælden (J, Ø). Fredsted, Vejle, Pints Mølle, Hinnerup, Lavrbjerg, Lindum; Frejlev, Christianssæde skov, Maglemer skov, Sundby Storskov, Tromnæs, Gedser, Næstved–Vordingborgegnen, Jonstrup vang. På eg. Især maj–juni. Larven i unge skud.

4. *R. germánicus* Hbst. Adskiller sig fra de 2 foregående, foruden ved de i oversigten nævnte kendemærker, ved at behåringen er tydeligt kortere, metalskæret mørkere og en noget større del af pygidium udækket. Længde 1,5–2,5 mm.

♂: Snuden omtrent så lang som (hos ♀ noget længere end) pronotum; følehornene indleddede ca. i (hos ♀ noget bag) snudens midte.

Almindelig (J, Ø, B). Især på hindbær, men også på eg og roser. Juni–sept. I Tyskland optrådt som skadedyr på jordbær, i England på *Geum* og *Potentilla* i haver. Larven angives at leve i unge skud, der visner og falder til jorden.

5. *R. aeneovirens* Marsh. Sort, med tydeligt, grønt metalskær, oversiden med temmelig lang, opstående, grå behåring. Følehornene slanke, indleddede lidt bag snudens midte. Snuden kun ganske svagt krummet. Hovedet bredere end langt. Pronotum lidt bredere end langt, med noget rundede sider. Vingedækkerne kun lidt længere end tilsammen brede, med kraftige punktstriber, mellemrummene meget smallere end striberne, med yderst svage og utydelige punkt-rækker, 9. stribe fortsat omtrent til spidsen. Pygidium næsten helt dækket. Længde 2,4–3,3 mm.

♂: Snuden rigeligt så lang som (hos ♀ meget længere end) hoved + pronotum.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På unge ege. Især maj–juni. Larven i bladknopperne.

6. *R. aequatus* L. (fig. 209). Sort, med kobberglans, ben og følehorn ofte delvis lysere, vingedækkerne røde, oftest med mørk søm, oversiden ret langt, opstående, gråt behåret. Snuden svagt krummet. Hovedet meget bredere end langt. Pro-

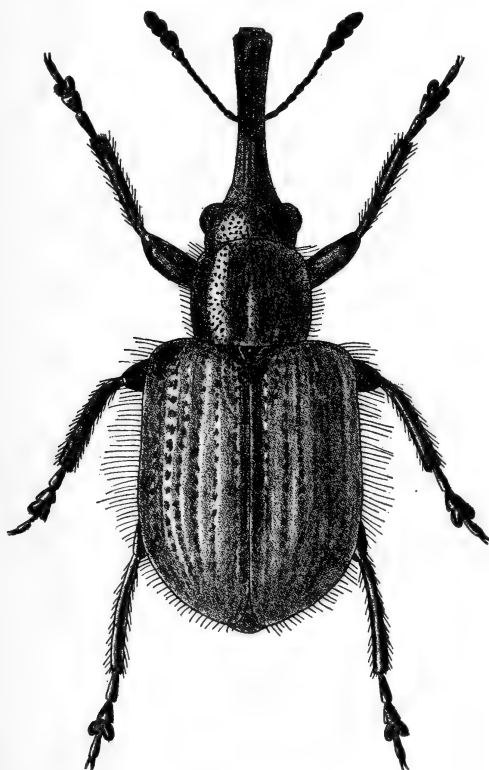

Fig. 209. *Rhynchites aequatus* ♀. × 12.

notum ca. så langt som bredt, med næppe rundede sider og tydelig midtfure. Vingedækkerne kun ganske lidt længere end brede, med tydelige punktstriber, af hvilke den 9. i midten forener sig med den 10., mellemrummene bredere end striberne, fint rækkepunkterede; scutellarstriben tydelig. Pygidium udækket. Længde 2,5–4 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ meget længere end) hoved + pronotum.

Ret almindelig (J, Ø, B). På hvidtjørn og slåen. Især maj-juni. Larven lever i de endnu grønne frugter af blommetræer, slåen og tjørn; frugterne falder til jorden, hvor forpupning finder sted; larven angives at overvintre.

7. *R. oliváceus* Gyll. Sort, med blåt metalskær, oversiden langt, opstående, mørkt behåret. Følehornenes 8. led og 1. kølleled længere end brede, 1. og 2. kølleled med kun svagt rundede sider. Hovedet i profil stærkt nedfaldende foran øjnene. Snuden omtrent lige. Pronotum omtrent så langt som bredt, med svagt rundede sider. Vingedækkerne med ret tydelige punktstriber, mellemrummene ret spredt punkterede, scutellarstriben noget utydelig. Pygidium næsten helt dækket. Længde 3,5–5 mm.

♂: Snuden ca. så lang som (hos ♀ lidt længere end) hovedet, dette mindst så langt som bredt (hos ♀ lidt bredere end langt).

Udbredt, men ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Rise skov, Jørgensgård skov, Stenderup skov, Vejleegnen, Gyllingnæs, Rye; Svendborgeggen, Glænø, Knudskov ved Vordingborg, Vinstrup overdrev, Krageskov, Frederiksdal, Fortunens Indelukke, Geelskov, Rudeskov, Strødam, Gribskov. På eg; angives også at leve på slåen, tjørn og røn. Larven i unge kviste.

8. *R. cávifrons* Gyll. Ligner *olivaceus*, men adskiller sig fra den, foruden ved det i oversigten nævnte kendemærke, ved sin betydeligere størrelse, og ved at pronotum er lidt bredere end langt, med stærkere rundede sider, hovedets punktur tættere og vingedækkernes punktstriber bagtil forsvindende. Længde 5,5–7 mm.

♂: Snuden lidt (hos ♀ betydeligt) længere end hovedet, dette ca. så langt som bredt (hos ♀ bredere end langt).

Meget sjælden (J). Vejle, Rye, Silkeborg, Funder, Lindum. På egebuske. Sidst i juni-juli. Larven lever i unge kviste, overvintre i jorden og forpupper sig her om foråret.

9. *R. seríceus* Hbst. Sort, med stærk grønlig eller blålig metalglans, langt, opstående, mørkt behåret. Følehornenes 8. led og køllens 1. led højst så lange som brede. 1. og 2. kølleled med stærkt rundede sider. Hovedet i profil ikke

stærkt nedfaldende foran øjnene. Snuden omtrent lige, ca. så lang som hovedet. pronotum kun lidt bredere end langt, med noget rundede sider. Vingedækkernes punktstriber på grund af mellemrummenes kraftige punktur noget utydelige, scutellarstriben ofte tydelig. Pygidium udækket. Længde 5–6 mm.

♂: Bugen langs midten noget fladtrykt (hos ♀ hvælvet), sidste bugled med et fladt tværingstryk.

Sjælden (J). Spandet Egeskov, Grejsdalen, Rugballegård, Silkeborg, Funder, Lindum. På egebuske; angives i udlandet også at leve på hassel, tjørn og pære. Sidst i juni–juli. Larven angives at leve i nedfaldne bladroller, dannede af *Attelabus nitens*, og at forpuppe sig her.

10. *R. nánus* Payk. Sort, med blågrønt metalskær. Følehornenes 7. led som regel lidt større end 6. og 8. Hovedet meget bredere end langt, øjnene stærkt hvælvede, lidt stærkere hos ♂ end hos ♀. Pronotum ca. så langt som bredt, med kun ganske svagt rundede sider og uden midtfure. Vingedækkerne lidt bredere end pronotum, med kraftige punktstriber. Pygidium udækket. Længde 1,8–2,6 mm.

♂: Følehornene indleddede ganske lidt bag midten af snuden; denne lidt kortere end pronotum.

♀: Følehornene indleddede betydeligt bag midten af snuden, denne lidt kortere end hoved + pronotum.

Almindelig (J, Ø, B). På pil og el og især på birk. Juni–aug. Larven angives at leve i unge skud og at forpuppe sig i jorden.

11. *R. tomentósus* Gyll. Denne art kendes let fra den foregående og følgende ved tornen på forskinnebenenes spids. Iøvrigt adskiller den sig fra den foregående ved tydeligere punktur på hoved og den bageste del af snuden, ved gennemgående lidt tættere punktur på pronotum, hvis sider er noget mere rundede, som hyppigt har en fin midtfure, og som på det bredeste sted er tydeligt bredere end hovedet over øjnene, endvidere ved regelmæssig og tydelig scutellarstribe på vingedækkerne, oversidens blå farve og gennemsnitlig lidt betydeligere størrelse. Længde 2,4–3 mm.

♂ og ♀ som den foregående.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). På pil og især på birk; i udlandet også fundet på poppel, el og pære. Juni-juli. Larven er i Frankrig fundet i bladknopper af bævreasp; den angives at overvintre og at forpuppe sig om foråret i jorden.

12. *R. longiceps* Thoms. Ligner den foregående stærkt, men adskilles let ved manglen af torn på forskinnebenenes spids. Endvidere er snuden hos begge køn tydeligt længere og følehornenes 6.-8. led ganske lidt slankere. Hos ♀ er øjnene betydeligt fladere end hos den foregående. Længde 2,4-3 mm.

♂: Følehornene indleddede ganske lidt bag midten af snuden; denne ca. så lang som pronotum.

♀: Følehornene indleddede betydeligt bag midten af snuden; denne lidt længere end hoved + pronotum.

Udbredt, men ikke almindelig (J, Ø). Hyppigst på pil, men også på birk. Juni-juli. I England også fundet på pære. Larven angives at leve i unge skud, at overvintre og at forpuppe sig i jorden om foråret.

4. *Attelabus* L.

Kløerne sammenvoksede ved roden, simple. Skinnebenene på indersiden med fine, spidse knuder. 2. følehornsled næppe kortere end 1. Hovedet bagtil ikke tilsmalnet. Pronotum fortil tilsmalnet, men ikke indsnøret. Vingedækkerne fortil ved sømmen med en afkortet stribe. Pygidium udækket.

1. *A. nitens* Scop. (fig. 210). Sort, ubehåret, pronotum og vingedækkerne samt oftest følehornenes rød røde. Lår utandede. Snuden noget længere end bred. Pronotum bredere end langt, spredt og fint punkteret. Vingedækkerne ca. så lange som brede, med temmelig fine punktstriber, mellemrummene brede, punkterede. Længde 4-6 mm.

♂: Forskinnebenene svagt krummede (hos ♀ lige), på spidsen med 1 torn (hos ♀ 2).

Sjælden (J, Ø). Frøslev mose, Draved skov, Spandet Egeskov, Tvedskov og Bevtoft plantager, Estrup skov, Vejle, Odderegnen, Skanderborg, Jexen dal, Silkeborg, Funder,

Fig. 210. *Attelabus nitens* ♂. × 9.

Stovbæk ved Herning, Hinge n. f. Hadsten, Strandkær (Mols), Hald Nørreskov, Lindum skov; Lolland-Falster. På eg. Juni-juli. Larven lever i bladroller, dannede af hunnen, overvintrer i bladrollerne på jorden, forpupper sig om foråret og udvikles kort efter.

5. *Apoderus* Oliv.

Adskiller sig fra *Attelabus* ved, at 2. følehornsled er meget kortere end 1., hovedet bagtil stærkt tilsmalnet, pronotum fortil tilsmalnet og indsnøret og vingedækkerne uden afkortet stribe fortil.

Fig. 211. *Apoderus coryli* ♂. × 8.

1. *A. coryli* L. (fig. 211). Sort, ubehåret, pronotum, vingedækkerne og tildels lårene røde. Lår utandede. Snuden kun lidt længere end bred. Pronotum bredere end langt med længdefure i midten og foran roden med en tværfure, næsten

upunkteret. Vingedækkerne længere end brede, med kraftige punktstriber, mellemrummene næppe bredere end striberne. Længde 6–7 mm.

♂: Hovedet smallere, bagtil tilsmalnet i mere lige linier end hos ♀ (fig. 206, p. 440). Skinnebenene slankere, spidsen med 1 torn (hos ♀ 2).

Ret almindelig (J, Ø). Især på hassel, men også på andre løvtræer og -buske, f. eks. el. Juni–aug. Larven i bladroller, dannede af hunnen. Udviklingen varer et par måneder. Larven forpupper sig i bladrollen. Larver er fundet fra sidst i maj til $17/7$, pupper er fundet $6/6$, udvikling iagttaget i aug.; nydannede bladroller er fundet $3/9$, hvilket kunne tyde på, at arten kan have to kuld.

3. Familie Nemonycidae.

Overlæben og kæbepalperne tydelige, de sidste normale. Følehornene 11-leddede, ikke knæede, med 3-leddet, løs kølle. Hovedet med en tydelig snude; strubesømmene tydeligt adskilte fra hinanden. Forhofferne koniske. Skinnebenene normale. Pygidium dækket.

1. *Rhinomácer* Fabr.

Forhofferne berørende hinanden. Følehornene indleddede foran snudens midte. Klørerne frie, utandede. Øjnene når til pronotums forrand, tindingerne forsvundne.

1. *R. attelaboídes* Fabr. (fig. 212). Sort, fødder og ben røde; temmelig tæt, grågult behåret. Benene slanke, lårene utandede, 3. fodled tolappet. Snuden noget kortere end pronotum. Hovedet bredt, øjnene fremstående. Pronotum ca. så langt som bredt (♂) eller lidt bredere end langt (♀), med svagt rundede sider; vingedækkerne langstrakte, noget bredere end pronotum, ret tæt punkterede, uden tydelige striber. Længde 3,5–5 mm.

♂: Forskinnebenene på indersiden mod spidsen stærkere krummede, spidsen tornformet.

Ret sjælden (J, Ø). F. eks.: Frøslev plantage, Esbjerg Nørreskov, Vejrs, Hadsten, Femmøller; Bøtø, Tromnæs,

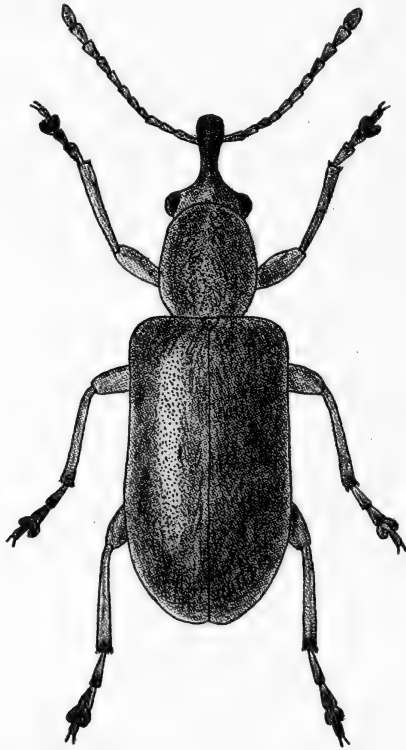

Fig. 212. *Rhinomacer attelaboides*. × 10.

Mogenstrup, Køge ås, Rørvig, Jægerspris Nordskov, mange steder i Nordsjælland. På blomstrende gran og fyr. Især maj-juni. Larven i hanblomsterne; forpøpling i jorden.

*Alle afbildninger er originale,
tegnede efter naturen af forfatteren.*

Larver til Rhynchophora

Af Sv. G. LARSSON

Larverne til den store gruppe af planteædende billefamilier, der sammenfattes som overfamilien Rhynchophora (eller Curculionidea), er så intimt forbundne med hinanden, både morfologisk og biologisk, at det må forekomme mest hensigtsmæssigt at lade denne almindelige beskrivelse omfatte dem alle: Anthribidae, Nemomychidae og Curculionidae, hvortil imagines behandles på de foregående sider, samt Scolytidae og Platypodidae, hvis imagines og ynglebiologi er udførligt omtalt i et tidligere bind af Danmarks Fauna (Biller XVIII, 1960). Blandt andet er det ikke muligt morfologisk at adskille scolytider og curculionider fra hinanden ved en enkelt dominerende karakter. Desuden vil der i det efterfølgende lejlighedsvis blive nævnt familierne Brenthidae og Protehrinidae, der hører til i Rhynchophora, men som ikke har repræsentanter i den danske fauna.

Larverne til disse familier fører næsten altid en skjult tilværelse: i jorden som rodædere eller i en eller anden plantedel, der samtidig tjener dem til føde. I overensstemmelse hermed er de blege og bløde, kun hovedet, der rummer særlig kraftige muskler og muskelfæster, blandt andet til kindbakkerne, er fast og oftest forholdsvis mørkt kitiniseret; desuden er larverne benløse på forholdsvis få undtagelser nær (Brenthidae og de fleste Anthribidae), men selv i disse tilfælde er benene så stærkt degenererede, at dyrene

må betegnes som fysiologisk benløse. Legemet er oftest krummet som en månesegl eller som bogstavet C. Herfra afviger dog larverne til enkelte slægter: *Phytonomus* og *Cionus*, der lever frit på nærings-

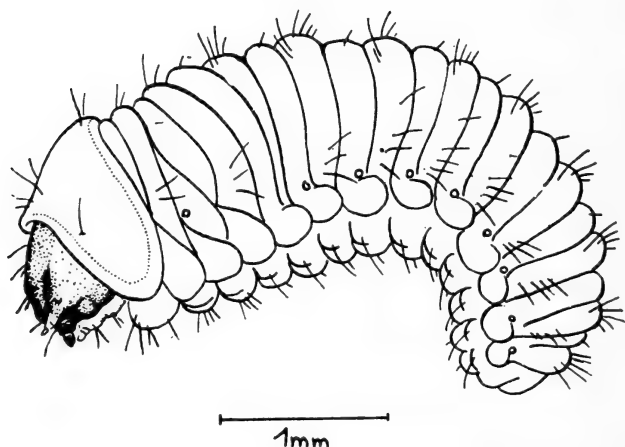

Fig. 1. Larve af *Byctiscus betulae* L. (Scherf).

planterne, og som er svagt grønligt eller brunligt pigmenterede, *Rhynchaenus* og andre bladminerende former, hvis legeme ofte er mere eller mindre afladet, samt forskellige arter, der lever i særlig snævre rørformede gange, f. eks. *Platypus*. Behåringen er næsten altid meget svag og kort, så larverne umiddelbart må betegnes som nøgne. Der findes dog et ganske bestemt system af mindre børster, der er af fundamental betydning for den finere bestemmelse af larverne, ja ofte er ikke blot artsbestemmelsen, men også en sikker slægtsbestemmelse afhængig af nogle få ubetydelige børsters styrkegrad og indbyrdes placering (se de efterfølgende figurer).

Hovedet har som regel en veludviklet kitinkapsel, der dog altid er blødhudet på undersiden; det holdes

oftest frit af forbrystet, og munddelene er nedadrettede (hypognathe). Hos et mindre antal former er munddelene dog fremadrettede (prognathe), og hos dem er bagehovedet mere eller mindre tydeligt skjult i

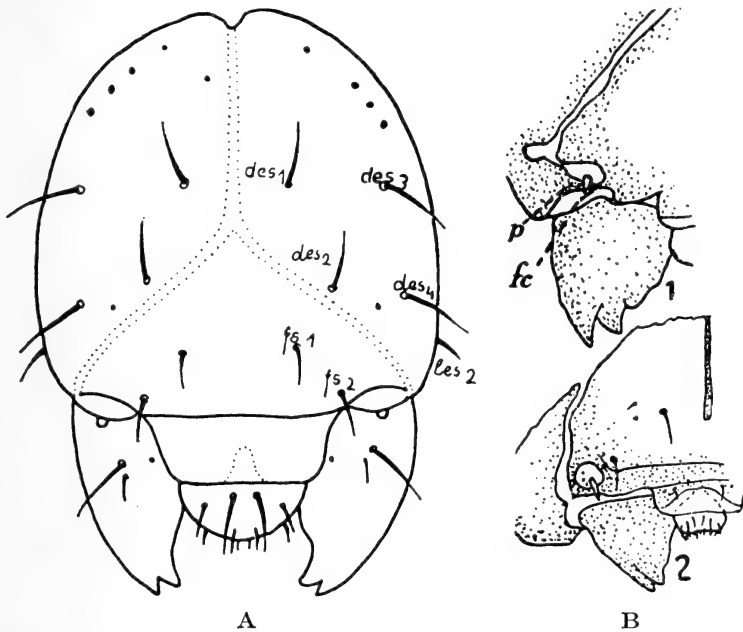

Fig. 2. A *Phyllobius urticae* DeG. Hoved set fra oversiden. des_{1-4} , les_2 , fs_{1-2} er betegnelser for kraniets børster. (Scherf). B₁ *Gymnetron antirrhini* Payk., B₂ *Apion loti* Kirby. Højre side af hovedet set forfra; p og fc angiver kitinbroen mellem kind og pandeskjold (delvis dækket af følehornet). (van Emden 1938).

forbrystet; det er en tilstand, der forekommer hos mange af bladrollerne (Rhynchitinae), og som er ganske særlig udpræget hos de bladminerende Rhynchaenini, hvor bagehovedets skjulte dele samtidig er blevet underkastet en gennemgribende degeneration. Hovedets stilling hos disse to afvigende larvetyper har tydelig relation til deres særlige form for næringsoptagelse og er ikke tegn på nogen indbyrdes systematisk samhörighed.

I de allerfleste tilfælde er hovedets sømme lette at iagttage: Den parrede issesøm (epicranialsuturen), der fortil deler sig i de parrede pandesømme (frontalsuturerne), som omslutter pandeskjoldet (frons eller frontale) på siderne. Også mellem pandeskjold og mundskjold (clypeus) og mellem dette og overlæben (labrum) er der sædvanligvis tydelige sømme. En tilsyneladende ganske ubetydelig egenskab er den varierende måde, hvorpå pandesømmene ender fortil ved mundrammen, og dog er den en af de vigtigste karakterer for vor bedømmelse af overfamiliens systematik. Hos et mindre antal former (Anthribidae, Nemonychidae, Brenthidae, Proterhinidae, Rhynchitinae og Apioninae) når pandesømmene helt frem til og udmunder i kindbakkernes ledhud, så pandeskjold med tilheftet mundskjold og overlæbe danner en selvstændig helhed (fig. 2B₂). Hos alle andre (resten af Curculionidae, Scolytidae og Platypodidae) når pandesømmene ikke helt frem til kindbakkernes ledhud, men er adskilt herfra ved en kitinbro, der altså fast forbinder pandeskjoldet med isseskjoldenes forreste ramme (fig. 2B₁). Man betragter almindeligvis den første tilstand som oprindelig i forhold til den anden.

I hovedets midtlinie er der en karakteristisk forstærkning af kitinen ved navn endocarina. Det er en listeformet fortykkelse langs kraniets inderside, et tilheftningssted for muskler; bagtil følger den issesømmen, og fremefter strækker den sig langs pandeskjoldets inderside kortere eller længere frem mod mundskjoldet, her undertiden delt i flere grene. Endocarinas udviklingsgrad har stor betydning ved bestemmelsesarbejdet (f. eks. fig. 11 p. 483).

Rhynchophor-larverne reagerer vel nok alle derpå, når de pludselig udsættes for lys, også de »blinde«

arter; men noget billeddannende syn er næppe nogen af dem i besiddelse af. En del af dem, overvejende slægter inden for de grupper, der betragtes som forholdsvis primitive, har to punktøjne på hver side af hovedet nær basis af kindbakke og følehorn, et større forreste og et mindre bageste. Det er de i denne henseende bedst udstyrede former. Hos andre finder man

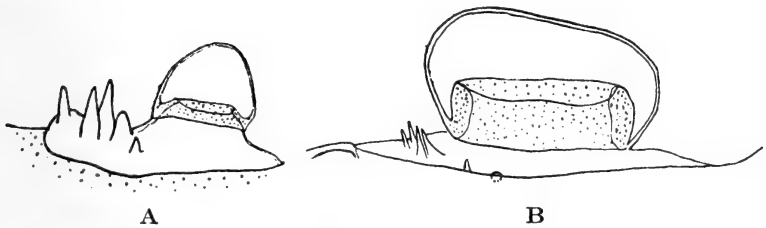

Fig. 3. A *Alophus triguttatus* F., B *Otiorrhynchus ligustici* L. Følehorn af unglarver. (van Emden 1952).

blot den forreste pigmentplet, og hos langt de fleste mangler begge. At de to pigmentpletter virkelig er den oprindelige tilstand, sandsynliggøres blandt andet derved, at det ikke er usædvanligt, at larver, der som ældre er »blinde«, har været »seende« på deres tidligste stadium.

Følehornene, antennerne, er yderst svagt udviklede; hvor reduktionen af dem er mest fremskreden, lader de sig ved en overfladisk betragtning næppe adskille fra mange andre insekters hudsanseorganer. I de allerfleste tilfælde består følehornene kun af et enkelt led, som dog ikke er homologt med noget af antenneleddene hos andre billelarver, men med det sensitive vedhæng, der normalt hos billelarver bæres på ydersiden af det næstsidste led; alligevel betegner man af rent praktiske grunde i de allerfleste publikationer sådanne organer som 1-leddede antenner (fig. 3). Af

det egentlige følehorn er normalt ikke andet tilbage end en del mikroskopiske sanseorganer i den ledhud, der omgiver den store sansekegle, hos nogle former dog delvis samlet på en kraveformet, lidt kraftigere kitiniseret halvring. Kun hos ganske få (tydeligst hos Rhynchitinae) er der bevaret så meget af det egentlige følehorn, at det tydeligt fremstår som en kitiniseret basalring; sådanne følehorn betegnes som 2-leddede.

Langs randen af larvernes svælg findes børster i ganske bestemte, artsspecifikke mønstre, der gør dem til et meget betydningsfuldt hjælpemiddel ved arts- og slægtsbestemmelser. Navnlig har de børster, der sidder på svælgets forside, overlæbens bagside (epipharynx, fig. 20), stor betydning, mens børsterne på svælgets »gulv« (hypopharynx) finder mindre anvendelse, muligvis fordi de er ret vanskeligt tilgængelige.

Kindbakkerne (mandibulae) er korte og kraftige, ofte udstyret med en eller nogle få korte eller svagt udviklede tænder i spidsen og langs inderranden.

I kæberne (maxillae) er skaftet (stipes) sammen-smeltet med den udelte kæbeflig, således at de danner et samlet organ (mala), der almindeligvis er stumpt afskåret eller afrundet i spidsen (fig. 4); kun hos Anthribidae og Nemonychidae er mala mere eller mindre tydelig spaltet og udstyret med en kloformet spore. De korte palper er som regel 2-leddede, kun hos mange Rhynchitinae, hvor reduktionen er mindre fremskreden også i denne henseende, er kæbepalperne 3-leddede (fig. 12B p. 483).

Underlæbens stamme er som oftest kødet og kun svagt kitiniseret, den er udelt eller todelt, i hvad man oftest (men dog ikke i alle publikationer) betegner som præmentum og mentum. Formen af den fortil liggende,

noget kraftigere kitiniserede plade giver ofte, ligesom børsternes indbyrdes placering, gode nøglekarakterer. Læbepalperne er som regel 2-leddede, i mange tilfælde dog kun 1-leddede.

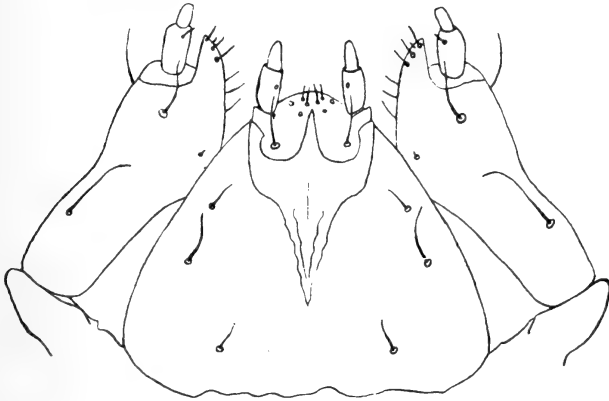

Fig. 4. *Hylobius abietis* L. De ventrale munddele: kæber og underlæbe. (de Viedma).

Kropsleddenes ganske svagt kitiniserede hud er ved mere eller mindre dybe furer inddelt i vulster, der for Rhynchophora som helhed er opbygget efter et ganske bestemt system, og som inden for de enkelte familier er udviklet ud fra en og samme grundplan. Både rygvulster, sidevulster og bugvulster har betydning ved larvernes bestemmelse, og det samme er i høj grad tilfældet med de børster, som de enkelte vulster bærer.

På forbrystet er rygskjoldet stort og forholdsvis fast kitiniseret; det er ikke delt af nogen tværfurer. Mellem- og bagbryst har derimod hver en tværfure på oversiden, så både meso- og metanotum deles i en forreste vulst (prænotum) og en bageste vulst (postnotum). Hos Anthribidae, Nemonychidae, Rhynchiti-

nae, Apioninae, Orobitis, Mecinini og Rhynchaenini er også oversiden af de typiske bagkropsled (de 7 forreste) delt ved en enkelt tværfure i et prætergum og et posttergum, hvad der betragtes som en primitiv tilstand (fig. 5A). Hos alle andre rhynchophorer

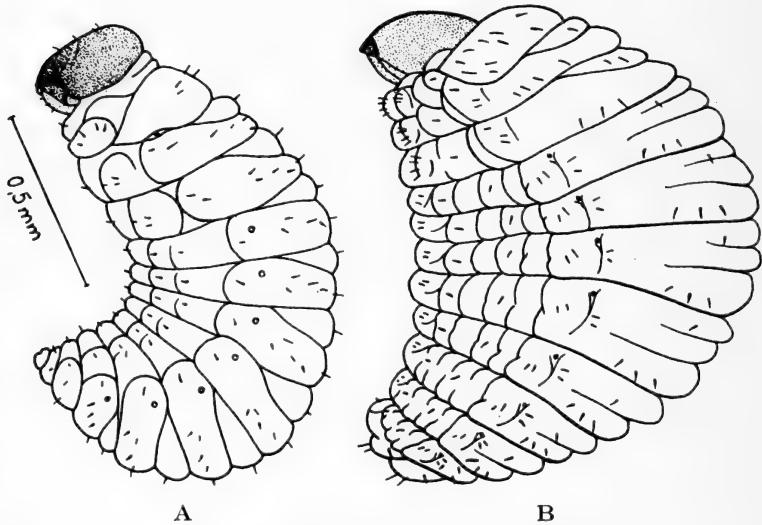

Fig. 5. A *Apion apricans* Herbst; B *Calandra granaria* L. (Scherf).

(fig. 5B) er på bagkroppen rygvulsternes antal ved yderligere tværdeling blevet forøget til 3 eller 4 (prætergum, tergum, posttergum og de mere lateralt-stillede spirakelskleritter). På 8. og 9. bagkropsled kan tergum ikke erkendes (undertiden heller ikke på 5.-7.); men prætergum, posttergum og spirakelskleritter er mere eller mindre tydelige på 8. led og de to førstnævnte som regel tillige på 9. led. Om det hos snudebillelarverne stærkt reducerede »10. bagkropsled« har værdi af segment, er yderst tvivlsomt.

Siden af kropsleddene deles i to vulster (fig. 6), en øvre epipleurit og en nedre hypopleurit; på 9. bag-

kropsled er der dog kun en sidevulst, der her kaldes 9. epipleurit. Hos nogle rhynchophorer deles hypopleuritterne yderligere i et antal længdevulster; det er

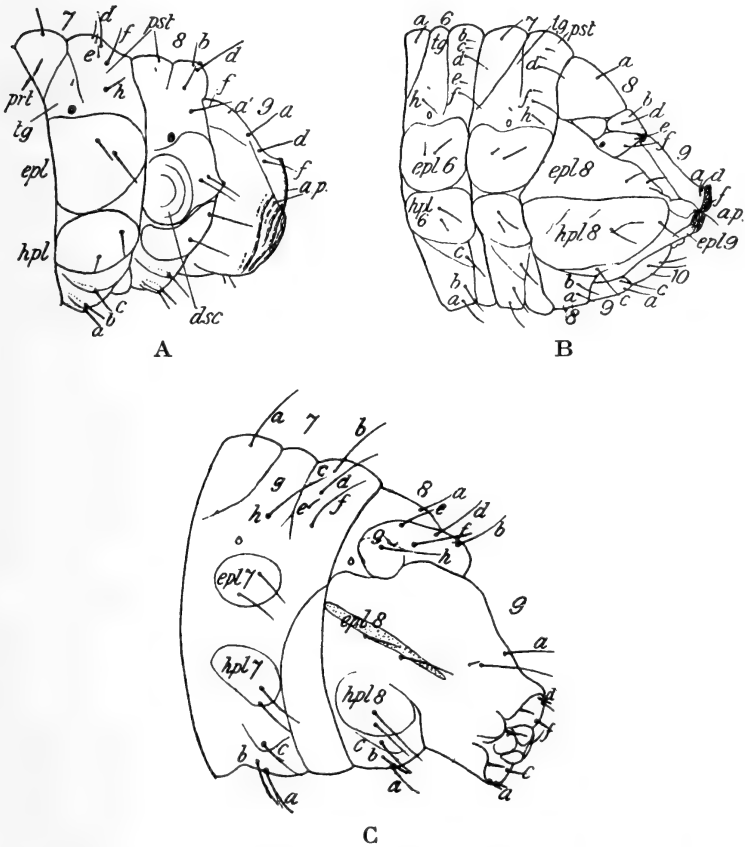

Fig. 6. Bagkropsspidsen set fra siden: Type A (*Chlorophanus viridis* L.), type B (*Tanymecus confusus* Say) og type C (*Calomycterus setosus* Roel.). Tal angiver bagkropssleddenes nummer; enkeltbogstaver er betegnelse for børster; prt prætergium; tg tergum; pst posttergium; epl epipleurit; hpl hypopleurit; ap analplade. (van Emden 1952).

særlig udpræget hos Platypodidae (fig. 17), men forekommer tillige hos i hvert fald mange slægter inden for calandrinerne (fig. 5B).

Ofte er 9. bagkropsled, undertiden også delvis 8. led, mere eller mindre tydeligt kitiniseret og omdannet, især på ryggsiden og på den bagudvendende flade. Denne udformning af bagkropsspidsen kan forekomme efter tre forskellige mønstre. Primitivest er typen A, hvor 9. epipleurit er stor og hvælvet (fig. 6A). I type B (fig. 6B) er 9. epipleurit tværtimod aflang og

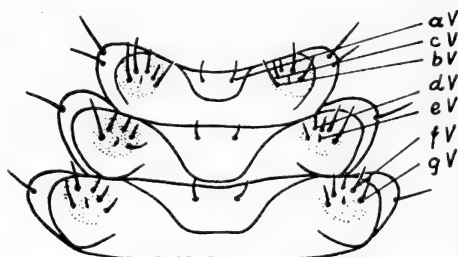

Fig. 7. *Otiorrhynchus sulcatus* F. Undersiden af brystleddene. Bogstaver er børsternes betegnelse; V tilføjes for at angive, at børsterne er ventrale (modsat D for dorsale børster, saml. m. fig. 23 p. 495). (Scherf).

smal, mens 8. epipleurit er stor og i nogen grad erstatter funktionen af type A's 9. epipleurit i bagkropsspidsen. I type C (fig. 6C) er 9. bagkropsled mere eller mindre tydeligt rørformet bagtil, hvor 9. posttergum, 9. epipleurit fra højre og venstre side og 9. ventrit tilsammen danner rørets apikale ramme.

Brystleddenes underside (fig. 7) er inddelt i en forreste (sternum) og en bageste vulst, og på siderne er der mellem dem indskudt et par oftest meget tydelige fodvulster (også fig. 19). På bagkroppen er undersiden bygget omtrent på samme måde, dog er den forreste tværvulst, ventritten, bedre udviklet i forhold til de øvrige vulster, end tilfældet var for sternums vedkommende på brystleddene.

Vedrørende de for bestemmelsesarbejdet så overordentlig vigtige børsters placering og styrkeforhold må der henvises til figurerne i forbindelse med nøglerne. Asperitierne, der i nogle tilfælde finder anvendelse, er ganske små, som regel farveløse kitinkorn eller -torne, der forekommer i karakteristiske arrangementer i de blødhudede områder.

Spiraklernes bygning er af stor betydning ved bestemmelsesarbejdet. Den mest karakteristiske spirakeltype er den bicamerale (fig. 8), hvor der ud fra et

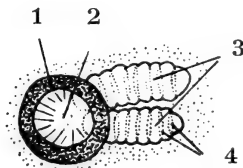

Fig. 8. Skema af larvespirakel. 1 peritrema; 2 spirakelåbning; 3 lufttuber; 4 kitinlister. (Scherf).

normalt ringformet (annulært) spirakels forgård (atrium) udgår et par tæt til hinanden stillede lommer, der ofte rager langt forbi åbningens kitinrand (peritrema). Disse lommer, lufttuberne, er i de fleste tilfælde forsynede med ringformede kitinlister, så de får et tværdelt (segmenteret) udseende. Hos mange slægter er lufttuberne dog så korte, at de ikke eller næppe når forbi peritremas rand, og i atter andre tilfælde mangler de ganske, så spiraklerne fremtræder som simpelt annulære. Hos et stort antal former er der kun en enkelt lufttube, og også den kan være kort eller lang og segmenteret eller usegmenteret. Disse spirakler kaldes unicamerale (fig. 15). Også den retning, hvori lufttuberne peger fra spiraklets atrium, er en fast karakter, der lader sig udnytte ved bestemmelsen. Da spiraklerne synes at være mest kompliceret byggede

hos unglarverne, også hos mange former, der som ældre larver har annulære eller tilsyneladende annulære spirakler, er det sandsynligst, at det simpelt ringformede organ er en sekundær tilpasning inden for Rhynchophora.

Mange snudebiller har kun et kortvarigt imago-stadium; det gælder først og fremmest slægter, der ligesom *Phyllobius* og *Polydrosus* forvandler sig tidligt om foråret og derefter tilbringer nogle få uger på bladene i vore nyudsprungne træer og buske. Andre er kendt som særlig langlivede; f. eks. er hunner til *Otiorrhynchus*-arter i stand til at danne udviklingsdygtige æg i hvert 2–3 år i den for arterne karakteristiske sæson.

Æggene lægges almindeligvis enkeltvis, efterhånden som de modnes, eller i små kuld. Hos de former, hvor larven er rodædende, finder æglægningen oftest sted der, hvor imago færdes, til trods for at imagos biotop her oftest er meget forskellig fra larvens; mange af disse arter anbringer æggene på træernes blade, oftest mere eller mindre solidt fastkittede, eller de lader dem simpelt hen falde til jorden, efterhånden som de produceres (f. eks. *Sitona*). De allerfleste arter er dog meget omhyggelige med, hvor på larvens værtplante æggene anbringes.

Larverne klækkes almindeligvis efter 2–3 ugers forløb. Som ganske unge er de ofte i besiddelse af en meget stor bevægelighed; med stor behændighed klatrer de op ad lodrette glasflader, gnaver sig gennem korkpropper eller graver sig ned i jorden. Rodædende larver, der klækkes i træernes kroner, lader sig simpelt hen falde til jorden, ofte fra stor højde. Antallet af hudskiftestadier varierer fra 4 til 10.

I de allerfleste tilfælde er puppetiden sæsonbestemt, dikteret af værtplanternes udviklingstider; hos en del jordlevende former kan man dog træffe pupper til de fleste årstider. Puppetidens varighed afhænger af årstiden og kan variere fra en uges tid til mere end et halvt år.

Hvis man kan dømme efter larvernes morfologi og biologi, må man kalde Rhynchophora for en højt specialiseret og uddifferentieret billegruppe; i morfologisk henseende har den gennemgået en ret ensartet udvikling, men dens biologiske uddifferentiering har været meget stor. Det er karakteristisk, at de egenskaber, som vi efter vore erfaringer må bedømme som primitive, ikke fuldt ud er samlet hos nogen enkelt nulevende gruppe, alle har de på forskellig vis bevæget sig bort fra det fælles udspring. Vi må betragte Anthribidae som rhynchophorerne primitiveste nulevende repræsentanter, men vi mangler tilstrækkelig kundskab til at kunne udpege nogen udenfor stående billefamilie, fra hvilken de med virkelig begrundet sandsynlighed kan tænkes at nedstamme.

At familiegruppen er meget gammel, ved vi; i baltisk rav er den forholdsvis rigt repræsenteret ved imagines, og det udvalg af former, vi træffer der, afviger ikke i morfologisk henseende fra nutidens. Gruppen har således, i hvert fald på imagostadiet kun været underkastet små ændringer i sin morfologi i løbet af de seneste 50 millioner år. Sandsynligheden taler for, at rhynchophorerne har gennemgået en eksplosiv fornyelse i årmillionerne omkring kridttidens slutning, hvor de dækfrøede blomsterplanter oplevede deres store gennembrud, og siden har de kun forandret sig meget lidt.

At familiegruppen faktisk har eksisteret endnu meget længere tilbage i tiden, ved vi gennem fund, blandt andet fra triastiden for ca. 200 millioner år siden; men på det tidspunkt har kun få af de nulevende slægtsgrupper haft eksistensbetingelser, i hvert fald bedømt efter deres nutidige økologiske krav. Blandt de biotoper, der også før de dækfrøedes tidsalder har været til snudebillernes disposition, må først og fremmest nævnes nåletræerne, som dengang udgjorde et meget dominerende vegetationselement sammen med ginkgoer og koglepalmes (Cycas). Sporeplanter af forskellige grupper har ligeledes været meget vigtige dele af plantevæksten, men da nutidens sporeplanter kun i yderst ringe grad angribes af rhynchophorer, er der al sandsynlighed for, at heller ikke fortidens snudebiller og sporeplanter har dannet biologiske fællesskab; i modsat fald måtte man forvente, at sådanne fællesskab var blevet arvet med en rimelig hyppighed i nutidens flora og fauna. Lignende betragtninger kan man gøre gældende for koglepalmernes vedkommende. Om ginkgoernes dengang så betydningsfulde plantegruppe har været udsat for angreb af snudebiller, ved vi ikke; man kender dog ikke angreb på den eneste nulevende repræsentant, det japanske tempeltræ (*Ginkgo biloba*). Blandt nutidens rhynchophorer lever først og fremmest scolytiderne, navnlig i deres primitive former, langt overvejende på nåletræer og har derfor som den eneste af familierne mulighed eller snarest sandsynlighed for at have eksisteret under ganske de samme naturlige betingelser også forud for de dækfrøede blomsterplanters opståen.

Anthribidae findes som larver i dødt ved af forskellige dækfrøede, deriblandt mange repræsentanter for virkelig arkaiske planter, blandt andet eg, valnød og

birk; om hvilke man ved, at de også har eksisteret i slutningen af kridttiden. I mange tilfælde vides de pågældende planter at have været angrebet af svampe, og i nogle tilfælde synes anthribidens tilstedeværelse netop at være betinget af svampevævet. Et stort antal mere specialiserede slægter lever som larver i plantefrø, der må betragtes som en for familien ung biotop, og for *Brachytarsus* vedkommende anføres, at larverne lever i skjoldlushunner.

Anthribidernes larver viser i morfologisk henseende særlig mange primitive træk, f. eks. pandesømme, der når helt frem til kindbakkernes ledhud, hos mange slægter findes rester af brystlemmer, og der er kun to rygvulster på bagkropsleddene; familien kan derfor ikke morfologisk tænkes afledet fra andre kendte *Rhynchophora*. I biologisk henseende kan vi ved tilstedeværelsen af deres værtplanter føre deres eksistensmuligheder tilbage til de dækfrøedes tidligste periode; men det er næsten sikkert, at de heller ikke før den tid kan have levet på nåletræer, for i så fald måtte man også kende dem levende på nåletræer idag. Vi må derfor slutte, at de før den tid har været knyttet til nu uddøde planter (mest sandsynligt hørende til ginkgoernes orden, som er den eneste gruppe af træagtige planter, som dengang var almindelig, men som siden da praktisk taget er uddød) enten som virkelige anthribider (sandsynligst) eller som et ukendt forstadie hertil. Familiens tilsyneladende afhængighed af svampehyfers tilstedeværelse kan have lettet overgangen mellem de to ret forskellige plantegrupper (ginkgoer(?) \rightsquigarrow dækfrøede).

Nemonychidae. Den eneste sikkert bestemte larve tilhørende denne familie er larven til den amerikanske *Cimberis pilosus* Lec., der er samlet i hanblomster af

fyr. Biologien er altså alt for dårligt kendt til at byde sikre kriterier for en vurdering af gruppens alder og systematiske stilling. Nemonychiderne opføres af mange nyere systematikere som en underfamilie af Anthribidae, og den kendte larve kan efter sin morfologi uden vanskelighed betragtes som en noget specialiseret anthribide. Nemonychiderne er mest sandsynligt udviklet på basis af arkaiske anthribider (fra tiden omkring planteverdenens store systemskifte i kridttiden).

Scolytidae. Blandt barkbillerne er Hylesini afgjort de primitiveste, bedømt ud fra såvel morfologiske som ynglebiologiske karakterer; således er ikke mindst denne slægtsgruppe i langt overvejende grad knyttet til nåletræers kambium, i hvert fald oprindeligt på døde partier af træerne, og det er her, vi finder de mindst mønsterbundne gangsystemer. Kun de højt specialiserede Scolytinae danner en udpræget løvtrægruppe. En direkte forbindelse mellem hylesinerne og de nedenfor omtalte cossininer kan, trods den store habituelle lighed, ikke erkendes morfologisk, hver af grupperne har sine særlige specialiseringer i larvemorfologien.

Scolytiderne er den eneste nulevende familie inden for Rhynchophora, der har haft mulighed for at eksistere på sine nulevende værtplanter længere tilbage end til kridttiden, og som mest sandsynligt faktisk har gjort det langt tilbage i jordens middelalder. Deres ud fra morfologiske kriterier sikre systematiske samhörighed med de øvrige Rhynchophora er næsten et bevis for, at overfamilien må have levet langt tilbage i jordens historie, foruden på nåletræer også på andre, men nu uddøde plantegrupper.

Platypodidae er vedborere og ambrosiaædere i løv-

træ. Både på larvestadiet og som imagines er de tydeligt specialiserede, men samtidig rummer i hvert fald imago så primitive karakterer (f. eks. i fodens bygning), at en afledning fra andre kendte rhynchophorer (og ikke mindst fra Scolytidae) må betragtes som usandsynlig. Familien har antagelig sit udspring blandt de mesozoiske rhynchophorer (anthribideagtige?), der ikke levede på nåletræ.

Curculionidae. Blandt de egentlige snudebiller udmærker cossininerne sig ved ligesom de forannævnte familier at leve som larver i forveddede plantedele, med forholdsvis få undtagelser i dødt, ofte svampeangrebet løvtræ. Det er altså en biologisk tilstand, der i særlig grad svarer til anthribidernes. Nogle få slægter (mest kategorisk *Hylobius* og *Pissodes*) yngler i mere eller mindre friskt nåletræ; men disse larver lever i træernes kambium, og det synes at være en sekundær tilstand i forhold til den almindelige ynglebiologi. Blandt de ægte curculionider (*Curculionidae* med undtagelse af *Rhynchitinae* og *Apioninae*) har larverne til cossininerne en forholdsvis lidt specialiseret morfologi, f. eks. har de ret veludviklet følehornskegle.

Cossininerne må ligesom anthribiderne og platypodiderne formodes at have været knyttet til dækfrøede vedplanter i al den tid, disse planter har eksisteret, og de har med meget stor sandsynlighed haft deres udspring på nu uddøde planter (*ginkgo*?); deres forholdsvis sjældne forekomst på nåletræ må betragtes som sekundær.

Cossininerne må sammen med mange forholdsvis nært beslægtede (deriblandt *cleoninerne*) af gruppen *Phanerognatha* regnes til de forholdsvis primitive blandt de typiske snudebillelarver; legemets degenerationer er ikke helt så vidt fremskredne som blandt de

slægter, der grupperer sig omkring *Ceuthorrhynchus*, og som hos de nedennævnte *Adelognatha*. Pandesømmenes afkortning fortil og rygvulsternes talrighed viser dog med tilstrækkelig tydelighed deres sekundære stade sammenlignet med *Anthribidae*, *Rhynchitinae* og *Apioninae*. I biologi varierer de ganske overordentlig meget. Larverne til mange arter af *cossininer* lever som allerede nævnt i dødt, ofte svampeinficeret ved af løvtræ, og ved i denne biologiske tilstand er vistnok gruppens primære biotop, den fra fortiden arvede. Andre slægter skal søges på biotoper, der ikke har haft mulighed for at eksistere før slutningen af kridttiden, f. eks. ofte i urteagtige plantestængler, *Phytonomus* endog frit på planternes blomsterstande. Nogle, især større arter lever som larver i jorden som rodædere, men i hvert fald på imagostadiet er de knyttet til ganske få urteagtige blomsterplanter.

De til *Adelognatha* henregnede arter har larver, der er typiske snudebillelarver og altså ret stærkt reducerede i legemsbygning. De lever alle i jorden som rodædere og fører altså i det store og hele en tilværelse omtrent som oldenborrelarver. De angriber næsten altid rødderne udefra; dog findes *Sitona*-larverne inde i de ærteblomstredes bakterieknolde, hvor de lever af væggenes næringsrige væv. Bortset fra *Sitona* synes både larver og imagines at være mere eller mindre omnivore. Larverne synes ikke at skelne mellem rødder af dækfrøede planter og af nåletræer, men da blandt imagines kun enkelte arter og disse endda kun lejlighedsvis angriber nåletræ, må man slutte, at gruppen heller ikke i fortiden har haft nogen særlig tilknytning til nåletræer. Man skal sandsynligvis aflede denne snudebillegruppe fra primitive former af *Phanero-gnatha*, fra former, der før tertiærtiden har levet på nu

uddøde vedplanter, og hvis larver enten har ernæret sig af henfaldende, svampeinficeret ved eller som rodædere i jorden.

Polyploidi er et almindeligt forekommende fænomen blandt de adelognathe snudebiller (men kendes iøvrigt ikke blandt billerne). Det er en i arvemæssig henseende fast karakter, der er opstået ved uregelmæssigheder under kønscellernes dannelse eller ved ægcellens befrugtning, hvorved alle cellekernerne i det nye individ kommer til at indeholde tre eller flere sæt kromosomer i stedet for de to sæt, der er det normale. Det er en anomali, der udelukker videre normal kønscelledannelse og dermed normal kønnet forplantning, og som i alle de kendte tilfælde blandt snudebillerne har medført, at samtlige individer af den omdannede population er udviklet til partenogenetiske hunner. Disse individer synes normalt at have mistet deres evne til at udløse parringsreflekser hos normale hanner af samme art.

En og samme af disse snudebillearter optræder ikke sjældent i populationer, hvis antal kromosomsæt varierer fra egn til egn, men er konstant inden for hvert geografisk område; f. eks. er *Otiorrhynchus dubius* diploid og udvikler normale hanner og hunner i nogle egne af Alperne, mens den er triploid på andre lokaliteter og tetraploid blandt andet i Finland. De fleste af de populationer, der har forandret deres kromosomtallet, er triploide, langt færre er tetraploide, og kun ganske enkelte er pentaploide. Kun i et enkelt tilfælde har man erkendt en partenogenetisk population som diploid (en lille centraleuropæisk gruppe af arten *Polydrosus mollis*).

Man må antage, at adelognatherne (i modsætning til andre biller) har en latent tilbøjelighed til udvikling af

polyploid partenogenese. Da de partenogenetiske populationer forekommer i områder, der har været mere eller mindre hårdt ramt af istiden, er der stor sandsynlighed for, at udviklingen af polyploidi har eller dog kan have forbindelse med de da fremherskende temperaturminima, så meget mere som man med dyb kulde eksperimentelt har formået at frembringe lignende kromosomforstyrrelser hos andre dyr (padder). Man må derfor formode, at polyploidi ikke er udløst samtidigt inden for alle populationer og på alle istidsrefugier. Det kan tillige give en forklaring, hvor en og samme art har polyploide populationer af forskellig valens i forskellige geografiske områder.

Polyploide snudebiller er oftest noget større end diploide hunner af samme art. Det har vist sig, at de polyploide individer er mere hårdføre end de normale, i hvert fald mere modstandsdygtige over for kulde; det er en egenskab, som må have været af den allerstørste betydning under de ekstreme betingelser, under hvilke man må forestille sig, at de er opstået. Endvidere må det have været af meget stor betydning for artens overleven under istiden, at hvert enkelt individ har været en produktiv hun, som ydermere har været uafhængig af de minimumstemperaturer, som så ofte fordres for at fremkalde parringslyst.

Resten af de ægte snudebiller, de slægter og arter, der grupperer sig omkring *Ceuthorrhynchus*, lever i de allerfleste tilfælde på larvestadiet i grønne plantedele, oftest urteagtige planters stængler og frugter, i enkelte tilfælde i rodgaller (blandt andet nogle *Gymnetron*-arter) eller minerende i løvtræers blade (*Rhynchaenus*). De viser i almindelighed den største specialisering blandt snudebillelarverne. Afvigende i legemsbygning og i hvert fald tilsyneladende primitivere end *Ceuthor-*

rhynchus er de slægter, der grupperer sig om Rhynchaenini (Rhynchaenus og Rhamphus) og Mecinini (Mecinus, Gymnetron og Miarus), der blandt andet kun har to rygvulster på bagkropsleddene. Det er først og fremmest Ceuthorrhynchus-gruppen, der har bidraget til snudebillefamiliens rige repræsentation i nutiden.

Rhynchitinae er på larvestadiet i besiddelse af flere særlig primitive karakterer (pandesømmene når helt frem til kindbakkernes ledmembran; der er kun to rygvulster på bagkropsleddene). Derimod er de stærkt specialiserede i deres ynglebiologi med højt udviklede instinktkomplekser for larvernes sikring. Både larve og imago findes på oftest ret primitive løvtræer, af hvilke flere slægter kendes helt tilbage til kridttiden (birk, hassel, eg og andre). Larvehovedets prognathe stilling har direkte relation til gruppens særegne biologi og må opfattes som en sekundær specialisering. Disse morfologiske og biologiske egenskaber viser i fællesskab, at Rhynchitinae næppe kan være opstået ud fra nogen af de kendte ægte snudebiller, og samtidig, at det modsatte heller ikke er sandsynligt. Rhynchitinae må antages at være en selvstændig udspaltning fra de rhynchophorer (muligvis hørende til familien Curculionidae), som har levet på uddøde vedplanter forud for de dækfrøede planters opståen.

Apioninae viser den samme primitivitet som rhynchitinerne og i ganske de samme karakterer; men i overensstemmelse med deres levevis som minerende i urtestængler eller i frø, har larverne bevaret den oprindelige habitus med det hypognathe hoved, samtidig med at nogen degeneration af munddele og følehorn har fundet sted i form af en forkortning. Gruppen viser på larvestadiet (såvel som på imagostadiet) slægtskab

med Rhynchitinae, men der er tydelig forskel på de to underfamilier i deres valg af værtplanter (Apion findes især på urteagtige planter, først og fremmest hørende til de ærteblomstrede) og i den måde, de angriber dem på. Sandsynligvis har de to underfamilier deres oprindelse i en og samme af de grupper af Rhynchophora, der må formodes i kridttiden at have levet på andre planter end nåletræ (Ginkgo?).

Som konklusion af det foranstående må man antage, at rhynchophorerens historie går langt tilbage i jordens historie, i hvert fald tilbage til de tidlige afsnit af mesozoikum. Allerede forud for den store revolution, der skete i planteverdenen i løbet af kridttiden, hvorunder ginkgoerne efterhånden afløstes af de dækfrøede, samtidig med at også de andre store plantegrupper gik stærkt tilbage i betydning, må snudebillerne have været spaltet ud i flere familier eller familiegrupper. På nåletræ har de sandsynligvis kun været repræsenteret ved scolytiderne, som ikke på nogen måde kan siges at være en særlig primitiv gren. Da nåletræerne synes at have været ret konservative i deres morfologiske udvikling gennem de senere perioder af mesozoikum, har scolytiderne næppe heller været underkastet nogen synderlig udvikling på disse planter. Efter de dækfrøedes etablering er imidlertid en del vandret over på træer tilhørende denne plantegruppe. Det har givet anledning til dannelsen af en del nye slægter, blandt hvilke dog alene Scolytus kan betragtes som en virkelig morfologisk og biologisk nydannelse.

Alle Rhynchophora's øvrige familier må være dannet på andre planter end nåletræer; ellers ville man ikke kunne forklare sig den kendsgerning, at kun så ganske få nulevende slægter har repræsentanter på

denne plantegruppe. Da vi ydermere kender ægte curculionider (Curculionidae med undtagelse af Rhynchitinae og Apioninae), der er gruppens mest specialiserede, fossilt fra tiden før de dækfrøedes etablering, må vi slutte, at disse biller oprindeligt har levet på plantegrupper, der nu er uddøde, og som allerede nævnt er ginkgoerne den planteorden, der ved sin hyppighed og morfologiske struktur først falder i øjnene. Man må forestille sig, at hele den fauna, der oprindeligt var knyttet til disse planter, det gælder altså også mange andre dyr end snudebillerne, er blevet udsat for en langsomt tiltagende, men meget alvorlig krise, hvor sandsynligvis en mængde arter er bukket under for det økologiske pres og er gået deres fuldstændige uddøen i møde. Den unge fremvoksende plantegruppe, de dækfrøede, har idag en meget rig fauna af meget forskellig karakter, og deriblandt er der overordentlig mange repræsentanter for Rhyncho-phora. Det er en meget nærliggende tanke, at denne unge fauna er vokset frem på grundlag af de forholdsvis få arter i den døende plantegruppens fauna, som har haft den biologiske mulighed for at skifte værtplante. Netop en sådan spredt oprindelse kan give en sandsynlig forklaring på, at nutidens snudebiller samler sig i grupper, hvis medlemmer viser nøje sammenhæng indbyrdes, men hvor det dog kan være vanskeligt at begrunde gruppernes systematiske placering i forhold til hinanden.

Bestemmelsesnøgle

Bestemmelser af snudebillelarver rummer adskillige vanskeligheder, hvad der med tilstrækkelig tydelighed vil fremgå af de efterfølgende tabeller. Der kræves ret stor forstørrelse, idet mange vigtige nøglekarakterer er hentet fra børsters forskellige gruppering og udviklingsgrad. Det nødvendiggør atter en omhyggelig benævnelse af mange af larvernes børster og stor omhu ved iagttagelsen. Uheldigvis har brugen af disse detaljer medført en udformning af flere navnesystemer. En lignende forvirring i benævnelserne findes også for andre organers vedkommende, f. eks. underlæbens stamme og kroppens vulster. I det efterfølgende er oftest anvendt de benævnelser, der bruges i van Emdens bestemmelsesnøgler (1938 og 1952), fordi det først og fremmest er denne forfatters nøgler, som der henvises til ved morfologisk artsbestemmelse af mange europæiske snudebillelarver. Bestemmellesarbejdet stiller også betydelige krav til sin dyrkers tålmodighed og fingerfærdighed, for netop i dyrenes mundhule, på epipharynx, er placeret børster, der viser sig ofte at være særlig anvendelige.

I den efterfølgende nøgle kan kun en del af overfamiliens store antal slægter bestemmes; til hele den store gruppe omkring Ceuthorrhynchus er kendskabet til larvernes morfologi ringe og endnu ikke tilstrækkeligt udnyttet, men en nærmere bestemmelse kan her ske ved hjælp af vor viden om de enkelte arters biologi. Det er ikke forsøgt her at opstille nøgler til artsbestemmelse, men inden for Rhynchitinae, Apioninae, Adelognatha og enkelte andre grupper findes

der omhyggelige nøgler i van Emdens ovennævnte publikationer. Til larver af de snudebiller, der lever i ved, findes tilsvarende nøgler hos de Viedma (1963). En meget vigtig hjælp til artsbestemmelse af mellem-europæiske snudebillelarver på biologisk grundlag har man i den helt nye bog af Heinz Scherf (1964), som det kun i beskedent omfang har været muligt at indarbejde i herværende allerede da afsluttede manuskript.

I den efterfølgende nøgle er der ved de enkelte slægter henvist til, hvor man hos de nævnte forfattere kan komme en artsbestemmelse nærmere (v. E.=van Emden; Sch.=Scherf).

1. Bagkropsleddene med kun 2 dorsale tværvulster (fig. 5A). Pandesømmene fortil fuldstændige eller ufuldstændige 2.

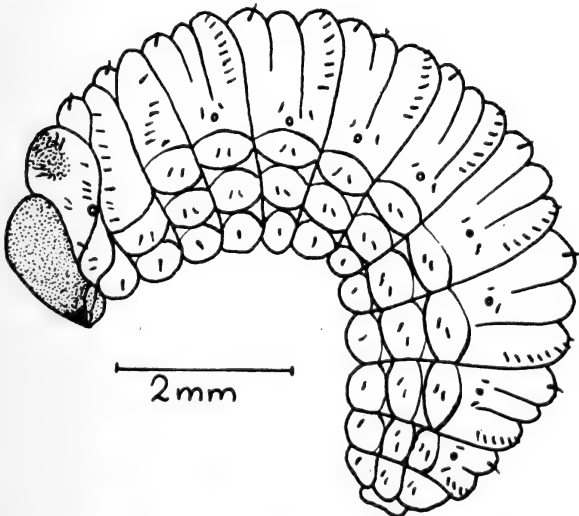

Fig. 9. *Cleonus piger* Scop. (Scherf).

- De første 4-7 bagkropsled med 3 eller 4 ryg-vulster (fig. 5B og 9). Pandesømmene når aldrig helt frem til kindbakkernes ledmembran (fig. 2B₂) 20.

2. Mundskjoldet sammensmeltet med pandeskjoldet og kun delvis adskilt fra overlæben (fig. 10). Levevis ukendt; larven sandsynligvis i nåletræers hanblomster (Nemonychidae) .. Rhinomacer.

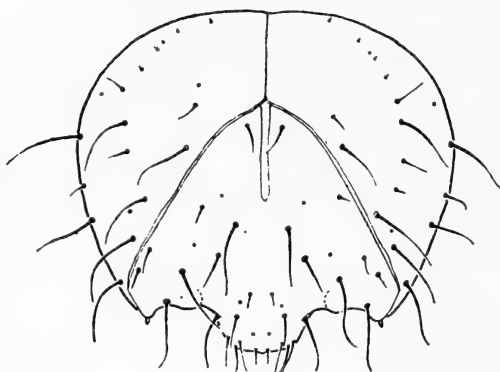

Fig. 10. *Cimberis pilosus* Lec. (Nemonychidae). Hovedets overside. (Anderson 1947).

- Mundskjoldet tydeligt adskilt fra pandeskjoldet og oftest tillige fra overlæben (fig. 2A)..... 3.
3. Hovedets bagparti mere eller mindre indtrukket i forbrystet; munddelene fremadrettede (fig. 1)... 4.
- Hovedet ikke delvis skjult i forbrystet; munddelene nedadrettede (fig. 9) 10.
4. Hovedet dybt udrandet bagtil, så nakkehullet helt eller næsten mødes med pandeskjoldets bageste spids, og den frie endocarina fortsætter bag kraniet (fig. 11). Pandesømmene når ikke helt frem til kindbakkernes ledmembran, men adskilles herfra ved en kitinbro (fig. 2B₁). Larverne bladminerende på forskellige løvtræer (Rhynchaenini) 5.
- Hovedet ikke dybt udrandet bagtil, issesøm normalt udviklet, og endocarina ligger i hele sin længde inde i kraniet (fig. 10). Pandesømmene når helt frem til kindbakkernes ledmembran (fig.

2B₂). Larver ofte i bladruller på forskellige løvtræer (Rhynchitinae) 6.

5. Hovedet stærkt tilsmalnet bagud (fig. 11A). Kroppen forholdsvis slank Rhynchaenus.
(v. E. 38 p. 22; Sch. p. 126).

Hovedet ikke eller næppe tilsmalnet bagud (fig. 11B). Kroppen meget bred . . Rhamphus (Sch. p. 131).

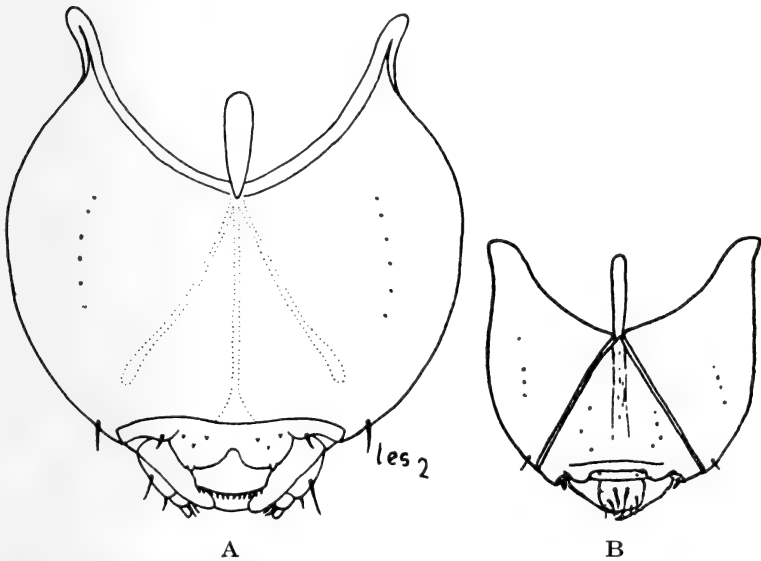

Fig. 11. A *Rhynchaenus fagi* L. (Scherf); B *Rhamphus pulicarius* Herbst. Hovedets overside. (van Emden 1938).

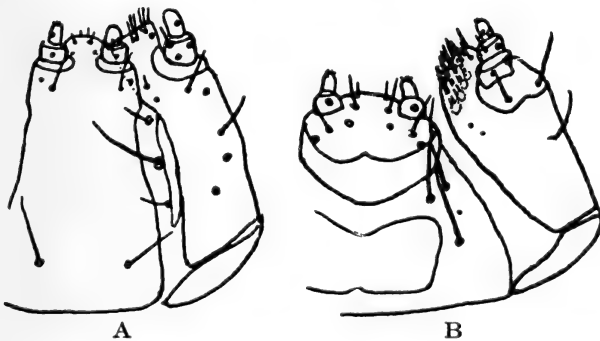

Fig. 12. A *Atteblabus nitens* Scop.; B *Rhynchites sericeus* Herbst. Underlæbe og venstre kæbe set fra undersiden. (van Emden 1938).

6. Underlæbens stamme udelt; kæbepalper 2-leddede (fig. 12A). Brystspiraklet sidder i den intersegmentale fure. Oversiden af 9. bagkropsled mindst dobbelt så lang som undersiden..... 7.
- Underlæbens stamme delt i mentum og præmentum; kæbepalper 3-leddede (fig. 12B). Brystspiraklet sidder bagtil på forbrystet. På 9. bagkropsled er over- og underside på det nærmeste lige lange..... 8.
7. Gattet en tværspalte fortil på undersiden af 9. bagkropsled. Spirakler annulære. 2. kæbepalpeled tydelig længere end 1. ... Apoderus (Sch. p. 104). Gattet på det nærmeste endestillet, med en stor dorsal og to mindre ventrale vulster. Spirakler bicamerale. 2. kæbepalpeled højst ganske lidt længere end 1. (fig. 12A) .. Attelabus (Sch. p. 103).
8. Spirakler normale, ikke særlig fremtrædende. Alle brystled med et par kraftige, bagud konvergerende furer på undersiden (fig. 13A). Endocarina,

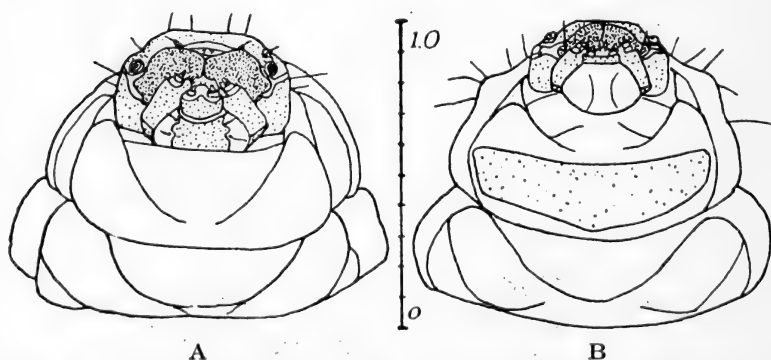

Fig. 13. A *Byctiscus betulae* L.; B *Deporaus betulae* L. Hovedet og de to forreste brystled set fra undersiden. (van Emden 1938).

- der ikke er gaffeldelt fremefter, når på det nærmeste frem til pandeskjoldets midte..... 9.
- Især de bageste spirakler stærkt fremtrædende. Undersiden af forbrystet er dækket af en stor kitinplade, der hos ældre larver tydelig er mere

skinnende end de efterfølgende bugskjolde (fig. 13B). Endocarina, der er gaffeldelt, når på det nærmeste frem til pandeskjoldets forrand

Deporaus (Sch. p. 102).

9. Den forreste rygvlust på 1.-5. bagkropsled med et par flade puder (fig. 14). Afstanden mellem læbe-palperne næppe større end deres tykkelse ved basis *Byctiscus* (v. E. 38 p. 15; Sch. p. 101).

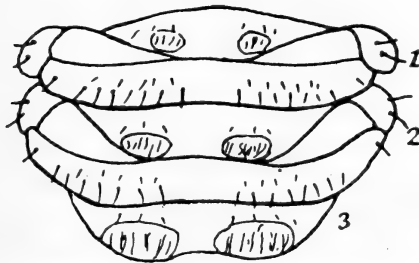

Fig. 14. *Byctiscus betulae* L. 1., 2. og delvis 3. bagkropsled set fra oversiden. (van Emden 1938).

Den forreste rygvlust på bagkropsleddene uden pudeformede dannelser. Afstanden mellem læbe-palperne næsten dobbelt så stor som deres tykkelse ved basis

Rhynchites (v. E. 38 p. 13; Sch. p. 96).

10. Pandesømmene når helt frem til kindbakkernes ledmembran (fig. 2B₂)..... 11.
 Pandesømmene når ikke helt frem til kindbakkernes ledmembran, men er adskilt fra denne ved en kitinbro (fig. 2B₁) 17.
 11. Kæbernes inderflig, der er adskilt fra yderfligen, ender i en kloformet spore. Underlæbens stamme delt i mentum og præmentum. Rudimentære brystlemmer findes oftest. Kroppen ofte temmelig stærkt behåret. Larver oftest i henfaldende ved og under bark (ofte angrebet af svampe); nogle i plantefrø (*Anthribidae*)..... 12.

- Kæberne ikke spaltet i inderflig og yderflig og ikke kloformet tilspidsede. Underlæbens stamme udelte (som i fig. 12A). Brystlemmer findes aldrig. Kroppen yderst svagt behåret. Larver i urteagtige plantestængler eller i plantefrø 16.
12. Bagkropsspiraklerne bicamerale eller uden lufttuber. Læbepalper 2-leddede; kæbepalper 3-leddede 13.
- Bagkropsspiraklerne unicamerale. Læbepalper 1-leddede; kæbepalper 2-leddede 14.
13. Overlæben med mindst 10 par børster. Spirakler uden lufttuber Anthribus.
- Overlæben med 4 par børster. Spirakler bicamerale
Platyrrhinus.
14. Brystspirakler unicamerale. Kraniekapslens sider bagud fladt konvergerende Choragus.
- Brystspirakler bicamerale. Kraniekapslens sider bagtil bredt afrundede 15.

Fig. 15. A *Brachytarsoides alternatus* Say; B *Araecerus fasciculatus* DeG. Bagkropsspirakler. (Anderson 1947).

15. Bagkropsspiraklerne med forholdsvis lang og tydelig »segmenteret« lufttube (fig. 15A). Ben korte, men tydelige *Brachytarsus*.
- Bagkropsspiraklerne med kort og »usegmenteret« lufttube (fig. 15B). Ben mangler *Araecerus*.
16. Læbepalper højst så lange som tykke. Gattet en tværfure. 7 eller 6 par bagkropsspirakler (fig. 5A) *Apion* (v. E. 38 p. 17; Sch. p. 104).
- Læbepalper meget længere end tykke. Gattet X-formet. 8 par bagkropsspirakler. I blomsterknopper på kattehale (*Lythrum*)
Nanophyes (Sch. p. 120).

17. De yderst fine hudasperitier arrangeret i fjerntstillede tværrækker. Kæbernes tyggeflig omtrent parallelsidet, smallere end palpernes basalled (fig. 16A). I frugter af viol

Orobitis (Sch. p. 120).

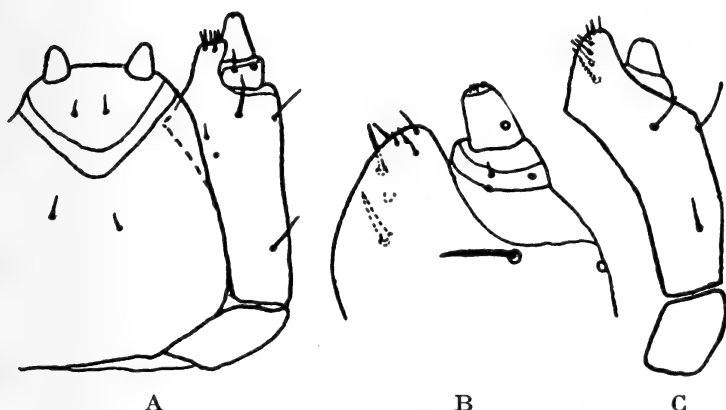

Fig. 16. A *Orobitis cyaneus* L.; B *Gymnetron antirrhini* Payk.; C *Mecinus heydeni* Wenck; Dele af de ventrale munddele. (van Emden 1938).

De tydelige hudasperitier uregelmæssigt ordnede.

Kæbernes tyggeflig mere eller mindre trekantet, mindst så bred som palpernes basalled (fig. 16B og C) 18.

18. Med parrede kitinplader foran og imellem forbrystets fodvulster. Gattet X-formet. Spirakler bicamerale. 1. kæbepalpeled så langt som 2.; læbepalperne ret tydelig 2-leddede. Larver i frugter af klokkeblomst

Miarus (v. E. 38 p. 22; Sch. p. 125).

Ingen parrede kitinplader foran og imellem forbrystets fodvulster. Gattet en simpel tværfure.

Spirakler unicamerale 19.

19. Kæbepalperne meget korte, når ikke forbi spidsen af tyggefligen (fig. 16C). Først og fremmest knyttet til vejbred *Mecinus* (Sch. p. 121).

Kæbepalperne når forbi spidsen af tyggefligen (fig. 16B). Navnlig knyttet til forskellige maskeblomstrede Gymnetron (v. E. 38 p. 21; Sch. p. 122).

20. Forbrystets overside med en iøjnefaldende tværkæde af kitinringe (fig. 17). Larven i gange inde i veddet af forskellige løvtræer (Platypodidae)
Platypus (Biller XVIII).
Forbrystet uden tværkæde af kitinringe 21.

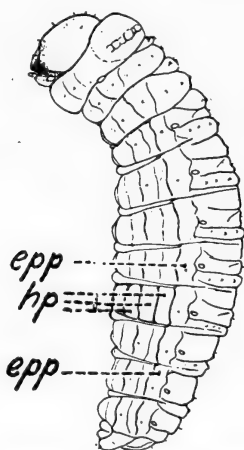

Fig. 17. *Platypus compositus* Say. epp epipleuralvalke; hp den i flere opdeltede hypopleuralvalk. (Bøving & Craighead).

21. Larver under bark eller i ved af forskellige nåle- og løvtræer 22.
Larver som rodædere i jorden eller i og på urteagtige plantedele, frugter og frø 37.
22. De mellemste bagkropsspirakler næppe synlige og ikke fungerende *Dryophthorus* (Sch. p. 144).
De mellemste bagkropsspirakler tydelige 23.
23. Den basale del af underlæbens kitinskjold på det nærmeste rektangulær (med noget indbuede sider) og kun svagt pigmenteret (fig. 18). Epipharynx uden mediane børster. Larver ved-borende ambrosiaædere (*Scolytidae*, *Ipini pars*) *Xyloterus* (Biller XVIII).

- Den basale del af underlæbens kitinskjold trekantet, eller den bærer en tydelig, bagudrettet udvækst (fig. 4) 24.
24. Afstanden mellem underlæbens to bageste børster er større end afstanden mellem de to mellemste... 25.
- Afstanden mellem underlæbens to bageste børster er mindre end afstanden mellem de to mellemste (fig. 4) 28.

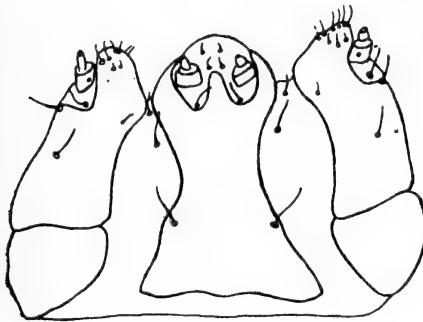

Fig. 18. *Xyloterus lineatus* Oliv. De ventrale munddele. (de Viedma).

25. Bagkropsspirakler unicamerale. Larver i henfaldende ved (f. eks. i gamle stolper)..... 26.
- Bagkropsspirakler bicamerale 27.
26. Også brystspiraklet unicameralt
Rhyncolus truncorum (Sch. p. 145).
 Brystspiraklet bicameralt *Pselactus*.

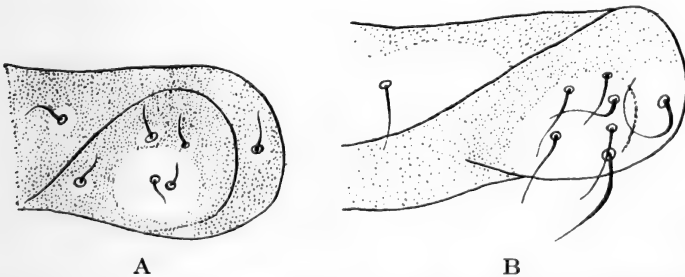

Fig. 19. A *Dryocoetus villosus* F.; B *Rhyncolus* sp. Undersiden af bagbrystet med venstre fodvulst. (de Viedma).

27. Brystleddenes fodvulster hver med 5 børster (fig. 19A). Larver under bark; slægten *Xyleborus* dog i gangsystemer af bestemt mønster inde i veddet af løvtræer (Scolytidae)

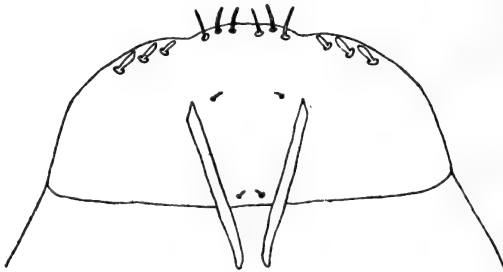
Ipini pars (Biller XVIII).

Brystleddenes fodvulster med 6 børster (fig. 19B).

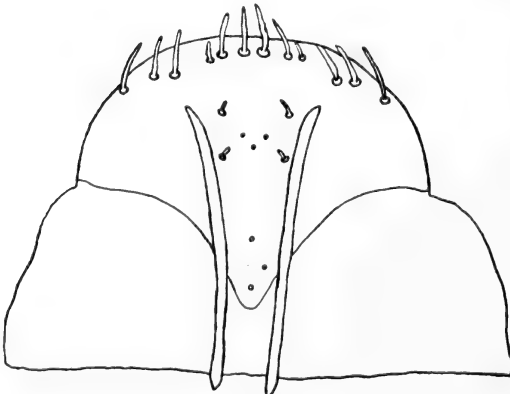
Larver i henfaldende ved af løvtræer

Rhyncolus (Sch. p. 145).

28. Spirakler annulære 29.
Spirakler bicamerale 31.
29. På epipharynx er afstanden mellem de to par mediane torne tydelig større end den halve længde af organets kitinstave (fig. 20A). Den

A

B

Fig. 20. A *Magdalis carbonaria* L.; B *Hylesinus fraxini* Panz. Epipharynx. (de Viedma).

- forreste ocel findes. Larver i dødt ved, i hvert fald overvejende i løvtræ *Magdalis* (Sch. 169).
 Kun et par mediane torne på epipharynx, eller afstanden mellem parrene er tydelig mindre end den halve længde af kitinstavene (fig. 20B).
 Oceller mangler helt 30.
30. Kindbakkernes skærerand kun med en svag tand nær spidsen. Larver under bark af løvtræer (*Scolytidae*) *Scolytus* (Biller XVIII).
 Kindbakkerne desuden med en ret svag 3. tand omtrent midt på skæreranden. Larver under bark af vedplanter, oftest gran og fyr (*Scolytidae*) *Hylesini* pars (Biller XVIII).
31. Overlæben ganske lidt længere end bred. Larver i henfaldende ved af løvtræ .. *Cossonus* (Sch. p. 144).
 Overlæben tværbred 32.
32. Kitinstavene på epipharynx bagtil veladskilte, som regel på det nærmeste parallelle (sml. m. fig. 20B). Kun den forreste ocel findes. 33.
 Kitinstavene på epipharynx bagud konvergerende og oftest sammensmeltede bagtil. Begge oceller findes 36.

A

B

Fig. 21. A *Trachodes hispidus* L.; B *Pissodes pini* L. Brystspirakel. (de Viedma).

33. Brystspiraklet smalt og spidst; dets peritrema bred, mod lufttuberne med på det nærmeste parallelle sider og med vid munding for disse (fig. 21A) 34.
 Brystspiraklet ovalt; peritrema ikke påfaldende, mod lufttuberne med tydelig indsnævret munding (fig. 21B) 35.

34. Larver under bark, oftest af nåletræ: De to par mediane børster på epipharynx på det nærmeste lige store (sml. m. fig. 20) .. Hylobius (Sch. p. 171).
Larver i dødt ved af løvtræ. Af de mediane børster på epipharynx er det bageste par meget mindre end det forreste Trachodes (Sch. p. 170).
35. Lufttuberne på bagkropsspiraklerne bagudrettede. Afstanden mellem de to par mediane børster på epipharynx er større end den halve længde af kitinstavene. Forreste ocel findes. Larver under bark af nåletræ Pissodes (Viedma p. 269; Sch. p. 165).
Lufttuberne på bagkropsspiraklerne mere eller mindre opadrettede. Begge oceller mangler. Larver under bark, i hvert fald overvejende af nåletræ (Scolytidae)
- Hylesini pars (Biller XVIII).
36. Kindbakkerne med to tænder i spidsen og en 3. på skæreranden. Kitinstavene på epipharynx er helt sammensmeltede bagtil. Larver i dødt ved af løvtræ Acalles (Viedma p. 273).
Kindbakkerne med kun en tand i spidsen foruden den på inderranden. Kitinstavene på epipharynx tydelig konvergerende bagud, men ikke sammensmeltede. Larver i dødt ved af løvtræ
Cryptorrhynchus (Sch. p. 183).
37. Mere eller mindre grønlig eller brunlig larver, der lever frit på urteagtige planter eller unge askeskud 38.
Hvidlige larver, der lever i jorden eller inde i stængler, blade, frugter og frø 39.
38. Forholdsvis korte, slimskinnende larver på brunrod, kongelys eller ask. Forpupning frit på planten i hindeagtig kokon Cionus s. l. (Sch. p. 184, 187 og 188).
Forholdsvis langstrakte, »tørre« larver (mindende om små uglelarver) på ærteblomstrede, skræpper og andre urter. Forpupning oftest frit på planten i netagtig kokon Phytonomus (Sch. p. 175 og 176).

39. Følehornene ikke eller næppe længere end tykke (fig. 3). Bagkroppens hypopleurer aldrig delt i flere længdevulster (således som f. eks. i fig. 5B og 17) 40.
 Følehornene tydelig længere end tykke (mange slægter af *Phanerognatha*)..... 56.
40. Følehornene på det nærmeste så lange som tykke, ikke eller næppe sammentrykte; spidsen sidder aksialt og ikke lateralt for længdeaksen (fig. 3A). Kindbakkerne uden tænder på det mellemste stykke af skæreranden. Spirakler annulære. Pandeskjoldet med endocarina. Læbepalper 2-leddede *Alophus* (Sch. p. 175).
 Ovennævnte karakterkombination forekommer ikke, følehornene oftest tydelig bredere end lange 41.
41. Følehornene mere eller mindre kuppelformede, pegende fremefter-nedad. Læbepalper oftest 1-leddede mange *Phanerognatha* med *Ceuthorrhynchus* som hovedslægt (biologiske artsnøgler Sch. p. 65-95).
 Følehornene sammentrykte (fig. 3B), siddende langt fortil på hovedet og pegende i samme retning som kindbakkerne. Læbepalper altid 2-leddede. Røddende larver i jorden (*Delognatha*) 42.
42. Kindbakkerne med en eller flere tænder på skæreranden. Pandesømmene meget tydelige. Larverne for det meste i ærteblomstredes bakterieknolde *Sitona* (v. E. 52 p. 684; Sch. p. 226).
 Kindbakkerne højst med en svag bule på skæreranden nær midten; i modsat fald (*Liophloeus*) er pandesømmene utydelige 43.
43. Af de mediane børster på epipharynx er bageste par forholdsvis tætstillede, afstanden imellem dem højst $3/5$ af afstanden imellem de to forreste (sml. m. fig. 20). Endocarina mangler. 44.
 Afstanden mellem de to bageste børster forholdsvis

- stor, mindst 2/3 af afstanden mellem de to forreste, men som regel dog næsten den samme ... 54.
44. Bagkropsspidsen ikke tydeligt kitiniseret, eller den er kitiniseret som type B (fig. 6B) 45.
- Bagkropsspidsen kitiniseret som type A (fig. 6A) 53.
45. 8. posttergum med 3-4 børster på hver side (i styrkeforhold fra midtlinien: ||| eller |||) (fig. 22); meget sjældent 5 børster: |,|||). Bagkrops-

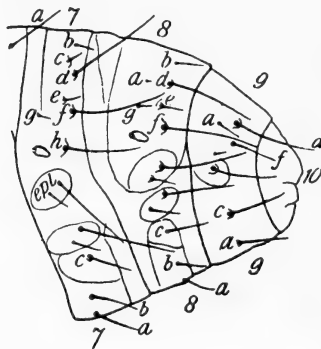

Fig. 22. *Phyllobius calcaratus* F. Bagkropsspidsen set fra siden. (van Emden 1952).

- spiraklerne med kun en ganske kort lufttube (muligvis 2 hos *Polydrosus mollis*), eller de er annulære 46.
8. posttergum med 5 børster (|||), nr. 2 undertiden meget lille. Bagkropsspiraklerne med to ganske små »usegmenterende« lufttuber (dog annulære hos *O. rugifrons*)
- Otiorrhynchus* (v. E. 52 p. 717; Sch. p. 214).
46. Bagkropsspidsen ikke kitiniseret 47.
- Bagkropsspidsen tydeligt kitiniseret. Spirakler annulære 52.
47. 7. posttergum med 6 børster på hver side (|||) (fig. 22). Spirakler annulære..... 48.
7. posttergum med 5 børster på hver side (|||). Spirakler med ganske kort lufttube 49.

48. På brystleddenes fodvulster er børste b meget mindre end den foransiddende børste (sml. m. fig. 7) *Polydrosus pars* (v. E. 52 p. 697; Sch. p. 221). Børste b på brystleddenes fodvulster meget kraftigere end den foransiddende børste *Phyllobius* (v. E. 52 p. 700; Sch. p. 219).
49. Børste e på 3. brystleds overside er omtrent af længde med børste e på 2. brystled, men meget

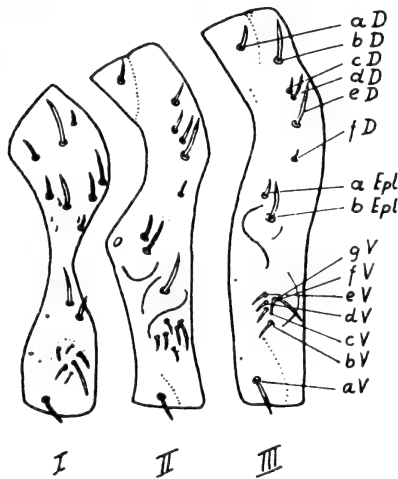

Fig. 23. *Sitona lineatus* L. Skema over brystleddenes børster. Bogstaver er børsternes betegnelse. (Scherf).

kortere end børste d på de to led (sml. m. fig. 23). Af børsterne i spidsen af underlæben sidder de to dorsale kun lidt længere fra hinanden end de to ventrale

- Polydrosus pars* (v. E. 52 p. 697; Sch. p. 221). Børste e på 3. brystled er meget længere end børste e på 2. brystled, af længde med børste d på de to led. De dorsale tungebørster sidder halvanden til to gange så langt fra hinanden som de ventrale..... 50.

50. Pandesømmene rudimentære. Følehorn ganske

- ubetydelige *Liophloeus* (Sch. p. 222).
 Både pandesømme og følehorn tydelige 51.
51. Hos ældre larver har bagkropsspiraklerne en tydelig lufttube. Både forreste (store) og bageste (lille) ocel findes *Sciaphilus* (Sch. p. 223).
 Hos ældre larver er bagkropsspiraklernes lufttube rudimentær og når ikke uden for peritremas

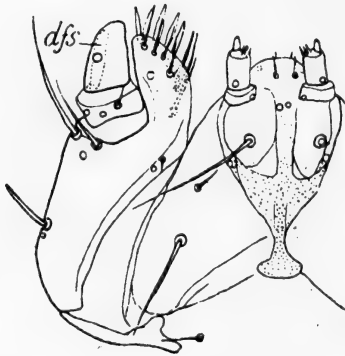

Fig. 24. *Brachyderes incanus* L. Ventrale munddele. (van Emden 1952).

rand. Pigmenterede øjenpletter mangler, også hos de helt spæde larver

Barypithes (v. E. 52 p. 711; Sch. p. 223).

52. Den bagudrettede forlængelse af underlæbens kitinskjold er bagtil spatelformet udvidet (fig. 24). Pandesømmene tydelige

Brachyderes (Sch. p. 224).

Den bagudrettede forlængelse på underlæbens kitinskjold er ikke eller kun ganske lidt udvidet bagtil. Pandesømmene utydelige

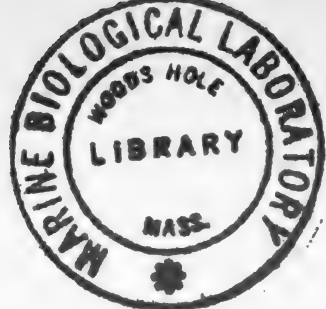
Strophosomus s. l. (v. E. 52 p. 713; Sch. p. 224).

53. Posttergum på 8. bagkropsled med to børster på hver side af midtlinien

Trachyphloeus (v. E. 52 p. 725; Sch. p. 218).

Posttergum på 8. bagkropsled med fem kraftige børster på hver side af midtlinien *Cneorhinus* (*Philopedon*) (v. E. 52 p. 736; Sch. p. 225).

54. Pandesømmene veludviklede. Børsterne på kindbakkerne ulige store *Barynotus* (Sch. p. 226). Pandesømmene mangler eller er utydelige. Børsterne på kindbakkerne omtrent lige store..... 55.
55. Bagkroppens kitiniseringer af typen B (fig. 6B), hvor 9. leds epipleuritter er aflangt trekantede og uden ribber. Pronotum med en skråtstillet stavformet kitinforstærkning nær sideranden
Tanymecus (v. E. 52 p. 764; Sch. p. 229).
Bagkropsspidsens kitiniseringer af typen A (fig. 6A), hvor 9. leds epipleuritter er brede og konvekse med talrige mørke ribber. Pronotum uden stavformet kitinforstærkning nær sideranden
Chlorophanus (Sch. p. 229).
56. Korte, tykke larver i oplagret korn af såvel danske som udenlandske kornsorter. Bagkroppens hypopleurer ved længdefurer delt i flere vulster (fig. 5B) *Calandra* (Sch. p. 182).
Levevis anderledes..... mange slægter af
Phanerognatha (biologiske artsnøgler:
Sch. p. 65-95).

Oversigt over snudebillernes tilknytning til planter

Ved benyttelsen af oversigten må billearten søges ikke blot under den planteslægt, på hvilken dyret er fundet, men eventuelt også under den pågældende plantefamilie, for så vidt denne har særskilt rubrik, hvilket gælder Boraginaceae (rubladede), Cariophyllaceae (nelliikefamilien), Compositae (kurvblomstrede), Cruciferae (korsblomstrede), Labiatae (læbeblomstrede), Papilionaceae (ærteblomstrede) og Umbelliferae (skærmbloomstrede). Arter, der er polyphage i vid forstand er ikke medtaget. Iøvrigt henvises til Danmarks Fauna, Biller XIX, p. 149-223.

Abies se Pinaceae.	Alliaria (løgkarse).
Achillea (røllike).	[Ceuthorrh. rhenanus] . . . 241
(fortrinsvis A. millefolium)	[- roberti] 265
Cleonus tigrinus 98	- inaeffectatus . . . 266
Ceuthorrh. barnevillei . . . 231	- constrictus . . . 270
Ceuthorrh. triangulum . . . 254	- chalybaeus . . . 279
Coryssomerus capucinus . . . 300	- thomsoni 280
Sibinia primita? 334	
Gymnetron rostellum . . . 347	
Aftenstjerne se	Alnus (el.).
Hesperis.	Phyllobius calcaratus . . . 37
Agermåne se	- urticae 38
Agrimonium.	Anoplus plantaris 151
Agersennep se	- roboris 151
Sinapis.	Cryptorrh. lapathi 165
Agertidseel se	Curculio cerasorum 318
Cirsium.	Rhynchaenus testaceus . . . 365
Alant se Inula.	- stigma 368
Alchemilla (løvefod).	Byctiscus betulae 441
Phytobius comari 285	Deporaus betulae 443
Alisma (skeblad).	Rhynchites nanus 451
Bagous glabrirostris(?) . . . 189	- tomentosus 451
Hydronomus alismatis . . . 190	Althaea (stokrose).
	Apion radiolus 433

Anchusa (oksetunge).	
Ceuthorrh. javeti	245
– asperifoliarum	249
Andemad se Lemna.	
Anemone (anemone).	
Liosoma deflexum	129
Anethum (dild).	
Ceuthorrh. terminatus ..	237
Angelica (angelik).	
Lixus iridis	100
Anthemis (gåseurt).	
Gronops lunatus	105
Ceuthorrh. barnevillei ..	231
– rugulosus	256
Coryssomerus capucinus	300
Apion laevigatum	423
– dispar	423
Anthriscus (kørvel).	
Lixus iridis	100
Liparus coronatus	128
Ceuthorrh. terminatus ..	237
Anthyllis (rundbælg).	
Phytonomus plantaginis	119
– trilineatus	120
Tychius schneideri	328
Arabidopsis (gåsemad).	
Ceuthorrh. griseus	265
– atomus	273
– hirtulus	278
Arabis (kalkkarse).	
Ceuthorrh. unguicularis .	271
Arctium (Lappa, burre).	
Tanymecus palliatus . . .	92
Cleonus piger	98
Apion onopordi	429
– penetrans	429
Arenaria (sandvåner).	
Sibinia phalerata	335

Armeria (engelskgræs).	
Sibinia sodalis	334

Artemisia (bynke).	
Otiorrh. ligneus	29
Trachyphloeus	43
Polydrosus salsicola	57
Cleonus tigrinus	98
Gronops lunatus	105
Ceuthorrh. rugulosus var.	
chrysanthemi	257
Rhinoncus pericarpus ..	292
[Baris artemisiae]	302
Apion sulcifrons	428

Ask se Fraxinus.

Astragalus (astragel).	
Apion astragali	404

Atriplex (mælde).	
Cleonus fasciatus	97

Avneknippe se Cladium.
Bakketidsel se Carlina.

Barbareaea (vinterkarse).	
Lixus myagri	101
Ceuthorrh. pectoralis . . .	279
Baris lepidii	302

Barsvælg se Lamium.
Bede se Beta.

Berteroa (kløvplade).	
[Ceuthorrh. hampei]	241
– thomsoni	280
[– ignitus]	282

Beta (bede, rødbede, runkelroe, sukkerroe).	
Polydrosus salsicola	57
Cneorrhinus plagiatus ..	70
Cleonus fasciatus	97
[Alophus triguttatus] . . .	121

Betula (birk).	
Tropideres undulatus . . .	14
Phyllobius calcaratus . . .	37
– piri	38

- Polydrosus mollis 55
 - undatus 58
 [- pilosus] 58
 Brachyderes incanus 63
 Strophosomus fulvicornis 68
 Magdalis carbonaria 143
 - violacea 147
 Anoplus plantaris 151
 - roboris 151
 Coeliodes rubicundus 221
 - nigritarsis 222
 Rhynchaenus testaceus 365
 - rusci 366
 - stigma 368
 Rhamphus pulicarius 371
 Apion simile 411
 Byctiscus betulae 441
 Deporaus betulae 443
 - mannerheimi 444
 Rhynchites nanus 451
 - tomentosus 451
 - longiceps 452
- Bidens (brøndsel).
 Phytomus adpersus 113
- Billebo se Oenanthe.
 Bingelurt se Mercurialis.
 Birk se Betula.
 Bjørneklo se Heracleum.
 Bladhoved se Carduus.
 Blærerod se Utricularia.
 Blæresmelde se Silene.
 Blåhat se Knautia.
 Blåmunke se Jasione.
- Boraginaceae (rubladede).
 (se også familiens enkelte
 slægter).
 Ceuthorrhynchus 232
- Borst se Leontodon.
 Brandbæger se Senecio.
- Brassica (kål, kålroe).
 Barypithes pellucidus 60
 - mollicomus 62
- Cneorrhinus plagiatus 70
 Ceuthorrhynchus 232
 [Ceuthorrh. rapae] 266
 Ceuthorrh. thomsoni 280
 Baris laticollis 300
- Brombær se Rubus.
 Brudelys se Butomus.
 Brunrod se
 Scrophularia.
 Brændeskærm se
 Cnidium.
 Brøndkarse se
 Nasturtium.
 Brøndsel se Bidens.
 Burre se Arctium.
- Butomus (brudelys).
 Bagous nodulosus 180
- Bynke se Artemisia.
 Bævresp se Populus.
 Bøg se Fagus.
- Cakile (strandræddike,
 strandsennep).
 Ceuthorrh. floralis var.
 cakilis 239
- Calla (mysse).
 Tanysphyrus lemnae 152
- Callitriche (vandstjerne).
 Bagous cylindrus 179
- Calluna (hedelyng).
 Strophosomus fulvicornis 68
 - lateralis 69
 Cleonus glaucus 96
 - nebulosus 96
 Acalles ptinoides 170
 Ceuthorrh. ericae 229
- Camelina (dodder).
 Ceuthorrh. syrites 268
- Campanula (klokke).
 Miarus campanulae 352
 - graminis 353

- Capsella* (hyrdetaske).
Ceuth. erysimi..... 277
- Cardamine* (springklap, engkarse).
Ceuthorrh. cochleariae.. 272
 – *pectoralis*... 279
 – *pervicax*.... 281
- Carduus* (tidssel) og
Cirsium (bladhoved, kåltidssel).
Sciaphilus asperatus.... 64
Tanymecus palliatus ... 92
Chlorophanus viridis ... 93
Cleonus trisulcatus..... 98
 – *piger*..... 98
Larinus planus 102
Gronops inaequalis.... 106
Ceuthorrh. litura 250
Apion onopordi..... 429
 – *penetrans* 429
 – *carduorum* 430
- Carex* (star).
Bagous longitarsis 182
 – *tempestivus*.... 187
Notaris scirpi..... 206
Thryogenes festucae.... 209
 – *scirrhosus* .. 209
Limnobaris 302
- Cariophyllaceae* (nelikefamilien).
 (se også familiens enkelte slægter).
Phytonomus arator 114
 – *elongatus* . 117
Sibinia 333
- Carlina* (bakketidssel).
Larinus planus 102
Apion penetrans 429
- Centaurea* (knopurt).
Tropiphorus tomentosus 77
Tanymecus palliatus ... 92
- Larinus planus* 102
Apion penetrans 429
 – *aliariae* 430
 – *armatum* 431
- Cerastium* (hønsetarm).
Phytonomus elongatus . 117
Sibinia phalerata 335
- Cerasus* se *Prunus*.
- Ceratophyllum* (hornbl.).
Bagous subcarinatus ... 182
- Chamaenerium* (gederams)
Auleutes epilobii..... 223
- Cheiranthus* (gyldenlak).
 [*Ceuthorrh. rhenanus*] .. 241
- Chenopodium* (gåsefod).
Cleonus fasciatus 97
- Chrysanthemum* (okseøje).
Cleonus trisulcatus..... 98
Ceuthorrh. barnevillei(?) 231
 – *campestris* .. 255
Coryssomerus capucinus 300
Apion confluens 427
 – *stolidum*..... 427
- Cirsium* (bladhoved, kåltidssel) se *Carduus*.
- Cladium* (avneknippe).
Limnobaris pilistriata .. 304
- Cnidium* (brændeskærm).
Lixus iridis 100
- Cochlearia* (Kokleare).
Ceuthorrh. cochleariae.. 272
- Comarum* (kragefod).
Phytobius comari..... 285
- Compositae* (kurvblomstrede).
 (Se også familiens enkelte slægter).
Strophosomus faber 69
Tanymecus palliatus ... 92
Orthochaetes setiger ... 213

- Ceuthorrh. barnevillei* .. 231
Ceuthorrhynchus 232
Sibinia primita 334
Apion 372
- Corylus* (hassel).
Otiorrh. singularis 31
Phyllobius argentatus .. 39
Polydrosus sericeus 59
Strophosomus melano-
grammus 67
Curculio nucum 316
Rhynchaenus stigma ... 368
Rhynchites pauxillus ... 447
Byctiscus betulae 441
Apoderus coryli 454
- Crambe* (strandkål).
Ceuthorrh. floralis var.
 cakilis 239
 - *sulcicollis* ... 280
- Crataegus* ((hvidtjørn).
Brachytarsus nebulosus. 16
 - *fasciatus* .. 17
Phyllobius calcaratus... 37
 - *betulae* 39
Magdalis cerasi 148
 - *barbicornis* ... 149
 - *ruficornis* 150
Anthonomus pedicularius 306
Curculio venosus..... 316
 - *nucum* 316
Rhamphus oxyacanthae 372
Rhynchites cupreus 446
 [- *coeruleus*] .. 447
 - *pauxillus* ... 447
 - *aequatus* ... 449
- Crepis* (høgeskæg).
Ceuthorrh. marginatus . 262
- Cruciferae* (korsblomstr.).
 (se også familiens enkelte
 slægter).
Ceuthorrhynchus 232
Baris 300
- Cuscuta* (silke).
Smicronyx 191
- Cynoglossum* (hundetunge)
Gronops inaequalis 106
Ceuthorrh. crucifer 247
- Cytisus* se *Laburnum*.
- Daucus* (gulerod).
Cneorrhinus plagiatus .. 70
Liparus coronatus 128
Phytonomus adpersus . 113
Ceuthorrh. terminatus .. 237
- Dild* se *Anethum*.
Dodder se *Camelina*.
Draba se *Erophila*.
Dunhammer se *Typha*.
Døvnælde se *Lamium*.
- Echium* (slangehoved).
Ceuthorrh. geographicus 245
 - *larvatus* 248
 - *asperifoliarum* 248
- Eg* se *Quercus*.
El se *Alnus*.
- Elisma* (vandranke).
Hydronomus alismatis.. 190
- Elm* se *Ulmus*.
Engelskræs se *Armeria*.
Engkarse se *Cardamine*.
- Equisetum* (padderokke).
Grypus equiseti..... 211
 - *brunneirostris* .. 212
Bagous collignensis 183
 - *lutulentus* 190
- Erica* (klokkelyng).
Strophosomus lateralis . 69
Ceuthorrh. ericae 229
- Erodium* (tranehals, hejre-
 næb).
Phytonomus fasciculatus 112

Erophila (gæslingblomst).
Ceuthorrh. atomus 273
 - *hirtulus* 278

Erysimum (hjørneklap).
 [*Ceuthorrh. rhenanus*] . . . 241
 - *chalybaeus* . . . 279
 [- *viridanus*] . . . 282
Baris laticollis 300

Eupatorium (hjortetrøst).
 [*Alophus triguttatus*] . . . 121

Fagus (bøg).
Platyrhinus resinus . . . 11
Phyllobius argentatus . . . 39
Polydrosus mollis 55
Rhyncolus thomsoni . . . 159
 - *lignarius* . . . 159
 - *truncorum* . . . 160
Rhynchaenus fagi 364
Byctiscus betulae 441

Filago (museurt).
 [*Apion brunripes*] 429

Fladbælg se *Lathyrus*.
 Fladstjerne se *Stellaria*.
 Flipkrave se *Teesdalia*.
 Forglemmigej se *Myosotis*.

Fragaria (jordbær).
Otiorrh. ovatus 31
 - *ligustici* 32
Barypithes araneiformis . . . 60
 [- *trichopterus*] . . . 62
Cneorrhinus plagiatus . . . 70
Anthonomus rubi 312
Rhynchites germanicus . . . 448

Fraxinus (ask).
Otiorrh. hirticornis 54
Stereonychus fraxini . . . 359

Fredløs se *Lysimachia*.
 Frøbid se *Hydrocharis*.
 Frøstjerne se *Thalictrum*.
 Fuglegræs se *Stellaria*.

Fumaria (jordrøg).
Ceuthorrh. quercicola . . . 238
 - *nigrinus* 239

Fyr se *Pinaceae*.
 Følfod se *Tussilago*.

Galeopsis (hanekro).
Coeliastes lamii 229
Ceuthorrh. angulosus . . . 259

Galtetand se *Stachys*.
 Gederams se
Chamaenerium.

Genista (visse).
Tychius venustus var.
pseudogenistae 327
Apion difficile 381
 - *compactum* 382
 - *flavofemoratum* . . . 435

Geranium (storkenøb).
Phytonomus fasciculatus . . . 112
Limobius borealis 121
Zacladus affinis 224

Glaux (sandkryb).
Phytobius quadrituber-
culatus 287

Glyceria (sødgræs).
Bagous cylindrus 179
 - *subcarinatus?* . . . 182
Notaris acridulus 206

Gran se *Pinaceae*.
 Grådotter se *Alyssum*.
 Guldkarse se *Rorippa*.
 Guldknap se
Tanacetum.

Guldnælde se
Lamium.
 Guldregn se
Laburnum.
 Gulerod se *Daucus*.
 Gyldenlak se
Cheiranthus.

- Gyldenris se
 Solidago.
 Gyvel se
 Sarothamnus.
 Gæslingblomst se
 Erophila.
 Gåsefod se
 Chenopodium.
 Gåsemad se
 Arabidopsis
 og Arabis.
 Gåseurt se Anthemis.
 Hanekro se Galeopsis.
 Harekløver se
 Trifolium.
 Hassel se Corylus.
 Hedelyng se Calluna.
 Hejrenøb se
 Erodium.

 Heleocharis (sumpstrå).
 Thryogenes nereis 209

 Helodea (vandpest).
 Bagous puncticollis(?) . . 190

 Helosciadium
 (sumpskærm).
 Phytanotus adpersus . 113

 Heracleum (bjørneklo).
 Liophloeus tessulatus . . . 72
 Lixus iridis 100
 [Liparus glabriorostris] . . 129
 [Ceuthorrh. apicalis] . . . 238

 Hesperis (aftenstjerne, nat-
 viol).
 Ceuthorrh. inaeffectatus . 266

 Hestebønne se Vicia.
 Hestehov se Petasites.

 Hieracium (høgeurt).
 Trachyphloeus 43
 Orthochaetes setiger . . . 213
- Ceuthorrh. marginatus . 262
 — fennicus 262
 — moelleri 263
 Apion dispar 423

 Hindbær se
 Rubus.
 Hindebæger se
 Limonium.
 Hindeknæ se
 Spergularia.
 Hjortetrøst se
 Eupatorium.
 Hjørneklap se
 Erysimum.
 Hornblad se
 Ceratophyllum.
 Hundehør se
 Camelina.
 Hundetunge se
 Cynoglossum.
 Hvidtjørn se
 Crataegus.

 Hydrocharis (Frøbid).
 Bagous puncticollis(?) . . 190

 Hypericum (perikon).
 Apion brevirostre 413
 — simum 414

 Hypochoeris (kongepen).
 Orthochaetes setiger . . . 213
 Ceuthorrh. marginatus . 262

 Hyrdetaske se
 Capsella.
 Hæg se Prunus.
 Høgeskæg se Crepis.
 Høgeurt se
 Hieracium.
 Hønsetarm se
 Cerastium.

 Imperatoria (storskærm).
 Liophloeus tessulatus . . 72

 Inula (alant).
 Tropiphorus tomentosus 78

Jasione (blåmunke).
Miarus micros 354

Jordbær se *Fragaria*.
Jordrøg se *Fumaria*.

Juncus (siv).
Bagous lutulosus 186

Kalkkarse se
Arabis.

Kamille se
Matricaria.

Kaprifolium se
Lonicera.

Karse se
Lepidium.

Katost se *Malva*.

Kattehale se
Lythrum.

Kilebæger se *Obione*.

Kirsebær se *Prunus*.

Klaseskærm se
Oenanthe.

Klokke se
Campanula.

Klokkelyng se *Erica*.

Klynger se *Rubus*.

Kløver se *Trifolium*.

Kløvplade se
Berteroa.

Knautia (blåhat).
Miarus graminis 353

Knavel se
Scleranthus.

Knopnellike se
Tunica.

Knopurt se
Centaurea.

Kodriver se *Primula*.

Kogleaks se *Scirpus*.

Kokleare se
Cochlearia.

Kongelys se
Verbascum.

Kongepen se
Hypochoeris.

Korbær se *Rubus*.

Kornblomst se
Centaurea.

Korsblomstrede se
Cruciferae.

Kragefod se
Comarum.

Krageklo se *Ononis*.

Krebseklo se
Stratiotes.

Kræge se *Prunus*.

Kulsukker se
Symphytum.

Kurvblomstrede se
Compositae.

Kællingetand se
Lotus.

Kærminde se
Myosotis.

Kørvel se
Anthriscus.

Kål og kålroe se
Brassica.

Kåltidsel se
Carduus.

Labiatae (læbeblomstrede).
(se også familiens enkelte
slægter).

Ceuthorrhynchus 232

Apion 372

Laburnum (guldræg).
Sitona regensteinensis .. 88

Lactuca (salat).
Orthochaetes setiger ... 213
Ceuthorrh. marginatus . 262

Lamium (tvetand, døvnælde, barsvælg, guldnælde).
Coeliastes lamii 229
Ceuthorrh. sahlbergi ... 243

- Lappa* se *Arctium*.
Larix se *Pinaeae*.
- Lathyrus* (fladbælg).
Phytonomus pedestris .. 116
Apion columbinum..... 406
 - *melancholicum* .. 409
 - *ervi* 409
- Lemna* (andemad).
Tanysphyrus lemnae ... 152
- Lepidium* (karse).
Lixus myagri..... 101
 [*Ceuthorrh. rapae*] 266
 - *syrites* 268
 - *chalybaeus* . 279
Baris lepidii..... 302
- Limonium* (hindebæger).
 [*Apion limonii*] 414
- Limurt* se *Silene*.
- Linaria* (torskemund).
Mecinus heydeni..... 341
Gymnetron undersl.
Rhinusa 349
- Lotus* (kællingetand).
 [*Sitona gressorius*] 83
 - *cinerascens*..... 83
 - *waterhousei* 90
Phytonomus pedestris .. 116
 - *plantaginis* 119
 - *trilineatus* 120
Tychius flavicollis..... 330
Apion loti 411
- Lucerne* se *Medicago*.
Lungeurt se
Pulmonaria.
- Lupinus* (lupin).
Cneorrhinus plagiatus .. 70
 [*Sitona gressorius*] 83
- Lychnis* (trævlekrone).
Phytonomus arator 114
- Lycopus* (sværtevæld).
Ceuthorrh. melanostictus 257
 - *angulosus* ... 259
- Lyng* se *Calluna* og
Erica.
- Lysimachia* (fredløs).
Tapinotus sellatus 295
- Lythrum* (kattehale).
Hylobius transversovit-
tatus..... 126
Phytobius comari..... 285
Nanophyes marmoratus 337
- Læbeblomstrede* se
Labiatae.
- Lærk* se *Pinaceae*.
Løgkarse se *Alliaria*.
Løvefod se
Alchemilla.
Løvetand se
Taraxacum.
- Malva* (katost).
Apion aeneum..... 433
 - *radiolus* 433
 - *rufirostre* 434
- Matricaria* (kamille).
Gronops lunatus 105
Pseudostyphlus pilumnus 212
Ceuthorrh. rugulosus ... 256
Coryssomerus capucinus 300
Gymnetron rostellum... 347
Apion laevigatum..... 423
 - *hookeri* 424
 - *confluens* 427
 - *detritum*..... 428
- Medicago* (sneglebælg,
lucerne).
Otiorrhynchus ligustici . 32
Barypithes pellucidus .. 60
Sitona lineatus 84
 - *humeralis*..... 87
 - *hispidulus* 88

- Phytonomus variabilis* . . 117
 - *murinus* . . 118
Tychius junceus 331
Apion filirostre 391
 - *pisi* 402
- Melandrium* (pragtstjerne).
Phytonomus arator 114
 - *plantaginis(?)* . . 119
 [Sibiria viscaria] 336
- Melilotus* (stenkløver).
Sitona cylindricollis 87
Tychius crassirostris . . . 330
 - *meliloti* 332
Apion meliloti 407
 - *viciae* 409
- Mentha* (mynte).
Ceuthorrh. melanostictus 257
Apion flavimanum 438
 - *vicinum* 438
- Mercurialis* (bingelurt).
Barynotus moerens 74
Tropiphorus 76
Apion pallipes 435
- Merian se *Origanum*.
 Museurt se *Filago*.
 Mynte se *Mentha*.
- Myosotis* (forglemmigej,
 kærminde).
Ceuthorrh. euphorbiae . . 249
- Myrica* (pors).
Anthribus scapularis . . . 18
Rhynchaenus iota 365
Rhamphus pulicarius . . . 371
- Myriophyllum* (tusindbl.).
Bagous longitarsis(?) . . . 182
Eubrychius velatus 283
Litodactylus leucogaster 283
Phytobius canaliculatus 287
- Mysse se *Calla*.
 Mælde se *Atriplex*.
 Mælkebøtte se
Taraxacum.
 Mærke se *Sium*.
- Nasturtium* (brøndkarse).
Ceuthorrh. pervicax 281
Amalorrh. melanarius . . 294
- Nellikefamilien se
Cariophyllaceae.
 Nælde se *Urtica*.
 Nåletræer se
Pinaceae.
- Obione (kilebæger).
Polydrosus salsicola 57
- Oenanthe* (klaseskærm,
 billebo).
Lixus paraplecticus 99
 - *iris* 100
Phytonomus arundinis . . 112
 - *adpersus* . . 113
- Oksetunge se
Anchusa.
 Okseøje se
Chrysanthemum.
 Onde urter se
Chrysanthemum.
- Ononis (krageklo).
Sitona suturalis var.
ononidis 85
Cneorrhinus exaratus . . 70
Phytonomus nigrirostris 120
Apion interjectum 388
 - *ononicola* 389
 - *ononis* 410
- Onopordon* (æselfoder).
Apion onopordi 429
- Origanum (merian).
Apion flavimanum 438
 - *vicinum* var.
origani 438

- Oxalis (surkløver, skovsyre).
 Rhytidostoma fallax 218
- Padderokke se
 Equisetum.
- Papaver (valmue).
 Stenocarus 225
- Papilionaceae (ærtelblomstrede).
 (se også familiens enkelte slægter).
 Cneorrhinus exaratus . . . 70
 Sitona 78
 Phytonomus 106
 Tychius 323
 Miccotrogus picirostris . . 332
 Apion 372
- Pastinaca (pastinak).
 Liparus coronatus 128
- Pengeurt se Thlaspi.
- Pepelis (vandportulak).
 [Nanophyes globulus] . . 337
- Perikon se
 Hypericum.
 Persille se
 Petroselinum.
- Petasites (hestehov).
 Tanymecus palliatus . . . 92
- Petroselinum (persille).
 Ceuthorrh. terminatus . . 237
- Peucedanum (svovlrod).
 Phytonomus adspersus . 113
- Phellandrium se
 Oenanthe.
- Phragmites (tagrør).
 Dicranthus elegans 172
- Phyteuma (rapunsel).
 Miarus campanulae 352
- Picea se Pinaceae.
 Pil se Salix.
 Pilblad se Sagittaria.
 Pileurt se Polygonum.
- Pinaceae (granfamilien).
 Brachytarsus nebulosus. 16
 Otiorrh. dubius 28
 – scaber 29
 – singularis 30
 – hirticornis 34
 Polydrosus atomarius . . 56
 [– pilosus] 58
 Brachyderes incanus . . . 63
 Strophosomus melano-
 grammus 67
 – capitatus 67
 Cleonus glaucus 96
 Hylobius abietis 125
 – pinastri 126
 [– piceus] 127
 Pissodes 134
 Magdalis memnonia . . . 145
 – linearis 146
 – duplicata 146
 – frontalis 147
 – violacea 147
 – phlegmatica 147
 Dryophthorus corticalis 154
 Pselactus spadix 157
 Rhyncolus truncorum . . 160
 Anthonomus varians . . . 313
 Brachonyx pineti 313
 Rhinomacer attelaboides 455
- Pindsvineknop se
 Sparganium.
 Pinus se Pinaceae.
- Pisum (ært).
 Sitona lineatus 84
 Gronops inaequalis 106
 Apion aethiops 402
 – vorax 406

Plantago (vejbred).	
Phytonomus elongatus(?)	119
[Alophus triguttatus]...	121
Orthochaetes setiger ...	213
Ceuthorrh. troglodytes .	231
Mecinus collaris	341
- pyraster	341
Gymnetron labile	346
- pascuorum .	346
- rostellum...	347

Polygonum (pileurt).

Phytonomus rumicis ...	113
Phytobius	284
Rhinoncus	289
Amalus haemorrhous ...	293

Populus (poppel, bævre-asp).

Otiorrh. hirticornis.....	34
Cossonus parallelepipedus	156
- linearis.....	156
Cryptorrh. lapathi	165
Dorytomus	193
Rhytidostoma globulus..	218
Ellescus scanicus	323
[Rhynchaenus rufitarsis]	368
- populi ...	368
Rhamphus pulicarius...	371
Byctiscus populi.....	442

Pors se Myrica.

Potamogeton (vandaks).

Bagous limosus	181
- tempestivus....	187
- czwalinai	187
- glabrirostris(?) .	188
Phytobius canaliculatus	287

Potentilla (potentil).

Anthonomus rubi	312
Pragtstjerne se Melandrium.	

Primula (kodriver).

Sciaphilus asperatus....	64
--------------------------	----

Prunus og Cerasus (kræge, slåen, hæg, kirsebær).

Phyllobius betulae	39
- parvulus ...	41
Magdalis armigera	148
- cerasi	148
- barbicornis ...	149
- ruficornis	150
Anthonomus	306
Orchestes fagi	364
Rhamphus oxyacanthae	371
Rhynchites pauxillus...	447
- aequatus...	449

Pulmonaria (lungeurt).

Ceuthorrh. larvatus	248
- pallidicornis .	249

Pyrus (æbletræ, pæretræ).

Otiorrh. raucus	28
- singularis	30
- tristis.....	32
Phyllobius maculicornis	38
- piri	38
- oblongus....	39
Magdalis cerasi	148
Anthonomus	306
Curculio nucum	316
Orchestes fagi	364
Rhamphus oxyacanthae	371
Byctiscus betulae	441
Rhynchites pauxillus ...	447

Pæretræ se Pyrus.

Quercus (eg).

Brachytarsus fasciatus..	17
Otiorrh. singularis	30
Phyllobius parvulus	40
Polydrosus flavipes	56
Strophosomus capitatus	67
Magdalis cerasi	148
- exarata	148
- flavicornis	150
[- fuscicornis] ...	151
Dryophthorus corticalis.	154
Cossonus parallelepipedus	156

- Dorytomus dorsalis* 204
Coeliodes cinctus 220
 - *ruber* 221
 - *quercus* 221
Curculio venosus 316
 - *villosus* 318
Rhynchaenus quercus . . 363
 - *pilosus* . . . 363
 - *avellanae* . 366
Rhynchites interpunctatus 447
 - *germanicus* . 448
 - *aeneovirens* . 448
 - *olivaceus* . . 450
 - *cavifrons* . . 450
 - *sericeus* . . . 450
Attelabus nitens 452
- Ranunculus (ranunkel).
Omius mollinus 41
Barypithes pellucidus . . 60
Liosoma deflexum 129
- Regnfang se
 Tanacetum.
- Rorippa (guldkarse).
Lixus myagri 101
Ceuthorrh. querceti 272
 - *scapularis* . . . 276
Amalorrhynchus melanarius 294
Poophagus sisymbrii . . . 296
Baris lepidii 302
- Rosa (rose).
Phyllobius betulae 39
Anthonomus rubi 312
- Rubladede se
 Boraginaceae.
- Rubus* (klynger, hindbær, brombær, korbær).
Otiorrh. singularis 30
 - *ovatus* 32
Phyllobius parvulus 40
Lepyrus capucinus 123
- Anthonomus rubi* 312
Rhynchites germanicus . 448
- Rumex (skræppe).
Otiorrh. dubius 28
Phytonomus rumicis . . . 113
Rhinoncus castor 290
 - *pericarpus* . . 292
Amalus haemorrhous . . . 293
Apion curtirostre 415
 - *violaceum* 416
 - *hydrolapathi* 417
 - *marchicum* 417
 - *affine* 418
Apion undersl. Erythrapion 418
- Rundbælg se
 Anthyllis.
 Runkelroe se Beta.
 Rødbede se Beta.
 Røllike se Achillea.
 Røn se Sorbus.
- Sagittaria (pilblad).
Bagous tempestivus 187
Hydronomus alismatis . . 190
- Salat se Lactuca.
- Salix (pil).
Otiorrh. singularis 30
Phyllobius viridicollis . . 40
 - *parvulus* 40
Polydrosus mollis 55
Chlorophanus viridis . . . 93
Lepyrus palustris 122
 - *capucinus* 123
Hylobius transversovitatus 126
Cryptorrh. lapathi 165
Dorytomus 193
Notaris bimaculatus 205
Curculio crux 319
 - *salicivorus* 320
 - *pyrrhoceras* . . . 320
Acalyptus sericeus 321
 - *carpini* 321

- Elleschus bipunctatus* .. 322
Rhynchaenus decoratus 366
 - *salicis*.... 367
 [- *rufitarsis*] 368
 - *stigma* ... 368
 - *populi* ... 368
 - *angustifrons* .. 369
 - *foliorum* . 369
Rhamphus pulicarius... 371
Apion minimum 412
Byctiscus betulæ 441
Rhynchites nanus..... 451
 - *tomentosus* . 451
 - *longiceps*... 452
- Sandkryb se *Glaux*.
 Sandvåner se *Arenaria*.
 Sankt Hans-urt se *Sedum*.
- Sarothamnus* (gyvel).
Polydrosus confluens ... 57
Cneorrhinus exaratus... 70
Sitona griseus 83
 [- *gressorius*] 83
 - *puncticollis* 86
 - *regensteiniensis* .. 88
 - *tibialis* 88
Acalles ptinoides 170
Tychius venustus 326
Apion fuscirostre 383
 - *striatum* 392
 - *immune* 394
- Saxifraga* (stenbræk).
Otiorrhynchus dubius .. 28
 - *sulcatus* . 31
 - *rugifrons* 31
- Scirpus* (kogleaks).
Notaris scirpi 206
Thryogenes 208
- Scleranthus* (knavel).
Phytonomus arator 114
- Scrophularia* (bunrod).
Cionus 354
Cleopus pulchellus 358
- Sedum* (sankt Hans-urt, stenurt).
Apion sedi 415
- Senecio* (brandbæger).
 [*Alophus triguttatus*]... 121
Orthochaetes setiger ... 213
- Sennep se *Sinapis*.
- Silene* (limurt, blæresmelde).
Phytonomus arator 114
 [*Sibinia viscaria*]..... 336
- Silke se *Cuscuta*.
- Sinapis* (sennep).
Ceuthorrh. syrites..... 268
- Sisymbrium* (vejsennep).
Ceuthorrh. pyrrhorynchus 240
 - *pulvinatus* .. 240
 - *syrites*..... 268
Baris laticollis 300
- Sium* (mærke).
Lixus paraplecticus 99
Phytonomus arundinis . 112
- Siv se *Juncus*.
 Skeblad se *Alisma*.
 Skovsalat se *Lactuca*.
 Skovsyre se *Oxalis*.
 Skræppe se *Rumex*.
 Skærmblostmestre se *Umbelliferae*.
 Slangehoved se *Echium*.
 Slåen se *Prunus*.
 Sneglebælg se *Medicago*.

Solidago (gyldenris).
Orthochaetes setiger ... 213

Sorbus (røn).
 [Polydrosus pilosus] ... 58
Magdalis barbicornis ... 149
 – *ruficornis* ... 150
Rhamphus oxyacanthae 371
Rhynchites cupreus ... 446

Sparganium (pindsvine-
 knop).
Bagous lutosus ... 188
Notaris aethiops ... 206

Spergula (spergel).
Phytonomus arator ... 114
Sibinia potentillae ... 336

Spergularia (hindekne).
Gronops lunatus ... 105
Sibinia primita ... 334
*Phytobius quadrituber-
 culatus* ... 287

Springklap se
Cardamine.

Stachys (galtetand).
Ceuthorrh. viduatus ... 243
 – *urticae* ... 258
 – *angulosus* ... 259

Star se *Carex*.
 Statice se
Limonium.

Stellaria (fladstjerne,
 fuglegræs).
Phytonomus elongatus . 117

Stenbræk se
Saxifraga.
 Stenkløver se
Melilotus.
 Stenurt se *Sedum*.
 Stokrose se *Althaea*.
 Storkenæb se
Geranium.

Storskærm se
Imperatoria.
 Strandkål se
Crambe.
 Strandræddike og
 strandsennep se
Cakile.

Stratiotes (krebseklo).
Bagous binodulus ... 180
 – *glabrirrostris* ... 188
 – *puncticollis* ... 190

Sukkeroe se *Beta*.
 Sumpskærm se
Helosciadium.
 Sumpstrå se
Heleocharis.
 Surkløver se *Oxalis*.
 Svovlrod se
Pucedanum.
 Sværtævæld se
Lycopus.

Symphytum (kulsukker).
 [*Alophus triguttatus*]... 121
Ceuthorrh. larvatus ... 248

Sødgræs se *Glyceria*.
 Tagrør se
Phragmites.

Tanacetum (regnfang,
 guldknap).
Cleonus tigrinus ... 98
Ceuthorrh. barnevillei? . 231
 – *millefolii* ... 255

Taraxacum (løvetand,
 mælkebøtte).
Alophus triguttatus ... 121
Orthochaetes setiger ... 121
Ceuthorrh. punctiger ... 261

Teesdalia (flipkrave).
Ceuthorrh. pumilio ... 242
 – *posthumus* .. 242

Thalictrum (frøstjerne).
Hylobius transversovittatus..... 126

Thlaspi (pengeurt).
 [Ceuthorrh. rhenanus] .. 241
 [- hampei].... 241
 [- granulicollis] 271

Thymus (timian)
 [Otiorrh. rugifrons] 31
Apion vicinum(?) 438
 - *atomarium* 439
 - *minutissimum* ... 439

Tidseel se *Carduus*.

Timian se *Thymus*.

Tjærenelike se

Viscaria.

Tjørn se *Crataegus*.

Torskemund se

Linaria.

Tranehals se

Erodium.

Trifolium (kløver).
Otiorrh. dubius 28
 - *ligustici* 32
Barypithes araneiformis 60
Sitona..... 78
Phytonomus punctatus . 112
 - *variabilis*.. 117
 - *murinus* .. 118
 - *plantaginis* 119
 - *meles* 119
 - *nigrirostris* 120
 - *trilineata*.. 120
Tychius polylineatus ... 328
 - *lineatus* 329
 - *tomentosus*.... 331
Miccotrogus picirostris.. 332
Apion undersl. Protapion 384
 - *virens* 405

Trævlekrone se *Lychnis*.

Tunica (knopnelike).
Sibinia phalerata 335

Tusindblad se
Myriophyllum.

Tussilago (følfod).
Chlorophanus viridis ... 93
 [Liparus glabrirostris] .. 129

Tvetand se *Lamium*.

Typha (dunhammer).
Notaris bimaculatus.... 205

Ulmus (elm).
Magdalis armigera 145
Cossonus parallelepipedium 156
Anthonomus inversus .. 309
Rhynchaenus rufus 363
 - *alni*..... 364

Umbelliferae (skærmblomstrede).
 (se også familiens enkelte slægter).

Liophloeus tessulatus... 72
Lixus 99
Liparus 127
Ceuthorrh. terminatus.. 237
 [- *apicalis*] 238

Urtica (nælde).
Phyllobius urticae 38
 - *virideaeris* .. 40
 - *parvulus* 41
Barynotus moerens 74
Chlorophanus viridis ... 93
Cidnorrh. quadrimaculatus 227
Ceuthorrh. pollinarius .. 244
Apion urticarium 436

Utricularia (blærerod).
Bagous petro..... 179

Valmue se *Papaver*.

Vandaks se

Potamogeton.

- Vandpest se *Helodea*.
 Vandportulak se
 Peplis.
 Vandranke se
 Elisma.
 Vandstjerne se
 Callitricce.
 Vejbred se *Plantago*.
 Vejsennep se
 Sisymbrium.
- Verbascum* (kongelys).
Cionus 354
- Veronica* (ærenpris).
Barypithes pellucidus .. 60
Gymnetron rostellum... 347
 – *melanarium* 347
 – *villosulum* .. 348
 – *veronicae* .. 348
 – *beccabungae* 348
- Vicia* (vikke).
Cneorrhinus exaratus... 70
Phytonomus punctatus . 112
 – *viciae*..... 115
 – *pedestris* .. 116
 – *denominan-*
 dus..... 116
Tychius quinquepuncta-
tus 326
- Apion punctigerum* 401
 – *aethiops* 402
 – *facetum* 404
 – *spencei* 405
 – *vorax* 406
 – *gyllenhali* 408
 [– *platalea*] 408
 – *ervi* 409
 – *viciae* 409
- Vinterkarse se
 Barbaraea.
- Viola* (viol).
Orobis cyaneus..... 298
Viscaria (tjærenellike).
 [*Sibinia viscaria*]..... 336
- Visse se *Genista*.
 Æbletræ se *Pyrus*.
 Ædelgran se
 Pinaceae.
 Æl se *Alnus*.
 Ælm se *Ulmus*.
 Ærenpris se
 Veronica.
 Ært se *Pisum*.
 Ærteblomstrede se
 Papilionaceae.
 Æselsfoder se
 Onopordon.

Forkortede forfatternavne

Ahr.	= Ahrens.	Hubenth.	= Hubenthal.
Auriv.	= Aurivillius.	Illig.	= Illiger.
Boh.	= Boheman.	Küst.	= Küster.
Bonsd.	= Bonsdorff.	L.	= Linné.
Bris.	= Brisout.	Laich.	= Laicharting.
Cap.	= Capiomont.	Latr.	= Latreille.
Clairv.	= Clairville.	Marsh.	= Marsham.
Creutz.	= Creutzer.	Motsch.	= Motschulsky.
Desbr.	= Desbrochers.	Newb.	= Newbery.
Dietr.	= Dietrich.	Oliv.	= Olivier.
Donov.	= Donovan.	Panz.	= Panzer.
Dum.	= Duméril.	Payk.	= Paykull.
Fabr.	= Fabricius.	Redt.	= Redtenbacher.
Fahrs.	= Fahraeus.	Reitt.	= Reitter.
Fairm.	= Fairmaire.	Rosenh.	= Rosenhauer.
Forst.	= Forster.	Sam.	= Samouelle.
Gaut.	= Gautier.	Schall.	= Schaller.
Gubl.	= Gebler.	Schönh.	= Schönherr.
Geoffr.	= Geoffroy.	Scop.	= Scopoli.
Germ.	= Germar.	Seidl.	= Seidlitz.
Gerst.	= Gerstäcker.	Steph.	= Stephens.
Gmel.	= Gmelin.	Stev.	= Steven.
Gze.	= Goeze.	Stierl.	= Stierlin.
Grav.	= Gravenhorst.	Suffr.	= Suffrian.
Gredl.	= Gredler.	Thoms.	= Thomson.
Gren.	= Grenier.	Thunb.	= Thunberg.
Gyll.	= Gyllenhal.	Tourn.	= Tournier.
Hartm.	= Hartmann.	Wagn.	= Wagner.
Hbst.	= Herbst.	Walt.	= Walton.
Hochh.	= Hochhuth.	Wenck.	= Wencker.
Hoffm.	= Hoffmann.	Zett.	= Zetterstedt.

Litteraturliste¹⁾

- W. H. Anderson*: A terminology for the anatomical characters useful in the taxonomy of weevil larvae. – Proc. Entom. Soc. Wash. 49, 1947.
- Larvae of some genera of Anthribidae (Coleoptera). – Ann. Entom. Soc. Amer. 40, 1947.
 - Larvae of some genera of Calendrinae (= Rhynchophorinae) and Stromboscerinae (Coleoptera: Curculionidae). – Ann. Entom. Soc. Amer. 41, 1948.
 - A key to the larvae of some species of *Hypera* Germar, 1817 (= *Phytonomus* Schoenherr, 1823). – Proc. Entom. Soc. Wash. 50, 1948.
 - Larvae of some genera of Cossoninae. – Ann. Entom. Soc. Amer. 45, 1952.
- J. E. V. Boas*: Dansk Forstzoologi. 1923. København.
- Prosper Bovien og Mathias Thomsen*: Haveplanternes skadedyr. 3. omarb. udgave. 1950. København.
- Adam G. Bøving og F. C. Craighead*: The principal larval forms of the order Coleoptera. 1931. Brooklyn.
- Catalogus Coleopterorum Fennoscandiae et Daniae*, auct. Victor Hansen, Einar Klefbeck & Oscar Sjöberg, Gunnar Stenius, Andreas Strand, redig. cur. Carl H. Lindroth. 1960. Lund.
- R. A. Crowson*: The natural Classification of the Families of Coleoptera. 1955. London.
- L. Dieckmann*: Die mitteleuropäischen Arten aus der Gattung *Bagous* Germ. – Ent. Blätter 1964: 88–111.
- F. C. van Emden*: On the taxonomy of Rhynchophora larvae (Coleoptera). – Trans. Royal Ent. Soc. London 87, 1938.
- On the taxonomy of Rhynchophora larvae: Adelognatha and Alophinae (Insecta: Coleoptera). – Proc. Zool. Soc. London 122, 1952.
- Victor Hansen*: Fortegnelse over Danmarks biller. – Ent. Medd. 33. bind. 1964. København.
- Erich Martin Hering*: Bestimmungstabellen der Blattminen von Europa Bd. I–III. 1957. Haag.

¹⁾ Med hensyn til specialafhandlinger henvises til de i *Victor Hansen*: Fortegnelse over Danmarks biller 1964: 388–455 anførte litteraturcitater under de enkelte slægter og arter.

- A. *Hoffmann*: Faune de France, Coléoptères Bruchides et Anthribides, bind 44. 1945. Paris.
 – Faune de France, Coléoptères Curculionides 1. del (bind 52) 1950, 2. del (bind 59) 1954, 3. del (bind 62) 1958. Paris.
- A. *Hustache*: Ceuthorrhynchini. – *Miscellanea Entomologica* 1920–1925.
- I. P. *Kryger*: Biologiske oplysninger om nogle nye eller sjældne billelarver. – *Ent. Medd.* bind 10 (1915): 172–179, bind 13 (1919): 30–39.
- I. P. *Kryger* og H. P. S. *Sønderup*: Biologiske iagttagelser over 200 arter af danske billelarver, I–III. – *Ent. Medd.*: I. bind 22 (1940): 57–136; II: bind 24 (1945): 175–261; III: bind 26 (1952): 281–349.
- Thure Palm*: Die Holz – und Rindenkäfer der nordschwedischen Laubbäume. – *Medd. från Statens Skogsforskningsinstitut.* Bind 40, nr. 2. 1951. Stockholm.
 – Die Holz – und Rindenkäfer der Süd – und Mittelschwedischen Laubbäume. – *Opusc. Ent. Supplementum XVI.* 1959. Lund.
- E. *Reitter*: *Fauna Germanica*, Bd. V, 1916, Stuttgart, med Nachtrag ved *Adolf Horion*, 1935, Krefeld.
- Sofie Rostrup*: Vort Landbrugs Skadedyr. 5. revid. udgave ved Prosper Bovien og Mathias Thomsen. 1940. København.
- U. *Saalas*: Die Fichtenkäfer Finnlands II. – *Ann. Acad. Scient. Fenn. Ser. A*, 22, 1923.
- Heinz Scherf*: Die Entwicklungsstadien der mitteleuropäischen Curculioniden (Morphologie, Biologie, Ökologie). – *Abhdl. Senckenb. naturforsch. Gesellsch.* 506, 1964. Frankfurt am Main.
- Esko Suomalainen*: Beiträge zur Zytologie der parthenogenetischen Insekten, I Coleoptera. – *Ann. Acad. Scient. Fenn. Ser. A*, Tom LIV, nr. 7. 1940. Helsinki.
 – A further instance of geographical parthenogenesis and polyploidy in the weevils, Curculionidae. – *Arch. Soc. Zool. Bot. Fenniae »Vanamo«* 9. suppl. 1955. Helsinki.
- Ivar Trägårdh*: Sveriges Skogsinsekter (2. oplag). 1939. Stockholm.
- Verhandl. des Vereins für naturwissenschaftl. Heimatforschung zu Hamburg*, Bd. 28 (1940) R. *Pertzel*: Anthribidae og 29 (1947) H. *Gebien*: Curculionidae.
- Manuel de Viedma*: Contribución al conocimiento de las larvas de Curculionidae lignívoros Europeos. – «*Eos*», *Rev. Españ. Entom.* 39, 1963: 267–277. Madrid.
- H. *Wagner*: Über das Sammeln von Ceuthorrhynchinen. – *Koleopl. Rundschau*, bind 28–30 (1942–1944). Wien.

Navnefortegnelse

(Synonymer er trykt med *Kursiv*).

1. Familier, underfamilier, slægter og underslægter.

Acalles	166	Catapion	394	Dicranthus	172
Acalyptus	320	Ceratapion	425	Diplapion	425
Alophus	121	Ceuthorrhynchi-		Dorytomus	193
Amalorhyn-		dius	231	Dorytomus	
chus	294	Ceuthorrhynchi-		s. str.	196
Amalus	293	ni	214	Dryophthorus	153
Anoplus	151	Ceuthorrhyn-		Elleschus	322
Anthonomus	306	chus	232	Ephimeropus	179
Anthribidae	10	Chlorophanus	93	<i>Eirrhinus</i>	208
Anthribinae	11	Choragus	19	Erythrapion	418
Anthribus	15	Chromoderus	95	Eubrychius	282
<i>Anthribus</i>	16	Cidnorrhinus	227	Euolamus	202
Apion	372	Cionus	354	Eutrichapion	394
Apion s. str.	394	Cleoninae	94	Exapion	381
Apioninae	372	Cleonus	95	Furcipes	307
Apoderus	454	Cleonus s. str.	95	Glocianus	259
Araeocerinae	18	Cleopus	358	Gronops	104
Araeocerus	18	<i>Cnemogonus</i>	223	<i>Grypidius</i>	210
Aspidapion	432	Cneorrhinus	69	Grypus	210
Attelabus	452	<i>Codiosoma</i>	157	Gymnetron	342
Auleutes	223	Coeliastes	228	Gymnetron	
Bagous	174	Coeliodes	219	s. str.	346
<i>Balaninus</i>	315	Coniocleonus	95	Homorythmus	35
Baris	300	Coryssomerus	299	Hydronomus	190
Barynotus	73	Cossonus	154	Hylobiinae	103
Barypithes	59	Cryptorrhyn-		Hylobius	124
Brachonyx	313	chus	165	Kalcapion	435
Brachyderes	63	Curculio	315	Larinus	101
Brachyderinae	41	Curculionidae	20	Lepyrus	122
Brachysomus	65	Curculionidae		Limnobaris	302
Brachytarsus	16	adelognathi	24	Limobius	121
Byctiseus	441	Curculionidae		Liophloeus	71
Calandra	162	phanerognathi	94	Liosoma	129
Calandrinae	130	Cyphocleonus	95	Liparus	127
Calosirus	235	Deporaus	443	Litodactylus	283

Lixus	99	Phytobius	284	Sitona	78
Lyprus	179	Phytonomus	107	<i>Sitophilus</i>	162
Magdalis	140	Pirapion	392	Smicronyx	191
Mecinus	340	Pissodes	134	Stenocarus	225
Miarus	352	Platyrhinus	11	Stereonychus	359
Miccotrogus	332	<i>Platystomus</i>	15	Strophosomus	66
Micrelus	229	Polydrosus	53	Synapion	380
Nanophyes	337	Poophagus	296	Taenapion	436
Nemonychidae	455	Praeolamus	196	Tanymecinae	91
Notaris	205	Protapion	384	Tanymecus	91
Omiar	41	Pselactus	157	Tanysphyrus	152
Omphalapion	422	Pseudapion	434	Taphrotobium	425
<i>Orchestes</i>	360	Pseudostyphlus	212	Tapinotus	295
Orobitis	297	Rhamphus	370	Thamioculus	243
Orthochaetes	213	Rhinomacer	455	Thryogenes	208
Otiorrhynchinae	24	Rhinoncus	289	Thymapion	437
Otiorrhynchus	25	Rhinusa	349	Trachodes	164
Oxystoma	375	Rhynchaenus	360	Trachyphlocus	43
Paradorytomus	202	Rhynchites	444	Tropideres	12
Perapion	394	Rhynchitinae	440	Tropiphorus	76
Peritelus	35	Rhyncolus	157	Tychius	323
Philopedon	70	Rhytidosoma	218	Zacladus	224
<i>Phloeophagia</i>	157	Sciaphilus	64		
Phyllobius	35	Sibinia	333		

2. Arter, varieteter og aberrationer.

abietis	125	alternans		arundinis	112
acidulus	206	(Trach.)	50	asperatus	64
adpersus	113	alternans		asperifoliarum	246
aeneovirens	448	(Phyt.)	113	assimile	390
aeneum	433	ambiguus	89	assimilis	269
aequatus	449	angulosus	259	astragali	404
aestivum	388	angustifrons	369	ater	161
aethiops (Not.)	206	angustisetulus	51	atomarium	439
aethiops (Ap.)	402	anthirrhini	349	atomarius	56
affine	418	apicalis	238	atomus	273
affinis (Dor.)	200	apricans	389	atrirostris	212
affinis (Zacl.)	224	araneiformis	60	atroapterus	33
albinus	15	arator	114	attelaboides	455
<i>albonebulosus</i>	262	arcticus	28	avellanae	366
alismaticus	190	argentatus	39	<i>barbareae</i>	281
alliariae (Ceuth.)	265	argillaceus	181	barbicornis	149
alliariae (Ap.)	430	aristatus	52	barnevillei	231
<i>alneti</i>	38	armatum	431	beccabungae	348
alni (Rhy.)	364	armigera	145	betulae (Phyll.)	39
<i>alni</i> (Rhy.)	365	artemisiae	302	betulae (Byct.)	441

betulae (Dep.)	443	columbinum	406	echinatus (Bra.)	65
bifoveolatus	50	comari	285	echinatus (Ac.)	170
bimaculatus	205	compactum	382	elegans	172
binodulus	180	confluens (Pol.)	57	elongatus	
bipunctatus	322	confluens (Ap.)	427	(Phyt.)	117
bituberculatus	309	constrictus	270	elongatus	
borealis	121	contractus	278	(Rhync.)	161
brevirostre	413	coronatus	128	epilobii	223
brevis	184	corticalis	154	equiseti	211
<i>brevitarsis</i>	186	coryli	454	ericae	229
bruchoides	291	craccae	379	ervi	409
brunneirostris	212	crassirostris	330	erysimi	277
brunnipes	429	crinitus (Sit.)	90	<i>erythroleucus</i>	220
<i>cakilis</i>	239	<i>crinitus</i> (Sit.)	90	euphorbiae	249
calcaratus	37	crucifer	247	exarata	148
callae	153	cruentatum	421	exaratus	70
<i>cambricus</i>	83	crux	319	faber	68
camelus	168	cupreus	446	facetum	404
campanulae	352	curtirostre	415	fagi	364
campestris	255	curtus	186	fallax	218
canaliculatus	287	<i>curvipes</i>	68	fasciatus (Br.)	17
capitatus	67	cyaneus	298	fasciatus (Cl.)	97
capucinus (Lep.)	123	cylindricollis	87	fasciculatus (Ar.)	18
capucinus (Cor.)	300	cylindricus	156	fasciculatus	
carbonaria	143	cylindrus	179	(Ph.)	112
cardui	227	czwalinai	187	<i>fatuus</i>	126
carduorum	430	<i>decipiens</i>	90	fennicus	262
carinatus	76	decoratus	366	festucae	209
carpini	321	deflexum	129	filirostre	391
castor	290	dejeani	201	fiorii	209
caullei	429	denominandus	116	flavescens	86
cavifrons	450	desertus	32	flavicollis	330
cerasi	148	detritum	428	flavicornis	150
cerasorum	318	<i>dichroum</i>	390	flavimanum	438
cerdo	379	difficile	381	flavipes (Pol.)	56
cervinus	57	digitalis	49	flavipes (Ap.)	390
chalybaeus	279	diglyptus	186	flavofemoratum	435
chevrolati	63	dispar	423	floralis	239
chrysanthemii	257	dissimile	385	foliorum	369
cinctus	220	<i>distans</i>	430	fraxini	359
cinerascens	83	distinctus	262	<i>frigidus</i>	352
cochleariae	272	dorsalis	204	frit	184
coecus	193	<i>dryados</i>	221	frontalis	147
coeruleus	447	dubius	28	frumentarium	421
collaris	341	duplicata	146	fuliginosus	225
collignensis	183	duprezi	183	fulvicornis	68
collinum	350	ebeninum	380	fuscicornis	151

fuscirostre	383	inaequalis		lutulentus	190
geographicus	245	(Ceuth.)	262	lutulosus	186
gerhardti	271	inaffectatus	266	<i>lythri</i>	337
germanicus	448	incanus	64	maculicornis	38
glabrirostris		<i>inconspectus</i>	292	majalis	202
(Lip.)	129	interjectum	388	mannerheimi	444
glabrirostris		interpunctatus	447	marchicum	417
(Bag.)	188	inversus	309	marginatus	262
glaucus (Cl.)	96	iota	365	marmoratus	337
<i>glaucus</i> (Phyll.)	37	iridis	100	melanarium	347
globulus (Rhyt.)	218	javeti	245	melanarius	294
globulus (Nan.)	337	junceus	331	melancholicum	409
gracilipes	391	jungermanniae	192	melanogrammus	67
gramineus	292	labile	346	melanophthal-	
graminis	353	laevigatum	423	mus	204
granaria	163	lamú	229	melanostictus	257
granulicollis	271	lapathi	165	meles	119
gressorius	83	larvatus	246	meliloti (Ty.)	332
griseus (Sit.)	83	lateralis	69	meliloti (Ap.)	407
griseus(Ceuth.)	265	laticollis		memnonia	145
gyllenhali (Piss.)	139	(Trach.)	48	micros (Mi.)	354
gyllenhali (Ap.)	408	laticollis (Bar.)	300	micros (Ceuth.)	278
haemorrhous	293	lemnae	152	millefolii	255
hampei	241	lepidii	302	<i>miniatum</i>	419
harcyniae	139	leucogaster	283	minimum	412
<i>heasleri</i>	187	lignarius		minutissimum	439
hepaticus	241	(Rhync.)	159	mixta	149
heydeni	341	ligneus	29	moelleri	263
heymesii	48	ligustici	32	moerens	74
hirticornis	34	limonii	414	mollicomus	62
hirtipennis	202	limosus	181	mollinus	41
hirtulus	278	linariae	351	mollis	55
hispidulus	88	linearis (Magd.)	146	montanus	358
hispidum	349	linearis (Coss.)	156	muricatus	288
hispidus	165	<i>linearis</i> (Coss.)	156	murinus	118
hookeri	424	lineatulus	329	myagri	101
horni	20	lineatus	84	nanus	451
hortulanus	357	lineellus (Sit.)	90	nebulosus (Br.)	16
humeralis (Sit.)	87	<i>lineellus</i> (Sit.)	89	nebulosus (Cl.)	96
humeralis		litura	250	nercis	209
(Anth.)	311	longiceps	452	nigrinus	239
hydrolapathi	417	longicollis	358	nigrirostris	120
ignitus (Ceuth.)	282	longimanus	196	nigritarse	391
<i>ignitus</i> (Ceuth.)	281	longitarsis	182	nigritarsis	
immune	394	loti	411	(Coel.)	222
inaequalis (Gr.)	106	lunatus	105	nigritarsis	
		lutosus	188	(Cion.)	357

- nigritarsis* (Bag.) 190
nitens 452
nitidipennis 161
niveirostris 13
nodulosus 180
notatus 137
nucum 316
oblongus 39
obscurus 74
obtusus 78
olivaceus 450
ononicola 389
ononis 410
ononidis 85
onopordi 429
opeticum 378
origani 439
ornatus 246
oryzae 163
ovatulum 129
ovatus 31
oxyacanthae 371
palliatum 92
pallidicornis 247
pallipes 435
palustris 122
parallelepipedus 156
paraplecticus 99
parvulus 40
pascuorum 346
pauxillus 447
pectoralis 279
pedestris 116
pedicularius 308
pellucidus 60
penetrans 429
pericarpus 292
perpendicularis 292
pervicax 281
petro 179
phalerata 335
phlegmatica 147
piceus 127
picrostris 332
pictaris 274
piger 98
pilistriata 304
pilosus (Pol.) 58
pilosus (Rhy.) 363
pilumnus 212
pinastri 126
pineti 313
pini 136
piniphilus 139
piri 38
pisi 402
plagiatus 70
planatus 156
plantaginis 119
plantaris 151
planus 102
platalea 408
pleurostigma 264
pollinarius 244
polylineatus 328
pomoniae (Ap.) 377
pomoniae (Phyll.) 40
pomorum 310
populi (Rhy.) 368
populi (Byct.) 442
porcatus 162
posthumus 242
potentillae 336
primita 334
pseudogenistae 326
pterygomalis 56
ptinoides 170
pubescens
 (Rhy.) 365
pubescens (Ap.) 413
pulchellus 358
pulcarius 371
pulvinatus 240
pumilio 242
punctatus 112
puncticollis
 (Sit.) 86
puncticollis
 (Bag.) 190
punctiger 260
punctigerum 401
pusio 305
pyraster 341
pyrrhoceras 320
pyrrhorhynchus 240
quadricornis 288
quadridens 274
quadrimaculatus 227
quadrinodosus 289
quadripunctatus 249
quadrituberculatus 287
querceti 272
quercicola
 (Ceuth.) 238
quercicola
 (Magd.) 151
quercus (Coel.) 221
quercus (Rhyn.) 363
quinquepunctatus 326
radiolus 433
rapae 266
raucus 28
rectirostris 307
regensteiniensis 88
reitteri 305
resinosus 11
rhenanus 241
roberti 265
roboris (An.) 151
roboris (Ac.) 168
rostellum 347
rubens 422
ruber 221
rubi 312
rubicundus 221
rubiginosum 421
rubiginosus 256
rufatus 203
ruficornis 150
rufipes (Stro.) 67
rufipes (Rhin.) 291
rufirostre 434
rufitarsis 368
rufulus 203
rufus (Anth.) 311
rufus (Rhy.) 363
rugifrons 31
rugosostriatus 29
rugulosus 256

rumicis	113	stolidum	427	trichopterus	62
rusci	366	striatum	392	trifasciatus	221
sahlbergi	243	subcarinatus		<i>trifolii</i>	388
salicinus	203	(Bag.)	182	triguttatus	121
salicis (Dor.)	201	<i>subcarinatus</i>		trilineatus	120
salicis (Rhy.)	367	(Bag.)	183	tristis	32
salicivorus	320	subulatum	379	trisulcatus	98
salsicola	57	sulcatus	31	trogodytes	231
<i>saltator</i>	364	sulcicollis		truncorum	160
sanguineum		(Ceuth.)	280	tuberculosis	356
(Ap.)	419	<i>sulcicollis</i>		turbatus	
<i>sanguineum</i>		(Ceuth.)	264	(Rhync.)	159
(Ap.)	421	sulcifrons (Sit.)	85	turbatus (Ac.)	169
scaber (Ot.)	29	sulcifrons (Ap.)	428	<i>turbatus</i>	
scabriculus	47	<i>sundevalli</i>	404	(Rhync.)	159
scanicus	323	suturalis	85	uncinatus (Ot.)	29
scapularis (Br.)	18	<i>symphyti</i>	249	undatus	58
scapularis		syrites	268	undulatus	14
(Ceuth.)	276	taeniatus	200	unguicularis	271
schneideri	328	T-album (Li.)	305	urticae (Phyl.)	38
scirpi	206	<i>T-album</i> (Li.)	304	urticae (Ceuth.)	258
scirrhosus	209	tempestivus	187	urticarium	436
scrophulariae	355	tenue	410	validirostris	
sedi	415	<i>tereticollis</i>	58	(Piss.)	138
sellatus	295	terminatus	237	validirostris	
semirufus	365	tessulatus	72	(Dor.)	199
seniculus	412	testaceus	365	variabilis	117
sepicola	13	thapsicola	350	varians	313
sericeus (Pol.)	59	<i>thapsus</i>	357	<i>variegatus</i>	16
sericeus (Ac.)	321	thomsoni		varipes	386
sericeus (Rhy.)	450	(Rhync.)	159	velaris	288
<i>serpyllicola</i>	439	thomsoni		velatus	283
setiger	213	(Ceuth.)	280	venosus	316
sheppardi	19	tibialis	88	venustus	326
simile	411	tigrinus	98	veronicae	348
simum	414	timida	302	viciae (Phyt.)	115
singularis	30	tomentosus		viciae (Ap.)	409
sisymbrii	296	(Trop.)	77	vicinum	438
smreczynskii	193	tomentosus		viduatus	243
sodalis	334	(Ty.)	331	villosulum	348
sorbi	312	tomentosus		villosus	318
spadix	157	(Rhy.)	451	violacea	147
spencei	405	tortrix	198	violaceum	416
spinimanus	49	transversovitta-		virens	405
squamosus	75	tus	126	viridanus	282
stigma	368	tremulae	198	virideaeris	
stimulosum	347	triangulum	254	(Phyll.)	40

<i>virideaeris</i>		<i>viscaria</i>	336	<i>weisei</i>	146
(Phyll.)	40	<i>vorax</i>	406	<i>zumpti</i>	287
<i>viridicollis</i>	40	<i>waltoni</i>	287		
<i>viridis</i>	93	<i>waterhousei</i>	90		

3. Larver.

<i>Acalles</i>	492	<i>Cneorrhinus</i>	496	<i>Philopedon</i>	496
<i>Adelognatha</i>	493	<i>Cossonus</i>	491	<i>Phyllobius</i>	495
<i>Alophus</i>	493	<i>Cryptorrhynchus</i>		<i>Phytonomus</i>	492
<i>Anthribidae</i>	485	492	<i>Pissodes</i>	492
<i>Anthribus</i>	486	<i>Deporaus</i>	485	<i>Platypus</i>	488
<i>Apion</i>	486	<i>Dryophthorus</i>	488	<i>Polydrosus</i>	495
<i>Apoderus</i>	484	<i>Gymnetron</i>	488	<i>Pselactus</i>	489
<i>Araeocerus</i>	486	<i>Hylesini</i>	491, 492	<i>Rhamphus</i>	483
<i>Attelabus</i>	484	<i>Hylobius</i>	492	<i>Rhinomacer</i>	482
<i>Barynotus</i>	497	<i>Ipini</i>	488, 490	<i>Rhynchaenini</i>	482
<i>Barypithes</i>	496	<i>Liophloeus</i>	496	<i>Rhynchaenus</i>	483
<i>Brachyderes</i>	496	<i>Magdalis</i>	491	<i>Rhyncolus</i>	489, 490
<i>Brachytarsus</i>	486	<i>Mecinus</i>	487	<i>Sciaphilus</i>	496
<i>Byctiscus</i>	485	<i>Miarus</i>	487	<i>Scolytus</i>	491
<i>Calandra</i>	497	<i>Nanophyes</i>	486	<i>Sitona</i>	493
<i>Ceuthorrhynchus</i>		<i>Nemomychidae</i>	482	<i>Strophosomus</i>	496
.	493	<i>Orobitis</i>	487	<i>Tanymecus</i>	497
<i>Chlorophanus</i>	497	<i>Otiorrhynchus</i>	494	<i>Trachodes</i>	492
<i>Choragus</i>	486	<i>Phanerognatha</i>		<i>Trachyphloeus</i>	496
<i>Cionus</i>	492	493, 497	<i>Xyloterus</i>	488

